

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego;”;

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) szkoły polskie;”;

c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustawę z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych, ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawę z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych, ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, ustawę z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim, ustawę z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu, ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, ustawę z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie, ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa i ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

„4) placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;”;

2) w art. 3:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. System oświaty w zakresie kształcenia zawodowego wspierają także pracodawcy, organizacje pracodawców, samorządy gospodarcze lub inne organizacje gospodarcze, stowarzyszenia lub samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz Rada Programowa do spraw kompetencji.”,

b) w ust. 2 wyrazy „ust. 1” zastępuje się wyrazami „ust. 1 i 1a”;

3) w art. 4:

a) w pkt 7–11 wyrazy „klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1” zastępuje się wyrazami „klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a”,

b) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) placówce rolniczej – należy przez to rozumieć placówki i centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych wyłącznie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;”,

c) uchyla się pkt 23,

d) po pkt 24 dodaje się pkt 24a i 24b w brzmieniu:

„24a) klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego – należy przez to rozumieć klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1;

24b) klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – należy przez to rozumieć klasyfikację zawodów szkolnictwa artystycznego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 1;”,

e) pkt 25 otrzymuje brzmienie:

„25) podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego – należy przez to rozumieć obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści

nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, uwzględnianych w programach nauczania, oraz kryteria weryfikacji tych efektów, umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie i sprzęt niezbędne do realizacji tego kształcenia oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie;”;

f) po pkt 25 dodaje się pkt 25a w brzmieniu:

„25a) podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego – należy przez to rozumieć obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu, uwzględnianych w programach nauczania i umożliwiających ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, oraz warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie;”;

g) pkt 27 otrzymuje brzmienie:

„27) programie nauczania zawodu – należy przez to rozumieć program, o którym mowa w art. 3 pkt 13c ustawy o systemie oświaty;”;

h) po pkt 28 dodaje się pkt 28a w brzmieniu:

„28a) szkole prowadzącej kształcenie zawodowe – należy przez to rozumieć:

a) szkoły, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, c, e i f, prowadzące kształcenie w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, do których są przyjmowane:

– w przypadku szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b i c – osoby niepełnoletnie oraz niepełnoletnie i pełnoletnie osoby objęte kształceniem specjalnym zorganizowanym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2,

– w przypadku szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. e i f – niepełnoletnie i pełnoletnie osoby, oraz

b) szkoły artystyczne;”;

- i) pkt 29 otrzymuje brzmienie:
„29) szkole dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkołę, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby pełnoletnie oraz kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły;”
- j) po pkt 29 dodaje się pkt 29a–29d w brzmieniu:
„29a) kształceniu w formie dziennej – należy przez to rozumieć kształcenie, które odbywa się przez 5 dni w tygodniu albo przez 6 dni w tygodniu w przypadkach określonych w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie art. 111 pkt 14 lub art. 113 pkt 9;
29b) kształceniu w formie stacjonarnej – należy przez to rozumieć kształcenie, które odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 111 pkt 14;
29c) kształceniu w formie zaocznej – należy przez to rozumieć kształcenie, które odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 111 pkt 14;
29d) szkole polskiej – należy przez to rozumieć szkołę przy przedstawicielstwie dyplomatycznym, urzędzie konsularnym lub przedstawicielstwie wojskowym Rzeczypospolitej Polskiej, która umożliwia uczniom uczęszczającym do szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkół polskich;”
- k) pkt 30 i 31 otrzymują brzmienie:
„30) kształceniu ustawicznym – należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny;
31) formach pozaszkolnych – należy przez to rozumieć formy uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 117 ust. 1a;”
- l) po pkt 33 dodaje się pkt 33a w brzmieniu:

- „33a)zawodzie – należy przez to rozumieć również zawód o charakterze pomocniczym określony w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;”,
- m) pkt 34 i 35 otrzymują brzmienie:
- „34) kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie – należy przez to rozumieć wyodrębniony w zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji;
- 35) kwalifikacyjnym kursie zawodowym – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji;”,
- n) po pkt 35 dodaje się pkt 35a–35c w brzmieniu:
- „35a)kursie umiejętności zawodowych – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia:
- a) podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- b) efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1;
- 35b) kursie kompetencji ogólnych – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia dowolnie wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego;
- 35c) turnusie doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników – należy przez to rozumieć formę kształcenia zawodowego teoretycznego młodocianych pracowników w zakresie zawodu nauczanego w branżowej szkole I stopnia, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w tym zawodzie;”,
- o) pkt 36 otrzymuje brzmienie:
- „36) egzaminie zawodowym – należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy o systemie oświaty;”,
- 4) w art. 8:

- a) w ust. 5:
 - w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:
 - „a) szkoły polskie,”
 - w pkt 2 w lit. c w tiret drugie wyrazy „szkolnych punktów konsultacyjnych” zastępuje się wyrazami „szkół polskich”;
 - b) w ust. 14 wyrazy „klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1” zastępuje się wyrazami „klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego”;
 - c) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. Ministrowie właściwi do spraw zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, niewymienieni w ust. 4–14, mogą zakładać i prowadzić publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe oraz placówki i centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, kształcące wyłącznie w zawodach, dla których są właściwi.”;
 - d) po ust. 21 dodaje się ust. 21a w brzmieniu:

„21a. Prowadzenie publicznych szkół, placówek i centrów, o których mowa w ust. 14a, może być przekazywane w drodze porozumienia zawieranego między właściwym ministrem a jednostką samorządu terytorialnego. Przepis ust. 21 stosuje się odpowiednio.”;
- 5) w art. 10:
- a) w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) przekazanie do szkół dla dzieci i młodzieży i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych, z wyjątkiem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.”;
 - b) w ust. 2 wyrazy „ust. 4–13” zastępuje się wyrazami „ust. 4–14a”;
- 6) w art. 11 w ust. 7 w pkt 1 wyrazy „egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie” zastępuje się wyrazami „egzaminu zawodowego”;
- 7) w art. 14:
- a) w ust. 1 w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również

podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego albo podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego,”

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Szkoły publiczne oraz szkoły niepubliczne, o których mowa w ust. 3, umożliwiają uzyskanie świadectw, certyfikatów, zaświadczeń, aneksów lub dyplomów państwowych.

3. Szkołą niepubliczną niebędącą szkołą artystyczną jest szkoła, która:

- 1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego;
- 2) realizuje obowiązkowe zajęcia edukacyjne w okresie nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu;
- 3) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;
- 4) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych;
- 5) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- 6) zatrudnia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy art. 15 ust. 2, 4 i 6 stosuje się odpowiednio;
- 7) stosuje organizację roku szkolnego ustaloną dla szkół publicznych.”

c) w ust. 4:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Niepubliczna szkoła artystyczna może uzyskać uprawnienie publicznej szkoły artystycznej, o którym mowa w ust. 2, jeżeli:”

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) kształci w zawodach szkolnictwa artystycznego określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego;”

– w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) stosuje organizację roku szkolnego ustaloną dla publicznych szkół artystycznych.”;

8) w art. 17:

- a) uchyla się ust. 1,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne może być tylko szkołą publiczną albo niepubliczną o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej.”;

9) w art. 18:

- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W szkole podstawowej, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, szkole specjalnej przysposabiającej do pracy oraz w szkołach artystycznych kształcenie odbywa się w formie dziennej, a w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej – kształcenie może odbywać się w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej.

2b. W szkole dla dorosłych kształcenie odbywa się w formie stacjonarnej lub zaocznej.”,

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić, w drodze rozporządzenia, typ szkoły inny niż wymieniony w ust. 1 oraz ustalić sposób organizacji kształcenia w tym typie szkoły, biorąc pod uwagę konieczność realizowania cyklu kształcenia uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego dla obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.”;

10) w art. 19 w ust. 2:

- a) pkt 3–5 otrzymują brzmienie:

„3) technikum umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

4) branżowej szkoły I stopnia umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II;

- 5) branżowej szkoły II stopnia umożliwi uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;”
- b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) szkoły policealnej umożliwi uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie.”;
- 11) w art. 20:
- a) w ust. 2 w pkt 2 lit. b i c otrzymują brzmienie:
„b) posiada certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, lub
c) uzyskała dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.”;
- b) w ust. 3 w pkt 2 lit. b i c otrzymują brzmienie:
„b) posiada certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia lub świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, która wraz z kwalifikacją, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a lub b, zostały wyodrębnione w tym samym zawodzie, lub
c) uzyskała dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodzie nauczonym na poziomie technika.”;
- 12) w art. 25 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W szkołach publicznych i niepublicznych, z wyjątkiem szkół artystycznych, branżowych szkół I stopnia, branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych, mogą być tworzone oddziały dwujęzyczne.”;
- 13) art. 26 otrzymuje brzmienie:
„Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:
1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz

- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Program wychowawczo-profilaktyczny opracowuje się na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

3. Diagnozę, o której mowa w ust. 2, przeprowadza dyrektor szkoły lub placówki albo upoważniony przez niego pracownik szkoły lub placówki.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do przedszkoli, szkół dla dorosłych, branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i policealnych szkół artystycznych.”;

- 14) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. Publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego oraz publiczne szkoły, z wyjątkiem szkół artystycznych, prowadzą zaplanowane i systematyczne działania w zakresie doradztwa zawodowego, w celu wspierania dzieci i uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych, w tym przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, polegające w szczególności na prowadzeniu:

- 1) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego preorientacji zawodowej, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień;
- 2) w klasach I–VI szkół podstawowych orientacji zawodowej, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień;
- 3) w klasach i szkołach, o których mowa w art. 109 ust. 6, zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

2. Doradztwo zawodowe jest realizowane na:

- 1) zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego;
- 2) obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodzie;

- 3) zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;
- 4) zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 5) zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, sposób realizacji doradztwa zawodowego, a także zadania doradcy zawodowego, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.”;

- 15) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szkoły są obowiązane do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego dla uczniów kształcących się w tych szkołach w formie dziennej, z wyjątkiem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Obowiązkowy wymiar zajęć wychowania fizycznego dla uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych wynosi 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych – 3 godziny lekcyjne, w ciągu tygodnia.”;

- 16) w art. 29 w ust. 1:

- a) w pkt 2 wyrazy „art. 10 ust. 1 pkt 1–5” zastępuje się wyrazami „art. 10 ust. 1 pkt 1–5 i 7”;
- b) w pkt 3 po wyrazach „art. 106 ust. 3, 5 i 6” dodaje się przecinek i wyrazy „art. 107 ust. 6, 8, 9 i 9a, art. 110 ust. 3”;

- 17) w art. 31:

- a) w ust. 10 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W tym przypadku wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie, nie później niż przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego, wskazać rodzicom inne publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej albo publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, albo niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, które mogą przyjąć dziecko.”;

- b) dodaje się ust. 12 i 13 w brzmieniu:

„12. Jeżeli w roku szkolnym, w którym upływa okres, w jakim dzieci mogły korzystać z wychowania przedszkolnego w niepublicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w niepublicznej szkole podstawowej lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, rodzice tych dzieci składają, na kolejny rok szkolny, do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wnioszek o zamiarze kontynuowania wychowania przedszkolnego w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego określony zgodnie z art. 154 ust. 1 pkt 1.

13. W przypadku, o którym mowa w ust. 12, wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie wskazać rodzicom miejsce, w którym ich dzieci mogą kontynuować wychowanie przedszkolne, zgodnie z art. 22 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.”;

18) w art. 32 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”;

19) w art. 38 w ust. 5 skreśla się wyrazy „w stopniu umiarkowanym lub znacznym”;

20) w art. 39:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Gmina może zorganizować dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej oraz ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7, również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. W uchwale, o której mowa w ust. 5, wskazuje się adresy siedzib szkół, o których mowa w ust. 5, oraz adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

5b. Obwód szkoły, w tym szkoły podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej lub szkoły filialnej, nie może posiadać części wspólnej z obwodem innej szkoły, z wyjątkiem szkoły podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej lub szkoły filialnej, w zakresie klas nieobjętych strukturą organizacyjną tej szkoły.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły. Przepisy art. 89 stosuje się.”,

d) w ust. 7 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Uchwała rady powiatu podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”,

e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5 i 7, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a–7.”;

21) w art. 45:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Eksperyment pedagogiczny jest przeprowadzany pod opieką podmiotu w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668), zwanego dalej „jednostką naukową”, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – pod opieką jednostki naukowej właściwej dla danego zawodu.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Eksperyment pedagogiczny realizowany w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe nie może polegać na nauczaniu zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego w innym typie szkoły niż typ szkoły wskazany w tych przepisach.”,

c) w ust. 8 skreśla się zdanie drugie,

d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a i 8b w brzmieniu:

„8a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wyraża zgodę na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego dla zawodu, a w przypadku zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego – ministra, który ze względu na zakres działu administracji rządowej, którym kieruje, jest właściwy dla zawodu, którego dotyczy wnioski, o którym mowa w ust. 9.

8b. Minister, o którym w ust. 8a, może wydać opinię pozytywną, negatywną albo pozytywną pod warunkiem wprowadzenia we wniosku zmian wskazanych przez tego ministra.”,

e) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Wniosek, o którym mowa w ust. 9, określa cel, założenia, czas trwania i sposób realizacji eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – także uzasadnienie potrzeby prowadzenia kształcenia w danym zawodzie. Do wniosku dołącza się:

- 1) opinię jednostki naukowej dotyczącą założeń eksperymentu pedagogicznego wraz ze zgodą tej jednostki na sprawowanie opieki nad przebiegiem eksperymentu;
- 2) zgodę rady pedagogicznej wyrażoną w uchwale, o której mowa w ust. 9, opinię rady szkoły lub placówki oraz opinię rady rodziców;
- 3) w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego:
 - a) podstawę programową kształcenia w zawodzie, sporządzoną z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, oraz propozycję przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie,
 - b) program nauczania zawodu,
 - c) tygodniowy lub semestralny rozkład zajęć,
 - d) pozytywną opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, 1149, 1544, 1629 i 1669),
 - e) pozytywną opinię dotyczącą zawartości merytorycznej programu nauczania zawodu wydaną przez:
 - jednostkę naukową właściwą dla zawodu oraz

- organizację pracodawców, samorząd gospodarczy lub inną organizację gospodarczą, stowarzyszenie lub samorząd zawodowy, lub pracodawcę, właściwych dla zawodu, którego dotyczy wnioski, o którym mowa w ust. 9,
 - f) harmonogram realizacji eksperymentu pedagogicznego oraz informację o niezbędnych warunkach prowadzenia eksperymentu, w tym warunkach lokalowych, finansowych, wyposażeniu oraz kadrze,
 - g) przykładowe zestawy zadań egzaminacyjnych – w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.”,
- f) po ust. 11 dodaje się ust. 11a–11c w brzmieniu:
- „11a. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego wniosek może dotyczyć wyłącznie jednego cyklu kształcenia, w którym będzie prowadzony eksperyment.
- 11b. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego egzamin zawodowy jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej, o której mowa w ust. 11 pkt 3 lit. a. Przepisy dotyczące egzaminu zawodowego stosuje się odpowiednio.
- 11c. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego egzamin dyplomowy jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej, o której mowa w ust. 11 pkt 3 lit. a. Przepisy dotyczące egzaminu dyplomowego stosuje się odpowiednio.”,
- g) w ust. 12 wyrazy „organu prowadzącego szkołę” zastępuje się wyrazami „organu prowadzącego szkołę lub placówkę”,
- h) po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:
- „12a. Dyrektor szkoły lub placówki prowadzącej eksperyment pedagogiczny przekazuje organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, nie później niż do dnia 30 września, sprawozdanie z realizacji eksperymentu w poprzednim roku szkolnym, zawierające wyniki i wnioski z przeprowadzonego przez dyrektora szkoły lub placówki nadzoru pedagogicznego w zakresie realizowanego eksperymentu

pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – także informację o realizacji harmonogramu, o którym mowa w ust. 11 pkt 3 lit. f. Do sprawozdania dołącza się opinię jednostki naukowej sprawującej opiekę nad przebiegiem eksperymentu pedagogicznego.”,

i) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Dyrektor szkoły lub placówki prowadzącej eksperyment pedagogiczny przekazuje bezpośrednio po jego zakończeniu ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej – ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sprawozdanie zawierające wnioski z przeprowadzonego eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – także wnioski dotyczące potrzeby wprowadzenia tego zawodu do tej klasyfikacji. Do sprawozdania dołącza się opinię jednostki naukowej, która sprawuje opiekę nad przebiegiem eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – także opinię organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu zawodowego, pracodawcy, właściwych dla danego zawodu.”,

j) po ust. 13 dodaje się ust. 13a w brzmieniu:

„13a. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego wnioski dotyczące potrzeby wprowadzenia tego zawodu do tej klasyfikacji minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje do ministra właściwego dla zawodu.”;

22) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) ogólne cele i zadania kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
- 2) klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego, określającą:
 - a) branże oraz zawody przyporządkowane do branż,

- b) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie,
 - c) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3a, 4a, 5a i 7a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
 - d) ministra właściwego dla zawodu,
 - e) typy szkół ponadpodstawowych, w których może odbywać się kształcenie w zawodzie,
 - f) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, w zakresie których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnym kursie zawodowym lub kursie umiejętności zawodowych,
 - g) szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, w szczególności związane z formą kształcenia lub kształceniem osób niepełnosprawnych,
- 3) podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
- 4) dodatkowe umiejętności zawodowe w zakresie wybranych zawodów oraz zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych w odniesieniu do tych umiejętności

– z uwzględnieniem wniosku ministra właściwego dla zawodu, o którym mowa w ust. 2, klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy w zakresie nazwy i symbolu cyfrowego zawodu oraz możliwości podnoszenia kwalifikacji, kierując się potrzebą zapewnienia wysokiej jakości kształcenia zawodowego i dostosowania go do potrzeb rynku pracy.

2. Zmiany w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, w zakresie wprowadzenia, wykreślenia zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych albo zmiany dotyczące zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, następują na wniosek ministra właściwego dla zawodu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, określa:

- 1) nazwę zawodu i symbol cyfrowy zawodu odpowiadające nazwie i symbolowi cyfrowemu zawodu w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, jeżeli zostały określone w tej klasyfikacji, nazwę kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych;

- 2) opis zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, wraz z propozycją zestawu oczekiwanych efektów kształcenia niezbędnych dla zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, oraz kryteriów weryfikacji tych efektów, sporządzonego z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, a w przypadku wprowadzenia lub zmiany dotyczącej zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie – propozycję przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3a, 4a, 5a i 7a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
- 3) uzasadnienie potrzeby wprowadzenia, wykreślenia lub zmiany dotyczącej zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, zawierające w szczególności analizę potrzeb rynku pracy w zakresie zawodu, kwalifikacji lub dodatkowych umiejętności;
- 4) informację o możliwości podnoszenia kwalifikacji w ramach systemu oświaty;
- 5) informację o potencjalnych miejscach realizacji praktycznej nauki zawodu w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie oraz informację o potencjalnych miejscach przeprowadzania egzaminu zawodowego w części praktycznej;
- 6) ministra właściwego dla zawodu;
- 7) typy szkół ponadpodstawowych, w których może odbywać się kształcenie w zawodzie;
- 8) kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie, w zakresie której kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnym kursie zawodowym lub kursie umiejętności zawodowych;
- 9) branżę, do której jest przyporządkowany zawód;
- 10) zawód o charakterze pomocniczym albo zawiera uzasadnienie braku możliwości kształcenia w takim zawodzie.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się opinię organizacji pracodawców reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240, z 2017 r. poz. 2371 oraz z 2018 r. poz. 1464 i 1608), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”, oraz opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

5. Wprowadzenie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nie może nastąpić, jeżeli wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w tym zawodzie są tożsame ze wszystkimi kwalifikacjami wyodrębnionymi w zawodzie określonym w tej klasyfikacji.

6. Ministrowie właściwi dla zawodów mogą wspomagać materialnie i organizacyjnie szkoły prowadzące kształcenie zawodowe oraz placówki i centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, w zakresie realizacji kształcenia zawodowego, w tym stosowania nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia zawodowego odpowiednio do potrzeb rynku pracy.

7. Organizacje pracodawców, samorządy gospodarcze lub inne organizacje gospodarcze, stowarzyszenia lub samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego mogą występować do właściwych ministrów z propozycją wprowadzenia do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zawodu, wykreślenia zawodu lub dokonania zmiany dotyczącej zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności.

8. Dokonując w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3a, 4a, 5a i 7a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, stosuje się odpowiednio przepisy art. 21 ust. 1–3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.”;

23) po art. 46 dodaje się art. 46a i art. 46b w brzmieniu:

„Art. 46a. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów szkolnictwa artystycznego, określającą:

- 1) zawody,
- 2) specjalności lub specjalizacje realizowane w ramach kształcenia w zawodach,
- 3) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- 4) typy szkół artystycznych, w których może odbywać się kształcenie w zawodzie – z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy w zakresie nazwy i symbolu cyfrowego zawodu, kierując się potrzebą dostosowania oferty

edukacyjnej szkół artystycznych do potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów szkolnictwa artystycznego.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego, uwzględniając potrzebę rozwijania zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów oraz potrzeby rynku pracy w zakresie zawodów szkolnictwa artystycznego.

3. Dokonując w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, stosuje się odpowiednio przepisy art. 21 ust. 1–3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Art. 46b. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ustala prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

2. Prognoza, o której mowa w ust. 1, jest ustalana w oparciu o dane Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie opracowane w szczególności na podstawie statystyki publicznej, w tym na podstawie badania dotyczącego zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, oraz danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie struktury zatrudnienia i danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2159 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 1544) oraz po zasięgnięciu opinii sektorowych rad do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r. poz. 110, 650, 1000 i 1669), a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

3. Prognozę, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 1 lutego danego roku.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ustala wykaz zawodów, o których mowa w art. 28 ust. 6 pkt 9 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach

jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453, 2203 i 2260 oraz z 2018 r. poz. 317). Wykaz zawodów podlega ogłoszeniu, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;

24) w art. 47:

a) w ust. 1:

- uchyla się pkt 2,
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

- a) tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia,
- b) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
- c) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- d) maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może dodatkowo przyznać w roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z języka migowego, lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- e) przeznaczenie godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w szczególności na przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych, kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji lub dodatkowych uprawnień zawodowych,
- f) tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły,

g) warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych

– uwzględniając zakres celów kształcenia i treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, potrzebę dostosowania oferty edukacyjnej szkół do potrzeb i zainteresowań uczniów oraz potrzeb rynku pracy, a także realizację zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 2, oraz możliwość przygotowania uczniów do uzyskania umiejętności przydatnych do wykonywania określonego zawodu;”,

– uchyla się pkt 4,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół i placówek artystycznych, w tym:

- 1) tygodniowy, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej – semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- 2) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
- 3) maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może dodatkowo przyznać w roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z języka migowego, lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- 4) tygodniowy, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej – semestralny, wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły,
- 5) warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych

– uwzględniając zakres celów kształcenia i treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, potrzebę dostosowania oferty edukacyjnej szkół i placówek artystycznych do potrzeb i zainteresowań uczniów oraz potrzeb rynku pracy, a także realizację zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 2.”,

- c) w ust. 4 wyrazy „kształcenia w zawodach” zastępuje się wyrazami „podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego”,
 - d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1a, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może określić przypadki, w których uczniowi można przedłużyć oraz skrócić okres nauki w szkole artystycznej, biorąc pod uwagę konieczność realizacji w tym okresie podstawy programowej kształcenia ogólnego lub podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego.”,
 - e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w odniesieniu do szkół i zespołów szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, oraz szkół polskich, w zakresie wynikającym ze szczególnych warunków funkcjonowania tych szkół, zespołów szkół i szkół polskich, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania.”;
- 25) w art. 51 w ust. 1:
- a) w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) organów jednostek samorządu terytorialnego – w sprawach publicznych szkół i placówek, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i osoby fizyczne, oraz niepublicznych szkół i placówek,”,
 - b) po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

„15a) koordynuje organizację dokształcania teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami;”;
- 26) w art. 53:
- a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi, placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych oraz placówkami doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który w tym celu, a także w celu realizacji zadań organu prowadzącego w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych, tworzy, w drodze rozporządzenia,

specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określa jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego oraz zadań organu prowadzącego.

1a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w ust. 1, również zadania placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. Specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w ust. 1, sprawuje nadzór pedagogiczny również w formie badania jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych, w szczególności przeprowadzając przesłuchania muzyczne, przeglądy plastyczne i baletowe oraz testy w zakresie przedmiotów teoretycznych dla uczniów szkół artystycznych.

1c. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i formy badania jakości kształcenia artystycznego, o którym mowa w ust. 1b,
- 2) zakres informacji ogłaszanych przez specjalistyczną jednostkę nadzoru, o której mowa w ust. 1, dotyczących badania jakości kształcenia artystycznego w danym roku szkolnym oraz sposób i termin ich ogłoszenia

– uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności badania jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych.

1d. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1c, może określić zakres, tryb i formy badania jakości kształcenia artystycznego w placówkach artystycznych.”,

c) w ust. 5 wyrazy „art. 47 ust. 1 pkt 2, 3 lit. a, b, d, e i f oraz pkt 6 i 7” zastępuje się wyrazami „art. 47 ust. 1 pkt 6 i 7”,

d) uchyla się ust. 6;

27) w art. 60:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może powierzyć podległej sobie jednostce organizacyjnej sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami polskimi oraz szkołami i

zespołami szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, a także wykonywanie w odniesieniu do nich zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1–6, oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli tych szkół, o którym mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Przepisy dotyczące wydawania decyzji w sprawach nadania albo odmowy nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom szkół polskich oraz szkół i zespołów szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania stosuje się odpowiednio do kierownika jednostki organizacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6. Do decyzji podjętych przez kierownika tej jednostki stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

28) w art. 61 wyrazy „oraz szkolnego punktu konsultacyjnego, o którym mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a,” zastępuje się wyrazami „i szkoły polskiej”;

29) w art. 68:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę ustala zawody, w których kształci szkoła, po:

- 1) uzyskaniu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oraz
- 2) nawiązaniu współpracy odpowiednio z pracodawcą lub osobą prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne, właściwymi dla zawodu lub branży, w ramach umowy lub porozumienia obejmujących co najmniej jeden cykl kształcenia w danym zawodzie.”,

b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a–7d w brzmieniu:

„7a. Opinia wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie, o której mowa w ust. 7 pkt 1, nie jest wymagana w przypadku:

- 1) rozpoczynania kształcenia w zawodzie o charakterze pomocniczym, jeżeli szkoła posiada opinię o zasadności kształcenia w zawodzie, dla którego

w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, przewidziano zawód o charakterze pomocniczym;

- 2) organizowania w branżowej szkole I stopnia oddziału wyłącznie dla uczniów będących młodocianymi pracownikami.

7b. Uzyskanie ponownej opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie, o której mowa w ust. 7 pkt 1, jest wymagane w przypadku gdy na zawód ten występuje nadwyżka zapotrzebowania, zgodnie z prognozą, o której mowa w art. 46b ust. 1.

7c. Współpraca, o której mowa w ust. 7 pkt 2, polega w szczególności na:

- 1) tworzeniu klas patronackich;
- 2) przygotowaniu propozycji programu nauczania zawodu;
- 3) realizacji kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu;
- 4) wyposażeniu warsztatów lub pracowni szkolnych;
- 5) organizacji egzaminu zawodowego;
- 6) doskonaleniu nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizowaniu szkoleń branżowych;
- 7) realizacji doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.

7d. Przepisów ust. 7 pkt 2 i ust. 7c, nie stosuje się do branżowych szkół II stopnia.”;

30) w art. 69:

- a) w ust. 3 skreśla się zdanie drugie,
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W zebraniach rady pedagogicznej mogą również brać udział, z głosem doradczym, osoby zaproszone przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady pedagogicznej, w tym przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również przedstawiciele pracodawców, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innych organizacji gospodarczych, stowarzyszeń lub samorządów zawodowych oraz sektorowych rad do spraw kompetencji.”;

31) w art. 85 w ust. 9 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Samorząd w szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia, szkole policealnej, policealnej szkole artystycznej lub placówce kształcenia ustawicznego, w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek i innych źródeł.”;

32) w art. 88:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa odpowiednio jej typ lub rodzaj, nazwę i siedzibę.

2. Akt założycielski publicznej szkoły podstawowej, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także jej zasięg terytorialny (obwód), w szczególności nazwy miejscowości, a w miastach – nazwy ulic lub ich części, należących do jej obwodu, oraz podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne. Publicznej szkole podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną nie ustala się obwodu, chyba że osoba prowadząca wystąpi z takim wnioskiem.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Akt założycielski publicznego centrum kształcenia zawodowego i publicznej placówki kształcenia ustawicznego, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także filie podporządkowane organizacyjnie centrum lub placówce.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela zezwolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, po uzyskaniu opinii specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1.”;

33) w art. 89:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej i policealnej szkoły artystycznej – słuchaczy), właściwego kuratora oświaty organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.”,

b) w ust. 5 wyraz „wydawania” zastępuje się wyrazem „wydawana”,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Organ prowadzący szkołę lub placówkę może przenieść kształcenie w określonym zawodzie z tej szkoły lub placówki do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju prowadzonej przez ten organ, po zawiadomieniu, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia, kuratora oświaty i rodziców uczniów, a w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej i policealnej szkoły artystycznej – słuchaczy.”;

34) w art. 91:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organ prowadzący może połączyć w zespół liceum ogólnokształcące dla młodzieży i liceum ogólnokształcące dla dorosłych, jeżeli zajęcia edukacyjne w tych szkołach nie są prowadzone w tym samym czasie.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Organ prowadzący zespół szkół lub placówek albo szkół i placówek może wyłączyć z zespołu szkołę lub placówkę, włączyć do zespołu szkołę lub placówkę, a także może rozwiązać zespół.”;

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. W przypadku:

1) tworzenia zespołu szkół lub placówek albo szkół i placówek oraz włączenia szkoły lub placówki do zespołu – przepisu art. 89 nie stosuje się;

2) wyłączenia szkoły lub placówki z zespołu szkół lub placówek oraz rozwiązania zespołu – przepisów art. 88 i art. 89 nie stosuje się.”;

35) w art. 93 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych, placówki lub centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, może je połączyć w zespół, zwany dalej „centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego”.

2. W skład centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego wchodzi co najmniej jedna szkoła prowadząca kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, oraz co najmniej jedno centrum kształcenia zawodowego.”;

36) w art. 96 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W szkołach podstawowych specjalnych i szkołach ponadpodstawowych specjalnych, w tym zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub

geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego, dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. W szkołach ponadpodstawowych zorganizowanych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych, dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.”;

37) w art. 98:

a) w ust. 1 pkt 15 i 16 otrzymują brzmienie:

„15) określenie formy kształcenia – w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej;

16) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego; przepisu nie stosuje się do szkoły artystycznej;”;

b) w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) organizację żywienia, o którym mowa w art. 106a – w przypadku szkoły podstawowej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.”;

c) uchyla się ust. 3;

38) w art. 103:

a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) świetlicy – w przypadku szkoły podstawowej, szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i szkoły prowadzącej kształcenie specjalnej, o której mowa w art. 127 ust. 1;”;

– w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas pobytu w szkole – w przypadku szkoły podstawowej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wymagania określone w ust. 1 pkt 3–5 i 7 nie muszą być spełnione w szkołach dla dorosłych, a także w branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, prowadzących kształcenie wyłącznie w formie stacjonarnej lub zaocznej.”;

39) po art. 106 dodaje się art. 106a w brzmieniu:

„Art. 106a. 1. Szkoła podstawowa, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, oraz szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole.

2. Korzystanie z posiłku, o którym mowa w ust. 1, jest dobrowolne i odpłatne.”;

40) w art. 107:

a) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 9, dyrektora szkoły, w której zorganizowano internat.”,

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Przepisów ust. 1–9a nie stosuje się do szkół prowadzących kształcenie wyłącznie w formie stacjonarnej lub zaocznej.”;

41) w art. 109:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, w tym praktyczną naukę zawodu, a w przypadku szkół artystycznych – zajęcia edukacyjne artystyczne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a;”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W branżowej szkole II stopnia obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, w tym praktyczna nauka zawodu, są prowadzone w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.”,

c) w ust. 6 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepis nie dotyczy szkół dla dorosłych.”;

42) w art. 110 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej – na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji

związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły lub przedszkola informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.”;

43) w art. 111 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) organizację tygodnia pracy szkoły, z uwzględnieniem kształcenia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, w tym przypadki, w których kształcenie w formie dziennej może odbywać się przez 6 dni w tygodniu.”;

44) po art. 111 dodaje się art. 111a w brzmieniu:

„Art. 111a. 1. Publiczna placówka kształcenia ustawicznego i publiczne centrum kształcenia zawodowego mogą posiadać filie, które są organizacyjnie podporządkowane odpowiednio placówce lub centrum.”;

45) w art. 113 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) organizację tygodnia pracy szkoły artystycznej, w tym przypadki, w których kształcenie w formie dziennej może odbywać się przez 6 dni w tygodniu.”;

46) w art. 117:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kształcenie ustawiczne jest organizowane i prowadzone w:

- 1) publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych,
- 2) formach pozaszkolnych realizowanych przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego oraz publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 3 i 4.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kształcenie ustawiczne prowadzi się w następujących formach pozaszkolnych:

- 1) kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) kurs umiejętności zawodowych;
- 3) kurs kompetencji ogólnych;
- 4) turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników;
- 5) kurs, inny niż wymienione w pkt 1–3, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- 2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego;
- 3) instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;
- 4) podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, posiadające akredytację, o której mowa w art. 118.”,

d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Kursy umiejętności zawodowych mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- 2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

2b. Kursy kompetencji ogólnych oraz kursy, o których mowa w ust. 1a pkt 5, mogą być prowadzone przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

2c. Turnusy doksztalania teoretycznego młodocianych pracowników mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- 2) publiczne i niepubliczne centra kształcenia zawodowego.”,

e) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kształcenie ustawiczne może być prowadzone w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej, a w przypadku form pozaszkolnych – także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Turnus doksztalcania młodocianych pracowników może być prowadzony wyłącznie w formie dziennej.”,

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje publicznych placówek kształcenia ustawicznego oraz zadania publicznych placówek kształcenia ustawicznego i publicznych centrów kształcenia zawodowego,
- 2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w poszczególnych formach pozaszkolnych, w tym wymogi jakie powinien spełniać program nauczania,
- 3) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia prowadzonego w poszczególnych formach pozaszkolnych,
- 4) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia prowadzonego w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1a pkt 1–4, a w przypadku formy pozaszkolnej, o której mowa w ust. 1a pkt 5 – zakres informacji, jakie umieszcza się na zaświadczeniu wydawanym po ukończeniu kształcenia w tej formie,
- 5) przypadki, w których turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników może być prowadzony w więcej niż jednym zawodzie,
- 6) tryb zwalniania osób, o których mowa w ust. 12, z całości lub części opłat za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1a pkt 2, 3 i 5, oraz warunki i tryb zwrotu opłaty w przypadkach określonych w ust. 11

– uwzględniając możliwość zaliczania potwierdzonych efektów kształcenia przy podejmowaniu kształcenia w formach pozaszkolnych oraz konieczność dostosowania kształcenia ustawicznego do potrzeb i warunków rynku pracy, zapewnienia dostępności do form kształcenia ustawicznego umożliwiających przekwalifikowanie się oraz uzyskanie nowych kwalifikacji oraz włączenia pracodawców w proces kształcenia ustawicznego, a także konieczność

prawidłowego udokumentowania w przypadku zwolnienia lub zwrotu opłaty, o której mowa w ust. 7.”,

- g) uchyla się ust. 6,
- h) dodaje się ust. 7–13 w brzmieniu:

„7. Publiczne szkoły, placówki i centra, o których mowa w ust. 1, mogą pobierać opłaty za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1a pkt 2, 3 i 5.

8. Wysokość opłaty ustala dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, w porozumieniu z organem prowadzącym. Opłata nie może przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia w danej formie.

9. Opłata jest wnoszona za cały okres kształcenia, w terminie do dnia rozpoczęcia kształcenia, na rachunek bankowy publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, wskazany przez dyrektora tej szkoły, placówki lub centrum.

10. Dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, może w uzasadnionych przypadkach przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłaty w ratach.

11. Opłata nie podlega zwrotowi. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających podjęcie kształcenia w danej formie pozaszkolnej, dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, może zwrócić opłatę.

12. Dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, może zwolnić w całości lub w części z opłaty osobę o niskich dochodach, w szczególności jeżeli dochód tej osoby nie przekracza kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508).”;

47) w art. 118:

- a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Placówka kształcenia ustawicznego i centrum kształcenia zawodowego może uzyskać akredytację na kształcenie ustawiczne prowadzone w formie pozaszkolnej, o której mowa w art. 117 ust. 1a pkt 1–4, a w przypadku formy pozaszkolnej, o której mowa w art. 117 ust. 1a pkt 5 – jeżeli kształcenie w tej formie jest prowadzone w oparciu o programy określone na podstawie odrębnych

przepisów. Akredytacja stanowi potwierdzenie spełniania określonych wymogów i zapewniania wysokiej jakości kształcenia ustawicznego prowadzonego w danej formie pozaszkolnej.

2. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce prowadzenia kształcenia ustawicznego w danej formie pozaszkolnej, w drodze decyzji administracyjnej na okres 5 lat.

3. Akredytację, o której mowa w ust. 1, może uzyskać placówka lub centrum, które:

- 1) prowadziło kształcenie w formie lub formach pozaszkolnych przez okres co najmniej 3 lat;
 - 2) opracowuje i stosuje system zapewniania jakości kształcenia oraz systematycznie go doskonali;
 - 3) zapewnia bazę wyposażoną w środki dydaktyczne – w zakresie danej formy pozaszkolnej;
 - 4) zapewnia wykwalifikowaną kadrę – w zakresie danej formy pozaszkolnej;
 - 5) zapewnia program nauczania, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 117 ust. 5 – w zakresie danej formy pozaszkolnej;
 - 6) zapewnia warunki realizacji praktycznej nauki zawodu – w przypadku ubiegania się o akredytację na kształcenie w formach pozaszkolnych, o których mowa w art. 117 ust. 1a pkt 1 i 2;
 - 7) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji kształcenia w danej formie pozaszkolnej;
 - 8) udostępnia uczestnikom danej formy pozaszkolnej materiały dydaktyczne.”,
- b) uchyla się ust. 4,
- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4d w brzmieniu:

„4a. Akredytację przyznaje się po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny kształcenia ustawicznego prowadzonego w danej formie pozaszkolnej w zakresie określonym w ust. 3.

4b. Członkom zespołu akredytacyjnego, o którym mowa w ust. 4a, przysługuje wynagrodzenie za udział w jego pracach, z tym że członkom będącym pracownikami kuratorium oświaty wynagrodzenie przysługuje tylko w przypadku udziału w pracach zespołu poza godzinami pracy w kuratorium.

4c. Wysokość wynagrodzenia członków zespołu akredytacyjnego ustala kurator oświaty, z tym że wysokość wynagrodzenia jednego członka zespołu nie może przekroczyć 25% kwoty, o której mowa w ust. 6.

4d. W roku kalendarzowym suma wynagrodzeń członków zespołu akredytacyjnego, wraz z pochodnymi, nie może przekroczyć sumy opłat wniesionych przez placówki ubiegające się o akredytację.”,

d) użyty w ust. 5 wyraz „ośrodek” zastępuje się wyrazem „centrum”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę lub centrum warunków wymaganych do uzyskania akredytacji, po uprzednim wezwaniu do usunięcia uchybień.”,

f) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Podmiot ubiegający się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę w wysokości 1 023 zł, waloryzowaną corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy kuratorium oświaty. Opłata nie podlega zwrotowi od dnia złożenia wniosku.”,

g) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku, podaje do publicznej wiadomości na stronie urzędu obsługującego tego ministra wysokość opłaty w następnym roku kalendarzowym zwaloryzowanej zgodnie z ust. 6.”,

h) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przyznawania i cofania akredytacji podmiotom, o których mowa w ust. 1 i 8, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w ust. 2, oraz wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, uwzględniając udział w zespole w szczególności przedstawicieli wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy oraz organizacji pracodawców.”,

i) uchyla się ust. 10,

j) dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Kurator oświaty prowadzi wykaz pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, na kształcenie w których przyznał akredytację i podaje go do publicznej wiadomości na stronie internetowej kuratorium oświaty. Wykaz zawiera w szczególności: nazwę i adres podmiotu prowadzącego daną formę pozaszkolną, miejsce prowadzenia kształcenia, zakres i formę kształcenia.”;

48) w art. 120:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Praktyczna nauka zawodu może odbywać się u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zapewniających rzeczywiste warunki pracy, a także w centrach kształcenia zawodowego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Praktyczna nauka zawodu może być realizowana również za granicą na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Praktyczną naukę zawodu może prowadzić osoba, która nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 oraz z 2018 r. poz. 20, 305 i 663), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030), albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu. Spełnienie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem osoby prowadzącej praktyczną naukę zawodu.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki i

tryb organizowania praktycznej nauki zawodu, uwzględniając zakres spraw, które powinny być określone w umowie, o której mowa w ust. 2, w tym prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa w ust. 1, oraz przeznaczenie środków, o których mowa w art. 121, kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia, ramowy program kursu pedagogicznego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz zakres informacji jakie umieszcza się na zaświadczeniu wydawanym po ukończeniu tego kursu.”,

- e) w ust. 5 wyrazy „ust. 1, 2 i 4” zastępuje się wyrazami „ust. 1, 1a, 2, 3a i 4”,
- f) w ust. 6 wyrazy „samorządami gospodarczymi” zastępuje się wyrazami „przedsiębiorstwami, samorządami gospodarczymi”;

49) po art. 120 dodaje się art. 120a w brzmieniu:

„Art. 120a. 1. Pracodawca zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, kierujący ich na kształcenie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 191 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustala z dyrektorem szkoły:

- 1) zakres kształcenia zawodowego zapewnianego przez szkołę i pracodawcę, wynikający z programu nauczania zawodu;
- 2) liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy;
- 3) sposób monitorowania przez każdą ze stron realizacji programu nauczania zawodu.

2. Ustalenia, o których mowa w ust. 1, stonowią załącznik do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.”;

50) art. 121 otrzymuje brzmienie:

„Art. 121. Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, przekazują podmiotom przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy szkoły z tym podmiotem, wynikające z tej umowy środki finansowe umożliwiające uczniom odbycie praktycznej nauki zawodu.”;

51) po art. 121 dodaje się art. 121a w brzmieniu:

„Art. 121a. 1. W celu ułatwienia uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie, w którym się kształcą, uczniowie technikum i uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami mogą w okresie nauki odbywać staż w rzeczywistych warunkach pracy, zwany dalej „stażem uczniowskim”.

2. W trakcie stażu uczniowskiego uczeń realizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania zawodu w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowanego w szkole, do której uczęszcza, lub treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem.

3. Osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zwane dalej „podmiotem przyjmującym na staż uczniowski”, zawiera z uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia, w formie pisemnej, umowę o staż uczniowski.

4. Dyrektor szkoły może zwolnić ucznia, który odbył staż uczniowski, z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części.

5. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski i dyrektor szkoły, w uzgodnieniu z uczniem albo rodzicem niepełnoletniego ucznia, ustalają zakres treści nauczania, o których mowa w ust. 2, oraz dobowy i tygodniowy wymiar czasu odbywania stażu uczniowskiego. Ustalając zakres treści nauczania wskazuje się, w jakim zakresie uczeń po zrealizowaniu tych treści zostanie zwolniony z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu. Ustalenia te stanowią załącznik do umowy, o staż uczniowski.

6. Uczeń odbywający staż uczniowski otrzymuje miesięczne świadczenie pieniężne, chyba że strony umowy, o staż uczniowski, postanowią, że staż jest odbywany nieodpłatnie.

7. Wysokość miesięcznego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 6, nie może przekraczać wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847).

8. Staż uczniowski może odbywać się również w okresie ferii letnich lub zimowych.

9. Do stażu uczniowskiego nie mają zastosowania przepisy prawa pracy, z wyjątkiem art. 18^{3a}–18^{3e}, art. 131 § 1, art. 132 § 1, art. 133 § 1, art. 134, art. 151⁷, art. 204 i art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z zastrzeżeniem przepisów ust. 12–14.

10. Dobowy wymiar godzin stażu uczniowskiego uczniów w wieku do lat 16 nie może przekraczać 6 godzin, a uczniów w wieku powyżej 16 lat – 8 godzin. W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego w wieku powyżej 16 lat, dopuszcza się możliwość obniżenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego do 7 godzin.

11. Dobowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez ucznia w szkole i stażu uczniowskiego nie może przekraczać 8 godzin, a tygodniowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez ucznia w szkole i stażu uczniowskiego – 40 godzin.

12. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przedłużenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego dla uczniów w wieku powyżej 18 lat, nie dłużej jednak niż do 12 godzin. Przedłużenie dobowego wymiaru godzin jest możliwe wyłącznie u podmiotów przyjmujących na staż uczniowski, u których przedłużony dobowy wymiar czasu pracy wynika z rodzaju pracy lub jej organizacji.

13. Staż uczniowski może być organizowany w systemie zmianowym, z tym że w przypadku uczniów w wieku poniżej 18 lat nie może wypadać w porze nocnej.

14. W przypadku ucznia niepełnosprawnego odbywającego staż uczniowski przepisy ust. 12 i 13 stosuje się wyłącznie za zgodą lekarza sprawującego opiekę nad tym uczniem.

15. Umowa o staż uczniowski określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) miejsce odbywania stażu uczniowskiego;
- 3) nazwę i adres szkoły, do której uczęszcza uczeń odbywający staż uczniowski;
- 4) zawód, w zakresie którego będzie odbywany staż uczniowski;
- 5) okres odbywania stażu uczniowskiego;
- 6) wysokość świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 7, w przypadku odpłatnego stażu uczniowskiego.

16. Umowa o staż uczniowski nie może dotyczyć pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

17. Umowa o staż uczniowski nie może być zawarta na okres dłuższy niż okres nauki w technikum albo branżowej szkole I stopnia.

18. Umowa o staż uczniowski może być rozwiązana, na piśmie, przez każdą ze stron z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.

19. Jeżeli uczeń przestał być uczniem szkoły przed końcem obowiązywania umowy dyrektor szkoły powiadamia o tym podmiot, który przyjął ucznia na staż uczniowski, a umowa o staż uczniowski wygasa.

20. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski lub uczeń albo rodzice niepełnoletniego ucznia niezwłocznie zawiadamiają dyrektora szkoły o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia.

21. W czasie odbywania stażu uczniowskiego opiekę nad uczniem sprawuje wyznaczony przez podmiot przyjmujący na staż uczniowski opiekun stażu uczniowskiego.

22. Opiekunem stażu uczniowskiego może być osoba spełniająca warunki określone w art. 120 ust. 3a. Spełnienie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem opiekuna stażu uczniowskiego.

23. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski zapewnia uczniowi stanowisko pracy wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach, w tym w zależności od rodzaju zagrożeń związanych z odbywaniem tego stażu – odpowiednie środki ochrony indywidualnej. Ponadto podmiot ten zapewnia w szczególności:

- 1) pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej,
- 2) dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalno-bytowych;
- 3) dietę na zasadach uzgodnionych z armatorem – w przypadku uczniów odbywającym staż uczniowski na statkach morskich i śródlądowych;
- 4) świadczenia na zasadach określonych dla załóg statków – w przypadku uczniów odbywających staż uczniowski na statkach morskich i śródlądowych, wykrętowanych ze statku za granicą wskutek wypadku lub choroby.

24. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski jest obowiązany wystawić na piśmie zaświadczenie o odbyciu stażu uczniowskiego, które określa w szczególności okres odbytego stażu uczniowskiego, rodzaj realizowanych zadań i umiejętności nabyte w czasie odbywania stażu uczniowskiego.

25. Okres odbytego stażu uczniowskiego zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 24.

26. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 24, uwzględniając

konieczność prawidłowego udokumentowania okresu odbytego stażu uczniowskiego zaliczanego do okresu zatrudnienia.”;

52) w art. 122:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) młodociany pracownik ukończył naukę zawodu i zdał:

a) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem – egzamin czeladniczy zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2018 poz. 1267), lub egzamin zawodowy,

b) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem – egzamin zawodowy;”

– w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) młodociany pracownik ukończył przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 1.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie, o której mowa w art. 46b ust. 1, wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika, o której mowa w ust. 2 pkt 1, wynosi do 10 000 zł.”

c) w ust. 3 wyrazy „ust. 2” zastępuje się wyrazami „ust. 2 i 2a”

d) w ust. 7:

– we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „ust. 1 pkt 2” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2 i 3”

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) kopię odpowiednio dyplomu, certyfikatu lub świadectwa, potwierdzającego zdanie egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie tego egzaminu.”;

53) po art. 122 dodaje się art. 122a w brzmieniu:

„Art. 122a. 1. Dyrektor szkoły może zawrzeć umowę z instytucją certyfikującą, o której mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie

Kwalifikacji, dotyczącej jednokrotnego, nieodpłatnego przystąpienia przez uczniów lub absolwentów do walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Umowa jest zawierana za zgodą ucznia lub absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub absolwenta – za zgodą jego rodzica.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje uczniom lub absolwentom objętym umową nie krócej niż rok od zakończenia roku szkolnego, w którym ukończyli szkołę.

3. Umowa określa w szczególności:

- 1) imiona i nazwiska oraz numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, uczniów lub absolwentów, którzy mogą nieodpłatnie przystąpić do walidacji i certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej;
- 2) okres, w którym uczniowie lub absolwenci mogą nieodpłatnie przystąpić do walidacji i certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej;
- 3) wskazanie kwalifikacji rynkowej, której dotyczy umowa.

4. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje ministrowi koordynatorowi Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji informację o zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1, ze wskazaniem instytucji certyfikującej, z którą umowa została zawarta, kwalifikacji, których dotyczy umowa, okresu obowiązywania umowy oraz liczby uczniów objętych umową.”;

54) w art. 124 w ust. 2 wyrazy „art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. a, b, d, e i f i art. 53 ust. 5” zastępuje się wyrazami „art. 47 ust. 1a”;

55) w art. 130 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia młodocianych pracowników przyjmuje się na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.”;

56) art. 132 otrzymuje brzmienie:

„Art. 132. Laureat lub finalistę ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, lub laureat konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22

ust. 6 ustawy o systemie oświaty, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, są przyjmowani w pierwszej kolejności do:

- 1) publicznej szkoły ponadpodstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1;
 - 2) publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 143 ust. 1, publicznej szkoły ponadpodstawowej sportowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, art. 137 ust. 1 i 4 oraz art. 143 ust. 1;
 - 3) publicznej szkoły ponadpodstawowej dwujęzycznej, oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej oraz klasy wstępnej, o której mowa w art. 25 ust. 3, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, art. 138 ust. 4 i art. 140 ust. 1 i 2, z tym że warunek uzyskania odpowiednio pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 1, albo pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 2, nie dotyczy laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z języka obcego nowożytnego, który będzie drugim językiem nauczania w szkole, oddziale albo klasie, o przyjęcie do których ubiega się laureat lub finalista.”;
- 57) w art. 134w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3–5 w brzmieniu:
- „3) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. – posiadają orzeczenie lekarskie wydawane w formie świadectwa zdrowia o

- zdolności do pracy na statku, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616); do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2;
- 4) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym – posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, wydane zgodnie z przepisami rozdziału 12 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. 978, z późn. zm.²⁾);
- 5) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E – posiadają orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.”;
- 58) w art. 135:
- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, którzy:
- 1) posiadają świadectwo ukończenia branżowej szkoły I stopnia;
 - 2) posiadają zaświadczenie o zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, którego zakres odpowiada pierwszej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, do której ubiegają się o przyjęcie;
 - 3) posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2;
 - 4) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2418 oraz z 2018 r. poz. 138, 650, 728, 957, 1039, 1098, 1099, 1284, 1544 i 1629.

w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3; do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 3;

- 5) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 4;
- 6) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E – posiadają orzeczenie psychologiczne, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 5.

2. Na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli branżową szkołę I stopnia w okresie 5 lat szkolnych poprzedzających rok szkolny, na który ubiegają się o przyjęcie do publicznej branżowej szkoły II stopnia.”,

- c) uchyla się ust. 3,
- d) w ust. 4 uchyla się pkt 3,
- e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – następujące kryteria:
 - a) wielodzietność rodziny kandydata,
 - b) niepełnosprawność kandydata,
 - c) niepełnosprawność dziecka kandydata,
 - d) niepełnosprawność innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę,
 - e) samotne wychowywanie dziecka przez kandydata.”,

- f) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:
- „6a. Kryteria, o których mowa w ust. 6, mają jednakową wartość.
 - 6b. Do kandydatów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 147.”,
- g) w ust. 8 wyrazy „do klasy I” zastępuje się wyrazami „na semestr pierwszy klasy I”;
- 59) w art. 136:
- a) w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a–2c w brzmieniu:
 - „2a) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3; do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2;
 - 2b) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 4;
 - 2c) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E – posiadają orzeczenie psychologiczne, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 5;”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:
 - 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 6 pkt 2.
 - 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2.”;
- 60) w art. 141:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do publicznej szkoły dla dorosłych i na semestr pierwszy klasy I publicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych przyjmuje się kandydatów:

- 1) ukończyli sześcioletnią szkołę podstawową albo klasę VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły podstawowej dla dorosłych;
- 2) ukończyli gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „art. 136 ust. 3 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 135 ust. 6 pkt 2”;

61) użyte w art. 142 w ust. 5 w pkt 2 i w art. 145 w ust. 1 w pkt 2, wyrazy „art. 136 ust. 3 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 135 ust. 6 pkt 2”;

62) art. 146 otrzymuje brzmienie:

„Art. 146. 1. Jeżeli kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych jest realizowane przez publiczne szkoły, publiczne placówki lub publiczne centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, jako forma nieodpłatna lub płatna, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego w odniesieniu do danej formy pozaszkolnej kształcenia ustawicznego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

2. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczny centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na daną formę pozaszkolną kształcenia ustawicznego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów według kolejności zgłoszeń.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do form pozaszkolnych prowadzonych przez publiczne szkoły, publiczne placówki i publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, na zlecenie innych podmiotów, a także do turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników.”;

63) w art. 147:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony przez publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają:

- 1) zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2;
 - 2) w przypadku kandydatów na kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 4;
 - 3) w przypadku w przypadku kandydatów na kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E – posiadają orzeczenie psychologiczne, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 5;”;
- b) w ust. 2 wyraz „ośrodka” zastąpić wyrazem „centrum”;
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających kryterium, o którym mowa w ust. 2, niż liczba wolnych miejsc w publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy lub jeżeli publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:

- 1) w przypadku kandydatów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16 – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
 - 2) w przypadku kandydata pełnoletniego – kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2;
 - 3) w przypadku kandydatów, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia – kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2.”;
- d) użyte w ust. 5–7, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „publiczny ośrodek” zastępuje się, użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku, wyrazami „publiczne centrum”;

64) art. 148 otrzymuje brzmienie:

„Art. 148. Kurator oświaty corocznie do końca lutego podaje do publicznej wiadomości wykaz zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty lub inne podmioty działające na terenie szkoły, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej, o którym mowa w art. 134 ust. 2 pkt 4 lit. a, art. 137 ust. 6 pkt 4 lit. a, art. 140 ust. 3 pkt 5 lit. a i art. 143 ust. 3 pkt 4 lit. a, oraz określa miejsca uznane za wysokie w tych zawodach.”;

65) w art. 149 pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych – na wybraną formę pozaszkolną kształcenia ustawicznego;

5) publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe – na wybrany kwalifikacyjny kurs zawodowy;”;

66) w art. 150 w ust. 2 w pkt 4:

a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 135 ust. 1, 3 i 5” zastępuje się wyrazami „art. 135 ust. 1 i 5”,

b) lit. d i e otrzymują brzmienie:

„d) zaświadczenie o uzyskaniu tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej lub tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, lub tytułu laureata konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 6 ustawy o systemie oświaty, którego organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1,

e) zaświadczenie o zawodzie nauczaniem w branżowej szkole I stopnia, którego zakres odpowiada pierwszej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczaniem w branżowej szkole II stopnia, do której ubiega się o przyjęcie,”

c) po lit. f dodaje się lit. fa–fc w brzmieniu:

„fa) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla

którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E – orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,

fb) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym – orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,

fc) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymaganiami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. – świadectwo zdrowia o zdolności do pracy na statku, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu,”,

d) uchyla się lit. j;

67) w art. 154:

a) w ust. 1 w pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) publicznych szkół podstawowych dla dorosłych, klas I publicznych szkół ponadpodstawowych, klas wstępnych, o których mowa w art. 25 ust. 3, i na semestr pierwszy klas I publicznych branżowych szkół II stopnia i publicznych szkół policealnych – określa do końca stycznia właściwy kurator oświaty.”,

b) w ust. 2 w pkt 2 skreśla się wyrazy „i art. 141 ust. 2,”,

c) w ust. 7 wyraz „ośrodka” zastępuje się wyrazem „centrum”,

d) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Dyrektor publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego na pozaszkolne formy kształcenia, w tym terminy składania dokumentów.

9. W przypadku publicznych szkół II stopnia, publicznych szkół policealnych oraz publicznych szkół dla dorosłych komisja rekrutacyjna, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, rozpatruje w postępowaniu uzupełniającym wniosek kandydata złożony po terminie określonym zgodnie z ust. 1 pkt 2, jeżeli szkoła nadal dysponuje wolnymi miejscami.”;

68) w art. 157 w ust. 2 w pkt 3 skreśla się wyrazy „art. 141 ust. 2,”;

69) użyte w art. 159, w różnym przypadku, wyrazy „publiczny ośrodek” zastępuje się, użytymi w odpowiednim przypadku, wyrazami „publiczne centrum”;

70) w art. 162 w pkt 1 wyrazy „art. 135 ust. 4 pkt 1–3” zastępuje się wyrazami „art. 135 ust. 4 pkt 1 i 2”;

71) art. 164 otrzymuje brzmienie:

„Art. 164. 1. W przypadku przechodzenia ucznia ze:

- 1) szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej – do szkoły publicznej innego typu,
- 2) szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej – do szkoły publicznej tego samego typu – o przyjęciu ucznia do danej szkoły decyduje dyrektor szkoły; przepis art. 130 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Uczeń przechodzący ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej, niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, do szkoły publicznej innego typu albo szkoły publicznej tego samego typu, o której mowa w ust. 1, jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr szkoły publicznej innego typu albo tego samego typu, po dokonaniu oceny zakresu kształcenia zrealizowanego w szkole, do której uczeń uczęszczał, na podstawie kopii arkusza ocen ucznia, poświadczonej za zgodność z oryginałem przez dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszczał, lub na podstawie zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7.

3. W przypadku przechodzenia ucznia ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, jednego typu do szkoły publicznej innego typu można przeprowadzić egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

4. Uczeń niepublicznej szkoły artystycznej nieposiadającej uprawnień publicznej szkoły artystycznej jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr szkoły publicznej po zdaniu egzaminów klasyfikacyjnych. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki przechodzenia ucznia szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej – do szkoły publicznej innego typu albo szkoły publicznej tego samego typu, o którym mowa w ust. 1,
- 2) przypadki, w których uczeń szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej – może być przyjęty do szkoły publicznej innego typu do klasy programowo wyższej, a w przypadku branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych – na semestr programowo wyższy, niż to wynika z kopii arkusza ocen ucznia lub zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w ust. 2

– uwzględniając potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego.”;

72) w art. 165:

- a) w ust. 3 wyrazy „szkołach dla dorosłych,” zastępuje się wyrazami „szkołach dla dorosłych, publicznych branżowych szkołach II stopnia,”
- b) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Oddziału przygotowawczego nie organizuje się w szkołach artystycznych, szkołach specjalnych, szkołach sportowych, szkołach mistrzostwa sportowego, szkołach dla dorosłych, szkołach policealnych i branżowych szkołach II stopnia.”;

73) użyte w art. 165 w ust. 12 i w art. 166 w ust. 3 wyrazy „art. 39 ust. 2–4” zastępuje się wyrazami „art. 39 ust. 2–4a”;

74) w art. 168:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, prowadzenie ewidencji niepublicznych szkół artystycznych i wydawanie decyzji, o których mowa w ust. 12, art. 169 ust. 2, art. 176 ust. 4 i art. 179, a także realizacji zadania, o którym mowa w ust. 14.”,

b) w ust. 4:

– wprowadzenie do wyczenia otrzymuje brzmienie:

„Zgłoszenie do ewidencji zawiera:”

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) określenie odpowiednio typu lub rodzaju szkoły lub placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazw zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić, zgodnych z nazwami zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego;”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) w przypadku szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego – informację, czy szkoła jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży czy dla dorosłych;

2b) w przypadku szkoły podstawowej – informację, czy w szkole będzie zorganizowany oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne;”,

– w pkt 3:

– – wprowadzenie do wyczenia otrzymuje brzmienie:

„wskazanie adresu siedziby szkoły lub placówki oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, jeżeli ich utworzenie jest przewidywane, przy czym inne lokalizacje muszą znajdować się na terenie jednostki samorządu terytorialnego dokonującej wpisu do ewidencji, a w przypadku szkoły artystycznej na

terenie tej samej miejscowości, a także informację o warunkach lokalowych zapewniających.”,

-- lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej – możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu,”,

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zobowiązanie do przestrzegania wymagań określonych odpowiednio w:

a) art. 14 ust. 3 – w przypadku szkoły niepublicznej niebędącej szkołą artystyczną,

b) art. 14 ust. 4 – w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, której z dniem rozpoczęcia działalności mają być nadane uprawnienia publicznej szkoły artystycznej;”,

– po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) w przypadku szkoły, o której mowa w art. 178 ust. 1 – informację o zgodzie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na założenie lub prowadzenie szkoły niepublicznej, która nie spełnia warunków określonych odpowiednio w art. 14 ust. 3;”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra o spełnieniu wymagań określonych w art. 14 ust. 3.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, prowadząca kształcenie zawodowe, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

5b. Szkołę, o której mowa w art. 178 ust. 1, wpisuje się do ewidencji na podstawie zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”,

e) w ust. 11:

– w pkt 3 wyrazy „typ i rodzaj” zastępuje się wyrazami „typ lub rodzaj”,

– pkt 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5) adres szkoły lub placówki oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, jeśli ich utworzenie zostało przewidziane;

6) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej – nazwy zawodów, w jakich kształci szkoła;”,

– po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) w przypadku szkoły artystycznej – nazwę zawodu oraz nazwy specjalności lub specjalizacji, w jakich szkoła kształci;”,

f) dodaje się ust. 14 w brzmieniu:

„14. Organ, o którym mowa w ust. 1 i 2, podaje do publicznej wiadomości wykaz szkół i placówek niepublicznych, zawierający dane, o których mowa w ust. 11 pkt 3 i 5. Organ, o którym mowa w ust. 2, w wykazie uwzględnia także informację o posiadaniu przez niepubliczną szkołę artystyczną uprawnień publicznej szkoły artystycznej.”;

75) w art. 169:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki lub organu prowadzącego tę szkołę lub placówkę jest niezgodna z przepisami niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutem, w szczególności:

a) nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, albo

b) nie są spełnione warunki funkcjonowania szkoły określone zgodnie z art. 178 ust. 4

– jeżeli szkoła lub placówka lub osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o którym mowa w art. 180 ust. 2;”,

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. W przypadku wykreślenia z ewidencji, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, organ, o którym mowa w art. 168 ust. 1, powiadamia o wykreśleniu szkoły ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

4. W przypadku wykreślenia z ewidencji, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przepisy art. 172 ust. 4 i 5, stosuje się odpowiednio.”;

76) w art. 172 w ust. 2:

a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a–4d w brzmieniu:

„4a) w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych:

- a) nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci szkoła,
- b) organizację zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia zawodowego, w tym organizację praktycznej nauki zawodu,
- c) organizację kształcenia ogólnego i zawodowego dla pracowników młodocianych – jeżeli szkoła takie kształcenie prowadzi;

4b) w przypadku szkół artystycznych:

- a) nazwę zawodów oraz nazwę specjalności lub specjalizacji, w których kształci szkoła,
- b) organizację zajęć edukacyjnych;

4c) szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów;

4d) formę kształcenia – w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej;”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki, a także tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw uczniów;”;

c) w pkt 7 w lit. a wyrazy „art. 135 ust. 1–3, art. 136 ust. 1 i art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. j oraz ust. 6” zastępuje się wyrazami „art. 135 ust. 1 i 2, art. 136 ust. 1 i art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. e–fc”;

d) w pkt 8 wyrazy „o uprawnieniach szkoły publicznej” zastępuje się wyrazami „o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej”;

77) po art. 172 dodaje się art. 172a w brzmieniu:

„Art. 172a. Przepis art. 68 ust. 7–7d stosuje się do szkół niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem niepublicznych szkół artystycznych.”;

78) w art. 176:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne założonej zgodnie z art. 168 ust. 1–10, przysługują uprawnienia publicznej szkoły artystycznej z dniem rozpoczęcia działalności.

2. Kurator oświaty w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez niepubliczną szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową, jest obowiązany sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 3. W przypadku niepublicznej szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, która uzyskała uprawnienia publicznej szkoły artystycznej z dniem rozpoczęcia działalności, specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, jest obowiązana sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 4 w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) w ust. 4 wyrazy „szkoły publicznej” zastępuje się wyrazami „publicznej szkoły artystycznej”;

79) art. 177–179 otrzymują brzmienie:

„Art. 177. Do przedszkoli niepublicznych, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych stosuje się odpowiednio art. 127 ust. 1–3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5, art. 127 ust. 19 pkt 2 i art. 127 ust. 20.

Art. 178. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na założenie lub prowadzenie szkoły niepublicznej, która nie spełnia warunków określonych w art. 14 ust. 3, w szczególności jeżeli uzna ją za eksperymentalną.

2. Wniosek o wyrażenie zgody na założenie lub prowadzenie szkoły, o której mowa w ust. 1, składa się do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem kuratora oświaty, który dołącza swoją opinię.

3. Wniosek o uznanie szkoły za eksperymentalną zawiera cel, założenia i sposób realizacji eksperymentu, a w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego – także czas trwania i

uzasadnienie potrzeby prowadzenia kształcenia w danym zawodzie. Do wniosku dołącza się:

- 1) opinię jednostki naukowej dotyczącą założeń eksperymentu, a w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego – opinię jednostki naukowej właściwej dla danego zawodu, wraz ze zgodą tej jednostki na sprawowanie opieki nad przebiegiem tego eksperymentu;
- 2) zgodę rady pedagogicznej wyrażoną w uchwale;
- 3) w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego:
 - a) podstawę programową kształcenia w tym zawodzie, sporządzoną z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, oraz propozycję przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie,
 - b) program nauczania tego zawodu,
 - c) tygodniowy lub semestralny rozkład zajęć,
 - d) opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - e) pozytywną opinię w zakresie merytorycznej zawartości programu nauczania przewidzianego dla tego zawodu, wydaną przez jednostkę naukową właściwą dla tego zawodu, a także pozytywną opinię organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu zawodowego, właściwego dla tego zawodu ze względu na treść wniosku, o którym mowa w ust. 2,
 - f) harmonogram realizacji eksperymentu wraz z określeniem niezbędnych zasobów, w tym kadrowych, finansowych, rzeczowych oraz lokalowych;
 - g) przykładowe zestawy zadań egzaminacyjnych – w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- 4) pozytywną opinię ministra właściwego dla zawodu, a w przypadku zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego – ministra, który

zgodnie z przepisami o działach administracji rządowej jest właściwy ze względu na treść wniosku, o którym mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku, a także możliwość wydawania świadectw, zaświadczeń i innych druków zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może, w drodze decyzji, nadać uprawnienia publicznej szkoły artystycznej szkole niespełniającej warunków określonych w art. 14 ust. 4, jeżeli uzna ją za eksperymentalną.

6. Osoba prowadząca szkołę, o której mowa w ust. 5, składa wniosek o nadanie niepublicznej szkole artystycznej uprawnień publicznej szkoły artystycznej do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, która dołącza swoją opinię.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w decyzji, o której mowa w ust. 5, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku, a także możliwość wydawania świadectw, zaświadczeń i innych druków zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

8. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do niepublicznych szkół artystycznych, o których mowa w ust. 5.

Art. 179. 1. Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej mogą zostać cofnięte przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 14 ust. 4, lub warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne jest równoznaczne z jej likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.

2. W przypadku cofnięcia uprawnień publicznej szkoły artystycznej niepublicznej szkole artystycznej ponowny wniosek o nadanie tej szkole uprawnień publicznej szkoły artystycznej może zostać złożony nie wcześniej niż po upływie roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej – semestru kształcenia.

3. Organ prowadzący niepubliczną szkołę artystyczną jest obowiązany niezwłocznie poinformować rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia o cofnięciu tej szkole uprawnień publicznej szkoły artystycznej.”;

80) w art. 180:

- a) w ust. 1 skreśla się „oraz placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli niepubliczna szkoła lub placówka lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu lub nie wypełnia zobowiązań, o których mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, lub nie spełnia warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej – warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie.”;

81) w art. 182 wyrazy „uprawnień szkoły publicznej” zastępuje się wyrazami „uprawnień publicznej szkoły artystycznej”.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) użyte w art. 3 w pkt 13a i w art. 10 w ust. 4 wyrazy „podstawie programowej kształcenia w zawodach” zastępuje się wyrazami „podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego”;

2) w art. 3:

- a) po pkt 13a dodaje się pkt 13aa w brzmieniu:

„13aa) podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego – należy przez to rozumieć podstawę programową, o której mowa w art. 4 pkt 25a ustawy – Prawo oświatowe;”;

- b) pkt 13c otrzymuje brzmienie:

„13c) programie nauczania zawodu – należy przez to rozumieć opis sposobu realizacji celów kształcenia i treści nauczania ustalonych w:

- a) podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w formie oczekiwanych efektów kształcenia, uwzględniający wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów

szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe; program nauczania zawodu zawiera także programy nauczania do poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, ustalonych przez dyrektora szkoły – w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a lit. a ustawy – Prawo oświatowe,

- b) podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, w formie oczekiwanych efektów kształcenia, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa artystycznego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe; program nauczania zawodu zawiera także programy nauczania do poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych określonych w ramowych planach nauczania dla szkół artystycznych – w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a lit. b ustawy – Prawo oświatowe;”,
- c) po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu:

„14a) szkole prowadzącej kształcenie zawodowe – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy – Prawo oświatowe;”,
- d) po pkt 18b dodaje się pkt 18c w brzmieniu:

„18c) zawodzie – należy przez to rozumieć zawód, o którym mowa w art. 4 pkt 33a ustawy – Prawo oświatowe;”,
- e) pkt 19–21 otrzymują brzmienie:

„19) kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie – należy przez to rozumieć kwalifikację, o której mowa w art. 4 pkt 34 ustawy – Prawo oświatowe;

20) kwalifikacyjnym kursie zawodowym – należy przez to rozumieć kurs, o którym mowa w art. 4 pkt 35 ustawy – Prawo oświatowe;

21) egzaminie zawodowym – należy przez to rozumieć egzamin umożliwiający uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania certyfikatów kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego

branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu zawodowego;”,

f) pkt 23 i 24 otrzymują brzmienie:

„23) podręczniku – należy przez to rozumieć podręcznik do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, podręcznik do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego, podręcznik do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręcznik przeznaczony do kształcenia specjalnego, dopuszczony do użytku szkolnego;

24) materiale edukacyjnym – należy przez to rozumieć:

a) materiał do kształcenia ogólnego, w tym dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, zastępujący lub uzupełniający podręcznik, umożliwiający realizację programu nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na danym etapie edukacyjnym,

b) materiał do kształcenia zawodowego, w tym dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, umożliwiający realizację programu nauczania zawodu

– mający postać papierową lub elektroniczną;”;

3) użyte w art. 9a w ust. 2 w pkt 1–5 i 9, w art. 9c w ust. 2 w pkt 1, 2, 5, w pkt 6 w lit. a, w pkt 11, w ust. 3 w pkt 1 i 4 oraz w ust. 5 w pkt 2 w lit. b i c, w ust. 9 i 11, w art. 9ca w ust. 1 w pkt 2, w ust. 4 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 1 i 2, w art. 9cb w ust. 4 w części wspólnej, w ust. 6 w pkt 1 i w części wspólnej, w art. 9e w ust. 1 i 3, w tytule rozdziału 3b, w art. 44zzzc w ust. 1 i 2, w art. 44zzzd w ust. 1, w art. 44zzze w ust. 1 i 3, w art. 44zzzf w ust. 4–7, w ust. 8 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 4 i 5 oraz w ust. 10 i 13–15, w art. 44zzzg, w art. 44zzzh w ust. 2, w art. 44zzzi w ust. 4 i 6, w art. 44zzzm, w art. 44zzzn w ust. 1 i 3, w art. 44zzzp w ust. 1 w pkt 3 i w części wspólnej oraz w ust. 2, w art. 44zzzq w ust. 5 i 15, w art. 44zzzr w ust. 6, 7 i 10, w art. 44zzzt w ust. 4, 10 i w ust. 21 w części wspólnej, w art. 44zzzw w ust. 1 w pkt 1, w art. 44zzzy i w art. 90u w ust. 4 w pkt 2, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie” zastępuje się użytymi, w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku, wyrazami „egzamin zawodowy”;

4) w art. 9a w ust. 2:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ustalanie zasad przygotowywania propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 2, oraz materiałów egzaminacyjnych, o których mowa w pkt 1, w tym określenie przypadków, w których w przygotowywaniu propozycji tych zadań i arkuszy egzaminacyjnych oraz materiałów egzaminacyjnych biorą udział pracownicy szkół wyższych lub przedstawiciele pracodawców;”;

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) ogłaszanie każdego roku w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej:

a) komunikatów w sprawie:

– harmonogramu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego w terminie głównym i terminie dodatkowym, a w przypadku egzaminu maturalnego – również w terminie poprawkowym, oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w tym:

– terminów ogłaszania wyników egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego,

– terminów przekazywania szkołom wyników egzaminu ósmoklasisty i części pisemnej egzaminu maturalnego oraz zaświadczeń o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, świadectw dojrzałości, aneksów do świadectw dojrzałości i zaświadczeń o wynikach egzaminu maturalnego,

– terminów przekazywania szkołom, placówkom lub centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, wyników egzaminu zawodowego oraz terminów przekazywania szkołom, placówkom lub centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, i pracodawcom certyfikatów kwalifikacji zawodowych oraz terminów przekazywania szkołom dyplomów zawodowych,

- materiałów i przyborów pomocniczych, z których można korzystać na egzaminie ósmoklasisty, egzaminie maturalnym, egzaminie zawodowym oraz egzaminach eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także listy systemów operacyjnych, programów użytkowych oraz języków programowania – w przypadku egzaminu maturalnego z informatyki,
 - szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu zawodowego oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, do potrzeb osób, o których mowa w art. 44zzr, art. 44zzzf i art. 44zzzh,
 - listy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, z których zadania egzaminacyjne w części praktycznej egzaminu zawodowego są jawne, wraz z podaniem miejsca udostępnienia tych zadań do publicznej wiadomości,
- b) informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu zawodowego oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3.”;
- 5) w art. 9c:
- a) w ust. 2:
- po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
„8a) przekazywanie dyrektorom szkół, placówek lub centrów, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, informacji o egzaminatorach wyznaczonych do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 44zzzn ust. 2, zawierającej imię i nazwisko egzaminatora oraz jego adres poczty elektronicznej i numer telefonu;”,
 - pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) udzielanie szkołom, placówkom lub centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, upoważnień do przeprowadzania części praktycznej lub części pisemnej egzaminu zawodowego;”

b) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Dla celów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego oraz egzaminu zawodowego okręgowe komisje egzaminacyjne nadają szkołom, placówkom lub centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, indywidualne numery identyfikacyjne.”

c) w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej” zastępuje się wyrazami „szkole niepublicznej, niepublicznej szkole artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej”

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego może również być wpisana osoba, która:

- 1) jest przedstawicielem pracodawcy lub organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu zawodowego albo sektorowej rady do spraw kompetencji, oraz
 - a) posiada kwalifikacje wymagane od instruktora praktycznej nauki zawodu i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4 albo
 - b) posiada przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, o którym mowa w art. 15 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe, i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4, albo
 - c) posiada co najmniej sześćoletnie udokumentowane doświadczenie w zawodzie, którego zakres odpowiada zawodowi, w zakresie którego ubiega się o wpis do ewidencji egzaminatorów uzyskany w okresie ostatnich 10 lat, i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4.”;

- 2) jest egzaminatorem wpisanym na listę egzaminatorów prowadzoną przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, o której mowa w art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181, 1137 i 1669) i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4.”,
- e) w ust. 9 wyrazy „także pracodawcy” zastępuje się wyrazami „także asystenci techniczni, o których mowa w art. 44zzzia ust. 1, pracodawcy”,
- f) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawiera z asystentami technicznymi, o których mowa w art. 44zzzia ust. 1, umowy określające zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia.”,
- g) w ust. 11 wyrazy „ust. 12” zastępuje się wyrazami „ust. 12 i 13”,
- h) dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

„13. Nauczyciele będący egzaminatorami albo asystentami technicznymi, o których mowa w art. 44zzzia ust. 1, biorący udział w przeprowadzaniu części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, z którymi dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawarł umowy, o których mowa odpowiednio w ust. 10 lub 10a, są zwolnieni od pracy w szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, w której są zatrudnieni, na czas niezbędny do przeprowadzenia tego egzaminu, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.”;
- 6) w art. 9ca:
 - a) w ust. 7 w pkt 3 wyrazy „klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego” zastępuje się wyrazami „klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego”,
 - b) w ust. 10 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) arbiter, podejmując rozstrzygnięcie w odniesieniu do zadania lub zadań egzaminacyjnych, nie przestrzega zasad oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.”;
- 7) w art. 9e dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do zadań egzaminacyjnych w części praktycznej egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret czwarte.”;
- 8) po art. 9f dodaje się art. 9fa w brzmieniu:

„Art. 9fa. 1. W roku 2019 ze środków Funduszu Pracy dofinansowuje się koszty przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego, związane odpowiednio z:

- 1) wynagrodzeniami egzaminatorów sprawdzających i oceniających część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r. oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r.,
- 2) wynagrodzeniami przewodniczących zespołów egzaminatorów sprawdzających i oceniających część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r. oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r.,
- 3) wynagrodzeniami asystentów technicznych biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r.,

- 4) przygotowaniem propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,
 - 5) przygotowywaniem materiałów egzaminacyjnych, w szczególności zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,
 - 6) opracowywaniem informatorów zawierających w szczególności przykładowe zadania, jakie mogą wystąpić na egzaminie zawodowym, wraz z rozwiązaniami, oraz przygotowaniem propozycji zadań do tych informatorów
- w wysokości 20 zł za jednorazowe przystąpienie do egzaminu z każdej kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie osoby zdającej egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r. lub egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r.

2. Ze środków Funduszu Pracy dofinansowuje się koszty przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej

kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego, związane odpowiednio z:

- 1) wynagrodzeniami egzaminatorów sprawdzających i oceniających część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,
- 2) wynagrodzeniami przewodniczących zespołów egzaminatorów sprawdzających i oceniających część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,
- 3) wynagrodzeniami asystentów technicznych biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,
- 4) przygotowaniem propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w

zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,

- 5) przygotowaniem materiałów egzaminacyjnych, w szczególności zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., oraz egzaminu zawodowego,
- 6) opracowywaniem informatorów zawierających w szczególności przykładowe zadania, jakie mogą wystąpić na egzaminie zawodowym, wraz z rozwiązaniami oraz przygotowaniem propozycji zadań do tych informatorów

– w roku 2020 w wysokości 51 zł, w roku 2021 w wysokości 71 zł, a od roku 2022 w wysokości 76 zł za jednorazowe przystąpienie do egzaminu z każdej kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie osoby zdającej egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach wydanej na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., lub egzamin zawodowy.”;

- 9) w art. 10 w ust. 3:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) certyfikat kwalifikacji zawodowej po zdaniu egzaminu eksternistycznego zawodowego w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami rozdziału 3b;”;

b) w pkt 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„dyplom zawodowy, jeżeli posiada certyfikaty kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiada:”;

10) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Świadectwa, certyfikaty, zaświadczenia, aneksy i dyplomy państwowe wydawane przez uprawnione do tego szkoły, placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego, kolegia pracowników służb społecznych oraz okręgowe komisje egzaminacyjne są dokumentami urzędowymi.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, certyfikatów, zaświadczeń, aneksów, dyplomów państwowych i innych druków, w tym umieszczenie na wzorach znaków graficznych, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475),
- 2) tryb i sposób dokonywania sprostowań, zmiany imienia (imion) lub nazwiska oraz wydawania duplikatów świadectw, certyfikatów, zaświadczeń, aneksów, dyplomów państwowych i innych druków,
- 3) tryb i sposób dokonywania uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,
- 4) wysokość i sposób dokonywania opłat za wydawanie duplikatów świadectw, certyfikatów, zaświadczeń, aneksów, dyplomów państwowych, odpisów świadectw dojrzałości i odpisów aneksów do świadectw dojrzałości oraz innych druków, a także za dokonywanie uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą

– uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego tworzenia dokumentacji przebiegu nauczania, oceniania wyników pracy dydaktyczno-wychowawczej szkół i wyników egzaminów przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, w tym możliwość poświadczania zgodności kopii z oryginałem świadectwa, zaświadczenia lub innego druku, a także wymóg, aby wysokość odpłatności za wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 4, nie przewyższała kwoty opłaty skarbowej za uwierzytelnienie dokumentu, określonej w przepisach o opłacie skarbowej.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, na świadectwach ukończenia szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a–c i e ustawy – Prawo oświatowe, zamieszcza

się w szczególności informację o poziomie wykształcenia, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych, również informację o tym, że świadectwo ukończenia tej szkoły nie potwierdza uzyskania kwalifikacji w zawodzie.

4. W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków, w tym umieszczenie na wzorach znaków graficznych, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- 2) tryb i sposób dokonywania sprostowań, zmiany imienia (imion) lub nazwiska oraz wydawania duplikatów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków,
- 3) tryb i sposób dokonywania uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,
- 4) wysokość i sposób dokonywania opłat za wydawanie duplikatów świadectw, dyplomów państwowych oraz innych druków, a także za dokonywanie uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą – uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego tworzenia dokumentacji przebiegu nauczania, oceniania wyników pracy dydaktyczno-wychowawczej szkół i placówek artystycznych, w tym możliwość poświadczania zgodności kopii z oryginałem świadectwa lub innego druku, a także wymóg, aby wysokość odpłatności za wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 4, nie przewyższała kwoty opłaty skarbowej za uwierzytelnienie dokumentu, określonej w przepisach o opłacie skarbowej.”;

11) po art. 11a dodaje się art. 11b w brzmieniu:

„Art. 11b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, warunki uzyskania przez osobę posiadającą certyfikat kwalifikacji zawodowej, świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie lub świadectwo czeladnicze, odpowiednio dyplomu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika, uwzględniając wykształcenie tej osoby oraz potwierdzone przez nią kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, a także sposób ustalania wyniku zgodnie z art. 44zzzo ust. 3 i 6.”;

12) w art. 22:

- a) w ust. 2 w pkt 13 po wyrazach „o których mowa w art. 9c ust. 10,” dodaje się wyrazy „oraz asystentów technicznych, o których mowa w art. 44zzzia ust. 1,”
 - b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, organizację oraz sposób przeprowadzania konkursów dla uczniów szkół i placówek artystycznych, uwzględniając, że konkursy powinny służyć odkrywaniu i rozwijaniu uzdolnień uczniów, pobudzaniu twórczego myślenia i wrażliwości artystycznej, wspomaganie zdolności stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktycznym działaniu, a także lepszemu przygotowaniu uczniów do nauki w szkołach wyższego stopnia lub do wykonywania zawodu.”;
- 13) w art. 22a:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, nauczyciel lub zespół nauczycieli prowadzących kształcenie zawodowe w danym zawodzie przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania tego zawodu. W przypadku szkoły artystycznej nauczyciel lub zespół nauczycieli prowadzących dane zajęcia edukacyjne artystyczne przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania danych zajęć edukacyjnych artystycznych.”,
 - b) w ust. 4 wyrazy „podstawie programowej kształcenia w zawodach” zastępuje się, wyrazami „podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego albo podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego”,
 - c) w ust. 7 wyrazy „a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – także całości podstawy programowej kształcenia w zawodach, w których kształci szkoła” zastępuje się wyrazami „a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – także podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego albo podstaw programowych kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, w których kształci szkoła”,
 - d) w ust. 9 wyrazy „Programy nauczania do zawodów” zastępuje się wyrazami „Programy nauczania zawodów”,
 - e) w ust. 10 wyrazy „Programy nauczania do zawodów” zastępuje się wyrazami „Programy nauczania zawodów”,

- f) w ust. 11 wyrazy „Programy nauczania do zawodów” zastępuje się wyrazami „Programy nauczania zawodów”;
- 14) w art. 22aa dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Program nauczania może być realizowany również z wykorzystaniem w szczególności urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, przydatnych do realizacji tego programu, z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów.”;
- 15) w art. 22an:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dopuszcza do użytku szkolnego podręczniki, po uzyskaniu pozytywnych opinii rzeczoznawców wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania z listy rzeczoznawców prowadzonej przez tego ministra”;
- b) uchyla się ust. 2–2b,
- c) w ust. 3 skreśla się zdanie drugie,
- d) uchyla się ust. 6,
- e) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
„8. Stroną postępowania w sprawie dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego jest wyłącznie wnioskodawca występujący z wnioskiem o dopuszczenie podręcznika. Przepis art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.”;
- 16) w art. 22ao w ust. 3:
- a) uchyla się pkt 3,
- b) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:
„6a) w przypadku podręcznika w postaci papierowej – jest opracowany w postaci papierowej i ponadto jego cyfrowe odzwierciedlenie jest zamieszczone na informatycznym nośniku danych lub w Internecie.”;
- 17) art. 22ap otrzymuje brzmienie:
„Art. 22ap. Podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego są wpisywane do wykazu, który jest podawany do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”;
- 18) w art. 22aq:
- a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika:”;
- w pkt 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„z urzędu – jeżeli co najmniej dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania stwierdzi, że podręcznik:”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zamieszcza na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra informację o terminie, po upływie którego podręcznik nie może być uwzględniony w zestawie, o którym mowa w art. 22ab ust. 4 pkt 1.”;
- 19) art. 22ar otrzymuje brzmienie:

„Art. 22ar. Wpis na listę rzeczoznawców jest dokonywany na wniosek osoby zainteresowanej.”;
- 20) w art. 22as:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) doświadczenie i osiągnięcia w pracy naukowej lub dydaktycznej;”;
 - pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) rekomendację instytucji lub, w przypadku osoby ubiegającej się o wpis na listę rzeczoznawców do spraw podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego, rekomendację organizacji pozarządowej, jeżeli statutowa działalność tej organizacji obejmuje działalność naukową lub edukacyjną na rzecz osób niepełnosprawnych, potwierdzającą posiadanie doświadczenia i osiągnięć odpowiednio w pracy naukowej lub dydaktycznej, przez osobę ubiegającą się o wpis na listę rzeczoznawców, zapewniających należyte wykonywanie obowiązków rzeczoznawcy do spraw podręczników do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, podręczników do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego, podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub podręczników

przeznaczonych do kształcenia specjalnego dla uczniów z danym rodzajem niepełnosprawności.”,

b) ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przeciwko której toczy się postępowanie dyscyplinarne, postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe;”,

– w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) nie ma pełniej zdolności do czynności prawnych i nie korzysta z pełni praw publicznych.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Lista rzeczoznawców jest podawana do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”;

21) w art. 22at:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania skreśla rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców.”;

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) na wniosek rzeczoznawcy;”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) w przypadku utraty przez rzeczoznawcę pełnej zdolności do czynności prawnych lub pełni praw publicznych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Rzeczoznawca ma obowiązek niezwłocznie poinformować ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 2a i 4.”,

c) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może skreślić rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców, jeżeli:”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zawiesza rzeczoznawcę w wykonywaniu jego zadań, w przypadku, gdy przeciwko rzeczoznawcy toczy się postępowanie dyscyplinarne, postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe.”;

22) w art. 22au:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) jest autorem lub współautorem podręcznika, który jest przeznaczony do tych samych zajęć edukacyjnych na tym samym etapie edukacyjnym,”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przed sporządzeniem opinii o podręczniku rzeczoznawca składa ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania oświadczenie, że nie zachodzą przesłanki, o których mowa w ust. 1.”;

23) w art. 22av wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wysokość wynagrodzenia rzeczoznawcy ustala minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, biorąc pod uwagę:”;

24) w art. 22aw w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:”;

25) w art. 22ay w ust. 2 wyrazy „szkolnych punktów konsultacyjnych” zastępuje się wyrazami „szkół polskich”;

26) w art. 22c:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zlecić opracowanie i wydanie, w tym dystrybucję, podręcznika lub jego części, materiałów edukacyjnych oraz dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych książek pomocniczych lub materiałów ćwiczeniowych.

2. Podręcznik lub jego część opracowane w wyniku zlecenia, o którym mowa w ust. 1, oraz zaakceptowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania są dopuszczone do użytku szkolnego z mocy prawa.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przed zaakceptowaniem podręcznika lub jego części opracowanych w wyniku zlecenia, o którym mowa w

ust. 1, zasięga opinii rzeczoznawców wyznaczonych z listy rzeczoznawców, o której mowa w art. 22an ust. 1. Przepisy art. 22at ust. 2 pkt 1, art. 22au i art. 22av stosuje się odpowiednio.

4. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wykonywać wraz z jednostkami podległymi temu ministrowi lub przez niego nadzorowanymi, a także we współdziałaniu z wojewodami i kuratorami oświaty.”,

- b) uchyla się ust. 4a;
- 27) w art. 32a uchyla się ust. 4;
- 28) w art. 44b:
- a) uchyla się ust. 2,
 - b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji w podstawie programowej w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;”,
 - c) w ust. 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:”;
- 29) użyte w art. 44b w ust. 6 w pkt 1, 5 i 6 oraz w ust. 8 w pkt 1 i 3, w art. 44h w ust. 1, 3 i 4, w art. 44i w ust. 3 w pkt 2, w art. 44n w ust. 4 we wprowadzeniu do wyliczenia, w pkt 1 oraz w ust. 5 i 7, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna” zastępuje się użytymi, w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku, wyrazami „roczna ocena klasyfikacyjna”;
- 30) w art. 44e:
- a) w ust. 1 w pkt 2 w lit. a skreśla się wyrazy „a w szkole policealnej – semestralne,”,
 - b) w ust. 2 skreśla się zdanie drugie,
 - c) w ust. 4 skreśla się zdanie drugie,
 - d) uchyla się ust. 6;
- 31) w art. 44f:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) śródrocznej i rocznej;”,
 - b) uchyla się ust. 4,

- c) w ust. 5 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone w klasie programowo najwyższej, oraz
 - 2) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych w szkole danego typu, oraz”
- d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Klasyfikacji końcowej dokonuje się w klasie programowo najwyższej danego typu.”;
- 32) w art. 44g uchyla się ust. 2;
- 33) w art. 44h ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W technikum i branżowej szkole I stopnia, które organizują praktyczną naukę zawodu, śródroczną i roczną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu ustalają nauczyciele praktycznej nauki zawodu lub osoby prowadzące praktyczną naukę zawodu, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe.”;
- 34) art. 44j otrzymuje brzmienie:
- „Art. 44j. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, laureat konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 6, którego organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej lub tytuł laureata konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.”;
- 35) w art. 44k ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny

klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.”;

36) w art. 44l:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dla ucznia technikum i branżowej szkoły I stopnia, nieklasyfikowanego z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu z powodu usprawiedliwionej nieobecności szkoła organizuje zajęcia umożliwiające uzupełnienie programu nauczania i ustalenie śródrocznej lub rocznej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu.”;

37) w art. 44m:

a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „klasyfikacji rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, otrzymał” zastępuje się wyrazami „klasyfikacji rocznej otrzymał”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września.”,

c) w ust. 4 wyrazy „Roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena” zastępuje się wyrazami „Roczna ocena”,

d) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę.

6. Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej, ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych albo zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.”;

38) w art. 44n:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.”,

c) w ust. 6 wyrazy „rodzicami, a w szkole policealnej – w uzgodnieniu z uczniem” zastępuje się wyrazami „rodzicami”;

39) w art. 44o:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli:

- 1) ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego otrzymał roczne pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 6;
- 2) w przypadku technikum – przystąpił ponadto do egzaminu zawodowego, jeżeli egzamin ten był przeprowadzany w danej klasie, z zastrzeżeniem ust. 8 i art. 44zzzga.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, powtarza klasę.”,

c) dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia technikum, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej, ucznia, który spełnił warunki określone w ust. 4 pkt 1, ale z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu zawodowego w terminie głównym i w terminie dodatkowym. Decyzja rady pedagogicznej jest ostateczna.

9. Uczeń, o którym mowa w ust. 8, przystępuje do egzaminu zawodowego w możliwie najbliższym terminie głównym przeprowadzania tego egzaminu.”;

40) w art. 44q:

- a) w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
- „3) w przypadku technikum – przystąpił ponadto do egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie, z zastrzeżeniem art. 44zzzga;
 - 4) w przypadku branżowej szkoły I stopnia – przystąpił ponadto do:
 - a) egzaminu zawodowego – w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1,
 - b) egzaminu czeladniczego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2018 poz. 1267) lub egzaminu zawodowego – w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 2.”
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Uczeń:
- 1) liceum ogólnokształcącego i szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1,
 - 2) technikum i branżowej szkoły I stopnia, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 3
- powtarza ostatnią klasę tej szkoły.”;
- 41) użyte w art. 44r, w art. 44s w ust. 2, w art. 44t, w art. 44u w ust. 1–3, w art. 44v w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 44w w ust. 3, w art. 44x we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 44z w ust. 3 i w art. 44zb w pkt 1, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „szkoła dla dorosłych” zastępuje się użytymi, w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku, wyrazami „szkoła dla dorosłych, branżowa szkoła II stopnia i szkoła policealna”;
- 42) art. 44s otrzymuje brzmienie:
- „Art. 44s. Do słuchaczy szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej przepisy art. 44b ust. 1 pkt 1, ust. 3, 5 i 10, art. 44c oraz art. 44j stosuje się odpowiednio.”;
- 43) po art. 44s dodaje się art. 44sa w brzmieniu:
- Art. 44sa. 1. W szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez słuchacza poszczególnych semestralnych ocen klasyfikacyjnych z

obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;

- 2) ustalanie bieżących i semestralnych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;
- 3) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe;
- 4) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane semestralnych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych;
- 5) w przypadku niepełnoletnich słuchaczy – ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach słuchacza.

2. Nauczyciele na początku każdego semestru informują słuchaczy o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez słuchacza poszczególnych semestralnych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchaczy;
 - 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych.”;
- 44) użyte w art. 44u w ust. 2, 4 i 5 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 44w w ust. 4, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „słuchacz, o którym mowa w art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe” zastępuje się użytymi, w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku, wyrazami „niepełnoletni słuchacz”;
- 45) skreśla się użyte w art. 44u w ust. 4 i w ust. 5 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 44v w ust. 2, w art. 44w w ust. 2, 4 i 5, w art. 44y w ust. 1 i 4, w art. 44z w ust. 2 i 4, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „szkoła dla dorosłych”;
- 46) w art. 44v w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „w szkole dla dorosłych danego typu” zastępuje się wyrazami „w szkole dla dorosłych danego typu, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej”;
- 47) po art. 44v dodaje się art. 44va w brzmieniu:

„Art. 44va. W szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują słuchacza, a w przypadku

niepełnoletniego słuchacza – również jego rodziców, o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.”;

48) w art. 44w w ust. 6 wyrazy „art. 44n i art. 44y” zastępuje się wyrazami „art. 44y i art. 44ya”;

49) po art. 44w dodaje się art. 44wa w brzmieniu:

„Art. 44wa. 1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej.

2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia semestralnych zajęć dydaktycznych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się ze słuchaczem, a w przypadku niepełnoletniego słuchacza – również z jego rodzicami.

3. Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym zgodnie z ust. 2, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej.

4. Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44y i art. 44ya.

5. Dla słuchacza branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej nieklasyfikowanego z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu z powodu usprawiedliwionej nieobecności szkoła organizuje zajęcia umożliwiające uzupełnienie programu nauczania i ustalenie semestralnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu.”;

50) po art. 44y dodaje się art. 44ya w brzmieniu:

„Art. 44ya. 1. Słuchacz, a w przypadku niepełnoletniego słuchacza – również jego rodzice, mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej, jeżeli uznają, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

2. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, zgłasza się od dnia ustalenia semestralnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia semestralnych zajęć dydaktycznych.

3. W przypadku stwierdzenia, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej powołuje komisję, która, przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala semestralną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.

4. Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 3, semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej semestralnej oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44y ust. 1.

5. Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 3, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej w uzgodnieniu ze słuchaczem, a w przypadku niepełnoletniego słuchacza – również z jego rodzicami.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio w przypadku semestralnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych ustalonej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 3, jest ostateczna.”;

51) w art. 44z:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, słuchacz otrzymuje promocję na semestr programowo wyższy, jeżeli:

- 1) ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne semestralne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
- 2) w przypadku branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej – przystąpił ponadto do egzaminu zawodowego, jeżeli egzamin ten był przeprowadzany w danym semestrze, z zastrzeżeniem art. 44zzzga.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Niepełnoletni słuchacz, który nie otrzymał promocji na semestr programowo wyższy, powtarza ten semestr.”;

52) art. 44za otrzymuje brzmienie:

„Art. 44za. 1. Słuchacz kończy szkołę dla dorosłych, jeżeli:

- 1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
- 2) w przypadku szkoły podstawowej dla dorosłych – przystąpił ponadto do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.

2. Niepełnoletni słuchacz szkoły podstawowej dla dorosłych, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatni semestr i przystępuje w roku szkolnym, w którym powtarza semestr, do egzaminu ósmoklasisty.

3. Słuchacz kończy branżową szkołę II stopnia albo szkołę policealną, jeżeli:

- 1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, oraz
- 2) przystąpił do egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie, z zastrzeżeniem art. 44zzzga.

4. Niepełnoletni słuchacz branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 3, powtarza ostatni semestr.”;

53) w art. 44zb pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) tryb i formę przeprowadzania sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1 lub art. 44ya ust. 3, oraz ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, o której mowa w art. 44n ust. 4 pkt 2, skład komisji, o których mowa w art. 44n ust. 4 lub art. 44ya ust. 3, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego sprawdzianu lub prawidłowości ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz odpowiedniego udokumentowania pracy komisji;”;

54) w art. 44zd:

- a) uchyla się ust. 5,
- b) dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:

„5a. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

5b. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;
- 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
- 3) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w art. 44zia ust. 2 i 3, a także w art. 37 ust. 4, i art. 115 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe;
- 5) ustalanie rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 6) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

5c. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2.”;

55) po art. 44zd dodaje się art. 44zda w brzmieniu:

„Art. 44zda. 1. Uczeń w trakcie nauki w szkole artystycznej otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne:
 - a) śródroczne i roczne, a w artystycznej szkole policealnej – semestralne,
 - b) końcowe.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. W artystycznej szkole policealnej oceny są jawne dla ucznia.

3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. W artystycznej szkole policealnej sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi.

5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca:

- 1) egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 44zia ust. 2 i 3, a także w art. 37 ust. 4 i art. 115 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe,
- 2) egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44zk ust. 1,
- 3) zastrzeżeń, o których mowa w art. 44zla,
- 4) oceniania ucznia, inna niż wymieniona w pkt 1–3

– jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.

6. W szkole policealnej dokumentacja, o której mowa w ust. 5, jest udostępniana uczniowi do wglądu na jego wniosek.

7. Sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa statut szkoły artystycznej.”;

56) w art. 44ze ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, w danym roku szkolnym oraz ustaleniu odpowiednio rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej w przypadku:

- 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
 - 2) dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
 - 3) poszczególnych zajęć edukacyjnych artystycznych ustala się roczne oceny klasyfikacyjne według skali i w formie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.”;
- 57) w art. 44zg:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Końcowe i roczne, a w artystycznej szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz końcowa i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są wyrażane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.”,
 - b) w ust. 10 i 11 wyrazy „art. 44n” zastępuje się wyrazami „art. 44zla”;
- 58) po art. 44zg dodaje się art. 44zga w brzmieniu:
- „Art. 44zga. 1. W klasach odpowiadających klasom I–III szkoły podstawowej w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej:
- 1) oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;
 - 2) śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ocenami opisowymi.
2. W klasach, o których mowa w ust. 1, oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.
3. W szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, począwszy od klasy odpowiadającej klasie IV szkoły podstawowej:
- 1) bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz zajęć, o których mowa w przepisach

wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;

- 2) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

4. W klasach, o których mowa w ust. 3, oceny bieżące oraz śródroczne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich albo wybranych obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.”;

- 59) art. 44zh i art. 44zi otrzymują brzmienie:

„Art. 44zh. 1. Laureat konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 6, którego organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, lub laureat przeglądu plastycznego, o którym mowa w art. 53 ust. 1b ustawy – Prawo oświatowe, otrzymuje odpowiednio z danych zajęć edukacyjnych artystycznych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, a w artystycznej szkole policealnej – najwyższą pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq. W przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego, laureat jest jednocześnie zwolniony z tego egzaminu.

2. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, otrzymuje z tych zajęć najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.

Art. 44zi. 1. Dyrektor szkoły artystycznej zwalnia ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, w przypadkach i na okres określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

2. Dyrektor szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne zwalnia ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach i na okres określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.”;

60) po art. 44zi dodaje się art. 44zia i 44zib w brzmieniu:

„Art. 44zia. 1. Uczeń szkoły artystycznej może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia odpowiednio w okresie lub semestrze, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.

2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

3. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.

Art. 44zib. 1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 44zia ust. 2 i 3, a także w art. 37 ust. 4 i art. 115 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły artystycznej.

2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami, a w artystycznej szkole policealnej – z uczniem.

3. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym zgodnie z ust. 2, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej.

4. Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44zk i art. 44zla.”;

- 61) uchyla się art. 44zj;
- 62) w art. 44zk:
 - a) w ust. 5 wyrazy „art. 44n ust. 7” zastępuje się wyrazami „art. 44zla ust. 7”,
 - b) w ust. 8 wyrazy „art. 68 ust. 3” zastępuje się wyrazami „art. 68 ust. 3a”;
- 63) po art. 44zl dodaje się art. 44zla w brzmieniu:

„Art. 44zla. 1. Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły artystycznej, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.

2. Uczeń w artystycznej szkole policealnej może zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uzna, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

3. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

4. W przypadku stwierdzenia, że roczna, a w artystycznej szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen, dyrektor szkoły artystycznej powołuje komisję, która:

- 1) w przypadku rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną, a w artystycznej szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
- 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

5. Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4, roczna, a w artystycznej szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach

wydanych na podstawie art. 44zq, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44zk.

6. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami, a w artystycznej szkole policealnej – w uzgodnieniu z uczniem.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych ustalonej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4, jest ostateczna.”;

64) w art. 44zn uchyla się ust. 8;

65) w art. 44zq w pkt 7 wyrazy „art. 44n” zastępuje się wyrazami „art. 44zla”;

66) w art. 44zdz ust. 4b otrzymuje brzmienie:

„4b. Obowiązek przystąpienia do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w ust. 4, nie dotyczy absolwenta posiadającego:

- 1) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika albo
- 2) dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
- 3) świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
- 4) certyfikaty kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, albo
- 5) świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie i certyfikaty kwalifikacji zawodowych, ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 11b.”;

67) po art. 44zzi dodaje się art. 44zzia w brzmieniu:

„Art. 44zzia. Zdający, który wskazał w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, przedmiot dodatkowy, o którym mowa w art. 44zdz ust. 4, lub przedmioty dodatkowe, o których mowa w art. 44zdz ust. 5, oraz który spełnił warunek, o którym mowa w art. 44zdz ust. 4b, może złożyć dyrektorowi szkoły, nie później niż na 2 tygodnie przed

terminem egzaminu maturalnego, pisemną informację o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu dodatkowego lub tych przedmiotów dodatkowych. Dyrektor szkoły niezwłocznie przesyła tę informację do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.”;

68) w art. 44zzj:

a) w ust. 1 wyrazy „absolwenta lub jego rodziców” zastępuje się wyrazami „absolwenta lub rodziców niepełnoletniego absolwenta”,

b) w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyrazy „absolwent lub jego rodzice” zastępuje się wyrazami „absolwent lub rodzice niepełnoletniego absolwenta”;

69) w art. 44zzl w ust. 1a wyrazy „Absolwent posiadający dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika” zastępuje się wyrazami „Absolwent, o którym mowa w art. 44zzd ust. 4b”;

70) w art. 44zzm w ust. 1a wyrazy „Absolwent posiadający dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika” zastępuje się wyrazami „Absolwent, o którym mowa w art. 44zzd ust. 4b”;

71) w art. 44zzna w ust. 1 wyrazy „uzyskał dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika” zastępuje się wyrazami „spełnił warunek, o którym mowa w art. 44zzd ust. 4b”;

72) w art. 44zzq:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opłata za egzamin maturalny, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa. Opłata nie podlega zwrotowi. Jeżeli absolwent wniósł opłatę za egzamin maturalny, a następnie dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwolnił absolwenta z tej opłaty na podstawie ust. 3b, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwraca absolwentowi tę opłatę.”;

b) w ust. 3 wyrazy „do dnia 7 lutego” zastępuje się wyrazami „do dnia 7 marca”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek absolwenta, może wyrazić zgodę na wniesienie przez absolwenta opłaty, o której mowa w ust. 1, po terminie określonym w ust. 3, jednakże nie później niż do dnia 31 marca.

3b. W przypadku absolwenta, o którym mowa w art. 44zzia, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwalnia z urzędu absolwenta z opłaty, o której mowa w ust. 1 pkt 2.”;

73) w art. 44zzr:

- a) w ust. 13 wyrazy „rodziców ucznia, słuchacza albo absolwenta” zastępuje się wyrazami „ucznia, słuchacza lub absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza lub absolwenta – jego rodziców,”
- b) w ust. 14 wyrazy „Rodzice ucznia, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza lub absolwenta – jego rodzice,”;

74) w art. 44zzw:

- a) w ust. 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:
„– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom, pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje tę informację uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom.”
- b) w ust. 2 wyrazy „Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza lub absolwenta – jego rodzice,”
- c) w ust. 3 wyrazy „uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi” zastępuje się wyrazami „uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom,”
- d) w ust. 5 wyrazy „uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi” zastępuje się wyrazami „uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom,”
- e) w ust. 6 wyrazy „Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzice,”

- f) w ust. 7 wyrazy „ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta” zastępuje się wyrazami „ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodziców”,
 - g) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku braku możliwości przekazania uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom, pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od dyrektora szkoły, rozstrzyga o unieważnieniu egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, pisemną informację o tym unieważnieniu wraz z uzasadnieniem uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”,
 - h) w ust. 10 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzice.”;
- 75) w art. 44zzy:
- a) w ust. 1 wyrazy „Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza lub absolwenta – jego rodzice.”,
 - b) w ust. 3 wyrazy „ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta” zastępuje się wyrazami „ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodziców.”,
 - c) w ust. 4 wyrazy „Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza lub absolwenta – jego rodzice.”,
 - d) w ust. 5 wyrazy „ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta” zastępuje się wyrazami „ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodziców”;
- 76) w art. 44zzz:

- a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzice,”,
- b) w ust. 2 wyrazy „uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi” zastępuje się wyrazami „uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzicom,”,
- c) w ust. 2a wyrazy „uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzice,”,
- d) w ust. 3 wyrazy „Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent” zastępuje się wyrazami „Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodzice,”,
- e) w ust. 5 wyrazy „ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta” zastępuje się wyrazami „ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta – jego rodziców,”,
- f) ust. 20 otrzymuje brzmienie:

„20. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej przekazuje niezwłocznie informację o rozstrzygnięciu i treść uzasadnienia, o których mowa w ust. 18, dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz absolwentowi, który wniósł odwołanie.”;

- 77) art. 44zzzb otrzymuje brzmienie:

„Art. 44zzzb. 1. Egzamin zawodowy jest formą oceny poziomu opanowania przez osoby, o których mowa w ust. 3, wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

2. Egzamin zawodowy jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

3. Do egzaminu zawodowego:

- 1) przystępują uczniowie branżowych szkół I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami oraz uczniowie będący młodocianymi pracownikami zatrudnionymi w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem i uczniowie techników oraz słuchacze branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych,

- 2) mogą przystąpić uczniowie branżowych szkół I stopnia będący młodocianymi pracownikami zatrudnionymi w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem,
- 3) mogą przystąpić absolwenci branżowych szkół I stopnia, branżowych szkół II stopnia, techników i szkół policealnych oraz absolwenci szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych i techników,
- 4) mogą przystąpić osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy,
- 5) mogą przystąpić osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa odpowiednio w art. 53c i art. 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265), jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego lub podstawie programowej kształcenia zawodowego,
- 6) mogą przystąpić osoby spełniające warunki dopuszczenia do egzaminu eksternistycznego zawodowego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5

– zwane dalej „zdającymi”.

4. Dyrektor szkoły, o której mowa w ust. 3 pkt 1, informuje uczniów i słuchaczy o obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego odpowiednio w danym roku szkolnym lub danym semestrze.”;

78) w art. 44zzzd:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Część pisemna jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, po uzyskaniu upoważnienia, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 1.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej udostępnia szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, elektroniczny system przeprowadzania egzaminu zawodowego.”;

79) w art. 44zzzf:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Uczeń, słuchacz albo absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, na podstawie tego orzeczenia.

2. Uczeń, słuchacz albo absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających odpowiednio z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, na podstawie tego orzeczenia.

3. Uczeń albo słuchacz posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu zawodowego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających z jego stanu zdrowia, na podstawie tego orzeczenia.”,

b) ust. 11 i 12 otrzymują brzmienie:

„11. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie ucznia, słuchacza, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub słuchacza – jego rodziców, albo absolwenta o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.

12. Uczeń, słuchacz, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub słuchacza – jego rodzice, albo absolwent składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania, o których mowa w ust. 11, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 11.”;

80) po art. 44zzzf dodaje się art. 44zzzfa w brzmieniu:

„Art. 44zzzfa. Uczeń, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 i 2, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, który kształci się w zawodzie, dla którego w przepisach wydanych na podstawie art. 46

ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, przewidziano zawód o charakterze pomocniczym, może przystąpić do egzaminu zawodowego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego dla:

- 1) zawodu, w którym się kształci albo
- 2) zawodu o charakterze pomocniczym przewidzianego dla zawodu, w którym się kształci.”;

81) po art. 44zzzg dodaje się art. 44zzzga w brzmieniu:

„Art. 44zzzga. 1. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych, w terminie głównym:

- 1) nie przystąpił do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego albo
- 2) przerwał egzamin zawodowy z części pisemnej lub części praktycznej

– przystępuje do części pisemnej lub części praktycznej tego egzaminu w terminie dodatkowym na udokumentowany wniosek ucznia lub słuchacza, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub słuchacza – jego rodziców.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń lub słuchacz uczęszcza, nie później niż w dniu, w którym odbywa się część pisemna lub część praktyczna egzaminu zawodowego. Dyrektor szkoły przekazuje wniosek wraz z załączonymi do niego dokumentami dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż następnego dnia po otrzymaniu wniosku.

3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w terminie 2 dni od dnia jego otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej jest ostateczne.

4. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w terminie dodatkowym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego lub jego części. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z uczniem lub słuchaczem, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub słuchacza – z jego rodzicami.”;

82) w art. 44zzzh ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zdający, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4–6: niewidomi, słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem

Aspergera, przystępują do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności, na podstawie zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji, wydanego przez lekarza. Przepisy art. 44zzzf ust. 7, 8 i 14 stosuje się odpowiednio.”;

83) w art. 44zzzi:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Za organizację i przebieg egzaminu zawodowego w danej szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, odpowiada dyrektor tej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, ten pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, lub upoważniony przez niego pracownik.

2. Do przeprowadzenia egzaminu zawodowego dyrektor szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, powołuje zespół egzaminacyjny.

3. Dyrektor szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, lub upoważniony przez niego pracownik jest przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego. W przypadku choroby przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub innych ważnych przyczyn uniemożliwiających jego udział w egzaminie zawodowym albo wynikających z konieczności zapewnienia właściwej organizacji tego egzaminu, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego może być osoba wskazana przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego organizuje i nadzoruje przebieg w danej szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym

kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, egzaminu zawodowego, w tym:

- 1) informuje zdających, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu zawodowego, o tym egzaminie;
- 2) zapewnia przekazanie do okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu zawodowego;
- 3) zapewnia warunki do samodzielnej pracy zdających podczas egzaminu zawodowego;
- 4) zabezpiecza przed nieuprawnionym ujawnieniem materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu zawodowego od momentu odbioru materiałów egzaminacyjnych do momentu ich przekazania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.”;

84) po art. 44zzzi dodaje się art. 44zzzia w brzmieniu:

„Art. 44zzzia. 1. W przeprowadzaniu części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, może brać udział asystent techniczny.

2. Asystentem technicznym może być nauczyciel lub osoba niebędąca nauczycielem, wskazana przez odpowiednio dyrektora szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcę lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.”;

85) art. 44zzzk otrzymuje brzmienie:

„Art. 44zzzk. 1. Egzamin zawodowy przeprowadza się w danej szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy albo w miejscu wskazanym przez pracodawcę, w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, albo w miejscu wskazanym przez ten podmiot.

2. Dla osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4, egzamin zawodowy organizuje podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do słuchaczy branżowej szkoły II stopnia.”;

86) w art. 44zzzl:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Część praktyczną egzaminu zawodowego oraz część pisemną tego egzaminu przeprowadza się w szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, posiadających upoważnienie wydane przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, potwierdza, że szkoła, placówka lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, posiada warunki zapewniające prawidłowy przebieg egzaminu zawodowego:

- 1) w przypadku części praktycznej:
 - a) zapewnia warunki do realizacji kształcenia w danym zawodzie, określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego,
 - b) zapewnia warunki do samodzielnego wykonywania przez zdających zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz warunki socjalne,
 - c) zapewnia zdającym przystąpienie do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości,
 - d) zapewnia zdającym pierwszą pomoc medyczną;
- 2) w przypadku części pisemnej:
 - a) posiada odpowiednie wyposażenie indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganych elektronicznie,
 - b) zapewnia warunki do samodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdających.”,

b) w ust. 4 wyrazy „placówki, o której mowa” zastępuje się wyrazami „placówki lub centrum, o których mowa”;

87) w art. 44zzzn:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Część praktyczną egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, obserwują i oceniają obecni w sali egzaminacyjnej egzaminatorzy wpisani do ewidencji

egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Egzaminatorzy, o których mowa w ust. 2, wchodzi w skład zespołów egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzzi ust. 2.”;

88) art. 44zzzo otrzymuje brzmienie:

„Art. 44zzzo. 1. Wynik z części pisemnej oraz wynik z części praktycznej egzaminu zawodowego ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów uzyskanych przez zdającego:

- 1) w części pisemnej – po odczytaniu odpowiedzi zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu zawodowego:
- 2) w części praktycznej – po elektronicznym odczytaniu karty oceny.
 2. Zdający zdał egzamin zawodowy, jeżeli uzyskał:
 - 1) z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz
 - 2) z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

3. Dla zdającego, który zdał egzamin zawodowy, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik egzaminu zawodowego według wzoru:

$$W = 0,3 \times Wp + 0,7 \times Wpr$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

W – wynik z egzaminu zawodowego,

Wp – wynik z części pisemnej egzaminu zawodowego,

Wpr – wynik z części praktycznej egzaminu zawodowego.

4. Zdający, który zdał egzamin zawodowy, otrzymuje certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną.

5. Zdający, który nie zdał egzaminu zawodowego, otrzymuje informację o wynikach z poszczególnych części tego egzaminu opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną.

6. Dla zdających, którzy zdali egzaminy zawodowe ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala końcowy wynik egzaminów zawodowych według wzoru:

$$Wk = \frac{\sum Kn}{n}$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

Wk – wynik końcowy z egzaminów zawodowych,

Kn – wynik z egzaminu zawodowego z kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie,

n – liczba kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie.

7. W przypadku gdy uczeń lub słuchacz, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 i 2, został zwolniony z obowiązku przystąpienia do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w przypadku, o którym mowa w art. 44zzzga ust. 4, dyrektor szkoły przekazuje uczniowi lub słuchaczowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub słuchacza – jego rodzicom, informację o szczegółowych wynikach egzaminu zawodowego opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną.”;

89) w art. 44zzzq:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania i oceniania zadania lub zadań egzaminacyjnych przez egzaminatora, jeżeli jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja:

- 1) niesamodzielnego wykonania zadania lub zadań przez zdającego w części praktycznej egzaminu zawodowego,
- 2) występowania w pracy zdającego jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu zdającemu lub korzystanie z rozwiązań innego zdającego

– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje zdającemu lub rodzicom niepełnoletniego zdającego pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu zawodowego.

2. W przypadku zdających, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1–4, informację, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Dyrektor szkoły, dyrektor placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, niezwłocznie przekazuje tę informację zdającemu lub rodzicom niepełnoletniego zdającego.

3. Zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego mają prawo złożyć wniosek o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić część praktyczną egzaminu zawodowego. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje zdającemu lub rodzicom niepełnoletniego zdającego pisemną informację o unieważnieniu części praktycznej egzaminu zawodowego. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,

c) ust. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10. W przypadku braku możliwości przekazania zdającemu lub rodzicom niepełnoletniego zdającego informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły, dyrektor placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tej informacji, rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu zawodowego. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, pisemną informację o unieważnieniu wraz z uzasadnieniem, zdającemu lub rodzicom niepełnoletniego zdającego. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku braku potwierdzenia otrzymania przez zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 5 i 6, informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu zawodowego. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje pisemną informację o unieważnieniu temu zdającemu. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”,

d) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej po dokonaniu rozstrzygnięcia w sprawie unieważnienia wydaje:

- 1) certyfikat kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w art. 44zzzo ust. 4, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia nie została unieważniona część praktyczna egzaminu zawodowego tego zdającego i zdający spełnił warunki, o których mowa w art. 44zzzo ust. 2, lub
 - 2) informację, o której mowa w art. 44zzzo ust. 5, jeżeli zdający w wyniku tego rozstrzygnięcia nie spełnił warunków, o których mowa w art. 44zzzo ust. 2.”;
- 90) użyte w art. 44zzzq w ust. 4, 8 i 12, w art. 44zzzr w ust. 2 i 4 oraz w art. 44zzzt w ust. 2, 5, 13 i 14, w różnym przypadku, wyrazy „zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice” zastępuje się użytymi, w odpowiednim przypadku, wyrazami „zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego”;
- 91) użyte w art. 44zzzq w ust. 7, w art. 44zzzr w ust. 3 oraz w art. 44zzzt w ust. 3 i 8, wyrazy „Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice” zastępuje się wyrazami „Zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego”;
- 92) w art. 44zzzr:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia:

 - 1) części pisemnej egzaminu zawodowego,
 - 2) części praktycznej egzaminu zawodowego, której jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja – mogą zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uznają, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.”,
 - b) ust. 8 wyrazy „placówkach, o których mowa” zastępuje się wyrazami „placówkach lub centrach, o których mowa”,
 - c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku niemożności ustalenia wyników danej części egzaminu zawodowego, z powodu zaginięcia lub zniszczenia kart oceny, prac egzaminacyjnych lub awarii elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia daną część egzaminu zawodowego danego zdającego i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.”;
- 93) w art. 44zzzs ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego, mogą zgłosić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem, jeżeli uznają, że w trakcie części praktycznej egzaminu zawodowego zostały naruszone przepisy dotyczące jej przeprowadzania. Zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem zgłasza się w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego.”;

94) w art. 44zzzt:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego mają prawo wglądu do:

- 1) zadań i udzielonych odpowiedzi – w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego,
- 2) karty oceny – w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego – w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną certyfikatu kwalifikacji zawodowej lub informacji o wynikach egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 44zzzo ust. 5. Jeżeli rezultatem końcowym wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu zawodowego jest dokumentacja, zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego, mają prawo wglądu także do tej dokumentacji.”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego, mogą sporządzać notatki i wykonywać fotografie zadań egzaminacyjnych wraz z udzieloną odpowiedzią, karty oceny lub dokumentacji, o których mowa w ust. 1.”,

c) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowy wynik egzaminu zawodowego oraz:

- 1) anuluje dotychczasowy certyfikat kwalifikacji zawodowej oraz wydaje nowy certyfikat kwalifikacji zawodowej albo

- 2) anuluje informację, o której mowa w art. 44zzzo ust. 5, oraz wydaje certyfikat kwalifikacji zawodowej, jeżeli zdający spełnił warunki określone w art. 44zzzo ust. 2, albo
- 3) anuluje dotychczasową informację, o której mowa w art. 44zzzo ust. 5, oraz wydaje nową informację, jeżeli zdający nie spełnił warunków określonych w art. 44zzzo ust. 2.

7. Zdający lub rodzice niepełnoletniego zdającego, mogą wnieść odwołanie od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu zawodowego, o którym mowa w ust. 5, do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5.”,

- d) w ust. 11 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wydruk zadań, które rozwiązywał zdający, wraz z udzielonymi odpowiedziami;”,
- e) w ust. 12 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wydruk zadań, które rozwiązywał zdający, wraz z udzielonymi odpowiedziami;”,
- f) ust. 20 otrzymuje brzmienie:

„20. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej przekazuje niezwłocznie informację o rozstrzygnięciu i treść uzasadnienia, o których mowa w ust. 18, dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz zdającemu lub rodzicom niepełnoletniego zdającego, którzy wnieśli odwołanie.”;

95) art. 44zzzu otrzymuje brzmienie:

„Art. 44zzzu. 1. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1:

- 1) który był zwolniony z przystąpienia do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu na podstawie art. 44zzzga ust. 4 albo
- 2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu zawodowego została unieważniona, albo
- 3) który nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu zawodowego liczby punktów z danej części tego egzaminu

– ma prawo przystąpić do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach głównych jego przeprowadzania w trakcie nauki.

2. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 i 4:

- 1) który nie przystąpił do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w wyznaczonym terminie albo
- 2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu zawodowego została unieważniona, albo
- 3) który nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu zawodowego liczby punktów z danej części tego egzaminu

– ma prawo przystąpić do egzaminu zawodowego lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach głównych jego przeprowadzania, z tym że w przypadku gdy przystępuje do egzaminu zawodowego lub jego części po raz trzeci lub kolejny, zdaje ten egzamin lub jego część na zasadach określonych dla egzaminu eksternistycznego zawodowego, z tym że tego zdającego nie dotyczy wykaz zawodów, o którym mowa w art. 10 ust. 6.

3. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 5 i 6, który przystąpił do egzaminu zawodowego i nie uzyskał z jednej części tego egzaminu wymaganej do zdania liczby punktów, ma prawo przystąpić do tej części egzaminu zawodowego w kolejnych terminach jego przeprowadzania przez okres 5 lat, licząc od dnia, w którym przystąpił do tego egzaminu po raz pierwszy.

4. Po upływie 5 lat, licząc od dnia zakończenia roku szkolnego, w którym zdający po raz pierwszy:

- 1) przystąpił do egzaminu zawodowego i nie uzyskał z jednej lub obu części tego egzaminu wymaganej do zdania liczby punktów, albo
- 2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu zawodowego została unieważniona, albo
- 3) nie przystąpił do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w wyznaczonym terminie

– zdający ten przystępuje do egzaminu zawodowego w pełnym zakresie.”;

96) art. 44zzzv otrzymuje brzmienie:

„Art. 44zzzv. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania egzaminu zawodowego, w tym:

- 1) zakres danych, które powinna zawierać deklaracja o przystąpieniu do egzaminu zawodowego, oraz tryb składania tej deklaracji,

- 2) zakres i terminy przekazywania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu zawodowego, w tym informacji zawartych w deklaracjach, o których mowa w art. 44zzzg,
- 3) tryb wydawania opinii, o której mowa w art. 44zzzf ust. 6,
- 4) skład zespołów, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4,
- 5) szczegółowe zadania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów nadzorujących, o których mowa w art. 44zzzi, egzaminatorów i zespołów egzaminatorów w zakresie części praktycznej egzaminu zawodowego, a także nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu zawodowego,
- 6) wymagania jakie musi spełnić asystent techniczny, o którym mowa w art. 44zzzia ust. 1, oraz zadania asystenta technicznego,
- 7) zakres informacji, które zamieszcza się w protokołach, o których mowa w art. 44zzzi ust. 6,
- 8) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczonymi do szkół, placówek lub centrów, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawców, podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie,
- 9) sposób organizacji i przeprowadzania każdej części egzaminu zawodowego, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu zawodowego, przeprowadzania egzaminu zawodowego w miejscu innym niż szkoła, placówka lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, ze względu na stan zdrowia zdającego lub jego niepełnosprawność,
- 10) termin przechowywania prac zdających oraz dokumentacji egzaminu zawodowego,
- 11) zakres informacji zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4, termin złożenia tego wniosku oraz tryb udzielania i przedłużania upoważnienia szkołom, placówkom lub centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe,
- 12) osoby, które nie wchodzą w skład zespołu egzaminacyjnego i nie biorą udziału w przeprowadzaniu egzaminu zawodowego, które mogą przebywać w sali

egzaminacyjnej podczas tego egzaminu, w tym osoby, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas egzaminu zawodowego,

- 13) wysokość opłat pobieranych za egzamin zawodowy przeprowadzany dla uczniów będących młodocianymi pracownikami oraz dla osób dorosłych, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 5, oraz możliwość zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za egzamin zawodowy oraz tryb tego zwalniania

– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej organizacji i przebiegu oraz właściwego dokumentowania egzaminu zawodowego, zapewnienia w składzie zespołów, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4, co najmniej jednej osoby zatrudnionej w innej szkole, placówce lub centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, zapewnienia możliwości wglądu, o którym mowa w art. 44zzzt ust. 1, oraz że wysokość opłaty za egzamin zawodowy nie może być wyższa niż koszt przeprowadzania tego egzaminu.”;

97) w art. 44zzzw w ust. 1:

- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych przeprowadzanych z przedmiotu lub przedmiotów objetych egzaminem ósmoklasisty lub egzaminem maturalnym, turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym przedmiotem lub dziedziną wiedzy, a także konkursów dla uczniów szkół i placówek artystycznych, uprawniających odpowiednio do:",

- b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"b) przyjmowania laureatów i finalistów tych olimpiad lub laureatów tych konkursów, w pierwszej kolejności do szkół wymienionych w art. 132 ustawy – Prawo oświatowe”;

98) w art. 90b:

- a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia;”,

- b) uchyla się ust. 4;

99) w art. 90g:

a) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Warunek uzyskania co najmniej dobrej oceny zachowania, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy słuchaczy branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych oraz szkół dla dorosłych.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe składa wychowawca klasy, a w przypadku branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych – słuchacz, do komisji stypendialnej, która przekazuje wniosek wraz ze swoją opinią dyrektorowi szkoły.”,

c) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. Dyrektor szkoły może przyznać stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe również uczniowi zamieszkałemu poza obwodem szkoły, do której uczęszcza.”;

100) w art. 90h ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stypendium Prezesa Rady Ministrów może być przyznane uczniowi szkoły kształcącej w formie dziennej, która umożliwi uzyskanie świadectwa dojrzałości.”;

101) w art. 90i w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania może być przyznane uczniowi szkoły publicznej i niepublicznej dla młodzieży, publicznej i niepublicznej branżowej szkoły II stopnia oraz szkoły policealnej, uzyskującemu wybitne osiągnięcia edukacyjne, w szczególności:”;

102) w art. 90j w ust. 1 wyrazy „szkoły artystycznej prowadzącej kształcenie w zawodzie artystycznym” zastępuje się wyrazami „szkoły artystycznej prowadzącej kształcenie zawodowe”;

103) w art. 90n ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku:

- 1) uczniów i słuchaczy szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym, powszednim dniu lutego – do dnia 15 lutego danego roku szkolnego;
- 2) słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – do dnia 15 października danego roku szkolnego.”;

104) w art. 90p w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) publicznych szkołach prowadzonych przez organy niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, szkołach niepublicznych artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych, jest zadaniem organów prowadzących te szkoły.”;

105) w art. 90t w ust. 4 wyrazy „dzieciom i młodzieży” zastępuje się wyrazami „dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania”;

106) w art. 92q w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 poz. 1459) w art. 98k w ust. 3 w pkt 8 w lit. b wyrazy „co najmniej średnie” zastępuje się wyrazami „co najmniej średnie lub średnie branżowe”.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000 i 1076), wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 103² w § 1 w pkt 3 wyrazy „egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe” zastępuje się wyrazami „egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu zawodowego”;

2) w art. 190 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zabronione jest zatrudnianie osoby, która nie ukończyła 15 lat, z zastrzeżeniem art. 191 § 2^{1–2}.”,

3) w art. 191:

a) po § 2 dodaje się § 2^{1–2} w brzmieniu:

„§ 2¹. Osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, niemająca 15 lat, może być zatrudniona na zasadach określonych dla młodocianych w roku kalendarzowym, w którym kończy 15 lat.

§ 2². Osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, niemająca 15 lat, z wyjątkiem osoby, o której mowa w § 2¹, może być zatrudniona na zasadach określonych dla młodocianych w celu przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu.

§ 2³. Osoba, która nie ukończyła ośmioletniej szkoły podstawowej, niemająca 15 lat, może być zatrudniona na zasadach określonych dla młodocianych w celu

przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

§ 2⁴. 1. Zawarcie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z osobą, o której mowa w § 2² i § 2³, jest dopuszczalne w przypadku wyrażenia na to zgody przez przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego tej osoby oraz uzyskania pozytywnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

2. W przypadku osoby, o której mowa w § 2³, wymagane jest również uzyskanie zezwolenia dyrektora ośmioletniej szkoły podstawowej, w której obwodzie mieszka ta osoba, na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą.

§ 2⁵. 1. Z osobą, która ukończyła 15 lat i nie ukończyła ośmioletniej szkoły podstawowej, może być, na wniosek jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna, zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy, jeżeli:

- 1) została ona przyjęta do oddziału przysposabiającego do pracy utworzonego w ośmioletniej szkole podstawowej albo
- 2) uzyskała zezwolenie dyrektora ośmioletniej szkoły podstawowej, w której obwodzie mieszka, na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą oraz uzyskała pozytywną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej.

2. Z osobą, która ukończyła 15 lat i nie ukończyła ośmioletniej szkoły podstawowej, spełniającą obowiązek szkolny poza szkołą, może być, po ukończeniu przez nią przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy, zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.”,

b) uchyla się § 5;

4) po art. 191 dodaje się art. 191¹ w brzmieniu:

„Art. 191¹. Osoba, która ukończyła 18 lat w trakcie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej, może być zatrudniona na zasadach określonych dla młodocianych w roku kalendarzowym, w którym ukończyła tę szkołę.”;

5) w art. 203 w § 1¹ zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W przypadkach określonych w art. 191 § 2¹–2³ i § 2⁵ pora nocna przypada pomiędzy godzinami 20⁰⁰ a 6⁰⁰.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 441) w art. 2a w pkt 12 wyrazy

„szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych” zastępuje się wyrazami „szkoły niepubliczne i niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej”.

Art. 6. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2:

a) pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) nauczyciele zatrudnieni w szkołach polskich, o których mowa w art. 4 pkt 29d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz w publicznych szkołach i zespołach szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej;”;

b) po pkt 1b dodaje się pkt 1c i 1d w brzmieniu:

„1c) nauczyciele skierowani przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pracy w szkołach działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz.10), zwanych dalej „szkołami europejskimi”;

1d) nauczyciele szkół za granicą;”;

c) w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) przedszkolach niepublicznych, niepublicznych placówkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz szkołach niepublicznych i niepublicznych szkołach artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych;”;

2) w art. 3:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) nauczycielach szkół za granicą – rozumie się przez to nauczycieli języka polskiego, historii, geografii oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą;”;

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) szkołach za granicą – rozumie się przez to szkoły funkcjonujące w systemach oświaty innych państw oraz inne formy nauczania prowadzone przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą;

- 2b) szkołach artystycznych bez bliższego określenia – rozumie się przez to szkoły artystyczne i placówki artystyczne;”
- c) po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:
- „3a) stażu nauczyciela szkoły za granicą – rozumie się przez to okres prowadzenia przez nauczyciela szkoły za granicą zajęć w szkołach za granicą, bez względu na ich wymiar, rozpoczęty i realizowany na zasadach określonych w przepisach rozdziału 3b;
- 3b) prowadzeniu zajęć w szkole za granicą – rozumie się przez to prowadzenie przez nauczyciela szkoły za granicą zajęć z języka polskiego, historii, geografii oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą;”
- d) w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
- „7) szkoleniu branżowym – rozumie się przez to obowiązkową formę doskonalenia zawodowego nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt 28a lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy, mającą na celu doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy i realizowaną odpowiednio u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych, prowadzących działalność związaną z nauczaniem zawodem.”;
- 3) w art. 6a w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) co 5 lat pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego.”;
- 4) w art. 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może określić, w drodze rozporządzenia, szkoły artystyczne, w których stanowiska nauczycieli mogą zajmować osoby mające ukończoną szkołę artystyczną II stopnia w zakresie kierunku odpowiadającego nauczaniemu przedmiotom, uwzględniając w szczególności rodzaje szkół artystycznych, w których możliwe będzie zatrudnienie nauczycieli mających ukończoną szkołę artystyczną II stopnia.”;
- 5) w art. 9d ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Nauczyciel posiadający stopień nauczyciela kontraktowego lub mianowanego, który prowadził zajęcia w szkole za granicą, może po nawiązaniu stosunku pracy w szkole w Polsce złożyć wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego lub postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po odbyciu stażu w wymiarze rok i 9 miesięcy.”;

6) w art. 9e ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, oraz legitymujący się co najmniej bardzo dobrą oceną pracy może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.”;

7) w art. 9g w ust. 6 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) urządzenie ministra właściwego do spraw zdrowia oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa odpowiednio w art. 8 ust. 14 ustawy – Prawo oświatowe – minister właściwy do spraw zdrowia;”;

8) po rozdziale 3a dodaje się rozdział 3b w brzmieniu:

„Rozdział 3b. Awans zawodowy nauczycieli szkół za granicą

Art. 9j. 1. Nauczyciele szkół za granicą, z wyjątkiem osób skazanych prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, mogą ubiegać się o nadanie stopni awansu zawodowego, o których mowa w art. 9a ust. 1 pkt 2–4.

2. Warunkiem nadania nauczycielowi szkoły za granicą stopnia awansu zawodowego jest posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2, odbycie stażu nauczyciela szkoły za granicą zakończonego pozytywną oceną realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, o której mowa w art. 9q ust. 2, oraz:

- 1) w przypadku nauczyciela ubiegającego się o stopień nauczyciela kontraktowego albo nauczyciela mianowanego – zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną;
- 2) w przypadku nauczyciela ubiegającego się o stopień nauczyciela dyplomowanego – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy jego dorobku zawodowego i przeprowadzonej rozmowie.

3. Nauczycielowi szkoły za granicą posiadającemu kwalifikacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2, oraz znaczący dorobek zawodowy, który w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku o nadanie stopnia nauczyciela kontraktowego przez co najmniej 5 lat szkolnych prowadził zajęcia w szkole za granicą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może nadać stopień nauczyciela kontraktowego po przeprowadzeniu analizy dokumentów potwierdzających posiadanie wymaganych kwalifikacji, znaczącego dorobku zawodowego oraz okresu prowadzenia zajęć w szkole za granicą.

4. Nauczycielowi szkoły za granicą posiadającemu kwalifikacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2, oraz znaczący dorobek zawodowy, który w okresie 20 lat poprzedzających złożenie wniosku o nadanie stopnia nauczyciela mianowanego przez co najmniej 15 lat szkolnych prowadził zajęcia w szkole za granicą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może nadać stopień nauczyciela mianowanego po przeprowadzeniu analizy dokumentów potwierdzających posiadanie wymaganych kwalifikacji, znaczącego dorobku zawodowego oraz okresu prowadzenia zajęć w szkole za granicą.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze decyzji administracyjnej, nadaje stopień awansu zawodowego nauczycielowi szkoły za granicą spełniającemu warunki wymagane do uzyskania tego stopnia albo odmawia jego nadania.

Art. 9k. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi system teleinformatyczny w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą, zwany dalej „systemem teleinformatycznym”, oraz administruje nim.

2. System teleinformatyczny w szczególności umożliwia nauczycielom szkół za granicą odbywającym staż utrzymywanie kontaktu z opiekunem stażu, a także dokumentowanie przebiegu stażu.

3. Do dostępu do systemu teleinformatycznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, nauczyciele szkół za granicą ubiegający się o nadanie stopnia awansu zawodowego, osoby ubiegające się o wpisanie na listę nauczycieli mogących pełnić funkcję opiekuna stażu oraz opiekunowie stażu.

Art. 9l. 1. Nauczyciel szkoły za granicą składa wniosek o rozpoczęcie stażu na stopień awansu zawodowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w terminie do dnia 31 lipca danego roku.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko nauczyciela;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer PESEL – a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) numer telefonu;
- 6) adres poczty elektronicznej, jeżeli nauczyciel go posiada;
- 7) nazwę szkoły za granicą, w której nauczyciel prowadzi zajęcia;
- 8) nazwę nauczanego przedmiotu;
- 9) dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2;
- 10) dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganego okresu prowadzenia zajęć w szkołach za granicą, wydane przez osoby kierujące szkołami za granicą;
- 11) akt nadania stopnia awansu zawodowego, jeżeli nauczyciel posiada taki stopień;
- 12) oświadczenie, że nauczyciel nie został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania po sprawdzeniu, czy wniosek zawiera dane, o których mowa w ust. 2, w terminie do dnia 31 sierpnia informuje nauczyciela o możliwości rozpoczęcia stażu oraz wyznacza mu opiekuna stażu.

4. Opiekunem stażu nauczyciela szkoły za granicą może być nauczyciel mianowany lub dyplomowany szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkoły i zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, szkoły europejskiej, a także innej szkoły w Polsce – za zgodą dyrektora szkoły, wpisany na listę nauczycieli mogących pełnić funkcję opiekuna stażu nauczycieli szkół za granicą, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

5. Nauczyciel zainteresowany pełnieniem funkcji opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą składa wniosek o wpisanie na listę, o której mowa w ust. 4, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

6. Wniosek o wpisanie na listę, o której mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) imię i nazwisko nauczyciela;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer PESEL – a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) numer telefonu;
- 6) adres poczty elektronicznej, jeżeli nauczyciel go posiada;
- 7) nazwę szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony;
- 8) nazwę nauczanego przedmiotu;
- 9) dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela danego przedmiotu;
- 10) zgodę dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, na sprawowanie funkcji opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą;
- 11) akt nadania stopnia awansu zawodowego;
- 12) dokument potwierdzający odbywanie stażu na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, jeżeli nauczyciel odbywa taki staż;
- 13) dokument potwierdzający pełnienie funkcji opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą, szkoły w Polsce, szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkoły lub zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, lub szkoły europejskiej, jeżeli nauczyciel taką funkcję pełnił.

7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania po sprawdzeniu, czy wniosek zawiera dane, o których mowa w ust. 6, wpisuje nauczyciela na listę, o której mowa w ust. 4, albo odmawia wpisania na tę listę.

Art. 9m. 1. Staż nauczyciela szkoły za granicą trwa w przypadku ubiegania się o awans na stopień:

- 1) nauczyciela kontraktowego – rok i 9 miesięcy;
- 2) nauczyciela mianowanego albo nauczyciela dyplomowanego – 2 lata i 9 miesięcy.

2. Nauczyciel szkoły za granicą posiadający stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego, który posiada co najmniej stopień naukowy doktora, może ubiegać się o uzyskanie kolejnego stopnia awansu zawodowego po odbyciu stażu trwającego rok i 9 miesięcy.

Art. 9n. 1. Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po upływie co najmniej trzech lat prowadzenia zajęć w szkole za granicą od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie co najmniej czterech lat prowadzenia zajęć w szkole za granicą od dnia uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego.

2. Nauczyciel szkoły za granicą rozpoczyna staż z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć w szkole za granicą, na swój wniosek skierowany do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania złożony w sposób określony w art. 9l ust. 1.

3. W przypadku rozpoczęcia przez nauczyciela prowadzenia zajęć w szkole za granicą po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, nauczyciel nie rozpoczyna stażu do końca tego roku szkolnego.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do dodatkowego stażu, o którym mowa w ust. 5, art. 9q ust. 5 i art. 9s ust. 3.

5. W przypadku nieprowadzenia przez nauczyciela szkoły za granicą zajęć przez okres trwający nieprzerwanie dłużej niż miesiąc staż ulega przedłużeniu o czas nieprowadzenia zajęć. W przypadku nieprowadzenia zajęć przez okres dłuższy niż rok nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

Art. 9o. 1. W okresie stażu nauczyciel szkoły za granicą realizuje plan rozwoju zawodowego zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, uwzględniający wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9w pkt 1.

2. Nauczycielowi szkoły za granicą ubiegającemu się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego za spełnienie odpowiednich wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9w pkt 1, uznaje się także jego dorobek zawodowy ze szczególnym uwzględnieniem okresu od dnia uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego.

3. Zadaniem opiekuna stażu, o którym mowa w art. 9l ust. 3, jest udzielanie pomocy nauczycielowi odbywającemu staż, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie stażu planu rozwoju zawodowego, oraz opracowanie opinii o realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela.

4. Z nauczycielem mianowanym lub dyplomowanym, który został wyznaczony do pełnienia funkcji opiekuna stażu, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zawiera umowę cywilnoprawną na okres pełnienia tej funkcji.

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4, otrzymuje wynagrodzenie w wysokości równej wysokości dodatku funkcyjnego dla nauczyciela, któremu powierzono funkcję opiekuna stażu, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 7.

Art. 9p. 1. Nauczycielowi szkoły za granicą, który w okresie stażu podjął zatrudnienie w szkole w Polsce, szkole polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkole lub zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, szkole europejskiej, albo rozpoczął prowadzenie zajęć w innej szkole za granicą, do stażu zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli otrzymał pozytywną opinię opiekuna stażu o stopniu realizacji planu rozwoju zawodowego oraz podjął zatrudnienie lub rozpoczął prowadzenie zajęć nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia zakończenia prowadzenia zajęć w szkole za granicą.

2. Opinię, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się przy dokonywaniu oceny realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela za okres całego stażu.

3. Nauczyciel szkoły za granicą, który w okresie stażu podjął zatrudnienie w szkole w Polsce, szkole polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkole lub zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, albo szkole europejskiej, kontynuuje staż po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego, na zasadach określonych w rozdziale 3a. Dyrektor szkoły przydziela nauczycielowi nowego opiekuna stażu spośród nauczycieli mianowanych i dyplomowanych zatrudnionych w szkole.

4. Nauczyciel szkoły za granicą, który rozpoczął prowadzenie zajęć w innej szkole za granicą, kontynuuje staż po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Opiekunem stażu tego nauczyciela pozostaje dotychczasowy opiekun.

5. Nauczycielowi szkoły w Polsce, który rozpoczął prowadzenie zajęć w szkole za granicą, szkole polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkole lub zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, albo szkole europejskiej, do stażu zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli otrzymał co najmniej dobrą ocenę pracy za okres odbytego stażu oraz podjął zatrudnienie

lub rozpoczął prowadzenie zajęć nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia ustania zatrudnienia w szkole w Polsce.

6. Nauczyciel szkoły w Polsce, który w okresie stażu rozpoczął prowadzenie zajęć w szkole za granicą, kontynuuje staż po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Dotychczasowy opiekun stażu, po wpisaniu na listę, o której mowa w art. 91 ust. 4, może realizować zadania opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą. Jeżeli dotychczasowy opiekun stażu nie wyraża zgody na realizowanie zadań opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wyznacza nauczycielowi nowego opiekuna stażu z listy nauczycieli, o której mowa w art. 91 ust. 4.

7. Nauczyciel kontraktowy i nauczyciel mianowany mogą przerwać staż na swój wniosek w każdym czasie. W przypadku ponownego rozpoczęcia stażu odbywają staż w pełnym wymiarze.

Art. 9q. 1. Po zakończeniu stażu nauczyciel szkoły za granicą składa, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego, wraz z opinią opiekuna stażu o realizacji zadań wymienionych w planie. Nauczyciel dołącza do sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego opinie osoby kierującej szkołą za granicą i przedstawicielstwa rodziców uczniów uczęszczających do szkoły za granicą – o ile takie przedstawicielstwo zostało utworzone – dotyczące jego pracy. Niewydanie opinii przez osobę kierującą szkołą lub przedstawicielstwo rodziców w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia o wydanie opinii nie wstrzymuje postępowania o nadanie stopnia awansu zawodowego.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ustala ocenę realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela szkoły za granicą, w terminie 30 dni od dnia złożenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, po zapoznaniu się z opiniami dołączonymi do sprawozdania.

3. Ocena realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, o której mowa w ust. 2, może być pozytywna albo negatywna. Ocenę sporządza się w formie pisemnej i doręcza nauczycielowi. Ocena zawiera uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości złożenia wniosku o ponowne ustalenie oceny przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

4. Od oceny realizacji planu rozwoju zawodowego nauczycielowi nie służy odwołanie, jednakże nauczyciel niezadowolony z oceny może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się o ponowne ustalenie oceny przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Ocena realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela ustalona w wyniku wniosku o ponowne ustalenie oceny jest ostateczna.

5. Jeżeli ostateczna ocena realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela jest negatywna, ponowna ocena realizacji planu rozwoju zawodowego może być dokonana po odbyciu, na wniosek nauczyciela i za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, jednego dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.

Art. 9r. 1. Nauczyciel szkoły za granicą, który odbył staż:

- 1) na stopień nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego, składa wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego w roku uzyskania pozytywnej oceny realizacji planu rozwoju zawodowego;
- 2) na stopień nauczyciela dyplomowanego, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

3. Nauczycielom szkół za granicą, którzy złożą wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego do dnia 31 lipca danego roku, wydaje się decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 30 września danego roku.

4. Nauczycielom szkół za granicą, którzy złożą wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego do dnia 30 listopada danego roku, wydaje się decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

5. Nauczyciele, o których mowa w art. 9j ust. 3 i 4, składają wniosek o nadanie stopnia awansu zawodowego do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Wniosek może być złożony w ciągu całego roku.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) imię i nazwisko nauczyciela;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer PESEL – a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) numer telefonu;
- 6) adres poczty elektronicznej, jeżeli nauczyciel go posiada;
- 7) nazwę szkoły za granicą, w której nauczyciel prowadzi zajęcia;
- 8) nazwę nauczanego przedmiotu;
- 9) dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2;
- 10) dokumenty potwierdzające dorobek zawodowy;
- 11) dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganego okresu prowadzenia zajęć w szkołach za granicą, wydane przez osoby kierujące szkołami za granicą;
- 12) oświadczenie, że nauczyciel nie został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

7. Nauczycielom szkół za granicą, o których mowa w art. 9j ust. 3 i 4, którzy złożyli wnioski o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego zgodnie z ust. 5 i 6, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o nadanie stopnia awansu zawodowego.

Art. 9s. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego albo nauczyciela mianowanego oraz komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego. W skład komisji wchodzi:

- 1) dwaj przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania spośród których jeden pełni funkcję przewodniczącego komisji;
- 2) dwaj eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o której mowa w art. 9g ust. 11;
- 3) opiekun stażu.

2. Komisja egzaminacyjna i komisja kwalifikacyjna, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają odpowiednio postępowanie egzaminacyjne lub kwalifikacyjne na wniosek nauczyciela skierowany do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

3. Nauczyciel, który nie zdał egzaminu przed komisją egzaminacyjną albo nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej, może ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego albo kwalifikacyjnego po odbyciu, za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.

4. Komisja egzaminacyjna i komisja kwalifikacyjna, o których mowa w ust. 1, mogą przeprowadzić odpowiednio egzamin i rozmowę kwalifikacyjną w formie wideokonferencji z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

5. Komisja egzaminacyjna i komisja kwalifikacyjna wydają nauczycielowi zaświadczenie odpowiednio o zdaniu egzaminu lub uzyskaniu akceptacji. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi rejestr zaświadczeń wydanych przez komisje egzaminacyjne i komisje kwalifikacyjne.

Art. 9t. 1. Akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielowi szkoły za granicą, o którym mowa w art. 9j ust. 2, zawiera w szczególności: nazwę komisji egzaminacyjnej lub kwalifikacyjnej, numer i datę wydania zaświadczenia o zdaniu egzaminu lub uzyskaniu akceptacji, stopień awansu zawodowego, a także informację o poziomie wykształcenia nauczyciela.

2. Akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielowi szkoły za granicą, o którym mowa w art. 9j ust. 3 i 4, zawiera w szczególności: stopień awansu zawodowego, a także informację o poziomie wykształcenia nauczyciela.

3. Nauczycielowi szkoły za granicą, który w trakcie prowadzenia zajęć w szkole uzyskał wyższy poziom wykształcenia niż określony w akcie nadania stopnia awansu zawodowego, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek nauczyciela, wydaje nowy akt nadania odpowiedniego stopnia awansu zawodowego uwzględniający uzyskany poziom wykształcenia.

Art. 9u. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może upoważnić kierownika podległej sobie jednostki organizacyjnej do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, w tym do wydawania decyzji, o których mowa w art. 9j ust. 5.

2. Przepisy dotyczące wydawania decyzji w sprawach nadania albo odmowy nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom szkół za granicą przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania stosuje się odpowiednio do kierownika jednostki organizacyjnej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 1. Do decyzji podjętych przez tego kierownika stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 9w. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres wymagań niezbędnych do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego,
- 2) sposób odbywania stażu,
- 3) zakres spraw, które powinna określać umowa z opiekunem stażu,
- 4) rodzaj dokumentacji dołączanej do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego,
- 5) osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej nauczyciela, o którym mowa art. 9j ust. 3 i 4, które mogą być uznane za znaczący dorobek zawodowy,
- 6) sposób przeprowadzania postępowania egzaminacyjnego i kwalifikacyjnego,
- 7) wzory zaświadczeń o zdaniu egzaminu lub uzyskaniu akceptacji oraz wzory aktów nadania stopni awansu zawodowego nauczycielom, o których mowa w art. 9j ust. 2–4,
- 8) sposób przetwarzania danych i zakres dostępu do systemu teleinformatycznego przez osoby upoważnione
– uwzględniając potrzebę stopniowania i różnicowania wymagań stawianych nauczycielom szkół za granicą na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz potrzebę prawidłowego przeprowadzania postępowań egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.”;

9) w art. 17 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Nauczyciele skierowani przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pracy w szkołach europejskich otrzymują urlop bezpłatny na czas skierowania.”;

10) w art. 33a:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczycielowi dyplomowanemu legitymującemu się co najmniej trzyletnim okresem pracy w szkole od dnia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz wyróżniającą oceną pracy uzyskaną w okresie ostatnich trzech lat pracy przysługuje dodatek za wyróżniającą pracę w wysokości 16% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawo do dodatku za wyróżniającą pracę wygasa z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym upływa trzy lata od dnia nabycia przez nauczyciela prawa do dodatku za wyróżniającą pracę, a jeżeli przed upływem tego terminu nauczyciel uzyska ocenę pracy niższą niż ocena wyróżniająca – z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym uzyskana przez nauczyciela ocena pracy niższa niż ocena wyróżniająca stała się ostateczna.”;

11) w art. 42:

a) w ust. 2b w pkt 2 po wyrazach „egzaminu ósmoklasisty,” dodaje się wyrazy „egzaminu zawodowego,”

b) po ust. 2d dodaje się ust. 2e w brzmieniu:

„2e. Nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciele praktycznej nauki zawodu, zatrudnieni w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt 28a lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy odbywają szkolenia branżowe w ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 3.”,

c) w ust. 3 w tabeli:

- w lp. 3 wyrazy „przedmiotów teoretycznych” zastępuje się wyrazami „teoretycznych przedmiotów zawodowych” oraz skreśla się wyrazy „i innych placówek kształcenia artystycznego”,
- w lp. 5 wyraz „22” zastępuje się wyrazem „20”,

d) w ust. 7 w pkt 3 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin.”;

12) w art. 42c w ust. 1 w zdaniu drugim po wyrazach „doksztalającym się,” dodaje się wyrazy „odbywającym szkolenie branżowe,”;

13) w art. 64 po ust. 5a dodaje się ust. 5b w brzmieniu:

„5b. Przepis ust. 5a stosuje się odpowiednio do dyrektora i wicedyrektora szkoły oraz nauczyciela zajmującego inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczyciela, który przez okres co najmniej 10 miesięcy pełni obowiązki kierownicze w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze.”;

14) w art. 66 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie niewykorzystania przysługującego urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, powołania do zasadniczej służby wojskowej albo do odbywania zastępczo obowiązku tej służby, do okresowej służby wojskowej lub do odbywania długotrwałego przeszkolenia wojskowego – nauczycielowi przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres niewykorzystanego urlopu, nie więcej jednak niż za 8 tygodni w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 64 ust. 1, a nie więcej niż za 35 dni roboczych w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 64 ust. 2a i 3.”;

15) w art. 70a:

a) w ust. 1 po wyrazach „doskonalenia zawodowego nauczycieli” dodaje się przecinek i wyrazy „z uwzględnieniem szkoleń branżowych”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w ust. 1, dofinansowuje się:

1) koszty udziału nauczycieli w seminariach, konferencjach, wykładach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych odpowiednio przez placówki doskonalenia nauczycieli, szkoły wyższe oraz inne podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli;

2) koszty udziału nauczycieli w formach kształcenia nauczycieli prowadzonych przez szkoły wyższe i placówki doskonalenia nauczycieli;

3) wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonych przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne i biblioteki pedagogiczne ;

4) koszty udziału nauczycieli, o których mowa w art. 70c ust. 1, w szkoleniach branżowych.”;

c) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Ze środków, o których mowa w ust. 7, dofinansowuje się:

- 1) centralne programy kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 2) zadania w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zlecane szkołom wyższym lub innym podmiotom.”,

d) uchyla się ust. 9;

16) uchyla się art. 70b;

17) po art. 70b dodaje się art. 70c i 70d w brzmieniu:

„Art. 70c. 1. Nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciele praktycznej nauki zawodu, zatrudnieni w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt 28a lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy, są obowiązani doskonalić umiejętności i kwalifikacje zawodowe potrzebne do wykonywania pracy poprzez uczestniczenie w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, w łącznym wymiarze 40 godzin w cyklu.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy nauczycieli:

- 1) prowadzących działalność gospodarczą związaną z nauczaniem zawodem albo indywidualne gospodarstwo rolne, którego działalność jest związana z nauczaniem zawodem, lub
- 2) zatrudnionych u pracodawców na stanowiskach związanych z nauczaniem zawodem, lub
- 3) zatrudnionych w indywidualnych gospodarstwach rolnych, których działalność jest związana z nauczaniem zawodem.

3. Za spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, uznaje się również odpowiednio udział nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 1, w formach doskonalenia zawodowego realizowanych u pracodawców w ramach regionalnych programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307).

4. Szkolenia branżowe organizuje dyrektor szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1. W przypadku nauczyciela zatrudnionego w więcej niż jednej szkole lub placówce szkolenia branżowe organizuje dyrektor szkoły lub placówki wskazanej przez nauczyciela jako podstawowe miejsce zatrudnienia.

5. Dyrektor szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, kieruje nauczyciela na szkolenie branżowe odpowiednio u pracodawcy lub w indywidualnym gospodarstwie rolnym, z własnej inicjatywy lub na wniosek nauczyciela.

6. Dyrektor szkoły zwalnia nauczyciela odbywającego szkolenie branżowe z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, aby punktualnie przybyć na szkolenie oraz na czas jego trwania, jeżeli organizacja szkolenia branżowego tego wymaga.

7. Za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy nauczyciel, o którym mowa w ust. 6, zachowuje prawo do wynagrodzenia.

8. Nauczycielowi odbywającemu szkolenie branżowe w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania lub miejsce pracy nauczyciela przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

9. Nauczyciel, w terminie 30 dni od dnia zakończenia szkolenia branżowego, przedkłada dyrektorowi szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, informację o zakresie i wymiarze odbytego szkolenia branżowego, potwierdzoną przez pracodawcę lub osobę prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne.

10. Nauczyciel skierowany na szkolenie branżowe, który bez uzasadnionych przyczyn nie podejmie szkolenia albo je przerwie, jest obowiązany do zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 8, poniesionych przez szkołę, placówkę lub centrum, o których mowa w ust. 1.

11. Koszty szkolenia branżowego, mogą być finansowane:

- 1) przez pracodawców lub osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne, lub
- 2) ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, o którym mowa w art. 69a ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265), na zasadach dotyczących kursów, lub
- 3) ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, o których mowa w art. 70a ust. 1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 70d, lub
- 4) ze środków pochodzących z programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

12. W przypadku realizacji szkoleń branżowych w wymiarze większym niż 40 godzin w trzyletnim cyklu, źródłem finansowania tych szkoleń nie mogą być środki, o których mowa w ust. 11 pkt 2 i 3.

Art. 70d. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje wydatków związanych z organizacją i prowadzeniem doskonalenia zawodowego nauczycieli, które mogą być dofinansowywane ze środków, o których mowa w art. 70a ust. 1 i 7,
 - 2) warunki, tryb i kryteria przyznawania środków, o których mowa w art. 70a ust. 1,
 - 3) szczegółowe cele szkolenia branżowego oraz tryb i warunki kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, a także przyznawania środków, o których mowa w art. 70c ust. 11 pkt 3, przeznaczonych na szkolenia branżowe
– uwzględniając konieczność organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli w sposób służący podnoszeniu jakości pracy szkół, a także efektywnego gospodarowania środkami przeznaczonymi na doskonalenie zawodowe nauczycieli i środkami na finansowanie kosztów szkoleń branżowych pochodzących z innych źródeł.”;
- 18) w art. 73 ust. 10a otrzymuje brzmienie:
„10a. Dyrektor szkoły, na pisemny wniosek nauczyciela o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia, w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia złożenia wniosku, wydaje skierowanie na badanie lekarskie przeprowadzane przez uprawnionego lekarza.”;
- 19) w art. 75 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o dyrektorze szkoły, należy przez to rozumieć także kierownika szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe”;
- 20) w art. 91a w ust. 4 i 5 wyrazy „szkolnych punktach konsultacyjnych” zastępuje się wyrazami „zespołach szkół oraz szkołach polskich”;
- 21) w art. 91b:
a) po ust. 2c dodaje się ust. 2d w brzmieniu:
„2d. Do nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu, zatrudnionych w publicznych szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w rozumieniu art. 4 pkt 28a lit. a ustawy – Prawo oświatowe, oraz publicznych placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy, prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego bez względu na wymiar zatrudnienia, mają zastosowanie przepisy art. 70c i art. 70d.”,
b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1c, stosuje się przepisy rozdziału 3a oraz art. 17 ust. 2a i 3. Na czas skierowania do pracy w szkołach europejskich nauczyciele ci są zatrudniani na podstawie umowy o pracę w jednostce organizacyjnej podległej ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, której zadaniem statutowym jest organizacja i koordynacja funkcjonowania szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2018 poz. 1267) w art. 3 ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Podstawę przeprowadzania egzaminu czeladniczego w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669), stanowią wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.”;

Art. 8. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.³⁾) w art. 116a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje uczniom i słuchaczom ponadpodstawowych szkół publicznych i niepublicznych oraz publicznych i niepublicznych szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły ponadpodstawowej, a także słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, oraz studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, 1540, 1552, 1629, 1669 i 1693) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 23 w ust. 1 w pkt 55 po wyrazach „o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244),” dodaje się wyrazy „świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,”;
- 2) w art. 26:
 - a) w ust. 1 w pkt 9 w lit. c dodaje się przecinek i lit. d w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2405 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 416, 650, 730 i 1039.

- „d) kształcenia zawodowego, publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy”;
- b) po ust. 6e dodaje się ust. 6ea i 6eb w brzmieniu:
- „6ea. Odliczenia darowizn, o którym mowa w ust. 1 pkt 9 lit. d, stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są materiały dydaktyczne lub środki trwałe, z wyjątkiem materiałów dydaktycznych lub środków trwałych, które nie są kompletne, zdatne do użytku lub starsze niż 12 lat.
- 6eb. Prawo do odliczenia darowizny, o której mowa w ust. 1 pkt 9 lit. d, przysługuje podatnikom osiągającym przychody ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3.”;
- c) ust. 13a otrzymuje brzmienie:
- „13a. Wydatki na cele określone w ust. 1 podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały odliczone od dochodów opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30c lub nie zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.”;
- 3) w art. 30c:
- a) w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
- „Dochód ten podatnicy mogą pomniejszyć o składki na ubezpieczenie społeczne określone w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. a i pkt 2a, wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego określone w art. 26 ust. 1 pkt 2b oraz o darowiznę, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d, w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwoty stanowiącej 6% dochodu.”;
- b) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Składki na ubezpieczenie społeczne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i pkt 2a, wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego określone w art. 26 ust. 1 pkt 2b oraz dokonane darowizny na cele kształcenia zawodowego określone w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d, podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały:”;
- c) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Przepisy art. 26 ust 5, 6, 6b, 6c, 6ea, 6eb, 6f, 7, 13b i 13c stosuje się odpowiednio.”;

4) w art. 35 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) podmiot przyjmujący na praktykę absolwencką lub staż uczniowski – od świadczeń pieniężnych wypłacanych z tytułu odbywania praktyk absolwenckich, o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich lub odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1032, 1162 i 1291) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 w ust. 1 w pkt 57 po wyrazach „o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. poz. 1052 oraz z 2017 r. poz. 60),” dodaje się wyrazy „świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669),”;

2) w art. 18:

a) w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) darowizn przekazanych na cele kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy – łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1.”,

b) w ust. 1a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w ust. 1 pkt 1, 7 i 8 nie może przekroczyć 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1, z tym że odliczeniom nie podlegają darowizny na rzecz:”,

c) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Odliczenia darowizn, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 7 i 8, oraz odliczenie wynikające z odrębnych ustaw stosuje się, jeżeli wysokość darowizny jest udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub jego rachunek w banku, inny niż rachunek płatniczy, a w przypadku darowizny innej niż

pieniężna – dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny, oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu.”,

d) po ust. 1c dodaje się ust. 1ca w brzmieniu:

„1ca. Odliczenia darowizn, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, stosuje się w przypadku gdy przedmiotem darowizny są materiały dydaktyczne lub środki trwałe, z wyjątkiem materiałów dydaktycznych lub środków trwałych, które nie są kompletne, zdadne do użytku lub starsze niż 12 lat.”,

e) ust. 1g otrzymuje brzmienie:

„1g. Podatnicy korzystający z odliczenia darowizn, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 7 i 8, oraz wynikającego z odrębnych ustaw, są obowiązani wykazać w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, kwotę przekazanej darowizny, kwotę dokonanego odliczenia oraz dane pozwalające na identyfikację obdarowanego, w szczególności jego nazwę, adres i numer identyfikacji podatkowej lub numer uzyskany w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w którym obdarowany ma siedzibę, służący dla celów podatkowych identyfikacji.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2018 poz. 1191 i 1293) w art. 6 w ust. 1 w pkt 13 wyrazy „szkolne punkty konsultacyjne” zastępuje się wyrazami „szkoły polskie”.

Art. 12. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276) w art. 14 w ust. 3 w pkt 4 w lit. b tiret drugie otrzymuje brzmienie:

„– dyplomu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w zawodzie nauczonym na poziomie technika”.

Art. 13. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1155) w art. 5 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) kandydatów do szkół ponadpodstawowych lub wyższych i na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów i słuchaczy tych szkół, studentów oraz uczestników kwalifikacyjnych kursów zawodowych, którzy w trakcie praktycznej nauki zawodu lub stażu uczniowskiego są narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia;”.

Art. 14. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1840 oraz z 2018 r. poz. 650 i 663) w art. 12a w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) są absolwentami szkół prowadzących kształcenie:

- a) w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669), lub
- b) w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub
- c) w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457) – związanych z chowem lub hodowlą zwierząt, lub”.

Art. 15. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 2213 oraz z 2018 r. poz. 138 i 650) w art. 26 w ust. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodzie technik ochrony fizycznej osób i mienia, albo świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie albo certyfikat kwalifikacji zawodowej, w zawodzie technik ochrony fizycznej osób i mienia;”.

Art. 16. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270) w art. 7 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) udokumentowanego okresu odbytego stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669).”.

Art. 17. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2200, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39b po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku kandydatów do szkoły oraz uczniów szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 12, 79, 138, 650 i 1039.

1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669), przewiduje przygotowanie do uzyskania kwalifikacji do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy oraz umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 39b ust. 1 pkt 3, następuje również na podstawie orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, oraz na podstawie orzeczenia psychologicznego, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.”;

1b. W przypadku kandydatów na kwalifikacyjny kurs zawodowy i słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania kwalifikacji do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy oraz umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 39b ust. 1 pkt 3, następuje również na podstawie orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, oraz na podstawie orzeczenia psychologicznego, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.”;

2) w art. 39b¹ w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przez okregową komisję egzaminacyjną, po zakończeniu zajęć szkolnych dla uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w ramach egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie albo egzaminu zawodowego, albo”.

Art. 18. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2017 r. poz. 1920, z późn. zm.⁵⁾) w art. 134a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje uczniom i słuchaczom ponadpodstawowych szkół publicznych i niepublicznych oraz publicznych i niepublicznych szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły ponadpodstawowej, a także słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, oraz

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2405 oraz z 2018 r. poz. 138, 650, 723 i 730.

studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2013 r. poz. 737) w art. 2 w ust. 1 w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) przy odbywaniu stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669).”.

Art. 20. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2117 i 2361 oraz z 2018 r. poz. 650, 927 i 1338) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ukończyła 18 lat;”;

2) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Licencje maszynistów uzyskane przez osoby, które ukończyły 18 lat, do czasu ukończenia przez nich 20 lat, są ważne wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

3) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Licencje maszynistów wydane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, osobom, które ukończyły 20 lat, są ważne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 oraz z 2018 r. poz. 10) w art. 37b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prace o charakterze technicznym w zakresie, o którym mowa w ust. 1, samodzielnie wykonuje osoba, która posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie lub średnie branżowe i dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w tego rodzaju pracach prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1970) użyte w art. 20 w ust. 7 w pkt 1 i w ust. 8 w pkt 1, wyrazy „wykształcenie średnie” zastępuje się wyrazami „wykształcenie średnie lub średnie branżowe”.

Art. 23. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453, 2203 i 2260 oraz z 2018 r. poz. 317) w art. 28 w ust. 6:

1) pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6) zróżnicowania kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w oparciu o prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669);

7) liczby uczniów lub słuchaczy, niebędących uczniami lub słuchaczami niepełnosprawnymi, którzy uzyskali odpowiednio świadectwo dojrzałości, certyfikat kwalifikacji zawodowej, świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, dyplom zawodowy lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w liceach ogólnokształcących dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia oraz szkołach policealnych, niebędących szkołami specjalnymi;”;

2) dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:

„8) liczby słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, którzy zdali egzamin zawodowy lub egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, w zakresie danej kwalifikacji, w szkołach lub placówkach prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe;

9) zróżnicowania kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego, z uwzględnieniem prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) użyte w art. 48a w ust. 2g pkt 2 i ust. 3a i 4a, wyrazy „średnie wykształcenie” zastępuje się wyrazami „wykształcenie średnie lub średnie branżowe”.

Art. 25. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

- a) w pkt 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „2) bezrobotnym – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a–g, lit. i, j, l oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:”;
- b) w pkt 27a:
- lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) certyfikatów kwalifikacji zawodowych,”;
 - w lit c. wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„c) dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie przez osoby posiadające:”;
- 2) w art. 4 w ust. 1 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
- „b) określanie instrumentów stymulujących rozwój kształcenia ustawicznego rozumianego jako kształcenie w szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia, szkołach policealnych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie lub doskonalenie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w odniesieniu do bezrobotnych, poszukujących pracy, pracowników i pracodawców,”;
- 3) w art. 8 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:
- „15) coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na

podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, oraz klasyfikacji zawodów, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669), wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy określonego w szczególności w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”;

4) w art. 22:

a) w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, w tym opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie;”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5d w brzmieniu:

„5a. Przed wydaniem opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w ust. 5 pkt 5, wojewódzka rada rynku pracy może zasięgnąć opinii powiatowej rady rynku pracy.

5b. Wojewódzka rada rynku pracy wydaje opinię o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w ust. 5 pkt 5, po zapoznaniu się z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

5c. Opinia o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w ust. 5 pkt 5, jest wydawana na okres 5 lat, z zastrzeżeniem art. 68 ust. 7b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

5d. W przypadku wydawania opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w ust. 5 pkt 5, marszałek województwa zaprasza do udziału w posiedzeniu wojewódzkiej rady rynku pracy:

1) przedstawiciela pracodawców, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego, innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu

zawodowego, lub sektorowej rady do spraw kompetencji, właściwych dla opiniowanego zawodu, oraz

- 2) dyrektora szkoły występującego o wydanie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, oraz
- 3) przedstawiciela organu prowadzącego szkołę, której dyrektor wystąpił o wydanie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, oraz
- 4) przedstawiciela kuratora oświaty, oraz
- 5) przedstawiciela właściwej miejscowo powiatowej rady rynku pracy ze względu na siedzibę szkoły, która wystąpiła o wydanie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy.”;

5) w art. 53a w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) praktycznej nauki zawodu dorosłych umożliwiającej przystąpienie do egzaminu zawodowego lub egzaminu czeladniczego;”;

6) art. 53c otrzymuje brzmienie:

„1. Program praktycznej nauki zawodu dorosłych uwzględnia w szczególności wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego lub standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania egzaminu czeladniczego.

2. Praktyczna nauka zawodu dorosłych kończy się egzaminem zawodowym przeprowadzanym przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, lub egzaminem czeladniczym przeprowadzanym przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.”,

3. Uczestnik praktycznej nauki zawodu dorosłych, który zdał odpowiednio egzamin zawodowy lub egzamin czeladniczy, z wynikiem pozytywnym, otrzymuje odpowiednio certyfikat kwalifikacji zawodowej lub dyplom zawodowy albo świadectwo czeladnicze, zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 2.”;

7) w art. 53d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Program przyuczenia do pracy dorosłych uwzględnia w szczególności standardy kwalifikacji zawodowych dostępne w bazach danych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy lub wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przyuczenie do pracy dorosłych może kończyć się egzaminem zawodowym przeprowadzonym przez okręgową komisję egzaminacyjną, jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie szkolnictwa branżowego.”,

c) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) egzamin, o którym mowa w ust. 3, otrzymuje certyfikat kwalifikacji zawodowej.”;

8) w art. 53e ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy pracodawca nie może zapewnić warunków do zrealizowania w pełni programu praktycznej nauki zawodu dorosłych, możliwe jest zrealizowanie części tego programu przez wskazane przez starostę publiczne centrum kształcenia zawodowego lub publiczną placówkę kształcenia ustawicznego, działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w wymiarze nieprzekraczającym 20% czasu programu.”;

9) w art. 53h ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program tego przygotowania lub nie przystąpił odpowiednio do egzaminu zawodowego, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, jest obowiązany do zwrotu kosztów tego przygotowania poniesionych z Funduszu Pracy, z wyjątkiem sytuacji gdy powodem przerwania programu tego przygotowania lub nieprzystąpienia odpowiednio do egzaminu zawodowego egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

2. Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program tego przygotowania, nie przystąpił odpowiednio do egzaminu zawodowego, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, może być ponownie zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy, nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu.”;

10) w art. 53l:

a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) koszty egzaminów zawodowych, egzaminów czeladniczych lub egzaminów sprawdzających”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych nie złożył z wynikiem pozytywnym egzaminu, koszty ponownego przystąpienia do egzaminu zawodowego, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego nie mogą być sfinansowane ze środków Funduszu Pracy.”;

11) w art. 108 ust. 1 po pkt 60 dodaje się pkt 61 w brzmieniu:

„61) kosztów przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9fa ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.”;

12) po art. 109i dodaje się art. 109j w brzmieniu:

„Art. 109j. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje corocznie na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, na wyodrębniony rachunek urzędu obsługującego ministra oświaty i wychowania, środki Funduszu Pracy na pokrycie kosztów przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9fa ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w wysokości wynikającej z tego przepisu, nie wyższej jednak niż 5,5 mln zł w roku 2019, 15,3 mln zł w roku 2020, 33 mln zł w roku 2021 i nie wyższej niż 50 mln zł w latach kolejnych

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności tryb przekazywania środków oraz sposób ich rozliczenia.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1907 i 2201 oraz z 2018 r. poz. 138, 650 i 1118) w art. 81 w ust. 5:

1) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) szkół niepublicznych oraz niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki.”;

2) w pkt 4 wyrazy „centrów kształcenia praktycznego” zastępuje się wyrazami „centrów kształcenia zawodowego”.

Art. 27. W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149 i 60) w art. 1 w ust. 3 w części wspólnej wyrazy „szkół dla dorosłych” zastępuje się wyrazami „szkół dla dorosłych, branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych”.

Art. 28. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62 i 1000) art. 223 otrzymuje brzmienie:

„Art. 223. 1. Samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe gromadzą na wydzielonym rachunku dochody określone w uchwale przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, pochodzące w szczególności:

- 1) ze spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej;
- 2) z odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie albo użytkowaniu jednostki budżetowej;
- 3) z działalności polegającej na świadczeniu usług w ramach kształcenia zawodowego – w przypadku jednostek budżetowych prowadzących kształcenie zawodowe.

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi w szczególności:

- 1) jednostki budżetowe, które gromadzą dochody;
- 2) źródła, z których dochody są gromadzone na rachunku;
- 3) przeznaczenie dochodów, z tym że dochody wraz z odsetkami nie mogą być przeznaczone na finansowanie wynagrodzeń osobowych;
- 4) sposób i tryb sporządzania planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania.

3. W przypadku samorządowych jednostek budżetowych, o których mowa w ust. 1, prowadzących kształcenie zawodowe, dochody gromadzone ze spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej przekazywanych na cele kształcenia zawodowego oraz z tytułu działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 3, są przeznaczone na cele kształcenia zawodowego realizowanego przez te jednostki.

4. Wydatki z rachunku, o którym mowa w ust. 1, mogą być dokonywane do wysokości kwot zgromadzonych dochodów, w ramach planu finansowego.

5. Środki finansowe pozostające na rachunku, o którym mowa w ust. 1, na dzień 31 grudnia roku budżetowego, podlegają odprowadzeniu na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 5 stycznia następnego roku.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631, z późn. zm.⁶⁾) w art. 213 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje uczniom i słuchaczom szkół publicznych i niepublicznych oraz publicznych i niepublicznych szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne, a także słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, oraz studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. 978, z późn. zm.⁷⁾). wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba ubiegająca się o uzyskanie uprawnienia do kierowania motorowerem, pojazdem silnikowym lub uprawnienia do kierowania tramwajem może rozpocząć szkolenie nie wcześniej niż 3 miesiące przed osiągnięciem minimalnego wieku, o którym mowa odpowiednio w art. 8 lub art. 9, wymaganego od kierującego pojazdem objętego tym uprawnieniem, a jeżeli osobą tą jest:

- 1) uczeń szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669), przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, albo
- 2) słuchacz kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321 oraz z 2018 r. poz. 138, 730, 912, 1000 i 1010.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2418 oraz z 2018 r. poz. 138, 650, 728, 957, 1039, 1098, 1099, 1284.

– może rozpocząć szkolenie wraz z rozpoczęciem nauki odpowiednio w tej szkole lub na tym kwalifikacyjnym kursie zawodowym.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba ubiegająca się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy kategorii C, C+E, D lub D+E może rozpocząć szkolenie nie wcześniej niż 3 miesiące przed osiągnięciem minimalnego wieku, o którym mowa w art. 9, także jeżeli jest w trakcie uzyskiwania odpowiednio kwalifikacji wstępnej lub wstępnej przyspieszonej w zakresie tej kategorii prawa jazdy, a jeżeli tą osobą jest:

- 1) uczeń szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, albo
- 2) słuchacz kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym

– może rozpocząć szkolenie wraz z rozpoczęciem nauki odpowiednio w tej szkole lub na tym kwalifikacyjnym kursie zawodowym.”;

2) w art. 23 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zajęć szkolnych – w zakresie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi.”;

3) w art. 26:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szkolenie osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi w formie zajęć szkolnych jest prowadzone dla uczniów (słuchaczy) przez szkołę, jeżeli w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jest przewidziane przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym.”,

b) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) nauczyciel lub osoba, o której mowa w art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, posiadające uprawnienia instruktora – w zakresie, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2;”;
- 4) w art. 46 w ust. 3 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:
- „c) organu właściwego do wykonywania nadzoru pedagogicznego – w przypadku szkolenia w szkole, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub podstawa programowa kształcenia ogólnego przewiduje uzyskanie karty rowerowej.”;
- 5) w art. 47 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Nadzór nad szkołą, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub podstawa programowa kształcenia ogólnego przewiduje uzyskanie karty rowerowej, sprawuje organ właściwy do wykonywania nadzoru pedagogicznego.”;
- 6) w art. 75:
- a) w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:
- „7) kandydat do szkoły ponadpodstawowej lub uczeń szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub do uzyskania kwalifikacji do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy i umiejętności kierowania pojazdem silnikowym;
- 8) kandydat na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub słuchacz kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub do uzyskania kwalifikacji

do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy i umiejętności kierowania pojazdem silnikowym.”,

b) w ust. 2:

- w pkt 1 wyrazy „pkt 1–3 i 6” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3, 6 i 8”,
- w pkt 2 wyrazy „pkt 4 i 5” zastępuje się wyrazami „pkt 4, 5 i 7”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Badanie lekarskie przeprowadzane dla kandydatów, uczniów i słuchaczy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, wykonuje się w ramach realizacji zadania służby medycyny pracy, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1155), z tym, że badanie to przeprowadzają lekarze, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 tej ustawy, posiadający dodatkowo uprawnienia do przeprowadzania badań lekarskich kandydatów na kierowców i kierowców określonych w odrębnych przepisach.”;

7) w art. 76 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Badanie lekarskie jest przeprowadzane na koszt osoby badanej, z wyjątkiem badań, o których mowa w art. 229 Kodeksu pracy, oraz badania lekarskiego przeprowadzanego dla kandydatów i uczniów, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 7, oraz dla niepełnoletnich słuchaczy i kandydatów, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 8.”;

8) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. Osoba podlegająca badaniu lekarskiemu, a w przypadku niepełnoletniego kandydata, ucznia i słuchacza, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 7 i 8 – rodzic w rozumieniu art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jest obowiązana wypełnić oświadczenie, w formie ankiety, dotyczące stanu zdrowia, pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 Kodeksu karnego. Ankietę składa się uprawnionemu lekarzowi.”;

9) w art. 79 w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Ponowne badanie lekarskie jest przeprowadzane na koszt osoby badanej, z wyjątkiem badań, o których mowa w art. 229 Kodeksu pracy, oraz badania lekarskiego przeprowadzanego dla kandydatów i uczniów, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 7.”;

10) po art. 79 dodaje się art. 79a w brzmieniu:

„Art. 79a. Za badanie lekarskie przeprowadzone przez uprawnionego lekarza, o którym mowa w art. 79 ust. 1, oraz za przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego,

o którym mowa w art. 79 ust. 4, pobiera się opłatę, której wysokość nie może przekroczyć 200 zł za każde z tych badań.”;

11) w art. 81:

a) w ust. 1:

- w pkt 3 wyrazy „art. 75 ust. 1 pkt 3–5” zastępuje się wyrazami „art. 75 ust. 1 pkt 3–5, 7 i 8”,
- w pkt 7 uchyla się lit. a,

b) w ust. 2 uchyla się pkt 6;

12) w art. 82 w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) kandydat do szkoły ponadpodstawowej lub uczeń szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E;

4) kandydat na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub słuchacz kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E.”;

13) w art. 83:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu jest przeprowadzane na koszt osoby badanej, z wyjątkiem badań, o których mowa w art. 229 Kodeksu pracy, oraz badań dla kandydatów i uczniów, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 3.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu kandydatów i uczniów, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 3, jest finansowane przez organ prowadzący szkołę w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

7. Badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu przeprowadzane dla kandydatów i uczniów, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 3, nie może być podstawą do wydania prawa jazdy.”;

14) po art. 83 dodaje się art. 83a w brzmieniu:

„83a. Skierowanie na badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu dla kandydatów i uczniów, o których mowa art. 82 ust. 2 pkt 3, wydaje dyrektor szkoły.”;

15) w art. 84 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Orzeczenie psychologiczne dla kandydatów i uczniów, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 3, wydaje uprawniony psycholog.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2159 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 1544) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5a w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „centrów kształcenia ustawicznego” zastępuje się wyrazami „placówek kształcenia ustawicznego”;

2) w art. 7 w ust. 1:

a) w pkt 7 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) szkoły lub placówki oświatowej wchodzącej w skład zespołu oraz szkoły wchodzącej w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii, placówki kształcenia ustawicznego, zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich – także numer identyfikacyjny REGON odpowiednio zespołu, ośrodka, placówki, zakładu lub schroniska,”

b) w pkt 12 wyrazy „szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej,” zastępuje się wyrazami „niepubliczna szkoła artystyczna o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej”;

c) po pkt 12 dodaje się pkt 12a w brzmieniu:

„12a) informacja, czy szkoła została założona lub jest prowadzona w drodze decyzji, o której mowa w art. 178 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe;”

d) pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20) zawód i dodatkowe umiejętności zawodowe – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe”;

3) w art. 8:

a) pkt 2a i 2b otrzymują brzmienie:

- „2a) dane dotyczące liczby uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, z wyszczególnieniem liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, udzieloną przez przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego – według form tej pomocy;
- 2b) dane dotyczące liczby uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną udzieloną przez szkołę, z wyszczególnieniem liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – według klas, do których uczniowie uczęszczają, i form tej pomocy;”
- b) po pkt 2b dodaje się pkt 2ba i 2bb w brzmieniu:
 - „2ba) dane dotyczące liczby uczniów uczestniczących w zajęciach wychowania do życia w rodzinie – według klas, do których uczniowie uczęszczają, oraz płci;
 - 2bb) dane dotyczące liczby uczniów korzystających ze świetlicy szkolnej – według klas, do których uczniowie uczęszczają;”
- c) w pkt 2c lit. c otrzymuje brzmienie:
 - „c) placówek kształcenia ustawicznego oraz centrów kształcenia zawodowego – liczba form pozaszkolnych kształcenia ustawicznego, z wyłączeniem kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych oraz turnusów doksztalcania teoretycznego, według rodzajów tych form, oraz liczba uczestników tych form;”
- 4) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. Dane dziedzinowe ucznia w związku z wczesnym wspomaganie rozwoju, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz kształcenie specjalnym obejmują numer, datę wydania, datę przedłożenia w szkole lub placówce oświatowej opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, orzeczenia o potrzebie kształcenie specjalnego i datę zakończenia realizacji wczesnego wspomaganie rozwoju, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i kształcenie specjalnego zorganizowanego na podstawie odpowiednio opinii lub orzeczenia oraz informację o rodzaju niepełnosprawności, a w przypadku niepełnosprawności sprzężonych – współwystępujących niepełnosprawności, niedostosowaniu społecznemu lub zagrożeniu niedostosowaniem społecznym.”;
- 5) w art. 14:
 - a) po pkt 5a dodaje się pkt 5b i 5c w brzmieniu:

- „5b) uczestniczenie w kursie umiejętności zawodowych;
 - 5c) uczestniczenie w turnusie dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;”
 - b) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
 - „8a) formę kształcenia dzienną, stacjonarną lub zaoczną – w przypadku ucznia odpowiednio branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej lub policealnej szkoły artystycznej;”
 - c) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
 - „9) status młodocianego pracownika, w tym miejsce odbywania jego dokształcania teoretycznego;”
 - d) w pkt 27 wyrazy „art. 39 ust. 3 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 39 ust. 3, 4 i 4a”;
- 6) w art. 19a:
- a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „placówce kształcenia ustawicznego, placówce kształcenia praktycznego lub ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego” zastępuje się wyrazami „placówce kształcenia ustawicznego lub centrum kształcenia zawodowego”;
 - b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a–2d w brzmieniu:
 - „2a) uczestniczenie w kursie umiejętności zawodowych;
 - 2b) datę rozpoczęcia i datę zakończenia kursu umiejętności zawodowych;
 - 2c) uczestniczenie w turnusie dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;
 - 2d) datę rozpoczęcia i datę zakończenia turnusu dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;”;
- 7) art. 20 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 20. Dane dziedzinowe ucznia w związku z egzaminami przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne obejmują:
- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego;
 - 2) wyniki egzaminów eksternistycznych:
 - a) typ szkoły ukończonej na podstawie egzaminów eksternistycznych,
 - b) uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej po zdaniu egzaminu eksternistycznego zawodowego, z określeniem kwalifikacji,

- c) zdanie egzaminu eksternistycznego z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia lub branżowej szkoły II stopnia;
- 3) informację o uzyskaniu dyplomu zawodowego.”;
- 8) w art. 23 w pkt 3a wyrazy „art. 117 ust. 2 pkt 4 i 5” zastępuje się wyrazami „art. 117 ust. 2 pkt 3 i 4”;
- 9) art. 25 otrzymuje brzmienie:
„Art. 25. Dane dziedzinowe ucznia w związku z egzaminem na tytuł czeladnika, przeprowadzanym przez izby rzemieślnicze, obejmują informację o uzyskaniu tytułu czeladnika, z określeniem zawodu, w którym tytuł został uzyskany.”;
- 10) w art. 30:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) art. 8 pkt 1 lit. a–c, e–k i pkt 2–4, art. 9 pkt 2, art. 14 pkt 25 i 32, art. 20 pkt 1, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. j, pkt 1a lit. i, ust. 3 pkt 1 lit. g oraz pkt 2 lit. f;”;
b) w pkt 5 wyrazy „egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie” zastępuje się wyrazami „egzaminu zawodowego”;
- 11) w art. 31 w ust. 1:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) art. 8 pkt 1 lit. a–c, e–k i pkt 2–4, art. 9 pkt 2, art. 14 pkt 25 i 32, art. 20 pkt 1, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. j, pkt 1a lit. i, ust. 3 pkt 1 lit. g oraz pkt 2 lit. f;”;
b) w pkt 5 wyrazy „egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie” zastępuje się wyrazami „egzaminu zawodowego”;
- 12) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W przypadku zmiany danych objętych RSPO, w tym likwidacji szkoły lub placówki oświatowej, podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO przekazuje do RSPO aktualne dane, z tym że aktualne:
1) dane dotyczące numeru telefonu, numeru faksu, adresu poczty elektronicznej i strony internetowej szkoły, placówki oświatowej lub zespołu szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 10 i ust. 1a pkt 3,
2) dane dotyczące imienia i nazwiska dyrektora szkoły, placówki oświatowej lub zespołu szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 26 i ust. 1a pkt 6,
3) dane, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 25 i ust. 1a pkt 5,

- 4) dane, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 20 i 21 – w przypadku szkół artystycznych nieprowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego
– przekazuje dyrektor szkoły, placówki oświatowej lub zespołu szkół i placówek oświatowych.”;
- 13) w art. 40:
- a) w ust. 1:
- pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:
 - „4) liczby uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, z wyszczególnieniem liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, udzieloną przez przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego – według form tej pomocy;
 - 5) liczby uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, z wyszczególnieniem liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, udzieloną przez szkołę – według klas, do których uczniowie uczęszczają, i form tej pomocy;”;
 - w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:
 - „6) liczby uczniów uczestniczących w zajęciach wychowania do życia w rodzinie – według klas, do których uczniowie uczęszczają, oraz płci;
 - 7) liczby uczniów korzystających ze świetlicy szkolnej – według klas, do których uczniowie uczęszczają.”;
- b) w ust. 2 wyrazy „, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego” zastępuje się wyrazami „, oraz centra kształcenia zawodowego”;
- 14) w art. 42:
- a) w pkt 6a wyrazy „, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego” zastępuje się wyrazami „, centra kształcenia zawodowego”;
- b) w pkt 10 wyrazy „, egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie” zastępuje się wyrazami „, egzaminem zawodowym”;
- c) pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) dane dotyczące uzyskania tytułu czeladnika, o których mowa w art. 25 – izby rzemieślnicze”;

15) w art. 43 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wpisanie na listę rzeczoznawców – przekazuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;”;

16) uchyla się art. 45;

17) uchyla się art. 48;

18) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. 1. Okręgowe komisje egzaminacyjne, w związku z organizacją egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego mogą pozyskiwać następujące dane ucznia:

- 1) z rejestru PESEL – drugie imię (imiona), datę i miejsce urodzenia;
- 2) z bazy danych SIO – numer PESEL, a w przypadku ucznia nieposiadającego numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, imię i nazwisko, klasę, semestr i oddział, do którego uczeń uczęszcza albo uczęszczał, informację o orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, nazwę i adres szkoły, do której uczeń uczęszcza albo uczęszczał w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego, oraz numer identyfikacyjny szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

2. Szkoły przekazują do bazy danych SIO dane identyfikacyjne uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego w terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 31.”;

19) w art. 58 uchyla się ust. 4;

20) w art. 66a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw rodziny, w celu umożliwienia wójtom, burmistrzom, prezydentom miast oraz wojewodom weryfikacji prawa odpowiednio do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, Karty Dużej Rodziny oraz świadczenia dobry start, a także w celu monitorowania przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz wojewodę realizacji świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, Karty Dużej Rodziny oraz świadczenia dobry start odpowiednio przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz wojewodów, pozyskuje z bazy danych SIO dane identyfikacyjne ucznia obejmujące imię, nazwisko i numer PESEL, a w przypadku ucznia nieposiadającego numeru PESEL

– imię (imiona), nazwisko, datę urodzenia, serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz dane dziedzinowe ucznia obejmujące informacje o:”;

21) w art. 70:

- a) w ust. 2 po wyrazach „o której mowa w art. 68 ust. 1,” dodaje się wyrazy „lub osoba przez nią upoważniona,”
- b) w ust. 3 i 4 wyrazy „ust. 1” zastępuje się wyrazami „ust. 1 i 2”;

22) w art. 71 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku uwierzytelnienia wniosku w sposób, o którym mowa w ust. 3, we wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane drugie imię osoby, której mają być przyznane dane dostępowe.”;

23) w art. 73 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „art. 70 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 70 ust. 1 i 2”.

Art. 32. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126 oraz z 2018 r. poz. 650 i 723) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 52:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii XIII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo ukończenia szkoły nadające prawo używania tytułu zawodowego lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego, dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe albo dyplom zawodowy, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a, lub dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, oraz odbyła praktykę, określone w tych przepisach.”;

- b) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kategorii XIII – po uzyskaniu świadectwa ukończenia szkoły nadającego prawo używania tytułu zawodowego lub dyplomu uzyskania tytułu zawodowego, dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe albo dyplomu zawodowego, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a lub po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w

ust. 2, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 2.”;

- 2) w art. 69 w ust. 2 oraz w art. 69a ust. 2 wyrazy „klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego” zastępuje się wyrazami „klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego”.

Art. 33. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 i 1076) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 12 w ust. 1 w pkt 1 w lit. c, w art. 26 w ust.1 w pkt 1 w lit. b, w art. 97 w ust. 4 w pkt 1 oraz w art. 98 w ust. 2, wyrazy „wykształcenie średnie” zastępuje się wyrazami „wykształcenie średnie lub średnie branżowe”;
- 2) w art. 147 w pkt 1 wyrazy „szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni” zastępuje się wyrazami „szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub uczelni”.

Art. 34. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181 i 1137) w art. 74 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) szkoły ponadpodstawowe i centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, w tym ośrodki prowadzące działalność szkoleniową w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwach trzecich”.

Art. 35. W ustawie z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 514 i 650) w art. 84 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) centrów kształcenia zawodowego, umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w zakresie rybołówstwa morskiego, których siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1207) w art. 24 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz tytuł zawodowy technika lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe albo dyplom zawodowy, w zawodach związanych z chowem lub hodowlą zwierząt;”.

Art. 37. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1269 i 1276) w art. 136 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodzie technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej wydany na

podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457) lub”.

Art. 38. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 6 wyraz „studenta” zastępuje się wyrazami „kandydata i studenta”;
- 2) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Praktykanci są zobowiązani do posiadania świadectwa zdrowia, o którym mowa w art. 4 ust. 2.

2. Świadectwo zdrowia dla praktykantów i kandydatów do szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669), przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r., wydaje się na okres 2 lat.

3. Koszty przeprowadzenia badania lekarskiego w celu wydania świadectwa zdrowia, o którym mowa w art. 4 ust. 2, dla kandydata i studenta uczelni, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta uczelnia jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między uczelnią a tym armatorem, ponosi ten kandydat lub student.

4. Na badanie lekarskie w celu wydania świadectwa zdrowia, o którym mowa w art. 4 ust. 2, kandydata do szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w ust. 2, oraz ucznia szkoły ponadpodstawowej odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta szkoła jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą a tym armatorem, kieruje dyrektor szkoły. Koszty przeprowadzenia tego badania ponosi organ prowadzący szkołę w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.”;

- 3) w art. 5:
 - a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kandydatowi do szkoły ponadpodstawowej, uczniowi szkoły ponadpodstawowej oraz dyrektorowi szkoły, o których mowa w art. 4a ust. 4, służy odwołanie od świadectwa zdrowia.”,

b) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 1a, wnoszą odwołanie w terminie 7 dni od dnia wydania świadectwa zdrowia za pośrednictwem lekarza, który je wydał, do:”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy, właściwego ze względu na siedzibę odpowiednio armatora lub szkoły;”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Koszty przeprowadzenia ponownego badania lekarskiego pokrywa podmiot, który wniósł odwołanie, a w przypadku wniesienia odwołania przez podmioty, o których mowa w ust. 1a – ponosi organ prowadzący szkołę.”.

Art. 39. W ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475 oraz z 2018 r. poz. 650) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w pkt 16 wyrazy „Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1)” zastępuje się wyrazami „Rady z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie i uchylającego zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 189 z 15.06.2017 r., str. 15)”,

b) po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) sektorowa rada do spraw kompetencji – rada, o której mowa w art. 4c ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r. poz. 110, 650 i 1000);”;

2) w art. 8:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe:

- a) po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
 - b) po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
– oraz po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie
– potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”
- b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
- „3a) dyplom zawodowy po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”
- c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) świadectwo czeladnicze wydawane po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej lub branżowej szkoły I stopnia po zdaniu egzaminu czeladniczego w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”
- d) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
- „4a) świadectwo czeladnicze wydawane po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia po zdaniu egzaminu czeladniczego w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3b ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle – potwierdza nadanie

kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”,

e) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe:

a) po ukończeniu technikum lub szkoły policealnej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, albo

b) po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

– oraz po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”,

f) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) dyplom zawodowy:

a) po ukończeniu technikum albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, albo

b) po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

– oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”,

g) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) dyplom ukończenia szkoły artystycznej potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy

Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”;

h) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dyplom zawodowy po ukończeniu szkoły policealnej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie nauczonym wyłącznie w szkole policealnej – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”;

3) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji uprawnia instytucje certyfikujące do umieszczania na dokumentach potwierdzających nadanie danej kwalifikacji znaku graficznego informującego o przypisanym do kwalifikacji poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji i odpowiadającym mu poziomie europejskich ram kwalifikacji.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Znaki graficzne informujące o przypisanym do kwalifikacji poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji i odpowiadającym mu poziomie europejskich ram kwalifikacji są odrębne dla kwalifikacji pełnych i dla kwalifikacji częściowych.

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wzory znaków graficznych informujących o przypisanym do kwalifikacji poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji i odpowiadającym mu poziomie europejskich ram kwalifikacji, uwzględniając konieczność ich dostosowania do funkcjonujących wzorów druków szkolnych i innych dokumentów potwierdzających nadanie kwalifikacji.”;

4) w art. 11:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy, z własnej inicjatywy lub na wniosek sektorowej rady do spraw kompetencji lub zainteresowanego podmiotu, podejmuje działania w celu włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, jeżeli wstępna ocena celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji jest pozytywna.”,

b) w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ocenę celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz opinie reprezentantów branży lub sektora w tym zakresie, w szczególności opinie sektorowych rad do spraw kompetencji, działających w branży lub sektorze, których dotyczą Sektorowe Ramy Kwalifikacji;”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek złożony przez sektorową radę do spraw kompetencji działającą w branży lub sektorze, których dotyczą Sektorowe Ramy Kwalifikacji, nie wymaga opinii reprezentantów branży lub sektora, o której mowa w ust. 3 pkt 4.”;

5) w art. 15 w ust. 1 w pkt 2:

a) lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) informację na temat grup osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji, z uwzględnieniem możliwości przygotowania do jej uzyskania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe lub w ramach kursu umiejętności zawodowych, o którym mowa w art. 4 pkt 35a tej ustawy, lub możliwości jej wykorzystania w celu potwierdzania dodatkowych umiejętności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 tej ustawy;”,

b) lit. k otrzymuje brzmienie:

„k) odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji lub dodatkowych umiejętności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się;”;

6) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy przeprowadza konsultacje wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, ze środowiskami zainteresowanymi, w szczególności z sektorową radą do spraw kompetencji działającą w branży lub sektorze, których dotyczy kwalifikacja rynkowa objęta wnioskiem, o którym mowa w art. 14 ust. 1. Minister właściwy odnosi się do opinii zgłoszonych w trakcie konsultacji.”;

- 7) w art. 20 w ust. 2 w pkt 2 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) możliwość przygotowania do uzyskania danej kwalifikacji rynkowej w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe lub w ramach kursu umiejętności zawodowych, o którym mowa w art. 4 pkt 35a tej ustawy, lub możliwość jej wykorzystania w celu potwierdzania dodatkowych umiejętności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 tej ustawy;”;

- 8) w art. 27 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach uzasadnionych potrzebami społeczno-gospodarczymi lub na wniosek sektorowej rady do spraw kompetencji minister właściwy może dokonać przeglądu włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji kwalifikacji rynkowej w terminie innym, niż określony w art. 25 ust. 2 pkt 9.”;

- 9) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W odniesieniu do kwalifikacji rynkowej, która otrzymała status kwalifikacji archiwalnej, sektorowa rada do spraw kompetencji działająca w danej branży lub sektorze, których dotyczy kwalifikacja rynkowa, lub podmiot prowadzący zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń może wystąpić do ministra właściwego z wnioskiem o przywrócenie tej kwalifikacji statusu kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.”;

- 10) w art. 46 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Instytucja certyfikująca, która zawarła umowę, o której mowa w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, wnosi kwartalną opłatę w wysokości pomniejszonej o kwotę stanowiącą iloczyn:

- 1) liczby uczniów lub absolwentów objętych umową, którzy w danym kwartale nieodpłatnie przystąpili do walidacji oraz
- 2) średniej wysokości opłat za walidację i certyfikowanie w danym kwartale, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2.”;

11) w art. 65 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) średniej wysokości opłat za walidację i certyfikowanie w danym kwartale;”

b) w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) liczbie osób, które nieodpłatnie przystąpiły w danym kwartale do walidacji, zgodnie z umową, o której mowa w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.”.

Art. 40. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, 650, 723, 1000 i 1039) w art. 151 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „średnie wykształcenie” zastępuje się wyrazami „wykształcenie średnie lub średnie branżowe”.

Art. 41. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 66 uchyla się pkt 3;

2) w art. 155 w ust. 4 wyrazy „art. 367” zastępuje się wyrazami „art. 367, z tym że do postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, na rok szkolny 2019/2020, stosuje się odpowiednio warunek, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3–5 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw (Dz. U. poz. ...)”;

3) w art. 165 w ust. 3 wyrazy „art. 367” zastępuje się wyrazami „art. 367, z tym że do postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, na rok szkolny 2019/2020, stosuje się odpowiednio warunek, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3–5 ustawy – Prawo oświatowe, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia o zmianie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw”;

4) po art. 165 dodaje się art. 165a w brzmieniu:

„Art. 165a. Na rok szkolny 2019/2020 do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia dla kandydatów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum przyjmuje się na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.”;

5) w art. 261 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego po przejęciu prowadzenia szkoły na podstawie art. 9 ust. 5 lub ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe, w terminie jednego

miesiąca do dnia przejścia szkoły, w drodze uchwały, stwierdza jej przekształcenie odpowiednio w ośmioletnią szkołę podstawową, branżową szkołę I stopnia, czteroletnie liceum ogólnokształcące lub pięcioletnie technikum.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 3, stanowi akt założycielski szkoły w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo oświatowe.”;

6) w art. 271 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Z dniem 1 stycznia 2019 r. egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 15, w zakresie egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w dotychczasowym gimnazjum i egzaminów eksternistycznych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania dotychczasowej sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych i dotychczasowym gimnazjum dla dorosłych, stają się również egzaminatorami w zakresie egzaminu ósmoklasisty, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i egzaminów eksternistycznych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania ośmioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych, w zakresie przedmiotu, do którego nauczania posiadają wymagane kwalifikacje.

2. Z dniem 1 lipca 2020 r. egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 15, w zakresie egzaminu maturalnego oraz egzaminów eksternistycznych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania trzyletniego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, stają się również egzaminatorami w zakresie egzaminów eksternistycznych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania czteroletniego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych oraz egzaminów eksternistycznych zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i branżowej szkoły II stopnia.”;

7) w art. 272:

a) w ust. 19 skreśla się zdanie drugie,

b) uchyla się ust. 20;

8) w art. 282 uchyla się ust. 1;

9) uchyla się art. 284 i art. 285;

10) w art. 286 uchyla się ust. 1;

11) uchyla się art. 288 i art. 289;

- 12) w art. 290 uchyla się ust. 2;
- 13) w art. 297 uchyla się ust. 1, 3 i 4;
- 14) po art. 297 dodaje się art. 297a w brzmieniu:

„Art. 297a. Do egzaminu maturalnego, o którym mowa w art. 297 ust. 2, może przystąpić:

 - 1) w latach szkolnych 2019/2020–2021/2022 – absolwent czteroletniego liceum ogólnokształcącego;
 - 2) w latach szkolnych 2019/2020–2022/2023 – absolwent pięcioletniego technikum;
 - 3) w roku szkolnym 2022/2023 – absolwent branżowej szkoły II stopnia, który ukończył kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwent ośmioletniej szkoły podstawowej

– który jako uczeń realizował indywidualny program lub tok nauki zgodnie z art. 115 ustawy – Prawo oświatowe.”;
- 15) w art. 302 w ust. 1 wyrazy „w latach szkolnych 2017/2018–2019/2020” zastępuje się wyrazami „w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019”;
- 16) w art. 302a uchyla się ust. 2;
- 17) w art. 303 w ust. 1 uchyla się pkt 3–10;
- 18) w art. 337 uchyla się ust. 12;
- 19) uchyla się art. 352;
- 20) w art. 369 uchyla się pkt 7.

Art. 42. W ustawie z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. poz. 819) w art. 49 w ust. 1 w pkt 1 w lit. c i w art. 54 w ust. 4 w pkt 1 lit. c wyrazy „wykształcenie średnie” zastępuje się wyrazami „wykształcenie średnie lub średnie branżowe”.

Art. 43. W ustawie z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie (Dz. U. poz. 1051) w art. 22 w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „wykształcenie średnie” zastępuje się wyrazami „wykształcenie średnie lub średnie branżowe”.

Art. 44. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) w pkt 3 wyrazy „egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie” zastępuje się wyrazami „egzaminie zawodowym”,

- b) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:
„6a) kształceniu w formie dziennej – należy przez to rozumieć kształcenie w formie dziennej, o którym mowa w art. 4 pkt 29a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”,
- c) pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) niepublicznej szkole – należy przez to rozumieć niepubliczną szkołę, o której mowa w art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”,
- d) po pkt 12 dodaje się pkt 12a w brzmieniu:
„12a) niepublicznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej – należy przez to rozumieć niepubliczną szkołę artystyczną o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, o której mowa w art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”,
- e) pkt 16 otrzymuje brzmienie:
„16) organie rejestrującym – należy przez to rozumieć:
 - a) jednostkę samorządu terytorialnego wydającą zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 pkt 1 lub art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - b) jednostkę samorządu terytorialnego dokonującą wpisu do ewidencji, o którym mowa w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - c) jednostkę samorządu terytorialnego, która przekazała osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego oraz osobie fizycznej, prowadzenie odpowiednio przedszkola lub szkoły, w drodze umowy, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
 - d) jednostkę samorządu terytorialnego, która przekazała osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego oraz osobie fizycznej, prowadzenie odpowiednio przedszkola, szkoły lub placówki, w drodze umowy, o której mowa w art. 5 ust. 5g ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r.;”,
- f) pkt 27 otrzymuje brzmienie:

- „27) szkole – należy przez to rozumieć publiczną i niepubliczną szkołę, o której mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, publiczną szkołę artystyczną oraz niepubliczną szkołę artystyczną o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej.”,
- g) pkt 29 i 30 otrzymują brzmienie:
- „29) szkole, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki – należy przez to rozumieć szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży, liceum ogólnokształcące dla dzieci i młodzieży, technikum, branżową szkołę I stopnia i szkołę specjalną przysposabiającą do pracy;
- 30) szkole, w której nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki – należy przez to rozumieć szkołę podstawową dla dorosłych, liceum ogólnokształcące dla dorosłych, branżową szkołę II stopnia i szkołę policealną;”,
- h) w pkt 33 wyrazy „szkoły dla dorosłych” zastępuje się wyrazami „szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej”;
- 2) w art. 8 w ust. 2 w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „środków przeznaczonych w roku budżetowym na realizację zadań innych niż określone w pkt 2, w szkołach z oddziałami specjalnymi, niebędących szkołami specjalnymi, szkołach z oddziałami integracyjnymi i szkołach integracyjnych, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – w wysokości wyrażonej wzorem;”;
- 3) użyte w art. 10 w ust. 5–8, wyrazy „szkołę danego typu” zastępuje się wyrazami „szkołę danego typu, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki;”;
- 4) w art. 10:
- a) uchyla się ust. 13 i 14,
- b) ust. 19 i 20 otrzymują brzmienie:
- „19. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępnia na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra narzędzie pomocnicze do ustalania, dla każdej gminy dotującej i każdego powiatu dotującego, wykazu odpowiednio gmin i powiatów:
- 1) spełniających warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, ust. 4 pkt 1, ust. 6 pkt 1, ust. 8 pkt 1, ust. 10 pkt 1, ust. 12 pkt 1, ust. 16 pkt 1 i ust. 18 pkt 1,
- 2) spełniających warunki, o których mowa ust. 2 pkt 3, ust. 4 pkt 3, ust. 6 pkt 3, ust. 8 pkt 3, ust. 10 pkt 3, ust. 12 pkt 3, ust. 16 pkt 3 i ust. 18 pkt 3

– uszeregowanych pod względem najbardziej zbliżonego wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca, z wyszczególnieniem prowadzonych przez te gminy i powiaty przedszkoli, szkół w podziale na typy, w tym szkół będących szkołami specjalnymi, szkół niebędących szkołami specjalnymi oraz szkół, w których zorganizowano oddział przedszkolny lub internat; wykaz jest ustalany na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego.

20. Najbliższa gmina lub powiat, o których mowa w ust. 1–12 i 15–18, przekazuje gminie dotującej lub powiatowi dotującemu, o których mowa w art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 i 3, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 1 i 3 oraz art. 25 ust. 1, 2, 4 i 8, dane niezbędne do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 12, oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14, w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez gminę dotującą lub powiat dotujący o przekazanie tych danych.”;

- 5) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 3

Finansowanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek”;

- 6) w art. 14:

- a) użyte w ust. 1, w różnym przypadku, wyrazy „szkoły danego typu” zastępuje się użytymi, w odpowiednim przypadku, wyrazami „szkoły danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki,”
- b) w ust. 3 wyrazy „nie wlicza się środków otrzymanych” zastępuje się wyrazami „wlicza się środki otrzymane”
- c) w ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku braku na terenie gminy odpowiednio szkoły danego typu, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędącej szkołą specjalną lub szkoły danego typu będącej szkołą specjalną prowadzoną przez tę gminę przyjmuje się wskaźnik zwiększający, o którym mowa w ust. 1 i 2, obliczony odpowiednio dla najbliższej gminy prowadzącej szkołę danego typu, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędącą szkołą specjalną lub dla najbliższej gminy prowadzącej szkołę danego typu będącą szkołą specjalną.

5. W przypadku braku na terenie powiatu odpowiednio szkoły danego typu, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędącej szkołą

specjalną lub szkoły danego typu będącej szkołą specjalną prowadzoną przez ten powiat przyjmuje się wskaźnik zwiększający, o którym mowa w ust. 1 i 2, obliczony odpowiednio dla najbliższego powiatu prowadzącego szkołę danego typu, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędącą szkołą specjalną lub dla najbliższego powiatu prowadzącego szkołę danego typu będącą szkołą specjalną.”,

- d) w ust. 7 w części wspólnej wyrazy „szkołę danego typu niebędącą szkołą specjalną” zastępuje się wyrazami „szkołę danego typu, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędącą szkołą specjalną”;
- 7) w art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Regulamin otwartego konkursu ofert oraz kryteria wyboru ofert określa rada gminy w drodze uchwały, uwzględniając konieczność zapewnienia jak najlepszych warunków realizacji wychowania przedszkolnego. Regulamin określa w szczególności:
- 1) przewidywany okres, w jakim uczniowie będą mogli korzystać z placówek wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 21 ust. 1, z tym że wskazane jest aby okres ten umożliwiał uczniowi uczęszczanie do danej placówki wychowania przedszkolnego do czasu zakończenia przez niego korzystania z wychowania przedszkolnego;
 - 2) miejsca, w których uczniowie będą kontynuowali wychowanie przedszkolne, po zakończeniu korzystania z wychowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 21 ust. 1.”;
- 8) w art. 24 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego nie otrzymała oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dotację, o której mowa w art. 16–21, otrzymuje, do miesiąca poprzedzającego miesiąc udzielenia dotacji jednej placówce wychowania przedszkolnego, zgodnie z ust. 2, ta placówka wychowania przedszkolnego, w której uczeń jest wpisany do dziennika zajęć placówki wychowania przedszkolnego jako pierwszy. Jeżeli uczeń został wpisany do dziennika zajęć placówki wychowania przedszkolnego w tym samym terminie w więcej niż jednej placówce wychowania przedszkolnego, dotację, o której mowa w art. 16–21, otrzymuje placówka wychowania przedszkolnego wskazana przez jednostkę samorządu terytorialnego.”;
- 9) w art. 25:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne licea ogólnokształcące dla dorosłych, publiczne branżowe szkoły II stopnia i publiczne szkoły policealne, niebędące szkołami specjalnymi, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 3, na każdego ucznia, niebędącego uczniem niepełnosprawnym, który uzyskał:

- 1) świadectwo dojrzałości – w przypadku publicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych i publicznej branżowej szkoły II stopnia,
- 2) certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji nauczanej w branżowej szkole II stopnia – w przypadku publicznej branżowej szkoły II stopnia,
- 3) dyplom zawodowy – w przypadku publicznej szkoły policealnej

– dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia, niebędącego uczniem niepełnosprawnym, w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym, w którym ukończył on tę szkołę, należnej z tytułu uzyskania odpowiednio świadectwa dojrzałości, certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji nauczanej w branżowej szkole II stopnia lub dyplomu zawodowego.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Dotacja, o której mowa w ust. 5, jest wypłacana w terminie 12 miesięcy od dnia, w którym uczeń ten ukończył odpowiednio publiczne liceum ogólnokształcące dla dorosłych, publiczną branżową szkołę II stopnia lub publiczną szkołę policealną, niebędące szkołami specjalnymi, z tym że dotacja na ucznia publicznej branżowej szkoły II stopnia, jest przyznawana odrębnie za uzyskanie przez niego świadectwa dojrzałości lub certyfikatu kwalifikacji zawodowej z kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dotacja, o której mowa w ust. 5, jest wypłacana jednorazowo, na rachunek bankowy szkoły, placówki lub zespołu szkół lub placówek, w terminie 30 dni od dnia złożenia przez organ prowadzący szkołę zaświadczenia oraz kopii świadectwa ukończenia szkoły, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3, i może być wykorzystana

także na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły, o których mowa w art. 35 ust. 1, poniesionych przez szkołę w okresie:

- 1) 4 lat budżetowych poprzedzających rok wypłacenia dotacji – w przypadku dotacji przyznanej na ucznia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych;
 - 2) 2 lat budżetowych poprzedzających rok wypłacenia dotacji – w przypadku dotacji przyznanej na ucznia branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej.”;
- 10) użyte w art. 26 w ust. 2 i w art. 34 w ust. 3, wyrazy „50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu” zastępuje się wyrazami „50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, z których uczeń nie został zwolniony na podstawie odrębnych przepisów”;
- 11) w art. 26:
- a) w ust. 3 wyraz „własnoręcznymi” zastępuje się wyrazami „własnoręcznymi, czytelnymi”,
 - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Niepubliczne licea ogólnokształcące dla dorosłych, niepubliczne branżowe szkoły II stopnia i niepubliczne szkoły policealne, niebędące szkołami specjalnymi otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 2, na każdego ucznia, niebędącego uczniem niepełnosprawnym, który uzyskał:

 - 1) świadectwo dojrzałości – w przypadku niepublicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych i niepublicznej branżowej szkoły II stopnia,
 - 2) certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji nauczanej w branżowej szkole II stopnia – w przypadku niepublicznej branżowej szkoły II stopnia,
 - 3) dyplom zawodowy – w przypadku niepublicznej szkoły policealnej,

– dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia, niebędącego uczniem niepełnosprawnym, w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym, w którym ukończył on tę szkołę, należnej z tytułu uzyskania odpowiednio świadectwa dojrzałości, certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji nauczanej w branżowej szkole II stopnia lub dyplomu zawodowego.”,
 - c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Dotacja, o której mowa w ust. 5, jest wypłacana w terminie 12 miesięcy od dnia, w którym uczeń ten ukończył odpowiednio niepubliczne liceum ogólnokształcące dla dorosłych, niepubliczną branżową szkołę II stopnia lub niepubliczną szkołę policealną, niebędące szkołami specjalnymi, z tym że dotacja na ucznia niepublicznej branżowej szkoły II stopnia, jest przyznawana odrębnie za uzyskanie przez niego świadectwa dojrzałości lub certyfikatu kwalifikacji zawodowej z kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dotacja, o której mowa w ust. 5, jest wypłacana jednorazowo, na rachunek bankowy szkoły, placówki lub zespołu szkół lub placówek, w terminie 30 dni od dnia złożenia przez organ prowadzący szkołę zaświadczenia oraz kopii świadectwa ukończenia szkoły, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3, i może być wykorzystana także na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły, o których mowa w art. 35 ust. 1, poniesionych przez szkołę w okresie:

- 1) 4 lat budżetowych poprzedzających rok wypłacenia dotacji – w przypadku dotacji przyznanej na ucznia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych;
- 2) 2 lat budżetowych poprzedzających rok wypłacenia dotacji – w przypadku dotacji przyznanej na ucznia branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej.”;

12) w art. 27 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego nie otrzymała oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dotację, o której mowa w art. 25 ust. 3 i 4 oraz art. 26 ust. 2, otrzymuje, do miesiąca poprzedzającego miesiąc udzielenia dotacji jednej szkole, zgodnie z ust. 2, ta szkoła, w której uczeń jest wpisany do księgi uczniów jako pierwszy. Jeżeli uczeń został wpisany do księgi uczniów w tym samym terminie w więcej niż jednej szkole, dotację, o której mowa w art. 25 ust. 3 i 4 oraz art. 26 ust. 2, otrzymuje szkoła wskazana przez jednostkę samorządu terytorialnego.”;

13) w art. 31:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły ponadpodstawowe prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe, otrzymują na każdego słuchacza kwalifikacyjnego

kursu zawodowego, dotację z budżetu powiatu w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który uczestniczy w tym kursie. Dotację ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym, w którym rozpoczyna się ten kurs.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Szkoły, o których mowa w ust. 1, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 1, na każdego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji, dotację z budżetu powiatu w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał ten egzamin. Dotację ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym, w którym słuchacz ukończył ten kurs.

1b. Przepisów ust. 1 i 1a nie stosuje się do ucznia branżowej szkoły II stopnia realizującego obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe, w tym praktyczną naukę zawodu, w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.”,

c) uchyla się ust. 2;

14) po art. 31 dodaje się art. 31a i 31b w brzmieniu:

„Art. 31a. 1. Niepubliczne szkoły ponadpodstawowe prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe otrzymują na każdego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji, dotację z budżetu powiatu w wysokości stanowiącej sumę kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który uczestniczył w kursie, oraz kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał ten egzamin. Dotację ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym, w którym słuchacz ukończył ten kurs.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do słuchaczy branżowej szkoły II stopnia realizujących obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo

oświatowe, w tym praktyczną naukę zawodu, w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Art. 31b. Dotacja, o której mowa w art. 31 ust. 1a i art. 31a ust. 1, jest wypłacana jednorazowo, na rachunek bankowy szkoły, placówki lub zespołu szkół lub placówek, w terminie 30 dni od dnia złożenia powiatowi przez organ prowadzący szkołę zaświadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 4, i może być wykorzystana także na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły, o których mowa w art. 35 ust. 1, poniesionych przez szkołę w okresie roku budżetowego poprzedzającego rok wypłacenia dotacji.”;

15) w art. 32 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Branżowe szkoły II stopnia prowadzące kształcenie w formie dziennej, w których zorganizowano internat oraz niepubliczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3, 6, 10 ustawy – Prawo oświatowe, mogą otrzymywać dotacje z budżetu powiatu w wysokości i na zasadach ustalonych przez radę powiatu.”;

16) w art. 33:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dotacje, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–32, są przekazywane, pod warunkiem że:

- 1) organ prowadzący przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę oraz placówkę, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, przekaze organowi dotującemu informację o planowanej liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, nie później niż do dnia 30 września roku bazowego – w przypadku dotacji, o których mowa w art. 15, art. 17, art. 19, art. 21, art. 26 ust. 1, 2, 5 i 8, art. 29, art. 30, art. 31 ust. 1 i 1a oraz art. 31a ust. 1;
- 2) przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła oraz placówka, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, przekaze dane do systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego – w przypadku dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32;
- 3) organ prowadzący szkołę przekazuje:

- a) zaświadczenie o uzyskaniu przez ucznia, o którym mowa w art. 25 ust. 5 lub art. 26 ust. 5, odpowiednio świadectwa dojrzałości, certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji nauczanej w branżowej szkole II stopnia lub dyplomu zawodowego, wydane niezwłocznie przez okręgową komisję egzaminacyjną na wniosek organu prowadzącego tę szkołę,
 - b) kopię świadectwa ukończenia szkoły, o której mowa w art. 25 ust. 5 lub art. 26 ust. 5, przez ucznia tej szkoły poświadczoną za zgodność z oryginałem przez dyrektora tej szkoły, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty
- w przypadku dotacji, o której mowa w art. 25 ust. 5 i art. 26 ust. 5
- 4) organ prowadzący szkołę udokumentuje uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie danej kwalifikacji przez słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu zawodowego przez okręgową komisję egzaminacyjną; na wniosek organu prowadzącego szkołę okręgowa komisja egzaminacyjna wydaje niezwłocznie zaświadczenie o uzyskaniu certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie danej kwalifikacji przez słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego – w przypadku dotacji, o których mowa w art. 31 ust. 1a i art. 31a ust. 1.”,
- b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do placówek wychowania przedszkolnego, szkół oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, które rozpoczynają działalność po dniu 30 września roku bazowego i uzyskały, do dnia 30 września roku bazowego, wpis do ewidencji, o której mowa w art. 168 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, lub na podstawie wniosku, złożonego do dnia 30 września roku bazowego, uzyskały zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 pkt 1 lub art. 90 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe.

4. Na wniosek organu prowadzącego odpowiednio przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub placówkę, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do udzielenia dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, może wyrazić zgodę na odstąpienie od terminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub na udzielenie dotacji w terminie wcześniejszym niż od

początku następnego roku budżetowego w przypadku nie przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.”;

17) w art. 34:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dotacje, o których mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30 oraz 31 ust. 1, są przekazywane na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, lub zespołu szkół lub placówek, w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego; w przypadku dotacji, o której mowa w art. 31 ust. 1, liczba części należnej dotacji jest równa liczbie miesięcy, w których prowadzony jest dany kwalifikacyjny kurs zawodowy.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dotacje, o których mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30 oraz art. 31 ust. 1, są przekazywane na każde dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, będącego w danym miesiącu roku budżetowego odpowiednio dzieckiem objętym wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniem, wychowankiem, uczestnikiem zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczem kwalifikacyjnego kursu zawodowego odpowiednio w placówce wychowywania przedszkolnego, szkole lub placówce, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe.”,

c) w ust. 4 wyrazy „art. 25 ust. 1–5 i 8 oraz art. 30” zastępuje się wyrazami „art. 25 ust. 1–5 i 8, art. 30 oraz art. 31 ust. 1”;

18) w art. 35:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„1. Dotacje, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań placówek wychowania przedszkolnego, szkół lub placówek w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:”,

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) pokrycie wydatków bieżących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, w tym na:
 - a) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na podstawie umowy o pracę w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce w przeliczeniu na maksymalny wymiar czasu pracy – w wysokości nieprzekraczającej:
 - 250% 12-krotnego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, 1000 i 1076) – w przypadku publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz niepublicznych przedszkoli, o których mowa w art. 17 ust. 1, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych, o których mowa w art. 19 ust. 1, i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 21 ust. 1,
 - 150% 12-krotnego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – w przypadku niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego niewymienionych w tiret pierwszym, oraz niepublicznych szkół i placówek,
 - b) roczne wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej na umowę cywilnoprawną w publicznym lub niepublicznym przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce oraz osoby fizycznej prowadzącej publiczne lub niepubliczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki

albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, nie może przekroczyć odpowiednio kwot określonych w pkt 1 lit. a,

- c) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz zadania, o którym mowa w art. 83 ust. 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. 978, z późn. zm.⁸⁾);”;

– w pkt 2:

- – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „zakup środków trwałych” zastępuje się wyrazami „pokrycie wydatków na zakup środków trwałych”,
- – lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) sprzęt rekreacyjny i sportowy dla dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,”

- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Maksymalny wymiar czasu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, oblicza się zgodnie z art. 130 z uwzględnieniem art. 29² § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000 i 1076).

2b. Wynagrodzenie osoby fizycznej, która w tym samym przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce otrzymuje jednocześnie wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 lit. a i b, nie może łącznie przekroczyć wysokości określonych w pkt 1 lit. a.”,

- c) w ust. 3 wyrazy „art. 28–30” zastępuje się wyrazami „art. 28–31a”,
- d) w ust. 4 wyrazy „art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–30” zastępuje się wyrazami „art. 16–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a”;

19) w art. 36:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ dotujący, o którym mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, może kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32.”,

- b) w ust. 4:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2418 oraz z 2018 r. poz. 138, 650, 728, 957, 1039, 1098, 1099, 1284.

- we wprowadzeniu wyrazy „może przetwarzać” zastępuje się wyrazem „przetwarza”,
- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych tych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, znajdujące się w dokumentacji, o której mowa w ust. 2,”
- w pkt 2 wyrazy „art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a” zastępuje się wyrazami „art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a i b oraz ust. 2b”;

20) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

2. Organ dotujący, o którym mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, w związku z udzielaniem i rozliczaniem wykorzystania dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, przetwarza dane osobowe dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych odpowiednio w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, w tym z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych służących do gromadzenia danych osobowych.”;

21) w art. 39 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) art. 15, art. 16 ust. 3, art. 17 ust. 3 i 5, art. 18 ust. 3, art. 19 ust. 3 i 5, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 3, art. 25 ust. 5, art. 26 ust. 1, 2, 5 i 8, art. 29 ust. 1 i 2, art. 30, art. 31 ust. 1 i 1a oraz art. 31a ust. 1 – w wysokości wyższej niż określona odpowiednio w art. 15, art. 16 ust. 3, art. 17 ust. 3 i 5, art. 18 ust. 3, art. 19 ust. 3 i 5, art. 20 ust. 1, art.

21 ust. 3, art. 25 ust. 5, art. 26 ust. 1, 2, 5 i 8, art. 29 ust. 1 i 2, art. 30, art. 31 ust. 1 i 1a oraz art. 31a ust. 1;”;

22) w art. 41:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych realizujące kształcenie ogólne otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu państwa w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych danego typu.

2. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których uczeń nie został zwolniony na podstawie odrębnych przepisów, w danym miesiącu, dotację z budżetu państwa w wysokości nie niższej niż 25% podstawowej kwoty dotacji dla szkół artystycznych danego typu.

3. Jeżeli minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie prowadzi szkoły artystycznej danego typu, kwotę dotacji, o której mowa w ust. 1 i 2, określa się:

- 1) w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne;
- 2) w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w wysokości nie niższej niż 25% podstawowej kwoty dotacji dla szkół artystycznych prowadzących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. W niepublicznej artystycznej szkole policealnej o uprawnieniach publicznej szkole artystycznej uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musi być potwierdzone na tych zajęcia ich własnoręcznymi, czytelnymi podpisami na listach obecności.”,

b) w ust. 5 wyrazy „Niepubliczne szkoły artystyczne, o których mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych realizujące kształcenie ogólne”,

- c) w ust. 6 wyrazy „szkoły publicznej” zastępuje się wyrazami „publicznej szkoły artystycznej”;
- 23) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:
- „Art. 41a. 1. Specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oblicza wysokość i przekazuje dotacje, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3 oraz art. 41 ust. 1, 2, 5 i 6. Specjalistyczna jednostka nadzoru weryfikuje i przeprowadza kontrole prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji. Dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru wydaje jako organ pierwszej instancji decyzje o zwrocie dotacji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. Kontrole prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3 oraz art. 41 ust. 1, 2, 5 i 6, przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”;
- 24) w art. 42:
- a) w ust. 2 w pkt 2 i 3 wyrazy „art. 35 ust. 1–3, art. 36” zastępuje się wyrazami „art. 35 ust. 1–3, art. 36 oraz art. 37”,
- b) w art. 42 w ust. 3 uchyla się pkt 3;
- 25) w art. 43:
- a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Kwota dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, ulega aktualizacji.”;
- b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Aktualizacji kwoty dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, dokonuje się.”;
- c) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Zaktualizowana kwota dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, obowiązuje od.”;
- d) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „4. Jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od

pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

5. W przypadku wyrównywania kwoty dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, zgodnie z ust. 4, średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, może zwiększyć się maksymalnie o 50% albo zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.”;

- 26) w art. 45 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 26 ust. 1, 2 i 8 oraz art. 28–30” zastępuje się wyrazami „art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30 oraz art. 31 ust. 1”;
- 27) w art. 46 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „o których mowa w art. 10 ust. 1–18” zastępuje się wyrazami „o których mowa w art. 10 ust. 1–12 i 15–18”;
- 28) w art. 47 wyrazy „art. 40, art. 41” zastępuje się wyrazami „art. 40–41a”;
- 29) w art. 48 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku nieprzekazania dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a, art. 40 i art. 41, na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, placówki lub zespołu szkół w terminie, o którym mowa odpowiednio w art. 25 ust. 6, art. 26 ust. 6, art. 31b, art. 34 ust. 1 i art. 42 ust. 1, z winy organu, o którym mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a, art. 40, art. 41 i art. 41a,

nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin przekazania dotacji.”;

- 30) w art. 51 w ust. 9 wyrazy „w wieku do lat 5” zastępuje się wyrazami „objęty wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat,”;
- 31) w art. 52 w ust. 3 wyrazy „za godzinę zajęć” zastępuje się wyrazami „za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego”;
- 32) w tytule rozdziału 7 wyrazy „publicznych i niepublicznych szkół oraz szkolnych punktów konsultacyjnych” zastępuje się wyrazami „szkół oraz szkół polskich”;
- 33) w art. 54 w ust. 2 wyrazy „szkolnych punktów konsultacyjnych” zastępuje się wyrazami „szkół polskich”;
- 34) w art. 71 w ust. 6 wyrazy „Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych” zastępuje się wyrazami „Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych”;
- 35) w art. 123 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Oceny pracy nauczyciela kontraktowego i nauczyciela mianowanego dokonuje się po raz pierwszy na zasadach określonych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 31 sierpnia 2023 r., a jeżeli nauczyciel w tym okresie rozpocznie staż na kolejny stopień awansu zawodowego – po zakończeniu tego stażu.

3. Oceny pracy nauczyciela dyplomowanego dokonuje się po raz pierwszy na zasadach określonych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 30 czerwca 2022 r.”,

- 36) w art. 133 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje nauczycielowi dyplomowanemu legitymującemu się co najmniej trzyletnim okresem pracy w szkole od dnia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz wyróżniającą oceną pracy dokonaną na zasadach określonych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 76, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w okresie ostatnich trzech lat pracy.”.

Art. 45. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 138, 650 i 730) w art. 191 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, przysługuje uczniom i słuchaczom ponadpodstawowych szkół publicznych i niepublicznych oraz publicznych i niepublicznych szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły ponadpodstawowej, a także słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, oraz studentom szkół wyższych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.”.

Art. 46. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 69 w ust. 2:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) świadectwo dojrzałości i dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;”;

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów oraz dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;”;

2) w art. 70:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki:

- 1) egzaminu dojrzałości,
- 2) egzaminu maturalnego,
- 3) egzaminu dojrzałości lub egzaminu maturalnego i egzaminu lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie,
- 4) egzaminu dojrzałości lub egzaminu maturalnego i egzaminu lub egzaminów zawodowych

Uczelnia ustala, jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia, i podaje do wiadomości publicznej w terminie, o którym mowa w ust. 1.

4. Uczelnia może przeprowadzić dodatkowo egzaminy wstępne tylko w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów niesprawdzanych w trybie egzaminu maturalnego, egzaminu zawodowego albo egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Egzaminy te nie mogą dotyczyć przedmiotów objętych egzaminem maturalnym lub kwalifikacji objętej egzaminem

zawodowym lub egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie. Informacje o przeprowadzeniu egzaminów wstępnych i ich zakresie uczelnia podaje do wiadomości publicznej w terminie, o którym mowa w ust. 1. Wyniki egzaminu wstępnego sprawdzającego uzdolnienia artystyczne lub sprawność fizyczną mogą stanowić do 100% łącznego wyniku możliwego do uzyskania przez kandydata w toku rekrutacji.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Uczelnia może przeprowadzić egzaminy wstępne dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie na podstawie świadectwa, dyplomu lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4–7, w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów lub w zakresie nieobjętym wynikami egzaminu zagranicznego lub wynikami kształcenia ujętymi na tym świadectwie, dyplomie lub dokumencie. Informacje o przeprowadzeniu egzaminów wstępnych i ich zakresie uczelnia podaje do wiadomości publicznej w terminie, o którym mowa w ust. 1. Wyniki egzaminu wstępnego sprawdzającego uzdolnienia artystyczne lub sprawność fizyczną mogą stanowić do 100% łącznego wyniku możliwego do uzyskania przez kandydata w toku rekrutacji.

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do wyników egzaminu zagranicznego lub wyników kształcenia, potwierdzonych świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem, o którym mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4–7. ”.

Art. 47. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa o:

- 1) dotychczasowym gimnazjum – należy przez to rozumieć również klasy dotychczasowego gimnazjum prowadzone w szkole innego typu;
- 2) dotychczasowym trzyletnim liceum ogólnokształcącym – należy przez to rozumieć klasy dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzone w czteroletnim liceum ogólnokształcącym;
- 3) dotychczasowym czteroletnim technikum – należy przez to rozumieć klasy dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzone w pięcioletnim technikum;

- 4) dotychczasowych szkołach ponadgimnazjalnych – należy przez to rozumieć klasy dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych.

Art. 48. Czynności podejmowane na rok szkolny 2019/2020 i następne lata szkolne dotyczące organizowania i prowadzenia kształcenia, wychowania i opieki w jednostkach organizacyjnych systemu oświaty, oraz realizowania zadań oświatowych w tych latach szkolnych, są podejmowane zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, art. 2, art. 6 i art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a także zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie tych ustaw, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 49. Do uczniów dotychczasowego czteroletniego technikum, klas dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej i branżowej szkoły I stopnia w odniesieniu do oddziałów dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum stosuje się przepisy dotychczasowe, o ile przepisy niniejszej ustawy lub przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

Art. 50. 1. Centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zwane dalej „centrum kształcenia zawodowego”, tworzy się od dnia 1 września 2019 r.

2. Z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowa placówka kształcenia praktycznego staje się centrum kształcenia zawodowego, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ust. 1.

3. Z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowy ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego staje się centrum kształcenia zawodowego, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ust. 2.

Art. 51. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, w terminie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., w drodze uchwały, stwierdza przekształcenie tej placówki albo tego ośrodka w publiczne centrum kształcenia zawodowego zgodnie z odpowiednio art. 50 ust. 2 lub 3.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1 stanowi akt założycielski publicznego centrum kształcenia zawodowego w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Uchwała nie podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 52. 1. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, o których mowa odpowiednio w art. 50 ust. 2 i 3, w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., przedłoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie tej placówki lub tego ośrodka:

- 1) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w publicznym centrum kształcenia zawodowego, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach;
- 2) projekt aktu założycielskiego publicznego centrum kształcenia zawodowego oraz projekt statutu tego centrum, dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) zobowiązanie do zapewnienia warunków działania publicznego centrum kształcenia zawodowego, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, oraz zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących placówek publicznych.

2. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, na wniosek osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej prowadzącej dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, może postanowić o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, nie dłużej jednak niż do dnia 31 lipca 2019 r.

3. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany zezwolenia na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego, na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1.

4. Jeśli dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego lub dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, o których mowa w ust. 1, wchodzi w skład zespołu publicznych szkół lub placówek, innego niż ten, o którym mowa w art. 54 ust 1 i 2, organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany zezwolenia, o którym mowa w art. 91 ust. 5 w związku z art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie tego zespołu.

5. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1, w terminie o którym mowa w ust. 1 lub 2, dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego lub

dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego ulega likwidacji z dniem 31 sierpnia 2019 r., zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, z tym że zawiadomień, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, dokonuje się w terminie do dnia 29 sierpnia 2019 r., a likwidacja tej placówki albo tego ośrodka nie wymaga uzyskania zgody, o której mowa w art. 89 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 53. 1. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca dotychczasową niepubliczną placówkę kształcenia praktycznego lub dotychczasowy niepubliczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., przedłoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który prowadzi ewidencję placówek niepublicznych, o której mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, do której wpisana jest ta placówka lub ten ośrodek:

- 1) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w niepublicznym centrum kształcenia zawodowego, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach;
- 2) statut niepublicznego centrum kształcenia zawodowego, dostosowany do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) informację zawierającą wskazanie adresu siedziby niepublicznego centrum kształcenia zawodowego oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć przez to centrum, jeżeli lokalizacje te posiada dotychczasowa niepubliczna placówka kształcenia praktycznego lub dotychczasowy niepubliczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, z uwzględnieniem art. 159 ust. 3;
- 4) informację o warunkach lokalowych, zapewniających możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych i możliwość realizacji odpowiednio kształcenia teoretycznego lub praktycznej nauki zawodu oraz wyposażeniu w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do realizacji zadań statutowych.

2. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, na wniosek osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej prowadzącej dotychczasową niepubliczną placówkę kształcenia praktycznego lub dotychczasowy niepubliczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego może postanowić o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, nie dłużej jednak niż do dnia 31 lipca 2019 r.

3. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany wpisu do ewidencji placówek niepublicznych dotychczasowej niepublicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego

niepublicznego ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1, w terminie o którym mowa w ust. 1 lub 2, dotychczasowa niepubliczna placówka kształcenia praktycznego lub dotychczasowy niepubliczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, ulega likwidacji z dniem 31 sierpnia 2019 r. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, wykreśla z ewidencji placówek niepublicznych tę placówkę lub ten ośrodek, zgodnie z art. 169 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 54. 1. Z dniem 1 września 2019 r. zespół publicznych placówek, w skład którego wchodzi jedynie dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, staje się publicznym centrum kształcenia zawodowego.

2. Z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, wchodzące w skład zespołu publicznych szkół lub placówek, innego niż ten, o którym mowa w ust. 1, stają się publicznym centrum kształcenia zawodowego, wchodzącym w skład tego zespołu publicznych szkół lub placówek.

Art. 55. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasowy zespół publicznych placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 1, w terminie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., w drodze uchwały, stwierdza jego przekształcenie w publiczne centrum kształcenia zawodowego zgodnie z art. 54 ust. 1.

2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, o których mowa w art. 54. ust. 2, w terminie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., w drodze uchwały, stwierdza przekształcenie ich w publiczne centrum kształcenia zawodowego zgodnie z art. 54 ust. 2.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 1 i 2, stanowi akt założycielski publicznego centrum kształcenia zawodowego w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Uchwała nie podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 56. W przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 2, nie rozwiązuje się zespołu publicznych szkół lub placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 2, nie wyłącza się z tego zespołu

dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, o których mowa w art. 54 ust. 2.

Art. 57. 1. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca dotychczasowy zespół, o którym mowa w art. 54 ust. 1 i 2, w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., przedłoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 i art. 91 ust. 5 w związku art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie zespołu oraz placówki i ośrodka, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2:

- 1) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia odpowiednio w publicznym centrum kształcenia zawodowego lub publicznym zespole, o którym mowa w art. 54 ust. 2, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach;
- 2) projekt aktu założycielskiego publicznego centrum kształcenia zawodowego lub zespołu, o którym mowa w art. 54 ust. 2, oraz projekt statutu tego centrum lub zespołu dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) zobowiązanie do zapewnienia warunków działania publicznego centrum kształcenia zawodowego, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, oraz zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących placówek publicznych.

2. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, na wniosek osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej prowadzącej dotychczasowy zespół, o którym mowa w art. 54 ust. 1 i 2, może postanowić o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, nie dłużej jednak niż do dnia 31 lipca 2019 r.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 1, organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany zezwolenia na założenie zespołu placówek, na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1. Zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego oraz zezwolenie na założenie dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, wchodzących w skład zespołu, o którym mowa w art. 54 ust. 1, wygasają z dniem rozpoczęcia działalności przez publiczne centrum kształcenia zawodowego utworzone zgodnie z art. 54 ust. 1.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 2, organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany

zezwolenia na założenie dotychczasowego publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz zezwolenia na założenie zespołu, na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1. Zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego, wchodzącej w skład zespołu o którym mowa w art. 54 ust. 2, wygasa z dniem rozpoczęcia działalności przez publiczne centrum kształcenia zawodowego utworzone zgodnie z art. 54 ust. 2.

5. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w ust. 1, w terminie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego wchodzące w skład zespołu, o którym mowa w art. 54 ust. 1 i 2 ulegają likwidacji z dniem 31 sierpnia 2019 r., zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, z tym że zawiadomień, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, dokonuje się w terminie do dnia 29 sierpnia 2019 r., a likwidacja tej placówki i tego ośrodka nie wymaga uzyskania zgody, o której mowa w art. 89 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 58. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego może być przekształcona w filię centrum kształcenia zawodowego, jeżeli jej organ prowadzący, o którym mowa w art. 4 pkt 16 ustawy zmienianej w art. 1, prowadzi inną dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub inny dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, który będzie przekształcony w publiczne centrum kształcenia zawodowego.

2. Z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego może być przekształcony w filię centrum kształcenia zawodowego, jeżeli jej organ prowadzący, o którym mowa w art. 4 pkt 16 ustawy zmienianej w art. 1, prowadzi inną dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub inny dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, który będzie przekształcony w publiczne centrum kształcenia zawodowego.

3. Przekształceń, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje się na podstawie art. 59 i art. 60.

Art. 59. 1. Rada powiatu może, w terminie do dnia 31 marca 2019 r., podjąć uchwałę w sprawie przekształcenia, prowadzonej przez powiat, dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego w publiczne centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana organizacyjnie filia lub filie, o których mowa w art. 58 ust. 1 lub 2.

2. W uchwale, o której mowa w ust. 1:

- 1) postanawia się o przekształceniu, z dniem 1 września 2019 r., dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego w publiczne centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana organizacyjnie filia lub filie, o których mowa w art. 58 ust. 1 lub 2;
- 2) postanawia się o przekształceniu, z dniem 1 września 2019 r., dotychczasowej publicznej placówki lub placówek kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka lub ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego, która ulega przekształceniu odpowiednio w filię lub filie, zgodnie z art. 58 ust 1 lub 2.

3. Przekształcenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jest równoznaczne z likwidacją dotychczasowej formy organizacyjno-prawnej tej placówki, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

4. Na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 1, nie dokonuje się przekształceń innych niż wymienione w ust. 2.

5. Uchwała, o której mowa w ust. 1, stanowi akt założycielski publicznego centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, prowadzonego przez powiat, i w tej części zawiera:

- 1) rodzaj, nazwę i adres siedziby placówki;
- 2) dzień rozpoczęcia działalności przez tę placówkę, określony zgodnie z ust. 2 pkt 1;
- 3) nazwę i adres lub nazwy i adresu filii.

6. Uchwała, o której mowa w ust. 1, podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

7. Związki zawodowe, które opiniują projekt uchwały, o której mowa w art. 59 ust. 1, na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881), przedstawiają opinię w terminie nie dłuższym niż 21 dni.

Art. 60. 1. W przypadku przekształcenia, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lub 2, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca, na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub dotychczasowy publiczny ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego składa, w terminie do dnia 30 kwietnia 2019 r., wniosek o zmianę zezwolenia, o

którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego przekształcanej w publiczne centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana organizacyjnie filia lub filie, o których mowa w art. 58 ust. 1 lub 2;
- 2) wskazanie publicznej placówki lub placówek kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka lub ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, która ulega przekształceniu odpowiednio w filię lub filie, zgodnie z art. 58 ust. 1 lub 2.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w publicznym centrum kształcenia zawodowego, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach;
- 2) dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, projekt aktu założycielskiego publicznego centrum kształcenia zawodowego oraz projekt statutu tego centrum zawierający postanowienia dotyczące filii;
- 3) zobowiązanie do zapewnienia warunków działania publicznego centrum kształcenia zawodowego, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, oraz zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących placówek publicznych.

4. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, na wniosek osoby prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej prowadzącej dotychczasową publiczną placówkę lub dotychczasowy ośrodek, o którym mowa w ust. 1, może postanowić o przedłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, nie dłużej jednak niż do dnia 31 maja 2019 r.

5. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany zezwolenia na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego przekształcanej w publiczne centrum kształcenia zawodowego,

któremu będzie podporządkowana organizacyjnie filia lub filie, na podstawie wniosku, o których mowa w ust. 1.

6. Zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, który został przekształcony w filię publicznego centrum kształcenia zawodowego, wygasa z dniem rozpoczęcia działalności przez publiczne centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

7. W wyniku przekształcenia na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1 nie może powstać centrum kształcenia zawodowego, którego filia będzie funkcjonować na terenie jednostki samorządu terytorialnego innej niż jednostka samorządu terytorialnego na terenie, której będzie funkcjonować publiczne centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

8. W przypadku niedołączenia do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokumentów, o których mowa w ust. 3, lub złożenia wniosku niezgodnie z ust. 2 lub ust. 7, w terminie, o którym mowa w ust. 1 lub 4, organ jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, odmawia zmiany tego zezwolenia na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 16 sierpnia 2019 r., przedkłada organowi jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, na założenie dotychczasowej placówki lub dotychczasowego ośrodka, o których mowa w ust. 2, dokumenty, o których mowa odpowiednio w art. 52 ust. 1 lub art. 57 ust. 1. Przepis art. 52 ust. 4 i 5 oraz art. 57 ust. 3–5 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, organ jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 26 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany zezwoleń dotychczasowych placówek lub dotychczasowych ośrodków, o których mowa w ust. 2, na podstawie dokumentów, o których mowa odpowiednio w art. 52 ust. 1 i art. 57 ust.1.

Art. 61. 1. Dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego, dotychczasowe ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, dotychczasowe zespoły publicznych placówek, w skład którego wchodzi jedynie dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego, oraz zespoły

szkół lub placówek, w których w skład wchodzi także dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek doksztalania i doskonalenia zawodowego, prowadzone przez ministrów, o których mowa art. 8 ust. 7 pkt 1 i ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, podlegają zmianom organizacyjnym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy dotyczącymi danego rodzaju placówki, z tym że kompetencje organu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje właściwy minister.

2. Do dyrektorów, wicedyrektorów i nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze, zatrudnionych w dotychczasowych placówkach kształcenia praktycznego, dotychczasowych ośrodkach doksztalania i doskonalenia zawodowego, dotychczasowych zespołach publicznych placówek, w skład których wchodzi jedynie dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek doksztalania i doskonalenia zawodowego, oraz zespołach szkół lub placówek, w których w skład wchodzi także dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek doksztalania i doskonalenia zawodowego, prowadzonych przez ministrów, o których mowa art. 8 ust. 7 pkt 1 i ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy art. 68–76.

Art. 62. 1. Dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek doksztalania i doskonalenia zawodowego, przekazane do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej na podstawie umowy, o której mowa w art. 5 ust. 5g ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., podlega zmianom organizacyjnym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

2. W terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., w którym nastąpi przekształcenie, o którym mowa w art. 50 ust. 2 i 3, dokonuje się odpowiedniego dostosowania umowy, na podstawie której przekazano prowadzenie dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalania i doskonalenia zawodowego.

3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego po przejęciu prowadzenia dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalania i doskonalenia zawodowego, o której mowa ust. 1, na podstawie art. 5 ust. 5j i 5k ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., w związku z art. 260 ustawy zmienianej w art. 41, w terminie jednego miesiąca od dnia przejęcia tej placówki, w drodze uchwały, stwierdza jej przekształcenie w centrum kształcenia zawodowego.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 3, stanowi akt założycielski centrum kształcenia zawodowego w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Uchwała podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 63. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie po dniu 31 sierpnia 2019 r. dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r., dostosuje wnioszek do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przedłoży właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1:

- 1) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w publicznym centrum kształcenia zawodowego, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach;
- 2) projekt aktu założycielskiego publicznego centrum kształcenia zawodowego oraz projekt statutu tej placówki, dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) zobowiązanie do zapewnienia warunków działania placówki publicznej, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, oraz zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących placówek publicznych.

Art. 64. W przypadku złożenia zgłoszenia do ewidencji niepublicznych placówek, dotyczącego dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r. dostosuje zgłoszenie do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przedłoży właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 168 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1:

- 1) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w niepublicznym centrum kształcenia zawodowego, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach;
- 2) statut niepublicznego centrum kształcenia zawodowego, dostosowany do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;

- 3) wskazanie adresu siedziby niepublicznego centrum kształcenia zawodowego oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć przez to centrum, jeżeli ich utworzenie jest przewidywane, przy czym inne lokalizacje muszą znajdować się na terenie jednostki samorządu terytorialnego dokonującej wpisu do ewidencji, z uwzględnieniem art. 159 ust. 3;
- 4) informację o warunkach lokalowych, zapewniających możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych i możliwość realizacji odpowiednio kształcenia teoretycznego lub praktycznej nauki zawodu oraz wyposażeniu w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do realizacji zadań statutowych.

Art. 65. 1. Z dniem 1 września 2019 r. centra kształcenia zawodowego przejmują prawa, obowiązki, zobowiązania, wierzytelności dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego i dotychczasowych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

2. Mienie dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego i dotychczasowych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego staje się mieniem centrów kształcenia zawodowego.

3. Z dniem 1 września 2019 r. uczestnicy form pozaszkolnych organizowanych odpowiednio przez dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowe ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego stają się uczestnikami tych form pozaszkolnych organizowanych przez centrum kształcenia zawodowego.

Art. 66. Dotychczasowe statuty dotychczasowych publicznych placówek kształcenia praktycznego i dotychczasowych publicznych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego zachowują moc do dnia wejścia w życie statutów centrów kształcenia zawodowego wydanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, nie dłużej jednak niż do dnia 30 listopada 2019 r. Przepisy art. 72 ust. 1, art. 80 ust. 2 pkt 1 i art. 82 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się odpowiednio.

Art. 67. 1. Centrum kształcenia zawodowego powstałe z dniem 1 września 2019 r. na podstawie art. 50 ust. 2 i 3, zachowuje numer REGON odpowiednio dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

2. Publiczne centrum kształcenia zawodowego powstałe z dniem 1 września 2019 r. na podstawie art. 54 ust. 1 i 2, zachowuje numer REGON dotychczasowego publicznego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

Art. 68. 1. Z dniem 1 września 2019 r. nauczyciele zatrudnieni w dotychczasowych placówkach kształcenia praktycznego i dotychczasowych ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego stają się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego.

2. Dyrektor dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego, w terminie do dnia 15 maja 2019 r., informuje na piśmie nauczycieli zatrudnionych w danej placówce o zmianie, o której mowa w ust. 1.

3. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pracowników niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 1, oraz osób, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 6 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 69. 1. Z dniem 1 września 2019 r. nauczyciele zatrudnieni w dotychczasowych zespołach placówek, o których mowa w art. 54 ust. 1, stają się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego.

2. Dyrektor dotychczasowego zespołu placówek, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 15 maja 2019 r., informuje na piśmie nauczycieli zatrudnionych w danym zespole placówek o zmianie, o której mowa w ust. 1.

3. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pracowników niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 1, oraz osób, o których mowa w art. 15 ust. 2 i 6 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 70. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dyrektor dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego przekształcanej w centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 50 ust. 2 staje się dyrektorem centrum kształcenia zawodowego i zajmuje to stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w dotychczasowej placówce kształcenia praktycznego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 71. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dyrektor dotychczasowego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego przekształcanego w centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 50 ust. 3 staje się dyrektorem centrum kształcenia zawodowego i zajmuje to

stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora dotychczasowego ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w dotychczasowym ośrodku kształcenia i doskonalenia zawodowego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 72. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dyrektor zespołu placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 1, staje się dyrektorem centrum kształcenia zawodowego i zajmuje to stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora dotychczasowego zespołu placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 1.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w zespole placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 73. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dyrektor zespołu szkół lub placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 2, staje się dyrektorem zespołu szkół lub placówek, w skład którego wchodzi centrum kształcenia zawodowego, i zajmuje to stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora dotychczasowego zespołu szkół lub placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 2.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w zespole szkół lub placówek, o którym mowa w art. 54 ust. 2.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 74. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dyrektor dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego albo dotychczasowego ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego, przekształconych w centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 59 ust. 2 pkt 1, staje się dyrektorem centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana organizacyjnie filia lub filie, i zajmuje to stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora odpowiednio dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego albo dotychczasowego ośrodka kształcenia i doskonalenia zawodowego.

2. Wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w dotychczasowej placówce kształcenia praktycznego albo dotychczasowym ośrodku doksztalcania i doskonalenia zawodowego, przekształcanych w centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 59 ust. 2 pkt 1, odwołuje się ze stanowiska z dniem 31 sierpnia 2019 r.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

4. W przypadku konkursu na stanowisko dyrektora centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w ust. 1, przeprowadzonego przed dniem 1 września 2019 r., w skład komisji konkursowej powołuje się po dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej, z tym że przedstawiciele tych wyłania się spośród przedstawicieli rad pedagogicznych wszystkich dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego lub dotychczasowych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego, które wejdą w skład centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 1.

Art. 75. 1. W przypadku przekształcenia dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego w centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 59 ust. 2 pkt 1, dyrektorów, wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w dotychczasowych placówkach kształcenia praktycznego lub dotychczasowych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego odwołuje się ze stanowiska z dniem 31 sierpnia 2019 r.

2. W konkursie na stanowisko dyrektora centrum kształcenia zawodowego, o którym mowa w ust. 1, przeprowadzonego przed dniem 1 września 2019 r., w skład komisji konkursowej powołuje się po dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej, z tym że przedstawiciele tych wyłania się spośród przedstawicieli rad pedagogicznych wszystkich dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego lub dotychczasowych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego, które wejdą w skład centrum kształcenia zawodowego.

Art. 76. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dyrektor dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego albo dotychczasowego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, przekształcanych w filię centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 59 ust. 2 pkt 2, staje się kierownikiem tej filii podporządkowanej organizacyjnie centrum kształcenia zawodowego, i zajmuje to stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko

dyrektora odpowiednio dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego albo dotychczasowego ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

2. Wicedyrektorów i nauczycieli zajmujących inne stanowiska kierownicze w dotychczasowej placówce kształcenia praktycznego albo dotychczasowym ośrodku doksztalcania i doskonalenia zawodowego, przekształcanych w filię centrum kształcenia zawodowego na podstawie art. 59 ust. 2 pkt 2, odwołuje się ze stanowiska z dniem 31 sierpnia 2019 r.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 77. 1. Z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowe szkolne punkty konsultacyjne stają się szkołami polskimi, o których mowa w art. 3 pkt 29d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Z dniem 1 września 2019 r. składniki majątkowe będące w dyspozycji dotychczasowych szkolnych punktów konsultacyjnych oraz ich prawa i zobowiązania przejmują szkoły polskie, o których mowa w art. 3 pkt 29d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 78. 1. Z dniem 1 września 2019 r. nauczyciele zatrudnieni w dotychczasowym szkolnym punkcie konsultacyjnym stają się nauczycielami zatrudnionymi w szkole polskiej, o której mowa w art. 3 pkt 29d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Kierownik dotychczasowego szkolnego punktu konsultacyjnego, w terminie do dnia 15 maja 2019 r., informuje na piśmie nauczycieli zatrudnionych w szkolnym punkcie konsultacyjnym o zmianie, o której mowa w ust. 1.

3. Kierownik szkolnego punktu konsultacyjnego staje się kierownikiem szkoły polskiej i zajmuje to stanowisko do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko kierownika szkolnego punktu konsultacyjnego.

4. Dyrektor jednostki sprawującej nadzór pedagogiczny nad szkołami polskimi, podległej ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w terminie do dnia 15 maja 2019 r., informuje kierowników szkolnych punktów konsultacyjnych o zmianie, o której mowa w ust. 3.

Art. 79. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej publiczną placówkę kształcenia ustawicznego dostosuje, w drodze uchwały, akt założycielski tej

placówki do przepisu art. 88 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 30 listopada 2019 r.

Art. 80. 1. Przepisów art. 32 ust. 1 i art. 39 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do uchwał podjętych przed dniem 1 stycznia 2019 r.

Art. 81. 1. Do uchwał podjętych zgodnie z art. 210 oraz art. 211 ust. 1 lub 5 ustawy zmienianej w art. 41, nie stosuje się art. 39 ust. 5a, 5b i 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, tracą moc z dniem 31 sierpnia 2019 r. w zakresie dotyczącym ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę i określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych.

3. Do ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę i określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych na okres od dnia 1 września 2019 r. stosuje się przepisy art. 39 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 82. Do dnia 31 października 2028 r. w informacji o stanie realizacji zadań oświatowych danej jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 11 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się również wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Art. 83. Przepis art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych dla dzieci i młodzieży.

Art. 84. 1. Od dnia 1 września 2020 r. kształcenie ustawiczne na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- 1) podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- 2) efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Kształcenie ustawiczne na kursach umiejętności zawodowych w oparciu o program nauczania uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w

przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji odbywa się do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 85. 1. Kształcenie ustawiczne na kursie kompetencji ogólnych odbywające się według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia prowadzi się począwszy od dnia 1 września 2020 r. z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla klasy I branżowej szkoły II stopnia, a w latach następnych również dla kolejnych klas branżowej szkoły II stopnia, zgodnie z art. 279 ustawy zmienianej w art. 41.

2. Kształcenie na kursie kompetencji ogólnych odbywające się według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., może być również prowadzone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2023 r.

Art. 86. Od dnia 1 września 2019 r. kształcenie ustawiczne na turnusie doksztalcania młodocianych pracowników odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

2. Kształcenie ustawiczne na turnusie doksztalcania młodocianych pracowników w oparciu o program nauczania uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodzie określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, prowadzi się do dnia 31 sierpnia 2021 r.

Art. 87. 1. Od dnia 1 września 2020 r. kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych odbywa się w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47

ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, odbywa się do dnia 31 grudnia 2020 r.

Art. 88. 1. Podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, nieposiadające akredytacji, o której mowa w art. 118 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 290 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 41, oraz art. 87 ust. 2, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. Od dnia 1 września 2020 r. kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 87 ust. 1, mogą być prowadzone wyłącznie przez podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, posiadające akredytację, o której mowa w art. 118 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 89. Do uczniów niepełnosprawnych dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 41, do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach, stosuje się odpowiednio przepis art. 39 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 90. 1. Wnioski dotyczące eksperymentu pedagogicznego rozpoczynającego się w roku szkolnym 2019/2020, o których mowa w art. 45 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, rozpatruje się zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

2. Do eksperymentu, o którym mowa w ust. 1, dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 ust. 11a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Eksperymenty pedagogiczne, o których mowa w art. 45 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, których realizacja rozpoczęła się przed dniem 1 września 2020 r., są prowadzone zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Art. 91. 1. Wnioski złożone na podstawie art. 178 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, złożone i nierozpatrzone przed dniem 1 września 2019 r., rozpatruje się zgodnie z przepisami art. 178 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Szkoły niepubliczne funkcjonujące na podstawie decyzji, o której mowa w art. 178 ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wydanej przed dniem 1 września 2019 r., mogą nadal funkcjonować na warunkach określonych w tej decyzji.

Art. 92. 1. Wnioski, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, złożone i nie rozpatrzone przed dniem 1 stycznia 2019 r., rozpatruje się zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, stanowią podstawę do wprowadzenia zawodu w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 93. 1. Zawody wprowadzone przed dniem 1 września 2019 r. do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, są wprowadzane do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Zmiana w zakresie zawodu, o którym mowa w ust. 1, lub niewprowadzenie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uzgadnia z ministrem właściwym dla tego zawodu.

Art. 94. 1. Przepisy wydane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w:

- 1) klasie I branżowej szkoły I stopnia, która rozpoczyna się z dniem 1 września 2019 r. lub z dniem 1 lutego 2020 r.,
- 2) semestrze I szkoły policealnej,
- 3) klasie I dotychczasowego czteroletniego technikum

– a w latach następnych również w kolejnych klasach lub semestrach tych szkół.

2. Przepisy wydane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w pięcioletnim technikum.

3. Przepisy wydane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, począwszy od roku szkolnego 2020/2021 w semestrze I branżowej szkoły II stopnia.

4. Klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, oraz podstawę programową kształcenia w zawodzie, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się:

- 1) w roku szkolnym 2019/2020 w:
 - a) klasach II i III dotychczasowego czteroletniego technikum,
 - b) klasie I branżowej szkoły I stopnia w odniesieniu do oddziałów dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, którzy rozpoczęli naukę z dniem 1 lutego 2019 r.,
 - c) klasach II i III branżowej szkoły I stopnia w odniesieniu do oddziałów dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum,
 - d) semestrach II–V szkoły policealnej;
- 2) w roku szkolnym 2020/2021 w:
 - a) klasach III i IV dotychczasowego czteroletniego technikum,
 - b) klasie II branżowej szkoły I stopnia będącej kontynuacją klasy, o której mowa w pkt 1 lit. b,
 - c) klasie III branżowej szkoły I stopnia w odniesieniu do oddziałów dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum,
 - d) semestrach IV i V szkoły policealnej;
- 3) w roku szkolnym 2021/2022 w:
 - a) klasie IV dotychczasowego czteroletniego technikum,
 - b) klasie III branżowej szkoły I stopnia będącej kontynuacją klasy, o której mowa w pkt 2 lit. b.

Art. 95. 1. Na lata szkolne 2020/2021–2022/2023 na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się również kandydatów będących absolwentami dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej, którzy rozpoczęli kształcenie w tej szkole począwszy od roku szkolnego 2012/2013.

2. Na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, o których mowa w ust. 1, którzy:

- 1) posiadają świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej;

- 2) posiadają zaświadczenie o zawodzie nauczonym w zasadniczej szkole zawodowej, którego zakres odpowiada pierwszej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, do której ubiega się o przyjęcie;
- 3) posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy;
- 4) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. – posiadają orzeczenie lekarskie wydawane w formie świadectwa zdrowia o zdolności do pracy na statku, o którym mowa w art. 4 ustawy zmienianej w art. 38; do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 3;
- 5) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym – posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, wydane zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale 12 ustawy zmienianej w art. 30, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 6) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E – posiadają orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 30, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wymienione na świadectwie ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych

ogólnokształcących ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;

- 2) świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej z wyróżnieniem;
- 3) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do oddziałów wymagających szczególnych indywidualnych predyspozycji – wyniki sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w ust. 8.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego, są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego:
 - a) wielodzietność rodziny kandydata,
 - b) niepełnosprawność kandydata,
 - c) niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata,
 - d) niepełnosprawność obojga rodziców kandydata,
 - e) niepełnosprawność rodzeństwa kandydata,
 - f) samotne wychowywanie kandydata w rodzinie,
 - g) objęcie kandydata pieczęcią zastępczą;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego:
 - a) wielodzietność rodziny kandydata,
 - b) niepełnosprawność kandydata,
 - c) niepełnosprawność dziecka kandydata,
 - d) niepełnosprawność innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę,
 - e) samotne wychowywanie dziecka przez kandydata.

6. Kryteria, o których mowa w ust. 5, mają jednakową wartość.

7. Do kandydatów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów dotyczących postępowania rekrutacyjnego na kwalifikacyjne kursy zawodowe.

8. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole lub oddziale wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji, na wniosek dyrektora branżowej szkoły II stopnia, pozytywnie zaopiniowany przez kuratora oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli organ prowadzący wyrazi zgodę na dodatkowe godziny zajęć edukacyjnych w zakresie realizacji programu nauczania wymagającego od ucznia szczególnych indywidualnych predyspozycji.

9. Przepisy ust. 1–8 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej branżowej szkole II stopnia ogólnodostępnej, w przypadku kandydatów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

10. W przypadku postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa w ust. 1–9, stosuje się odpowiednio przepisy art. 149–163 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z uwzględnieniem ust. 11.

11. W przepisach wydanych na podstawie art. 162 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi również sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2.

Art. 96. 1. W latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są realizowane wspólnie przez absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych oraz absolwentów branżowych szkół I stopnia będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum;
- 2) obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w tym praktyczna nauka zawodu, są realizowane w ramach tego samego kwalifikacyjnego kursu zawodowego przez absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych oraz absolwentów branżowych szkół I stopnia.

2. W roku szkolnym 2022/2023:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są realizowane odrębnie przez:
 - a) absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych oraz absolwentów branżowych szkół I stopnia będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum,
 - b) absolwentów branżowych szkół I stopnia będących absolwentami szkoły podstawowej;
- 2) obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w tym praktyczna nauka zawodu są realizowane w ramach tego samego kwalifikacyjnego kursu zawodowego przez absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych oraz absolwentów branżowych szkół I stopnia.

Art. 97. 1. Opinie wojewódzkich rad rynku pracy oraz powiatowych rad rynku pracy, o których mowa w art. 68 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wydane przed dniem 1 stycznia 2019 r., zachowują moc do dnia 31 sierpnia 2022 r.

2. Opinia wojewódzkiej rady rynku pracy, o której mowa w art. 68 ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie jest wymagana w przypadku szkół, które od roku szkolnego 2019/2020, będą kontynuowały kształcenie w zawodach, których nazwa i symbol cyfrowy tego zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest tożsamy z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

3. Wnioski o uzyskanie opinii wojewódzkich oraz powiatowych rad rynku pracy złożone przed dniem 1 stycznia 2019 r., na podstawie art. 68 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, rozpatruje się zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Art. 98. W latach szkolnych 2019/2020–2021/2022 przepisu art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do szkół prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem branżowej szkoły II stopnia, w odniesieniu do zawodów, w których już prowadzą kształcenie.

Art. 99. Przepis art. 96 ust. 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych.

Art. 100. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. w przypadku gdy szkoła nie ma możliwości zapewnienia pomieszczenia przeznaczonego wyłącznie do spożycia posiłków podczas pobytu w szkole, o którym mowa w art. 103 ust. 1 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, szkoła w inny sposób umożliwi uczniom bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków.

Art. 101. Przepis art. 121a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do uczniów dotychczasowego czteroletniego technikum.

Art. 102. Przepis art. 122 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do młodocianych pracowników, którzy rozpoczęli naukę zawodu od roku szkolnego 2019/2020.

Art. 103. 1. Akredytacja kuratora oświaty przyznana przed dniem 1 września 2019 r. na podstawie art. 118 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowuje moc do zakończenia kształcenia ustawicznego w danej formie pozaszkolnej, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. Postępowania o przyznanie akredytacji na kształcenie ustawiczne prowadzone w formie pozaszkolnej złożone i nierozpatrzone przed dniem 1 września 2019 r., rozpatruje się zgodnie z przepisami art. 118 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Wnioskodawca dostosuje wniosek do wymagań określonych w art. 118 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 31 grudnia 2019 r.

Art. 104. 1. Szkoła niepubliczna nieposiadająca uprawnień szkoły publicznej działająca przed dniem 1 września 2019 r., może prowadzić swoją działalność na podstawie dotychczasowych przepisów, do czasu zakończenia kształcenia w tej szkole, nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2021 r., a w przypadku niepublicznej szkoły przysposabiającej do pracy nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej, nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2022 r.

2. W przypadku szkoły, o której mowa w ust. 1, na rok szkolny 2019/2020 i lata następne nie przeprowadza się postępowania rekrutacyjnego do klasy I albo na semestr pierwszy tej szkoły.

3. Zgłoszenie o wpis do ewidencji szkół niepublicznych, o której mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, dotyczące szkoły niepublicznej

nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej, złożone i nierozpatrzone przed dniem 1 września 2019 r. pozostawia się bez rozpoznania.

4. Szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej staje się szkołą niepubliczną, o której mowa w art. 14 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Szkoła, o której mowa w ust. 4, dostosuje swoją działalność oraz statut szkoły do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 30 listopada 2019 r.

6. Do uczniów i słuchaczy szkół, o których mowa w ust. 1 i 4, którzy rozpoczęli naukę przed dniem 1 września 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 105. 1. Organy prowadzące szkoły policealne dostosują działalność tych szkół do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 30 listopada 2019 r., w tym w szczególności statut szkoły.

2. Dotychczasowe statuty szkół policealnych zachowują moc do dnia wejścia w życie statutów szkół policealnych wydanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 30 listopada 2019 r. Przepisy art. 72 ust. 1, art. 80 ust. 2 pkt 1 i art. 82 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się odpowiednio.

3. Do uczniów szkół policealnych dla dzieci i młodzieży oraz słuchaczy szkół policealnych dla dorosłych, którzy rozpoczęli naukę przed dniem 1 września 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

4. Na rok szkolny 2019/2020 nie przeprowadza się postępowania rekrutacyjnego do klasy I szkoły policealnej dla dzieci i młodzieży oraz na semestr pierwszy klasy I szkoły policealnej dla dorosłych.

Art. 106. 1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę policealną, której nazwa nie jest zgodna z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, podejmuje uchwałę w sprawie dostosowania nazwy tej szkoły do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Uchwałę, o której mowa w ust. 1, podejmuje się do dnia 31 sierpnia 2019 r. Uchwała nie podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

3. Do uchwały, o której mowa w ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 107. 1. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca publiczną szkołę policealną, której nazwa nie jest zgodna z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., złoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wniosek o zmianę zezwolenia w zakresie nazwy szkoły. Do wniosku dołącza się projekt statutu tej szkoły, dostosowany do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Organ jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, na założenie publicznej szkoły policealnej, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany tego zezwolenia, na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 108. 1. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca niepubliczną szkołę policealną o uprawnieniach szkoły publicznej, której nazwa nie jest zgodna z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., złoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który dokonał wpisu do ewidencji szkół niepublicznych, o której mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wniosek o zmianę wpisu do ewidencji szkół niepublicznych w zakresie nazwy szkoły. Do wniosku dołącza się projekt statutu tej szkoły, dostosowany do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Organ jednostki samorządu terytorialnego, który dokonał wpisu niepublicznej szkoły, o której mowa w ust. 1, do ewidencji placówek niepublicznych, o której mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., dokonuje zmiany tego wpisu na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 109. Szkoły policealne prowadzone przez ministrów, o których mowa art. 8 ust. 7 pkt 1 i ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, podlegają zmianom organizacyjnym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy dotyczącymi szkół policealnych, z tym że kompetencje organu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje właściwy minister.

Art. 110. W przypadku publicznej szkoły policealnej, której nazwa nie jest zgodna z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przekazanej do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie

fizycznej, na podstawie umowy, o której mowa w art. 5 ust. 5g ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., lub art. 9 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, dokonuje się odpowiedniego dostosowania umowy, na podstawie której przekazano prowadzenie szkoły policealnej, w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r.

Art. 111. W przypadku złożenia i nierozpatrzenia, przed dniem 1 stycznia 2019 r., wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły policealnej, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r., uzupełni wniosek i przedłoży właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 88 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1:

- 1) projekt aktu założycielskiego publicznej szkoły policealnej,
- 2) projekt statutu tej szkoły

– dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 112. W przypadku złożenia i nierozpatrzenia, przed dniem 1 stycznia 2019 r., zgłoszenia do ewidencji niepublicznych szkół, dotyczącego szkoły policealnej o uprawnieniach szkoły publicznej, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r., uzupełni zgłoszenie i przedłoży właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 168 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1:

- 1) projekt aktu założycielskiego publicznej szkoły policealnej,
- 2) projekt statutu tej szkoły

– dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 113. Przepisy art. 105–112 stosuje się odpowiednio do szkół policealnych wchodzących w skład publicznych placówek kształcenia ustawicznego lub zespołów szkół.

Art. 114. Przepis art. 22aa ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego, dotychczasowego czteroletniego technikum i branżowej szkoły I stopnia w odniesieniu do oddziałów dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum.

Art. 115. 1. Postępowania w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach uwzględniających podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2

ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, są prowadzone do dnia 30 czerwca 2021 r., na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Postępowania w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników, o których mowa w ust. 1, wszczęte i niezakończone do dnia 30 czerwca 2021 r., umarza się.

Art. 116. 1. Wykazy, o których mowa w art. 337 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 41, prowadzi się do dnia 31 sierpnia 2022 r.

2. Decyzje o dopuszczeniu do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach wygasają z dniem 31 sierpnia 2022 r.

Art. 117. 1. Do wniosków o wpisanie na listę rzeczoznawców, złożonych i nierozpatrzone przed dniem 1 stycznia 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do wniosków o wpisanie na listę rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia w zawodach, złożonych od dnia 1 stycznia 2019 r., stosuje się przepisy art. 22ar, art. 22as ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, przepisy art. 22as ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2, oraz przepisy art. 22as ust. 2 pkt 1 i 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 118. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi listę rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia w zawodach do dnia 1 września 2022 r. Przepis art. 22as ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się.

2. Dane rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia w zawodach są publikowane na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do dnia 31 sierpnia 2022 r.

3. Do rzeczoznawców w zakresie podręczników do kształcenia w zawodach stosuje się przepisy art. 22at ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 22au ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 22av i art. 22aw ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, przepisy art. 22at ust. 1 pkt 2, 3 i 4 oraz art. 22au ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 2, oraz przepisy art. 22at ust. 1 pkt 2a, ust. 1a i 3 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 119. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2020 r., w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, podręczniki do zajęć z zakresu języka obcego nowożytnego, podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego, uwzględniających

podstawę programową kształcenia ogólnego określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, nie stosuje się przepisu art. 22ao ust. 3 pkt 6a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 120. Postanowienia wydane na podstawie art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650), w toku postępowania o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego, wszczętego i niezakończonego przed dniem 1 stycznia 2019 r., wygasają z tym dniem.

Art. 121. 1. Do dnia 30 września 2019 r. Centralna Komisja Egzaminacyjna opracuje i ogłosi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informatory zawierające w szczególności przykładowe zadania, jakie mogą wystąpić na egzaminie zawodowym, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przeprowadzanym w roku szkolnym 2019/2020.

2. Do dnia 1 września 2020 r. Centralna Komisja Egzaminacyjna opracuje i ogłosi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informatory zawierające w szczególności przykładowe zadania, jakie mogą wystąpić na egzaminie zawodowym, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przeprowadzanym od roku szkolnego 2020/2021.

Art. 122. 1. Z dniem 1 września 2019 r. egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 2, w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, stają się również egzaminatorami w zakresie egzaminu zawodowego w zawodach odpowiadających zawodom, w zakresie których był dokonany dotychczasowy wpis do ewidencji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do egzaminatorów wpisanych do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 2, w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., lub klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, jeżeli zakres zawodu lub kwalifikacji określonej w tych przepisach odpowiada zakresowi zawodu lub kwalifikacji określonej w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego określonej w

przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do dnia 29 lutego 2028 r. do egzaminatorów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, stosuje się przepisy dotychczasowe, przepisy wydane na podstawie art. 9c ust. 8 ustawy zmienianej w art. 2, oraz przepisy wydane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi również warunki wynagradzania egzaminatorów z zakresu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania dotychczasowej sześciolletniej szkoły podstawowej dla dorosłych i dotychczasowym gimnazjum dla dorosłych, obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych i obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej oraz warunki wynagradzania asystentów technicznych z zakresu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

5. Z dniem 1 marca 2028 r. okręgowe komisje egzaminacyjne zaprzestają prowadzenia ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 2, w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Art. 123. 1. Z dniem 1 września 2019 r. arbitrzy wpisani na listę arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9ca ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, stają się również arbitrami w zakresie egzaminu zawodowego w zawodach odpowiadających zawodom, w zakresie których był dokonany dotychczasowy wpis na listę.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do arbitrów wpisanych na listę arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9ca ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, z zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., lub klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, jeżeli zakres zawodu lub kwalifikacji określonej w tych przepisach odpowiada zakresowi zawodu lub kwalifikacji

określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do dnia 29 lutego 2028 r. do arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9ca ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 9cc ustawy zmienianej w art. 2.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9cc ustawy zmienianej w art. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi również:

- 1) tryb wyznaczania składu Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego do rozpatrzenia odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) stawki za jedno zadanie egzaminacyjne rozpatrzone w ramach odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, przez arbitrów i egzaminatorów, o których mowa w art. 9cb ust. 6, ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, oraz sposób i tryb zwrotu kosztów przejazdu i zakwaterowania tych arbitrów i egzaminatorów,
- 3) wzór wniosku o wpis na listę arbitrów oraz wykaz dokumentów, które dołącza się do tego wniosku, biorąc pod uwagę konieczność wykazania przez osobę składającą wniosek spełnienia warunków, o których mowa w art. 9ca ust. 3–6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, oraz zapewnienie możliwości weryfikacji spełnienia przez tę osobę tych warunków.

5. Z dniem 1 marca 2028 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zaprzestaje prowadzenia listy arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9ca ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 124. 1. Do uczniów dotychczasowego czteroletniego technikum oraz branżowej szkoły I stopnia, którzy od roku szkolnego 2019/2020 realizują podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy rozdziału 3a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do uczniów dotychczasowego czteroletniego technikum, dotychczasowej szkoły policealnej dla dzieci i młodzieży, dotychczasowej szkoły policealnej dla dorosłych oraz branżowej szkoły I stopnia, którzy realizują podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy rozdziału 3a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 125. Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret czwarte ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dotyczy egzaminu zawodowego, o którym mowa w rozdziale 3b, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przeprowadzanego dla zdających, o których mowa w art. 44zzzb ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz zdających, o których mowa w art. 124 ust. 2.

Art. 126. 1. Egzamin maturalny, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest przeprowadzany dla:

- 1) absolwentów czteroletniego liceum ogólnokształcącego – począwszy od roku szkolnego 2022/2023,
- 2) absolwentów pięcioletniego technikum – począwszy od roku szkolnego 2023/2024,
- 3) absolwentów branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwenci ośmioletniej szkoły podstawowej – począwszy od roku szkolnego 2023/2024

– na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. c i d ustawy zmienianej w art. 1.

2. Począwszy od roku szkolnego:

- 1) 2027/2028 – dla absolwentów dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego,
- 2) 2028/2029 – dla absolwentów dotychczasowego czteroletniego technikum,
- 3) 2029/2030 – dla absolwentów branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwenci dotychczasowego gimnazjum

– egzamin maturalny jest przeprowadzany zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. c i d ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 127. Począwszy od roku szkolnego 2021/2022 do absolwenta, o którym mowa w art. 297 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 41, stosuje się przepis art. 44zdz ust. 4b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 128. Upoważnienia udzielone przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie art. 9c ust. 2 pkt 9 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz części pisemnej tego egzaminu z wykorzystaniem systemu elektronicznego pozostają w mocy przez okres, na jaki zostały udzielone.

Art. 129. 1. Osoby, które po dniu 31 stycznia 2021 r. po raz pierwszy złożą wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego z zakresu co najmniej jednej z kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, przystępują do egzaminu eksternistycznego zawodowego z zakresu kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, a w przypadku gdy w zawodzie wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację – egzaminów eksternistycznych zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie, przeprowadzanych na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby, które w okresie od dnia 31 stycznia 2019 r. do dnia 31 stycznia 2021 r. po raz pierwszy złożą wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z zakresu co najmniej jednej z kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, przystępują do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z zakresu kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, a w przypadku gdy w zawodzie wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację – egzaminów eksternistycznych potwierdzających kwalifikacje w zawodzie ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie, przeprowadzanych na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, do dnia 31 sierpnia 2028 r.

3. Do dnia 31 sierpnia 2028 r. do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przystępują także osoby, o których mowa w art. 131 ust. 1 pkt 5–7, w przypadku gdy przystępują do tego egzaminu

zgodnie z art. 44zzzu ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym. Przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Art. 130. 1. Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2–4.

2. W przeprowadzaniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, może brać udział asystent techniczny.

3. Do asystentów technicznych, biorących udział w przeprowadzaniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 9c ust. 10a, 11 i 13 oraz art. 44zzzia ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. W przepisach wydanych na podstawie art. 44zzzv ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi również szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania:

- 1) egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, z uwzględnieniem przepisów ust. 2 i 3, w odniesieniu do uczniów, słuchaczy, absolwentów i osób, o których mowa w art. 131 ust. 1, egzaminatorów, o których mowa w art. 122, oraz asystentów technicznych, o których mowa w ust. 3, oraz
- 2) egzaminu zawodowego w odniesieniu do uczniów, o których mowa w art. 131 ust. 2 pkt 1.

Art. 131. 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w art. 130 ust. 1, jest przeprowadzany dla:

- 1) uczniów dotychczasowego czteroletniego technikum, branżowej szkoły I stopnia, szkoły policealnej oraz słuchaczy szkoły policealnej, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) absolwentów dotychczasowego czteroletniego technikum, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym – do zakończenia roku szkolnego 2026/2027;

- 3) absolwentów branżowej szkoły I stopnia, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026;
- 4) absolwentów szkoły policealnej, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026;
- 5) osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym – do dnia 31 października 2027 r.;
- 6) osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa odpowiednio w art. 53c i art. 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265), jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym – do dnia 31 października 2027 r.

2. Do egzaminu zawodowego przeprowadzanego zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przystępują:

- 1) uczniowie dotychczasowego czteroletniego technikum, którzy realizowali podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) absolwenci, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – począwszy od roku szkolnego 2027/2028;
- 3) absolwenci, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – począwszy od roku szkolnego 2026/2027;
- 4) absolwenci, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – począwszy od roku szkolnego 2026/2027;
- 5) osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6 – począwszy od dnia 1 listopada 2027 r.;
- 6) absolwenci, o których mowa w art. 302a ust. 1 pkt 1–3 ustawy zmienianej w art. 41 – począwszy od roku szkolnego 2025/2026;
- 7) osoby, o których mowa w art. 302a ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 41 – począwszy od dnia 1 listopada 2025 r.

Art. 132. 1. Do dnia 31 sierpnia 2028 r. w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie stosuje się przepisy art. 20 pkt 1, art. 30 pkt 5, art. 42 pkt 10 i art. 55 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 31, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do dnia 31 sierpnia 2028 r. w ramach danych, o których mowa w art. 20 pkt 2 lit. b ustawy zmienianej w art. 31, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w bazie danych systemu informacji oświatowej gromadzi się dane dotyczące uzyskania świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie po zdaniu egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

3. Do dnia 31 sierpnia 2028 r. w ramach danych, o których mowa w art. 20 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 31, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w bazie danych systemu informacji oświatowej gromadzi się informację o uzyskaniu dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

4. W przepisach wydanych na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 31, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi również szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli oraz terminy przekazywania do bazy danych SIO danych, o których mowa w art. 20 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 31, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 133. Do dnia 1 września 2022 r. w ramach danych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 31, oraz art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 31, w brzmieniu dotychczasowym, gromadzi się i przekazuje się dane rzeczoznawców w zakresie dotyczącym rzeczoznawców do spraw podręczników do kształcenia w zawodach.

Art. 134. 1. Egzamin czeladniczy, o którym mowa w art. 3 ust. 3b ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu dotychczasowym, dla:

- 1) uczniów dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej i branżowej szkoły I stopnia, będących młodocianymi pracownikami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917), odbywających przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym,

2) absolwentów dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej i branżowej szkoły I stopnia, którzy odbyli przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym

– jest przeprowadzany do zakończenia roku szkolnego 2025/2026.

2. Egzamin czeladniczy, o którym mowa w art. 3 ust. 3b ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest przeprowadzany począwszy od roku szkolnego 2021/2022, dla osób, które realizowały od roku szkolnego 2019/2020 podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 135. 1. Ustala się następujący maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na zadania związane z przeprowadzaniem egzaminu gimnazjalnego, egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu zawodowego oraz egzaminów eksternistycznych:

- 1) w 2019 r. – 256 mln zł;
- 2) w 2020 r. – 239 mln zł;
- 3) w 2021 r. – 247 mln zł;
- 4) w 2022 r. – 260 mln zł;
- 5) w 2023 r. – 269 mln zł;
- 6) w 2024 r. – 275 mln zł;
- 7) w 2025 r. – 283 mln zł;
- 8) w 2026 r. – 292 mln zł;
- 9) w 2027 r. – 300 mln zł;
- 10) w 2028 r. – 309 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania monitoruje wykorzystanie limitów wydatków na zadanie, o którym mowa w ust. 1, oraz, w razie potrzeby, wdraża mechanizmy korygujące.

3. W przypadku gdy łączne wydatki budżetu państwa na zadania związane z przeprowadzaniem egzaminu gimnazjalnego, egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu zawodowego oraz egzaminów eksternistycznych powodowałyby zagrożenie przekroczenia w danym roku budżetowym limitu

określonego w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa warunki wynagradzania egzaminatorów i nauczycieli akademickich biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego, oraz egzaminatorów i asystentów technicznych biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu zawodowego, określone na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w związku z art. 122 ust. 4, w sposób powodujący wyeliminowanie zagrożenia przekroczenia w danym roku budżetowym limitu określonego w ust. 1.

Art. 136. 1. Ustala się następujący maksymalny limit wydatków z Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację zadania, o którym mowa w art. 122 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) w 2019 r. – 0 mln zł;
- 2) w 2020 r. – 0 mln zł;
- 3) w 2021 r. – 0 mln zł;
- 4) w 2022 r. – 254 mln zł;
- 5) w 2023 r. – 124 mln zł;
- 6) w 2024 r. – 129 mln zł;
- 7) w 2025 r. – 184 mln zł;
- 8) w 2026 r. – 184 mln zł;
- 9) w 2027 r. – 75 mln zł;
- 10) w 2028 r. – 129 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw pracy monitoruje wykorzystanie limitów wydatków na zadanie, o których mowa w ust. 1 oraz, w razie potrzeby, wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw pracy stosuje mechanizm korygujący polegający na obniżeniu wysokości kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika, o której mowa w art. 122 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w sposób powodujący wyeliminowanie zagrożenia przekroczenia w danym roku budżetowym limitu określonego w ust. 1 do wysokości nie niższej niż wysokość określona w art. 122 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Minister właściwy do spraw pracy ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” kwotę dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika, o której mowa w art. 122 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pomniejszoną, zgodnie z ust. 3.

Art. 137. 1. Ustala się następujący maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadania związanego z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą, o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) w 2021 r. – 3 mln zł;
- 2) w 2022 r. – 3,5 mln zł;
- 3) w 2023 r. – 3,5 mln zł;
- 4) w 2024 r. – 3,5 mln zł;
- 5) w 2025 r. – 3,5 mln zł;
- 6) w 2026 r. – 4 mln zł;
- 7) w 2027 r. – 4,5 mln zł;
- 8) w 2028 r. – 4,5 mln zł;
- 9) w 2029 r. – 3 mln zł;
- 10) w 2030 r. – 2 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania monitoruje wykorzystanie limitów wydatków na zadanie, o którym mowa w ust. 1, oraz, w razie potrzeby, wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zastosuje mechanizm korygujący polegający na zmianie kosztów realizacji zadania o którym mowa w rozdziale 3b ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 138. Ze środków, o których mowa w art. 70a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 6, można finansować również koszty obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono zadania doradcy metodycznego przed dniem 1 stycznia 2019 r. do końca okresu, na który zostały powierzone.

Art. 139. 1. Prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się po raz pierwszy w podziale części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego na 2020 r. przy różnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym.

2. W 2019 r. prognozę, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza nie później niż do dnia 31 marca 2019 r.

Art. 140. 1. Osoby dorosłe, które rozpoczęły przygotowanie zawodowe dorosłych w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych przed dniem 1 września 2019 r., zgodnie z programem praktycznej nauki zawodu dorosłych uwzględniającym wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, kontynuują tę naukę na dotychczasowych zasadach do dnia 31 października 2022 r.

2. Osoby dorosłe, które rozpoczęły przygotowanie zawodowe dorosłych w formie przyuczenia do pracy dorosłych przed dniem 1 września 2019 r., zgodnie z programem przyuczenia do pracy dorosłych uwzględniającym wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, kontynuują to przyuczenie na dotychczasowych zasadach do dnia 31 października 2022 r.

3. Do osób, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy art. 2 ust. 1 pkt 27a lit. b i c, art. 53a ust. 2 pkt 1, art. 53c, art. 53d ust. 1 i 3 i ust. 4 pkt 2, art. 53h ust. 1 i 2, art. 53l ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 25, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 141. Przepisy art. 69 ust. 2 pkt 2a i 3a oraz art. 70 ust. 3 pkt 3 i 4 i ust. 4 ustawy zmienianej w art. 47, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz przepisy art. 69 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 46, stosuje się do uchwał senatów uczelni ustalających warunki i tryb rekrutacji na studia, poczynając od uchwały dotyczącej roku akademickiego 2022/2023.

2. W ramach rekrutacji na studia na rok akademicki 2020/2021 i 2021/2022 uczelnia może przeprowadzić dodatkowo egzaminy wstępne tylko w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów niesprawdzanych w trybie egzaminu maturalnego. Egzaminy te nie mogą dotyczyć przedmiotów objętych egzaminem maturalnym. Przepisy art. 70 ust. 4 zdanie

trzecie i czwarte ustawy zmienianej w art. 46, w brzmieniu nadanym niniejszą, ustawą stosuje się.

3. Przepisy ust. 2 oraz art. 70 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz zdanie drugie, ust. 4a i 5 ustawy zmienianej w art. 46, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do uchwał senatów uczelni ustalających warunki i tryb rekrutacji na studia, poczynając od uchwały dotyczącej roku akademickiego 2020/2021.

Art. 142. 1. Do kandydatów i uczniów czteroletniego technikum oraz branżowej szkoły I stopnia będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, którzy realizują podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 30, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do uczniów szkół, o których mowa w art. 94 ust. 4, którzy realizują podstawę programową kształcenia w zawodzie, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, oraz do uczniów, o których mowa w art. 302 ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 41, którzy realizują podstawę programową kształcenia w zawodach, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 30, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 143. 1. W rozporządzeniach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ustawy zmienianej w art. 32, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, określając wymagania, o których mowa w art. 69 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 32, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia również klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego.

2. W rozporządzeniach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 69a ustawy zmienianej w art. 32, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, określając wymagania, o których mowa w art. 69a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 32, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia również klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego.

Art. 144. Przepisy art. 4a ust. 1, 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 38, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do:

- 1) uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodach, o której mowa w

przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 2., w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r.;

- 2) uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodach, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r.;
- 3) uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. oraz kandydatów do tych szkół.

Art. 145. Do dotacji udzielanych na rok budżetowy 2020 i 2021 dla publicznych branżowych szkół II stopnia, będących szkołami specjalnymi, przyjmuje się wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w wysokości ustalonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego dla publicznych pięcioletnich techników, będących szkołami specjalnymi.

Art. 146. Przepisu art. 22 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do otwartych konkursów ofert oraz kryteriów wyboru tych ofert, określonych w uchwałach rady gminy podjętych na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, ogłoszonych przed dniem 1 września 2019 r.

Art. 147. Do dotacji udzielonych na podstawie art. 80 i art. 90 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2018 r., przepis art. 36 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio.

Art. 148. Uchwały rady gminy podjęte przed dniem 1 stycznia 2019 r. na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, określające wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego zgodnie z art. 52 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał podjętych na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą określających wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego zgodnie z art. 52 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 149. 1. Do dnia 31 grudnia 2022 r. dotacje, o których mowa w art. 25 ust. 5 i art. 26 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, szkoły policealne otrzymują również na każdego słuchacza, który uzyskał dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Przepisy ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

2. Do dnia 31 grudnia 2024 r. dotacje, o których mowa w art. 25 ust. 5 i art. 26 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, branżowe szkoły II stopnia otrzymują również na każdego słuchacza, który uzyskał dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Przepisy ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

Art. 150. 1. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne dotychczasowe szkoły ponadgimnazjalne i szkoły ponadpodstawowe, które rozpoczęły prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych przed dniem 1 stycznia 2019 r., otrzymują dotację, o której mowa w art. 31 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, do dnia 31 grudnia 2023 r. Przepisy ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, w zakresie dotyczącym art. 31, stosuje się odpowiednio.

Art. 151. 1. Niepubliczne dotychczasowe szkoły ponadgimnazjalne i szkoły ponadpodstawowe, które rozpoczęły prowadzenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego po dniu 31 grudnia 2018 r. w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., lub podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, otrzymują na każdego słuchacza kursu, który zdał egzamin

potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, dotację z budżetu powiatu w wysokości stanowiącej sumę kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który uczestniczył w kursie, oraz kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał ten egzamin.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do słuchacza branżowej szkoły II stopnia realizującego obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w tym praktyczną naukę zawodu, w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

3. Do dotacji, o której mowa w ust. 1, przepisy ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, w zakresie dotyczącym art. 31, stosuje się odpowiednio.

Art. 152. 1. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne dotychczasowe publiczne szkoły ponadgimnazjalne i publiczne szkoły ponadpodstawowe, które rozpoczęły prowadzenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego po dniu 31 grudnia 2018 r. w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., lub podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, otrzymują na każdego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, dotację z budżetu powiatu w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał ten egzamin. Dotację ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym, w którym słuchacz ukończył ten kurs.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do słuchacza branżowej szkoły II stopnia realizującego obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w tym praktyczną naukę zawodu, w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

3. Do dotacji, o której mowa w ust. 1, przepisy ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, w zakresie dotyczącym art. 31, stosuje się odpowiednio.

Art. 153. 1. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne dotychczasowe publiczne szkoły ponadgimnazjalne i publiczne szkoły ponadpodstawowe, które rozpoczęły prowadzenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego po dniu 31 grudnia 2018 r. w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r. lub podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, otrzymują na każdego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, dotację z budżetu powiatu w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który uczestniczy w tym kursie. Dotację ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej w roku budżetowym, w którym rozpoczyna się ten kurs.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do słuchacza branżowej szkoły II stopnia realizującego obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w tym praktyczną naukę zawodu, w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

3. Do dotacji, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 44 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie dotyczącym art. 31 ust. 1, stosuje się odpowiednio.

Art. 154. Do szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkoły publicznej działających przed dniem 1 września 2019 r. przepis art. 32 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się do czasu zakończenia kształcenia w tej szkole.

Art. 155. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych stają się z dniem 1 września 2019 r. niepublicznymi szkołami artystycznymi o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych.

Art. 156. Do podziału części oświatowej subwencji ogólnej na 2022 r. nie uwzględnia się liczby słuchaczy, niebędących słuchaczami niepełnosprawnymi, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie w branżowej szkole II stopnia, niebędącej szkołą specjalną, o których mowa w art. 28 ust. 6 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 23, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 157. 1. W przypadku dotacji, o których mowa w art. 15– 21, art. 25, art. 26, art. 28– 32 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, udzielanych na rok 2019, warunek, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest spełniony poprzez przekazanie informacji i danych, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 33 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 158. Uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego podjęte przed dniem 1 stycznia 2019 r. na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał podjętych na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 159. 1. Osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, prowadzące niepubliczne szkoły, w tym niepubliczne szkoły artystyczne, lub niepubliczne placówki, i które uzyskały wpis do ewidencji, o którym mowa w art. 168 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, przed dniem 1 stycznia 2019 r., zgłoszą organowi, o którym mowa art. 168 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r., zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu, jeżeli dane te nie zawierają informacji, o których mowa w art. 168 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku zgłoszenia do ewidencji, o którym mowa w art. 168 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, nierozpatrzonego przed dniem 1 stycznia 2019 r., osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, w terminie do dnia 28 lutego 2019 r. dostosuje zgłoszenie do art. 168 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przedłoży je właściwemu organowi, o którym mowa w art. 168 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne prowadzące niepubliczne szkoły, w tym niepubliczne szkoły artystyczne, lub niepubliczne placówki, które posiadają inne lokalizacje prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niespełniające warunków zawartych w art. 168 ust. 4 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 sierpnia 2020 r. dostosują organizację niepublicznej szkoły, w tym niepublicznej szkoły artystycznej, lub niepublicznej placówki do przepisów w art. 168 ust. 4 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W tym przypadku zastosowanie mają przepisy art. 168 ust. 13 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 160. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 164 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, może zakresem spraw objąć również dotychczasową szkołę policealną dla dzieci i młodzieży oraz dotychczasową szkołę policealną dla dorosłych.

Art. 161. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 111, art. 117, art. 118 ust. 9, art. 120 ust. 4, ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do czasu zakończenia kształcenia w dotychczasowej szkole policealnej dla dzieci i młodzieży oraz dotychczasowej szkole policealnej dla dorosłych, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 44zb ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do czasu zakończenia kształcenia w dotychczasowej szkole policealnej dla dzieci i młodzieży oraz dotychczasowej szkole policealnej dla dorosłych, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

Art. 162. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 53 ust. 5, art. 47 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 3 pkt 1, art. 47 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 53 ust. 5, art. 53 ust. 1, art. 60 ust. 6, art. 113, art. 162, art. 164 ust. 5 oraz art. 168 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46a ust. 1, art. 47 ust. 1 pkt 3, art. 26a ust. 5, art. 47 ust. 3 pkt 1, art. 47 ust. 1a, art. 53 ust. 1, art. 60 ust. 6, art. 113, art. 162, art. 164 ust. 5 oraz art. 168 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia 31 sierpnia 2028 r., oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 2, art. 11 ust. 2 w związku z art. 32a ust. 4, art. 22 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 32a ust. 4 i art. 90u ust. 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 2, art. 11 ust. 4, art. 22 ust. 6 i art. 90u ust. 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 191 § 3 ustawy zmienianej w art. 4 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych

wydanych na podstawie art. 191 § 3 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 6, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 7, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 30, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 30, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2019 r., oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

8. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 69 oraz art. 69a ustawy zmienianej w art. 32, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 69 oraz art. 69a ustawy zmienianej w art. 32, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 39, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 39, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

Art. 163. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 20 lit. a, art. 4 pkt 2–5, art. 31 pkt 4, pkt 5 lit. d, pkt 9 i 22, art. 89 – wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 25 lit. a, art. 2 pkt 99 lit. c i pkt 105, art. 6 pkt 2 lit. b w zakresie art. 3 pkt 2b, pkt 3, pkt 6, pkt 7, pkt 13, pkt 14 i pkt 18 oraz art. 44 pkt 35 – wchodzi po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 1 pkt 18, pkt 20 lit. b–e, pkt 23 w zakresie art. 46b, pkt 29, pkt 33 lit. b, pkt 34 lit. b i c, pkt 55–70, 76 lit. c i pkt 77, art. 2 pkt 2 lit. f, pkt 4 lit. a, pkt 8, pkt 14, 15, pkt 16 lit. a, pkt 17–26, pkt 72 lit. a, art. 9, art. 10, art. 17, art. 23 pkt 1 w zakresie art. 28 ust. 6 pkt 7, art. 23 pkt 2 w zakresie 28 ust. 6 pkt 8, art. 25 pkt 4 lit. a i pkt 4 lit. b w zakresie art. 22

ust. 5a i 5c, art. 25 pkt 11 i 12, art. 30 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b i pkt 6–15, art. 31 pkt 12, 16, 17, 19 i 20 art. 38, art. 41 pkt 1–4, 6, 17–19, art. 44 pkt 1 lit. e, pkt 2, 4, 6–8, pkt 10, pkt 12–14, 16, 17, pkt 18 lit. a tiret pierwsze i tiret drugie w zakresie art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. c, oraz tiret trzecie, pkt 18 lit. c i d, pkt 19 lit. a i lit. b tiret pierwsze i drugie, pkt 20–29, art. 46 pkt 1, pkt 2 lit. a w zakresie art. 70 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz zdania drugiego i ust. 4, art. 46 pkt 2 lit. b, 47–81, art. 90, art. 92, art. 93, art. 95, art. 97, art. 98, art. 100, art. 102–118, art. 120, art. 121, art. 129, art. 133, art. 135, art. 136, art. 138, art. 139, art. 141, art. 142, art. 145, art. 147, art. 148, art. 150 i art. 158–162 – wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;

- 4) art. 2 pkt 16 lit. b, art. 23 pkt 2 w zakresie art. 28 ust. 6 pkt 9, art. 44 pkt 18 lit. a tiret drugie w zakresie art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, lit. b i pkt 19 lit. b tiret trzecie oraz art. 119 – wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.;
- 5) art. 6 pkt 10 i art. 44 pkt 36 – wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.;
- 6) art. 6 pkt 1 lit. b, pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 2a, lit. c, pkt 5, pkt 8 i pkt 21 lit. b oraz art. 137 – wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 7) art. 7 – wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r.;
- 8) art. 467 pkt 2 lit. a w zakresie art. 70 ust. 3 pkt 3 i 4 – wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.;
- 9) art. 1 pkt 37 lit. b i pkt 39 – wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.

UZASADNIENIE

Głównym celem zmian wprowadzanych projektowaną ustawą jest odbudowa prestiżu kształcenia zawodowego w Polsce, poprzez poprawę jakości i efektywności kształcenia w szkołach i placówkach. Proponowane rozwiązania uwzględniają mechanizmy włączania wszystkich kluczowych partnerów kształcenia zawodowego w działania służące systematycznemu dostosowywaniu tego kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Przyjęta przez Rząd RP *Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju* potwierdza konieczność dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Rozwój polskiej gospodarki oraz zmiany zachodzące na rynku pracy wzmacniają popyt na wysoko kwalifikowaną kadrę.

Kształcenie zawodowe, które obok szkolnictwa wyższego ma największy wpływ na przygotowanie nowoczesnych kadr dla polskiej gospodarki, musi sprostać wyzwaniom, jakie wynikają z sytuacji społeczno-gospodarczej:

- ze względu na zmiany demograficzne polski rynek pracy jest obecnie i będzie w przyszłości zasilany coraz mniejszą liczbą młodych ludzi,
- systematycznie poprawiające się wskaźniki ekonomiczne kraju oraz najniższe od lat bezrobocie ogólne przyczyniają się do odczuwanego przez rynek deficytu pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami, na rynku pracy coraz trudniej o fachowców – to obecnie rynek pracownika,
- bezrobocie absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych i techników utrzymuje się na wysokim poziomie (odpowiednio około: 40% i 30%).

W odpowiedzi na te wyzwania zweryfikowano dotychczasowe przepisy dotyczące kształcenia zawodowego pod kątem udziału w procesie kształcenia wszystkich interesariuszy, w tym: szkół, ich organów prowadzących, pracodawców oraz ministrów właściwych dla poszczególnych zawodów. Szczególnej analizie zostały poddane możliwości wzmocnienia wpływu firm oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorstwa na funkcjonowanie kształcenia zawodowego, np. na tworzenie oferty kształcenia zawodowego, uruchamianie kształcenia w zawodach, realizację przez uczniów praktycznej nauki zawodu w rzeczywistych warunkach pracy, doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego.

Z badania realizowanego w przedsiębiorstwach w Europie, w tym w Polsce, prowadzonego przez Eurostat i GUS wynika, że w roku 2015 jedynie 7,5% przedsiębiorstw w Polsce

zatrudniających 10 i więcej pracowników prowadziło wstępne szkolenie zawodowe. W UE średnio 30,5% przedsiębiorstw prowadziło takie szkolenie, w tym 63,6% w Niemczech i 50,9% w Holandii. We wszystkich państwach UE, w tym również w Polsce, takie szkolenie częściej prowadziły większe przedsiębiorstwa (zatrudniające 250 i więcej pracowników). Jednakże odsetek takich przedsiębiorstw w Polsce, wynoszący 10,6%, był najniższy w UE (średnia w UE dla dużych przedsiębiorstw to 58,8%, w Niemczech – 93,3%, we Francji – 80,9%).

Różnicom w zaangażowaniu pracodawców w kształcenie zawodowe w krajach Unii Europejskiej towarzyszą wyraźne różnice w organizacji kształcenia zawodowego. Pomimo tych różnic priorytetem wszystkich państw członkowskich jest upowszechnianie kształcenia praktycznego w rzeczywistych warunkach pracy, tj. u pracodawców. Kraje członkowskie UE, w których funkcjonuje tzw. kształcenie dualne (Niemcy, Dania, Austria), odnotowują niski poziom bezrobocia wśród młodzieży. Zaangażowanie pracodawców w kształcenie zawodowe jest skutecznym narzędziem służącym przeciwdziałaniu bezrobociu wśród młodych ludzi.

Zmiany organizacyjno-prawne wprowadzane projektowaną ustawą oraz związane z nimi zmiany programowe przyczynią się do:

- rozwoju szkolnictwa odpowiadającego potrzebom poszczególnych branż,
- zwiększenia wpływu pracodawców, firm oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorstwa na funkcjonowanie kształcenia zawodowego,
- promocji szkolnictwa branżowego wśród uczniów i ich rodziców.

Zweryfikowanie dotychczasowego systemu szkolnictwa zawodowego w Polsce oraz nacisk na rozwój wysokiej jakości szkolnictwa branżowego pozwoli na zwiększenie efektywności kształcenia w zawodach, a tym samym przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności kształcenia zawodowego wśród uczniów i ich rodziców.

W centrum proponowanych od roku szkolnego 2019/2020 zmian jest uczeń – wszystkie działania szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe powinny być skoncentrowane na tym, aby absolwenci szkoły posiadali pełne kwalifikacje zawodowe potwierdzone stosownymi dokumentami wydanymi w wyniku złożonych egzaminów. Ponadto absolwent powinien zostać przygotowany do uzyskania niezbędnych dla przyszłego pracodawcy uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych określonych w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji albo osiąść w trakcie nauki dodatkowe umiejętności związane z nauczaniem zawodem.

Zapewnienie adekwatności kształcenia do potrzeb rynku pracy nie jest możliwe bez współpracy szkoły z pracodawcami, którzy posiadają największą wiedzę na temat zapotrzebowania na kwalifikacje i zawody. Szkoły uruchamiając kształcenie w danym zawodzie powinny nawiązać współpracę z pracodawcą właściwym dla tego zawodu lub branży, w ramach umowy lub porozumienia.

Ustawowo zagwarantowano, że system oświaty w zakresie kształcenia zawodowego wspierają pracodawcy, organizacje pracodawców, samorządy gospodarcze lub inne organizacje gospodarcze, stowarzyszenia lub samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz Rada Programowa do spraw kompetencji.

Jednostki samorządu terytorialnego otrzymują zwiększoną subwencję oświatową na szkoły kształcące w zawodach, na które jest wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, wskazane w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego. Prognoza ta będzie określana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i będzie uwzględniała dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane w szczególności na podstawie statystyki publicznej, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej oraz po zasięgnięciu opinii rad sektorowych do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.

Ponadto, wprowadzono nowe kryterium do podziału subwencji polegające na zróżnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego. Wykaz zawodów o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego będzie ustalany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i dziedzictwa narodowego również w drodze obwieszczenia.

Dzięki takim mechanizmom kształcenie w tych szkołach będzie odbywało się w zawodach potrzebnych na rynku pracy.

Uczeń – to również młodociany pracownik, kształcący się w branżowej szkole I stopnia. Niezbędne jest podjęcie współpracy pracodawcy ze szkołą, w której ten młodociany pracownik realizuje kształcenie zawodowe teoretyczne oraz kształcenie ogólne. Oba te podmioty są odpowiedzialne za kształcenie ucznia – młodocianego pracownika, który w tej formie realizuje obowiązek nauki. Pracodawcy, którzy kształcą młodocianych pracowników

w zawodach, w których występuje zwiększone zapotrzebowanie na pracowników otrzymają wyższe dofinansowanie kosztów tego kształcenia.

Uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami i uczniowie technikum będą mogli na podstawie umowy z pracodawcą realizować staż uczniowski. Uczestnictwo w stażach uczniowskich umożliwi uczniowi naukę zawodu w rzeczywistych warunkach pracy, poznanie zakładu pracy oraz zaznajomienie się z konkretnymi stanowiskami pracy. Pracodawcy natomiast umożliwi poznanie i przygotowanie potencjalnego pracownika. Koszty świadczeń pieniężnych, które uczeń otrzyma podczas stażu zostaną wliczone pracodawcy w koszty uzyskania przychodu.

Uczeń wybierający kształcenie w szkole policealnej będzie kształcił się w zawodach przypisanych co do zasady do V poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Aby uczeń osiągnął sukces niezbędny jest dobrze przygotowany nauczyciel zawodu - doskonalący systematycznie swój warsztat pracy w trakcie odbywania, organizowanych przez dyrektora szkoły, obowiązkowych szkoleń branżowych. W efekcie szkoleń branżowych nauczyciele będą cyklicznie podnosić swoje umiejętności i kompetencje, poszerzać swoją wiedzę na temat nowych technologii oraz funkcjonowania przedsiębiorstw w danej branży. W ten sposób kwalifikacje nauczycieli zawodu będą regularnie podnoszone, co przełoży się na jakość prowadzonego kształcenia.

Ponadto szkoły uzyskają możliwość bardziej elastycznego dostosowania oferty kształcenia do potrzeb uczących się osób dorosłych, poprzez prowadzenie krótszych form kursowych w postaci kursów umiejętności zawodowych.

Szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe dodatkowo będą mogły gromadzić na wydzielonym rachunku dochody uzyskiwane z prowadzonej w ramach kształcenia w danym zawodzie działalności usługowej.

Zmiany w szkolnictwie branżowym planowane od roku szkolnego 2019/2020 koncentrują się również na usprawnieniu i zwiększeniu efektywności egzaminów zawodowych. Egzaminy te z jednej strony powinny weryfikować jakość procesu kształcenia, a z drugiej stanowić przepustkę do sukcesu na rynku pracy. Skuteczność kształcenia zawodowego powinna być mierzona liczbą absolwentów, którzy uzyskują kwalifikacje zawodowe. Warunkiem otrzymania stosownego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe jest nie tylko dobre przygotowanie uczniów, ale także przystąpienie do egzaminu, które dotychczas nie było obligatoryjne. Wpisany w proponowane zmiany obowiązek przystąpienia do egzaminu

zawodowego może przyczynić się do wzmocnienia działań podejmowanych przez szkołę, nakierowanych na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia. Obowiązkowy egzamin zawodowy potwierdzi efektywność procesu kształcenia, pozwalając na dokonanie rzetelnej i kompleksowej oceny faktycznego stanu kształcenia zawodowego w Polsce.

Kuratorzy oświaty wezmą odpowiedzialność za koordynację organizacji doksztalcenia teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami. Rozwiązanie to ma na celu optymalne wykorzystanie sieci podmiotów realizujących to zadanie, tak aby młodociani pracownicy mogli kształcić się jak najbliżej miejsca zamieszkania. Niezbędna będzie przy tym synchronizacja organizacji turnusów, zwłaszcza w przypadku zawodów, dla których brak będzie możliwości zorganizowania turnusu na danym terenie oraz w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami, dla których niezbędne będzie dostosowanie warunków kształcenia.

Ponadto w odpowiedzi na zmiany związane z tempem życia i dostępnością do nowych technologii, które pociągają za sobą nowe zagrożenia społeczne, w tym dla zdrowia dzieci i młodzieży, zaproponowano rozwiązania służące wzmocnieniu opiekuńczej funkcji szkoły.

Projektowane rozwiązania związane są również z rosnącym zapotrzebowaniem na wsparcie wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą. Objęcie awansem zawodowym nauczycieli ww. podmiotów ma na celu ułatwienie powrotu do pracy w Polsce. Z kolei zmiana nazwy „szkolnych punktów konsultacyjnych” na „szkoły polskie” pozwoli na oddanie faktycznej roli, jaką pełnią te jednostki w środowiskach polonijnych.

Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący i porządkujący obecnie istniejące rozwiązania.

1. Zmiany w kształceniu zawodowym.

1.1 Modyfikacja warunków wprowadzania zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Zmiany w klasyfikacji zawodów i podstawach programowych.

Projekt zakłada zastąpienie dotychczasowych dwóch odrębnych delegacji ustawowych, na podstawie których minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa klasyfikację

zawodów szkolnictwa zawodowego (art. 46 ust. 1) oraz podstawę programową kształcenia w zawodach (art. 47 ust. 1 pkt 2) jedną delegacją do określenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego (projektowany art. 46 ust. 1).

Wprowadzenie zaproponowanego rozwiązania spowoduje, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określając w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nowy zawód będzie jednocześnie określał podstawę programową dla tego zawodu. Dzięki temu rozwiązaniu minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie miał możliwość szybszego niż dotychczas reagowania na wnioski ministrów właściwych dla zawodów związanych z zapotrzebowaniem nowoczesnej gospodarki oraz potrzeb rynku pracy. Pozwoli to również uniknąć oczekiwań, które miało miejsce dotychczas, gdy nowy zawód był już wprowadzony do klasyfikacji, a dyrektorzy szkół i inne zainteresowane podmioty nie znały podstawy programowej kształcenia w tym zawodzie.

Nowe rozporządzenie w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego będzie określało:

- 1) ogólne cele i zadania kształcenia w zawodach,
- 2) klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego,
- 3) podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, podzielone na branże, z których każda branża będzie stanowiła odrębny załącznik i zawierała podstawy programowe do kształcenia w zawodach przyporządkowanych do danej branży,
- 4) możliwości nabywania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, rozumianych jako dodatkowe umiejętności, dla których zostaną określone zestawy celów kształcenia i treści nauczania w formie oczekiwanych efektów kształcenia, lub kwalifikacje rynkowe wpisane do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

W celu zapewnienia większej przejrzystości podstaw programowych kształcenia w zawodach dla każdego zawodu zostanie opracowana podstawa programowa stanowiąca odrębną całość.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie dokonywał zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego na wniosek ministra właściwego w zakresie zawodu, z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy w zakresie nazwy i symbolu cyfrowego zawodu.

Projektowany przepis określa również nową strukturę zmodyfikowanej klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego uwzględniającą podział zawodów na branże, a także precyzyjnie określa elementy wniosku ministra właściwego dla danego zawodu o dokonanie zmian w tej klasyfikacji.

W związku z tym, że kształcenie zawodowe powinno odpowiadać potrzebom rynku pracy minister właściwy dla zawodu składając wniosek o wprowadzenie nowego lub zmianę w zakresie zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, będzie zobowiązany dołączyć aktualne dane dotyczące potrzeb rynku pracy w zakresie zawodu lub kwalifikacji. Będzie również zobowiązany określić potencjalne miejsca realizacji praktycznej nauki zawodu oraz potencjalne miejsca przeprowadzenia egzaminu zawodowego w części praktycznej.

Wychodząc naprzeciw potrzebie poszerzenia oferty kształcenia zawodowego dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi projekt wprowadza, w przypadku wniosku o wprowadzenie lub zmianę zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, obowiązek określenia przez ministra właściwego dla zawodu możliwości kształcenia w zawodzie o charakterze pomocniczym lub uzasadnienie braku takiej możliwości.

Właściwi ministrowie będą mogli wspomagać materialnie i organizacyjnie szkoły i placówki kształcące w danym zawodzie nie tylko w zakresie zajęć praktycznych, ale w całym procesie realizacji kształcenia zawodowego, w tym stosowania nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia zawodowego w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.

Zmodyfikowano postanowienie dotyczące braku możliwości wpisania zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego w przypadku, gdy obejmuje on wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w tym zawodzie tożsame z wszystkimi kwalifikacjami wyodrębnionymi w innym zawodzie określonym w klasyfikacji.

Dotychczas obowiązujące brzmienie tego przepisu uniemożliwiało wprowadzenie do klasyfikacji zawodu jednokwalifikacyjnego, skonstruowanego na bazie jednej z kwalifikacji wyodrębnionych w już istniejącym zawodzie.

Projekt poszerza również krąg podmiotów uprawnionych do występowania z wnioskami do właściwych ministrów o wprowadzenie nowego zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego o organizacje pracodawców, samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego. Podmioty te będą również uprawnione do występowania z propozycją ustanowienia kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Ponadto, minister właściwy dla zawodu będzie musiał dołączyć do wniosku również opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W związku ze zmianą struktury rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego oraz faktem, że do wystąpienia z inicjatywą w zakresie zawodów właściwi są ministrowie reprezentujący wszystkie resorty, dalsze utrzymanie obowiązku wydawania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania rozporządzenia w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach w porozumieniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw rolnictwa lub ministrem właściwym do spraw środowiska, określonej w art. 53 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe, nie znajduje uzasadnienia.

Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego to 1 września 2019 r., przy czym, stosownie do przepisów przejściowych zawartych w art. 92 – art. 93 projektu ustawy:

- 1) w odniesieniu do uczniów branżowych szkół I stopnia, dotychczasowego czteroletniego technikum, pięcioletniego technikum oraz szkół policealnych, którzy rozpoczną kształcenie począwszy od roku szkolnego 2019/2020 będzie miała zastosowanie klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego oraz podstawy programowe kształcenia w zawodach wydane na podstawie zmienionego art. 46 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe,
- 2) w odniesieniu do uczniów branżowych szkół I stopnia, dotychczasowego czteroletniego technikum oraz szkół policealnych, którzy rozpoczęli kształcenie przed rokiem szkolnym 2019/2020 będzie miała zastosowanie klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego oraz podstawa programowa kształcenia w zawodach wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów ustawy Prawo oświatowe,
- 3) w odniesieniu do uczniów branżowej szkoły II stopnia, którzy rozpoczęli kształcenie w semestrze I począwszy od roku szkolnego 2020/2021 będzie miała zastosowanie klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego oraz podstawy programowe kształcenia w zawodach wydane na podstawie zmienionego art. 46 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe,
- 4) wnioski złożone przez właściwych ministrów o wprowadzenie lub zmianę w zakresie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy zmieniającej ustawę Prawo oświatowe, będą rozpatrywane zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami. Wnioski te będą stanowiły podstawę do wprowadzenia zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Ponadto, zawody już wprowadzone do obowiązującej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego zostaną wprowadzone do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, a ewentualna zmiana w zakresie zawodu lub niewprowadzenie zawodu do nowej klasyfikacji zostaną uzgodnione przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania z ministrem właściwym dla danego zawodu.

1.2 Wprowadzenie możliwości uzyskania przez uczniów dodatkowych umiejętności w zawodach zwiększających szanse na zatrudnienie.

Jednym z głównych celów działalności szkół prowadzących kształcenie zawodowe powinno być przygotowanie absolwentów do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy. Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe powinien legitymować się pełnymi kwalifikacjami zawodowymi oraz powinien zostać przygotowany do uzyskania niezbędnych dla przyszłego pracodawcy uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych określonych w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji albo osiąść w trakcie nauki dodatkowe umiejętności związane z nauczaniem zawodem przydatne na przyszłym stanowisku pracy.

Dlatego też, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe wprowadza się możliwość (art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy – Prawo oświatowe) przeznaczenia godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określonych w ramowych planach nauczania a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w tym zawodzie szkolnictwa branżowego na realizację umiejętności wykraczających poza podstawę programową. Godziny te będą mogły być przeznaczone na:

- przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania określonego zawodu, których zdobycie jest określone odrębnymi przepisami: np. operatora wózków widłowych, dodatkowych uprawnień SEP, itp.,
- przygotowanie uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej określonej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- nabywanie przez uczniów dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, zwiększających szanse na zatrudnienie, rozumianych jako dodatkowe umiejętności, dla których zostaną określone zestawy celów kształcenia i treści nauczania w formie oczekiwanych efektów kształcenia, które zostaną określone w załączniku do rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego,

- utrwalanie przez uczniów materiału objętego programem nauczania dopuszczonym do użytku w danej szkole.

Dyrektor szkoły będzie mógł ująć w programie nauczania zawodu dopuszczonym do użytku w danej szkole, wszystkie lub wybrane z ww. możliwości realizacji tych godzin, w zależności od potrzeb i możliwości uczniów lub potrzeb pracodawców współpracujących ze szkołą.

Przygotowanie ucznia do uzyskania dodatkowych uprawnień, umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowej będzie realizowane w trakcie nauki w szkole, a zatem koszt tego przygotowania będzie pochodził z subwencji oświatowej na ucznia danego zawodu.

W tym celu również, w art. 20 niniejszego projektu ustawy, wprowadzono zmianę w ustawie z o transporcie kolejowym, w wyniku której dostosowane zostały przepisy tej ustawy do art. 10 dyrektywy 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 51), który zezwala na wydawanie licencji osobom, które ukończyły 18 lat z zastrzeżeniem, że licencje takie będą ważne jedynie na terytorium państwa członkowskiego, które je wydało.

Tym samym w ustawie o transporcie kolejowym nastąpi obniżenie minimalnego wieku wymaganego do uzyskania licencji maszynisty z 20 do 18 lat przez osoby uczące się w zawodach, w których podstawa programowa zawiera treści z zakresu budowy pojazdów kolejowych, prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej. Dotyczyć to będzie uczniów techników kształcących się w zawodach kolejowych począwszy od roku szkolnego 2019/2020, którzy wraz z ukończeniem szkoły będą mogli uzyskać licencję maszynisty. Dzięki takiemu rozwiązaniu absolwenci technikum bezpośrednio po zakończeniu nauki będą mogli podjąć pracę w zawodzie i szkolić się dalej w celu uzyskania świadectwa maszynisty.

Ponadto, aby umożliwić uczniom kształcącym się w zawodach, których podstawa programowa kształcenia w zawodzie przewiduje uzyskanie umiejętności kierowania pojazdem silnikowym (np. w zawodzie kierowca mechanik), w art. 30 niniejszego projektu ustawy, zawarto propozycję zmiany art. 21 ust. 1 i 3 ustawy o kierujących pojazdami, która ma na celu likwidację minimalnego wieku określonego dla osoby zamierzającej przystąpić do szkolenia na prawo jazdy. W przepisach tych wprowadza się rozwiązanie, w myśl którego kurs na prawo jazdy będzie mógł rozpocząć uczeń kształcący się w zawodzie, którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie przewiduje uzyskanie umiejętności kierowania pojazdem silnikowym wraz z początkiem nauki w tej szkole.

W celu podjęcia nauki w szkole, w której podstawa programowa przewiduje uzyskanie umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, kandydat do szkoły jest obowiązany wykazać brak przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do kierowania pojazdami oraz do pracy na stanowisku kierowcy. Obowiązkowe badania lekarskie i psychologiczne dla kandydatów do szkół pozwolą na uniknięcie sytuacji, w której uczeń podejmie naukę w zawodzie, którego nie będzie mógł wykonywać ze względu ograniczenia zdrowotne.

Zmiana art. 76 ust. 2 i art. 83 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami zwolni kandydatów do szkół i uczniów z konieczności ponoszenia kosztów poddania się ww. badaniom. O ile w przypadku badania lekarskiego, jak dotychczas, koszty jego przeprowadzenia będzie pokrywał marszałek województwa, o tyle w przypadku badania psychologicznego koszty jego przeprowadzenia pokryje organ prowadzący szkołę. Zmiany w ustawie o kierujących pojazdami wejdą w życie w dniu 1 stycznia 2019 r., tak aby kandydaci rekrutujący się do szkół na rok szkolny 2019/2020 zobowiązani byli do odbycia badań o których mowa w tej ustawie. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe będzie m.in. wprowadzenie do podstawy programowej kształcenia w zawodzie kierowca mechanik przygotowania uczniów do uzyskania uprawnień do kierowania pojazdami w zakresie prawa jazdy kategorii C.

Analogicznie, w celu uniknięcia sytuacji, w której uczeń kształcący się w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. wprowadzono obowiązek przedstawienia świadectwa zdrowia potwierdzającego zdolność kandydata do szkoły do pracy na statku (art. 38 niniejszego projektu ustawy, w którym została zmieniona ustawa o pracy na morzu).

Ponadto w związku ze zmianami dotyczącymi konieczności posiadania wyżej wymienionych zaświadczeń i orzeczeń lekarskich przez kandydatów i uczniów szkół prowadzących kształcenie w zawodach, doprecyzowano przepisy odnoszące się do zasad przyjmowania kandydatów do szkół oraz na kwalifikacyjne kursy zawodowe, prowadzące kształcenie w tych zawodach.

W związku z możliwością przygotowania się ucznia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe do potwierdzenia kwalifikacji rynkowej, w art. 39 niniejszego projektu ustawy, proponuje się również zmiany ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, które mają głównie na celu powiązanie szkół prowadzących kształcenie zawodowe z ofertą kwalifikacji rynkowych zawartych w ZSK. Propozycje te przyczynią się więc do zwiększenia integracji szkolnictwa

zawodowego z potrzebami rynku pracy i stanowią odpowiedź na pojawiającą się na rynku pracy rozbieżność pomiędzy popytem na kwalifikacje i podażą kwalifikacji.

Przede wszystkim proponuje się dodanie do ustawy o ZSK przepisów umożliwiających uzyskiwanie kwalifikacji rynkowych włączonych do ZSK uczniom szkół prowadzących kształcenie zawodowe, którzy wymagane dla danej kwalifikacji rynkowej umiejętności przyswoją w trakcie nauki w szkole, wykorzystując na to czas przewidziany w ramowym planie nauczania na treści dodatkowe, nieujęte w podstawie programowej kształcenia w tym zawodzie szkolnictwa branżowego, uzupełniające treści nauczane w szkole (zmiany w art. 15 i art. 20 ustawy o ZSK). Przepis ten oferuje więc uczniom możliwość przygotowania do uzyskania danej kwalifikacji rynkowej w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe oraz jej wykorzystania w celu potwierdzania dodatkowych umiejętności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy o ZSK.

Pośrednią konsekwencją powyższej zmiany jest dodanie przepisu art. 122a w ustawie - Prawo oświatowe, który daje możliwość podpisania przez szkołę branżową umowy z instytucją certyfikującą na jednokrotne przystąpienie przez wskazanych w umowie uczniów (lub absolwentów - nie krócej niż rok po zakończeniu kształcenia) do nieodpłatnej walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowej.

Powyższej propozycji, przystąpienia przez uczniów do nieodpłatnej walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowej, towarzyszy zaproponowany w art. 46 ust. 2 ustawy o ZSK mechanizm rekompensaty dla instytucji certyfikującej w postaci obniżenia kwartalnej opłaty 3% przychodu z opłat za walidację i certyfikowanie o równowartość opłat, z których będą zwolnieni uczniowie i absolwenci szkół branżowych.

1.3 Modyfikacja warunków uruchamiania przez szkołę kształcenia w danym zawodzie. Opiniowanie kierunków kształcenia.

Obecnie, dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy, co do zgodności z potrzebami rynku pracy (art. 68 ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe). Wydawane opinie nie są wiążące oraz są wydawane bezterminowo. W praktyce - wnioski zaopiniowane przez powiatową radę są następnie przedkładane do zaopiniowania przez radę wojewódzką, co wydłuża proces opiniowania. Zdarza się również, że opinie rad są sprzeczne.

Dlatego też, w celu usprawnienia procesu opiniowania oraz nadania odpowiedniej rangi opinii, mającej szczególne znaczenie dla potrzeb uruchamiania kształcenia w nowym zawodzie w danej szkole w projekcie zaproponowano następującą procedurę związaną z wydawaniem tej opinii:

- 1) dyrektor szkoły będzie miał obowiązek zasięgnięcia opinii tylko jednej rady rynku pracy – wojewódzkiej rady rynku pracy. W przypadku wydawania opinii marszałek województwa powinien zapraszać do udziału w posiedzeniach wojewódzkiej rady rynku pracy przedstawiciela pracodawców, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego, innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu zawodowego, lub sektorowej rady do spraw kompetencji właściwych dla opiniowanego zawodu, dyrektora szkoły występującego z wnioskiem, przedstawiciela kuratora oświaty oraz przedstawiciela właściwej powiatowej rady rynku pracy;
- 2) wojewódzka rada rynku pracy będzie wydawała opinię po zapoznaniu się z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, która będzie określana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia i będzie uwzględniała dane Instytutu Badań Edukacyjnych opracowane w szczególności na podstawie badania prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Systemu Informacji Oświatowej;

Delegacja upoważniająca ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania tego obwieszczenia została zawarta w dodanym art. 46 b ustawy Prawo oświatowe.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego stanowi odpowiedź na potrzeby wynikające z modernizacji systemu kształcenia zawodowego w kierunku optymalnego dopasowania do wymagań zmieniającego się rynku pracy na poziomie krajowym i wojewódzkim. Ma na celu wspomaganie celowego i adekwatnego kształcenia branżowego, a tym samym przyczynianie się do spadku bezrobocia wśród absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w Polsce.

Narzędzie analityczne opracowane przez Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie w sposób kompleksowy wykorzystuje ogół czynników wpływających na kształtowanie się podaży i popytu na pracę w perspektywie długofalowej, w celu stworzenia prognozy zapotrzebowania na zawody na okres 5 lat, uwzględniając różne dostępne źródła danych ekonomicznych, demograficznych i edukacyjnych na poziomie ogólnokrajowych i regionalnym, w przekroju

branżowym. Analiza danych z wielu różnych źródeł daje możliwość bardziej precyzyjnego prognozowania zapotrzebowania na zawody, umiejętności i kwalifikacje w danych branżach.

Dostępne obecnie narzędzia monitorujące bilans bieżącej podaży i popytu na profesje odnoszą się do aktualnego stanu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, nie uwzględniając jednak przy tym trendów społecznych i gospodarczych, a w szczególności długofalowych strategii i planów inwestycyjnych w zakresie rozwoju polskiej gospodarki.

Obecnie dostępne badania i analizy nie dają czytelnej informacji na temat potrzeb pracodawców w perspektywie kilkuletniej. Reforma kształcenia zawodowego ma rozwiązywać problemy rynku pracy związane z brakiem fachowców na rynku pracy, dlatego też niezbędny jest instrument pomocny w kreowaniu oferty kształcenia zawodowego przez jednostki samorządu terytorialnego. Instrument ten powinien być opracowany na podstawie obiektywnych danych. Podstawą do określenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, w oparciu o którą nastąpi podział środków z subwencji oświatowej, co będzie miało wpływ na finanse jednostek samorządu terytorialnego (zróznicowana subwencja) będzie badanie Głównego Urzędu Statystycznego, które ma stanowić podstawowy komponent danych o rzeczywistym zapotrzebowaniu rynku pracy na absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego w systemie statystyki publicznej. Badanie przeprowadzane przez GUS będzie gwarantowało prawidłowość danych. Wyniki tego badania wpłyną na trafność finansowania kształcenia zawodowego, a tym samym pozwolą zminimalizować skutki nieefektywnego finansowania zawodów nadwyżkowych. Prognoza ta zgodnie z projektem ustawy będzie również narzędziem wykorzystywanym m.in. przez wojewódzkie rady rynku pracy w realizacji zadań nałożonych ustawą o promocji zatrudnienia polegających na opiniowaniu zasadności kształcenia w danym zawodzie. Ponadto w związku z projektowaną ustawą o rynku pracy niezbędne jest, aby prognoza stanowiła również punkt odniesienia dla Samorządów Województw do corocznego określania wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana będzie refundacja pracodawcom wynagrodzeń młodocianych pracowników.

W świetle powyższego, znaczenie badań GUS w zakresie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego staje się kluczowe również z punktu widzenia realizacji polityki państwa w zakresie rynku pracy. Badanie GUS zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego ma charakter bezprecedensowy, ponieważ poza walorem statystycznym uwzględni wymiar prognostyczny i zapewni regularny dostęp do informacji

pozyskiwanych wprost od pracodawców, w perspektywie kilkuletniej. Informacje te będą w istotny sposób uzupełniać prognozy przygotowywane przez instytucje polityki społecznej, a tym samym stanowić rzetelną podstawę do racjonalnego wydatkowania środków na kształcenie zawodowe z subwencji oświatowej.

Szkoły kształcące w zawodach, na które, zgodnie z prognozą, jest wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, będą otrzymywały zwiększoną subwencję oświatową. Prognoza ta po raz pierwszy zostanie uwzględniona w podziale subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego na 2020 r. przy różnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym (art. 139 niniejszego projektu ustawy).

Harmonogram ogłaszania prognozy zapotrzebowania na pracowników na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, będącej podstawą do podziału subwencji, uwzględnia terminy rekrutacji do szkół zawodowych. W projekcie ustawy zaplanowano następujący tryb: po ogłoszeniu ww. prognozy (tj. po 1 lutego) szkoły i organy prowadzące zaplanują zawody, które będą uruchamiane w nowym roku szkolnym, następnie rozpoczną rekrutację do szkół, w tym również rekrutację na kształcenie w nowo uruchamianych zawodach. W trakcie tego procesu organy prowadzące będą posiadały już informację o zawodach deficytowych na kolejny rok. Będą więc podejmowały decyzje o otwieraniu zawodów ze świadomością jak będą finansowane.

Uwzględnianie prognozy zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy przy podziale subwencji co roku dotyczyć będzie wyłącznie uczniów klas I. Uczniowie klas I, którzy rozpoczynali kształcenie w zawodzie deficytowym będą do końca kształcenia traktowani przy podziale subwencji, jako uczniowie kształcący się w zawodzie deficytowym nawet w przypadku zmiany ww. prognozy w kolejnych latach i wyłączenia tego zawodu z listy zawodów deficytowych dla uczniów kolejnych klas I. Takie rozwiązanie zapewni stabilność finansową samorządów w kształceniu zawodowym, będą oni mieli pewność, że decyzja o uruchomieniu kształcenia w zawodzie deficytowym do zakończenia kształcenia w tym zawodzie będzie przekładać się na wyższe finansowanie w ramach subwencji.

- 3) opinia wydana przez wojewódzką radę rynku pracy będzie ważna przez okres 5 lat. Potem będzie konieczność zasięgnięcia nowej opinii o zasadności dalszego kształcenia w zawodzie w danej szkole. Jednak po upływie tego okresu ponowna opinia nie będzie wymagana w przypadku tego zawodu, który zostanie uznany za zawód, na który występuje nadwyżka zapotrzebowania określona w prognozie;

- 4) szkoła niepubliczna przed uruchomieniem kształcenia w nowym zawodzie w danej szkole również będzie zobowiązana zasięgnięcia opinii wojewódzkiej rady rynku pracy;
- 5) wojewódzka rada rynku pracy będzie, tak jak dotychczas, wydawała opinię w zakresie planowanego eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieujętego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Nie będzie natomiast wymagana opinia wojewódzkiej rady rynku pracy w zakresie uruchamiania oddziałów wielozawodowych (branżowa szkoła I stopnia – uczniowie będący młodocianymi pracownikami). Ponadto szkoła posiadająca pozytywną opinię o zawodzie, dla którego istnieje zawód pomocniczy, nie musiała występować o opinię w przypadku uruchomienia kształcenia w zawodzie pomocniczym.

Wyżej wymienione zmiany zostały również uwzględnione w art. 25 niniejszego projektu ustawy, w którym dokonano zmiany w art. 22 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w zakresie dotyczącym zadań wojewódzkiej rady rynku pracy.

Natomiast opinie wojewódzkich rad rynku pracy i powiatowych rad rynku pracy wydane przed dniem 1 stycznia 2019 r. zachowują moc do dnia 31 sierpnia 2022 r., a wnioski o uzyskanie opinii wojewódzkich oraz powiatowych rad rynku pracy złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, będą rozpatrywane się zgodnie z dotychczasowymi przepisami (art. 97 niniejszej ustawy).

Ponadto, opinia wojewódzkiej rady rynku pracy nie będzie wymagana w przypadku szkół, które od roku szkolnego 2019/2020 będą kontynuowały kształcenie w zawodach, których nazwa i symbol cyfrowy tego zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, są tożsame z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, w brzmieniu dotychczasowym.

Opinia wojewódzkiej rady rynku pracy wydawana po 1 stycznia 2019 r. będzie musiała uwzględniać prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, która zostanie określona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia

Priorytetem wprowadzanych zmian jest obecność pracodawców na każdym etapie procesu kształcenia zawodowego począwszy od określania potrzeb w zakresie nowych zawodów i umiejętności, poprzez zaprojektowanie kształcenia w tych zawodach i umiejętnościach, realizację kształcenia praktycznego przy ścisłym udziale pracodawców, weryfikację efektów kształcenia na egzaminie zawodowym, aż po zatrudnienie absolwentów szkół. Dlatego też,

oprócz uzyskania opinii wojewódzkiej rady rynku pracy przed uruchomieniem kształcenia w danym zawodzie dyrektor szkoły będzie zobowiązany nawiązać współpracę z pracodawcą właściwym dla zawodu lub branży (patrz. pkt. 1.4).

Proponuje się również, w dodanym ust. 3a w art. 8 ustawy – Prawo oświatowe, poszerzenie listy podmiotów, które mogą zakładać i prowadzić publiczne szkoły zawodowe oraz publiczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego o wszystkich ministrów właściwych do spraw zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - kształcące wyłącznie w zawodach, dla których są właściwi. Obecnie taką możliwość posiadają jedynie ministrowie właściwi: do spraw rolnictwa, do spraw rozwoju wsi, do spraw rynków rolnych, do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do spraw wewnętrznych, do spraw gospodarki morskiej, do spraw żeglugi śródlądowej, do spraw rybołówstwa, do spraw środowiska oraz Minister Sprawiedliwości i Minister Obrony Narodowej.

W ten sposób minister właściwy do zawodów, które na jego wniosek są wprowadzane do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego będzie mógł kształcić uczniów w tych zawodach w szkole, dla której będzie organem prowadzącym, a co za tym idzie będzie miał bezpośredni wpływ na jakość tego kształcenia – na kadre nauczycielską zatrudnioną w szkole, wyposażenie szkoły niezbędne do realizacji praktycznej nauki zawodu oraz będzie mógł zapewnić współpracę z pracodawcami.

Rozwiązanie zaproponowane w projekcie ustawy ma na celu zapewnienie wszystkim ministrom właściwym dla poszczególnych zawodów szkolnictwa branżowego takiej samej możliwości w zakresie zakładania i prowadzenia szkół kształcących w zawodach. Wprowadzenie tej regulacji może mieć szczególne znaczenie w przypadku zawodów unikatowych, w których kształcenie ze względu na specyficzne potrzeby mogłoby być prowadzone w szczególnych warunkach zagwarantowanych przez danego ministra.

1.4 Wzmocnienie udziału pracodawców w kształceniu zawodowym, w tym w realizacji praktycznej nauki zawodu dla uczniów szkół.

Współpraca szkół z pracodawcami. Umowy i porozumienia.

Nowe szkolnictwo branżowe (branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, technika i szkoły policealne) ma bazować przede wszystkim na współpracy z pracodawcami. Dobrze

zorganizowane i ściśle współpracujące z pracodawcami szkoły to przede wszystkim szansa dla regionów i społeczności lokalnych.

W projektowanej ustawie znalazła odzwierciedlenie kluczowa rola pracodawców w kształceniu zawodowym. W art. 3 ustawy – Prawo oświatowe dodano ust 1a, w którym określono, że system oświaty w zakresie kształcenia zawodowego wspierają także pracodawcy, organizacje pracodawców, samorządy gospodarcze lub inne organizacje gospodarcze, stowarzyszenia lub samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz Rada Programowa do spraw kompetencji.

Wprowadzono również przepis (w art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe) zobowiązujący dyrektora szkoły do nawiązania współpracy z pracodawcą właściwym dla zawodu lub branży lub z w tym osobą prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne, przed wprowadzeniem nowego zawodu do kształcenia w szkole. Współpraca ta, realizowana w ramach umowy lub porozumienia, obejmujących, co najmniej jeden cykl kształcenia, może polegać np. na:

- tworzeniu klas patronackich,
- realizacji kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu, we współpracy z pracodawcą,
- wyposażeniu warsztatów lub pracowni szkolnych,
- organizacji egzaminów zawodowych,
- doskonaleniu nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizowaniu szkoleń branżowych,
- realizacji doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.

Określenie „klasa patronacka” jest pojęciem powszechnie utrwalonym i w związku z tym nie jest konieczne doprecyzowywanie tego pojęcia na poziomie ustawy. „Klasę patronacką” należy rozumieć jako klasę objętą patronatem konkretnej firmy. Patron w porozumieniu lub umowie zawartej ze szkołą deklaruje wsparcie procesu kształcenia, które może przybierać różną formę, np. przyjęcia uczniów na praktyki zawodowe, wyposażenie pracowni szkolnych w sprzęt i materiały dydaktyczne, dodatkowe szkolenia, ufundowanie stypendiów dla najzdolniejszych. Ponadto, patron może uczestniczyć w opracowaniu programu nauczania dopasowanego do profilu zapotrzebowania jego firmy. Najlepsi absolwenci najczęściej znajdują zatrudnienie w tej formie.

W pozostałym zakresie wymienionym w art. 68 ust. 7c pkt 2–7 ustawy – Prawo oświatowe nie dookreślono w ustawie szczegółowo form współpracy pracodawcy ze szkołą, mając na celu uwzględnienie dotychczasowych praktyk w tym zakresie, które obejmują pełne spectrum działań możliwych do realizacji w ramach tej współpracy. Specyfika kształcenia zawodowego oraz różnorodność branż, w jakich będzie prowadzone kształcenie powodują, że możliwy zakres współpracy powinien każdorazowo uwzględniać również specyfikę regionalnego i lokalnego rynku pracy.

Wszystkie działania szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe powinny być skoncentrowane na tym, aby absolwenci szkoły posiadali pełne kwalifikacje zawodowe potwierdzone stosownymi dokumentami wydanymi w wyniku złożonych egzaminów. Ponadto absolwent powinien zostać przygotowany do uzyskania niezbędnych dla przyszłego pracodawcy uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych albo zdobyć w trakcie nauki dodatkowe umiejętności przydatne na przyszłym stanowisku pracy.

Nie jest to możliwe bez współpracy szkoły z pracodawcami – gdyż to pracodawcy wiedzą najlepiej, jakiego potrzebują pracownika. Pracodawca, jako współpracujący ze szkołą lub realizujący wspólnie program nauczania zawodu może brać również udział w zebraniach rady pedagogicznej. W posiedzeniach rady pedagogicznej mogą również brać udział z głosem doradczym, przedstawiciele pracodawców, organizacji pracodawców, stowarzyszeń lub samorządów zawodowych oraz sektorowych rad do spraw kompetencji (w art. 69 ustawy – Prawo oświatowe).

Obowiązek dla dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe do nawiązania współpracy z pracodawcą będzie miał zastosowanie w roku szkolnym 2019/2020 – 2021/2022 do szkół rozpoczynających kształcenie w nowych zawodach, a od roku szkolnego 2022/2023 i w kolejnych latach szkolnych do wszystkich szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Obowiązek ten nie dotyczy branżowych szkół II stopnia, gdyż tam kształcenie zawodowe odbywa się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wielu zawodach (art. 93 niniejszego projektu ustawy).

Praktyczna nauka zawodu.

Projektowane zmiany dotyczą również realizacji przez szkołę prowadzącą kształcenie zawodowe zadań związanych z organizacją praktycznej nauki zawodu. Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe powinna realizować kształcenie zawodowe w oparciu o współpracę

z pracodawcami, a praktyczna nauka zawodu powinna odbywać się w jak największym wymiarze w rzeczywistych warunkach pracy.

Projektowane rozwiązanie ma na celu uporządkowanie i uspoźnienie regulacji zawartej w rozporządzeniu w sprawie praktycznej nauki zawodu oraz w ustawie – Prawo oświatowe. Obecnie regulacja zawarta w ww. rozporządzeniu jest szersza w stosunku do materii uregulowanej przepisami ustawy. Niniejszy projekt ustawy w zmienianym w art. 121 ustawy - Prawo oświatowe przewiduje przekazywanie pracodawcom przez szkoły środków na realizację praktyk zawodowych (będących jedną z form praktycznej nauki zawodu), natomiast przeznaczenie środków na realizację zajęć praktycznych (również będących jedną z form praktycznej nauki zawodu) regulują przepisy rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu. Zgodnie z delegacją ustawową zawartą w zmienianym art. 120 ustawy – Prawo oświatowe, przeznaczenie środków, o których mowa w zmienianym art. 121 ustawy – Prawo oświatowe, dotyczących pełnego zakresu praktycznej nauki zawodu, zostanie określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie tej delegacji.

W dotychczasowych przepisach w sprawie praktycznej nauki zawodu nie zostały określone wymagania dotyczące programu kursu pedagogicznego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu. Przepisy stanowią jedynie, że program kursu pedagogicznego powinien zostać zatwierdzony przez kuratora oświaty i powinien obejmować łącznie, co najmniej 70 godzin zajęć z psychologii, pedagogiki i metodyki oraz 10 godzin praktyki metodycznej. Każdy organizator kursu w sposób dowolny konstruuje program kursu. W celu ujednoczenia wymagań dla instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie przygotowania pedagogicznego proponuje się, aby ramowy program tego kursu został określony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie delegacji zawartej w art. 120 ustawy – Prawo oświatowe. Ponadto, w art. 120 ustawy – Prawo oświatowe dodane zostały przepisy dotyczące realizacji praktycznej nauki zawodu o sprawy, które nie były dotychczas uregulowane, a zachodzi konieczność ich uregulowania:

- w dodanym ust. 1a zaprojektowano przepis regulujący realizację praktycznej nauki zawodu za granicą. Określono, że praktyczna nauka zawodu za granicą może być realizowana na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej,
- dodano ust. 3a mający na celu uniemożliwienie powierzania prowadzenia praktycznej nauki zawodu osobom skazanym za umyślne przestępstwa, określone w tym przepisie

(m.in. umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece).

Staż uczniowski – kształcenie dualne w branżowej szkole I stopnia i technikum.

Na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów praktyczna nauka zawodu w technikum realizowana jest w formie: zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zajęcia praktyczne w technikum mogą odbywać się u pracodawców, na zasadach dualnego systemu kształcenia, na podstawie umowy zawartej między dyrektorem szkoły a pracodawcą przyjmującym uczniów (tylko 8% uczniów technikum realizuje kształcenie dualne w ten sposób). Praktyki zawodowe mogą być realizowane u pracodawców na podstawie umowy między szkołą i pracodawcą (w 85% tak są realizowane).

Natomiast uczniowie branżowej szkoły I stopnia mogą realizować obowiązek nauki, jako młodociani pracownicy zatrudnieni na okres 36 miesięcy przez pracodawcę w celu przygotowania zawodowego. Jednak 40% uczniów tej szkoły nie zdecydowało się na ten system kształcenia.

W celu umożliwienia uczniom branżowej szkoły I stopnia oraz uczniom technikum uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w rzeczywistych warunkach pracy na podstawie umowy zawartej między nimi a pracodawcą, w projektowanym art. 121a ustawy – Prawo oświatowe wprowadzono możliwość odbywania przez nich w okresie nauki stażu uczniowskiego, który jest realizowany na odmiennych zasadach niż przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników.

Idea utworzenia stażu uczniowskiego została wypracowana na podstawie systemu dualnego, który odnosi duży sukces w krajach unii europejskiej między innymi w Holandii i Niemczech, oraz w oparciu o zapotrzebowanie wykazywane przez rynek pracodawców, dyrektorów szkół oraz uczniów chcących podejmować zatrudnienie pozwalające na naukę zawodu w rzeczywistych warunkach pracy, jednocześnie posiadając możliwość pracy i zarobku w trakcie nauki. Dotychczas takie narzędzie nie było przewidziane, a uczniowie technikum oraz uczniowie branżowej szkoły I stopnia, którzy nie chcieli realizować obowiązku nauki, jako młodociani pracownicy, nie mieli możliwości poznawania zawodu już od pierwszego roku nauki. Wprowadzenie stażu uczniowskiego jest uzupełnieniem pełnego modelu możliwości

nauki zawodu przez ucznia oraz możliwości pracodawcy do uzyskiwania kadr zgodnych z jego wymaganiami.

Staż uczniowski jest uzupełnieniem luki w systemie edukacji zawodowej, pozwalającej uczniowi na zdobywanie doświadczenia w zawodzie, w którym odbywa kształcenie już od momentu rozpoczęcia nauki, dając możliwość jednoczesnej nauki, praktyki zawodowej oraz uzyskiwanie dochodu w przypadku umowy stażowej przewidującej wynagrodzenie. Jest on w szczególności przeznaczony dla uczniów, którzy dzięki swojej ambicji i pracowitości są w stanie godzić pierwsze kroki zawodowe z nauką. Jest formą pozwalającą uczniowi na wykorzystanie wolnego czasu na pracę oraz wczesne włącznie się w system pracy, podatkowy oraz ubezpieczeń społecznych. Staż uczniowski stanowi dodatkowe zabezpieczenia ucznia w przypadku podjęcia złej decyzji o wybranym zawodzie już na samym początku nauki. Uczeń ma możliwość wyboru dodatkowej ścieżki.

Staż uczniowski jest również narzędziem dla pracodawców, dzięki któremu system praktycznej nauki zawodu może zostać uzupełniony o dodatkowe treści wykraczające poza zagadnienia zawarte w podstawach programowych nauczania w zawodach, w szczególności, te, które specyfikują zakład pracy przyjmujący na staż uczniowski, a są niezbędne do wykonywania w nim określonego zawodu. Jednocześnie staż uczniowski pozwala pracodawcom na zachęcanie uczniów do nauki zawodu oraz pracy w konkretnym zakładzie. Na podstawie narzędzia, jakim jest staż uczniowski pracodawca zyskuje możliwość wspierania uczniów już na poziomie nauki w szkole, wynagradzania wybranych uczniów oraz jeszcze ściślejszej współpracy w łańcuchu: pracodawca – uczeń – szkoła. Staż uczniowski pozwala pracodawcy na pozyskanie kadr, które będą odpowiadać modelowi przedsiębiorstwa oraz wspierać lokalny rynek pracy.

Dlatego też niniejszy projekt ustawy wprowadza przepisy umożliwiające zawarcie umowy o staż uczniowski pomiędzy pracodawcą przyjmującym ucznia na staż, a uczniem lub rodzicami niepełnoletniego ucznia. Proponuje się, aby zakres zagadnień realizowanych w czasie stażu był ustalany z dyrektorem szkoły w uzgodnieniu z uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia. Staż uczniowski jest pojęciem szerszym od praktycznej nauki zawodu. Regulacja zawarta w art. 121 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe została sprecyzowana w zakresie dotyczącym zagadnień wykraczających poza zakres praktycznej nauki zawodu. W trakcie stażu uczniowskiego uczeń może realizować treści nauczania i nabywać umiejętności spoza programu nauczania, które zwiększą jego szanse na późniejsze zatrudnienie w wyuczonym zawodzie Zagadnienia wykraczające poza zakres praktycznej nauki zawodu mogą stanowić

część lub całość stażu uczniowskiego jednak nie mogą zostać zaliczone na poczet praktycznej nauki. W przypadku, gdy staż uczniowski obejmuje wybrane zagadnienia z programu nauczania, dyrektor szkoły będzie mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części na podstawie zaświadczenia od pracodawcy. Proponuje się również, aby staż uczniowski mógł być odbywany odpłatnie, chyba że strony umowy o staż uczniowski postanowią inaczej, a wysokość miesięcznego świadczenia pieniężnego nie przekraczała wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r., poz. 847).

Umowa o staż uczniowski nie może dotyczyć pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie ustawy - Kodeks pracy oraz nie może być zawarta na okres dłuższy niż okres nauki w technikum. Natomiast podmiot przyjmujący na staż uczniowski zapewni uczniowi, bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, w tym w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z odbywaniem tego stażu - odpowiednie środki ochrony indywidualnej. W projekcie określono również wymagania, jakie musi spełnić opiekun stażu uczniowskiego. Regulacje te mają na względzie konieczność zapewnienia właściwej jakości realizowanego stażu uczniowskiego.

W projektowanych przepisach określono również wymiar godzin stażu uczniowskiego, który w przypadku uczniów w wieku do lat 16 nie może przekraczać 6 godzin, a uczniów w wieku powyżej 16 lat – 8 godzin. W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego w wieku powyżej 16 lat, dopuszczono możliwość obniżenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego do 7 godzin. Określono również, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przedłużenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego dla uczniów w wieku powyżej 18 lat, nie dłużej jednak niż do 12 godzin. Przedłużenie dobowego wymiaru godzin zajęć praktycznej nauki zawodu jest możliwe tylko u tych podmiotów przyjmujących na staż uczniowski, gdzie przedłużony dobowy wymiar czasu pracy wynika z rodzaju pracy lub jej organizacji. Staż uczniowski może być organizowany w systemie zmianowym, z tym, że w przypadku uczniów w wieku poniżej 18 lat nie może wypadać w porze nocnej. Natomiast dobowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych i godzin stażu uczniowskiego nie może przekroczyć 8 godzin oraz 40 godzin w tygodniu.

Projektowane rozwiązanie przewiduje również, że okres odbytego stażu uczniowskiego będzie się zaliczał się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Podstawę zaliczenia okresu odbytego stażu uczniowskiego stanowi zaświadczenie wydane przez podmiot przyjmujący na staż uczniowski. Wzór tego zaświadczenie zostanie określony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia.

Ponadto, na podstawie obowiązujących przepisów, pracodawca, który przyjmie ucznia na staż uczniowski i z tytułu odbywania stażu wypłaci mu świadczenie pieniężne, koszty te będą wliczone w koszty uzyskania przychodu.

Staż uczniowski będzie od 1 września 2019 roku dotyczył wszystkich uczniów branżowej szkoły I stopnia, pięcioletniego technikum jak również dotychczasowego czteroletniego technikum.

W związku z wprowadzonymi regulacjami zaprojektowane zostały również zmiany w:

- 1) art. 9 projektu niniejszej ustawy – w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 2) art. 16 niniejszego projektu ustawy - w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 3) art. 19 niniejszego projektu ustawy - w ustawie o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach.

Praktyczna nauka zawodu uczniów - młodocianych pracowników.

W związku z wprowadzeniem obowiązku przystępowania wszystkich uczniów, w tym uczniów - młodocianych pracowników do egzaminu zawodowego lub egzaminu czeladniczego, niezbędne jest podjęcie współpracy pracodawcy ze szkołą, w której ten młodociany pracownik realizuje kształcenie zawodowe teoretyczne oraz kształcenie ogólne. Oba te podmioty są odpowiedzialne za kształcenie ucznia – młodocianego pracownika, który w tej formie realizuje obowiązek nauki. Niezbędne jest, aby dyrektor szkoły i pracodawca współpracowali w zakresie realizacji szkolnego programu nauczania w zawodzie. Dlatego też, w projekcie zaproponowano (w dodanym art. 120a ustawy – Prawo oświatowe), aby pracodawca zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, kierujący ich na dokończanie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia ustalił z dyrektorem szkoły:

- 1) zakres kształcenia zawodowego zapewnianego przez szkołę i pracodawcę, wynikający z programu nauczania zawodu,
- 2) liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy,
- 3) sposób monitorowania przez każdą ze stron realizacji programu nauczania zawodu.

Ustalenia te będą stanowić załącznik do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, zawieranej z młodocianym pracownikiem, zgodnie z przepisami art. 191 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Powyższe regulacje mają na celu lepsze przygotowanie ucznia – młodocianego pracownika do egzaminu zawodowego lub czeladniczego oraz zwiększenie szansy na ukończenie przez niego szkoły i uzyskanie kwalifikacji zawodowych, co następnie umożliwi:

- podjęcie przez niego pracy i aktywny udział w rynku pracy,
- dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia, a co za tym idzie podniesienie zarówno kwalifikacji zawodowych jak również uzyskanie wykształcenia średniego branżowego – zwiększenie szansy na awans w pracy w związku z podwyższeniem kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia,
- docelowo – możliwość podejścia do egzaminu maturalnego i jego zdanie – co otwiera drogę na studia.

Uczeń, który kończy ośmioletnią szkołę podstawową, co do zasady ma skończone 15 lat lub ukończy 15 lat w roku kalendarzowym, w którym skończy tę szkołę. W celu umożliwienia absolwentowi szkoły podstawowej, który w dniu ukończenia tej szkoły nie ukończył jeszcze 15 lat, spełnianie obowiązku nauki poprzez realizowanie przygotowania zawodowego u pracodawcy, jako młodocianemu pracownikowi, w art. 4 niniejszego projektu ustawy, zaproponowano zmianę w art. 190 i art. 191 ustawy Kodeks Pracy. Zgodnie z projektowanym przepisem, osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, niemająca 15 lat, może być zatrudniona na zasadach określonych dla młodocianych pracowników w roku kalendarzowym, w którym kończy 15 lat.

Równocześnie, zaproponowano również, aby osoba, która w trakcie nauki w ośmioletniej szkole podstawowej ukończyła 18 lat mogła być również zatrudniona na zasadach dla młodocianych pracowników, ale tylko w roku kalendarzowym, w którym kończy szkołę. Ma to znaczenie zwłaszcza dla uczniów z niepełnosprawnościami, którzy dzięki takiemu rozwiązaniu, pomimo ukończonych 18 lat będą mogli kontynuować kształcenie, realizując przygotowanie zawodowe u pracodawcy jako młodociani pracownicy.

W związku z wprowadzeniem możliwości realizowania zadań dotyczących przygotowania teoretycznego młodocianych pracowników w formie turnusów przez różne podmioty (zmiana omówiona w pkt. 1.11), a dotychczas mogły to zadanie realizować wyłącznie publiczne i niepubliczne ośrodki kształcenia i doskonalenia zawodowego, zachodzi konieczność koordynowania realizacji tego zadania na terenie województwa tak, aby uczniowie mogli uczestniczyć w turnusach organizowanych jak najbliżej ich miejsca zamieszkania i nie musieli realizować kształcenia na drugim końcu kraju. Jest to również niezmiernie ważne w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami. Dlatego też, w art. 51 ustawy – Prawo oświatowe, poszerzono zadania kuratora oświaty o zadanie polegające na koordynowaniu organizacji kształcenia teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami.

Przypisanie koordynacji kształcenia teoretycznego młodocianych kuratorom oświaty wynika z poszerzenia katalogu podmiotów, które mogą organizować kształcenie teoretyczne młodocianych (również szkoły prowadzące kształcenie zawodowe). Obecnie w kuratoriach oświaty funkcjonują koordynatorzy do spraw kształcenia zawodowego, którzy współpracują ze sobą "na co dzień" i w przypadku zawodów unikatowych mają możliwość znalezienia właściwego miejsca w kraju (zebranie w jednym miejscu i w jednym czasie wszystkich młodocianych kształcących się w danym, unikatowym zawodzie).

Dzięki temu optymalnie zostanie wykorzystana sieć podmiotów realizujących to zadanie. Kuratorzy oświaty będą również współpracowali ze sobą przy realizowaniu tego zadania, zwłaszcza w przypadku zawodów, dla których brak będzie możliwości zorganizowania turnusu na danym terenie oraz w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami, dla których niezbędne będzie dostosowanie warunków kształcenia. Niezbędna będzie zatem, wymiana doświadczeń pomiędzy kuratorami oświaty, synchronizacja organizacji turnusów, w tym opracowanie harmonogramów. Dzięki takiemu rozwiązaniu, dyrektorzy szkół oraz pracodawcy będą mogli planować swoje zadania, a uczeń - młodociany pracownik będzie mógł się kształcić w oparciu o zsynchronizowany plan zajęć i nauki zawodu i pracy u pracodawcy.

Zwiększenie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zawodach deficytowych.

Na podstawie obowiązujących przepisów zawartych w art. 122 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom, którzy zawarli umowę o pracę z młodocianym pracownikiem na naukę zawodu

przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, które, przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy wynosi do 8 081zł.

Celem zmian wprowadzanych niniejszą ustawą jest w szczególności dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Dlatego też proponuje się zwiększenie kwoty dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w tych zawodach, w których występuje rzeczywiste zapotrzebowanie na pracowników na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Proponuje się – w dodanym ust. 2a w art. 122 ustawy – Prawo oświatowe, zwiększenie tego dofinansowania do kwoty 10 000 zł.

Zawody, na które występuje zapotrzebowanie na rynku pracy zostaną wskazane w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, która zostanie określona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze obwieszczenia na podstawie art. 46b ustawy - Prawo oświatowe.

Dlatego też, w art. 25 niniejszego projektu ustawy, zaproponowano zmianę w art. 8 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w taki sposób, aby wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja był określony po uwzględnieniu prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego.

Wraz z wprowadzoną zmianą, umożliwiającą zwiększenie kwoty dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika, w art. 136 niniejszego projektu ustawy został ustalony maksymalny limit wydatków w zakresie wysokości kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika na lata 2019 – 2028. Minister właściwy do spraw pracy monitoruje wykorzystanie limitów wydatków na to zadanie oraz, w razie potrzeby, wdraża mechanizm korygujący.

Zmiany w przepisach podatkowych.

W związku z potrzebą dodatkowego wsparcia kształcenia zawodowego zaproponowano wprowadzenie zmian w przepisach podatkowych, które stworzą preferencje podatkowe dla przedsiębiorców (osoby prawne lub osoby fizyczne), przekazujących darowizny dla publicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe i publicznych placówek kształcenia ustawicznego oraz publicznych centrów kształcenia zawodowego.

Obecnie darowizna, która jest przekazana na rzecz szkół finansowanych ze środków publicznych nie podlega odliczeniu od dochodu. Przedsiębiorcy mogą pomniejszyć dochód o wartość przekazanej darowizny na cele pożytku publicznego, ale tylko określonej grupie podmiotów, o której mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, a w przypadku osób fizycznych łącznie do wysokości nieprzekraczającej 6% dochodu.

W celu umożliwienia odliczania od dochodu, darowizn przekazywanych dla publicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt. 28a ustawy Prawo oświatowe i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy Prawo oświatowe, niezbędne było dokonanie zmian w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych (art. 9 i art. 10 niniejszego projektu ustawy). Określono również, że wydatki na ww. cel podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów lub nie zostały odliczone od dochodów opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30c lub nie zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

W projekcie ustawy zaproponowano, w przypadku osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą, zmianę przepisu art. 18 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, z uwzględnieniem możliwości odliczania podatku łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu. Natomiast w przypadku osób fizycznych zaproponowano zmianę przepisu art. 26 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, z uwzględnieniem możliwości odliczania podatku łącznie do wysokości nieprzekraczającej 6% dochodu.

Projektowane odliczenie będzie dokonywane w ramach obowiązującego w obecnym stanie prawnym limitu odnośnie darowizn (tj. 10% dochodu w CIT i 6% dochodu w PIT). W rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych za 2016 r. odliczenia darowizn na cele określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dokonało 5 tys. podatników w kwocie ok. 300 mln zł. W tym największą grupę (ponad 4 tys. podatników) stanowili podatnicy, których odliczenie z tytułu darowizn nie przekraczało 3% dochodu – ok. 230 mln zł. Od 3% do 6% dochodu stanowiły darowizny 397 podatników – łączna kwota darowizn tej grupy podatników wynosiła 37 mln zł. W przypadku zaledwie 556 podatników przekazane darowizny stanowiły co najmniej 6% dochodu - odliczenie tej grupy wyniosło 33 mln zł.

Mając na uwadze powyższe, trudno jest więc przewidzieć na jaką skalę będą korzystać podatnicy z projektowanej regulacji, w sytuacji gdy obecnie limit określony w ustawie nie jest w pełni wykorzystany. Dlatego zakłada się, że projektowane zmiany w przepisach podatkowych, które wprowadzą ww. preferencje podatkowe dla podmiotów przekazujących darowizny dla publicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe i placówek kształcenia ustawicznego oraz publicznych centrów kształcenia zawodowego nie spowodują znaczących skutków finansowych.

1.5. Organizacja kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz szkole policealnej.

Branżowe szkoły II stopnia

W projekcie (w art. 1 pkt. 4f niniejszego projektu ustawy) zdefiniowano szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, jako szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, do których są przyjmowane:

- w przypadku pięcioletniego technikum i trzyletniej branżowej szkoły I stopnia – osoby niepełnoletnie oraz dzieci i młodzież objęte kształceniem specjalnym,
- w przypadku branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej, osoby niepełnoletnie oraz osoby pełnoletnie.

Ponieważ do branżowej szkoły II stopnia będą przyjmowani absolwenci trzyletniej branżowej szkoły I stopnia, a więc co do zasady osoby mające ukończone 18 lat lub takie, które ukończą 18 lat w roku, w którym przyjmowane są do szkoły proponuje się odejście od wskazania, czy jest to szkoła dla młodzieży czy dla dorosłych. Proponuje się natomiast, aby kształcenie w tej szkole mogło się odbywać w formie dziennej (kształcenie odbywa się 5 lub 6 dni w tygodniu) lub w formie stacjonarnej (kształcenie odbywa się 3-4 dni w tygodniu) lub w formie zaocznej (kształcenie odbywa się, co 2 tygodnie przez 2 dni) – definicje poszczególnych form, w jakich może odbywać się kształcenie zostały zawarte w art. 4 pkt 29a - 29c ustawy – Prawo oświatowe. Szkoła będzie mogła dopasować formę kształcenia w zależności od potrzeb uczniów, np. uczniów już pracujących.

Nie zachodzi również obawa, że uczniowie niepełnoletni, kształcący się branżowej szkole II stopnia będą się uczyli z osobami dużo starszymi od siebie, ponieważ do klasy pierwszej publicznej branżowej szkoły II stopnia będą przyjmowani absolwenci branżowej szkoły I stopnia, którzy ukończyli tę szkołę w okresie 5 lat szkolnych poprzedzających rok szkolny, na który ubiegają się o przyjęcie do publicznej branżowej szkoły II stopnia.

W szkołach dla dorosłych kształcenie będzie mogło odbywać się tak jak dotychczas tylko w formie stacjonarnej lub zaocznej.

Organizacja kształcenia w branżowej szkole II stopnia będzie również odmienna niż w branżowej szkole I stopnia, a mianowicie kształcenie w tej szkole będzie się odbywać dwutorowo: kształcenie ogólne uczniów zgodnie z ramowym planem nauczania dla branżowej szkoły II stopnia, natomiast kształcenie zawodowe będzie odbywać się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Taka organizacja kształcenia umożliwi funkcjonowanie oddziałów prowadzących kształcenie w kilku zawodach, a tym samym funkcjonowanie klas wielozawodowych, podobnie jak w przypadku branżowej szkoły I stopnia w odniesieniu do młodocianych pracowników.

W branżowej szkole II stopnia uczniowie będą realizowali kształcenie zawodowe na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, w którym będą mogli uczestniczyć jednocześnie osoby niebędące uczniami szkoły. Dzięki takiemu rozwiązaniu zwiększy się prawdopodobieństwo utworzenia grupy kształcącej się w danej kwalifikacji. Ramowy plan nauczania opracowany dla branżowej szkoły II stopnia będzie wskazywał, że kształcenie zawodowe realizowane jest na kwalifikacyjnym kursie zawodowym zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego. W związku z powyższym proponuje się zmianę brzmienia delegacji dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 47 ust 1 pkt. 3 ustawy – Prawo oświatowe) do określenia ramowych planów nauczania dla poszczególnych typów szkół, w ten sposób, że tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w przypadku branżowej szkoły II stopnia nie obejmuje wymiaru obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego.

Dzięki wprowadzeniu branżowej szkoły II stopnia absolwent branżowej szkoły I stopnia (oraz dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej) będzie mógł uzyskać wykształcenie średnie branżowe oraz przystąpić do egzaminu maturalnego po dwóch latach nauki. Ponadto w szkole tej realizowane będą tylko wybrane zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, a główny nacisk zostanie położony na kształcenia zawodowe. Kształcenie w branżowej szkole II stopnia będzie mogło być realizowane w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej, co umożliwi dostosowanie organizacji kształcenia do potrzeb potencjalnych kandydatów do szkoły. Również osoby pracujące będą mogły kontynuować naukę. Oczywiście absolwenci

branżowej szkoły II stopnia nadal będą mogli kontynuować naukę w czteroletnim liceum ogólnokształcącym dla dorosłych od klasy drugiej w celu uzyskania wykształcenia średniego.

Brak narzucenia sztywnych ramowych planów w zakresie kształcenia zawodowego pozwoli szkole realizować kształcenie zawodowe w wymiarze niezbędnym dla uzyskania określonej kwalifikacji zawodowej (minimalny wymiar godzin niezbędny dla uzyskania wiedzy, umiejętności i kompetencji dla poszczególnych kwalifikacji jest różny - zgodnie z podstawami programowymi kształcenia w poszczególnych zawodach). Ponadto realizacja kształcenia zawodowego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych pozwoli na to, aby uczniowie kontynuujący kształcenie w różnych zawodach mogli wspólnie odbywać zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego, a w kwalifikacyjnych kursach zawodowych będą mogli uczestniczyć nie tylko słuchacze branżowej szkoły II stopnia, ale również osoby niebędące słuchaczami tej szkoły.

Na semestr pierwszy publicznej branżowej szkoły II stopnia będą przyjmowani kandydaci, którzy ukończyli branżową szkołę I stopnia w okresie 5 lat szkolnych poprzedzających rok szkolny, na który ubiegają się o przyjęcie do szkoły.

Zgodnie z zaproponowanymi zmianami kształcenie w branżowej szkole II stopnia począwszy od roku szkolnego 2020/2021 będzie się odbywało w oparciu o podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego. Jednocześnie w przepisach przejściowych (w art. 95 niniejszego projektu ustawy) umożliwiono kontynuację kształcenia w branżowej szkole II stopnia absolwentom dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych, którzy rozpoczęli kształcenie w tych szkołach począwszy od roku szkolnego 2012/2013. Uczniowie ci będą przyjmowani do branżowej szkoły II stopnia do roku szkolnego 2022/2023, tak aby mieli możliwość przystąpienia do egzaminu maturalnego oraz dokończenia kształcenia w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego, w oparciu o którą rozpoczęli kształcenie. Doprecyzowano także kryteria postępowania rekrutacyjnego do branżowych szkół II stopnia.

W związku z powyższym w latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego będą realizowane wspólnie przez uczniów branżowej szkoły II stopnia będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum. Natomiast w roku szkolnym 2022/2023 dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum i dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej obowiązkowe zajęcia edukacyjne

z zakresu kształcenia ogólnego będą realizowane odrębnie, gdyż będą się kształcili w oparciu o różne podstawy programowe kształcenia ogólnego.

Ma to na celu umożliwienie absolwentom dotychczasowego gimnazjum dokończenie kształcenia ogólnego oraz przestąpienie do matury na dotychczasowych zasadach.

Natomiast kształcenie zawodowe będzie realizowane w oparciu o podstawę programową szkolnictwa branżowego w ramach tego samego kwalifikacyjnego kursu zawodowego przez absolwentów branżowej szkoły I stopnia i absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych (art. 96 niniejszego projektu).

Proponuje się, aby zasady oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy w branżowej szkole II stopnia były analogiczne jak obecnie obowiązujące w szkołach dla dorosłych: klasyfikowanie i promowanie będzie się odbywać po każdym semestrze na podstawie egzaminów semestralnych przeprowadzanych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Będzie również możliwość zwalniania ucznia z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na podstawie zaświadczenia od pracodawcy. Niepełnoletnich uczniów branżowej szkoły II stopnia będą dotyczyły te same przepisy, co niepełnoletnich uczniów szkół dla dorosłych.

W związku z powyższym, przepisy rozdziału 3A ustawy o systemie oświaty zostały dostosowane do tej propozycji.

Tak zorganizowana branżowa szkoła II stopnia będzie atrakcyjną formą podwyższenia poziomu wykształcenia do średniego branżowego (w dwa lata, w przeciwieństwie do liceum ogólnokształcącego dla dorosłych) przy równoczesnym uzyskaniu kwalifikacji zawodowych na poziomie technika. Należy podkreślić, że określony w przepisach poziom wykształcenia, co najmniej średniego lub średniego branżowego jest warunkiem uzyskania dyplomu technika. Ponadto absolwent tej szkoły będzie mógł przystąpić do egzaminu maturalnego, a następnie kontynuować naukę na studiach.

Szkoły policealne

Podobnie jak w przypadku branżowej szkoły II stopnia, w projekcie proponuje się również, aby szkoła policealna funkcjonowała bez podziału na szkołę dla młodzieży i szkołę dla dorosłych, lecz jako szkoła, w której kształcenie, w zależności od zawodu będzie mogło być prowadzone w formie dziennej lub w formie stacjonarnej lub w formie zaocznej. Rekrutacja będzie analogiczna do obecnej rekrutacji do szkół policealnych dla dorosłych. Do szkoły

policealnej przyjmowane są osoby posiadające, co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe, zatem biorąc pod uwagę, że nauka w liceum ogólnokształcącym trwa 4 lata, a na osiągnięcie wykształcenia średniego branżowego potrzeba 6 lat, do szkoły policealnej będą przyjmowane osoby pełnoletnie (lub takie, które ukończą 18 lat w roku, w którym przyjmowane są do szkoły).

Proponuje się, aby zasady oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy w szkole policealnej były analogiczne jak w przypadku obecnych zasad obowiązujących w szkołach policealnych dla dorosłych. W związku z tym przepisy rozdziału 3A ustawy o systemie oświaty zostały dostosowane do tej propozycji.

Co do zasady w szkole policealnej będzie prowadzone kształcenie w tych zawodach, które w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nie będą przypisane do kształcenia w technikum. Przypisanie zawodów do kształcenia w danym typie szkoły będzie następowało na wniosek ministra właściwego dla danego zawodu oraz będzie przedmiotem rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego.

Projekt ustawy wprowadza elastyczność kształcenia w szkołach policealnych poprzez możliwość wyboru adekwatnej formy kształcenia.

Ponadto kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodach kształconych w szkole policealnej będzie możliwe wyłącznie dla osób posiadających, co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Wykształcenie, co najmniej średnie lub średnie branżowe jest wymagane od kandydatów do szkół policealnych. Dlatego też wymagania w stosunku do kandydatów na kwalifikacyjne kursy zawodowe organizowane w zawodach kształconych na tym samym poziomie powinny zostać ujednolicone.

Osoby dorosłe, które nie legitymują się ww. poziomem wykształcenia mogą uzyskać kwalifikacje zawodowe w zawodach na poziomie kwalifikacji technika na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Przewiduje się, że absolwent szkoły policealnej, który zda egzamin zawodowy uzyska tytuł „dyplomowanego specjalisty”.

W związku z projektowanymi zmianami w kształceniu w szkołach policealnych, w katalogu kwalifikacji pełnych w art. 8 ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, zmienianej w art. 39 niniejszego projektu ustawy, zostanie wyodrębniony przepis (jako pkt 7a) dotyczący 5 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) dla dyplomów potwierdzających kwalifikacje

zawodowe po ukończeniu tych szkół (z zastrzeżeniem możliwości określenia innego poziomu w klasyfikacji zawodów). Propozycja ma charakter systemowy i zmierza do wypełnienia faktyczną treścią możliwości uzyskania kwalifikacji pełnych na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Podobnie, ustawa - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, która nowelizując przepisy ustawy o ZSK wprowadza tytuł dyplomowanego specjalisty i dyplomowanego specjalisty technologa, a fakt uzyskania świadectwa dyplomowanego specjalisty i świadectwa dyplomowanego specjalisty technologa, potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Obecnie jedynie dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, dyplom ukończenia nauczycielskiego kolegium języków obcych i dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji, przy czym kształcenie prowadzone jest obecnie tylko w ostatnim z wymienionych kolegiów.

Niniejszy projekt (w art. 105-113) zawiera również przepisy zobowiązujące organy prowadzące szkoły policealne do podjęcia działań mających na celu dostosowanie działalności szkół policealnych do przepisów niniejszej ustawy, a w szczególności dotyczące dostosowania statutu szkoły do przepisów niniejszej ustawy (do dnia 30 listopada 2019 r.) oraz zmiany nazwy szkoły (do dnia 9 sierpnia 2019 r.).

Uczniowie i słuchacze, którzy rozpoczęli naukę przed dniem 1 września 2019 r. kontynuują naukę na podstawie dotychczasowych przepisów.

1.6. Wzmocnienie potencjału szkół.

Umożliwienie szkołom organizacji krótszych form kursowych (kursów umiejętności zawodowych).

W obecnym stanie prawnym katalog pozaszkolnych form kształcenia został określony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, na podstawie upoważnienia zawartego w art. 117 ustawy – Prawo oświatowe.

W celu umożliwienia prowadzenia przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe innych pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, poza kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi, w niniejszym projekcie ustawy, wskazano i zdefiniowano formy pozaszkolne, w których prowadzone jest kształcenie ustawiczne oraz wskazano podmioty, które mogą prowadzić kształcenie w poszczególnych formach. Są to: kwalifikacyjny kurs zawodowy, kurs umiejętności zawodowych, kurs kompetencji ogólnych, turnus doksztalcania teoretycznego

młodocianych pracowników oraz inny kurs, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Zgodnie z wprowadzonymi regulacjami, publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe będą mogły prowadzić tak jak dotychczas kwalifikacyjny kurs zawodowy, a ponadto również kurs umiejętności zawodowych i turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników - w zakresie zawodów, w których te szkoły kształcą, oraz w zakresie branż, do których są przypisane te zawody. Ponadto, kurs umiejętności zawodowych został poszerzony o możliwość realizacji programu nauczania, który uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Dzięki temu również uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe będą mogli nabyć dodatkowe umiejętności przydatne w przyszłej pracy.

Dzięki wprowadzeniu tego rozwiązania zostanie wzmocniony potencjał szkół prowadzących kształcenie w zawodach poprzez poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty tych szkół zarówno dla swoich uczniów, jak również dla osób spoza szkoły, oraz zostanie w pełni wykorzystana wykwalifikowana kadra, wyposażenie szkoły oraz zostanie poszerzona współpraca z pracodawcami.

Wszystkie z tych form będą mogły prowadzić publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego.

Określony w obowiązujących przepisach katalog podmiotów uprawnionych do prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych nie uległ zmianie.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2 nie podlegają nadzorowi pedagogicznemu prowadzonemu przez kuratora oświaty, a zatem nie można stwierdzić prawidłowości ich zorganizowania, kwalifikacji osób prowadzących zajęcia i realizacji kształcenia stosownie do wymagań określonych przepisami prawa. Natomiast placówki i centra, zarówno publiczne jak i niepubliczne podlegają nadzorowi pedagogicznemu kuratora oświaty.

Mając na względzie, zapewnienie jakości kształcenia prowadzonego w pozaszkolnych formach kształcenia przez wszystkie podmioty, zaproponowano aby podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, mogły prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe, ale tylko w tym przypadku, gdy będą posiadały na dany kurs akredytację kuratora oświaty. Akredytacja będzie wymagana od 1 września 2020 r. Kwalifikacyjne kursy zawodowe, które

są prowadzone na dotychczasowych zasadach bez akredytacji, podmioty te będą mogły prowadzić do 31 grudnia 2020 r. (stosownie do przepisów art. 88 niniejszego projektu).

Źródłem finansowania kształcenia ustawicznego prowadzonego w formach pozaszkolnych przez uprawnione do tego publiczne: szkoły, placówki oraz centra, z wyłączeniem kwalifikacyjnych kursów zawodowych i turnusów doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników, mają być opłaty ponoszone przez uczestników kształcenia, z tym, że opłaty te nie mogą przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia. Taka formuła była dotąd zarezerwowana wyłącznie dla placówek, a obecnie jest rozszerzona na wszystkie szkoły kształcące w danym zawodzie/branży.

Dlatego też projektowane przepisy zostały uzupełnione o regulacje dotyczące możliwości pobierania opłat za kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzone przez publiczne: szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego.

Natomiast, tryb zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za kształcenie oraz warunki i tryb zwrotu opłaty wniesionej przez osoby, które z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie podjęły kształcenia na danym kursie zostaną określone w nowym rozporządzeniu w sprawie kształcenie ustawicznego w formach pozaszkolnych, które zostanie wydane na podstawie delegacji zawartej w art. 117 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

Doradztwo zawodowe

W projekcie ustawy, w dodanym art. 26a ustawy – Prawo oświatowe zostały uregulowane także kwestie dotyczące realizacji doradztwa zawodowego. Zaproponowano ujęcie doradztwa zawodowego, jako procesu, który rozpoczyna się w okresie przedszkolnym i jest kontynuowany na kolejnych etapach edukacyjnych. Określono, na czym polega doradztwo zawodowe oraz jakie są jego cele na poszczególnych etapach kształcenia, wyszczególniając: preorientację zawodową dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego, orientację zawodową dla klas I-VI szkół podstawowych oraz działania w zakresie doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Wyodrębnienie w ramach doradztwa zawodowego preorientacji i orientacji zawodowej oraz innych działań związanych z realizacją doradztwa zawodowego wraz z określeniem celów, jakim mają służyć, wskazuje na konieczność zastosowania odmiennego podejścia do procesów doradczych adresowanych

do dzieci w przedszkolu, uczniów szkół podstawowych czy też szkół ponadpodstawowych. Wskazano również zajęcia w ramach, których realizowane jest doradztwo zawodowe.

Wprowadzenie do katalogu źródeł gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dodatkowej kategorii w szkołach i placówkach zawodowych

W przepisach art. 223 ustawy o finansach publicznych – zmienianej w art. 28 niniejszej ustawy, zaproponowano w przypadku szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe umieszczenie dodatkowego źródła, z których dochody będą gromadzone na rachunku, tj.: z działalności polegającej na świadczeniu usług w ramach kształcenia zawodowego. Środki gromadzone z tego źródła będą mogły być wykorzystywane wyłącznie na cele kształcenia zawodowego realizowanego przez te jednostki, w szczególności na cele kształcenia zawodowego teoretycznego lub praktycznej nauki zawodu. Środki zgromadzone na wydzielonym rachunku z przeznaczeniem na kształcenie zawodowe nie mogą być wykorzystane na finansowanie wynagrodzeń osobowych o czym stanowi ust. 2 pkt 3 nowelizowanego art. 223 ustawy o finansach publicznych.

Celem wprowadzenia takiego rozwiązania było umożliwienie szkołom gromadzenia dochodów uzyskiwanych w ramach praktycznego kształcenia zawodowego (np. usługi gastronomiczne, mechaniczne, fryzjerskie itp.) i sfinansowania z tych środków wydatków bieżących, w szczególności kosztów pomocy dydaktycznych, sprzętu, materiałów na potrzeby szkoły lub placówki. Rozwiązanie to spowoduje rozwój szkół prowadzących kształcenie zawodowe podnosząc ich prestiż i zachęcając uczniów kończących szkołę podstawową do wyboru tych szkół.

Taką możliwość szkoły te będą miały od dnia 1 września 2019 r.

1.7. Dostosowanie struktury placówek umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wprowadzanych zmian.

W systemie oświaty funkcjonują obecnie trzy rodzaje placówek (placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego i ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego), umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Rodzaje oraz zadania publicznych placówek określone zostały w przepisach w sprawie kształcenia ustawicznego: centrum kształcenia ustawicznego, centrum kształcenia praktycznego i publiczne ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

Wszystkie te placówki mogą prowadzić kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, z tym, że turnusy dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników może prowadzić wyłącznie ośrodek. W skład centrum kształcenia ustawicznego mogą wchodzić szkoły dla dorosłych, natomiast specyfiką centrum kształcenia praktycznego jest realizowanie zadań z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikających z programu nauczania dla danego zawodu, polegających w szczególności na prowadzeniu:

- zajęć praktycznych dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu,
- zajęć uzupełniających dla młodocianych pracowników z zakresu praktycznej nauki zawodu niezrealizowanych u pracodawcy.

Z danych Systemu Informacji Oświatowej wynika, że tylko 49 ze 167 centrów kształcenia praktycznego funkcjonuje samodzielnie, pozostałe funkcjonują w zespołach szkół, w zespołach szkół i placówek albo w zespołach placówek – razem z publicznymi ośrodkami dokształcania i doskonalenia zawodowego. W systemie oświaty funkcjonuje tylko 5 niepublicznych placówek kształcenia praktycznego. Podobna sytuacja występuje w przypadku ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego – 72 z 209 publicznych ośrodków funkcjonują samodzielnie, a pozostałe w różnych zespołach. W systemie funkcjonują 152 niepubliczne ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, z czego 150 funkcjonuje samodzielnie, a 2 w zespołach szkół i placówek.

W związku z powyższym w projekcie zaproponowano, aby w systemie oświaty funkcjonowały tylko dwa rodzaje placówek umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych: dotychczasowa placówka kształcenia ustawicznego oraz centrum kształcenia zawodowego.

Celem zmian jest wzmocnienie dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego jak również ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, które staną się centrami kształcenia zawodowego o poszerzonym spektrum działania.

Nowa placówka - centrum kształcenia zawodowego, podobnie jak dotychczasowe centrum kształcenia praktycznego lub ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, nie będzie placówką kształcenia ustawicznego. Centra kształcenia zawodowego powstające z przekształcenia dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego lub ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego będą placówkami wspierającymi edukację zawodową uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie zajęć praktycznych

lub doksztalcania teoretycznego pracowników mlodocianych, a takze beda mogly realizowac ksztalcenie zawodowe w formie kursow (umiejtnosci zawodowych, kwalifikacyjnych kursow zawodowych lub kursow innych - umozliwiajacych uzyskiwanie i uzupealnianie wiedzy, umiejtnosci i kwalifikacji zawodowych).

Zgodnie z rozporzadzeniem w sprawie ksztalcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, w ktorym sa i docelowo beda okreslone odrębne zadania dla publicznego centrum ksztalcenia zawodowego i dla publicznego centrum ksztalcenia ustawicznego, centrum ksztalcenia ustawicznego moze prowadzic ksztalcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, a takze w szkołach dla doroslych, jezeli takie szkoły wchodza w sklad centrum. Nowe rozporzadzenie, ktore zostanie wydane na podstawie delegacji zawartej w art. 117 ust. 5 ustawy – Prawo oswiatowe, okresli zadania publicznych placowek ksztalcenia ustawicznego i publicznych centrów ksztalcenia zawodowego, warunki, organizacje i tryb prowadzenia ksztalcenia ustawicznego w poszczegolnych formach pozaszkolnych, sposoby potwierdzania efektów ksztalcenia uzyskanych w wyniku ukończenia ksztalcenia realizowanego w poszczegolnych formach pozaszkolnych, wzory dokumentow wydawanych po ukończeniu ksztalcenia realizowanego w formach pozaszkolnych oraz inne kwestie zwiazane z realizacja zadań przez te placowki.

W celu optymalizacji zadań realizowanych przez publiczne placowki: centrum ksztalcenia ustawicznego oraz centrum ksztalcenia zawodowego wprowadzono mozliwosc posiadania przez nie filii, ktore beda podporzadkowane organizacyjnie odpowiednio publicznemu centrum ksztalcenia ustawicznego lub publicznemu centrum ksztalcenia zawodowego, co znajduje odzwierciedlenie w dodanym art. 95a ustawy – Prawo oswiatowe.

Wsród projektowanych przepisow ustawy, w art. 50 – art. 76 niniejszego projektu ustawy, znalazly sie rozwiązania prawne dotyczace przeksztalcania placowek ksztalcenia praktycznego i ośrodkow doksztalcania i doskonalenia zawodowego - zarowno publicznych, jak i niepublicznych.

W projekcie zaplanowano, ze z dniem 1 wrzesnia 2019 r. dotychczasowe ośrodkie doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz placowki ksztalcenia praktycznego staja sie centrami ksztalcenia zawodowego. Dotychczasowe statuty ośrodkow doksztalcania zawodowego i placowek ksztalcenia praktycznego zachowuja moc nie dluzej niz do dnia 30 listopada 2019 r. Okreslono rowniez przepisy dotyczace dotychczasowego mienia ośrodkow doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz placowek ksztalcenia praktycznego – mienie to staje sie mieniem centrów ksztalcenia zawodowego. Ponadto centra ksztalcenia zawodowego przejmują

uprawnienia, obowiązki, zobowiązania i wierzytelności dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego i ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego lub publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego zobowiązany będzie w terminie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r., stwierdzić przekształcenie w centrum kształcenia zawodowego w drodze uchwały, która stanowi akt założycielski centrum kształcenia zawodowego.

Projektowane przepisy obejmują również przypadki, gdy dotychczasowe publiczne centrum kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego funkcjonują w:

- 1) zespole publicznych placówek w skład, którego wchodzi jedynie te placówki - wtedy ten zespół staje się centrum kształcenia zawodowego,
- 2) zespole publicznych szkół lub placówek, w skład którego wchodzi również inne publiczne placówki i szkoły – wtedy placówka kształcenia praktycznego i ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, stają się jednym publicznym centrum kształcenia zawodowego. W tym przypadku nie jest wymagane rozwiązanie zespołu lub wyłączenie z zespołu publicznych placówek.

W przypadku dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego lub publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego prowadzonych przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną przyjęto analogicznie, że ta placówka lub ośrodek z dniem 1 września 2019 r. stanie się centrum kształcenia zawodowego o ile osoba prowadząca szkołę w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r. przedłoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który wydał zezwolenie na ich założenie, dokumenty określone w projektowanej ustawie. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów w ww. terminie dotychczasowa publiczna placówka kształcenia praktycznego lub publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego ulega likwidacji. Spełnienie tego warunku jest również konieczne, jeśli zmiana zezwolenia dotyczy zespołu placówek lub zespołu szkół i placówek, w skład których wchodzi dotychczasowa placówka kształcenia praktycznego lub dotychczasowy ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego.

Przepisami przejściowymi objęto również niepubliczne placówki kształcenia praktycznego oraz niepubliczne ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, które staną się niepublicznym centrum kształcenia zawodowego, o ile osoba prowadząca, w terminie do dnia

30 czerwca 2019 r., przedłoży organowi jednostki samorządu terytorialnego, który dokonał wpisu do ewidencji placówek niepublicznych, dokumenty określone w projektowanej ustawie. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów w ww. terminie wpis do ewidencji podlega wykreśleniu.

Projektowane przepisy dotyczą również możliwości przekształcenia dotychczasowej publicznej placówki kształcenia praktycznego albo dotychczasowego publicznego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego w filię centrum kształcenia zawodowego. W tym celu rada powiatu, w terminie do dnia 31 marca 2019 r. może podjąć uchwałę w sprawie przekształcenia dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego lub dotychczasowego ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego w centrum kształcenia zawodowego, któremu jest podporządkowana filia lub filie. Taką możliwość ma również osoba prawna i osoba fizyczna prowadząca dotychczasową publiczną placówkę kształcenia praktycznego i dotychczasowy publiczny ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, jeśli złoży wniosek o zmianę zezwolenia wraz z wymaganymi dokumentami w terminie do dnia 28 lutego 2019 r. Przy czym należy zauważyć, że w opinii projektodawcy, po 1 września 2019 r., tworzenie i likwidacja filii centrum kształcenia zawodowego powinno odbywać się na podstawie przepisów art. 89 ustawy – Prawo oświatowe.

Zaprojektowane przepisy regulują sytuację nauczycieli, dyrektorów i pozostałej kadry kierowniczej w przekształcanych jednostkach. Z dniem 1 września 2019 roku:

- 1) w przypadku placówki kształcenia praktycznego przekształcanej w centrum kształcenia zawodowego, nauczyciele stają się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego, dyrektor, wicedyrektor i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze stają się dyrektorem, wicedyrektorem i nauczycielami zajmującymi inne stanowiska kierownicze w centrum kształcenia zawodowego i zajmują te stanowiska do końca okresu na jaki powierzono im te stanowiska w dotychczasowej placówce kształcenia praktycznego,
- 2) w przypadku ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego przekształcanego w centrum kształcenia zawodowego, nauczyciele stają się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego, dyrektor, wicedyrektor i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze stają się dyrektorem, wicedyrektorem i nauczycielami zajmującymi inne stanowiska kierownicze w centrum kształcenia zawodowego i zajmują te stanowiska do końca okresu na jaki powierzono im te stanowiska w dotychczasowym ośrodku dokształcania i doskonalenia zawodowego,

- 3) w przypadku zespołu placówek w skład, którego wchodzi jedynie placówka kształcenia praktycznego i ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego przekształcanego w centrum kształcenia zawodowego, nauczyciele stają się nauczycielami, centrum kształcenia zawodowego, dyrektor, wicedyrektor i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze stają się dyrektorem, wicedyrektorem i nauczycielami zajmującymi inne stanowiska kierownicze w centrum kształcenia zawodowego i zajmują te stanowiska do końca okresu na jaki powierzono im te stanowiska w dotychczasowym zespole placówek,
- 4) w przypadku przekształcenia w centrum kształcenia zawodowego placówki kształcenia zawodowego i ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego wchodzących w skład zespołu szkół lub placówek, innego niż ten, o którym mowa powyżej , nauczyciele pozostają nauczycielami zespołu, dyrektor, wicedyrektor i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze stają się dyrektorem, wicedyrektorem i nauczycielami zajmującymi inne stanowiska kierownicze i zajmują swoje stanowiska do końca okresu na jaki im je powierzono w dotychczasowym zespole szkół lub placówek,
- 5) w przypadku podjęcia decyzji przez radę powiatu o utworzeniu macierzystego centrum kształcenia zawodowego z jednej placówki (placówki kształcenia praktycznego albo ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego), nauczyciele stają się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana filia lub filie, dyrektor przekształcanej placówki stanie się dyrektorem centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana filia lub filie i zajmuje to stanowisko do końca okresu na jaki powierzone mu to stanowisko w dotychczasowej placówce, natomiast wicedyrektorzy i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze w placówce zostają odwołani ze swoich stanowisk,
- 6) w przypadku podjęcia decyzji przez radę powiatu o utworzeniu macierzystego centrum kształcenia zawodowego z dwóch placówek (połączenie placówki kształcenia praktycznego i ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego), nauczyciele stają się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego, dyrektorzy i wicedyrektorzy oraz nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze zostają odwołani ze swoich stanowisk. W tym przypadku organ prowadzący dotychczasową placówkę kształcenia praktycznego i ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego ogłasza konkurs na dyrektora centrum kształcenia zawodowego, któremu będzie podporządkowana filia lub filie,

- 7) w przypadku przekształcenia placówki kształcenia praktycznego albo ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego w filię centrum kształcenia zawodowego, nauczyciele placówki przekształcanej w filię centrum kształcenia zawodowego staną się nauczycielami centrum kształcenia zawodowego, któremu podporządkowana będzie filia, dyrektor staje się kierownikiem filii organizacyjnie podporządkowanej centrum kształcenia zawodowego i zajmuje to stanowisko do końca okresu na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego albo ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego, wicedyrektorzy i nauczyciele zajmujący inne stanowiska kierownicze w placówce przekształcanej w filię centrum kształcenia zawodowego zostają odwołani ze swoich stanowisk.

Uczestnicy form pozaszkolnych organizowanych przez dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego i dotychczasowe ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego staną się uczestnikami form pozaszkolnych organizowanych przez centrum kształcenia zawodowego.

Tym samym zmianom organizacyjnym zgodnie z przepisami niniejszej ustawy podlegają dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego, dotychczasowe ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz zespoły tych placówek prowadzone przez ministrów.

1.8. Zmiany zasad udzielania akredytacji na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Wszystkie wprowadzane w projekcie zmiany mają na celu poprawę jakości kształcenia zawodowego i dostosowanie tego kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Dotyczy to nie tylko kształcenia prowadzonego w szkołach, ale również w pozaszkolnych formach kształcenia. Dlatego też wprowadzane są zmiany w systemie akredytacji przyznawanej przez kuratora oświaty na kształcenie ustawiczne prowadzone w formach pozaszkolnych, która stanowi potwierdzenie spełniania określonych wymogów i zapewnienie wysokiej jakości prowadzonego kształcenia.

Akredytacja kuratora oświaty jest i pozostanie mechanizmem zapewniania jakości prowadzonego kształcenia, co ma szczególne znaczenie z punktu widzenia potencjalnych odbiorców kształcenia zainteresowanych ofertą akredytowanej placówki. Zmiany wprowadzane projektowaną ustawą mają na celu usprawnienie mechanizmu akredytacji, który został wprowadzony w 2003 r. i nie uwzględniał zmian zachodzących w oświacie na przestrzeni ostatnich 15 lat.

Główna zmiana polega na tym, że akredytacja będzie przyznawana na konkretną pozaszkolną formę kształcenia prowadzoną przez dany podmiot, a nie na całość prowadzonego przez ten podmiot kształcenia. Często zdarza się, że firma prowadząca różnego rodzaju szkolenia, po uzyskaniu akredytacji na jeden z kursów, reklamuje się jako „placówka posiadająca akredytację kuratora oświaty”, co sugeruje, iż akredytacja dotyczy całej oferty edukacyjnej. Wprowadza tym samym w błąd potencjalnych uczestników kursów „nieakredytowanych”.

Dookreślono, że akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce prowadzenia kształcenia ustawicznego w danej formie pozaszkolnej, oraz że akredytację przyznaje się na okres 5 lat. Akredytację, przyznaje się po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny kształcenia ustawicznego prowadzonego w danej formie pozaszkolnej. W projekcie określono również sposób ustalania wynagrodzenia dla członków zespołu akredytacyjnego.

Ponadto w projekcie określono wysokość opłaty wnoszonej przez podmiot ubiegający się o akredytację oraz tryb jej wnoszenia.

Na podstawie dotychczasowych przepisów, od 2017 r., wysokość tej opłaty ustala kurator oświaty, tak, aby nie przekraczała kwoty 1000 zł waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej. Ustalona na 2018 rok opłata wynosi 1023 zł.

Na podstawie projektowanych przepisów wysokość opłaty ustalonej zgodnie z dotychczasowymi zasadami będzie podawał każdego roku do publicznej wiadomości na stronie internetowej minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. W ten sposób ustalona opłata będzie tej samej wysokości na terenie całego kraju.

Projektowane przepisy określają wymagania, jakie musi spełnić placówka lub centrum, aby mogła uzyskać akredytację. Akredytację będzie mogła uzyskać placówka lub centrum, która:

- 1) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w prowadzeniu kształcenia ustawicznego w formie lub formach pozaszkolnych,
- 2) opracowuje i stosuje system zapewniania jakości prowadzonego kształcenia oraz systematycznie go doskonali,
- 3) zapewnia bazę wyposażoną w środki dydaktyczne – w zakresie danej formy pozaszkolnej,

- 4) zapewnia wykwalifikowaną kadre – w zakresie danej formy pozaszkolnej,
- 5) zapewnia program nauczania, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 117 ust. 5 – w zakresie danej formy pozaszkolnej,
- 6) zapewnia warunki realizacji praktycznej nauki zawodu – w przypadku ubiegania się o akredytację na kształcenie w formach pozaszkolnych, o których mowa w art. 117 ust. 1a pkt 1 i 2,
- 7) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji kształcenia ustawicznego w danej formie pozaszkolnej,
- 8) udostępnia uczestnikom kształcenia w danej formie pozaszkolnej materiały dydaktyczne.

Wprowadzono również przepis zobowiązujący kuratora oświaty do prowadzenia wykazu pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, na kształcenie w których przyznał akredytację. Wykaz ten będzie podawany do publicznej wiadomości na stronie internetowej kuratorium oświaty.

W związku ze szczegółowym określeniem warunków przyznawania akredytacji w niniejszym projekcie ustawy, zmienione zostało również upoważnienie zawarte w art. 118 ust. 9 ustawy – Prawo oświatowe.

1.9. Wprowadzenie obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminów zawodowych.

Zmiany w szkolnictwie branżowym planowane od roku szkolnego 2019/2020 koncentrują się również na usprawnieniu i zwiększeniu efektywności egzaminów zawodowych. Z jednej strony weryfikują one jakość procesu kształcenia, a z drugiej stanowią przepustkę do sukcesu na rynku pracy. Skuteczność kształcenia zawodowego może być mierzona liczbą absolwentów, którzy uzyskują kwalifikacje zawodowe. Warunkiem otrzymania stosownego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe jest nie tylko dobre przygotowanie uczniów, ale także przystąpienie do egzaminu, które dotychczas nie było obligatoryjne.

Mając na uwadze zwiększenie szans absolwentów zawodów szkolnictwa branżowego na podjęcie pracy zgodnie z nabytymi kwalifikacjami, od 1 września 2019 r. proponowane jest wprowadzenie obowiązku przystępowania uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe odpowiednio do egzaminu zawodowego przeprowadzanego przez okręgowe komisje egzaminacyjne lub do egzaminu czeladniczego przeprowadzanego przez komisje

egzaminacyjne izb rzemieślniczych (w przypadku ucznia – młodocianego pracownika kształcącego się u pracodawcy będącego rzemieślnikiem). Wprowadzenie obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego lub do egzaminu czeladniczego będzie warunkiem ukończenia szkoły lub promocji do następnej klasy, po spełnieniu pozostałych, dotychczasowych warunków określonych w przepisach prawa oświatowego (art. 44q ust. 1 pkt 3 i pkt 4 ustawy o systemie oświaty).

Aby umożliwić uczniowi technikum, który z przyczyn losowych i zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu zawodowego w terminie głównym i dodatkowym, ale spełnił wszystkie pozostałe warunki do uzyskania promocji do następnej klasy, wprowadzono (dodane w art. 44o ust. 8 i 9) przepis, zgodnie z którym rada pedagogiczna może podjąć decyzje o promowaniu tego ucznia do następnej klasy.

Wyniki zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie 76% dotyczą jedynie osób przystępujących do egzaminu. Obecnie jedynie około 45% uczniów rozpoczynających naukę w technikum kończy szkołę uzyskując dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Przy ogromnych nakładach na kształcenie zawodowe (około 9 mld zł rocznie, w tym 7,2 mld zł z subwencji oświatowej), liczba osób kończących edukację z dyplomem zawodowym jest w niektórych zawodach wręcz znikoma – nie przekracza kilku procent wszystkich kształcących się w danym zawodzie. Dla przykładu w latach 2012–2017 (a więc przez 6 lat) okręgowe komisje egzaminacyjne wydały:

- 19 120 dyplomów w zawodzie technik informatyk (rocznie kształci się ok. 95 000 uczniów),
- 4 531 dyplomów w zawodzie technik mechatronik (rocznie kształci się ok. 20 000 uczniów).

Wprowadzenie obowiązkowego egzaminu zawodowego spowoduje, że szanse ucznia technikum lub branżowej szkoły na zakończenie edukacji z dokumentem potwierdzającym kompetencje będą większe. Szacuje się, że dzięki wprowadzeniu obowiązku w najbliższych 10 latach egzamin pozwoli potwierdzić łącznie ponad 5 mln kwalifikacji. Oznacza to szansę potwierdzenia dodatkowych 3 mln kwalifikacji w stosunku do niecałych 2 mln, które zostałyby potwierdzone przy założeniu obecnego poziomu przystępowalności do egzaminu.

Zakładając, że w ciągu najbliższych 10 lat do egzaminu przystąpiłoby około 1 mln 200 tys. zdających, około 912 tys. z nich uzyskałoby kwalifikacje (76%). Wprowadzenie obowiązku

może zwiększyć liczbę zdających o 2 mln osób, co oznacza szansę na uzyskanie kwalifikacji przez dodatkowe 1 mln 200 tys.

Obowiązkowy egzamin zawodowy może przyczynić się do wzmocnienia działań ze strony szkoły nakierowanych na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, a szkoły nie będą mogły już w żaden sposób „zniechęcać” uczniów do przystąpienia do egzaminu zawodowego, w obawie o niższe wyniki.

Obowiązkowy egzamin zawodowy potwierdzi efektywność procesu kształcenia, pozwalając na dokonanie rzetelnej i kompleksowej oceny faktycznego stanu kształcenia zawodowego w Polsce. Umożliwi to identyfikację rzeczywistych słabych stron kształcenia, wymagających interwencji ze strony odpowiednio ministra lub organów nadzorujących/prowadzących.

Wynikająca z podstaw programowych wiedza uczniów i młodocianych pracowników powinna być w pełni porównywalna, niezależnie od miejsc nabywania umiejętności zawodowych. Dlatego też w pracach zespołów przygotowujących propozycje zadań i arkuszy egzaminacyjnych oraz materiałów egzaminacyjnych zarówno dla części pisemnej, jak również do części praktycznej egzaminu zawodowego będą mogli brać udział pracownicy szkół wyższych lub przedstawiciele pracodawców (w art. 9a ust. 2 dodany pkt 1a – ustawy o systemie oświaty).

Wprowadzenie obowiązku przystąpienia przez uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe do egzaminu zawodowego lub do egzaminu czeladniczego wpłynie na poprawę jakości i rzetelne nauczanie w szkołach, zaktywizuje szkoły do prowadzenia kształcenia zawodowego na jak najwyższym poziomie oraz spowoduje konieczność zapewnienia sesji dodatkowej dla osób, które z różnych przyczyn nie mogły przystąpić do egzaminu w terminie głównym.

Reforma kształcenia zawodowego ma być przede wszystkim odpowiedzią na rozwój polskiej gospodarki oraz zmiany zachodzące na rynku pracy, które wzmacniają popyt na wysoko kwalifikowaną kadrę. Sprostanie tym wyzwaniom, wyraźnie zaakcentowanym w Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, oznacza konieczność poprawy jakości i efektywności kształcenia w szkołach. Jednym z kluczowych mechanizmów podniesienia jakości kształcenia jest wprowadzenie obowiązku przystępowania do egzaminu zawodowego.

Świadomość obowiązku przystąpienia do egzaminu będzie towarzyszyła uczniom, nauczycielom i całej społeczności szkolnej przez cały proces kształcenia w zawodzie, już od momentu decyzji o wyborze szkoły i zawodu.

Każda osoba decydująca się rozpocząć kształcenie w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe już w momencie wyboru szkoły będzie wiedziała, że egzamin zawodowy jest obowiązkowy, zatem decydując się na takie kształcenie (czy to w branżowej szkole I stopnia, czy w technikum, czy w szkole policealnej), podejmie świadomy wybór, powiązany z deklaracją przystąpienia do egzaminu w czasie określonym w szkolnym programie nauczania. Wybór szkoły kształcącej w zawodzie będzie wyborem świadomym, z pełnym rozeznaniem obowiązków, które na uczniu takiej szkoły spoczywają.

Oczywiste wydaje się, że obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego będzie dla uczniów czynnikiem motywującym nie tylko do przystąpienia do egzaminu, ale również uzyskania jak najlepszych efektów.

Nauczyciele uczestniczący w procesie kształcenia zawodowego dołożą wszelkich starań, aby motywować uczniów do osiągania jak najwyższych wyników egzaminów, bowiem będą one wskaźnikiem jakości pracy szkoły i wpływają na to, w jaki sposób dana szkoła będzie postrzegana w lokalnym środowisku. Wyniki egzaminu zawodowego będą stanowić informację zwrotną nie tylko na temat osiągnięć uczniów, ale także o całym procesie kształcenia w szkole. Pozyskiwane wiarygodne dane na temat działania systemu kształcenia zawodowego i egzaminowania, pozwolą dokonywać ewaluacji całego systemu i wprowadzać niezbędne usprawnienia.

Obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego, warunkujący uzyskanie promocji do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły, w sposób znaczący wpłynie na podejście wielu uczniów do całego procesu przygotowania do egzaminu, co w długofalowej perspektywie powinno przełożyć się na wyższą zdawalność egzaminu. Prawdopodobieństwo uzyskania takiego efektu zwiększa również fakt wprowadzenia do podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego kryteriów weryfikacji efektów kształcenia (zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 4 lit. c), które – po raz pierwszy w dotychczasowej historii kształcenia w zawodzie – będą stanowiły czytelny most pomiędzy kształceniem a egzaminowaniem. Dla wszystkich uczestników procesu kształcenia będzie jasne, jaką wiedzę i jakie umiejętności powinien posiadać uczeń, aby zdać egzamin z pozytywnym wynikiem. Co istotne, kryteria weryfikacji, nad którymi pracuje obecnie Ośrodek Rozwoju Edukacji, zostały opracowane przy znacznym udziale pracodawców, co w znaczący sposób je uwiarygadnia i daje rękojmię zasadności procesu kształcenia i egzaminowania.

Projektowana ustawa wprowadza szereg mechanizmów mających na celu uatrakcyjnienie egzaminu zawodowego, takich jak np. uelastyczenie przeprowadzania egzaminu poprzez

organizację części pisemnej on-line oraz jawność w zakresie części zadań egzaminacyjnych, wprowadzenie terminu dodatkowego dla osób, które nie przystąpiły do niego w sesji głównej ze względów zdrowotnych lub losowych, podniesienie jakości zadań egzaminacyjnych oraz uwiarygodnienie ich zasadności dzięki zmianie sposobu ich tworzenia – pracujących osobno autora i jednego bądź dwóch recenzentów zastąpi 5- lub 6-osobowy zespół, w skład którego wejdą nauczyciele, pracownicy szkół wyższych, eksperci Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (dalej CKE) i okręgowych komisji egzaminacyjnych (dalej OKE) oraz – przede wszystkim – pracodawcy (zaproponowana zmiana art. 9a ust. 2 ustawy o systemie oświaty).

Należy zauważyć, że na świadectwie ukończenia szkoły kształcącej w zawodzie pojawi się adnotacja wskazująca, że świadectwo to nie stanowi poświadczenia posiadania kwalifikacji zawodowych, co dotychczas nie miało miejsca. Obowiązujące obecnie rozwiązania, w których w obiegu funkcjonują zarówno świadectwa ukończenia szkoły, jak i świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie oraz dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe powodują, że pracodawcy – często nieświadomi funkcji wszystkich tych dokumentów – mylnie przyjmują świadectwo ukończenia szkoły za tożsame z potwierdzeniem uzyskania kwalifikacji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. W zaproponowanych rozwiązaniach prawnych sytuacja ta ulega klaryfikacji. Można zatem przyjąć, że z czasem pracodawcy będą wymagać certyfikatu kwalifikacji zawodowej lub dyplomu zawodowego, co w sposób bezpośredni przełoży się na motywację uczniów nie tylko do przystępowania do egzaminu, gdyż ten będzie obowiązkowy, ale na motywację do osiągania możliwie jak najwyższych wyników.

Posiadanie dyplomu zawodowego niewątpliwie sprzyja zatrudnieniu (w stosunku do sytuacji, w której ta sama osoba dyplomu nie posiada). Osoba zatrudniona oznacza dla budżetu wzrost dochodów podatkowych oraz środków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i jednocześnie brak konieczności wypłacania różnego rodzaju świadczeń lub wypłacania ich w znacznie mniejszej wysokości. Jednostkowy wydatek związany z przeprowadzeniem egzaminu zawodowego dla jednej osoby to około 115 zł brutto. Z drugiej strony sama konieczność wypłacania osobie zasiłków i świadczeń dla osób bezrobotnych oznacza znaczny wydatek dla budżetu.

Wszystkie powyższe argumenty przemawiają za racjonalnością i funkcjonalnością zaproponowanego w projekcie ustawy rozwiązania polegającego na obowiązkowym dla ucznia przystąpieniu do egzaminu zawodowego. Głównym źródłem finansowania kosztów kształcenia zawodowego jest subwencja oświatowa. Uwzględniając specyfikę kształcenia

w poszczególnych zawodach, w algorytmie podziału subwencji dotyczącej szkolnictwa zawodowego w roku 2018 wprowadzono zróżnicowanie wag algorytmu ze względu na kosztocłonność kształcenia w zawodach. Średnia kwota subwencji naliczona jednostkom samorządu terytorialnego na ucznia szkół prowadzących kształcenie w zawodach (niebędących szkołami specjalnymi) w 2018 r. wynosiła 6 682 zł i w porównaniu z rokiem 2017 (6 527 zł) wzrosła o 155 zł.

Wprowadzenie obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego przez ucznia przyczyni się do prawidłowego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na kształcenie zawodowe w zakresie przygotowania do egzaminu zawodowego. Obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego zmobilizuje również zdających do lepszego przygotowania się do egzaminów i w konsekwencji ukończenia szkoły wraz z dyplomem zawodowym, który na rynku pracy stanowić będzie potwierdzenie posiadanych kwalifikacji.

Szczegółowe uzasadnienie rozwiązań zaproponowanych w projekcie dotyczących zmiany:

1) art. 3 pkt 21 ustawy o systemie oświaty:

Zmiana nazewnictwa i wprowadzenie w miejsce:

- egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – egzaminu zawodowego,
- świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie – certyfikatu kwalifikacji zawodowej,
- dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – dyplomu zawodowego.

Zmiana ma na celu bardziej przejrzysty odbiór na rynku pracy wydawanych przez system oświaty dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych;

2) art. 9a ust. 2 ustawy o systemie oświaty (jawność zadań w wybranych kwalifikacjach w części praktycznej egzaminu zawodowego):

Rozszerzono zadania Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o:

a) ustalanie zasad przygotowywania propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych oraz materiałów egzaminacyjnych, w tym również określenie przypadków, w których w przygotowaniu tych propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych oraz materiałów egzaminacyjnych biorą udział pracownicy szkół wyższych lub przedstawiciele pracodawców. Obecnie każdy arkusz egzaminacyjny jest przygotowywany przez pracujących niezależnie: autora oraz jednego bądź dwóch recenzentów. Cała odpowiedzialność za przygotowanie

propozycji arkusza w OKE lub arkusza w CKE spoczywa na ekspercie zatrudnionym w jednej z tych instytucji. Niejednokrotnie jest to osoba, która odpowiada za przygotowanie arkuszy z 20 bądź 30 kwalifikacji. W wielu z nich nie jest ekspertem, może jedynie bazować na wiedzy i doświadczeniu recenzentów, którzy współpracują z CKE lub OKE w ramach umowy cywilnoprawnej. Taka organizacja pracy, niejako wymuszona ograniczeniami finansowymi i organizacyjnymi, nie sprzyja tworzeniu narzędzi pomiarowych najwyższej jakości. Doświadczenia nabyte przez CKE w ramach realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w sposób bezdyskusyjny pokazują, że najlepsze efekty w zakresie tworzenia zadań egzaminacyjnych osiąga się w pracy zespołowej, kiedy podczas wspólnego spotkania jednocześnie nad zadaniami pracują osoby reprezentujące różne środowiska zaangażowane w daną dziedzinę, tj. nauczyciele, pracownicy szkół wyższych, pracodawcy oraz eksperci ds. pomiaru z CKE lub OKE. Tylko takie działanie – standardowo już stosowane w przypadku egzaminu gimnazjalnego oraz maturalnego od 2016 r. – zapewnia optymalne warunki do stworzenia wysokiej jakości narzędzi egzaminacyjnych. Stworzenie zespołów centralnych to działanie projakościowe i prouczniowskie, nakierowane na podniesienie jakości i trafności tworzonych arkuszy egzaminacyjnych,

b) ogłaszanie komunikatu w sprawie listy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, z których zadania egzaminacyjne w części praktycznej egzaminu zawodowego są jawne, wraz z podaniem miejsca udostępnienia tych zadań do publicznej wiadomości. Jawność zadań egzaminacyjnych w części praktycznej egzaminu zawodowego w wybranych kwalifikacjach pozwoli na otrzymywanie zwrotnej informacji na temat ich jakości merytorycznej od szerokiego grona osób zainteresowanych oraz wpłynie na poprawę wyposażenia, doposażenie warsztatów i pracowni szkolnych;

3) art. 9c ustawy o systemie oświaty:

Rozszerzono zadania okręgowych komisji egzaminacyjnych o przekazywanie dyrektorom szkół, placówek i centrów, pracodawcom lub podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe informacji o egzaminatorach wyznaczonych do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego.

Kwestia dotycząca udziału egzaminatora w egzaminie zostanie uregulowana w rozporządzeniu. Okręgowa komisja egzaminacyjna będzie zobowiązana najpóźniej miesiąc przed egzaminem do poinformowania egzaminatora o udziale w egzaminie, egzaminator będzie musiał niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły. Dyrektor musi tak dostosować organizację kształcenia, aby umożliwić nauczycielowi udział w egzaminie.

Ponadto rozszerzono katalog osób, które mogą zostać egzaminatorami w zakresie egzaminu zawodowego o przedstawicieli samorządu gospodarczego, innej organizacji gospodarczej, sektorowej rady do spraw kompetencji.

Jednocześnie dodano trzeci z warunków do spełnienia w przypadku ubiegania się o wpis do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego, w postaci posiadania co najmniej sześcioletniego stażu pracy w zawodzie, w zakresie którego dana osoba ubiega się o wpis do ewidencji egzaminatorów.

Rozszerzenie katalogu ma na celu zapewnienie dostępu do pełnienia funkcji egzaminatora przez szersze grono osób.

Jednocześnie dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej dodano zadanie dotyczące zawierania z asystentami technicznymi umowy określającej zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia.

W art. 9c wprowadzono również regulację, zgodnie z którą nauczyciele będący egzaminatorami albo asystentami technicznymi, biorący udział w przeprowadzaniu części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, z którymi dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawarł umowy, są zwolnieni od pracy w szkole, w której są zatrudnieni, na czas niezbędny do przeprowadzenia tego egzaminu, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Dyrektor szkoły zwalania od pracy w szkole nauczyciela będącego egzaminatorem wyznaczonym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. W ten sposób nauczyciele nie będą musieli, jak miało to miejsce w niektórych przypadkach, brać urlopu bezpłatnego na czas pełnienia funkcji egzaminatora;

4) art. 9ca ustawy o systemie oświaty:

Wprowadzono regulację rozszerzającą listę okoliczności, w których minister właściwy do spraw oświaty może skreślić arbitra z listy arbitrów.

W obecnym stanie prawnym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może skreślić arbitra z listy arbitrów w przypadku, gdy arbiter, bez uzasadnienia, dwukrotnie odmówił wykonania zadań związanych z rozpatrzeniem odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego albo egzaminu zawodowego, lub przekroczył termin wyznaczony przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej na rozpatrzenie odwołania.

Odwołanie od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu rozpatruje Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, w skład którego wchodzi dwóch arbitrów wpisanych na listę arbitrów, wskazanych przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Instytucja arbitrażu egzaminacyjnego funkcjonuje od 2017 r. Zdarzały się przypadki, kiedy arbiter decydował o przyznaniu zdającym punktów za dane rozwiązanie, pomimo tego, że było ono niezgodne z zasadami oceniania rozwiązania tego zadania. Natomiast art. 44zzz ust. 18 (dotyczy egzaminu maturalnego) i art. 44zzzt ust. 18 (dotyczy egzaminu zawodowego) ustawy o systemie oświaty zobowiązuje arbitrów do podejmowania rozstrzygnięć w odniesieniu do zadania lub zadań będących przedmiotem odwołania, przestrzegając zasad oceniania rozwiązań tych zadań. Stwarza to sytuację, w której rozwiązania zadania lub zadań niektórych zdających były oceniane według zupełnie innych kryteriów niż w przypadku pozostałych zdających. W tej sytuacji dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej powinien mieć możliwość poinformowania ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o takich działaniach arbitra i zgłoszenia wniosku o skreślenie tego arbitra z listy arbitrów. Stąd też proponuje się dodanie w art. 9ca ust. 10 ustawy o systemie oświaty pkt 3, zgodnie z którym na wniosek dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie mógł skreślić z listy arbitra, który podejmując rozstrzygnięcie w odniesieniu do zadania będącego przedmiotem odwołania, nie przestrzega przyjętych zasad oceniania rozwiązań tego zadania.

Proponuje się, aby przepis obowiązywał od 1 stycznia 2019 r.;

5) art. 9e ustawy o systemie oświaty:

Dodano ust. 4 określający, iż przepisów dotyczących zachowania tajemnicy nie stosuje się do zadań egzaminacyjnych w części praktycznej egzaminu zawodowego, ze względu na fakt, iż zadania te będą podane do publicznej wiadomości;

6) art. 44zzd ust. 4b ustawy o systemie oświaty:

Proponowane rozwiązanie pozwoli skorzystać ze zwolnienia z obowiązku przystąpienia do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego również posiadaczowi świadectw bądź certyfikatów, co oznacza, że z tego uprawnienia absolwent będzie mógł skorzystać w roku przystąpienia do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, a nie dopiero za rok, posiadając dyplom w formie dokumentu papierowego;

7) art. 44zzzb ustawy o systemie oświaty:

Zmiana wynika z wprowadzenia obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, a więc uczniów branżowych szkół I stopnia i techników oraz słuchaczy branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych. Ponadto ze względu na obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego wprowadzono przepis nakładający na dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe obowiązek informowania uczniów i słuchaczy o obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego odpowiednio w danym roku szkolnym lub danym semestrze.

Jednocześnie wprowadzono regulacje dotyczące obowiązku przystąpienia do egzaminu czeladniczego przez ucznia branżowej szkoły I stopnia będącego młodocianym pracownikiem, odbywającego przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem;

8) art. 44zzzd ustawy o systemie oświaty (od 2020r. część pisemna egzaminu on-line):

Z przepisu usunięto możliwość przeprowadzania części pisemnej egzaminu zawodowego z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi. Wprowadzono tym samym zasadę przeprowadzania części pisemnej egzaminu zawodowego z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego. Termin wdrożenia zmiany, tj. od 1 września 2020 r. uzależniony jest od stanu wyposażenia w komputery i dostępu do Internetu w szkołach. Zmiana ta umożliwi zaplanowanie harmonogramu egzaminów zawodowych w taki sposób, że CKE w komunikacie w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu zawodowego, wskazywać będzie przedział czasu, w trakcie którego dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe ustali terminy przeprowadzenia egzaminu;

9) art. 44zzzfa ustawy o systemie oświaty:

W projektowanych zmianach proponuje się uczniowi, który kształci się w zawodzie szkolnictwa branżowego, dla którego przewidziano zawód o charakterze pomocniczym, możliwość przystąpienia do egzaminu zawodowego w zawodzie, w którym się kształci albo w zawodzie o charakterze pomocniczym przewidzianym dla danego zawodu.

Przepis ten został zaprojektowany, jako konsekwencja wprowadzenia obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego tak, aby umożliwić uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, możliwość przystąpienia do egzaminu w zawodzie pomocniczym, mimo iż kształcili się w zawodzie „podstawowym”. Takie rozwiązanie zwiększy szanse tym osobom na uzyskanie kwalifikacji zawodowych i wejście na rynek pracy;

10) art. 44zzzga ustawy o systemie oświaty:

W związku z wprowadzonym obowiązkiem przystąpienia uczniów do egzaminu zawodowego zapewniono uczniom i słuchaczom, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych, w terminie głównym nie przystąpili do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego albo przzerwali egzamin zawodowy z części pisemnej lub części praktycznej, możliwość przystąpienia do egzaminu z tej części pisemnej lub części praktycznej tego egzaminu w terminie dodatkowym. Decyzje w tej sprawie podejmuje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Jednocześnie wprowadzono przepis umożliwiający dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, zwolnienie ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego lub jego części ze względu na szczególne przypadki losowe lub zdrowotne, uniemożliwiające przystąpienie do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w terminie dodatkowym;

11) pkt 43 dotyczący art. 44zzzia ustawy o systemie oświaty:

W projekcie uregulowano także wprost sytuacje asystentów technicznych uczestniczących w przeprowadzaniu części praktycznej egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa. Asystentem technicznym może być nauczyciel lub osoba niebędąca nauczycielem, wskazana przez odpowiednio dyrektora szkoły, placówki i centrum, pracodawcę lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy. W konsekwencji do zadań dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, określonych w art. 9c ust. 10a uso, dodano zadanie dotyczące zawierania z asystentami technicznymi umowy określającej zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia.

Asystent techniczny, to osoba odpowiedzialna za przygotowanie stanowisk egzaminacyjnych dla zdających przed egzaminem, zapewniającej asystę w trakcie egzaminu oraz odpowiedzialnej za zamknięcie stanowisk egzaminacyjnych po egzaminie. W przypadku wielu kwalifikacji przeprowadzenie egzaminu bez udziału asystentów technicznych byłoby po prostu niemożliwe. Są to osoby, które np. przygotowują oprogramowanie dla zdających egzamin w zawodzie technik mechatronik, przygotowują w odpowiedni sposób sprzęt informatyczny, np. wprowadzają usterki do podzespołów komputera, w zawodzie technik informatyk lub przygotowują materiały, np. cegły, cement, dla zdających w zawodzie murarz-tylnik. Osoby te są specjalistami w danym zawodzie i tylko one są w stanie zapewnić prawidłowy przebieg egzaminu. Asystentów technicznych zatrudniają OKE na podstawie umów cywilnoprawnych, również spoza nauczycieli danej szkoły. Należy przy tym podkreślić,

że nauczyciele uczący w danej szkole danego zawodu pełnią funkcję egzaminatorów w innych szkołach, co w znaczącym stopniu ogranicza możliwości dyrektora szkoły w zakresie ich zaangażowania jako asystentów technicznych. Stopień zaangażowania asystentów technicznych jest wysoki biorąc pod uwagę, że egzamin praktyczny w większości przypadków jest przeprowadzany w 3 albo 4 sesjach w ciągu dnia (w zależności od czasu trwania części praktycznej określonej w informatorze – sesja trwa od 2 do 4 godzin zegarowych), co oznacza, że niejednokrotnie egzamin w danym dniu trwa od godz. 8:00 do godz. 19:00;

12) art. 44zzzn ustawy o systemie oświaty:

Doprecyzowano przepis, określający, iż część praktyczną egzaminu zawodowego, której rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, obserwują i oceniają obecni w sali egzaminacyjnej egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej;

13) art. 44zzzo ustawy o systemie oświaty (uśredniony wynik na dyplomie):

Dostosowano przepis regulujący ustalanie wyników egzaminu zawodowego do zmiany art. 44zzzd, w którym jako jedyną formę przeprowadzania części pisemnej egzaminu zawodowego stanowi elektroniczny system przeprowadzania egzaminu zawodowego. Jednocześnie wprowadzono wzór, zgodnie z którym dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustali dla zdającego, który zdał egzamin zawodowy wynik egzaminu zawodowego.

Natomiast dla zdających, którzy zdali egzaminy zawodowe ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustali końcowy wynik egzaminów zawodowych, również według zaproponowanego wzoru.

Zgodnie z powyższym, na certyfikacie kwalifikacji zawodowej umieszczany będzie jeden wynik łączny z części pisemnej i części praktycznej. W proponowanym przepisie wprowadzono wagę na poszczególne części egzaminu, co powoduje zwiększenie znaczenia części praktycznej. Natomiast na dyplomie zawodowym, zamiast wyników dla każdej kwalifikacji umieszczana będzie średnia z wszystkich kwalifikacji w danym zawodzie.

Zachowane będą przy tym progi procentowe niezbędne do zdania egzaminu zawodowego, tj. co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania z części pisemnej oraz co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania z części praktycznej.

Wprowadzenie łącznych wyników z egzaminów zawodowych na dokumentach usprawni proces przyjęć na studia, ponieważ wyniki z egzaminu zawodowego będą mogły być brane pod uwagę przy rekrutacji oraz ułatwi pracodawcom rozumienie dokumentów potwierdzających kwalifikacje i umiejętności nowo zatrudnianych pracowników;

14) art. 44zzzv ustawy o systemie oświaty:

Z związku z dodaniem art. 44zzzia dotyczącego asystentów technicznych rozszerzono delegację do określenia w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego, w tym m. in. wymagań jakie musi spełnić asystent techniczny oraz jego zadań;

15) art. 44q uso, art. 44z uso. art. 44za uso:

W przepisach tych do warunków ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe przez ucznia i słuchacza dodano warunek przystąpienia do egzaminu zawodowego, a w przypadku ucznia – młodocianego pracownika, który zawarł umowę z pracodawcą będącym rzemieślnikiem – do egzaminu czeladniczego.

W związku z zaproponowanymi zmianami projekt zawiera również przepisy przejściowe dotyczące:

- 1) konieczności zagwarantowania ciągłości funkcjonowania systemu zewnętrznych egzaminów zawodowych, w przepisach przejściowych uregulowano kwestie egzaminatorów wpisanych do ewidencji w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz arbitrów wpisanych na listę arbitrów zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w odniesieniu do projektowanych przepisów, które zaczną obowiązywać od 1 września 2019 r. (art. 122 i 123 niniejszego projektu):
 - a) egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego w zawodach ujętych w dotychczasowej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, z dniem 1 września 2019 r. staną się również egzaminatorami w zakresie egzaminu zawodowego w zawodach odpowiadających zawodom, w zakresie których był dokonany dotychczasowy wpis do ewidencji. Jednocześnie, w przypadku zawodów, które zostaną zastąpione z dniem 1 września 2019 r. nowymi zawodami, dokonane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wpisy do ewidencji egzaminatorów, obejmą także zakres egzaminów

- przeprowadzanych w nowych zawodach, o ile będą odpowiadać dotychczasowym zawodom, których dotyczył wpis,
- b) arbitrzy, wpisani na listę arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z dniem 1 września 2019 r. staną się również arbitrami w zakresie egzaminu zawodowego w zawodach odpowiadających zawodom, w zakresie których był dokonany dotychczasowy wpis na listę. Jednocześnie, w przypadku zawodów, które zostaną zastąpione z dniem 1 września 2019 r. nowymi zawodami, dokonane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wpisy na listę arbitrów, obejmą także zakres egzaminów przeprowadzanych w nowych zawodach, o ile będą odpowiadać dotychczasowym zawodom, których dotyczył wpis;
- 2) komunikatu dyrektora CKE w sprawie listy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, z których zadania egzaminacyjne w części praktycznej egzaminu zawodowego są jawne, wraz z podaniem miejsca udostępnienia tych zadań do publicznej wiadomości. Określono, iż ww. komunikat dotyczy egzaminu zawodowego, przeprowadzanego dla absolwentów szkół ponadpodstawowych: technikum, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej (art. 125 niniejszego projektu);
- 3) określenia terminów dla egzaminu maturalnego, który będzie przeprowadzany w oparciu o Rozdział 3b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą: dla absolwentów (art. 126 niniejszego projektu):
- czteroletniego liceum ogólnokształcącego – począwszy od roku szkolnego 2022/2023,
 - pięcioletniego technikum - począwszy od roku szkolnego 2023/2024,
 - branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwenci ośmioletniej szkoły podstawowej począwszy od roku szkolnego 2023/2024,
- oraz dla absolwentów:
- dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego - począwszy od roku szkolnego 2027/2028,
 - dotychczasowego czteroletniego technikum - począwszy od roku szkolnego 2028/2029,
 - branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwenci dotychczasowego gimnazjum - począwszy od roku szkolnego 2029/2030;

- 4) wskazania daty roku szkolnego 2021/2022, od którego do absolwentów dotychczasowego czteroletniego technikum oraz dodatkowo absolwentów branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia jako absolwenci dotychczasowego gimnazjum, mają zastosowanie przepisy art. 44zzd ust. 4b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2019 r. tj. zwolnienie od obowiązku przystąpienia do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego (art. 127 niniejszego projektu);
- 5) wskazania, iż dotychczasowe upoważnienia do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz części pisemnej tego egzaminu z wykorzystaniem systemu elektronicznego pozostają w mocy przez okres, na jaki zostały udzielone (art. 128 niniejszego projektu);
- 6) określenia, że dla osób składających po raz pierwszy wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w terminie od dnia 31 stycznia 2019 do dnia 31 stycznia 2021r. egzamin ten jest przeprowadzany w oparciu o podstawę programową obowiązującą od 1 września 2017 r., gdy wniosek ten zostanie złożony po dniu 31 stycznia 2021 r., osoby składające wniosek przystępują do egzaminów eksternistycznych zawodowych przeprowadzanych w oparciu o podstawę programową obowiązującą od 1 września 2019 r. (art. 129 niniejszego projektu);
- 7) określenia, że do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących asystentów technicznych (art. 130 niniejszego projektu);
- 8) określenia, że uczniowie, absolwenci i inne osoby, którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zdają egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie na dotychczasowych zasadach (art. 131 niniejszego projektu), są to:
 - a) uczniowie dotychczasowego czteroletniego technikum i branżowej szkoły I stopnia oraz słuchacze szkoły policealnej,
 - b) absolwenci dotychczasowego czteroletniego technikum – do zakończenia roku szkolnego 2026/2027,
 - c) absolwenci branżowej szkoły I stopnia – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026,
 - d) absolwenci szkoły policealnej – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026,

- e) osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy– do dnia 31 października 2027r.,
 - f) osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych - do dnia 31 października 2027 r.;
- 9) określenia, że do egzaminu zawodowego przeprowadzanego zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przystępują wszyscy uczniowie, którzy rozpoczną naukę od roku szkolnego 2019/2020, w tym uczniowie dotychczasowego czteroletniego technikum, którzy realizowali podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Ponadto do tego egzaminu przystąpią:
- a) uczniowie dotychczasowego czteroletniego technikum, którzy realizowali podstawy programowe szkolnictwa branżowego,
 - b) absolwenci dotychczasowego czteroletniego technikum – począwszy od roku szkolnego 2027/2028,
 - c) absolwenci branżowej szkoły I stopnia– począwszy od roku szkolnego 2026/2027,
 - d) absolwenci branżowej szkoły II stopnia– począwszy od roku szkolnego 2028/2029,
 - e) absolwenci szkoły policealnej – począwszy od roku szkolnego 2026/2027,
 - f) osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy oraz osoby, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych – począwszy od dnia 1 listopada 2027 r.,
 - g) absolwenci, o których mowa w art. 302a ust. 1 pkt 1–3 ustawy zmienianej w art. 41 niniejszego projektu ustawy – począwszy od roku szkolnego 2025/2026,
 - h) osoby, o których mowa w art. 302a ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 41 niniejszego projektu ustawy – począwszy od dnia 1 listopada 2025 r.
- którzy realizowali kształcenie w oparciu podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.
- W projekcie ustawy (art. 134 niniejszego projektu), proponuje się również, aby egzamin czeladniczy, o którym mowa w art. 3 ust. 3b ustawy o rzemiośle, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, był przeprowadzany począwszy od roku szkolnego 2021/2022, dla osób, które

realizowały od roku szkolnego 2019/2020 podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Natomiast egzamin czeladniczy przeprowadzany na podstawie dotychczasowych przepisów będzie przeprowadzany dla:

- uczniów dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej i branżowej szkoły I stopnia, będących młodocianymi pracownikami, odbywających przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem,
- absolwentów dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej i branżowej szkoły I stopnia, którzy odbyli przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem – do zakończenia roku szkolnego 2025/2026,

którzy realizowali podstawę programową kształcenia w zawodach, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Ponadto, w projekcie ustawy został dodany nowy art. 11b w ustawie o systemie oświaty zawierający upoważnienie do określenia warunków uzyskania przez osoby, które posiadają certyfikat zawodowy, świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie lub świadectwo czeladnicze odpowiednio dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika albo dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika.

Możliwość łączenia świadectw potwierdzających kwalifikację w zawodzie wydanych w oparciu o różne podstawy programowe kształcenia w zawodach albo świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie i certyfikatu kwalifikacji zawodowej w celu uzyskania odpowiednio dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika albo dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, zapewni osobom, które kształciły się w oparciu o różne podstawy programowe kształcenia w zawodach począwszy od 2012 r., uzyskanie dokumentu potwierdzającego posiadane kwalifikacje zawodowe. Tym samym większa liczba osób będzie mogła wejść na rynek pracy z potwierdzonymi kwalifikacjami zawodowymi.

1.10. Eksperyment pedagogiczny.

Zaproponowane regulacje prawne precyzują wymagania, jakie musi spełnić publiczna szkoła lub placówka, aby móc realizować eksperyment pedagogiczny dotyczący zawodu

nieumieszczonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Projektowane przepisy zakładają aktywne włączenie pracodawców w proces kształcenia praktycznego uczniów.

W art. 45 ustawy – Prawo oświatowe określono elementy wniosku o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w zawodzie nieokreślonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - wyszczególniono wymagane dokumenty niezbędne do oceny warunków realizacji eksperymentu, tj. program nauczania tego zawodu i projekt podstawy programowej kształcenia w tym zawodzie (na podstawie wymagań w niej określonych będzie przeprowadzany egzamin zawodowy, a w przypadku szkoły artystycznej – egzamin dyplomowy), tygodniowy lub semestralny rozkład zajęć, harmonogram realizacji eksperymentu wraz z określeniem niezbędnych zasobów kadrowych, finansowych, rzeczowych oraz lokalowych, pozytywną opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w zawodzie, którego dotyczy wniosek oraz pozytywną opinię organizacji pracodawców, stowarzyszenia zawodowego, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej właściwej dla tego zawodu ze względu na treść wniosku.

Ponadto, określono konieczność sprawowania opieki nad eksperymentem przez właściwą dla zawodu jednostkę naukową.

Ograniczono możliwość złożenia wniosku wyłącznie na jeden cykl kształcenia. Zmiana ta wynika z założeń eksperymentu, tj. m.in. badania, obserwacji, na podstawie których podejmowane są decyzje o ewentualnej zasadności wprowadzenia nowego zawodu do systemu oświaty. Wprowadzona zmiana stworzy warunki do przeprowadzenia pogłębionej analizy zapotrzebowania rynku pracy na dany zawód.

Z uwagi na zapisy art. 46 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe wprowadzono warunek wydania zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na realizację eksperymentu w zawodzie po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego dla zawodu.

Ponadto, w stosunku do wszystkich eksperymentów wprowadzono konieczność przekazania do organu sprawującego nadzór pedagogiczny, nie później niż do dnia 30 września, sprawozdania z realizacji eksperymentu w poprzednim roku szkolnym. W przepisie dodano wymóg zawarcia w sprawozdaniu wyników i wniosków z przeprowadzonego przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego w zakresie realizowanego eksperymentu, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego – z uwzględnieniem informacji o realizacji harmonogramu.

W sprawozdaniu końcowym z przeprowadzonego eksperymentu wprowadzono konieczność zawarcia wniosków z jego realizacji oraz wniosków dotyczących ewentualnej potrzeby wprowadzenia zawodu kształconego w ramach eksperymentu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. W przepisie wprowadzono wymóg dołączenia do sprawozdania opinii jednostki naukowej sprawującej opiekę nad eksperymentem, w tym, w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego, organizacji pracodawców, stowarzyszenia zawodowego, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej właściwej dla tego zawodu ze względu na treść wniosku. Intencją wprowadzenia powyższych przepisów jest zwiększenie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny kontroli nad realizacją eksperymentu, jak też ułatwienie ministrowi właściwemu dla zawodu podjęcie decyzji dotyczącej wprowadzenia zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Do eksperymentów stosuje się zasady egzaminacyjne określone w rozdziale 3B ustawy o systemie oświaty.

W art. 178 ustawy – Prawo oświatowe uszczegółowiono analogicznie do zapisów art. 45 wykaz dokumentów, jakie należy dołączyć do wniosku o wyrażenie zgody na prowadzenie niepublicznej szkoły eksperymentalnej celem właściwej oceny warunków realizacji kształcenia w tej szkole.

W art. 85 niniejszego projektu ustawy uregulowano kwestię postępowania z wnioskami o eksperyment na rok szkolny 2019/2020. Wnioski te będą rozpatrywane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, przy czym w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów, o której mowa w art. 46 ust.1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, będzie stosować się odpowiednio przepisy art. 45 ust. 11a w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (wniosek będzie mógł dotyczyć wyłącznie jednego cyklu kształcenia, w którym będzie prowadzony ten eksperyment).

Jednocześnie, eksperymenty pedagogiczne, których realizacja rozpoczęła się przed dniem 1 września 2020 r., są prowadzone zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

1.11. Ujednolicenie pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

Aktualnie nauczyciele kształcenia zawodowego wykonują swoje obowiązki odpowiednio:

- w ramach pensum 18 godzin tygodniowo – nauczyciele przedmiotów teoretycznych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych,
- w ramach pensum 22 godzin tygodniowo – nauczyciele praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Obecnie znaczna większość nauczycieli praktycznej nauki zawodu zatrudnionych na podstawie przepisów ustawy - Karta Nauczyciela (około 97% etatów) wykonuje swoje obowiązki w ramach pensum w przedziale 18-22 godziny tygodniowo. Wynika to m.in. z rozbieżności pojęć związanych z kształceniem praktycznym – w ramowych planach nauczania oraz w podstawie programowej kształcenia w zawodach mowa jest o kształceniu zawodowym praktycznym, natomiast w Karcie Nauczyciela oraz w przepisach w sprawie praktycznej nauki zawodu mowa jest o praktycznej nauce zawodu, która może być realizowana w ramach zajęć praktycznych i na praktykach zawodowych. W związku z tym, część nauczycieli prowadzących kształcenie zawodowe praktyczne w pracowniach szkolnych ma pensum 18 godzin, a nauczyciele prowadzący kształcenie zawodowe praktyczne w warsztatach szkolnych mają pensum 22 godziny. Uporządkowanie pojęć poprzez nazwanie kształcenia zawodowego praktycznego praktyczną nauką zawodu spowoduje zrównanie pensum dla wszystkich nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

Rozkład liczby etatów w tym przedziale przedstawia się następująco:

<i>Pensum</i>	<i>Liczba etatów</i>	<i>Udział procentowy</i>
18	1 564	25%
19	235	4%
20	374	6%
21	277	5%
22	3 699	60%
Suma	6 150	100%

Średnie pensum w analizowanej grupie (18-22) wynosi 20,7 godziny tygodniowo.

Projektowane zmiany mają na celu uporządkowanie pojęć dotyczących praktycznej nauki zawodu, wskazując jednocześnie na jej znaczenie dla całości procesu kształcenia w zawodzie.

Takie działanie ma również na celu podniesienie prestiżu praktycznej nauki zawodu oraz rangę nauczycieli kształcenia zawodowego praktycznego.

W związku z tym proponuje się uśrednienie pensum dla wszystkich nauczycieli praktycznej nauki zawodu na poziomie 20 godzin. Naturalną praktyką w przypadku ujednoczenia pensum jest ustalanie go w wysokości bliskiej średniej wartości pensum, a nie na poziomie jego maksymalnych wartości. W tym przypadku pensum w wysokości 20 godzin powoduje sprawiedliwy podział pomiędzy nauczycielami, którym pensum się zwiększy o 2 godziny (z 18), nauczycielami, którym pensum się zmniejszy (najczęściej o 2 godziny) oraz budżetem państwa, który ostatecznie pokryje niezbędne na ten cel wydatki (choć w stosunkowo niewielkiej wysokości).

W związku z powyższym proponuje się, aby nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych obowiązywał tygodniowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych – w wymiarze 20 godzin. (zmiana art. 42 ust. 3 lp. 5 ustawy Karta Nauczyciela zawarta w art. 6 pkt. 8 li. c niniejszego projektu ustawy).

Ujednoczenie pensum dla wszystkich nauczycieli praktycznej nauki zawodu na poziomie 20 godzin tygodniowo (z uwzględnieniem dodatkowych godzin ponadwymiarowych 2,5) będzie skutkowało 192 dodatkowymi etatami.

1.12. Wprowadzenie obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.

Wśród projektowanych przepisów, w art. 6 niniejszego projektu ustawy (zmiana ustawy – Karta Nauczyciela), znalazły się rozwiązania prawne dotyczące doskonalenia nauczycieli, skierowane wprost do nauczycieli kształcenia zawodowego. Dla tej grupy nauczycieli: nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu zaprojektowano nową formę doskonalenia – obowiązkowe szkolenia branżowe, które będą realizowane w obowiązkowym wymiarze 40 godzin cyklicznie w okresach trzyletnich w przedsiębiorstwach związanych z nauczaniem zawodem.

Jednocześnie zwolniono z tego obowiązku tych nauczycieli, którzy są aktywni zawodowo w zawodach wiązanych z nauczaniem zawodem. Przepis został skonstruowany w taki sposób, aby pod jego normę podlegały również osoby będące praktykami, które prowadzą zajęcia praktyczne w szkole, jednak nie jest to ich podstawowe miejsce zatrudnienia. Takie osoby mają wieloletnią praktykę i doświadczenie, a co więcej na co dzień wykonują zawód, którego

nauczają. Ponadto, na poczet stażu zostanie zaliczone doskonalenie zawodowe nauczycieli kształcenia zawodowego realizowane u pracodawców w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Czas, w jakim nauczyciele mają odbywać szkolenia branżowe określono, dodaniem w art. 42 ustawy – Karta nauczyciela ustępu 2e stanowiącego, że nauczyciel odbywa szkolenia branżowe w ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 3, tj. w ramach zajęć i czynności związanych z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

Ponadto, na podstawie art. 70c ust. 4 dyrektor szkoły zwalnia nauczyciela odbywającego szkolenie branżowe z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, by punktualnie przybyć na szkolenie oraz na czas jego trwania, jeżeli organizacja szkolenia tego wymaga.

Celem szkoleń branżowych jest doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym w szczególności:

- zapoznanie z technologiami stosowanymi w przedsiębiorstwie,
- zapoznanie się z urządzeniami, narzędziami i innym sprzętem technicznym stosowanym w procesach produkcyjnych lub usługach,
- poznanie specyfiki pracy w rzeczywistych warunkach w branży związanej z nauczonym zawodem,
- doskonalenie praktycznych umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej,
- zdobycie nowych doświadczeń zawodowych związanych z wybranym zawodem,
- nawiązanie kontaktów zawodowych umożliwiających ich wykorzystanie w procesie kształcenia zawodowego,
- doskonalenie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z pracownikami,
- rozpoznanie potrzeb i możliwości zatrudnienia absolwentów szkół na regionalnym lub lokalnym rynku pracy.

Dyrektor szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe będzie miał obowiązek zorganizowania szkoleń branżowych dla swoich nauczycieli, skierowania nauczyciela na szkolenie branżowe u przedsiębiorcy z własnej inicjatywy lub na wniosek nauczyciela. Dyrektor szkoły może również zorganizować szkolenia branżowe w ramach nawiązanej współpracy z pracodawcą, o której mowa w zmienianym art. 68 ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe.

Po odbyciu szkolenia branżowego nauczyciel będzie zobowiązany do przedłożenia dyrektorowi szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe, informacji potwierdzonej przez przedsiębiorcę o odbyciu szkolenia branżowego, zawierającej w szczególności wymiar tego szkolenia.

Jest to nowe zadanie nałożone na dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, ale w wyniku odbytych szkoleń branżowych nauczyciele zatrudnieni w szkole podniosą swoje umiejętności i kompetencje, poszerzą swoją wiedzę na temat nowych technologii i o nowe sposoby wykonywania zadań zawodowych, na temat funkcjonowania przedsiębiorstw w danej branży, na temat wykorzystywania nowoczesnych maszyn i urządzeń w pracy związanej z nauczaniem zawodem itp. W ten sposób szkoła będzie dysponowała nauczycielami zawodu z wysokimi kwalifikacjami, co będzie skutkowało podniesieniem jakości kształcenia, a w ślad za tym wysoką zdawalnością przez uczniów egzaminów zawodowych. Taka szkoła będzie się cieszyła renomą w regionie i dużym zainteresowaniem kandydatów oraz zaufaniem rodziców. Absolwenci szkoły będą poszukiwani na rynku pracy oraz będą dobrze przygotowani do dalszego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia.

Kompetencje nauczycieli kształcenia zawodowego wymagają ciągłej aktualizacji celem dostosowywania do zmian zachodzących w gospodarce i na rynku pracy. Tylko takie podejście do obowiązku szkoleń branżowych dla nauczycieli zagwarantuje, że przygotowanie uczniów do zawodu będzie adekwatne do rzeczywistych potrzeb pracodawców.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na podstawie delegacji zaprojektowanej w dodanym art. 70d ustawy – Karta Nauczyciela określi szczegółowe cele szkolenia branżowego oraz tryb i warunki kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, a także przyznawania środków przeznaczonych na szkolenia branżowe. W rozporządzeniu zostanie uwzględniona konieczność organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli w sposób służący podnoszeniu jakości pracy szkół, a także efektywnego gospodarowania środkami przeznaczonymi na doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz innymi źródłami finansowania kosztów szkoleń branżowych.

Stosownie do projektowanych rozwiązań koszty tego szkolenia mogą być finansowane:

- 1) przez przedsiębiorców lub osoby prowadzące gospodarstwa rolne, przyjmujących nauczycieli na szkolenie lub
- 2) ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na zasadach dotyczących kursów lub

- 3) ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych lub
- 4) ze środków pochodzących z programów edukacyjnych Unii Europejskiej – np. Program Erasmus+.

W projekcie ustawy został wskazany Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) jest jako jedno z możliwych źródeł finansowania branżowych szkoleń dla nauczycieli. Nauczyciele kształcenia zawodowego stanowią specyficzną grupę pracowników, bowiem jako nauczyciele poszczególnych zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego reprezentują blisko 40 różnych branż. Ponadto osoby te przygotowują przyszłych pracowników na potrzeby poszczególnych branż, a co za tym idzie zagwarantowanie im stałej możliwości korzystania ze środków KFS zminimalizuje ryzyko późniejszego niedopasowania kompetencyjnego pracowników firm. Jednocześnie, nauczyciele kształcenia zawodowego stanowią jedną z nielicznych grup pracowników, których szkolenia będą obowiązkowe z mocy ustawy.

Szkolenia branżowe zgodnie z projektem będą mogły być finansowane również w ramach obecnych środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli. Środki na doskonalenie zawodowe są uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej. Ponieważ szkolenia branżowe ze względu na ich charakter stanowią formę doskonalenia zawodowego nauczycieli to nie mogą być wyłączone z finansowania przewidzianego na doskonalenie. Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy przyswajanych podczas szkoleń branżowych powinno stanowić najważniejszą rolę w doskonaleniu i doksztalcaniu nauczycieli kształcących zawodowo.

1.13. Odstąpienie od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników przeznaczonych do kształcenia zawodowego, w tym zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia w zawodach materiałami edukacyjnymi w postaci elektronicznej lub papierowej.

Minister Edukacji Narodowej w ramach swoich kompetencji dopuszcza podręczniki do użytku szkolnego zgodnie z przepisami art. 22an-22aw ustawy o systemie oświaty. Do chwili obecnej Minister Edukacji Narodowej dopuścił do użytku szkolnego 844 podręczniki przeznaczone do kształcenia w 80 zawodach z 209 zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (z wyłączeniem 5 zawodów artystycznych), przy czym np. w zawodzie technik

handlowiec zostało dopuszczonych 65 podręczników, a w zawodzie technik geodeta 1 podręcznik. Wnioskodawcy o dopuszczenie podręcznika do kształcenia zawodowego najczęściej zainteresowani są zawodami, w których kształci się możliwie duża liczba uczniów. Najwięcej wniosków o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego dotyczyło takich zawodów jak np.: technik handlowiec (65 podręczników), technik hotelarstwa (43 podręczniki), technik pojazdów samochodowych (41 podręczników), technik ekonomista (33 podręczniki), technik rolnik (32 podręczniki), technik żywienia i usług gastronomicznych (31 podręczników), kucharz (31 podręczników), technik usług fryzjerskich, technik informatyk (27 podręczników), sprzedawca (27 podręczników). Nadal wpływają wnioski o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników właśnie do ww. zawodów. Tak więc w większości zawodów wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnych brak jest dopuszczonych do użytku szkolnego podręczników, a nauczyciele korzystają z dostępnych na rynku materiałów, korzystając z możliwości realizowania programu nauczania bez zastosowania podręcznika.

Analiza sytuacji w obszarze dostępu do materiałów dydaktycznych dla kształcenia zawodowego pozwala stwierdzić, że wydawnictwa o dużym doświadczeniu w przygotowaniu podręczników dla uczniów wraz z obudową metodyczną dla nauczycieli coraz częściej wycofują się z obszaru kształcenia zawodowego. Tworzenie e-materiałów do kształcenia zawodowego może zmienić sytuację w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, szczególnie w przypadku zawodów, do których nigdy nie było podręczników lub nie były aktualizowane. Obecnie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 realizowane są konkursy związane z przygotowaniem e-zasobów do kształcenia zawodowego. W ramach konkursu pn. *Zwiększenie wykorzystania zmodernizowanych treści, narzędzi i zasobów wspierających proces kształcenia zawodowego* powstaje 125 materiałów multimedialnych (e-zasobów) z zakresu języka obcego ukierunkowanego zawodowo. W kolejnym konkursie pn. *Tworzenie materiałów multimedialnych (e-zasobów) z zakresu Podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej opracowywanych jest 25 materiałów multimedialnych (e-zasobów) z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.*

W związku z powyższym proponuje się odstąpienie od dopuszczania przez ministra właściwego do spraw oświaty podręczników przeznaczonych do kształcenia w zawodach. W projekcie zdefiniowano na nowo materiał edukacyjny, odmiennie przeznaczony do kształcenia ogólnego i odmiennie przeznaczony do kształcenia zawodowego. Materiał edukacyjny przeznaczony do kształcenia ogólnego zdefiniowano jako zastępujący

lub uzupełniający podręcznik, umożliwiający realizację programu nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na danym etapie edukacyjnym, natomiast materiał edukacyjny do kształcenia zawodowego jako umożliwiający realizację programu nauczania w zawodzie. Do materiału edukacyjnego do kształcenia zawodowego można również zaliczyć podręczniki przeznaczone do kształcenia w zawodach dopuszczone do użytku szkolnego na podstawie dotychczasowych przepisów. Materiał edukacyjny zarówno do kształcenia ogólnego jak i zawodowego może mieć postać papierową lub elektroniczną.

Minister Edukacji Narodowej pomimo odejścia od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników przeznaczonych do kształcenia zawodowego wciąż będzie wpływał na treści kształcenia - chociażby poprzez tworzenie podstaw programowych do kształcenia w zawodach.

Należy przy tym podkreślić, że projekt ustawy przewiduje zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia zawodowego materiałami edukacyjnymi do kształcenia zawodowego mającymi postać papierową lub elektroniczną. Ma to szczególne znaczenie w przypadku kształcenia w zawodach, w których szybki postęp techniczny i technologiczny powodował szybką dezaktualizację podręczników w postaci papierowej. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera właśnie przygotowanie e-zasobów i e-materiałów edukacyjnych w ramach środków EFS, zwłaszcza, że zakłada się ich przygotowanie do wszystkich zawodów szkolnictwa branżowego.

Tworzenie e-zasobów i e-materiałów dla kształcenia zawodowego może zmienić sytuację w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, szczególnie w przypadku zawodów, do których nigdy nie było podręczników lub nie były aktualizowane.

W art. 22aa doprecyzowano przepis dotyczący realizacji programów nauczania o możliwość wykorzystania w jego realizacji urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów.

Ponadto, w celu wsparcia szkół w dostępie do materiałów edukacyjnych, w tym do kształcenia zawodowego, wprowadzono –w art. 22c ustawy o systemie oświaty – możliwość dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zlecenia opracowania materiału edukacyjnego, w tym do kształcenia zawodowego.

To nauczyciel w dalszym ciągu będzie decydował o realizacji programu nauczania zawodu z zastosowaniem materiału edukacyjnego, materiału ćwiczeniowego lub urządzenia (np. symulatora), sprzętu lub oprogramowania, które będą przydatne do realizacji kształcenia w zawodach, może też realizować program nauczania bez ich zastosowania. Natomiast

dyrektor szkoły, na podstawie propozycji zespołów nauczycieli, ustali zestaw materiałów edukacyjnych, urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, przydatnych do realizacji kształcenia w zawodach obowiązujący we wszystkich oddziałach danej klasy.

W związku z wprowadzanymi zmianami w projekcie ustawy, w art. 115 - art. 120 określono również przepisy przejściowe dotyczące:

- 1) postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach – proponuje się, aby były one rozpatrywane na podstawie dotychczasowych przepisów do dnia 30 czerwca 2021 r.,
- 2) wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia w zawodach – proponuje się, aby wykaz ten był prowadzony się do dnia 31 sierpnia 2022 r.,
- 3) decyzji o dopuszczeniu do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach – proponuje się, aby wygasły z dniem 31 sierpnia 2022 r.,
- 4) listy rzeczoznawców w zakresie podręczników do kształcenia w zawodach – proponuje się, aby minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadził listę do dnia 1 września 2022 r.

1.14. Organizacja i funkcjonowanie szkół niepublicznych.

Obecnie w systemie oświaty mogą funkcjonować: szkoły publiczne, szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych oraz szkoły niepubliczne bez uprawnień szkół publicznych.

W systemie oświaty nie mogą jedynie funkcjonować niepubliczne szkoły podstawowe, które nie posiadają uprawnień szkoły publicznej. Należy podkreślić, że tylko szkoły publiczne oraz szkoły niepubliczne z uprawnieniami szkół publicznych mogą wydawać świadectwa promocyjne lub świadectwa świadczące o ukończeniu danego typu szkoły, a uczniowie tylko tych szkół mogą przystępować do egzaminów przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.

Tak więc osoba kształcąca się w szkole niepublicznej, która nie posiada uprawnień szkoły publicznej, po ukończeniu kształcenia w tej szkole nie może otrzymać żadnego dokumentu poświadczającego uzyskanie określonego w przepisach poziomu wykształcenia ani kwalifikacji zawodowych. Osoby podejmujące kształcenie np. w niepublicznych szkołach policealnych, kształcących w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów i specjalności

ustalanej na potrzeby rynku pracy przez ministra właściwego do spraw pracy, dopiero po ich ukończeniu orientują się, że wydawane przez szkoły tzw. certyfikaty nie są respektowane przez pracodawców, gdyż nie mają rangi dokumentu urzędowego.

Dlatego też w projekcie określono, że w systemie oświaty mogą funkcjonować wyłącznie szkoły publiczne oraz szkoły niepubliczne, które po spełnieniu wymagań określonych w ustawie będą mogły zostać wpisane do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez właściwą jednostkę samorządu terytorialnego.

Projektowane rozwiązania nie dotyczą szkół artystycznych – zmiany w szkolnictwie artystycznym zostały omówione w pkt. 1.16.

W związku z powyższym określono (w art. 14 ustawy – Prawo oświatowe) wymagania, jakie musi spełnić szkoła niepubliczna. Stosownie do projektowanych przepisów szkoła niepubliczna ma spełniać standardy określone dla szkoły publicznej i dawać gwarancje uzyskania świadectw i dyplomów państwowych, tzn. powinna realizować programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach – również podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego. W stosunku do obowiązujących przepisów dotyczących wymagań, jakie musi spełnić szkoła niepubliczna, aby uzyskać uprawnienia szkoły publicznej szkoła niepubliczna powinna również:

- realizować obowiązkowe zajęcia edukacyjne w okresie nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu,
- organizować rok szkolny ustalony dla szkół publicznych,

W zmienianym art. 168 ustawy – Prawo oświatowe określono, że szkoła niepubliczna będzie mogła zostać wpisana do ewidencji szkół niepublicznych, jeśli osoba zgłaszająca szkołę przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnianiu wymagań zawartych w art. 14 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra albo otrzymała zgodę, w drodze decyzji administracyjnej, na założenie szkoły niepublicznej niespełniającej wymagań art. 14 ust. 3 lub 4, w tym na założenie szkoły eksperymentalnej, wydaną odpowiednio przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego (art. 178 ustawy – Prawo oświatowe). Ponadto, w przypadku

szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, osoba zgłaszająca tę szkołę do ewidencji powinna przedstawić opinię wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy uruchamianego kształcenia w danym zawodzie w szkole. Zgłoszenie do ewidencji, oprócz aktualnie wymaganych danych, powinno również zawierać wskazanie adresu siedziby szkoły lub placówki oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. W związku z tym, że szkoła niepubliczna prowadząca kształcenie zawodowe jest szkołą, która realizuje program nauczania uwzględniający podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji powinna określić nazwy zawodów, w jakich będzie kształcić szkoła, ale wyłącznie tych, które zostały określone w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Dzięki takiemu rozwiązaniu niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe będą mogły prowadzić kształcenie wyłącznie w zawodach z klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

W projekcie, w zmienianym art. 172 ustawy – Prawo oświatowe, zostały również uszczegółowione wymagania dotyczące statutu szkoły niepublicznej, w ten sposób, aby statut szkoły niepublicznej określał również:

- szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów,
- prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki, a także tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw uczniów,

a w przypadku niepublicznej szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe także:

- nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci szkoła,
- organizację zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia zawodowego, w tym organizację praktycznej nauki zawodu,
- organizację kształcenia ogólnego i zawodowego dla pracowników młodocianych,
- formę kształcenia – w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej.

Kurator oświaty w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez niepubliczną szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową będzie zobowiązany sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 3 w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę.

W związku z proponowanymi zmianami w projekcie niniejszej ustawy zostały usunięte zapisy dotyczące szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkoły publicznej jak np. dotyczące zasady przechodzenia ucznia ze szkoły niepublicznej nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej do szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej z uprawnieniami szkoły publicznej (zmieniony art. 164 ustawy – Prawo oświatowe).

W konsekwencji zmian ustalających warunki, jakie musi spełniać szkoła niepubliczna, wprowadzono zmiany w art. 178 ustawy Prawo oświatowe. Zgodnie ze zmienionym brzmieniem art. 178 ust. 1 szkoła niepubliczna, która nie będzie spełniała warunków z art. 14 ust. 3, w wyjątkowych sytuacjach, będzie mogła uzyskać zgodę, w postaci decyzji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, na funkcjonowanie w systemie oświaty, w tym również, jako szkoła eksperymentalna. Decyzja ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania będzie podstawą do dokonania wpisu lub zmiany wpisu do ewidencji szkół niepublicznych. W przypadku szkół artystycznych zgodę na założenie i prowadzenie niepublicznej szkoły artystycznej oraz nadania jej uprawnień publicznej szkoły artystycznej, niespełniającej warunków określonych w art. 14 ust. 4 będzie mógł wyrazić Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego i specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1. Działalność tak powstałych szkół niepublicznych będzie monitorowana przez organy nadzoru, z wszelkimi konsekwencjami.

Na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 września 2017 r. w Polsce funkcjonuje 186 szkół niepublicznych bez uprawnień szkoły publicznej.

Szkoły przysposabiające do pracy, są to szkoły 3-letnie, a uczniowie tych szkół często mają przedłużony etap edukacyjny o 1 rok.

Szkoły te mogą podjąć działania związane z uzyskaniem nowego wpisu do ewidencji szkół niepublicznych, po spełnieniu warunków określonych w ustawie. Zatem nie ma konieczności określania przepisów umożliwiających podjęcie przez organy prowadzące te szkoły działań pozwalających na dostosowanie do warunków przewidzianych dla szkół publicznych i kontynuowania przez nie działalności na nowych zasadach. Ponadto, organy prowadzące niepubliczne szkoły policealne bez uprawnień szkół publicznych, które nie kształcą w zawodach „szkolnych”, a faktycznie oferują kursy, po ukończeniu których nie są wydawane dokumenty potwierdzające nabyte kwalifikacje, będą mogły założyć niepubliczne centrum kształcenia zawodowego i oferować takie kursy.

Dlatego też, w projekcie ustawy (art. 104 niniejszego projektu) zaproponowano, aby rekrutacja do tych szkół nie była przeprowadzana od roku szkolnego 2019/2020, a szkoły te będą mogły prowadzić swoją działalność na podstawie dotychczasowych przepisów do czasu zakończenia kształcenia w tej szkole, jednak nie dłużej niż do 31 sierpnia 2021 r., a w przypadku niepublicznej szkoły przysposabiającej do pracy nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej, nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2022 r.

Natomiast szkoła niepubliczna posiadająca uprawnienia szkoły publicznej przed dniem wejścia w życie niniejsze ustawy staje się szkołą niepubliczną w rozumieniu niniejszej ustawy i jest zobowiązana dostosować swoją działalność oraz statut szkoły do nowych przepisów w terminie do dnia 30 listopada 2019 r., uczniowie i słuchacze, którzy rozpoczęli swoje kształcenie w tych szkołach kończą kształcenie na podstawie dotychczasowych przepisów.

Do szkół niepublicznych miały zastosowanie przepisy art. 34 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w dotychczasowym brzmieniu, pozwalającym powiatom przekazywanie tym szkołom dotacji.

Ponadto, szkoła niepubliczna, której nadano uprawnienia szkoły publicznej, w tym poprzez uznanie jej za eksperymentalną, funkcjonująca na podstawie decyzji wydanej przez właściwego ministra, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może nadal funkcjonować na warunkach określonych w tej decyzji.

Natomiast wnioski o uznanie szkoły za eksperymentalną, złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, rozpatruje się na podstawie dotychczasowych przepisów. Jednak wnioskodawca dostosuje wniosek o uznanie szkoły za eksperymentalną do wymagań określonych w art. 178 ust. 1 i 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 maja 2019 r. W przypadku niedostosowania wniosku postępowanie zostanie umorzone.

1.15. Finansowanie kształcenia zawodowego - konsekwencje proponowanych zmian.

W art. 28 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zaproponowano zmiany w zakresie podziału części oświatowej subwencji ogólnej, w tym:

- dołączenie do grupy szkół i placówek nierealizujących obowiązku szkolnego i nauki, branżowych szkół II stopnia - w zakresie uwzględnienia, w przypadku tych szkół, przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej, dodatkowych środków dla uczniów, którzy zdali egzamin (tzw. „waga za efekt”),

- wprowadzono nowe kryterium do podziału subwencji polegające na zróżnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego;
- doprecyzowanie sposobu określenia nadwyżki lub deficytu zapotrzebowania na pracowników w danym zawodzie, uwzględnianego przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej (planowane wejście od roku 2020),
- doprecyzowanie nazw egzaminów, w zakresie dodatkowego uwzględnienia w subwencji, liczby uczniów, którzy zdali egzamin (tzw. „waga za efekt”).

Wykaz zawodów o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego będzie ustalany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i dziedzictwa narodowego w drodze obwieszczenia, na podstawie przepisu zawartego w art. 46b ustawy – Prawo oświatowe.

Wprowadzono również przepis przejściowy na 2022 r. wyłączający absolwentów szkoły branżowej II stopnia z uwzględniania w podziale subwencji w zakresie subwencji naliczanej za zdany egzamin. W 2022 r. pojawią się pierwsi absolwenci szkoły branżowej II stopnia, ale mogą oni zostać uwzględnieni do subwencji, w zakresie subwencji naliczanej za zdany egzamin, dopiero na rok budżetowy 2023.

Ponadto zaproponowano zmiany w zakresie przekształceń placówek kształcenia praktycznego. Zmiana ta nie będzie generowała zmian finansowych, gdyż zakładanie i prowadzenie publicznych szkół ponadpodstawowych, w tym placówek kształcenia praktycznego, należy do zadań własnych powiatu. W związku z powyższym, do powiatu należy decyzja o organizacji nauki w placówkach kształcenia praktycznego. Decyzja ta wpisuje się w element samodzielnej polityki oświatowej danej jednostki samorządu terytorialnego, w tym również w zakresie ich finansowania.

Branżowe szkoły II stopnia uwzględniono również w przepisach dotyczących dotowania szkół z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Szczegółowo opisano to w części uzasadnienia dotyczącej dotacji.

W związku ze zmianami w zakresie kształcenia zawodowego planuje się w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2019 m. in. dalsze zróżnicowanie finansowania ze względu na kosztochłonność kształcenia w danym zawodzie oraz uwzględnienie zjawiska nadwyżki i deficytu zapotrzebowania na pracowników w danym zawodzie.

W art. 9fa ustawy o systemie oświaty określono zasady dofinansowania ze środków Funduszu Pracy kosztów przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego.

1.16. Zmiany w szkolnictwie artystycznym.

Formy kształcenia w szkole artystycznej

W art. 18 ustawy Prawo oświatowe poprzez dodanie ust. 2c określa się formy kształcenia w szkołach artystycznych. Podstawową formą kształcenia w szkole artystycznej jest forma dzienna, z tym że w definicji określonej w art. 3 pkt 29a ustawy Prawo oświatowe doprecyzowuje się, że w przypadku szkół artystycznych przez kształcenie w formie dziennej należy rozumieć kształcenie, które odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu.

W zawodach szkolnictwa artystycznego, dla prawidłowego osiągnięcia efektów uczenia się określonych w podstawie programowej bardzo istotne jest systematyczne rozwijanie umiejętności artystycznych specyficznych dla danego zawodu. Umiejętności te dotyczą zarówno warsztatu wykonawczego, dla którego ważna jest sprawność fizyczna ucznia, jak i rozwoju intelektualnego oraz wrażliwości artystycznej. Dlatego przyjęto formę dzienną jako podstawową formę kształcenia w szkołach artystycznych.

Należy zauważyć, że w szkołach artystycznych realizowane jest albo wyłącznie kształcenie artystyczne albo łącznie kształcenie ogólne oraz kształcenie artystyczne. W pierwszym przypadku, w większości sytuacji uczeń realizuje kształcenie ogólne w innej szkole, zajęcia edukacyjne artystyczne organizowane są więc przez szkołę w porze umożliwiającej takim uczniom prawidłową realizację obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. W drugim przypadku, ze względu na konieczność realizacji przez ucznia w ogólnokształcącej szkole artystycznej dwóch podstaw programowych, również konieczne jest rozłożenie określonych w ramowych planach nauczania zajęć edukacyjnych w sposób umożliwiający ich realizację. Specyfika kształcenia w szkołach artystycznych uzasadnia więc przyjęcie możliwości kształcenia przez 5 lub 6 dni w tygodniu w takich szkołach.

Specjalistyczna jednostka nadzoru

W projekcie ustawy dookreślono i doprecyzowano przepisy odnoszące się do specjalistycznej jednostki nadzoru nad szkołami i placówkami artystycznymi oraz placówkami zapewniającymi

opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

W art. 53 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe zmienia się dotychczasową regulację zastępując fakultatywną możliwość utworzenia takiej jednostki przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na zobowiązanie do jej utworzenia. Aktualnie, zarówno w przepisach ustawowych, jak i aktach wykonawczych, określono liczne zadania dla tej jednostki, m. in. w zakresie:

- opiniowania wniosków o wyrażenie zgody na realizację przez szkołę eksperymentu pedagogicznego oraz wniosków o nadanie niepublicznej szkole artystycznej uprawnień szkoły publicznej, która ma być uznana za szkołę eksperymentalną (art. 45 ust. 10 i 15 oraz art. 178 ustawy Prawo oświatowe);
- opiniowania spraw skreślenia z listy uczniów w szkole artystycznej (art. 68 ust. 3a ustawy Prawo oświatowe),
- uchylecia statutu szkoły lub placówki artystycznej (art. 114 ustawy Prawo oświatowe),
- prowadzenia ewidencji niepublicznych szkół artystycznych (art. 168 ustawy Prawo oświatowe),
- weryfikacji spełniania warunków posiadania uprawnień szkoły publicznej przez niepubliczne szkoły artystyczne (art. 176 ustawy Prawo oświatowe),
- powoływania państwowych komisji egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy dyplomowe w szkołach artystycznych (art. 44zn ustawy o systemie oświaty),
- przeprowadzania egzaminów eksternistycznych w szkołach artystycznych (przepisy rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie egzaminów eksternistycznych z zakresu szkół artystycznych),
- zadań związanych z dotowaniem publicznych szkół artystycznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jst oraz osoby fizyczne, a także niepublicznych szkół artystycznych (m.in. art. 46 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz przepisy rozporządzeń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: w sprawie dotacji dla niepublicznych szkół artystycznych oraz w sprawie dotacji dla publicznych szkół artystycznych zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i przez osoby fizyczne).

Specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 – Centrum Edukacji Artystycznej, została utworzona w 1992 r. na mocy rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki

z dnia 26 maja 1992 r. w sprawie utworzenia Centrum Edukacji Artystycznej (Dz. U. poz. 210) i działa nieprzerwanie do chwili obecnej. Aktualnie działa zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 22 września 2004 r. w sprawie specjalistycznej jednostki nadzoru (Dz. U. poz. 2292, z późn. zm.), utrzymanego w mocy na podstawie art. 365 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.

Zważywszy więc na zadania realizowane przez Centrum Edukacji Artystycznej, specjalistyczną jednostkę nadzoru, oraz znaczenie w systemie szkół i placówek artystycznych wydaje się niezasadne utrzymywanie przepisu jedynie fakultatywnie umożliwiającego utworzenie takiej jednostki i powierzenie jej zadań.

Doprecyzowuje się również przepis art. 53 ust. 1a ustawy Prawo oświatowe, poprzez dookreślenie, że powierzenie specjalistycznej jednostce nadzoru zadań placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych następuje w trybie rozporządzenia, o którym mowa w art. 53 ust. 1. Zmiana ta została wprowadzona ze względu na wątpliwości zgłoszone przez Rządowe Centrum Legislacji w trakcie procedowania projektu rozporządzenia powierzającego zadania specjalistycznej jednostce nadzoru, w tym w szczególności zadania placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół artystycznych.

Centrum Edukacji Artystycznej – specjalistyczna jednostka nadzoru, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, przeprowadza przesłuchania muzyczne, przeglądy plastyczne i baletowe oraz testy w zakresie przedmiotów teoretycznych dla uczniów szkół i placówek artystycznych. Zważywszy na fakt, iż w szkołach artystycznych egzamin dyplomowy jest przeprowadzany przez państwowe komisje egzaminacyjne, powoływane w każdej szkole, w której taki egzamin ma być przeprowadzony, a nie centralnie jak ma to miejsce w przypadku egzaminów przeprowadzanych przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, ważnym zadaniem Centrum jest badanie jakości kształcenia artystycznego poprzez ww. formy przesłuchań muzycznych, przeglądów plastycznych i baletowych oraz testów w zakresie przedmiotów teoretycznych kształcenia artystycznego. Coroczne wyniki prowadzonego badania umożliwiają porównywanie efektywności prowadzonego kształcenia nie tylko w poszczególnych zawodach artystycznych, ale również w zakresie danej specjalności czy specjalizacji, a nawet gry na poszczególnych instrumentach, nauczanej w szkołach muzycznych. Dzięki czemu możliwa jest precyzyjna identyfikacja celów wsparcia metodycznego realizowanego w ramach zadań wspierających nadzoru pedagogicznego oraz zadań placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych. W projekcie ustawy dodaje się zatem ust. 1b w art. 53 precyzujący realizację tego zadania przez specjalistyczną jednostkę nadzoru. Tryb i formy badania jakości kształcenia

artystycznego oraz zakres informacji ogłaszanych przez specjalistyczną jednostkę nadzoru, dotyczących badania jakości kształcenia artystycznego w danym roku szkolnym oraz sposób i termin ich ogłoszenia zostaną uregulowane w przepisach wykonawczych, zgodnie z dodanym upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 53 ust. 1c ustawy Prawo oświatowe.

W ustawie przewidziano również zmianę ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dotyczącą zadań specjalistycznej jednostki nadzoru związanych z dotowaniem szkół artystycznych. Dodaje się art. 41a, zgodnie z którym dotacje dla publicznych szkół artystycznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jst oraz osoby fizyczne (o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3) oraz dotacje dla niepublicznych szkół artystycznych (o których mowa w art. 41 ust. 1, 2, 5 i 6), są przekazywane przez specjalistyczną jednostkę nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Kontrole prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji będą przeprowadzane na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

Dotychczas zadania Centrum Edukacji Artystycznej w tym zakresie były określone przepisami: rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 stycznia 2017 r. w sprawie dotacji dla publicznych szkół artystycznych zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 11) oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 stycznia 2017 r. w sprawie dotacji dla niepublicznych szkół artystycznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 12). Przekazanie zaś specjalistycznej jednostce nadzoru kompetencji do wydawania jako organ pierwszej instancji decyzji o zwrocie dotacji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 1000) ma na celu zwiększenie efektywności prowadzenia takich postępowań, jak również, dzięki dwuinstancyjności postępowania, pogłębienie zaufania obywateli do władzy publicznej.

Niepubliczne szkoły artystyczne

W projekcie zakłada się pozostawienie dotychczasowych rozwiązań systemowych odnoszących się do niepublicznych szkół artystycznych. Powstanie niepublicznej szkoły artystycznej uwarunkowane jest wpisem do ewidencji niepublicznych szkół artystycznych. Szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne mogą ubiegać się o nadanie uprawnień publicznej szkoły artystycznej z dniem rozpoczęcia działalności. Jedynie szkoły artystyczne

realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej uzyskują te uprawnienia z mocy ustawy. Pozostałe niepubliczne szkoły artystyczne, realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne, mogą uzyskać uprawnienia publicznej szkoły artystycznej po spełnieniu warunków określonych w art. 14 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe albo w trybie określonym w art. 178 ustawy, jeśli nie spełniają ww. warunków. Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej nadawane są przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Uzasadnieniem dla utrzymania obecnie funkcjonujących rozwiązań w tym zakresie jest specyfika szkolnictwa artystycznego. Dotychczas, w niepublicznych szkołach artystycznych nieposiadających uprawnień szkoły publicznej realizowane są programy nauczania często odbiegające od tych, które realizują szkoły publiczne, także w zakresie specjalności niewystępujących w szkolnictwie publicznym. Niejednokrotnie są to szkoły autorskie zakładane i prowadzone przez autorytety artystyczne o dużym dorobku artystycznym oraz doświadczeniu metodycznym. Biorąc więc pod uwagę wzbogacenie dostępnej oferty edukacyjnej oferowanej przez szkolnictwo artystyczne, jaką są właśnie takie szkoły, zasadne jest utrzymanie rozwiązań pozwalających na ich dalsze funkcjonowanie w systemie oświaty.

Obecnie w systemie oświaty działają 333 niepubliczne szkoły artystyczne, wśród których aż 174 nie posiada uprawnień szkoły publicznej. Stanowią więc one ponad 15% wszystkich szkół artystycznych (publicznych i niepublicznych).

Przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dyplomom ukończenia szkoły artystycznej

W art. 8 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986) proponuje się przypisanie dyplomom ukończenia szkoły artystycznej 5 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przepis w dotychczasowym brzmieniu przypisywał takim dyplomom poziom 4.

W 2016 r. eksperci reprezentujący zarówno środowisko akademickie, jak i szkoły artystyczne stopnia średniego, we współpracy z ekspertami Instytutu Badań Edukacyjnych, uczestniczącymi we wdrażaniu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w wyniku analizy efektów kształcenia zawartych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa zawodowego, przypisali poszczególnym efektom kształcenia deskryptory zawarte w Polskiej Ramie Kwalifikacji. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że:

- w przypadku zawodów: muzyk, plastyk, aktor scen muzycznych, aktor cyrkowy – efekty kształcenia wskazują, iż są to kwalifikacje pełne na 5 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji;
- w przypadku zawodów: tancerz, animator kultury i bibliotekarz – efekty kształcenia wskazują, iż są to kwalifikacje pełne na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W konsekwencji Minister Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 8 pkt 6 ww. ustawy, po przeprowadzeniu konsultacji i uzgodnień, przypisał w rozporządzeniu z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2094) dla ww. zawodów odpowiednio poziom 5 albo 6 PRK.

Zważywszy na fakt, iż w stosunku do wszystkich dyplomów ukończenia szkół artystycznych, w wyniku analizy efektów kształcenia, przypisano co najmniej 5 poziom PRK, zasadne jest uwzględnienie tego w przepisie ustawowym.

Dodatkowo, w związku z określeniem w niniejszej ustawie, upoważnienia dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia w drodze rozporządzenia klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego (art. 46a ustawy Prawo oświatowe) – do uzasadnianego przepisu wprowadzono również odpowiednią zmianę.

Upoważnienia ustawowe

W projekcie ustawy wprowadza się również odrębne upoważnienia do określenia przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w drodze rozporządzeń:

- 1) organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad w odniesieniu do szkół i placówek artystycznych,
- 2) klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - zważywszy na umocowanie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do koordynowania ZSK, jak również na istotne znaczenie, jakie dla prawidłowego funkcjonowania systemu ma stosowanie jednolitych standardów przy przypisywaniu poziomów kwalifikacji, zasadnym jest aby rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego, w którym zostaną określone poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poszczególnych zawodów szkolnictwa artystycznego było wydawane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania,
- 3) podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego,
- 4) ramowych planów nauczania dla poszczególnych typów szkół artystycznych,

- 5) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów i innych druków, w tym umieszczenie na wzorach znaków graficznych, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, tryb i sposób dokonywania sprostowań, zmiany imienia (imion) lub nazwiska oraz wydawania duplikatów świadectw, dyplomów i innych druków, tryb i sposób dokonywania uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, wysokość i sposób dokonywania opłat za wydawanie duplikatów świadectw, dyplomów oraz innych druków, a także za dokonywanie uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą.

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkole artystycznej

Zmiana proponowana w przepisach dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkole artystycznej, określonych w art. 44zc-44zq ustawy o systemie oświaty ma charakter porządkujący, stanowi uzupełnienie przepisów dotychczas obowiązujących określonych w art. 44zj ustawy.

2. Wprowadzenie nowych rozwiązań w innych obszarach

2.1. Upowszechnienie informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych. (art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo oświatowe).

Proponowana zmiana ma na celu wzrost liczby dzieci i młodzieży korzystających ze świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego finansowanych ze środków publicznych. Zaproponowane rozwiązanie będzie uwzględniało tendencję zmian przewidywanych w związku z projektowanymi regulacjami ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami. Planuje się, że przez wprowadzony obowiązek informacyjny nałożony na organ prowadzący szkołę lub placówkę spowoduje upowszechnienie wśród rodziców wiedzy o możliwości korzystania przez uczniów z bezpłatnej opieki stomatologicznej.

2.2. Obowiązek zapewnienia przez szkołę podstawową uczniom pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas zajęć w szkole oraz jednego gorącego posiłku w trakcie dnia od 1 września 2022 roku.

Obecnie w prawie oświatowym nie istnieje obowiązek prowadzenia stołówki szkolnej. Zgodnie z art. 106 ustawy zmienianej w art. 1, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne, a wysokość opłat za posiłki ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

W marcu 2018 r. przeprowadzono ankietę dotyczącą realizacji przez szkoły i przedszkola opiekuńczej funkcji w zakresie zapewnienia uczniom (wychowankom) żywienia w szkole (przedszkolu). W ankiecie wzięło udział 82,70% szkół podstawowych (samodzielnych – 9 002/10 885 szkół), w których uczy się 2,358 tys. /2,802 tys. uczniów. Ogółem wg danych z Systemu Informacji Oświatowej (stan w dniu 30 września 2017 r.) wszystkich szkół podstawowych jest 14 492, a uczęszcza do nich 3 430 tys. dzieci. „Jakiegolwiek” posiłki organizuje 7 867 (87,39%) szkół, (uczęszcza do nich 2 173,3 tys. (92,14%) uczniów i wychowanków). Jedynie 934,6 tys. (43,01%) spośród nich korzysta, z co najmniej jednego gorącego posiłku. Średni koszt jednego gorącego posiłku (jedno lub dwa dania gorące) wynosi 5,21 zł.

Obecnie obowiązek organizacji świetlicy dotyczy szkół podstawowych, z wyłączeniem szkół podstawowych dla dorosłych, zatem dzieci w tych szkołach przebywają często ponad 8 godzin dziennie. Dla prawidłowego rozwoju dziecka, szczególnie w młodszym wieku szkolnym oraz w sytuacji narastającej epidemii nadwagi i otyłości, niezbędne jest zapewnienie możliwości spożycia posiłków z uwzględnieniem obowiązujących norm żywieniowych dla poszczególnych grup wiekowych. W okresie wzrostu i rozwoju organizmu właściwe żywienie wpływa nie tylko na stan zdrowia i funkcje poznawcze, lecz pomaga także chronić organizm przed poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi w późniejszym okresie. Zbilansowany i gorący posiłek jest istotny dla racjonalnego odżywiania uczniów. Ponadto, prawidłowe nawyki żywieniowe najczęściej kształtują się w młodym wieku. Jednym z elementów realizacji opiekuńczej i profilaktycznej funkcji szkoły podstawowej będzie obowiązek zapewnienia uczniom jednego gorącego posiłku w trakcie pobytu w szkole. Zapewnienie uczniom dostępu do gorących posiłków oraz planowany rządowy program „Stołówka szkolna” zachęci samorządy prowadzące szkoły podstawowe do odtworzenia stołówek lub zorganizowania jadalni w szkołach. Jednocześnie rozwiązania te doprowadzą

do stworzenia właściwych warunków spożywania posiłku w szkole i będą sprzyjać kształtowaniu prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw prozdrowotnych wśród dzieci. Zaprojektowano również w tym zakresie przepis przejściowy na okres od 1 września 2019 roku do 31 sierpnia 2022 roku, zobowiązujący dyrektorów szkół podstawowych, w przypadku braku możliwości zapewnienia odrębnego pomieszczenia przeznaczonego wyłącznie do spożycia posiłków, do umożliwienia uczniom w inny sposób bezpiecznego i higienicznego spożycia posiłków (w art. 100 niniejszego projektu).

2.3. Przeciwdziałanie narkomanii w szkołach i placówkach przez rozszerzenie programu wychowawczo-profilaktycznego o coroczną diagnozę potrzeb rozwojowych uczniów.

Obecnie w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie ma przepisu wprowadzającego obowiązek przygotowania i realizacji działań profilaktycznych z zakresu profilaktyki narkomanii w szkołach i placówkach oświatowych, w szczególności dotyczących nowych substancji psychoaktywnych, psychotropowych i środków zastępczych. Zmiana brzmienia art. 26 ustawy – Prawo oświatowe polega na dodaniu obowiązku przeprowadzenia corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, za którą będzie odpowiedzialny dyrektor szkoły oraz uwzględnienie jej wyników w uchwalanym przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną programie wychowawczo-profilaktycznym. Rozwiązanie to umożliwi faktyczne dostosowanie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych do zmieniających się realiów społeczności szkolnej oraz zagrożeń, w tym związanych z narkotykami czy tzw. dopalaczami.

2.4. Umożliwienie awansu zawodowego nauczycielom języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą.

Projektowana, w art. 6 niniejszego projektu ustawy, nowelizacja ustawy Karta Nauczyciela, wprowadza możliwość awansu zawodowego dla nauczycieli języka polskiego oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, w:

- 1) organizacjach społecznych zarejestrowanych za granicą;
- 2) szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.

Uzasadnieniem dla projektowanej nowelizacji ustawy Karta Nauczyciela, wprowadzającej możliwość awansu zawodowego dla nauczycieli języka polskiego oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą, jest dążenie do utworzenia mechanizmu podnoszenia jakości nauczania języka polskiego i w języku polskim w szkołach za granicą.

Projektowane rozwiązanie zapewni także stały kontakt i współpracę szkół za granicą ze środowiskiem oświatowym w Polsce. Projektowane rozwiązanie jest także odpowiedzią na postulat polskich środowisk oświatowych za granicą objęcia awansem zawodowym nauczycieli prowadzących zajęcia z języka polskiego i w języku polskim w szkołach organizacji Polaków oraz szkołach w systemach oświaty innych państw, którzy po powrocie do pracy w szkole w Polsce będą mogli podjąć zatrudnienie zgodne z posiadanym stopniem awansu zawodowego.

Przystąpienie do procedury awansu zawodowego jest dobrowolne. Ze względu na organizację nauczania w szkołach za granicą, nie przewiduje się stopnia awansu nauczyciela stażysty.

Do procedury awansu zawodowego będą mogli przystąpić nauczyciele posiadający kwalifikacje określone przepisach w sprawie kwalifikacji nauczycieli, uczący w szkołach za granicą przedmiotów zgodnych z posiadanymi kwalifikacjami, niezależnie od formy zatrudnienia ani od liczby godzin zajęć prowadzonych tygodniowo.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub jednostka, której minister powierzy prowadzenie awansu zawodowego nauczycieli za granicą przydzieli nauczycielom rozpoczynającym staż opiekunów wybranych spośród nauczycieli mianowanych i dyplomowanych rekrutujących się ze szkół w Polsce oraz szkół polskich przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych RP. Zadaniem opiekunów będzie udzielanie nauczycielom pomocy, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie stażu planu rozwoju zawodowego oraz opracowanie opinii o realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela.

Po zakończeniu stażu i uzyskaniu pozytywnej oceny stopnia realizacji planu rozwoju, nauczyciele będą mogli przystąpić do egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej przed komisją powoływaną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub jednostkę, której minister powierzy prowadzenie awansu zawodowego nauczycieli za granicą. W skład komisji wchodzić będą dwaj przedstawiciele ministra – jeden z nich pełnić będzie funkcję przewodniczącego, dwaj eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra i opiekun stażu.

Egzamin oraz rozmowę komisja będzie mogła przeprowadzić w formie wideokonferencji w ramach systemu teleinformatycznego stworzonego w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w rzeczywistym czasie.

Czas trwania stażu oraz okresy między uzyskaniem stopnia awansu zawodowego a rozpoczęciem stażu na kolejny stopień awansu, są zgodne z rozwiązaniami przyjętymi dla nauczycieli szkół w Polsce, natomiast zakres wymagań niezbędnych do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego i sposób odbywania stażu przez nauczycieli szkół za granicą oraz tryb działania komisji egzaminacyjnej i kwalifikacyjnej zostaną, ze względu na specyfikę pracy nauczycieli w szkołach za granicą, określone w odrębny sposób w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej wydanym na podstawie projektowanych przepisów.

Ponadto, nauczyciele spełniający wymagania kwalifikacyjne i posiadający dorobek zawodowy, którzy w ciągu ostatnich 10 lat przepracowali co najmniej 5 lat szkolnych będą mogli ubiegać się o nadanie stopnia nauczyciela kontraktowego, a nauczyciele spełniający wymagania kwalifikacyjne i posiadający dorobek zawodowy, którzy przepracowali w ciągu ostatnich 20 lat co najmniej 15 lat szkolnych, będą mogli ubiegać się o nadanie stopnia nauczyciela mianowanego. W obu przypadkach stopień awansu będzie nadawał minister lub jednostka, której minister powierzy prowadzenie awansu zawodowego nauczycieli za granicą, na podstawie analizy dokumentów potwierdzających posiadanie przez nauczyciela kwalifikacji, okres prowadzenia zajęć i dorobek zawodowy.

Projektowane przepisy uwzględniają także regulacje związane z przechodzeniem nauczycieli ze szkół do szkół. Nauczycielowi szkoły za granicą, który w okresie stażu podjął zatrudnienie w szkole w Polsce, szkole polskiej, o której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo oświatowe, lub szkole i zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, lub szkołach europejskich, o których mowa w Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, lub rozpoczął prowadzenie zajęć w innej szkole za granicą, do stażu zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli otrzymał pozytywną opinię opiekuna stażu o stopniu realizacji planu rozwoju zawodowego oraz podjął zatrudnienie lub rozpoczął prowadzenie zajęć nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia zakończenia prowadzenia zajęć w szkole za granicą.

Nauczycielowi szkoły w Polsce, który rozpoczął prowadzenie zajęć w szkole za granicą, szkole polskiej, o której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo oświatowe, lub szkole i zespole

szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, lub szkołach europejskich, o których mowa w Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, do stażu zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli otrzymał co najmniej dobrą ocenę pracy za okres odbytego stażu oraz podjął zatrudnienie lub rozpoczął prowadzenie zajęć nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia ustania zatrudnienia w szkole w Polsce.

Nauczyciel szkoły za granicą, który w trakcie stażu podejmuje zatrudnienie w szkole w Polsce, kontynuuje staż po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego, na zasadach dotyczących nauczyciela w Polsce. Dyrektor szkoły przydziela nauczycielowi opiekuna stażu spośród nauczycieli zatrudnionych w szkole.

Nauczyciel szkoły za granicą, który w trakcie stażu rozpoczyna prowadzenie zajęć w innej szkole za granicą, kontynuuje staż po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego z tym samym opiekunem stażu.

Nauczyciel szkoły w Polsce, który w trakcie stażu rozpoczął prowadzenie zajęć w szkole za granicą, kontynuuje staż po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Dotychczasowy opiekun stażu, po zarejestrowaniu się w systemie teleinformatycznym stworzonym w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą może realizować zadania opiekuna stażu nauczyciela szkoły za granicą.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania albo kierownik jednostki organizacyjnej, której minister powierzy prowadzenie awansu zawodowego nauczycieli za granicą z opiekunem nauczyciela szkoły za granicą umowę cywilnoprawną.

W celu realizacji zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą, minister prowadzić będzie system teleinformatyczny stworzony w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą i nim administrować. Dostęp do systemu teleinformatycznego awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą posiadać będą upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą oraz nauczyciele szkół za granicą realizujący procedurę awansu i ich opiekunowie stażu.

Przyjęcie proponowanego rozwiązania zwiększy obciążenie budżetu w części, której dysponentem jest Minister Edukacji Narodowej – są to koszty obsługi zadania związane z wynagrodzeniem dla opiekunów stażu, ekspertów komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych, przygotowaniem i obsługą systemu teleinformatycznego, dodatkowymi

etatami w MEN oraz ORPEG oraz prowadzeniem szkoleń dla opiekunów oraz nauczycieli realizujących staż. Uzyskanie przez nauczycieli za granicą wyższych stopni awansu zawodowego nie będzie miało bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa.

Przepisy dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Wraz z wprowadzonymi zmianami, w art. 137 niniejszego projektu ustawy, zostały ustalone maksymalne limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą na lata 2021 - 2030. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania monitoruje wykorzystanie limitów wydatków na to zadanie oraz, w razie potrzeby, wdraża mechanizmy korygujące.

2.5. Zmiana nazwy „szkolnych punktów konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej” na „szkoły polskie przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej”.

Zmiana nazwy „szkolnych punktów konsultacyjnych” na „szkoły polskie” ma na celu oddanie faktycznej roli, jaką pełnią te jednostki w środowiskach polonijnych i będzie dotyczyła funkcjonujących obecnie 67 jednostek.

Przepisy dotyczące zmiany nazwy „szkolnych punktów konsultacyjnych” na „szkoły polskie” wejdą w życie z dniem 1 września 2019 r.

3. Doprecyzowanie i uporządkowanie dotychczasowych rozwiązań

3.1. Przepisy związane z procedurą dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.

W projektowanej ustawie o systemie oświaty w art. 22ao wprowadza się doprecyzowanie wymogów w zakresie postaci i formy podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego. Podręcznik wydawany w postaci papierowej powinien być dostępny również w wersji cyfrowej stanowiącej proste odwzorowanie treści zawartych w podręczniku papierowym zamieszczonej na nośniku elektronicznym lub w Internecie. Wprowadzenie tego wymogu ma na celu umożliwienie uczniom wyboru formy podręcznika, w stosunku do potrzeb, również

zdrowotnych. Dostęp do cyfrowej wersji podręcznika wydawanego w postaci papierowej umożliwi korzystanie z tego podręcznika uczniom niepełnosprawnym, dla których z uwagi na daną niepełnosprawność, wersja cyfrowa podręcznika jest dogodniejsza do odczytu aniżeli papierowa. Ponadto możliwość korzystania z obu form podręcznika wpłynie na odciążenie uczniowskich tornistrów. Planuje się wprowadzenie tego przepisu w życie od 1 stycznia 2020 roku.

W przypadku podręczników wydawanych wyłącznie w postaci elektronicznej, w tym multimedialnych, tak jak dotychczas, muszą być opracowane w sposób pozwalający na zastosowanie rozwiązań umożliwiających odczyt przez uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Zmiana art. 22as i 22at ma na celu doprecyzowanie przepisów dotyczących wymogów formalnych wpisu na listę rzeczoznawców i przesłanek skreślenia z listy rzeczoznawców do spraw podręczników.

3.2. Przepisy dotyczące przyznawania stypendiów.

Art. 90h ustawy o systemie oświaty: W obecnym stanie prawnym stypendium Prezesa Rady Ministrów może być przyznane uczniowi szkoły dla młodzieży, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości. Dotychczasowe przepisy oświatowe nie definiują pojęcia szkoły dla młodzieży. Dlatego też można uznać, że katalog szkół dla młodzieży obejmował wszystkie typy szkół, które nie są szkołami dla dorosłych, tj. szkoły podstawowe, gimnazja, technika, licea ogólnokształcące, branżowe szkoły dla młodzieży I stopnia oraz branżowe szkoły II stopnia.

W zmienionym stanie prawnym branżowe szkoły II stopnia, są szkołami dla młodzieży i dla dorosłych. Aby móc zachować dotychczasową grupę potencjalnych odbiorców stypendiów, a więc uczniów szkół dla młodzieży, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości, należy uszczegółowić katalog szkół, do których będą uczęszczali uczniowie, którzy mogą się ubiegać o przyznanie stypendium tj.: liceum ogólnokształcące, technikum, branżowa szkoła II.

Artykuł 90t ustawy o systemie oświaty daje możliwość tworzenia regionalnych lub lokalnych programów wyrównawczych i wspierających. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Dotychczasowy przepis art. 90 t ust. 4, nie wskazuje wprost, którzy uczniowie mają być odbiorcami, przyjętych przez jednostki samorządu terytorialnego, programów wyrównawczych czy wspierających, ponieważ do kompetencji gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełniania, których zależeć będzie przyznanie takiej pomocy, w tym określenie grupy odbiorców uprawnionych do jej uzyskania.

Przepis art. 90t ust. 1, nie wskazuje na inne kryteria czy też cechy szkół, które pozwalałyby na rozróżnianie uczniów. Jedyne kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym określone wyniki w nauce, powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania np. *stypendium za wyniki w nauce*, powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych niż określone w ustawie kryterium „wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

Analogicznie również, w przypadku pomocy na „wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży”, jedynie kategoria mniejszych szans edukacyjnych (barier edukacyjnych), powinna stanowić podstawę od przyznania wsparcia.

Jak wynika, z dotychczasowej praktyki, ze względu na niejednoznaczne brzmienie art. 90t, zapisy w regulaminach programów, przyjmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, zawierały grupę odbiorców, którymi byli np.: uczniowie stale zamieszkujących daną gminę. Tym samym, z możliwości nabycia prawa do pobierania np. *stypendium za wyniki w nauce*, wykluczeni zostali uczniowie, którzy uczęszczali do szkoły funkcjonującej na terenie danej gminy, ale nie byli jej mieszkańcami.

Doprecyzowanie art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jest ustawowym zapewnieniem równego traktowania wszystkich uczniów uczęszczających do danej szkoły, bez względu na miejsce zamieszkania czy zameldowania tego ucznia. Zapis ma również na celu uniknięcie ewentualnego kategoryzowania i stygmatyzowania uczniów, którzy być może osiągają lepsze wyniki w nauce, a jednocześnie nie posiadają prawa do otrzymania *stypendium motywacyjnego*. Umożliwi to jednostkom samorządu terytorialnego, posiadającym środki na finansowanie stypendiów, objęciem pomocą również ww. grupy uczniów. Intencją wprowadzenia zapisu jest szeroko rozumiane dobro ucznia i zawarcie w ustawie zapisów nieograniczających niektórym dzieciom i uczniom możliwości skorzystania z pomocy, którą ustanawia organ prowadzący szkołę, do której uczęszczają.

Konsekwencją powyższej zmiany jest zmiana przepisu artykułu 90g ustawy o systemie oświaty, który stwarza możliwość przyznawania przez szkoły stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.

Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe przyznaje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w ramach środków przyznanych przez organ prowadzący na ten cel w budżecie szkoły.

W związku, ze zmianą wprowadzoną w art. 90t ust. 4 wskazującą wprost odbiorców regionalnych lub lokalnych programów tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, analogicznie należy również wprost wskazać odbiorców stypendiów, które może przyznawać szkoła, aby wyraźnie wskazać kompetencje dyrektora szkoły w tym zakresie.

Dotychczasowe przepisy ustawy o systemie oświaty, pozostawiają gminom możliwość przyjęcia do szkół i przedszkoli dzieci spoza obwodu danej gminy, pozostawiając dyrektorom szkół oraz organom prowadzącym swobodę podjęcia decyzji w tym zakresie.

Brak wyraźnego wskazania na poziomie ustawy odbiorców ww. stypendiów i pozostawienie przepisu w obecnym brzmieniu, może spowodować różną interpretację przepisu, a tym samym ograniczanie się do przyznawania stypendiów tylko dla uczniów mieszkających w obwodzie szkoły, do której uczęszczają.

3.3. Zasady opiniowania arkuszy organizacji szkoły przez zakładowe organizacje związkowe.

W projektowanych zmianach ustawowych (art. 110 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe) doprecyzowano przepis, wskazujący zasady opiniowania arkuszy organizacji pracy szkoły przez zakładowe organizacje związkowe. Dotychczasowy przepis budził wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego, czy zawsze należy zasięgać opinii zakładowych organizacji związkowych. Proponuje się, aby opinia zakładowych organizacji związkowych była konieczna tylko wówczas, gdy spełnione zostaną warunki określone w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, dotyczące przedstawiania dyrektorowi szkoły lub przedszkola przez właściwą zakładową organizację związkową informacji o łącznej liczbie członków tej organizacji na terenie danej jednostki organizacyjnej (szkoły, przedszkola). Przepis art. 25¹ ust. 2 ustawy o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881 t.j.) wyraża obowiązek przedstawiania co kwartał – według stanu na ostatni dzień kwartału – w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po tym kwartale informacji o łącznej liczbie członków

tej organizacji, w tym o liczbie członków będących pracownikami. Jeżeli dana organizacja związkowa nie ma swojego przedstawiciela w szkole, wówczas nie jest konieczne zasięgnięcie opinii tego związku zawodowego. Projektowana zmiana jest odpowiedzią na oczekiwania środowiska oświatowego, głównie dyrektorów szkół i przedszkoli.

3.4. Przepisy dotyczące korzystania z wychowania przedszkolnego.

W art. 2 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe: zmiana ma charakter doprecyzowujący, określający, że system oświaty obejmuje przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego, które ze względu na swoją specyfikę funkcjonują w oparciu wyodrębnione przepisy. Dotychczas obowiązujące sformułowanie mogło sugerować, że do innych form wychowania przedszkolnego mają zastosowanie przepisy dotyczące przedszkoli.

W art. 31 ust. 10 ustawy Prawo oświatowe: zmiana ma charakter uściślający i wskazuje, że jeżeli liczba dzieci, którym gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, zamieszkałych na obszarze danej gminy, zgłoszonych podczas postępowania rekrutacyjnego do placówek wychowania przedszkolnego, przewyższy liczbę miejsc w danym przedszkolu, oddziale przedszkolnym lub innej formie wychowania przedszkolnego, dyrektor przedszkola lub dyrektor szkoły podstawowej informuje o nieprzyjęciu dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W tym przypadku wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie wskazać rodzicom inne publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej albo publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, albo niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, które mogą przyjąć dziecko. Dotychczas obowiązujący przepis nie wskazywał, w jakim terminie wójt, burmistrz, prezydent miasta ma dokonać tego wskazania. Obecnie proponuje się, by wójt (burmistrz, prezydent miasta) był obowiązany do takiego wskazania, nie później niż przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego. Pozwoli to na racjonalne wykorzystanie miejsc wychowania przedszkolnego w gminie, a jednocześnie uchroni gminę przed sytuacją, w której do placówek

wychowania przedszkolnego przyjęte zostaną dzieci z innych gmin, w sytuacji, gdy nie zostały zaspokojone potrzeby w zakresie wychowania przedszkolnego w gminie macierzystej.

Proponowana zmiana ma na celu wsparcie gmin, w zakresie realizacji zadania własnego, o którym mowa w art. 31 ust. 8 ustawy Prawo oświatowe¹, w kontekście brzmienia art. 131 ust. 1 ustawy². Zgodnie z art. 131 ust. 7 ustawy, kandydaci zamieszkali poza obszarem danej gminy mogą być przyjęci do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego na terenie tej gminy, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, dana gmina nadal dysponuje wolnymi miejscami w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania przedszkolnego. W przypadku większej liczby kandydatów zamieszkałych poza obszarem danej gminy przeprowadza się postępowanie rekrutacyjne.

Z kolei zgodnie z art. 161 ustawy, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, publiczna szkoła lub publiczna placówka nadal dysponuje wolnymi miejscami, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki przeprowadza postępowanie uzupełniające.

Postępowanie uzupełniające powinno zakończyć się do końca sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, na który jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne.³

Brak proponowanej regulacji mogłoby spowodować, że pozostające wolne miejsca zostałyby zajęte przez dzieci mieszkające poza terenem danej gminy, a wójt (burmistrz, prezydent miasta) nie miałby możliwości wskazania wolnych miejsc swoim mieszkańcom (bo byłyby zajęte przez dzieci spoza gminy). Zatem to w interesie gminy jest, by zaspokoić występujące na jej terenie potrzeby w zakresie wychowania przedszkolnego, zanim wolne miejsca zostaną zajęte w postępowaniu uzupełniającym, które musi przeprowadzić dyrektor przedszkola/szkoły.

W art. 22 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych: zmiana dotyczy dookreślenia wymaganych elementów regulaminu otwartego konkursu ofert. Proponuje się, by regulamin określał w szczególności: czas korzystania przez gminę z placówek wychowania przedszkolnego, z tym że czas ten powinien umożliwiać uczniowi uczęszczanie do danej

¹ Art. 31 ust. 8. Zapewnienie warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 4, oraz realizacji prawa, o którym mowa w ust. 6, jest zadaniem własnym gminy.

² Art. 131 ust. 1. Do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego przyjmuje się kandydatów zamieszkałych na obszarze danej gminy.

³ Zgodnie z art. 161 ust. 2 ustawy.

placówki wychowania przedszkolnego do czasu zakończenia przez niego korzystania z wychowania przedszkolnego oraz miejsca, w których uczniowie będą kontynuowali wychowanie przedszkolne, po zakończeniu korzystania przez gminę z wyłonionych w otwartym konkursie placówek wychowania przedszkolnego.

Rodzice dzieci korzystających z niepublicznych przedszkoli wyłonionych w drodze otwartego konkursu skarżyli się, że nie są informowani przez organy gminy, jak długo ich dzieci będą mogły korzystać z nauczania, wychowania i opieki w tych przedszkolach. Ponadto, w wielu przypadkach okazywało się, że z usług niepublicznego przedszkola gmina korzystała tylko przez jeden rok, co skutkowało koniecznością zmiany środowiska, w jakim funkcjonowało dziecko. Dodatkowo, nie wskazywano dziecku miejsca dalszej edukacji przedszkolnej, co skutkowało koniecznością ponownego przystępowania do rekrutacji. Rodzice skarżyli się, że w ten sposób uniemożliwia się im skorzystanie z przepisu art. 153 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, stanowiącego, że rodzice mają prawo do corocznego składania na kolejny rok szkolny deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w danym przedszkolu. Proponowana zmiana zakłada, że skorzystanie przez gminę z miejsc oferowanych przez niepubliczne przedszkola w celu zrealizowania zadania nałożonego przepisem art. 31 ust. 9 ustawy Prawo oświatowe, nie będzie się odbywało ze szkodą dla rodziców i ich dzieci.

W art. 52 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – proponuje się, by sposób naliczania opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego obowiązujący dotychczas prowadzonego przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne przedszkola, szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi oraz inne formy wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 52 ust. 8 ww. ustawy, rozszerzyć także na publiczne przedszkola, szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi oraz inne formy wychowania przedszkolnego prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. Nadchodzące z gmin sygnały świadczą o tym, że niejednokrotnie brak tej regulacji prowadził do znacznej dowolności w tym zakresie: np. rozliczeń minutowych, które były uciążliwe dla pracowników przedszkoli, a ponadto skutkowało wzrostem zbędnej dokumentacji. W innych przypadkach stosowano zasadę „kwadransa”, co z kolei skutkowało konfliktami z rodzicami, którzy kwestionowali wysokość naliczanych im kwot za korzystanie przez ich dziecko z wychowania przedszkolnego. Proponowane rozwiązanie ujednotoczy sposób naliczania opłat w czasie wykraczającym poza czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie przepisu przejściowego, zachowującego

dotychczasowe rozwiązania stosowane w gminach, do czasu podjęcia nowych uchwał w tym zakresie.

3.5. Przepisy dotyczące kształcenia specjalnego:

- 1) możliwość kontynuowania przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym przez dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bez dookreślenia jej stopnia (art. 38 ust. 5 ustawy - Prawo oświatowe)***

W celu ujednoczenia przepisów art. 38 ust. 5 z art. 2 pkt 7, proponuje się zmianę brzmienia art. 38 ust. 5 polegającą na odstąpieniu z dookreślenia stopnia niepełnosprawności intelektualnej w przypadku niepełnosprawności sprzężonych występujących u dzieci, którym odroczone spełnianie obowiązku szkolnego. Zmiana ta umożliwi dzieciom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedna jest niepełnosprawnością intelektualną, kontynuowanie przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym.

W dotychczasowym przepisie wskazano, że w przypadku odroczenia rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego, przygotowanie przedszkolne w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym kontynuuje dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Natomiast przepis art. 2 pkt 7, wskazuje na możliwość realizacji obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym przez dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z nich jest niepełnosprawność intelektualna, bez dookreślenia stopnia tej niepełnosprawności.

- 2) możliwość zapewnienia przez gminę dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej oraz ośrodka w przypadkach, w których gmina nie ma takiego obowiązku (art. 39 ust. 4a ustawy – Prawo oświatowe)***

Proponowana zmiana wychodzi naprzeciw postulatom zgłaszanym do MEN przez Posłów RP, Rzecznika Praw Obywatelskich, rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz instytucje działające na rzecz uczniów niepełnosprawnych. Zaproponowane przepisy umożliwią gminom

zapewnienie dzieciom i młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności objętych kształceniem specjalnym na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły lub ośrodka również w przypadkach, w których gmina nie ma takiego obowiązku.

3) łączenie klas w szkołach podstawowych specjalnych, szkołach ponadpodstawowych specjalnych, w tym działających w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (art. 96 ust. 6 i 7 ustawy - Prawo oświatowe)

Na potrzebę doprecyzowania i rozszerzenia przepisów umożliwiających tworzenie klas łączonych w szkołach podstawowych specjalnych i szkołach ponadpodstawowych specjalnych w zakresie danego etapu edukacyjnego, w tym zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, wskazują przede wszystkim dyrektorzy tych szkół i organy prowadzące. Szczególnie jest to bardzo istotne w przypadku szkół specjalnych z małą liczbą uczniów w oddziałach (np. w mniejszych miejscowościach) i szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych, w których rotacja uczniów-pacjentów jest bardzo duża. Wprowadzenie powyższego rozwiązania umożliwi dyrektorom szkół specjalnych bardziej elastyczną i dostosowaną do rzeczywistych warunków na danym terenie organizację pracy szkół, zapewniającą uczniom optymalne warunki, kształcenia, wychowania i opieki.

W przepisach prawa stworzono również możliwość łączenia klas w szkołach ponadpodstawowych zorganizowanych w schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych.

4) zobowiązanie niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek do stosowania przepisów dotyczących zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży określonych dla publicznych jednostek systemu oświaty (art. 177 ustawy Prawo oświatowe)

Proponowana zmiana wychodzi naprzeciw postulatowi zgłaszanemu przez rodziców dzieci uczących się w niepublicznych jednostkach systemu oświaty. Zasadne jest uzupełnienie przepisu art. 177 ustawy - Prawo oświatowe o zobowiązanie przedszkoli niepublicznych, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych, niepublicznych innych

form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych do:

- organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży* (Dz. U. poz. 1616);
- zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 1591).

Uzupełnienie przepisu w sposób jednoznaczny zobowiąże przedszkola niepubliczne, oddziały przedszkolne w niepublicznych szkołach podstawowych, niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki niepubliczne do organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ww. rozporządzeń.

Obecnie niepubliczne jednostki systemu oświaty zapewniają dzieciom i młodzieży pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz organizują indywidualne roczne przygotowanie przedszkolne i indywidualne nauczanie na zasadach określonych w statutach tych jednostek.

Część niepublicznych jednostek systemu oświaty organizuje ww. wsparcie zgodnie z przepisami określonymi dla publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek. Zatrudniają również nauczycieli realizujących zadania z tego zakresu. Obowiązujące aktualnie przepisy wydane na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy Prawo oświatowe zobowiązują placówki niepubliczne: młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze do zatrudniania pedagogów i psychologów.

3.6. Przepisy dotyczące organizacji oświaty samorządowej:

1) przepisy dotyczące ustalania obwodów szkół podstawowych

Zdarza się, że gminy ustalają szkołom podstawowym obwody, które posiadają część wspólną lub są ze sobą tożsame. W przypadku nakładania się na siebie obwodów dwóch samodzielnych szkół nie jasne jest, który dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za kontrolę obowiązku szkolnego. Ponadto, z praktyki wynika, że wspólny obwód dwóch szkół (np. publicznej szkoły gminnej i publicznej szkoły działającej na podstawie zezwolenia wydanego przez odpowiedni organ gminy) prowadzi do zaniechania działalności szkoły gminnej bez przeprowadzenia procedury likwidacyjnej opisanej w art. 89 ustawy prawo oświatowe. Utworzenie szkoły filialnej w miejsce szkoły samodzielnej i ustalenie obwodu szkoły filialnej (w praktyce dla klas objętych strukturą szkoły filialnej) tożsamego z obwodem szkoły macierzystej może prowadzić do likwidacji ww. szkoły filialnej z powodu braku lub niewielkiej liczby uczniów.

W związku z tym proponuje się dodanie w art. 39 ustawy - Prawo oświatowe nowego przepisu (ust. 5b) doprecyzowującego kwestię ustalania obwodów samorządowych i niesamorządowych szkół podstawowych, w tym szkół obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej oraz szkół filialnych. Zgodnie proponowanym przepisem obwód szkoły, w tym szkoły podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej oraz szkoły filialnej, nie może posiadać części wspólnej z obwodem innej szkoły. Doprecyzowano również, że obwód szkoły podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej lub szkoły filialnej posiada, w zakresie klas nieobjętych strukturą organizacyjną tej szkoły, część wspólną z obwodem innej szkoły. Przepisy nowego ustępu 5b, dodanego w art. 39 ustawy - Prawo oświatowe, wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i będą miały zastosowanie do obwodów ustalanych, w uchwałach podejmowanych na podstawie przepisów art. 39 ust. 5, na okres od 1 września 2019 r. Konieczność ustalenia sieci szkół podstawowych i ich obwodów, na okres od 1 września 2019 r., jest konsekwencją przepisów art. 210 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe, zgodnie z którymi rady gmin miały obowiązek ustalenia planu sieci szkół i obwodów szkół podstawowych na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r. Ustalenie obwodów szkół podstawowych z uwzględnieniem powyższych zasad będzie, zgodnie z nowym brzmieniem art. 39 ust.8, podlegało opiniowaniu kuratora oświaty.

2) kwestie wykazywania w uchwałach podejmowanych na podstawie art. 39 ustawy Prawo oświatowe (uchwały w sprawie ustalenia planu sieci szkół podstawowych) innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły podstawowej

Zgodnie z ustawą Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (patrz. art. 206 i art. 210), rady gminy miały obowiązek wskazania, w podejmowanych do 31 marca 2017 r., w uchwałach w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego „innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych” w odniesieniu do szkół podstawowych (umieszczane w uchwałach ww. inne lokalizacji były lokalizacjami utworzonymi przez podjęciem tych uchwał lub w wyniku włączenia gimnazjów do szkół podstawowych na podstawie postanowień zawartych w tych uchwałach). Sieci szkół i obwodowy ustalone w uchwałach podejmowanych na podstawie art. 210 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe dotyczą okresu od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r. Oznacza to konieczności podjęcia uchwał na podstawie art. 39 ust. 5 ustawy Prawo oświatowe i ustalenie sieci szkół (obwodów) w okresie od 1 września 2019 r. (analogiczny obowiązek mają powiaty). Zgodnie z przepisami ustawy Prawo oświatowe (art. 39 ust. 6), rada gminy - podejmując uchwałę, o której mowa w art. 39 ust. 5 - dąży do tego, aby szkoły podstawowe były szkołami: o pełnej strukturze organizacyjnej i funkcjonującymi w jednym budynku lub jego bliskiej lokalizacji. Dążenie to podlega ocenie kuratora oświaty w ramach opiniowania ww. uchwały. W związku z powyższym proponuje się, (w dodawanym do art. 39 ustępie 6a), żeby konsekwentnie w stosunku do obecnie obowiązujących uchwał podjętych na podstawie art. 210 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe, rady gmin wskazywały w uchwale, o której mowa w art. 39 ust. 5, adresy siedzib szkół podstawowych oraz adresy ewentualnych innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, tak jak to miało miejsce w przypadku uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju. Spełnienie tego warunku również będzie, zgodnie z nowym brzmieniem art. 39 ust. 8, podlegało opiniowaniu kuratora oświaty. Należy przy tym zaznaczyć, że w przypadku utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w wyniku działań innych niż włączenie gimnazjum do szkoły innego typu na podstawie ww. art. 210, zastosowanie mają przepisy art. 89 ustawy - Prawo oświatowe. Nowe przepisy art. 39 ust. 6a wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i będą miały zastosowanie do uchwał ustalających sieć na okres od 1 września 2019 r.

3) przepisy w zakresie trybu tworzenia zespołu szkół lub placówek albo szkół i placówek oraz włączenia szkoły lub placówki do istniejącego zespołu

Obowiązujące do 31 sierpnia 2017 r. przepisy art. 62 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, a także obecnie obowiązujące przepisy art. 91 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe stanowią,

że w przypadku wyłączenia szkół lub placówek z zespołu oraz rozwiązania zespołu nie mają zastosowania przepisy art. 89 (artykuł ten dotyczy procedury likwidacji i przekształcania szkół i placówek). W związku z tym pojawiają się wątpliwości w zakresie ewentualnego stosowania przepisów art. 89 do tworzenia zespołu szkół lub placówek albo szkół i placówek oraz włączenia szkoły lub placówki do istniejącego zespołu. Ponieważ art. 89 ustawy Prawo oświatowe dotyczy procedury likwidacji szkół i placówek, a nie zespołów, aby wyeliminować pojawiające się wątpliwości, proponuje się doprecyzowanie art. 91 ustawy Prawo oświatowe poprzez wskazanie, że artykuł 89 ustawy - Prawo oświatowe nie ma zastosowania w przypadku tworzenia zespołu lub włączania do niego kolejnej szkoły lub placówki. Oznacza to, że przepisy art. 89 nie dotyczą również centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego tworzonych zgodnie z przepisami art. 93.

4) przepisy dotyczące zadań kuratora, jako organu wyższego stopnia, w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy Prawo oświatowe, kurator wykonuje zadania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego - w sprawach szkół publicznych, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, oraz szkół i placówek niepublicznych. Przepis ten w identycznym brzmieniu, wprowadzonym ustawą o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 25 lipca 1998 r. (Dz.U. Nr 117, poz. 759) znajdował się dotychczas w ustawie o systemie oświaty. Wyliczenie znajdujące się art. 51 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy Prawo oświatowe nie obejmuje spraw placówek publicznych, co oznacza, że niekonsekwentnie, w sprawach tych placówek - zgodnie z art. 17 kpa - organem wyższego stopnia w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego są samorządowe kolegia odwoławcze. Proponuje się, uzupełnić wyliczenie znajdujące się w art. 51 ust. 1 pkt 4 lit. a tak, aby kurator był organem wyższego stopnia w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego - w sprawach szkół publicznych i placówek publicznych, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, oraz szkół i placówek niepublicznych.

5) przepisy w zakresie obowiązku publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym uchwał organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego, dotyczących sieci szkół i przedszkoli

Obowiązujące do 31 sierpnia 2017 r. przepisy ustawy o systemie oświaty, jak i obecnie obowiązujące przepisy ustawy Prawo oświatowe stanowią, że uchwała rady gminy w sprawie planu sieci publicznych szkół podstawowych podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Przepisy ustawowe nie zawierają analogicznej regulacji w zakresie publikacji uchwały rady gminy w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz uchwały rady powiatu w sprawie planu sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych. Na niejednolitość praktyki w zakresie publikacji ww. uchwał, wynikającą z konstrukcji przepisów ustawowych, wskazała Najwyższa Izba Kontroli w Informacji z kontroli pt. Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej nad dziećmi do lat trzech w województwie świętokrzyskim (znak: LKI.410.004.00.2016, nr ewid. 31/2016/P/16/069/LKI). W związku z powyższym, proponuje się jednoznaczne doprecyzowanie, że ww. uchwały podlegają publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Nowe regulacje nie będą miały zastosowania do uchwał podjętych przed wejściem w życie nowych przepisów, tj. przed 1 stycznia 2019 r.

6) potwierdzenie przekształcenia z mocy prawa szkół przekazanych na podstawie art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty lub art. 9 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe

Art. 261. ustawy przepisy wprowadzające ustawę prawo oświatowe stanowi, że szkoła publiczna, która została przekazana do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej na podstawie umowy, o której mowa w art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty podlega zmianom organizacyjnym zgodnie z przepisami ustawy wprowadzającej ustawę Prawo oświatowe. W terminie do dnia 10 sierpnia roku, w którym nastąpi przekształcenie z mocy prawa, dokonuje się odpowiedniego dostosowania umowy, na podstawie której przekazano prowadzenie szkoły. W związku z wątpliwościami zgłaszanymi przez podmioty stosujące przepisy art. 9 ustawy Prawo oświatowe proponuje się wprowadzenie regulacji, że w przypadku szkół przekazanych na podstawie art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty lub art. 9 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, uchwałę stwierdzającą przekształcenie szkoły z mocy prawa w związku ze zmianą ustroju szkolnego, podejmuje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego po zwrotnym przejęciu prowadzenia szkoły na podstawie przepisów art. 9 ust. 5 lub 6 ww. ustawy.

3.7. Przepisy dotyczące zadań, o których mowa w art. 107 ust. 6, 8 i 9 ustawy – Prawo oświatowe, realizowanych w stosunku do internatu

W ustawie – Prawo oświatowe dotychczas nie było określone, że zadania w stosunku do internatu, o których mowa w art. 107 ust. 6, 8 i 9, realizuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, tj. wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa. Nowelizacja ma charakter porządkowy, zmierza do jasnej interpretacji i określenia zadań i kompetencji organów prowadzących szkoły z internatami w stosunku do internatów.

3.8. Umożliwienie uczniom szkoły ponadpodstawowej realizującym indywidualny program lub tok nauki przystąpienia do egzaminu maturalnego przeprowadzanego (w okresie przejściowym) dla absolwentów klas ponadgimnazjalnych

Zaproponowana zmiana przepisów Art. 297a ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, ma na celu umożliwienie uczniom zdolnym – absolwentom szkół ponadpodstawowych, których kształcenie realizowane jest w ramach indywidualnego toku nauki lub indywidualnego programu nauki, przystąpienia do egzaminu maturalnego w terminie wcześniejszym niż wyznaczony regularnym tokiem nauki realizowanym w szkole danego typu. Przepis należy do przepisów czasowych, będzie obowiązywał w okresie przejściowym w latach 2019- 2023.

Uczniowie realizujący nauczanie w szkole ponadpodstawowej w ramach indywidualnego toku nauki lub indywidualnego programu nauki często kończą szkołę wcześniej niż wynika to z toku nauki w danej szkole i stają się jej absolwentami. Zatem zasadnym jest umożliwienie przystąpienia tym uczniom do egzaminu maturalnego z wcześniejszymi rocznikami absolwentów tak, aby nie tracili możliwości kontynuowania nauki w szkole wyższej. W okresie przejściowym, ze względów organizacyjnych, uczniowie realizujący indywidualny program lub tok nauki będą mieli możliwość przystąpienia do egzaminu maturalnego, do którego przystępują uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, ponieważ pierwszy egzamin maturalny, dla absolwentów szkół ponadpodstawowych będzie organizowany w roku 2023 – dla absolwentów czteroletniego liceum, a dla absolwentów pięcioletniego technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, którzy ukończyli kształcenie w branżowej szkole I stopnia, jako absolwenci ośmioletniej szkoły podstawowej, w roku 2024. Indywidualny tryb, w jakim ucza

się ww. uczniowie, zapewni im właściwe przygotowanie do egzaminu maturalnego, jeżeli będą chcieli skorzystać z przysługującego im prawa przyznanego na podstawie wprowadzanego przepisu.

Uczniowie realizujący indywidualny program lub tok nauki w szkole ponadpodstawowej, którzy skorzystają w okresie przejściowym z możliwości wcześniejszego przystąpienia do egzaminu maturalnego, przystępują do niego zgodnie z przepisami zawartymi w rozdziale 3b ustawy o systemie oświaty dotyczącymi egzaminu maturalnego przeprowadzanego dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

3.9. Zasady dokonywania opłaty za egzamin maturalny zawartych w art. 44zzq ustawy o systemie oświaty

W myśl art. 44zzq ustawy o systemie oświaty absolwent, który po raz trzeci i kolejny przystępuje do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego lub tego samego przedmiotu dodatkowego, lub do tego samego przedmiotu dodatkowego, który w poprzednich latach zgłaszał w deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego, ale nie przystąpił do tego egzaminu, musi wnieść opłatę za każdy egzamin, do którego chce przystąpić. Opłatę – w wysokości 50 zł za każdy egzamin – należy wnieść w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 7 lutego roku kalendarzowego, w którym absolwent będzie przystępował do egzaminu maturalnego, na rachunek bankowy właściwej terytorialnie okręgowej komisji egzaminacyjnej. Niewniesienie we wskazanym terminie opłaty za egzamin maturalny skutkuje brakiem możliwości przystąpienia do tego egzaminu. Zważywszy na fakt, że absolwent ma czas do 7 lutego, aby podjąć ostateczną decyzję o przystąpieniu do egzaminu maturalnego, konieczne jest wydłużenie terminu na wniesienie przez niego opłaty.

W proponowanej zmianie w art. 44zzq ust. 3 ustala się nowy termin, do którego absolwent jest zobowiązany dokonać wpłaty za egzamin maturalny – do 7 marca roku szkolnego, w którym absolwent będzie przystępował do egzaminu. W tej sytuacji okręgowe komisje egzaminacyjne będą mogły również dokonać weryfikacji złożonych deklaracji i ewentualnie dodatkowo poinformować zdającego (za pośrednictwem dyrektora szkoły) o konieczności wniesienia opłaty. Ponadto proponuje się dodanie nowego przepisu (dodany ust. 3a), dającego możliwość przyjęcia opłaty za egzamin maturalny po terminie wskazanym w ust. 3 (po 7 marca). W przypadku udokumentowanego przez absolwenta zdarzenia zdrowotnego lub losowego, który uniemożliwił mu dotrzymanie terminu wpłaty wskazanego w ust. 3, dyrektor okręgowej

komisji egzaminacyjnej, po uzgodnieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, będzie mógł przyjąć opłatę za egzamin maturalny, jednak nie później niż do 31 marca roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest egzamin.

Wprowadzenie proponowanych zmian może mieć istotny wpływ na zmniejszenie liczby osób, które nie mogą przystąpić do egzaminu maturalnego, ze względu na niewniesienie stosownej wpłaty.

Proponuje się, aby ta zmiana obowiązywała od dnia 1 stycznia 2019 r.

3.10. Przepisy ustawy o systemie oświaty w zakresie delegacji odnoszącej się do świadectw i innych druków szkolnych

Delegacja zawarta w art. 11 ustawy o systemie oświaty została rozbudowana zgodnie z uwagami Rządowego Centrum Legislacji o kwestie dotyczące warunków i trybu dokonywania zmiany imienia (imion) lub nazwiska na świadectwie, dyplomie, zaświadczeniu i dokumentacji przebiegu nauczania prowadzonej przez szkołę, warunków i trybu poświadczania zgodności kopii z oryginałem świadectwa, zaświadczenia lub innego druku szkolnego oraz zakresu danych i informacji zamieszczanych we wzorach świadectw, certyfikatów, zaświadczeń, aneksów, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych.

3.11. Przepisy ustawy – Karta Nauczyciela (art. 6 niniejszego projektu ustawy), będące konsekwencją wcześniejszych zmian tej ustawy lub wynikające z konieczności uzupełnienia obowiązujących przepisów:

1) określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie oraz dzieci młodsze (art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela)

W ustawie – Karta Nauczyciela w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 1 i 2 określony jest tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych. Wymiar ten uzależniony został od wieku dzieci, z którymi pracuje nauczyciel i tak w przypadku nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami dzieci 6-letnich wynosi on 22 godziny tygodniowo, zaś z grupami dzieci młodszych niż 6-letnie – 25 godzin tygodniowo.

W praktyce w przedszkolach i innych placówkach przedszkolnych tworzone są również grupy obejmujące zarówno dzieci 6-letnie jak i dzieci młodsze. Wątpliwości budzi wówczas, jaki tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych powinien realizować nauczyciel. Kwestia ta była dotychczas w różny sposób rozwiązywana przez poszczególne organy prowadzące. Dlatego też zachodzi potrzeba jej uregulowania na poziomie ustawy. Proponuje się przyznanie organowi prowadzącemu przedszkole kompetencji do określania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, z zastrzeżeniem jednakże, że określony przez ten organ wymiar nie może przekroczyć 25 godzin tygodniowo. Takie rozwiązanie pozwoli organom prowadzącym na zachowanie status quo w przypadkach, w których ww. nauczyciele realizowali „pensum” w wymiarze wyższym niż 22 godziny. „Pensum” tych nauczycieli, tak jak dotychczas, nie będzie jednak mogło być wyższe niż 25 godzin tygodniowo.

2) zmiana wymogu posiadania wyróżniającej oceny pracy na ocenę bardzo dobrą, w przypadku ubiegania się przez dyrektora szkoły o stopień nauczyciela dyplomowanego (art. 9e ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela)

Zgodnie z przepisem art. 9e ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2018 r. dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, oraz legitymujący się wyróżniającą oceną pracy może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 4 lat.

Z dniem 1 września 2018 r. weszły w życie przepisy, które rozszerzają skalę oceny pracy nauczycieli z trzystopniowej na czterostopniową. Nową oceną jest ocena bardzo dobra. Tym samym wyróżniająca ocena pracy stała się oceną przyznawaną wyłącznie nauczycielom szczególnie wyróżniającym się jakością swojej pracy. Zasadne zatem jest, aby jednym z wymogów złożenia przez dyrektora szkoły wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego było posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy.

W zakresie awansu zawodowego nauczycieli skorygowane zostało również odesłanie zawarte w art. 9g ust. 6 pkt 6 ustawy – Karta Nauczyciela.

3) zmiana obligatoryjnych terminów dokonywania oceny pracy nauczycieli oraz związana z tym zmiana w zakresie dodatku za wyróżniającą pracę (art. 6a ust. 1 pkt 3 i art. 33a ust. 1 i 4 ustawy – Karta Nauczyciela oraz art. 123 ust. 2 i 3 i art. 133 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych)

W związku z uwagą Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wydłużony został o 2 lata okres pracy, co który dokonuje się oceny pracy nauczycieli – z 3 do 5 lat pracy w szkole. Ocena pracy będzie zatem dokonywana co 5 lat pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego, a gdy ten termin upływa w okresie odbywania przez nauczyciela kontraktowego lub mianowanego stażu na kolejny stopień awansu zawodowego - po zakończeniu stażu. Odpowiednio do powyższego zmienione zostały przepisy przejściowe zawarte w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, określające terminy dokonania oceny pracy nauczycieli po raz pierwszy na nowych zasadach. Terminy te zostały wydłużone również o 2 lata.

Wydłużenie okresów pracy, co które obligatoryjnie jest dokonywana ocena pracy nauczycieli, ułatwi planowanie oraz przeprowadzanie procedur związanych z dokonywaniem tej oceny.

Zmiana obligatoryjnych terminów dokonywania oceny pracy nauczycieli wiąże się również z koniecznością zmiany w zakresie dodatku za wyróżniającą pracę. W powyższym zakresie utrzymana zostaje zasada, że prawo do tego dodatku, co do zasady, nauczyciel nabywa na okres 3 lat. Jednym z warunków nabycia prawa do tego dodatku będzie zatem posiadanie wyróżniającej oceny pracy uzyskanej w okresie ostatnich 3 lat pracy. Prawo do dodatku za wyróżniającą pracę będzie wygasło z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym upływa 3 lata od dnia nabycia przez nauczyciela prawa do dodatku za wyróżniającą pracę, a jeżeli przed upływem tego terminu nauczyciel uzyska ocenę pracy niższą niż ocena wyróżniająca – z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym uzyskana przez nauczyciela ocena pracy niższa niż ocena wyróżniająca stała się ostateczna. Po upływie 3-letniego okresu, nauczyciel dyplomowany, który będzie zainteresowany nabyciem prawa do kolejnego dodatku za wyróżniającą pracę, będzie mógł wystąpić do dyrektora o dokonanie oceny pracy na swój wniosek, a jeżeli o to nie wystąpi, obligatoryjnie będzie podlegał ocenie pracy po 5 latach pracy od dnia dokonania poprzedniej oceny.

Z uwagi na to, że po raz pierwszy na nowych zasadach nauczyciele dyplomowani będą podlegali obligatoryjnej ocenie do dnia 30 czerwca 2022 r., uzyskanie prawa do dodatku

za wyróżniającą pracę w latach 2020 r. i 2021r. będzie wiązało się z koniecznością wnioskowania przez nauczyciela o dokonanie oceny pracy bądź dokonania tej oceny z inicjatywy dyrektora szkoły.

Powyższa zmiana spowoduje, że analogicznie jak w procesie awansu zawodowego, mającym wpływ na przeszerogowanie płacowe nauczycieli, w pewnych okresach nauczyciel dyplomowany będzie sam podejmował decyzję o wszczęciu procedury oceny pracy, z którą wiąże się uzyskanie dodatku za wyróżniającą pracę.

4) doprecyzowanie kwestii dotyczącej prawa do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do przepracowanego okresu (art. 64 ustawy – Karta Nauczyciela po ust. 5a dodaje się ust. 5b)

W związku z napływającymi informacjami dotyczącymi pojawiających się problemów w zakresie ustalenia wymiaru urlopu wypoczynkowego dla dyrektora i wicedyrektora szkoły oraz nauczyciela zajmującego inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczyciela, który przez okres co najmniej 10 miesięcy pełni obowiązki kierownicze w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze w przypadku nawiązania lub ustania stosunku pracy w trakcie roku kalendarzowego proponuje się doprecyzowanie, że prawo do urlopu wypoczynkowego przysługuje w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego.

5) kwestie dotyczące ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy (art. 66 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela)

W związku z odrębnym uregulowaniem kwestii urlopu wypoczynkowego dyrektora i wicedyrektora szkoły, nauczyciela zajmującego inne stanowisko kierownicze w szkole oraz nauczyciela, który przez okres co najmniej 10 miesięcy pełni obowiązki kierownicze w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, uzupełnienia wymaga przepis art. 66 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela regulujący kwestię ekwiwalentu pieniężnego za okres niewykorzystanego urlopu. Zmiana ta ma charakter porządkujący.

6) doprecyzowanie kwestii dotyczącej terminu wydania przez dyrektora szkoły skierowania na badania lekarskie przeprowadzane przez uprawnionego lekarza (art. 73 ust. 10a ustawy – Karta Nauczyciela)

Zgodnie z art. 73 ust. 10a ustawy – Karta Nauczyciela, dyrektor szkoły na pisemny wniosek nauczyciela o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia wydaje skierowanie na badanie lekarskie przeprowadzane przez lekarza „medycyny pracy”. Przepis nie przewiduje terminu, w jakim powinno zostać wydane skierowanie na badania co może powodować przewlekłość działań dyrektora szkoły. Proponuje się dookreślenie, że skierowanie wydawane jest na pisemny wniosek nauczyciela w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych.

7) wskazanie środków, z których można finansować również koszty obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono zadania doradcy metodycznego przed dniem 1 stycznia 2019 r. do końca okresu, na który zostały powierzone

W art. 138 niniejszego projektu ustawy zawarto przepis, zgodnie z którym, ze środków, o których mowa w art. 70a ust. 4, ustawy – Karta Nauczyciela, można finansować również koszty obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom, którym powierzono zadania doradcy metodycznego przed dniem 1 stycznia 2019 r. do końca okresu, na który zostały powierzone.

Przepisami art. 76 pkt 33 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. poz. 2203) wprowadzono zmianę w art. 70a ustawy – Karta Nauczyciela, która zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2019 r.

Kompetencje dotyczące organizacji doradztwa metodycznego przekazano wojewodom. Wojewodowie będą udzielali dotacji jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli zatrudniające doradców metodycznych na sfinansowanie wynagrodzenia tych nauczycieli z tytułu powierzenia zadań doradcy.

Zadania doradcy metodycznego są powierzane na 3 lata. Wynagrodzenia doradców metodycznych, którym obecnie powierzono zadania i zatrudniono na podstawie dodatkowych umów o pracę w placówce doskonalenia nauczycieli będą mogły być sfinansowane na podstawie ww. przepisów (42,36 etatu).

Natomiast dla doradców metodycznych, którzy realizują zadania w ramach zniżki godzin (318,63 etatu) należało wprowadzić przepis przejściowy umożliwiający po 1 stycznia 2019 r. - do czasu wygaśnięcia powierzenia – realizowanie zadań doradcy metodycznego i ich finansowanie ze środków wyodrębnianych w budżecie wojewodów.

3.12. Rezygnacja z odrębnych regulacji dotyczących warunków doskonalenia nauczycieli za granicą (uchylenie art. 70b ustawy – Karta nauczyciela)

Art. 70b ustawy – Karta Nauczyciela stanowił, że doskonalenie nauczycieli może odbywać się za granicą, na podstawie umów międzynarodowych, porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, organy prowadzące szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej i placówki doskonalenia, programów edukacyjnych Unii Europejskiej lub na zaproszenie podmiotów zagranicznych. Uprawnia także ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania rozporządzenia określającego warunki kierowania za granicę nauczycieli w celu doskonalenia, uwzględniając w szczególności: możliwość udzielania nauczycielom pozostającym w zatrudnieniu urlopu szkoleniowego lub bezpłatnego oraz okres, na jaki udziela się tych urlopów, a także zasady obliczania wysokości wynagrodzenia za okres urlopu szkoleniowego, możliwość przyznawania świadczeń na rzecz rodzin, organy uprawnione do przyznawania świadczeń oraz udzielania urlopów, warunki zaliczania okresu doskonalenia za granicą do okresu zatrudnienia w kraju, warunki odwoływania nauczycieli skierowanych za granicę oraz warunki zwrotu wypłaconych im świadczeń.

Możliwość doskonalenia zawodowego nauczycieli za granicą nie wymaga odrębnej regulacji, wynika bowiem z ogólnie przejętych warunków doskonalenia nauczycieli - niezależnie od tego czy realizowane jest w kraju czy za granicą - określonych w art. 70a ustawy – Karta Nauczyciela oraz następujących rozporządzeniach:

- rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych województw, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. poz. 430 oraz z 2015 r. poz. 1973),

- rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania nauczycielom urlopów dla dalszego kształcenia się, dla celów naukowych, artystycznych, oświatowych i z innych ważnych przyczyn oraz ulg i świadczeń związanych z tym kształceniem, a także organów uprawnionych do ich udzielania (Dz. U. z 2001 r. poz. 5).

3.13. Przepisy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (art. 44 niniejszego projektu ustawy) dotyczące ustalania wysokości i wykorzystania dotacji przekazywanych niesamorządowym szkołom i placówkom z budżetów jednostek samorządu terytorialnego:

- 1) przepisy dotyczące ustalania kwoty dotacji dla szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, poprzez wyłączenie ze wzoru określającego wskaźnik zwiększający, szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny*

Obecnie obowiązujący przepis art. 25 ust. 1 ustawy określa kwotę dotacji na ucznia publicznej szkoły, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędącej szkołą specjalną, w wysokości stanowiącej iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej na takiego ucznia i wskaźnika zwiększającego określonego w art. 14 ust. 1 ustawy. Obecnie do wyliczenia ww. wskaźnika należy brać wydatki bieżące jednostek samorządu terytorialnego poniesione na wszystkie szkoły danego typu prowadzone przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, w tym szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki i które z reguły ponoszą mniejsze wydatki bieżące niż szkoły, w których jest realizowany obowiązek nauki lub obowiązek szkolny. Dotychczasowe rozwiązanie nie jest korzystne dla dotowanych publicznych szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, dla dzieci i młodzieży.

W związku z powyższym proponuje się, aby ustalając wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust.1 ustawy, dla ww. szkół nie uwzględniać wydatków bieżących ponoszonych przez szkoły danego typu, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny (dotyczy to w rzeczywistości przede wszystkim liceów ogólnokształcących). Wskaźnik zwiększający służy do określenia kwoty, którą dana jednostka samorządu terytorialnego musi przekazać w dotacji ponad część oświatową subwencji ogólnej przewidzianą dla danej jednostki samorządu terytorialnego na danego ucznia. Ważnym jest zatem, aby wskaźnik ten nie był

obniżany poprzez uwzględnienie w jego wyliczeniu szkół dotowanych, na podstawie odrębnego przepisu, jedynie w wysokości równej kwocie przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 33 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

2) *uszczegółowienie art. 35 ust. 1, w zakresie przepisów dotyczących ograniczenia kwoty środków z dotacji, wypłacanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczonych na wynagrodzenia osób zatrudnionych w szkołach i placówkach publicznych i niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne*

Z uwagi na fakt, że wprowadzony w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych przepis art. 35 ust. 1 lit. a budzi wątpliwości interpretacyjne w ustawie zaprojektowano niezbędne doprecyzowania, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. (patrz art. 153 pkt 5 projektu ustawy). Przepisy art. 35 ust. 1 ww. ustawy wskazują jakie wydatki bieżące mogą zostać pokryte z dotacji wypłacanej szkole lub placówce z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym określają limit środków dotacyjnych, które można przeznaczyć na wynagrodzenia pracownicze.

W projekcie ustawy proponuje się, aby limit środków pochodzących z dotacji, które można przeznaczyć na wynagrodzenia (uwzględniając pochodne wynagrodzenia, premie, nagrody i wszystkie dodatkowe wypłaty) zarówno w szkole lub placówce publicznej, jak i niepublicznej, prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, określić w ujęciu rocznym (wysokości nieprzekraczającej odpowiednio 250% lub 150% 12-krotnego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, 1000 i 1076). Z tym, że niepubliczna jednostka systemu oświaty dysponująca środkami pochodzącymi z innych źródeł niż ww. dotacje, może wynagrodzenie pracownika, w części przekraczającej limit ustawowy, pokryć ze środków innych niż te dotacje lub wypłacić wynagrodzenie jedynie ze środków innych niż dotacja.

W przypadku osób zatrudnionych na umowę o pracę limit środków z dotacji, które można przeznaczyć na wynagrodzenie dotyczyć będzie maksymalnego wymiaru czasu pracy, a zatem przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, ustalonego zgodnie z art. 130 kodeksu pracy (patrz projektowany ust 2a w art. 35). Oznacza to,

że np. wynagrodzenie pracownik niepublicznej szkoły - posiadającego umowę o pracę, która określa 40 godzinny wymiar czasu pracy w tygodniu - w ujęciu rocznym może być pokryte z dotacji maksymalnie w kwocie odpowiadającej 150% 12-krotnego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Z tym, że zgodnie z projektowanym art. 35 ust 2b, kwota środków pochodzących z dotacji przeznaczonych na wynagrodzenie osoby, która w tym samej szkole otrzymuje jednocześnie wynagrodzenie wynikające z umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej, nie może łącznie przekroczyć limitów określonych w projektowanym art. 35 pkt 1 lit. a.

Ponadto, zgodnie z projektowanym art. 35 ust. 2a, jeśli osoba będzie zatrudniana na tzw. część etatu to limit określający kwotę środków z dotacji, które można przeznaczyć na wynagrodzenie pracownika ulegnie proporcjonalnemu zmniejszeniu. Na przykład: wynagrodzenie pracownika niepublicznej szkoły - posiadającego umowę o pracę, która określa 20 godzinny wymiar czasu pracy w tygodniu - w ujęciu rocznym może być pokryte z dotacji maksymalnie w kwocie odpowiadającej 75% 12-krotnego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

W przypadku osób zatrudnionych na umowę cywilnoprawną jak i osób fizycznych będących organem prowadzącym i jednocześnie pełniących funkcję dyrektora szkoły lub placówki proponuje się w projektowanym art. 35 ust. 1 lit. b, aby roczny limit środków dotacyjnych jakie można przeznaczyć na wynagrodzenie tego rodzaju pracownika był tożsamy limitami określonymi w projektowanym art. 35 pkt 1 lit. a. Do tego rodzaju umowy będą miały zastosowanie przepisy wyżej przywołanego projektowanego art. 35 ust. 2b.

3) zmiana sposobu dotowania publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe

Niesamorządowe, ponadpodstawowe szkoły publiczne z definicji są szkołami, które nie pobierają opłat za naukę. Konstrukcja dotychczasowych przepisów art. 31 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych pozwala na otrzymanie dotacji, z budżetu powiatu na słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, po zdaniu przez nich egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zakresie danej kwalifikacji. W związku z tym, niesamorządowym, ponadpodstawowym szkołom publicznym trudno było zgromadzić środki niezbędne do uruchomienie kwalifikacyjnego kursu zawodowego. Aby wspomóc szkoły

w powyższym zakresie, proponuje się zmianę sposobu dotowania niesamorządowych, publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe. Szkoły te będą otrzymywać część dotychczasowej dotacji w transzach miesięcznych na słuchaczy uczestniczących w kursie, a drugą część po zdaniu przez nich egzaminu zawodowego w zakresie danej kwalifikacji (projektowany art. 31a). Niepubliczne szkoły ponadpodstawowe prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe, będą dotowane na dotychczasowych zasadach tzn. dotacja będzie wypłacana jednorazowo na słuchaczy, którzy zdali egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji.

W związku z ww. zaproponowaną zmianą, środki na słuchaczy ww. kursów, otrzymane w ramach dotacji wypłacanej miesięcznie, będą podlegać analogicznym zasadom jak środki dotacji wypłacane na uczniów dotowanych szkół publicznych:

- dotacje będą przekazywane na rachunek bankowy szkoły w tyłu częściach ile miesięcy trwa dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, w wysokości odpowiadającej liczbie słuchaczy takiego kursu w danym miesiącu (art. 34 ustawy zmienianej w art. 44 niniejszej ustawy),
- dotacje będą przeznaczone na wydatki wymienione art. 35 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 44 i rozliczne na zasadach dotychczas dotyczących innych dotacji wypłacanych w częściach miesięcznych,
- kwota dotacji dla publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe ulegać będzie także aktualizacji na podstawie art. 43 i art. 45 ustawy zmienianej w art. 44 niniejszej ustawy.

W efekcie zaproponowanych zmian wprowadzono nowe brzmienie art. 33 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który określa warunki, jakie muszą być spełnione, aby organ dotujący był zobowiązany do wypłaty dotacji. Przepisy te łączą ww. warunki określone dla szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe z warunkami określonymi dla szkół i placówek w dotychczasowym brzmieniu art. 33. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Słuchacze kwalifikacyjnych kursów zawodowych rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie zmienionego art. 31 i nowego 31a ustawy o finansowaniu zadań oświatowych będą dotowani na dotychczasowych zasadach.

4) dotowanie branżowych szkół II stopnia

Zgodnie ze zmienianą ustawą – Prawo oświatowe, branżowa szkoła II stopnia nie jest szkołą dla dorosłych i nie jest szkołą, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki. Dotowanie tych szkół będzie odbywało się na zasadach ustalonych dla takich szkół (art. 25 ust. 3, 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 44 projektu ustawy – w przypadku szkół publicznych oraz art. 26 ust. 2 i 5 ustawy zmienianej w art. 44 projektu ustawy – w przypadku szkół niepublicznych). Dotacja na słuchacza branżowej szkoły II stopnia będzie obejmowała zarówno realizację obowiązkowych zajęć kształcenia ogólnego, jak i zajęć kształcenia zawodowego realizowanych w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego. W przypadku niepublicznych branżowych szkół II stopnia zachowany został warunek uczestnictwa w co najmniej 50% zajęć obowiązkowych, przy czym warunek ten stosuje się łącznie do zajęć ogólnokształcących i zajęć prowadzonych podczas trwania kwalifikacyjnych kursów zawodowych, w ramach których branżowe szkoły II stopnia będą przygotowywać uczniów do zawodu.

W wyniku proponowanej zmiany dookreśleniu uległy też art. 25 ust. 5 i 6 oraz art. 26 ust. 5 i 6, w zakresie dotowania „za efekt kształcenia”, czyli dotowania za uzyskanie przez słuchacza branżowej szkoły II stopnia świadectwa dojrzałości lub certyfikatu kwalifikacji zawodowej w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia.

W stosunku do nowoutworzonych publicznych branżowych szkół II stopnia specjalnych do dotacji udzielanych na rok 2019 i 2020 proponuje się przyjąć wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust. 2, w wysokości ustalonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego dla dotowanych techników specjalnych.

Ponadto, branżowe szkoły II stopnia kształcące w formie dziennej, w których zorganizowano internat, niezależnie od dotacji udzielanych na podstawie przepisów art. 25 i art. 26 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych będą mogły otrzymywać dodatkową dotację z budżetu powiatu, z racji prowadzenia internatu, na zasadach i w wysokości ustalonej przez radę powiatu.

5) przepisy dotyczące wyboru szkoły lub placówki wychowania przedszkolnego, która będzie otrzymywać dotację, w przypadku, gdy ten sam uczeń uczęszcza do dwóch szkół lub placówek

Proponuje się, dodanie kolejnych ustępów w art. 24 oraz art. 27 ustawy zmienianej w art. 44 projektu ustawy. Nowe przepisy wskażą, że w przypadku, gdy uczeń został wpisany do ksiąg uczniów w dwóch (lub więcej) szkołach lub placówkach wychowania przedszkolnego w tym

samym terminie, a zastosowanie opisanej w ustawie procedury nie wyłoni szkoły lub placówki wychowania przedszkolnego, która ma otrzymywać dotację, wyboru placówki wychowania przedszkolnego lub szkoły, która otrzyma dotację dokona właściwa jednostka samorządu terytorialnego. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

6) doprecyzowanie definicji zajęć obowiązkowych, w których zobowiązany jest uczestniczyć uczeń lub słuchacz, przywołanych w art. 26 ust. 2, art. 34 ust. 3 i art. 41 ust. 2 ustawy

Zgodnie z § 23 ust. 1 pkt 3 i ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, dyrektor szkoły policealnej dla dorosłych zwalnia słuchacza z obowiązku realizacji zajęć edukacyjnych "podstawy przedsiębiorczości", jeżeli przedłoży on świadectwo ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie, potwierdzające zrealizowanie tych zajęć.

W związku z powyższym proponuje się doprecyzowanie przepisów art. 26 ust. 2, art. 34 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych tak, aby do zajęć obowiązkowych, w których zobowiązany jest uczestniczyć uczeń lub słuchacz nie były wliczane zajęcia, z których uczeń został zwolniony na podstawie odrębnych przepisów. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

7) doprecyzowanie w art. 2 definicji organu rejestrującego, który w myśl przepisów ustawy jest podmiotem zobowiązanym do udzielania dotacji

Doprecyzowanie jest niezbędne w związku z wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi podstawy prawnej dotowania szkół publicznych przekazanych do prowadzenia osobie prawnej niebędącej JST lub osobie fizycznej na mocy art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty lub art. 9 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Przepisy art. 34 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 44 projektu ustawy mówią, że publiczne przedszkole lub szkoła przekazana do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego oraz osobie fizycznej na podstawie umowy, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe, otrzymuje dotacje, o których mowa odpowiednio w art. 15, art. 16 ust. 1 i 3, art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1, art. 25 ust. 1-5 i 8 oraz art. 30, a także dodawany art. 31a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 44 projektu ustawy, od dnia

przekazania tego przedszkola lub szkoły. Niemniej jednak wskazując m.in. w art. 25 ust. 1 ustawy na organ zobowiązany do dotowania szkoły publicznej niesamorządowej, jako organ rejestrujący należy również dookreślić, że przez organ rejestrujący należy rozmieść także jednostkę samorządu terytorialnego, która przekazała osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej prowadzenie szkoły, przedszkola lub placówki w drodze umowy określonej w art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty lub na podstawie umowy, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe (w tym przypadku przekazanie dotyczy szkoły lub przedszkola). Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

8) *uspójnienie brzmienia art. 51 ust. 9 ustawy innymi przepisami ustawowymi*

Niezbędne jest uspójnienie art. 51 ust. 9 ustawy z pozostałymi przepisami ustawowymi. Należy w wyżej przywołanym przepisie sformułowanie „ucznia w wieku do lat 5” zastąpić sformułowaniem „ucznia objętego wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat”.

9) *doprecyzowanie przepisów art. 33 ustawy w nowym brzmieniu w zakresie dotyczącym wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej*

Zaproponowane zmiany mają charakter porządkujący oraz pozwolą na uzyskanie dotacji w przypadku, gdy wniosek o udzielenie zezwolenia na założenie publicznej szkoły lub placówki zostanie złożony w terminie ustawowym (tj. do 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki), a jednostka samorządu terytorialnego nie wydała zezwolenia do ww. 30 września. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

10) *doprecyzowanie przepisów art. 8 ust. 2 pkt 3 w zakresie środków przeznaczonych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego na kształcenie specjalne i organizację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych*

Doprecyzowanie polega na dookreśleniu, że przepis dotyczy oddziałów specjalnych w szkołach niebędących szkołami specjalnymi, oddziałów integracyjnych w szkołach ogólnodostępnych,

a także szkół integracyjnych. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

11) zmiana przepisu dotyczącego sposobu wyliczania wskaźnika zwiększającego

Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, do wyliczenia wskaźnika zwiększającego nie należy w zakresie kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej wliczać środków otrzymanych z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Proponowana zmiana tego przepisu, pozwalając na wliczanie tych środków do kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej, pozwoli na urealnienie wskaźnika zwiększającego poprzez wyliczenie stosunku wydatków bieżących danej jednostki samorządu terytorialnego na dany typ szkoły (które zawierają wydatki środków, których źródłem jest rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej) do kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 163 pkt 3 projektu ustawy, nowe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

3.14. Przepisy ustawy w zakresie systemu informacji oświatowej (SIO) – art. 31 niniejszego projektu ustawy

W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2159, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o SIO, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uszczegóławia się zakres danych gromadzonych w bazie danych systemu informacji oświatowej (SIO), dotyczących liczby uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, o dane dotyczące ilu z tych uczniów posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – gromadzenie tych danych ma na celu ewentualne objęcie zwiększonym finansowaniem także tych uczniów, którzy korzystają z takiej pomocy, a nie posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Uszczegóławia się również dane dotyczące liczby uczniów uczestniczących w zajęciach wychowania do życia w rodzinie – dane te będą gromadzone według klas, do których uczniowie uczęszczają oraz według płci. Ponadto, rozszerza się zakres gromadzonych danych o liczbę uczniów korzystających ze świetlicy szkolnej, według klas, do których uczniowie uczęszczają. Zmiany mają na celu zapewnienie użytecznych danych oświatowych,

- 2) rozszerza się zakres gromadzonych danych, o których mowa w art. 12 ustawy o SIO o informację o dacie przedłożenia w szkole lub placówce oświatowej opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i dacie zakończenia realizacji wczesnego wspomagania rozwoju, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i kształcenia specjalnego zorganizowanych na podstawie odpowiednio opinii lub orzeczenia. Dane te będą pomocne w prawidłowym naliczeniu subwencji oświatowej, która na uczniów objętych kształceniem specjalnym, wczesnym wspomaganie rozwoju i uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych jest obliczana w dodatkowej wyższej kwocie. Subwencja oświatowa jest naliczana z wykorzystaniem danych zgromadzonych w SIO według stanu na dzień 30 września danego roku i takie dane pozwolą na weryfikację, czy w tym dniu uczeń był objęty taką pomocą,
- 3) w zbiorze danych szkół i placówek oświatowych zmienia się sposób gromadzenia danych dziedzinowych dotyczących powierzchni gruntów, obiektów budowlanych oraz pomieszczeń szkoły i placówki oświatowej, o których mowa w art. 8 pkt 1 lit a i b ustawy o SIO. Ponadto, w odniesieniu do danych dziedzinowych ucznia obejmujących informacje o spełnianiu przez ucznia obowiązku szkolnego w szkole obwodowej, o których mowa w art. 14 pkt 32 ustawy o SIO, również zostaje zmieniony termin przekazywania tej informacji do bazy danych SIO. Dotychczas powyższe dane były przekazywane w ciągu 7 dni od dnia zmiany w stanie faktycznym. Po zmianie, w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej (Dz. U. poz. 1653 z późn. zm.) zostaną określone terminy, zgodnie z którymi, dane te będą przekazywane do bazy danych SIO przez podmioty do tego zobowiązane. Zmiana terminów ma na celu poprawienie jakości oraz przejrzystości przekazywania tychże danych,
- 4) wprowadza się możliwość przekazywania do bazy danych SIO aktualnych danych dotyczących imienia i nazwiska dyrektora szkoły, placówki oświatowej lub zespołu szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 26 i ust. 1a pkt 6 ustawy o SIO, również przez dyrektora szkoły, placówki oświatowej lub zespołu szkół i placówek oświatowych. Dotychczas, dane te były przekazywane jedynie przez jednostki samorządu terytorialnego. Zmiana ma na celu usprawnienie przekazywania tej informacji do SIO,

- 5) uchyla się art. 45 i art. 48 ustawy o SIO, w związku z art. 16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zgodnie z którym osoba, której dane dotyczą, ma m.in. prawo żądania od administratora niezwłocznego sprostowania dotyczących jej danych osobowych, które są nieprawidłowe,
- 6) rozszerza się zakres danych, które mogą być pozyskiwane z bazy danych SIO przez okręgowe komisje egzaminacyjne w związku z organizacją egzaminów,
- 7) w art. 66a ustawy o SIO zostaje dodane do wyliczenia świadczeń, w ramach których minister właściwy do spraw rodziny może pozyskiwać określone dane ucznia z bazy danych SIO, świadczenie dobry start – w celu umożliwienia weryfikacji prawa do powyższego świadczenia oraz monitorowania jego realizacji,
- 8) w ramach procedury przyznawania danych dostępowych do bazy danych SIO, wprowadza się możliwość przyznawania danych dostępowych oraz zablokowania dostępu do bazy danych SIO, w danej jednostce, przez upoważnionego na piśmie, przez kierownika podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO, pracownika tej jednostki. Innymi słowy, upoważniony pisemnie przez kierownika jednostki do przyznawania danych dostępowych do bazy danych SIO pracownik, będzie mógł, pod warunkiem, że sam będzie miał przyznane dane dostępne, przyznawać dane dostępne lub zablokować dostęp do bazy danych SIO innym pracownikom upoważnionym przez kierownika podmiotu do dostępu do bazy danych SIO. Zmiana ułatwi oraz usprawni proces przyznawania danych dostępowych oraz blokowania dostępu do bazy danych SIO w danej jednostce,
- 9) w art. 71 ustawy o SIO zostaje dodany ust. 3a mówiący o tym, że w przypadku uwierzytelnienia wniosku o przyznanie danych dostępowych do bazy danych SIO przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP nie jest wymagane we wniosku drugie imię osoby, której mają być przyznane dane dostępne. Zmiana ma charakter techniczny i związana jest z tym, że drugie imię nie jest daną wymaganą podczas rejestracji w Profilu Zaufanym,
- 10) pozostałe zmiany mają charakter dostosowujący przepisy ustawy o SIO do zmian wprowadzanych w kształceniu zawodowym. W szczególności, w związku z wprowadzeniem egzaminu zawodowego zastępującego egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, do czasu zakończenia przeprowadzania egzaminu

potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, tj. do dnia 31 sierpnia 2028 roku, w bazie danych SIO będą gromadzone dane o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie. Ponadto, w związku z zastąpieniem świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie po zdaniu egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie certyfikatem kwalifikacji zawodowej po zdaniu egzaminu eksternistycznego zawodowego oraz dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dyplomem zawodowym, w bazie danych SIO będą gromadzone, do dnia 31 sierpnia 2028 roku, dane o uzyskaniu świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie po zdaniu egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz informacja o uzyskaniu dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,

- 11) w art.56 niniejszego projektu ustawy zachowane zostają numery REGON placówek przekształcanych w centra kształcenia zawodowego (zgodnie z art. 50 ust. 1 i 3 oraz art. 55 ust. 1 i 3 niniejszego projektu ustawy). W Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO), które stanowi część systemu informacji oświatowej, w przypadku samodzielnych placówek kształcenia praktycznego oraz samodzielnych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego, które staną się z dniem 1 września 2019 r. centrami kształcenia zawodowego, zachowają one dotychczasowe numery REGON. W przypadku dwuelementowego zespołu, w skład, którego wchodzi placówka kształcenia praktycznego i ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego, oraz pozostałych zespołów, w skład, których wchodzi te placówki, które staną się z dniem 1 września 2019 r. centrami kształcenia zawodowego, zachowają one dotychczasowy numer REGON ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

3.15. Przepisy ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (art. 39 niniejszego projektu ustawy)

Od 2016 r. budowany jest system sektorowych rad ds. kompetencji. W 2017 r. rady te znalazły swoje umocowanie prawne w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 110, 650, 1000). Rady sektorowe są wyłanianymi w drodze konkursu reprezentantami danego sektora realizującymi zadania związane m.in. z dostosowywaniem kształcenia do zapotrzebowania gospodarki, w szczególności przez włączanie przedsiębiorców będących pracodawcami w system identyfikacji i prognozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy. Do zadań rad sektorowych należy pozyskiwanie wiedzy od przedsiębiorców na temat potrzeb

kwalifikacyjno-zawodowych występujących na rynku pracy w danym sektorze gospodarki oraz upowszechnianie informacji na temat potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w danym sektorze gospodarki.

Aktualnie funkcjonuje siedem sektorowych rad ds. kompetencji, w sektorach: zdrowie i pomoc społeczna, budownictwo, finanse, turystyka, motoryzacja (z uwzględnieniem elektromobilności), moda i innowacyjne tekstylia, IT. W ramach kolejnego konkursu docelowo powstać ma 9 nowych sektorowych rad ds. kompetencji. Rady już obecnie aktywnie włączają się w działania związane z rozwojem ZSK, poprzez udział w przygotowywaniu projektów Sektorowych Ram Kwalifikacji (SRK), czy też opiniowanie wniosków o włączenie kwalifikacji do ZSK.

W związku z rosnącą rolą sektorowych rad ds. kompetencji do ustawy o ZSK wprowadza się przepisy wymieniające wprost sektorowe rady, jako podmioty pełniące funkcję opiniodawczą, jak również mogące inicjować określone procesy.

Projekt przewiduje w szczególności obowiązek pozyskania opinii sektorowych rad:

- 1) w zakresie celowości włączenia do ZSK Sektorowych Ram Kwalifikacji;
- 2) w ramach konsultacji środowiskowych wniosków o włączenie kwalifikacji rynkowych do ZSK.

Sektorowe rady będą mogły inicjować procesy:

- 1) włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do ZSK,
- 2) przeglądu kwalifikacji rynkowej,
- 3) zmiany statusu kwalifikacji rynkowej (z archiwalnej na funkcjonującą).

Ze względu na szeroką reprezentację w poszczególnych radach podmiotów działających w danym sektorze (kluczowych pracodawców, związków zawodowych, uczelni, instytutów badawczych itp.) przewiduje się, że wniosek o włączenie do ZSK Sektorowej Ramy Kwalifikacji złożony przez działającą w danym sektorze radę nie będzie musiał uwzględniać opinii reprezentantów branży lub sektora na temat celowości włączenia tej ramy do ZSK.

Propozycje te spowodują, że zainteresowane środowiska branżowe uzyskają realny i zarazem merytoryczny wpływ na proces włączania kwalifikacji rynkowych do ZSK.

Ponadto w art. 8 wprowadza się zmianę dostosowującą ustawę o ZSK do zmian wprowadzonych w ustawie – Prawo oświatowe i polegającą na potwierdzeniu nadania

kwalifikacji na poziomie 3 PRK po otrzymaniu dyplomu zawodowego uzyskanego po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia (pkt 3a) oraz potwierdzeniu nadania kwalifikacji na poziomie 4 PRK po otrzymaniu dyplomu zawodowego uzyskanego po ukończeniu technikum albo branżowej szkoły II stopnia (pkt 5a).

4. Zmiany niektórych innych ustaw

Niniejszy projekt ustawy wprowadza również zmiany w niektórych innych ustawach odzwierciedlające rozwiązania wynikające z reformy kształcenia zawodowego oraz obejmujące przepisy przejściowe związane z tymi rozwiązaniami.

Uzasadnienia merytorycznych zmian w ustawach wymienionych w: art. 1, art., 2, art. 4, art. 6, art. 9, art. 10, art. 16, art. 17, art. 19, art. 20, art. 23, art. 25, art. 29, art. 31, art. 32, art. 39, art. 40, art. 42, oraz art. 45 uwzględniono w pkt. 1-3 niniejszego uzasadnienia.

5. Wpływ projektowanej ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa pośrednio wpłynie na funkcjonowanie przedsiębiorstw, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców:

- 1) zwiększenie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych w zawodach deficytowych pozwoli na lepsze dopasowanie profili absolwentów do aktualnego zapotrzebowania na rynku pracy,
- 2) wprowadzenie przygotowania uczniów do nabywania uprawnień branżowych w trakcie nauki w szkole zwiększy szanse przedsiębiorców na szybsze pozyskanie pracowników,
- 3) umożliwienie realizacji dodatkowych umiejętności w trakcie nauki zawodu zwiększy szanse przedsiębiorców na pozyskanie pracowników ze specjalistycznymi umiejętnościami,
- 4) zwiększenie wpływu firm na kształcenie zawodowe pozwoli wzmocnić społeczną odpowiedzialność biznesu,
- 5) mniejsze wydatki przedsiębiorstw na zapewnienie odpowiednich kwalifikacji pracownikom,

- 6) zmniejszone wydatki na szkolenia pracowników,
- 7) w związku z promowaniem w subwencji oświatowej zawodów atrakcyjnych na rynku pracy, zmniejszy się potrzeba przeprowadzania kosztownych szkoleń w podstawowym zakresie, w przypadku konieczności przekwalifikowania pracownika,
- 8) większa efektywność produkcji związana z lepiej wykwalifikowaną i bardziej dostępną kadrą pracowniczą.

6. Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

7. Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

8. Projekt ustawy nie wymagał opinii, konsultacji dla uzgodnienia z właściwym organem i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

9. Projekt ustawy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2003 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.”

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu p. Anna Zalewska, Minister Edukacji Narodowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu p. Emilia Maciejewska, naczelnik w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego; tel. 3474605; e-mail: emilia.maciejewska@men.gov.pl</p> <p>p. Piotr Bartosiak, zastępca dyrektora w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego tel. 3474198; e-mail: piotr.bartosiak@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.09.2018</p> <p>Źródło: Expose Premiera</p> <p>Nr w wykazie prac UD 398</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Głównym celem zmian wprowadzanych projektowaną ustawą jest rozwiązanie problemu niedostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, który powoduje trudności zarówno dla pracodawców – z pozyskaniem pracowników, jak i dla absolwentów szkół – ze znalezieniem miejsca zatrudnienia.

Zmiany zachodzące w polskiej gospodarce oraz na rynku pracy wzmacniają popyt na wysoko kwalifikowaną kadrę. Systematycznie poprawiające się wskaźniki ekonomiczne kraju oraz najniższe od lat bezrobocie ogólne przyczyniają się do odczuwanego przez rynek deficytu pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami. Kształcenie zawodowe jest tym obszarem edukacji, który obok szkolnictwa wyższego ma największy wpływ na przygotowanie nowoczesnych kadr dla polskiej gospodarki. Tymczasem bezrobocie absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych i techników utrzymywało się na wysokim poziomie (sięgając odpowiednio nawet 40% i 30%).

Przyjęta przez Rząd RP *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* wskazuje na konieczność dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie jakości kształcenia zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe. Oczekiwania pracodawców wskazują na potrzebę wprowadzenia rozwiązań programowych, organizacyjnych i prawnych, służących przygotowaniu kadr na potrzeby poszczególnych branż. Obecnie w przepisach dotyczących kształcenia zawodowego znajduje się wiele rozwiązań, które wymagają zweryfikowania pod kątem wzmocnienia wpływu firm oraz organizacji zrzeszających przedsiębiorstwa na funkcjonowanie kształcenia zawodowego, np. tworzenie oferty kształcenia zawodowego, uruchamianie kształcenia w zawodach, realizacja przez uczniów praktycznej nauki zawodu w rzeczywistych warunkach pracy, doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego. Jednocześnie konieczne jest zapewnienie mechanizmów weryfikacji jakości kształcenia praktycznego i egzaminowania prowadzonego u pracodawców. Zarówno przedstawiciele organizacji pracodawców, jak i związków zawodowych oraz samorządu terytorialnego postulują konieczność wprowadzenia zmian służących dostosowaniu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Zweryfikowanie dotychczasowego systemu szkolnictwa zawodowego oraz nacisk na rozwój wysokiej jakości szkolnictwa branżowego pozwoli na zwiększenie efektywności kształcenia w zawodach, a tym samym przyczyni się do poprawy atrakcyjności kształcenia zawodowego wśród uczniów i ich rodziców.

Ponadto w odpowiedzi na zmiany związane z tempem i jakością życia, które pociągają za sobą nowe zagrożenia społeczne, w tym dla zdrowia dzieci i młodzieży, zaproponowano rozwiązania służące wzmocnieniu opiekuńczej funkcji szkoły w trzech istotnych obszarach odnoszących się do zdrowia uczniów: skutecznego przeciwdziałania narkomanii, upowszechnienia informacji o opiece stomatologicznej finansowanej ze środków publicznych, obowiązku zapewnienia uczniom szkoły podstawowej pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas zajęć w szkole oraz możliwości spożycia jednego gorącego posiłku w trakcie dnia w szkole podstawowej.

Zaproponowano zmianę umożliwiającą dzieciom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedna jest niepełnosprawnością intelektualną (bez dookreślenia jej stopnia), kontynuowanie przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym.

Wprowadzono możliwość zorganizowania przez gminę bezpłatnego dowozu i opieki dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej podczas transportu do szkół ponadpodstawowych i ośrodków, w przypadkach innych niż wskazane w przepisach prawa oświatowego jako obowiązkowe. Rozszerzono możliwość tworzenia klas łączonych w szkołach podstawowych specjalnych i szkołach ponadpodstawowych specjalnych w zakresie danego etapu edukacyjnego, w tym zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych. Stworzono również możliwość łączenia klas w szkołach ponadpodstawowych zorganizowanych w schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych. Uzupełniono przepisy o zobowiązanie niepublicznych jednostek systemu oświaty do zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży – zgodnie z przepisami rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej określonymi dla publicznych jednostek systemu oświaty.

W zmianach dotyczących rozwiązań zawartych w ustawie o systemie oświaty, od 1 stycznia 2020 r., wprowadza się także doprecyzowanie wymogów w zakresie postaci i formy podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego. Podręcznik wydawany w postaci papierowej będzie dostępny również w wersji cyfrowej, stanowiącej proste odwzorowanie treści zawartych w podręczniku papierowym na nośniku elektronicznym lub w Internecie. Zmiana ma na celu umożliwienie uczniom wyboru postaci podręcznika stosownie do ich potrzeb, w tym również potrzeb zdrowotnych. Dostęp do cyfrowej wersji podręcznika umożliwi korzystanie z tego podręcznika uczniom niepełnosprawnym, dla których, z uwagi na daną niepełnosprawność, postać elektroniczna podręcznika jest dogodniejsza do odczytu aniżeli papierowa. Ponadto możliwość korzystania z obu postaci podręcznika wpłynie na odciążenie uczniowskich tornistrów.

Projektowane rozwiązania związane są również z rosnącym zapotrzebowaniem na wsparcie wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą. Objęcie awansem zawodowym nauczycieli ww. podmiotów ma na celu ułatwienie im powrotu do pracy w Polsce. Z kolei zmiana nazwy „szkolnych punktów konsultacyjnych” na „szkoły polskie” pozwoli na oddanie faktycznej roli, jaką pełnią te jednostki w środowiskach polonijnych.

Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący i porządkujący obecnie istniejące rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie ustawy planuje się wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie kształcenia zawodowego, dotyczących m.in.:

- 1) organizacji kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz szkole policealnej;
- 2) modyfikacji warunków wprowadzania zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 3) warunków uruchamiania przez szkołę kształcenia w zawodzie;
- 4) wzmocnienia udziału pracodawców w kształceniu zawodowym, w tym w realizacji praktycznej nauki zawodu dla uczniów szkół;
- 5) wzmocnienia nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców;
- 6) możliwości realizacji dodatkowych umiejętności w zawodach zwiększających szanse na zatrudnienie;
- 7) umożliwienia szkołom organizacji krótszych form kursowych (kursów umiejętności zawodowych);
- 8) zwiększenia dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia uczniów w zawodach deficytowych;
- 9) wprowadzenia obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminu zawodowego jako warunku ukończenia szkoły;
- 10) dopuszczania do użytku szkolnego podręczników poprzez zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia w zawodach materiałami edukacyjnymi w postaci elektronicznej lub papierowej;
- 11) ujednoczenia pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu;
- 12) wprowadzenia obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- 13) organizacji i funkcjonowania szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe;
- 14) zmiany zasad udzielania akredytacji na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych;
- 15) zwolnienia darowizn przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach od podatku od darowizn;
- 16) możliwości gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku przez szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe z działalności polegającej na świadczeniu usług w ramach kształcenia zawodowego;
- 17) zasad dotowania publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz branżowych szkół II stopnia.

Ponadto projekt ustawy przewiduje wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie:

- 1) obowiązku upowszechnienia przez organ prowadzący szkołę informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla uczniów, finansowanych ze środków publicznych;

- 2) obowiązku uwzględniania w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły wyników corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów przeprowadzanej przez dyrektora szkoły;
- 3) zapewnienia uczniom szkoły podstawowej pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas zajęć w szkole oraz możliwości spożycia jednego gorącego posiłku w trakcie dnia w szkole podstawowej;
- 4) umożliwienia awansu zawodowego nauczycielom języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą;
- 5) zmiany nazwy „szkolnych punktów konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej” na „szkoły polskie przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 6) możliwości kontynuowania przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym przez dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną stanowi niepełnosprawność intelektualna bez dookreślenia jej stopnia;
- 7) możliwości zapewnienia przez gminę dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej oraz ośrodka w przypadkach, w których gmina nie ma takiego obowiązku;
- 8) łączenia klas w szkołach podstawowych specjalnych, szkołach ponadpodstawowych specjalnych, w tym działających w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych oraz łączenia klas w szkołach ponadpodstawowych zorganizowanych w schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych;
- 9) zobowiązania niepublicznych jednostek systemu oświaty do organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży na podstawie przepisów prawa określonych dla publicznych jednostek systemu oświaty;
- 10) doprecyzowania wymogów w zakresie postaci i formy podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego; podręcznik wydawany w postaci papierowej będzie dostępny, na nośniku lub w Internecie, również w wersji cyfrowej, stanowiącej proste odwzorowanie treści zawartych w podręczniku papierowym.

W projekcie zaplanowano także doprecyzowanie i uporządkowanie dotychczasowych rozwiązań, m.in. w zakresie:

- a) zasad opiniowania arkuszy organizacji szkoły przez zakładowe organizacje związkowe;
- b) doprecyzowania przepisów dotyczących korzystania z wychowania przedszkolnego;
- c) uzupełnienie przepisów w zakresie terminów podejmowania określonych czynności wymaganych ustawą;
- d) rezygnacji z odrębnych regulacji dotyczących warunków doskonalenia nauczycieli za granicą;
- e) kwestii związanych z eksperymentem pedagogicznym oraz z funkcjonowaniem szkół eksperymentalnych;
- f) umożliwienia uczniom szkoły ponadpodstawowej realizującym indywidualny program lub tok nauki przystąpienia do egzaminu maturalnego przeprowadzanego (w okresie przejściowym) dla absolwentów klas ponadgimnazjalnych;
- g) doprecyzowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela, będącego konsekwencją wcześniejszych zmian tej ustawy lub wynikającego z konieczności uzupełnienia obowiązujących przepisów;
- h) doprecyzowania przepisów dotyczących dotowania niesamorządowych szkół z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- i) doprecyzowania przepisów dotyczących organizacji oświaty samorządowej;
- j) wymagań dotyczących regulaminu otwartego konkursu ofert dla niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego
- k) ujednoczenia sposobu naliczania opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego.

W projekcie planuje się również zmianę przepisów ustawy o systemie informacji oświatowej, m.in. w zakresie:

- 1) zmiany oraz doprecyzowania zakresu gromadzonych danych w systemie informacji oświatowej (SIO);
- 2) zmiany terminu oraz sposobu przekazywania określonych danych do bazy danych SIO;
- 3) przekazywania oraz pozyskiwania danych z bazy danych SIO oraz procedury udzielania dostępu do bazy danych SIO.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W krajach Unii Europejskiej istnieją wyraźne różnice pomiędzy systemami kształcenia zawodowego, wynikające ze sposobu organizacji kształcenia. W ramach tzw. procesu kopenhaskiego kraje europejskie (w tym wszystkie kraje UE), przedstawiciele związków zawodowych i pracodawcy współpracują na rzecz ulepszania systemów kształcenia zawodowego. Priorytetem tych działań jest upowszechnianie kształcenia praktycznego w rzeczywistych warunkach pracy, tj. u pracodawców. Kraje członkowskie UE, w których funkcjonuje tzw. kształcenie dualne (Niemcy, Dania, Austria), odnotowują niski poziom bezrobocia wśród młodzieży. Zaangażowanie pracodawców w kształcenie zawodowe jest skutecznym narzędziem służącym przeciwdziałaniu bezrobociu wśród młodych ludzi.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Jednostki samorządu terytorialnego	2 808 – wszystkie JST JST prowadzące szkoły zawodowe i placówki kształcenia ustawicznego: - 114 gmin, - 66 miast na prawach powiatu, - 311 powiatów ziemskich, - 16 samorządów województw.	System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> – poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do występowania do ministrów właściwych z propozycją ustanawiania nowych zawodów o ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego; – wprowadzenie wymogu opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego wniosków ministrów o wprowadzenie nowego zawodu do klasyfikacji zawodów; – dostęp do rzetelnych, całościowych danych na temat zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego w kilkuletniej perspektywie; – kreowanie klimatu inwestycyjnego w regionie poprzez dostosowanie oferty i treści kształcenia zawodowego do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy; – doprecyzowanie warunków uruchamiania przez szkołę w porozumieniu z JST kształcenia w danym zawodzie; – zwiększone finansowanie na zawody deficytowe i zawody o wyższej kosztowności kształcenia – usprawnienie przyznawania danych dostępowych do systemu informacji oświatowej; – doprecyzowanie przepisów z zakresu dotacji udzielanych z budżetów samorządów.
Szkoły i placówki oświatowe	Wszystkie szkoły i placówki oświatowe – ok. 50 tys., w tym szkoły prowadzące kształcenie	System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany w organizacji szkół; – doprecyzowanie warunków uruchamiania przez szkołę

	<p>zawodowe (bez szkół artystycznych) – 5 464</p> <p>Szkoły podstawowe specjalne i szkoły ponadpodstawowe specjalne, w tym działające w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, w tym funkcjonujące w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, które mogłyby skorzystać z możliwości utworzenia klas łączonych – 2 365 tys. szkół specjalnych, w tym ok. 143 szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i ok. 14 szkół specjalnych zorganizowanych w jednostkach pomocy społecznej</p>		<p>kształcenia w zawodzie;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie zdolności reagowania na rzeczywiste potrzeby rynku pracy (dostęp do rzetelnych, całościowych danych o potrzebach rynku pracy, zróżnicowanie subwencji oświatowej); – wzmocnienie udziału pracodawców w kształceniu zawodowym, w tym w realizacji praktycznej nauki zawodu dla uczniów szkół; – wzmocnienie nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców; – oferta kształcenia w szkołach policealnych co do zasady na V poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji; – umożliwienie organizacji krótszych form kursowych (kursów umiejętności zawodowych); – zwolnienie od podatku darowizn przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach; – możliwość gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku z działalności usługowej przez szkoły i placówki zawodowe; – wprowadzenie zaostrożonych kryteriów funkcjonowania szkół niepublicznych; – odejście od szkół niepublicznych bez uprawnień szkół publicznych – zapewnienie szkołom specjalnym optymalnych warunków organizacyjnych, uwzględniających specyfikę ich funkcjonowania, w tym w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych – konsolidacja dotychczasowych placówek kształcenia zawodowego i utworzenie nowej placówki – centrum kształcenia zawodowego
Uczniowie i słuchacze	Wszyscy uczniowie i słuchacze – 6 260 tys., W tym uczniowie szkół	System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość odbywania odpłatnych (co do zasady) i zaliczanych do okresu

	<p>prowadzących kształcenie zawodowe – 895 tys.</p>		<p>zatrudnienia (uprawnienia pracownicze) staży uczniowskich u pracodawców przez uczniów techników i branżowej szkoły I stopnia;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie uczniów do uzyskania uprawnień zawodowych już w trakcie nauki w szkole; – wprowadzenie możliwości realizacji dodatkowych umiejętności w zawodach, zwiększających szanse na zatrudnienie w zawodzie; – wprowadzenia obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminów; – zwiększenia dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia uczniów w zawodach deficytowych.
<p>Nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach systemu oświaty na podstawie ustawy Karta Nauczyciela</p>	<p>Wszyscy nauczyciele w systemie: ok. 695 tys. w osobach, ok. 691 w etatach. W tym nauczyciele przedmiotów zawodowych 33,6 tys. w osobach i 29,2 tys. w etatach, w tym 5,9 tys. nauczyciele i instruktorzy praktycznej nauki zawodu (w osobach) i 5,8 tys. (w etatach).</p>	<p>System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – cykliczne doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego u pracodawców – wprowadzenie obowiązkowych szkoleń branżowych – wprowadzenie obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego; – ujednoczenie pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu; – doprecyzowanie kwestii związanych z dopuszczaniem do użytku szkolnego podręczników, w tym zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia w zawodach materiałami edukacyjnymi w postaci papierowej lub elektronicznej; – doprecyzowanie przepisów dotyczących pragmatyki zawodowej nauczycieli.
<p>Organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, nie będące jednostkami samorządu terytorialnego</p>	<p>Ok. 12 tys. organów prowadzących ogółem, w tym ok. 3 tys. organów prowadzących szkoły zawodowe i placówki kształcenia ustawicznego</p>	<p>System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany w organizacji szkół; – zmiany w organizacji i funkcjonowaniu szkół niepublicznych; – wprowadzenie zaostrzonych kryteriów funkcjonowania szkół niepublicznych; – odejście od szkół niepublicznych bez uprawnień szkół publicznych – doprecyzowanie przepisów

			z zakresu dotacji udzielanych z budżetów samorządów.
Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne	9		<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminów zawodowych – zwiększenie liczby zdających; – podniesienie jakości przygotowywanych zadań egzaminacyjnych; – rozszerzenie zakresu danych, które mogą być pozyskiwane z bazy danych systemu informacji oświatowej przez okręgowe komisje egzaminacyjne.
Podmioty gospodarcze	Przedsiębiorcy (4,2 mln zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, w tym ponad 2 mln aktywnych przedsiębiorców)	GUS – na podstawie danych z REGON	<ul style="list-style-type: none"> – poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do występowania do ministrów właściwych z propozycją ustanawiania nowych zawodów o organizację pracodawców oraz sektorowe rady ds. kompetencji; – wzmocnienie udziału pracodawców w kształceniu zawodowym, w tym w określaniu zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz w realizacji praktycznej nauki zawodu dla uczniów szkół; – nawiązanie współpracy z pracodawcą warunkiem uruchomienia kształcenia w danym zawodzie; – obowiązkowa współpraca szkoły z pracodawcą w ramach umowy lub porozumienia, obejmujących co najmniej jeden cykl kształcenia; – możliwość przyjęcia uczniów techników i branżowych szkół I stopnia na staż uczniowski; – możliwość wliczania w koszty uzyskania przychodu świadczeń wypłacanych uczniom w ramach stażu uczniowskiego; – wzmocnienie nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców;

			<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego u pracodawców; – zwiększenie rozpoznawalności świadectw i dyplomów przez pracodawców; – zwiększanie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zawodach deficytowych; – zwolnienie od podatku darowizn przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach; – wprowadzenie obowiązku uzyskania akredytacji kuratora oświaty przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą zamierzające prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe.
Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	Ok. 40 tys.	System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> – doprecyzowanie warunków ustalania przez dyrektora szkoły w porozumieniu z JST uruchomienia kształcenia w danym zawodzie; – zwiększenie zdolności reagowania na rzeczywiste potrzeby rynku pracy (dostęp do rzetelnych, całościowych danych o potrzebach rynku pracy, zróżnicowanie subwencji oświatowej); – wzmocnienie nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców; – wzmocnienie mechanizmu gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku z działalności usługowej prowadzonej przez szkoły i placówki zawodowe; – wprowadzenie zaostrożonych kryteriów funkcjonowania szkół niepublicznych; – uproszczone procedury wprowadzania i modyfikacji danych do systemu informacji oświatowej spowodują sprawniejszą i łatwiejszą pracę dyrektorów w systemie; – doprecyzowanie niektórych przepisów dotyczących

			pragmatyki zawodowej nauczycieli.
Ministerstwo Edukacji Narodowej	1		– nadzór nad jednostką wskazaną przez MEN jako realizator zadania dotyczącego awansu zawodowego nauczycieli polonijnych.
Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą	1		– koordynowanie i obsługa realizacji zadania dotyczącego awansu zawodowego nauczycieli; – zmiana nazwy dotychczasowych szkolnych punktów konsultacyjnych na szkoły polskie.
Szkolne punkty konsultacyjne	67	Informacja ORPEG - jednostki, której MEN powierzył zadania organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 UPO	– zmiana nazwy; – dostosowanie wewnątrzszkolnej dokumentacji.
Nauczyciele polonijni potencjalnie zainteresowani awansem zawodowym	3338	Informacja MSZ – liczba nauczycieli polonijnych, którzy wystąpili do placówek dyplomatycznych MSZ o wydanie legitymacji nauczycielskich	– możliwość złożenia wniosków o rozpoczęcie awansu zawodowego i rozpoczęcia awansu.
Organy prowadzące szkoły (głównie powiaty i miasta na prawach powiatu), które kształcą w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego	Okolo 100	Dane własne	– wprowadzenie bezpłatnych badań psychologicznych dla kandydatów do kształcenia się w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego.
Kandydaci do kształcenia się w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego	Okolo 2600 (obecnie 1318 uczniów)	System informacji oświatowej, stan na 30.09.2017 r. + prognoza własna	– wprowadzenie bezpłatnych badań psychologicznych dla kandydatów do kształcenia się w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego.
Rodzice uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe			– dostęp do rzetelnych, całościowych danych na temat zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego w kilkuletniej perspektywie; – możliwość wyboru przez uczniów szkół branżowych i techników, które oferują realizację odpłatnych staży u pracodawców; – świadomy wybór szkoły kształcącej w zawodzie, z pełnym rozeznaniem obowiązków, które na uczniu takiej szkoły spoczywają.
Szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych	Według organów prowadzących: - <u>Liceum ogólnokształcące</u> (1	System informacji oświatowej	– dostosowanie statutów szkół do wprowadzonych zmian – szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół

	Spółki Prawa Handlowego) - <u>Szkoły policealne:</u> (3 Osoby Prawne - Przedsiębiorstwa Państwowe, 4 Stowarzyszenia, 5 Przedsiębiorstwa Osób Fizycznych, 131 Spółki Prawa Handlowego, 2 Fundacje, 38 Osoba Fizyczna – Pracodawca) - <u>Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy</u> (1 Stowarzyszenia, 1 Spółki Prawa Handlowego)		publicznych z dniem 1 września stają się szkołami niepublicznymi w rozumieniu projektowanych przepisów.
Uczniowie w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych	Według organów prowadzących: - <u>Liceum ogólnokształcące</u> (118 Spółki Prawa Handlowego) - <u>Szkoły policealne:</u> (64 Osoby Prawne - Przedsiębiorstwa Państwowe, 139 Stowarzyszenia, 196 Przedsiębiorstwa Osób Fizycznych, 9 251 Spółki Prawa Handlowego, 46 Fundacje, 1 861 Osoba Fizyczna – Pracodawca) - <u>Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy</u> (6 Stowarzyszenia, 8 Spółki Prawa Handlowego)	System informacji oświatowej	– szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych z dniem 1 września stają się szkołami niepublicznymi w rozumieniu projektowanych przepisów.
Nauczyciele (w osobach) w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych	Według organów prowadzących: - <u>Liceum ogólnokształcące</u> (39 Spółki Prawa Handlowego) - <u>Szkoły policealne:</u> (20 Osoby Prawne - Przedsiębiorstwa Państwowe, 15 Stowarzyszenia, 20 Przedsiębiorstwa Osób Fizycznych, 795 Spółki Prawa Handlowego, 4 Fundacje, 153 Osoba Fizyczna – Pracodawca) - <u>Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy</u> (6 Stowarzyszenia i Spółki Prawa Handlowego)	System informacji oświatowej	– szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych z dniem 1 września stają się szkołami niepublicznymi w rozumieniu projektowanych przepisów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw został skierowany do zaopiniowania w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) do następujących podmiotów:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 5) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 6) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 7) Business Centre Club-Związek Pracodawców;
- 8) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Konfederacja „Lewiatan”;
- 10) Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt ustawy w ramach konsultacji publicznych otrzymały następujące podmioty:

- 1) Dolnośląscy Pracodawcy;
- 2) Dolnośląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa;
- 3) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 4) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelna Organizacja Techniczna;
- 5) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 6) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 7) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 8) Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego;
- 9) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 10) Izba Gospodarcza Gazownictwa;
- 11) Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego;
- 12) Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski;
- 13) Izba Gospodarcza Techników Dentystycznych;
- 14) Izba Gospodarcza Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek;
- 15) Izba Przemysłowo-Handlowa Ziemi Radomskiej;
- 16) Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości;
- 17) Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej;
- 18) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 19) Komitet Cyfrowej Edukacji przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji;
- 20) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 21) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 22) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 23) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 24) Konsultant Krajowy w dziedzinie medycyny pracy;
- 25) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 26) Krajowa Izba Gospodarki Morskiej;
- 27) Krajowa Sekcja Producentów Mebli NSZZ „Solidarność”;
- 28) Krajowe Forum Chłodnictwa - Związek Pracodawców;
- 29) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 30) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 31) Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w Warszawie;
- 32) Małopolska Izba Rolnicza;
- 33) Mazowiecka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa;
- 34) Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług;
- 35) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 36) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa;

- 37) Ogólnopolski Związek Zawodowy Techników Medycznych Elektroradiologii;
- 38) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności Bilinguis;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 40) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Budowlano-Wykończeniowych;
- 41) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 42) Ogólnopolskie Stowarzyszenie KIEROWCA.PL;
- 43) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Artystycznych;
- 44) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego;
- 45) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 46) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II stopnia;
- 47) Polska Akademia Sztuki Kulinarnej – Stowarzyszenie;
- 48) Polska Federacja Campingu i Caravaningu;
- 49) Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”;
- 50) Polska Izba Firm Szkoleniowych;
- 51) Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych;
- 52) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego;
- 53) Polska Izba Gospodarcza Rusztowań;
- 54) Polska Izba Hotelarstwa;
- 55) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
- 56) Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
- 57) Polska Izba Książki;
- 58) Polska Izba Motoryzacji;
- 59) Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa;
- 60) Polska Izba Przemysłu Skórzanego;
- 61) Polska Izba Spedycji i Logistyki;
- 62) Polska Izba Turystyki;
- 63) Polska Izba Turystyki Młodzieżowej;
- 64) Polska Rada Ekumeniczna;
- 65) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego (OMEP);
- 66) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;
- 67) Polski Związek Hodowców Koni;
- 68) Polski Związek Motorowy;
- 69) Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny;
- 70) Polskie Stowarzyszenie Dekarzy;
- 71) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 72) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 73) Polskie Stowarzyszenie Ortopedyczne;
- 74) Polskie Stowarzyszenie Producentów Dźwigów;
- 75) Polskie Stowarzyszenie Protetyków Słuchu;
- 76) Polskie Stowarzyszenie Producentów Dźwigów;
- 77) Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji Medycznej;
- 78) Polskie Stowarzyszenie Techników Dentystycznych;
- 79) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 80) Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej;
- 81) Polskie Towarzystwo Ortopedii i Optyki;
- 82) Polskie Towarzystwo Ortopedyczne im. prof. Krystyny Krzystkovej;
- 83) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze;
- 84) Polskie Zrzeszenie Hoteli;
- 85) Pracodawcy Pomorza;
- 86) Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 87) Rada Szkół Katolickich;
- 88) Regionalny Związek Pszczelarzy „Ziemi Piotrkowskiej”;

- 89) Rzecznik Praw Dziecka;
- 90) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 91) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 92) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 93) Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor”;
- 94) Stowarzyszenie Budowniczych Telekomunikacji w Warszawie;
- 95) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 96) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 97) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 98) Stowarzyszenie Elektryków Polskich;
- 99) Stowarzyszenie „Fizjoterapia Polska”;
- 100) Stowarzyszenie Geodetów Polskich;
- 101) Stowarzyszenie Instytut Informatyki Śledczej;
- 102) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa;
- 103) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich;
- 104) Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji;
- 105) Stowarzyszenie Kelnerów Polskich;
- 106) Stowarzyszenie Księgarzy Polskich;
- 107) Stowarzyszenie Księgowych w Polsce;
- 108) Stowarzyszenie Na Rzecz Kosmetologii;
- 109) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego;
- 110) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego;
- 111) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;
- 112) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 113) Stowarzyszenie Parkieciarze Polscy;
- 114) Stowarzyszenie Polskich Barmanów;
- 115) Stowarzyszenie Polskich Higienistek Stomatologicznych;
- 116) Stowarzyszenie Przedszkoli Niepublicznych;
- 117) Stowarzyszenie Radia Publicznego w Polsce;
- 118) Stowarzyszenie Rzeczoznawców Jubilerskich;
- 119) Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich;
- 120) Stowarzyszenie Technicznych Szkół Lotniczych;
- 121) Stowarzyszenie Polska Wentylacja;
- 122) Towarzystwo Nauczycieli Szkół Polskich;
- 123) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 124) Unia Metropolii Polskich;
- 125) Unia Miasteczek Polskich;
- 126) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego;
- 127) Warszawska Izba Turystyki;
- 128) Wielkopolska Izba Rolnicza;
- 129) Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce;
- 130) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 131) Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT;
- 132) Związek Leśników Polskich w RP;
- 133) Związek Miast Polskich;
- 134) Związek Powiatów Polskich;
- 135) Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
- 136) Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
- 137) Związek Pracodawców Pomorza Zachodniego Lewiatan;
- 138) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 139) Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody Lewiatan;
- 140) Związek Województw RP;

- 141) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 142) Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych RP;
- 143) Apteka „Słoneczna”;
- 144) Arcelormittal Poland S. A.;
- 145) AS TRADE OIL SP z o. o.;
- 146) Bonus Medicus Aneta Praska-Jaros specjalistyczne gabinety medyczne;
- 147) Centrum Wsparcia Rzemiosła Dualnego i Zawodowego;
- 148) Certyfikat Firma Wielobranżowa Ewa Stefaniak-Piasek;
- 149) Fabryka Mebli Forte S. A.;
- 150) Fundacja „Anioły Edukacji”;
- 151) Handel Częściami Naprawa Samochodów Piotr Bukowski;
- 152) Instytut Wiedzy i Umiejętności Sp. z o. o.;
- 153) Krzysztof Kassolik Sekcja Masażu przy Polskim Towarzystwie Fizjoterapii;
- 154) Meble Toto Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno-Handlowe;
- 155) Mechatronika Wyposażenie Dydaktyczne sp. z o. o.;
- 156) Mobilne Centrum Informacji Zawodowej OHP Wrocław – Doradca Zawodowy;
- 157) Multiserwis Sp. z o. o.;
- 158) ORTO-TECH Maciej Borowski;
- 159) PGNiG SA OGiE w Warszawie;
- 160) PPHU HORTULUS;
- 161) Pracownia Archeologiczna Renata Wiloch-Kozłowska;
- 162) Profilaktyka Stomatologiczna;
- 163) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Magnuss;
- 164) R&M Centrum Szkolenia Zawodowego;
- 165) SecPress Tomasz Grabski;
- 166) Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości S. A. w Kamiennej Górze;
- 167) Specjalna Strefa Ekonomiczna Starachowice S. A.;
- 168) Spółdzielnia Mleczarska Mlekowita;
- 169) Starostwo Powiatowe w Gostyninie;
- 170) Stolarstwo Kutak S. C.;
- 171) Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej;
- 172) Szpital Zakonu Bonifratrów w Katowicach Sp. z o. o.;
- 173) Usługi turystyczne RAFTUR Rafał Ryszelewski;
- 174) Uzdrowiska Kłodzkie S. A. – Grupa PGU;
- 175) Veolia Energia Warszawa S. A.;
- 176) VETUS Sp. z o. o.;
- 177) Warsztaty Ortopedyczne Norbert Chudecki;
- 178) Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Poznaniu;
- 179) Wydawnictwo „Kreska” Sławomir Jakubowski;
- 180) Wyroby z wikliny i brzozy;
- 181) Zakład Robót Hydrogeologicznych mgr inż. Andrzej Barnat;
- 182) Złotnictwo-Jubilerstwo Włodzimierz Luks;
- 183) Akademia Realizacji Dźwięku;
- 184) Centrum Rzecznawstwa Budowlanego Sp. z o. o.;
- 185) Heinz Glas Działdowo Sp. z o. o.;
- 186) Kadry Turystyki Sp. z o. o.

Projekt ustawy został skierowany również do:

- 1) Centralnej Komisji Egzaminacyjnej;
- 2) Głównego Urzędu Statystycznego;
- 3) Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Projekt został również skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego

oraz Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin Pracy Rady Ministrów* (M. P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063).

Podsumowanie konsultacji publicznych i opiniowania zostało opisane w raporcie z konsultacji.

Projekt nie wdraża prawa UE.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0,0	0,0	0,0	-0,444	-0,515	-0,585	-0,641	-0,684	-0,726	-0,768	-0,810	-5,173
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	-0,444	-0,515	-0,585	-0,641	-0,684	-0,726	-0,768	-0,810	-5,173
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki ogółem	5,5	16,5	35,9	91,6	65,8	74,4	86,1	86,8	60,3	75,7	65,5	664,1
budżet państwa	0,0	1,2	2,9	2,5	1,6	2,1	3,1	3,5	4,1	3,4	2,8	27,20
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fundusz Pracy	5,5	15,3	33,0	89,1	64,2	72,3	83,0	83,3	56,2	72,3	62,7	636,9
Saldo ogółem	-5,5	-16,5	-35,9	-92,044	-66,315	-74,985	-86,741	-87,484	-61,026	-76,468	-66,31	-669,273
budżet państwa	0	-1,2	-2,9	-2,944	-2,115	-2,685	-3,741	-4,184	-4,826	-4,168	-3,61	-32,373
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fundusz Pracy	-5,5	-15,3	-33	-89,1	-64,2	-72,3	-83	-83,3	-56,2	-72,3	-62,7	-636,9

1. Wprowadzenie obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego dla uczniów szkół prowadzących kształcenie w zawodach

Wprowadzenie obowiązkowego egzaminu zawodowego spowoduje skutki finansowe z tego tytułu związane m.in. ze zwiększeniem się liczby osób przystępujących do tego egzaminu i koniecznością przygotowania większej liczby materiałów egzaminacyjnych. Koszty związane z wprowadzeniem tego obowiązku planuje się dofinansować ze środków Funduszu Pracy.

Szacuje się, że koszty finansowane w ramach środków Funduszu Pracy wyniosą (kwoty w mln zł):

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	SUMA
Koszt	5,5	15,3	33,0	43,2	41,9	49,0	49,8	50,0	42,7	49,0	39,0	418,4

Źródła finansowania

Na koszty te składają się środki na wynagrodzenia dodatkowych egzaminatorów w związku ze wzrostem liczby uczniów przystępujących do egzaminu oraz koszty dodatkowe wynikające m.in. z (1) wprowadzenia w procesie przygotowania arkuszy przeznaczonych na egzamin zawodowy – istniejącego już w przypadku egzaminów z zakresu kształcenia ogólnego - rozwiązania polegającego na tworzeniu zadań egzaminacyjnych przez tzw. zespoły centralne, w których skład będą wchodzić m.in. nauczyciele przedmiotów zawodowych oraz pracodawcy oraz (2) wzrostu środków na wynagrodzenia dla asystentów technicznych. Powołanie zespołów centralnych przewiduje się już na rok 2019, co uwzględniono w powyższych szacunkach. W kalkulacji uwzględniono również dodatkowe środki związane z uruchamianiem kształcenia w nowych zawodach od 2019 r; szacuje się coroczne skutki z tego tytułu na kwotę ok. 0,5 mln zł. W następnych latach uwzględnione zostały dodatkowe koszty związane z:

- przeprowadzaniem egzaminu (dodatkowy koszt ok. 115 zł na osobę),
- kosztami związanymi z funkcjonowaniem zespołów centralnych – ok. 5 mln zł w każdym roku,

– wzrostem wynagrodzeń dla asystentów technicznych – ok. 3 mln zł w każdym roku.

Zmiana ta nie spowoduje wzrostu wydatków z Funduszu Pracy. Środki na ten cel zostaną sfinansowane w ramach środków Funduszu Pracy przeznaczonych na walkę z bezrobociem, w szczególności na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Dofinansowanie tego zadania ze środków Funduszu Pracy będzie się odbywało w ramach umowy zawartej między ministrem właściwym do spraw pracy i ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania. Wysokość dofinansowania stanowić będzie iloczyn liczby osób jednorazowo przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu zawodowego w danym roku oraz kwoty dofinansowania przypadającej na jednego przystępującego określonej w ustawie (odpowiednio 20 zł w 2019 r., 51 zł w 2020 r., 71 zł w 2021 r. i 76 zł od 2022 r.).

Charakter ww. rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy wpisuje się w główne cele Funduszu Pracy związane m.in. z promocją zatrudnienia oraz aktywizacją zawodową.

Na podstawie analizy uzyskanych z SIO danych dotyczących liczby uczniów w poszczególnych klasach szkół prowadzących kształcenie zawodowe (technikum, dotychczasowa zasadnicza szkoła zawodowa, szkoła policealna) oraz pozyskanych z okręgowych komisji egzaminacyjnych danych dotyczących uczniów poszczególnych typów szkół przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oszacowano, że do egzaminu obecnie przystępuję i otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe:

- ok. 60% uczniów technikum
- ok. 50% uczniów dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej
- ok. 25% słuchaczy szkół policealnych.

W przypadku uczniów dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej sytuacja jest dodatkowo skomplikowana ze względu na fakt, że uczniowie młodociani – choć z zasady przystępują do egzaminu przed Izbą Rzemieślniczą – mogą również przystąpić do egzaminu organizowanego przez OKE (jako uczniowie zsz). Analiza danych uzyskanych z OKE oraz z raportu Związku Rzemiosła Polskiego pokazała, że część uczniów istotnie przystępuje do obu egzaminów. Spośród ok. 50 000 uczniów III klasy zsz w roku szkolnym 2016/2017 do egzaminu przed Izbą Rzemieślniczą przystąpiło ok. 29 000 uczniów (58%), natomiast do egzaminu organizowanego przez OKE przystąpiło ok. 28 000 uczniów (56%).

Obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego jest jednym z wielu elementów proponowanej reformy szkolnictwa zawodowego, której celem jest m.in. stworzenie spójnego i zharmonizowanego systemu egzaminowania. Egzamin, ze względu na swoją funkcję regulacyjną, stanowi zwieńczenie procesu kształcenia, jednakże nie można o nim myśleć wyłącznie jako „elementu końcowym”, ponieważ jego oddziaływanie zaczyna się – tak naprawdę – już w momencie podejmowania przez szkoły i organy prowadzące decyzji o rozpoczęciu kształcenia w danym zawodzie, a tym samym podejmowania decyzji o wyborze drogi kształcenia przez przyszłych uczniów oraz ich rodziców / opiekunów prawnych.

Wprowadzenie obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego umożliwi uzyskanie – po raz pierwszy w historii szkolnictwa zawodowego – rzeczywistego obrazu jakości tego kształcenia. Normą stanie się sytuacja, w której szkoła, która decyduje się otworzyć kształcenie w danym zawodzie, będzie odpowiadała za ten proces od początku do końca – od naboru uczniów, poprzez zapewnienie odpowiedniego zaplecza do kształcenia, do egzaminu, którego zadaniem byłoby zweryfikowanie rzeczywistych umiejętności uczniów.

Obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego będzie dla części uczniów czynnikiem motywującym ich nie tylko do przystąpienia do egzaminu, ale również uzyskania jak najlepszych wyników. Uczniowie w klasie wzajemnie na siebie oddziałują – nie można zatem wykluczyć, że nawet ci mniej zainteresowani uzyskaniem wykształcenia branżowego dołożą wystarczająco dużo starań, aby egzamin zdać. Należy również przyjąć, że szkoła również dołoży wszelkich starań, aby zachęcić uczniów do osiągania jak najwyższych wyników egzaminów, bowiem – w powszechnej opinii – są one wskaźnikiem (oczywiście jednym z wielu) jakości pracy szkoły i bez wątpienia wpływają na to, w jaki sposób dana szkoła jest postrzegana w lokalnym środowisku. Oczywiście nieuzasadnione jest sprowadzanie oceny jakości pracy szkoły do wyników egzaminacyjnych osiągniętych przez jej uczniów, co nie oznacza, że wyniki te mogą

być całkowicie ignorowane.

Nie każdy uczeń przystępujący do egzaminu zda go i nie każdy, który go zda, znajdzie lepiej płatną pracę. Dlatego istotne jest porównanie spodziewanych dochodów z wydatkami (jednorazowymi) na przeprowadzenie egzaminu. Stosunek wydatków na przeprowadzenie egzaminu do szacowanych dochodów wynosi 0,12%, co oznacza, że, wystarczy aby jedna osoba na 833 zdała egzamin i znalazła dzięki temu lepiej płatną pracę, aby dla budżetu państwa efekt był neutralny. Każda następna powoduje korzyści dla budżetu państwa. Należy stwierdzić, że przy tak wysokich wskaźnikach opłacalności, oczywistym jest, że stosunkowo niewielki wydatek w wysokości ok. 115 zł teraz, jest warty do poniesienia, dając znaczne korzyści w przyszłości.

Można również przeprowadzić porównanie sytuacji, w której osoba zdaje egzamin i znajduje pracę dającą wynagrodzenie w wysokości 3 450 zł, do osoby, która nie podchodzi do egzaminu, nie nabywa kwalifikacji i nie znajduje żadnej pracy. W pierwszej sytuacji (przy założeniach jak na początku analizy) dochody sektora finansów publicznych wyniosłyby w horyzoncie 35 lat 786 570 zł (w tym ZUS 460 349 oraz 77 807 zł z tytułu VAT). Natomiast osoba nieznajdująca pracy nie tylko nie będzie wspierała sektora finansów publicznych takimi dochodami, ale będzie wymagała wsparcia z budżetu państwa w postaci różnego rodzaju świadczeń. Wystarczy wymienić zasiłek rodzinny i zasiłek okresowy. Przyjmijmy, że osoba taka jest stale bezrobotna, ma 2 dzieci, które urodziły się w 3. i 5. roku po ukończeniu szkoły przez tę osobę. Przyjmijmy średnią wysokość zasiłku rodzinnego w wysokości 121 zł na dziecko, a zasiłku okresowego w wysokości 219 zł (średnia arytmetyczna minimalnej i maksymalnej wysokości tego zasiłku). Przy takich założeniach, w horyzoncie 35 lat, budżet państwa przeznaczy na tę osobę (rodzinę tej osoby) ok. 150 tys. zł. Łącznie więc dla budżetu państwa oznacza to stratę finansową w wysokości 936 570 zł, będącą sumą zmniejszonych dochodów i zwiększonych wydatków. To przekłada się na fakt, że wystarczy, aby jedna osoba na 8 144 zdała egzamin i znalazła pracę płatną zgodnie z wynagrodzeniami, aby dla sektora finansów publicznych opłacalne było finansowanie egzaminu dla każdego ucznia szkoły kształcącej w zawodzie.

Podsumowując, wydatek budżetu państwa na sfinansowanie obowiązkowych egzaminów zawodowych jest niewspółmierny do prawdopodobnych korzyści sektora finansów publicznych po wprowadzeniu egzaminów obligatoryjnych dla ucznia.

W przypadku wprowadzenia w życie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy każda osoba decydująca się rozpocząć kształcenie w szkole kształcącej w zawodzie już w momencie wyboru szkoły będzie wiedziała, że egzamin zawodowy jest obowiązkowy, zatem decydując się na takie kształcenie (czy to w branżowej szkole I stopnia, czy w technikum, czy w szkole policealnej), podejmie świadomy wybór, powiązany z deklaracją przystąpienia do egzaminu w czasie określonym w szkolnym programie nauczania. Wybór szkoły kształcącej w zawodzie będzie wyborem świadomym, z pełnym rozeznaniem obowiązków, które na uczniu takiej szkoły spoczywają.

2. Ujednolicenie pensum dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu do poziomu 20 godzin

Zakłada się, że ujednolicenie pensum dla wszystkich nauczycieli praktycznej nauki zawodu na poziomie 20 godzin tygodniowo (z uwzględnieniem dodatkowych godzin ponadwymiarowych 2,5) mogłoby wygenerować ok. 192 etaty. Ujednolicenie pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu (20 godzin) zostanie wprowadzone od 1 września 2019 r. Szacuje się, że roczny koszt tych etatów dla budżetu państwa może wynosić w skali kraju (kwoty w mln zł) dla budżetów JST:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	SUMA
Koszt*	6,0	18,9	19,1	19,9	21,1	18,7	18,4	18,2	17,7	17,7	17,7	193,4

W wycenieniach uwzględniono zmianę liczby etatów nauczycieli praktycznej nauki zawodu spowodowaną zmianą liczby uczniów oraz 15% wzrost wynagrodzeń w latach 2018 - 2020)

Ostatecznie koszt może być niższy, ponieważ nauczyciele praktycznej nauki zawodu, którzy do tej pory mieli pensum 21 lub 22, w wyniku zaprojektowanych zmian mogą realizować 1 godzinę lub 2 godziny więcej ponad nowe 20-godzinne pensum w ramach godzin ponadwymiarowych (mieszczących się w ramach wynagrodzenia średniego). Możliwość odbywania staży

uczniowskich u pracodawców może również spowodować, że zmniejszy się liczba godzin kształcenia praktycznego realizowanych w szkole. Środki na sfinansowanie ewentualnych kosztów tego zadania są uwzględnione w ramach środków w subwencji oświatowej. Łącznie dla budżetów ministrów efekt finansowy będzie neutralny (może zająć potrzeba przesunięć środków między budżetami ministrów w tym zakresie).

3. Podwyższenie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika, który zdał egzamin zawodowy/czeladniczy, do poziomu 10 tys. zł (dla zawodów deficytowych). Zmiana finansowana w ramach środków z Funduszu Pracy

Szacuje się, że podwyższenie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika, który zdał egzamin zawodowy/czeladniczy, do poziomu 10 tys. zł (dla zawodów deficytowych) będzie wymagało zaangażowania dodatkowych środków w wysokości (kwoty w mln zł):

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Suma
Kwota	0	0	0	45,9	22,3	23,3	33,2	33,3	13,5	23,3	23,7	218,5

W Planie finansowym Funduszu Pracy założono, że w roku 2018 dofinansowanie z tytułu dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych wyniesie 278 mln zł.

Obecnie środki Funduszu Pracy mogą być wykorzystane na: zasiłki dla bezrobotnych, prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenie i przekwalifikowywanie bezrobotnych, rozwój poradnictwa zawodowego oraz na rozwój systemów informatycznych i badania rynku pracy. Dysponentem tych środków jest minister właściwy do spraw pracy.

Założenia przyjęte do wyliczeń:

- 30% młodocianych pracowników będzie się kształcić w zawodach deficytowych,
- skutek finansowy zmiany wyniesie 1 900 zł – różnica między 10 000 zł (podwyższona kwota dofinansowania) a 8 100 zł (kwota dofinansowania już obowiązująca).

Ponadto w wyliczeniach uwzględniona została prognoza liczby młodocianych pracowników w latach 2019–2029.

Rok	Liczba młodocianych, którzy będą się kształcić w zawodach deficytowych <i>(liczba uczniów młodocianych którzy w danym roku kończą szkołę * 30%)</i>	Skutek finansowy w mln zł <i>(Liczba młodocianych * 1900 zł (skutek finansowy wprowadzonej zmiany (10000-8100))</i>
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	24 149	45,9
2023	11 753	22,3
2024	12 268	23,3
2025	17 470	33,2
2026	17 512	33,3
2027	7 109	13,5
2028	12 238	23,3
2029	12 487	23,7
Suma		218,5

Wprowadzona zmiana zgodnie z projektem ustawy dotyczy uczniów, którzy rozpoczną kształcenie w roku szkolnym 2019/2020, i po trzyletnim cyklu nauki w roku 2022 (rok szkolny 2021/2022) przystąpią do egzaminu zawodowego.

4. Wprowadzenie bezpłatnych badań psychologicznych dla kandydatów do kształcenia się w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego

Wprowadzona zmian wygeneruje następujące skutki (kwoty w mln zł):

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Suma
Kwota	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	5,7

Skutki wprowadzonej zmiany powstaną dla organów prowadzących szkoły (głównie powiaty i miasta na prawach powiatu), które kształcą w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego. W wyliczeniach do skutków założono, że kandydatów chętnych do kształcenia się w tych zawodach będzie dwa razy więcej niż obecnie uczniów w pierwszych klasach szkół kształcących w tych zawodach. Wzrost liczby kandydatów chętnych do kształcenia w tych zawodach będzie po części spowodowany wprowadzeniem do podstawy programowej kształcenia w zawodzie kierowca mechanik przygotowania uczniów do uzyskania uprawnień do prowadzenia pojazdów w zakresie prawa jazdy kategorii C. Wyliczeń dokonano przy założeniu stałej wysokości opłat w kwocie 150 zł, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy (Dz. U. z 2014 r. poz. 937). W przypadku zmiany kwoty opłat w ww. rozporządzeniu niezbędne będzie dodatkowe zwiększenie środków na to zadanie w stosunku do kwot pokazanych w tabeli powyżej. Środki na to zadanie są uwzględnione w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Środki na to zadanie dla organów prowadzących szkoły prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne zostaną uwzględnione w kwocie dotacji na uczniów tych szkół przekazywanej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zwiększona kwota dotacji wynikać będzie z ustanowienia nowej wagi w algorytmie podziału subwencji na to zadanie. Jednocześnie w przepisach ustawy umożliwiono rozliczanie środków na to zadanie ze środków dotacji w art. 35 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

W zakresie szkół prowadzonych przez poszczególnych ministrów zadanie to będzie finansowane w ramach środków w budżetach tych ministrów.

Przedmiotowe rozwiązanie może powodować korzyści dla organów prowadzących szkoły oraz kandydatów do szkół kształcących w tych zawodach. Umożliwienie uczniom przeprowadzenia badań psychologicznych (bezpłatnych dla ucznia) przed rozpoczęciem kształcenia w zawodach uchroni tych uczniów przed kształceniem w tych zawodach, w przypadku gdy nie przejdą pozytywnie badania psychologicznego.

5. Wprowadzenie obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego w przedsiębiorstwach związanych z nauczaniem zawodem

Konieczność doskonalenia zawodowego przez nauczycieli kształcenia zawodowego jest określona w obecnie obowiązujących przepisach. W projektowanej ustawie dookreślono część warunków realizacji doskonalenia zawodowego regulując m.in. formę oraz długość trwania obowiązkowych szkoleń branżowych w przedsiębiorstwach związanych z nauczaniem zawodem. Rozwiązanie to ukierunkuje nauczycieli kształcenia zawodowego na pogłębianie swojej wiedzy z zakresu nauczanego zawodu.

Pracodawcy, którym będzie zależać na dobrze wyszkolonej kadrze nauczycieli kształcącej w zawodach, będą mogli organizować takie szkolenia również nieodpłatnie (taka możliwość została przewidziana w przepisach ustawy). W przypadku gdy pracodawcy nie będą mogli pokryć kosztów udziału nauczycieli w szkoleniach, przewiduje się możliwość ich finansowania z kilku innych źródeł.

Zmiana ta nie wymaga zabezpieczenia dodatkowych środków, gdyż jej finansowanie będzie się odbywać:

- ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 69b ust. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.);
- ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, o których mowa w art. 70a ust. 1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 70d;
- z programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

Jednocześnie zagwarantowano możliwość zaliczania form doskonalenia zawodowego realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na poczet realizacji szkoleń branżowych.

W związku z bezprecedensową organizacją takich szkoleń trudno jest przewidzieć wysokości tych opłat. Może w tym przypadku zadziałać mechanizm rynkowy i w celu zachęcenia nauczycieli do wyboru pracodawcy będą stosowali konkurencyjne wysokości opłat. Szkolenia branżowe w formie przewidzianej w projekcie ustawy do tej pory nie funkcjonowały na rynku. Można jednak znaleźć szkolenia oraz kursy zawodowe zbliżone do idei szkoleń branżowych. Dla przykładu:

- kurs stolarski (80 godzin) kosztuje 2750 zł, co daje 34,38 zł za godzinę,
- kurs spawania metodą MAG 136 na podkładkach ceramicznych (80 godzin) kosztuje 1000 zł, co daje 12,5 zł za godzinę,
- kurs florysty (100 godzin) kosztuje 1800 zł, co daje 18 zł za godzinę,
- kurs kelnera (80 godzin) kosztuje 1200 zł, co daje 15 zł za godzinę,
- kurs ślusarza (120 godzin) kosztuje 2200 zł, co daje 18,33 zł za godzinę,
- kurs tokarza (60 godzin) kosztuje 1600 zł, co daje 26,67 zł za godzinę.

Gdyby założyć najbardziej kosztowny wariant, tzn. taki, w którym wszystkie szkolenia będą płatne w maksymalnej wysokości (przyjęto 2,5 tys. zł, co wydaje się być w przypadku większości zawodów na rynku maksymalną stawką za 40-godzinne szkolenie branżowe), to wysokość kosztów wprowadzenia obowiązku odbycia szkolenia branżowego wynosiłaby w kolejnych latach (kwoty w mln zł):

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Suma
Kwota	12,2	36,6	36,8	37,6	39,4	39,4	36,1	35,6	35,0	35,0	343,7

W związku z faktem, że szkolenia branżowe będą finansowane w ramach obecnych środków z ww. źródeł, nie zmieni się poziom wydatków jednostek samorządu terytorialnego oraz z budżetów ministrów w związku z wprowadzonym rozwiązaniem.

6. *Możliwość odbywania przez uczniów technikum i branżowej szkoły I stopnia stażu w okresie nauki*

Stworzenie możliwości odbywania przez uczniów stażów nie spowoduje kosztów, gdyż staż uczniowski może być realizowany odpłatnie lub nieodpłatnie, a decyzja o wysokości miesięcznego świadczenia pieniężnego jest podejmowana przez pracodawcę. W przypadku gdy pracodawca zdecyduje się na wypłatę świadczenia uczniom, podczas stażu będzie mógł wliczyć koszt tego świadczenia do kosztów uzyskania przychodu. Pomniejszenie dochodów budżetu państwa z tego tytułu jest trudne do oszacowania ze względu na brak danych o liczbie uczniów chętnych do skorzystania ze stażu, jak również brak informacji o zainteresowaniu pracodawców wypłatą świadczeń dla uczniów podczas stażu. Jednakże należy zwrócić uwagę, że korzystanie przez uczniów ze stażu (płatne lub nieodpłatne) spowoduje rozwój ich kwalifikacji zawodowych, co w przyszłości przyniesie korzyści społeczno-gospodarcze.

7. *Zmiany w przepisach podatkowych*

Projektowane zmiany w przepisach podatkowych, które wprowadzą preferencje podatkowe dla podmiotów przekazujących darowizny dla publicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe i placówek, nie spowodują znaczących skutków finansowych, gdyż obecnie odsetek przekazujących darowiznę był nieznaczny. Właśnie ze względu na nikłe zainteresowanie przekazywaniem darowizn opracowano rozwiązanie zachęcające do przekazywania darowizn na rzecz szkół i placówek. Przewiduje się, że wprowadzenie powyższych zmian zachęci do korzystania z takiej możliwości. Ze względu na brak danych w tym zakresie trudno jest oszacować skutki finansowe wprowadzenia regulacji, jednakże zakłada się, że zmniejszenie dochodów sektora finansów publicznych będzie niewielkie. Projektowane odliczenie będzie bowiem dokonywane w ramach obowiązującego w obecnym stanie prawnym limitu odnośnie darowizn (tj. 10% dochodu w CIT i 6% dochodu w PIT). Uzasadniając powyższe, należy zauważyć, że w rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych za 2016 r. odliczenia darowizn na cele określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dokonało 5 tys. podatników w kwocie ok. 300 mln zł. W tym największą grupę (ponad 4 tys. podatników) stanowili podatnicy, których odliczenie z tytułu darowizn nie przekraczało 3% dochodu – ok. 230 mln zł. Od 3% do 6% dochodu stanowiły darowizny 397 podatników – łączna kwota darowizn tej grupy podatników wynosiła 37 mln zł. W przypadku

zaledwie 556 podatników przekazane darowizny stanowiły co najmniej 6% dochodu - odliczenie tej grupy wyniosło 33 mln zł.

Mając na uwadze powyższe, trudno jest przewidzieć skalę, w jakiej podatnicy będą korzystać z projektowanej regulacji, w sytuacji gdy obecnie limit określony w ustawie nie jest w pełni wykorzystany.

8. *Wprowadzenie do katalogu źródeł gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dodatkowej kategorii w szkołach i placówkach zawodowych*

Zmiany w tym zakresie nie będą powodować skutków finansowych. Jednakże rozszerzenie katalogu źródeł, z których mogą być pobierane dochody w szkołach zawodowych, tj.: z działalności polegającej między innymi na świadczeniu usług w ramach kształcenia zawodowego, spowoduje rozwój usług świadczonych przez uczniów szkół zawodowych. Dodatkowe środki umożliwią rozwój bazy i infrastruktury wykorzystywanej do kształcenia zawodowego. W konsekwencji rozwiązanie to spowoduje rozwój szkół zawodowych, podnosząc ich prestiż i zachęcając uczniów kończących szkołę podstawową do wyboru szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach.

9. *Przeprowadzenie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, w oparciu o którą nastąpi podział środków z subwencji oświatowej, przez Główny Urząd Statystyczny*

Szacuje się koszt przeprowadzenia tego badania na kwotę ok. 400 tys. zł. Przeprowadzenie tego badania będzie realizowane w ramach środków obecnie przekazywanych w części budżetowej 58 – Główny Urząd Statystyczny, których dysponentem jest Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, będący centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach statystyki, wykonującym swoje zadania przy pomocy służb statystyki publicznej.

Powyższe badanie pomoże zróżnicować kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, które są ustalane corocznie rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału subwencji. Do podziału planuje się wprowadzenie:

- finansowanie wyższymi kwotami zawodów, które zostaną uznane za deficytowe,
- utrzymanie zwiększonego finansowania w zawodach deficytowych przez cały cykl kształcenia rocznika uczniów, którzy rozpoczęli naukę w roku, w którym dany zawód został uznany za deficytowy.

Rozwiązanie to będzie realizowane w ramach puli środków subwencji oświatowej obecnie przeznaczanej na kształcenie zawodowe.

Bezpośrednim i zamierzonym skutkiem zróżnicowania kwot subwencji oświatowej w zależności od wyników prognozy zapotrzebowania na pracowników na rynku pracy będzie stymulowanie decyzji organów prowadzących szkoły zawodowe w kierunku otwierania i rozwoju kształcenia w zawodach dających większą szansę absolwentom na znalezienie pracy, a pracodawcom na zatrudnianie potrzebnych gospodarce pracowników. Wobec istotnych wydatków związanych z kształceniem zawodowym jest niezmiernie ważne, aby były one ponoszone w sposób racjonalny, dający korzyści zarówno gospodarce, jak i absolwentom szkół.

Inwestowanie w kształcenie zawodowe dające małe szanse na zatrudnienie, oznacza dla budżetu państwa wydatek z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej przekraczający średnio na jednego ucznia 20 tys. złotych w perspektywie cyklu kształcenia branżowej szkoły I stopnia i niemal dwukrotnie wyższy dla przyszłego 5-letniego technikum. Ponadto jeśli absolwent taki znajdzie pracę niezgodną ze swoimi kwalifikacjami, sektor finansów publicznych musi się liczyć ze zmniejszonymi dochodami rzędu 100 tys. zł w perspektywie aktywności zawodowej pracownika (patrz analiza przeprowadzona dla obowiązkowego egzaminu zawodowego). Jeśli zaś osoba taka nie znajdzie zatrudnienia, to w horyzoncie 35 lat oznacza stratę dla sektora finansów publicznych sięgającą 1 mln zł (patrz analiza przeprowadzona dla obowiązkowego egzaminu zawodowego).

Mając powyższe na uwadze, przewiduje się pewne zróżnicowanie kwot subwencji oświatowej od 2019 r., promujące zawody deficytowe na rynku pracy. Zmiana ma na celu promowanie kształcenia w zawodach, na które występuje deficyt na rynku pracy, i ma wpływać na decyzje organów prowadzących szkoły prowadzące kształcenie w zawodach.

Konkretne rozwiązania zależeć będą od wyników badania mechanizmu umożliwiającego wyselekcjonowanie zawodów atrakcyjnych na rynku pracy. Skala zróżnicowania zależeć będzie również od tego, na ile wyniki te pokażą silne zależności.

10. Rozwiązania służące wzmocnieniu opiekuńczej funkcji szkoły

Skutków finansowych nie powodują rozwiązania służące wzmocnieniu opiekuńczej funkcji szkoły w obszarach odnoszących się do zdrowia uczniów: skutecznego przeciwdziałania narkomanii i zapewnienia dostępu do opieki stomatologicznej. Rozwiązanie dotyczące zapewnienia dostępu do opieki stomatologicznej nie powoduje dodatkowych skutków finansowych, gdyż polega ono na wprowadzeniu obowiązku dla dyrektorów szkoły do wskazania rodzicom podmiotów realizujących świadczenia z zakresu leczenia stomatologicznego.

Zadanie polegające na zapewnieniu warunków do wydawania posiłków w większości szkół nie będzie powodowało dodatkowych skutków finansowych. Większość szkół obecnie posiada odpowiednią infrastrukturę i warunki do zapewnienia wydawania posiłków. W celu wsparcia samorządów w odtwarzaniu stołówek lub zorganizowaniu jadalni planowana jest realizacja programu rządowego „Stołówka szkolna” w latach 2019–2022. Na realizację rządowego programu zaplanowano kwotę ok. 200 mln zł. Organy prowadzące szkoły podstawowe poniosą koszt 20% (co stanowi ok. 50 mln zł). Za gorący posiłek zapłacą rodzice, w przypadku stołówek szkolnych będzie to tzw. koszt „wsadu do kotła”. Możliwe jest również zapewnienie gorącego posiłku przez firmy zewnętrzne – w tym przypadku całkowity koszt może być po stronie rodziców. Natomiast w ramach planowanego programu rządowego organy prowadzące szkoły podstawowe będą miały możliwość otrzymania dofinansowania m.in. na zorganizowanie jadalni.

11. Zmiany w zakresie ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (ZSK)

Zwolnienie, o którym mowa w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (ustawy o ZSK), związane jest z nieodpłatnym przeprowadzeniem przez instytucję certyfikującą (IC) kwalifikację rynkową włączoną do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji walidacji i certyfikowania na rzecz uczniów i absolwentów szkół branżowych i techników – zgodnie z umową zawartą przez dyrektora szkoły na mocy art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Umowa może dotyczyć kwalifikacji rynkowych przydatnych dla uczniów tych szkół kształcących się w danym zawodzie.

Zwolnienie przysługuje do pełnej wysokości kwartalnej opłaty, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy o ZSK – 3% z tytułu przychodów IC z opłat za walidację i certyfikowanie. Opłata ta pomniejszana jest o kwotę stanowiącą iloczyn liczby uczniów lub absolwentów objętych umową, którzy w danym kwartale nieodpłatnie przystąpili do walidacji, oraz średniej wysokości opłat za walidację i certyfikowanie danej kwalifikacji w instytucji certyfikującej, która podpisała umowę.

Wysokość zmniejszenia wpływów do budżetu państwa z tytułu opłaty, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy o ZSK zależna jest wprost od liczby kwalifikacji włączonych do ZSK i przydatnych dla uczniów szkół branżowych i techników.

Instytucje certyfikujące kwalifikacje rynkowe są – zgodnie z ustawą o ZSK – podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą. Należy więc założyć, że w większości przypadków umowy z dyrektorami szkół dotyczyć będą wyłącznie nieodpłatnej walidacji i certyfikowania uczniów i absolwentów szkoły w liczbie nie przekraczającej 3% wszystkich walidacji i certyfikacji przeprowadzanych przez daną IC, co umożliwi IC całkowite zwolnienie z ww. opłaty. Nieodpłatne przeprowadzenie walidacji i certyfikowania kolejnych uczniów i absolwentów odbywałoby się na koszt tej IC.

Ze względu na dużą liczbę zmiennych, na które MEN nie ma wpływu (np. liczba składanych wniosków o włączenie kwalifikacji do ZSK, kwalifikacje, których te wnioski dotyczą, decyzje ministrów właściwych do rozpatrywania tych wniosków) szacunki dotyczące liczby kwalifikacji włączanych do ZSK w przyszłości należy uznać za obciążone dużą dozą niepewności. Z obecnego zainteresowania ZSK i dynamiki rozpatrywania wniosków przez ministrów właściwych można jednak założyć, że począwszy od roku 2022, w którym przepis umożliwiający szkołom zawieranie umów z IC zacznie funkcjonować, liczba kwalifikacji rynkowych w ZSK (bez kwalifikacji rzemieślniczych pozaszkolnych) przedstawiać się będzie następująco: 2022 r. - 158 kwalifikacji, 2023 r. - 183, 2024 r. - 208, 2025 r. - 228, 2026 r. - 243, 2027 r. - 258, 2028 r.

– 273, 2029 r. – 388. Przy szacowanej średniej liczbie 350 certyfikatów wydawanych rocznie przez jedną IC i średnim zakładanym koszcie jednego certyfikatu w wysokości 765,50 zł wpływy do budżetu z tytułu ww. opłaty wynosiłyby odpowiednio: w 2022 r. - 1 269 tys. zł. 2023 r. – 1 470 tys. zł., 2024 r. – 1 671 tys. zł., 2025 r. – 1 832 tys. zł, 2026 r. – 1 953 tys. zł., 2027 r. – 2 073 tys. zł., 2028 r. – 2 194 tys. zł., 2029 r. – 2 314 tys. zł.

Z analizy dotychczas złożonych wniosków o włączenie kwalifikacji do ZSK wynika, że ok. 35% kwalifikacji może stanowić ofertę dla uczniów szkół branżowych i techników, a zatem (ze względu na wskazany wyżej zarobkowy charakter działalności IC) następująca liczba certyfikatów byłaby możliwa do uzyskania nieodpłatnie przez uczniów i absolwentów: 2022 r. – 581 certyfikatów, 2023 r. - 673, 2024 r. – 764, 2025 r. – 838, 2026 r. – 893, 2027 r. – 948, 2028 r. – 1003, 2029 r. – 1058. Zestawienie tych danych z prognozowaną liczbą uczniów ostatnich klas techników i szkół branżowych (144 000 w 2022 r., 88 000 w 2023 r. oraz ok. 200 000 – 240 000 w latach następnych) wskazuje, że ww. oferta IC byłaby najprawdopodobniej wykorzystana w całości. W takim przypadku ww. wpływy budżetu z tytułu opłaty uległyby zmniejszeniu o 35%, odpowiednio o : w 2022 r. - 444 tys. zł. 2023 r. – 515 tys. zł., 2024 r. – 585 tys. zł., 2025 r. – 641 tys. zł, 2026 r. – 684 tys. zł., 2027 r. – 726 tys. zł., 2028 r. – 768 tys. zł., 2029 r. – 810 tys. zł. Jednakże ze względu na dużą nieprzewidywalność wyżej wymienionych zmiennych ostateczny poziom obniżenia wpływów z opłat jest trudny do oszacowania i może się znacznie różnić od przedstawionych powyżej.

12. Rozwiązanie polegające na umożliwieniu awansu zawodowego nauczycielom języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą

Dodatkowe skutki finansowe dla Budżetu Państwa w części 30 (Oświata i Wychowanie) w związku z wprowadzeniem powyższego rozwiązania powstaną już w 2019 r. (w pierwszym roku będą dotyczyć przygotowania do wdrożenia systemu awansu zawodowego nauczycieli). W zakresie realizacji awansów zawodowych w 2019 r. zadanie to zostanie sfinansowane w ramach planowanego limitu wydatków w części 30 bez jego zwiększania. Środki na to zadanie w 2020 roku zostaną zaplanowane przez Ministra Edukacji Narodowej przy planowaniu ustawy budżetowej.

Zmiany dotyczą możliwości przystępowania do awansu zawodowego przez nauczycieli języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą lub nauczycieli skierowanych do pracy w szkołach za granicą.

Nadawanie stopni awansu zawodowego ww. nauczycielom nie będzie powodowało bezpośrednich skutków finansowych, ponieważ wynagrodzenie ww. nauczycieli nie jest związane ze stopniem awansu zawodowego nauczycieli określonym w polskim prawie oświatowym.

Skutki finansowe projektowanego rozwiązania wynikają z kosztów obsługi zadania dotyczącego awansu zawodowego nauczycieli polonijnych przez jednostkę wskazaną przez Ministra Edukacji Narodowej oraz nadzoru realizacji tego zadania przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

W analizie przyjęto następujące założenia:

Dane liczbowe

- liczba nauczycieli polonijnych potencjalnie zainteresowanych awansem – 3500 (dane szacunkowe na podstawie informacji MSZ o liczbie wydanych legitymacji);
- liczba opiekunów stażu nauczycieli realizujących awans zawodowy – 3500;
- liczba ekspertów uczestniczących w jednym postępowaniu – 2.

Kategorie kosztów

- zbudowanie i obsługa systemu teleinformatycznego – 40 000 zł zbudowanie systemu i 40 000 zł – roczny koszt obsługi;

- obsługa administracyjna: przyjmowanie wniosków, analiza dostarczanej dokumentacji, wydawanie decyzji o nadaniu/odmowie nadania stopnia awansu zawodowego, organizowanie i obsługa komisji egzaminacyjnych/kwalifikacyjnych – 780 000 zł (koszt roczny – kalkulacja 10 etatów);
- finansowanie pracy opiekunów stażu – 100 zł miesięcznie (koszt oszacowany na podstawie średnich stawek wypłacanych przez MEN);
- finansowanie pracy ekspertów – 71 zł za rozpatrzenie jednego wniosku i udział w posiedzeniu komisji;
- szkolenia dla opiekunów stażu i nauczycieli realizujących staże – 250 000 zł rocznie (przy założeniu organizacji 100 szkoleń e-learningowych);
- nadzór nad realizacją zadania – MEN – 78 000 zł rocznie (jeden etat).

Przy założeniu, że w 2019 r. zostanie przygotowany system teleinformatyczny, w 2019 r. i 2020 r. przeprowadzone zostaną szkolenia dla nauczycieli i opiekunów stażu, a w 2021 r. do awansu przystąpią wszyscy potencjalnie zainteresowani nauczyciele, z czego 1500 będzie ubiegało się o nadanie stopnia awansu w oparciu o przebieg dotychczasowej pracy koszty będą kształtować się następująco (w mln zł):

Rok	System teleinf.	Nadzór MEN	Obsługa ORPEG	Opiekunowie stażu	Komisje - eksperci	Szkolenia	Suma
2018	0	0	0	0	0	0	0
2019	0,04	0	0	0	0	0,1	0,14
2020	0,04	0,078	0,78	0	0	0,25	1,15
2021	0,04	0,078	0,78	1,76	0	0,25	2,91
2022	0,04	0,078	0,78	1,16	0,20	0,25	2,51
2023	0,04	0,078	0,78	0,44	0,03	0,25	1,62
2024	0,04	0,078	0,78	0,96	0,03	0,25	2,14
2025	0,04	0,078	0,78	1,92	0,03	0,25	3,10
2026	0,04	0,078	0,78	2,36	0	0,25	3,51
2027	0,04	0,078	0,78	2,66	0,21	0,25	4,09
2028	0,04	0,078	0,78	2,00	0,20	0,25	3,35
2029	0,04	0,078	0,78	1,4	0,2	0,25	2,75
2030	0,04	0,078	0,78	0,6	0,03	0,25	1,78

13. Zmiana nazwy szkolnych punktów konsultacyjnych

Obecnie funkcjonuje 67 szkolnych punktów konsultacyjnych. Skutki finansowe wynikać będą z konieczności zmiany tablic i pieczęci używanych przez szkoły i będą miały charakter jednorazowy. Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oszacował skutki tej zmiany na 10 000 zł w 2019 r.

14. Zapewnienie ministrom możliwości w zakresie zakładania i prowadzenia szkół kształcących w zawodach

Umożliwienie wszystkim ministrom zakładania i prowadzenia szkół nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, a koszty związane z utworzeniem i funkcjonowaniem takich szkół będą finansowane w ramach wydatków planowanych w części budżetu pozostającej w dyspozycji właściwego ministra.

Rozwiązanie zaproponowane w projekcie ustawy ma na celu zapewnienie wszystkim ministrom właściwym dla poszczególnych zawodów szkolnictwa branżowego takiej samej możliwości w zakresie zakładania i prowadzenia szkół kształcących w zawodach. Tym samym wiąże się ono jedynie z wprowadzeniem jednolitych warunków w tym zakresie dla wszystkich ministrów odpowiedzialnych za zawody, nie zakłada się przy tym znaczącego wzrostu liczby szkół prowadzonych przez inne resorty. Przewiduje się natomiast, że wprowadzenie tej regulacji może mieć znaczenie w przypadku zaistnienia potrzeby kształcenia w zawodach o unikatowym charakterze, w których kształcenie mogłoby być prowadzone w szczególnych warunkach zagwarantowanych przez danego ministra, tj. bez konieczności uruchamiania powszechnego

	<p>kształcenia.</p> <p>Nie przewiduje się zatem zauważalnego wpływu proponowanego rozwiązania na samorządowy sektor szkolnictwa zawodowego. Prowadzenie szkoły przez ministra wiąże się z ponoszeniem określonych wydatków i każdorazowo będzie uważnie badane między innymi pod kątem zapewnienia kształcenia w danym zawodzie przez sektor samorządowy na terenie, na którym szkoła powstanie.</p> <p>15. Tworzenie klas łączonych w szkołach specjalnych, w tym zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych</p> <p>Wprowadzenie możliwości tworzenia klas łączonych w szkołach specjalnych, w tym zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, nie spowoduje wzrostu kosztów finansowych utrzymania szkół. Trudna do oszacowania jest liczba szkół, które w przyszłości mogłyby skorzystać z ww. rozwiązania, tym bardziej, że determinują to warunki panujące na danym terenie (np. mała populacja, położenie geograficzne).</p> <p>16. Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w niepublicznych jednostkach systemu oświaty na podstawie przepisów prawa określonych dla publicznych jednostek systemu oświaty</p> <p>Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z ich rozpoznanymi potrzebami jest jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty. Dyrektor przedszkola, szkoły, placówki planując zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zatrudnianie pedagogów, psychologów i innych specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jest zobowiązany uwzględniać rozpoznane indywidualne potrzeby uczniów.</p> <p>W związku z tym na obecnym etapie prac nie jest możliwe oszacowanie kosztów dotyczących wprowadzenia nowego rozwiązania od 1 września 2019 r., gdyż zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynika bezpośrednio z rozpoznanych potrzeb uczniów w tym zakresie, które w każdym roku szkolnym mogą być zmienne.</p> <p>17. Przekształcenia placówek kształcenia praktycznego i ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego w centra kształcenia zawodowego</p> <p>Dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego są uwzględnione w subwencji oświatowej. Środki naliczane wagami na kształcenie zawodowe umożliwiają samorządom organizację kształcenia zawodowego na swoim terenie w tym również kształcenie z wykorzystaniem funkcjonowania ww. placówek. Powstałe w wyniku procedowanej ustawy centra kształcenia zawodowego będą finansowane na podobnej zasadzie.</p> <p>18. Nabywanie przez uczniów dodatkowych uprawnień zawodowych</p> <p>Szkoły w ramach subwencji oświatowej, w ramach godzin przeznaczonych w ramowych planach nauczania, będą mogły przygotować uczniów do nabycia danych uprawnień. Uczniów nie będzie w przyszłości ponosić kosztów związanych z przygotowaniem się do egzaminu. Jeśli program będzie przewidywał przygotowanie ucznia do nabycia kwalifikacji rynkowej, jedno podejście do tego egzaminu będzie dla niego bezpłatne.</p> <p>19. Inne zmiany</p> <p>Zakłada się, że pozostałe zmiany planowane do wdrożenia w zakresie szkolnictwa zawodowego nie spowodują skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Założenia przyjęte do wyliczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W wyliczeniach skutków finansowych uwzględniono fakt, że we wrześniu 2019 r. naukę w szkołach prowadzących kształcenie w zawodach rozpoczną absolwenci gimnazjum oraz ośmioletniej szkoły podstawowej. 2. Rozkład uczniów z danego rocznika na poszczególne szkoły zawodowe: w 2019/2020 BSI - 19%, technikum - 35%, w latach 2020/2021 i kolejnych BSI - 20%, technikum 35%, BSII - 10%.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	<i>Łącznie (0–10)</i>
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie obowiązkowej współpracy szkół z pracodawcami wzmocni wpływ przedsiębiorstw na kształcenie zawodowe potencjalnych przyszłych pracowników; – możliwość zawierania umów stażowych z uczniami technikum i branżowych szkół I stopnia zwiększy szanse na pozyskanie przez przedsiębiorców absolwentów przygotowanych zgodnie z potrzebami firm; – przedsiębiorcy zyskają możliwość wliczania w koszty uzyskania przychodu świadczeń wypłacanych uczniom w ramach stażu uczniowskiego; – wprowadzenie przygotowania uczniów do nabywania uprawnień branżowych w trakcie nauki w szkole zwiększy szanse przedsiębiorców na szybsze pozyskanie pracowników; – umożliwienie realizacji dodatkowych umiejętności w trakcie nauki zawodu zwiększy szanse przedsiębiorców na pozyskanie pracowników ze specjalistycznymi umiejętnościami; – zwiększenie wpływu firm na jakość pracy nauczycieli kształcenia zawodowego (szkolenia branżowe); – zwolnienie od podatku darowizn przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach; – zwiększenie rozpoznawalności świadectw i dyplomów przez pracodawców; – mniejsze wydatki przedsiębiorstw na zapewnienie odpowiednich kwalifikacji pracownikom; – zmniejszone wydatki na szkolenia pracowników; – w związku z promowaniem w subwencji oświatowej zawodów atrakcyjnych na rynku pracy, zmniejszy się potrzeba przeprowadzania kosztownych szkoleń w podstawowym zakresie, w przypadku konieczności przekwalifikowania pracownika; – większa efektywność produkcji związana z lepiej wykwalifikowaną i bardziej dostępną kadrą pracowniczą; – zwiększenie wpływu firm na kształcenie zawodowe pozwoli wzmocnić społeczną odpowiedzialność biznesu. 						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie obowiązkowej współpracy szkół z pracodawcami wzmocni wpływ przedsiębiorstw na kształcenie zawodowe potencjalnych przyszłych pracowników; – możliwość zawierania umów stażowych z uczniami technikum i branżowych szkół I stopnia zwiększy szanse na pozyskanie przez przedsiębiorców absolwentów przygotowanych zgodnie z potrzebami firm; – przedsiębiorcy zyskają możliwość wliczania w koszty uzyskania przychodu świadczeń wypłacanych uczniom w ramach stażu uczniowskiego; zwolnienie od podatku darowizn przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach; – wzmocnienie nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców; – zwiększenie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych w zawodach deficytowych pozwoli na lepsze dopasowanie profili absolwentów do aktualnego zapotrzebowania na rynku pracy; – wprowadzenie przygotowania uczniów do nabywania uprawnień branżowych w trakcie nauki w szkole zwiększy szanse przedsiębiorców na szybsze pozyskanie pracowników; 						

		<ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie realizacji dodatkowych umiejętności w trakcie nauki zawodu zwiększy szanse przedsiębiorców na pozyskanie pracowników ze specjalistycznymi umiejętnościami; - zwiększenie wpływu firm na jakość pracy nauczycieli kształcenia zawodowego (szkolenia branżowe) - zwolnienie od podatku darowizn przekazywanych szkołom kształcącym w zawodach; - zwiększenie rozpoznawalności świadectw i dyplomów przez pracodawców; - mniejsze wydatki przedsiębiorstw na zapewnienie odpowiednich kwalifikacji pracownikom; - zmniejszone wydatki na szkolenia pracowników; - w związku z promowaniem w subwencji oświatowej zawodów atrakcyjnych na rynku pracy, zmniejszy się potrzeba przeprowadzania kosztownych szkoleń w podstawowym zakresie, w przypadku konieczności przekwalifikowania pracownika; - większa efektywność produkcji związana z lepiej wykwalifikowaną i bardziej dostępną kadrą pracowniczą; - zwiększenie wpływu firm na kształcenie zawodowe pozwoli wzmocnić społeczną odpowiedzialność biznesu.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Projektowane zmiany wpłyną na sytuację osób niepełnosprawnych m.in. poprzez wprowadzenie zasad, które będą sprzyjały poszerzaniu oferty kształcenia zawodowego dla tych osób. W projektowanych zmianach proponuje się uczniowi, który kształci się w zawodzie szkolnictwa branżowego, dla którego przewidziano zawód o charakterze pomocniczym, możliwość przystąpienia do egzaminu zawodowego w zawodzie, w którym się kształci albo w zawodzie o charakterze pomocniczym przewidzianym dla danego zawodu. Takie rozwiązanie zwiększy szanse tym osobom na uzyskanie kwalifikacji zawodowych i wejście na rynek pracy.</p> <p>Zmiany będą również korzystnie wpływały na sytuację osób starszych, które zechcą podnieść swoje kwalifikacje lub nabyć nowe umiejętności, w elastyczny sposób w krótszym okresie czasu, bliżej miejsca zamieszkania. Służyć temu będzie poszerzenie katalogu podmiotów oferujących kursy umiejętności zawodowych o szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.</p> <p>Zmiany będą korzystnie wpływały na sytuację rodzin, których poziom życia uzależniony jest m.in. od poziomu uzyskiwanego wykształcenia oraz kwalifikacji zawodowych. Obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego przyczyni się do zwiększenia odsetka absolwentów, którzy ukończą szkołę wraz z uzyskaniem konkretnych kwalifikacji, co z kolei powinno pozytywnie wpłynąć na zmniejszenie poziomu bezrobocia absolwentów i podejmowanie pracy zgodnie z wyuczonym zawodem.</p> <p>Wzrost dochodów gospodarstw domowych związany z większym prawdopodobieństwem zatrudnienia lub większą pensją wynikającą ze zwiększonych kwalifikacji absolwenta po skończeniu szkoły zawodowej wg nowych regulacji. Średnie wynagrodzenie pracownika z kwalifikacjami na poziomie szkoły branżowej jest wyższe o ok. 500 zł miesięcznie od wynagrodzenia osoby bez kwalifikacji. W przypadku technika różnica wynosi ok. 1 400 zł.</p> <p>Zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 11 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania tj. z dnia 6 grudnia 2013 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 232) za egzamin czeladniczy młodocianych pracowników płaci pracodawca – nie jest on odpłatny dla uczniów. Projektowana ustawa nie wprowadza zmian w tym zakresie.</p>
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana ustawa pośrednio wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.</p> <p>Bardziej konkurencyjny przemysł to przede wszystkim przedsiębiorstwa tworzące i wykorzystujące innowacje. Nowoczesne rozwiązania wzmocnią z kolei popyt na wysoko kwalifikowaną kadrę. Odpowiednio przygotowana, kadra posługująca się głównie wiedzą, wykorzystująca w swej pracy nowoczesne techniki zdobywania informacji oraz przetwarzania danych, stanowi niezbędny warunek rozwoju gospodarki.</p>	

Kształcenie zawodowe jest tym obszarem edukacji, który – obok szkolnictwa wyższego – ma największy wpływ na przygotowanie nowoczesnych kadr dla polskiego przemysłu. Zapewnienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry z uwzględnieniem najnowszych technik i technologii może istotnie wpłynąć na zwiększenie globalnej konkurencyjności polskiego przemysłu.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Obowiązki administracyjne związane z:

1. Przekształcaniem placówek kształcenia praktycznego i ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego w centra kształcenia zawodowego.

Tak jak w przypadku przekształceń szkół wynikających ze zmiany ustroju szkolnego zainicjowanej w roku 2017, rady powiatów zobowiązane będą do podjęcia tzw. uchwał deklaratoryjnych, potwierdzających przekształcenie z mocy prawa placówek kształcenia praktycznego (zwanych dalej PKP) i ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego (zwanych dalej ODiDZ) lub zespołów składających się z tych placówek, w centra kształcenia zawodowego (zwanych dalej CKZ). Ponadto, obowiązkiem organów wykonawczych powiatów będzie zmiana zezwoleń na prowadzenie dotychczasowych publicznych PKP i ODiDZ oraz niektórych zespołów placówek lub zespołów szkół lub placówek, a także odpowiednia zmiana wpisów do - prowadzonej przez powiaty - ewidencji placówek niepublicznych, w zakresie wpisów przekształcanych placówek. Zmiany zezwoleń i wpisów do ewidencji będą dokonywane w terminie do dnia 9 sierpnia 2019 r., na podstawie określonych w projekcie ustawy dokumentów przedłożonych przez organy prowadzące niesamorządowe PKP i ODiDZ. Obowiązkiem dyrektora PKP lub ODiDZ będzie pisemne poinformowanie nauczycieli tych placówek, w terminie do dnia 15 maja 2019 r. o zmianie nazwy pracodawcy w związku z przekształceniem placówki lub zespołu w skład, którego wchodzi dana przekształcana placówka.

Prowadzone przez ministrów: PKP, ODiDZ, zespoły tych placówek oraz inne zespoły szkół lub placówek, w których w skład wchodzi przekształcane placówki, podlegają zmianom organizacyjnym zgodnie z przepisami zawartymi w projekcie ustawy. Ww. opisane kompetencje organów powiatu będzie wykonywał właściwy minister.

2. Przekształceniem szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych z dniem 1 września w szkoły niepubliczne

Organy prowadzące będą musiały dostosować statuty tych szkół do wprowadzonych zmian, nie ponoszą żadnych kosztów administracyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany, zakładające zwiększenie wpływu firm na kształcenie zawodowe, powinny mieć pozytywny wpływ na sytuację na rynku pracy i przyczynić się do zmniejszenia poziomu bezrobocia absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

W projekcie ustawy wprowadzono dodatkowy warunek uruchomienia przez szkołę kształcenia w nowym zawodzie, polegający na nawiązaniu współpracy z pracodawcą. Takie rozwiązanie będzie bardziej ukierunkowane na potrzeby pracodawców, dzięki czemu będzie miało bezpośrednie przełożenie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

<input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input checked="" type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input checked="" type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Projektowane rozwiązania mogą mieć pozytywny wpływ na rozwój regionalny i lokalny. Nowe szkolnictwo branżowe (branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, technika i szkoły policealne) ma bazować przede wszystkim na współpracy z regionalnymi i lokalnymi pracodawcami. Dobre wykorzystanie potencjału edukacyjnego powinno być jednym z istotnych czynników kreowania klimatu inwestycyjnego, polityka przyciągania inwestorów oznacza bowiem nie tylko atrakcyjność terenów inwestycyjnych, ale również dobrze rozwinięte lub dobrze rokujące zasoby kadrowe.</p> <p>Sieć szkół Uniemożliwienie ustalenia obwodu szkolnego, który w części lub w całości będzie się pokrywać z obwodem innej szkoły, umożliwi bezsporne wskazanie dyrektora szkoły odpowiedzialnego za kontrolę obowiązków szkolnego ucznia obecnie mieszkającego na terenie obwodów dwóch szkół. Ponadto, doprowadzi do uniemożliwienia zaniechania działalności publicznej szkoły bez przeprowadzenia procedury likwidacyjnej opisanej w art. 89 ustawy Prawo oświatowe, a także uniemożliwi sztuczne zaniżanie liczby uczniów prowadzące do likwidacji szkoły.</p> <p>Tworzenie filii placówek Utworzenie Centów Kształcenia Zawodowego z filiami usprawni realizację wsparcia kształcenia zawodowego, które oferują te placówki w danym powiecie. Przekształcając w taki sposób już istniejące placówki organ prowadzący będzie mógł sprawniej zarządzać i realizować zadania dzieląc je odpowiednio między placówkę i jej filie.</p> <p>Łączenia szkół w zespoły Możliwość łączenia w zespół Licem Ogólnokształcącego i Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych spowoduje zwiększenie oferty form kształcenia – zarówno dla młodzieży jak i dla dorosłych w jednym miejscu, z wykorzystaniem zasobów szkoły – zarówno wyposażenia i jak i zasobów kadrowych. Zajęcia powinny odbywać się w innym czasie, co nie spowoduje negatywnych skutków dla uczniów i słuchaczy.</p> <p><u>Jakość kształcenia zawodowego związana ze zmianami w zakresie podręczników</u> Odstąpienie od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników przeznaczonych do kształcenia zawodowego, w tym zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia w zawodach materiałami edukacyjnymi w postaci elektronicznej lub papierowej.</p> <p>Minister Edukacji Narodowej w ramach swoich kompetencji dopuszcza podręczniki do użytku szkolnego zgodnie z przepisami art. 22an-22aw ustawy o systemie oświaty.</p> <p>Do chwili obecnej Minister Edukacji Narodowej dopuścił do użytku szkolnego 844 podręczniki przeznaczone do kształcenia w 80 zawodach z 209 zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (z wyłączeniem 5 zawodów artystycznych), przy czym np. w zawodzie technik handlowiec zostało dopuszczonych 65 podręczników, a w zawodzie technik geodeta 1 podręcznik.</p> <p>Analiza sytuacji w obszarze dostępu do materiałów dydaktycznych dla kształcenia zawodowego pozwala stwierdzić, że wydawnictwa o dużym doświadczeniu w przygotowaniu podręczników dla uczniów wraz z obudową metodyczną dla nauczycieli coraz częściej wycofują się z obszaru kształcenia zawodowego.</p> <p>Tworzenie e-materiałów dla kształcenia zawodowego może zmienić sytuację w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, szczególnie w przypadku zawodów, do których nigdy nie było podręczników lub nie były aktualizowane.</p> <p>Obecnie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 realizowane są konkursy związane z przygotowaniem e-zasobów do kształcenia zawodowego. W związku z powyższym proponuje się odstąpienie od dopuszczania przez ministra właściwego do spraw oświaty podręczników przeznaczonych do kształcenia w zawodach. W projekcie</p>	

zdefiniowano na nowo materiał edukacyjny, odmiennie przeznaczony do kształcenia ogólnego i odmiennie przeznaczony do kształcenia zawodowego.

Materiał edukacyjny przeznaczony do kształcenia ogólnego zdefiniowano jako zastępujący lub uzupełniający podręcznik, umożliwiający realizację programu nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na danym etapie edukacyjnym, natomiast materiał edukacyjny do kształcenia zawodowego jako umożliwiający realizację programu nauczania w zawodzie. Do tego materiału można również zaliczyć podręczniki przeznaczone do kształcenia w zawodach dopuszczone do użytku szkolnego na podstawie dotychczasowych przepisów. Materiał edukacyjny zarówno do kształcenia ogólnego jak i zawodowego może mieć postać papierową lub elektroniczną.

Minister Edukacji Narodowej pomimo odejścia od dopuszczania podręczników do użytku w szkole wciąż będzie wpływał na treści kształcenia - chociażby poprzez tworzenie podstaw programowych do kształcenia w zawodach.

Projekt ustawy przewiduje zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia zawodowego materiałami edukacyjnymi do kształcenia zawodowego mającymi postać papierową lub elektroniczną. Ma to szczególne znaczenie w przypadku kształcenia w zawodach, w których szybki postęp techniczny i technologiczny powodował szybką dezaktualizację podręczników w wersji papierowej. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera właśnie przygotowanie e-zasobów i e- materiałów edukacyjnych w ramach środków EFS, zwłaszcza, że zakłada się ich przygotowanie do wszystkich zawodów szkolnictwa branżowego.

Tworzenie e-zasobów i e-materiałów dla kształcenia zawodowego może zmienić sytuację w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, szczególnie w przypadku zawodów, do których nigdy nie było podręczników lub nie były aktualizowane.

W art. 22aa doprecyzowano przepis dotyczący realizacji programów nauczania o możliwość wykorzystania w jego realizacji urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, z uwzględnieniem potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów.

Ponadto, w celu wsparcia szkół w dostępie do materiałów edukacyjnych, w tym do kształcenia zawodowego, wprowadzono –w art. 22c ustawy o systemie oświaty – możliwość dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zlecenia opracowania materiału edukacyjnego, w tym do kształcenia zawodowego.

To nauczyciel w dalszym ciągu będzie decydował o realizacji programu nauczania zawodu z zastosowaniem materiału edukacyjnego, materiału ćwiczeniowego lub urządzenia (np. symulatora), sprzętu lub oprogramowania, które będą przydatne do realizacji kształcenia w zawodach, może też realizować program nauczania bez ich zastosowania. Natomiast dyrektor szkoły, na podstawie propozycji zespołów nauczycieli, ustali zestaw materiałów edukacyjnych, urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, przydatnych do realizacji kształcenia w zawodach obowiązujący we wszystkich oddziałach danej klasy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Główne zmiany z zakresu kształcenia zawodowego wejdą w życie z dniem 1 września 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Mierniki:

1. Procent uczniów danego rocznika, kończących szkołę podstawową lub dotychczasowe gimnazjum będących w kolejnym roku szkolnym uczniami szkoły branżowej lub technikum.
2. Odsetek uczniów technikum, którzy skorzystali z możliwości odbycia stażu uczniowskiego.
3. Odsetek uczniów branżowej szkoły I stopnia, niebędących młodocianymi pracownikami, którzy skorzystali z możliwości odbycia stażu uczniowskiego.
4. Liczba klas patronackich utworzonych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.
5. Liczba uczniów przystępujących do egzaminu zawodowego.

Ewaluacja nastąpi po zakończeniu pierwszego cyklu kształcenia w nowym, pięcioletnim technikum (2025).

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak

Raport z konsultacji publicznych

Dotyczy projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

I. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W dniu 26 czerwca 2018 r. projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 5) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 6) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 7) Business Centre Club-Związek Pracodawców;
- 8) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) Konfederacja „Lewiatan”;
- 10) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 11) Dolnośląscy Pracodawcy;
- 12) Dolnośląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa;
- 13) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 14) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelna Organizacja Techniczna;
- 15) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 16) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 17) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 18) Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego;
- 19) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 20) Izba Gospodarcza Gazownictwa;
- 21) Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego;
- 22) Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski;
- 23) Izba Gospodarcza Techników Dentystycznych;
- 24) Izba Gospodarcza Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek;
- 25) Izba Przemysłowo-Handlowa Ziemi Radomskiej;
- 26) Izba Rzemieśnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości;
- 27) Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej;
- 28) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy;
- 29) Komitet Cyfrowej Edukacji przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji;
- 30) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 31) Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 32) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 33) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;

- 34) Konsultant Krajowy w dziedzinie medycyny pracy;
- 35) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 36) Krajowa Izba Gospodarki Morskiej;
- 37) Krajowa Sekcja Producentów Mebli NSZZ „Solidarność”;
- 38) Krajowe Forum Chłodnictwa - Związek Pracodawców;
- 39) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 40) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 41) Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy w Warszawie;
- 42) Małopolska Izba Rolnicza;
- 43) Mazowiecka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa;
- 44) Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług;
- 45) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 46) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa;
- 47) Ogólnopolski Związek Zawodowy Techników Medycznych Elektroradiologii;
- 48) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności Bilinguis;
- 49) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 50) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Budowlano-Wykończeniowych;
- 51) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 52) Ogólnopolskie Stowarzyszenie KIEROWCA.PL;
- 53) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Artystycznych;
- 54) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego;
- 55) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 56) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II stopnia;
- 57) Polska Akademia Sztuki Kulinarnej – Stowarzyszenie;
- 58) Polska Federacja Campingu i Caravaningu;
- 59) Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”;
- 60) Polska Izba Firm Szkoleniowych;
- 61) Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych;
- 62) Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego;
- 63) Polska Izba Gospodarcza Rusztowań;
- 64) Polska Izba Hotelarstwa;
- 65) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
- 66) Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
- 67) Polska Izba Książki;
- 68) Polska Izba Motoryzacji;
- 69) Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa;
- 70) Polska Izba Przemysłu Skórzanego;
- 71) Polska Izba Spedycji i Logistyki;
- 72) Polska Izba Turystyki;
- 73) Polska Izba Turystyki Młodzieżowej;
- 74) Polska Rada Ekumeniczna;
- 75) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego (OMEP);
- 76) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;

- 77) Polski Związek Hodowców Koni;
- 78) Polski Związek Motorowy;
- 79) Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny;
- 80) Polskie Stowarzyszenie Dekarzy;
- 81) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 82) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 83) Polskie Stowarzyszenie Ortopedyczne;
- 84) Polskie Stowarzyszenie Producentów Dźwigów;
- 85) Polskie Stowarzyszenie Protetyków Słuchu;
- 86) Polskie Stowarzyszenie Producentów Dźwigów;
- 87) Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji Medycznej;
- 88) Polskie Stowarzyszenie Techników Dentystycznych;
- 89) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 90) Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej;
- 91) Polskie Towarzystwo Ortopedii i Optyki;
- 92) Polskie Towarzystwo Ortopedyczne im. prof. Krystyny Krzystkowej;
- 93) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze;
- 94) Polskie Zrzeszenie Hoteli;
- 95) Pracodawcy Pomorza;
- 96) Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 97) Rada Szkół Katolickich;
- 98) Regionalny Związek Pszczelarzy „Ziemi Piotrkowskiej”;
- 99) Rzecznik Praw Dziecka;
- 100) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 101) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 102) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 103) Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator”;
- 104) Stowarzyszenie Budowniczych Telekomunikacji w Warszawie;
- 105) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 106) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 107) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 108) Stowarzyszenie Elektryków Polskich;
- 109) Stowarzyszenie „Fizjoterapia Polska”;
- 110) Stowarzyszenie Geodetów Polskich;
- 111) Stowarzyszenie Instytut Informatyki Śledczej;
- 112) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa;
- 113) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich;
- 114) Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji;
- 115) Stowarzyszenie Kelnerów Polskich;
- 116) Stowarzyszenie Księgarzy Polskich;
- 117) Stowarzyszenie Księgowych w Polsce;
- 118) Stowarzyszenie Na Rzecz Kosmetologii;

- 119) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego;
- 120) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego;
- 121) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;
- 122) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 123) Stowarzyszenie Parkieciarze Polscy;
- 124) Stowarzyszenie Polskich Barmanów;
- 125) Stowarzyszenie Polskich Higienistek Stomatologicznych;
- 126) Stowarzyszenie Przedszkoli Niepublicznych;
- 127) Stowarzyszenie Radia Publicznego w Polsce;
- 128) Stowarzyszenie Rzeczoznawców Jubilerskich;
- 129) Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich;
- 130) Stowarzyszenie Technicznych Szkół Lotniczych;
- 131) Stowarzyszenie Polska Wentylacja;
- 132) Towarzystwo Nauczycieli Szkół Polskich;
- 133) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 134) Unia Metropolii Polskich;
- 135) Unia Miasteczek Polskich;
- 136) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego;
- 137) Warszawska Izba Turystyki;
- 138) Wielkopolska Izba Rolnicza;
- 139) Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce;
- 140) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 141) Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT;
- 142) Związek Leśników Polskich w RP;
- 143) Związek Miast Polskich;
- 144) Związek Powiatów Polskich;
- 145) Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
- 146) Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
- 147) Związek Pracodawców Pomorza Zachodniego Lewiatan;
- 148) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 149) Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody Lewiatan;
- 150) Związek Województw RP;
- 151) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 152) Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych RP;
- 153) Apteka „Słoneczna”;
- 154) Arcelormittal Poland S. A.;
- 155) AS TRADE OIL SP z o. o.;
- 156) Bonus Medicus Aneta Praska-Jaros specjalistyczne gabinety medyczne;
- 157) Centrum Wsparcia Rzemiosła Dualnego i Zawodowego;
- 158) Certyfikat Firma Wielobranżowa Ewa Stefaniak-Piasek;
- 159) Fabryka Mebli Forte S. A.;

- 160) Fundacja „Anioły Edukacji”;
- 161) Handel Częściami Naprawa Samochodów Piotr Bukowski;
- 162) Instytut Wiedzy i Umiejętności Sp. z o. o.;
- 163) Krzysztof Kassolik Sekcja Masażu przy Polskim Towarzystwie Fizjoterapii;
- 164) Meble Toto Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno-Handlowe;
- 165) Mechatronika Wyposażenie Dydaktyczne sp. z o. o.;
- 166) Mobilne Centrum Informacji Zawodowej OHP Wrocław – Doradca Zawodowy;
- 167) Multiserwis Sp. z o. o.;
- 168) ORTO-TECH Maciej Borowski;
- 169) PGNiG SA OGiE w Warszawie;
- 170) PPHU HORTULUS;
- 171) Pracownia Archeologiczna Renata Wiloch-Kozłowska;
- 172) Profilaktyka Stomatologiczna;
- 173) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Magnuss;
- 174) R&M Centrum Szkolenia Zawodowego;
- 175) SecPress Tomasz Grabski;
- 176) Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości S. A. w Kamiennej Górze;
- 177) Specjalna Strefa Ekonomiczna Starachowice S. A.;
- 178) Spółdzielnia Mleczarska Mlekowita;
- 179) Starostwo Powiatowe w Gostyninie;
- 180) Stolarstwo Kutak S. C.;
- 181) Stowarzyszenie Przedsiębiorców Ziemi Żywieckiej;
- 182) Szpital Zakonu Bonifratrów w Katowicach Sp. z o. o.;
- 183) Usługi turystyczne RAFTUR Rafał Ryszelewski;
- 184) Uzdrowiska Kłodzkie S. A. – Grupa PGU;
- 185) Veolia Energia Warszawa S. A.;
- 186) VETUS Sp. z o. o.;
- 187) Warsztaty Ortopedyczne Norbert Chudecki;
- 188) Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Poznaniu;
- 189) Wydawnictwo „Kreska” Sławomir Jakubowski;
- 190) Wyroby z wikliny i brzozy;
- 191) Zakład Robót Hydrogeologicznych mgr inż. Andrzej Barnat;
- 192) Złotnictwo-Jubilerstwo Włodzimierz Luks;
- 193) Akademia Realizacji Dźwięku;
- 194) Centrum Rzecznawstwa Budowlanego Sp. z o. o.;
- 195) Heinz Glas Działdowo Sp. z o. o.;
- 196) Kadry Turystyki Sp. z o. o.

Projekt ustawy został skierowany również do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Uwagi do projektu zgłosili: Związek Nauczycielstwa Polskiego, Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Związek Rzemiosła

Polskiego, Konfederacja Lewiatan, Rada Szkół Katolickich, Stowarzyszenie Techniczne Odlewników Polskich, Polski Związek Motorowy, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Polska Izba Książki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty, Izba Gospodarcza Gazownictwa, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego, Ochotnicze Hufce Pracy, Polska Izba Firm Szkoleniowych, Polski Związek Głuchych, Federacja Inicjatyw Oświatowych.

Projekt ustawy został udostępniony na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji dla szerokiego grona podmiotów zainteresowanych materią regulowaną w przepisach projektu, w tym dla obywateli. Na temat propozycji zawartych w projekcie wypowiedziało się lub wyraziło swoją opinię szereg podmiotów zinstytucjonalizowanych oraz indywidualnych obywateli.

Projekt został również skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Radę Dialogu Społecznego.

II. Opinie i uwagi dotyczyły następujących kwestii

A. Zmiany w kształceniu zawodowym

1. Uwagi ogólne o charakterze pojęciowym

Wyjaśnienie. Nie ulega zmianie określenie "kształcenie zawodowe", w projekcie ustawy mowa jest o szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, które dzielić się mają na szkoły prowadzące kształcenie w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego oraz szkoły prowadzące kształcenie w zawodach szkolnictwa artystycznego.

Przywoływane określenie "szkolnictwo branżowe" ma dotyczyć zarówno branżowych szkół I i II stopnia, jak i techników oraz szkół policealnych, podobnie jak dotychczasowe określenie szkolnictwo zawodowe dotyczyło zarówno zasadniczych szkół zawodowych, jak i techników i szkół policealnych, mimo iż określenie "zawodowe" było elementem nazwy wyłącznie zasadniczej szkoły zawodowej. W przeciwieństwie do stanu obecnego określenie "branżowe" będzie znacznie bardziej związane z pozostałymi dwoma typami szkół, tj. technikami i szkołami policealnymi.

2. Uwagi dotyczące wprowadzenia nazw branżowych stowarzyszeń naukowo-technicznych

W przepisach prawa oświatowego nie wymienia się nazw stowarzyszeń działających na rzecz działalności szkoleniowej dotyczącej szkolnictwa branżowego. Jedyнным uprawnionym podmiotem do wydawania certyfikatu kwalifikacji zawodowej po zdaniu egzaminu zawodowego jest Okręgowa Komisja Egzaminacyjna.

3. Modyfikacji warunków wprowadzania zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego oraz zmiany w klasyfikacji zawodów i podstawach programowych kształcenia w zawodach.

Wyjaśnienie nazewnictwa jak w pkt 1. Przewidywane zróżnicowanie finansowania kształcenia w poszczególnych zawodach będzie uwzględniało kosztochłonność kształcenia w danym zawodzie, a zatem uwzględni specyfikę tego zawodu.

Zapewnienie wyposażenia niezbędnego do realizacji kształcenia w zawodzie należy do organu prowadzącego. Środki na prowadzenie szkół i placówek są zabezpieczone w dochodach JST. Szkoły "nie samorządowe" otrzymują dotacje z budżetów JST.

4. Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy

Prognoza będzie konsultowana z ministrami właściwymi do spraw zawodów.

MEN podtrzymuje zamiar większego dofinansowania kształcenia w tzw. zawodach unikatowych, mających szczególne znaczenie dla kultury i dziedzictwa narodowego.

Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego będzie dotyczyła wyłącznie zawodów nauczanych w systemie oświaty.

Uwagi dotyczące prognozy zapotrzebowania na zawody przyszłości nie dotyczą projektu ustawy.

5. Zmiany w przepisach dotyczących funkcjonowania szkół policealnych

W szkole policealnej co do zasady będzie prowadzone kształcenie w tych zawodach, które w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nie będą przypisane do kształcenia w technikum. Przypisanie zawodów do kształcenia w danym typie szkoły będzie następowało na wniosek ministra właściwego dla danego zawodu oraz będzie przedmiotem rozporządzenia w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego, do którego dołączony będzie OSR. Projekt ustawy wprowadza elastyczność kształcenia w szkołach policealnych poprzez możliwość wyboru adekwatnej formy kształcenia.

Wprowadzone rozwiązania nie przyczynią się do pogłębiania niedoboru kadr. Osoby dorosłe mogą uzyskać kwalifikacje zawodowe w zawodach na poziomie kwalifikacji technika na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Uwaga w zakresie umożliwienia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodach kształconych w szkole policealnej wyłącznie dla osób posiadających co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe.

Wyjaśnienie. Do szkoły policealnej przyjmowane są osoby z wykształceniem co najmniej średnim lub średnim branżowym, dlatego też na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone w tych zawodach będą przyjmowane osoby posiadające ten sam poziom wykształcenia. Osoby dorosłe mogą uzyskać kwalifikacje zawodowe w zawodach na poziomie kwalifikacji technika na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Uwaga nieuwzględniona.

Postulat dotyczący rezygnacji z definiowania ilości dni nauki w przypadku kształcenia w formie zaocznej lub umożliwienia organom prowadzącym realizacji zajęć co tydzień przez jeden dzień nie został uwzględniony. Podział na różne formy kształcenia funkcjonuje obecnie w systemie oświaty i jest uregulowany na poziomie rozporządzenia w sprawie organizacji pracy szkół.

6. Wprowadzenie możliwości uzyskania przez uczniów dodatkowych umiejętności w zawodach zwiększających szanse na zatrudnienie

Wyjaśnienie. Przygotowanie ucznia do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowej będzie realizowane w trakcie nauki w szkole, a zatem koszt tego przygotowanie będzie pochodził z subwencji oświatowej na ucznia danego zawodu.

Przewidywane zróżnicowanie finansowania kształcenia w poszczególnych zawodach będzie uwzględniało kosztochłonność kształcenia w danym zawodzie, a zatem uwzględni specyfikę tego zawodu.

7. Modyfikacja warunków uruchamiania przez szkołę kształcenia w danym zawodzie oraz opiniowanie kierunków kształcenia

Uwaga dotycząca wiążącego charakteru opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o uruchomieniu w szkole kształcenia w danym zawodzie nie została uwzględniona. Brak możliwości wprowadzenia opinii o charakterze stanowiącym ze względu na brak organu wyższej instancji do rozpatrywania ewentualnych odwołań od opinii wojewódzkiej rady.

Uwaga dotycząca wprowadzenia zapisu obligującego wojewódzkiej rady rynku pracy do wydania opinii w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku oraz przekazania opinii do wiadomości powiatowej rady rynku pracy nie została uwzględniona. W projekcie ujęto inne rozwiązanie w tym zakresie polegające na zapraszaniu na posiedzenia wojewódzkiej rady przedstawiciela rady powiatowej, której obszaru działania dotyczy dany wniosek.

W projekcie uwzględniono przepis, zgodnie z którym opinia nie będzie wymagana w przypadku, gdy zawód w obwieszczeniu MEN nie zostanie uznany za nadwyżkowy.

8. Staże uczniowskie – kształcenie dualne w technikum i branżowej szkole I stopnia

Wyjaśnienie. Staż uczniowski jest formułą przewidzianą dla każdego pracodawcy, niezależnie od struktury firmy. Zachętą dla pracodawcy będzie możliwość wliczenia wynagrodzeń wypłacanych uczniom w koszty uzyskania przychodu.

Kształcenie młodocianych prowadzą zarówno publiczne jak i niepubliczne branżowe szkoły - biorąc pod uwagę, że 60% uczniów BS I stanowią młodociani pracownicy. Zadania publicznych placówek kształcenia ustawicznego oraz publicznych centrów kształcenia zawodowego zostaną określone w rozporządzeniu w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych. Centrum kształcenia zawodowego, tak jak obecnie centrum kształcenia praktycznego oraz ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego będzie placówką wspierającą edukację zawodową uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie zajęć praktycznych lub doksztalcania teoretycznego pracowników młodocianych, a także będzie placówką która będzie mogła realizować kształcenie zawodowe w formie kursów (umiejętności zawodowych, kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub kursów innych - umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych).

Warunki jakie musi spełniać staż uczniowski, aby dyrektor szkoły mógł zwolnić ucznia w całości lub w części z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu zakres spraw, które są określone w umowie stażowej określone zostaną w rozporządzeniu wydanym na podstawie projektowanego art. 121a ust. 19 ustawy Prawo oświatowe.

Zapisy regulujące organizację staży oraz szczegółowe kwestie zwolnień uczniów z praktyk zawodowych zostaną uregulowane w rozporządzeniu w sprawie stażu uczniowskiego.

9. Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Uwaga dotycząca dofinansowania w zawodach deficytowych niezasadna. Kosztochłonność już jest uwzględniana w podziale subwencji, brak zasadności do jej uwzględnienia w dofinansowaniu.

Uwaga dotycząca określenia dolnej granicy dofinansowania pracodawcy kosztów kształcenia młodocianych pracowników nie została uwzględniona. Nie można określić dolnej granicy ze względu na obowiązujące w tym zakresie przepisy dotyczące pomocy publicznej.

Uwaga dotycząca projektowanego art. 122 ust 7 jest niezasadna. UODO nie wniósł uwag w tym zakresie.

Uwaga dotycząca zwiększenia kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zawodach deficytowych, która jest waloryzowana wskaźnikiem cen towarów i usług konsumenckich ogółem, nie została uwzględniona. Nie przewiduje się zmian w tym zakresie zwłaszcza w kontekście podwyższonej kwoty dla zawodów deficytowych.

10. Praktyczna nauka zawodu

Przepis art. 120 ust 1 ustawy Prawo oświatowe zostanie zweryfikowany poprzez wskazanie zamkniętego katalogu miejsc, w których realizowana będzie praktyczna nauka zawodu.

Przepis dotyczący zakazu prowadzenia praktycznej nauki zawodu osób karanych za przestępstwa umyślne wskazane w projekcie ustawy ma na celu w szczególności ochronę dzieci i młodzieży przed przemocą. Uwaga dotycząca innego uregulowania tego przepisu nie została uwzględniona.

W przytoczonym ust. 3a zostało określone, że spełnianie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem osoby prowadzącej pnz. Analogiczny przepis jest już zawarty w ustawie o systemie oświaty - art. 92p ust. 1 pkt 1 (warunki dla kierownika wycieczek).

Uwaga dotycząca możliwości kierowania przez pracodawcę osób dorosłych w celu realizacji praktycznej nauki zawodu tylko do publicznego centrum kształcenia zawodowego lub publicznego centrum kształcenia ustawicznego nie została uwzględniona. Przepis dotyczy wyłącznie dostosowania do nowej struktury placówek.

11. Podniesienie pracodawcom poziomu refundacji wynagrodzeń wypłacanych uczniom będącym młodocianymi pracownikami

Propozycja jest przedmiotem uzgodnień z ministrem właściwym do spraw pracy w ramach uzgodnień projektu ustawy o rynku pracy.

12. Wprowadzenie zobowiązania dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe do nawiązania współpracy z pracodawcą właściwym dla zawodu lub branży

Uwaga nie jest zasadna. Dyrektor każdej szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe będzie musiał nawiązać umowę z pracodawcą. W projektowanej ustawie znalazła odzwierciedlenie kluczowa rola pracodawców w kształceniu zawodowym. Dlatego też wprowadzono przepis zobowiązujący dyrektora szkoły do nawiązania współpracy z pracodawcą właściwym dla zawodu i branży. Dlatego też również w przypadku ucznia – młodocianego pracownika, kształcącego się w branżowej szkole I stopnia, niezbędne jest podjęcie współpracy pracodawcy ze szkołą, w której ten młodociany pracownik realizuje kształcenie zawodowe teoretyczne oraz kształcenie ogólne. Oba te podmioty są odpowiedzialne za kształcenie ucznia – młodocianego pracownika, który w tej formie realizuje obowiązek nauki.

Dlatego też, w projekcie zaproponowano, aby do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia młodociani pracownicy byli przyjmowani na podstawie umowy z pracodawcą na realizację programu nauczania w zawodzie dopuszczonego do użytku w szkole.

Niezbędne jest, aby dyrektor szkoły i pracodawca współpracowali w zakresie realizacji szkolonego programu nauczania w zawodzie. Dlatego też, umowa będzie określała zakres kształcenia zawodowego realizowanego w szkole oraz u pracodawcy wynikający z programu nauczania dopuszczonego do użytku w szkole oraz liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy. Będzie również określała prawa i obowiązki stron. Do umowy zostanie dołączony program nauczania dla danego zawodu. I tak np.: dyrektor szkoły powinien akceptować wyznaczonych instruktorów praktycznej nauki zawodu (podobnie jak w przypadku umowy między szkołą a pracodawcą), nadzorować realizację programu nauczania oraz wspierać pracodawcę w działaniach wychowawczych. Natomiast pracodawca powinien zapewnić warunki do realizacji praktycznej nauki zawodu, przekazywać do szkoły informację o ocenie, jaką uzyskał młodociany oraz powiadamiać szkołę o ewentualnym naruszeniu przez młodocianego regulaminu pracy. Dyrektor szkoły wydaje świadectwo ukończenia szkoły biorąc pod uwagę również oceny uzyskane w ramach praktycznej nauki zawodu. Oceny ustala pracodawca a nie cech.

13. Przedłużenie wieku młodocianego pracownika do 21 roku życia

Uwaga niezasadna. Młodociany pracownik to osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. W związku z tym brak jest przesłanek aby uznać za młodocianego pracownika ucznia niepełnosprawnego, który ukończył 21. rok życia. Wskazana w przepisach prawa oświatowego możliwość dłuższego kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach dla młodzieży (odpowiednio 20. roku życia w przypadku szkoły podstawowej i 24. roku życia w przypadku szkoły ponadpodstawowej), nie powinna być tożsama z rekomendowaną możliwością zatrudniania na zasadach jak dla młodocianych pracowników, uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim w wieku do ukończenia 21 roku życia.

14. Zachęty finansowe dla uczniów, którzy zdecydują się na naukę w branżowej szkole I stopnia

Zachętą dla uczniów do podejmowania nauki w BS I będą m.in. zwiększone minimalne wynagrodzenia młodocianych pracowników. Ponadto, podobnie jak dotychczas pracodawcy, którzy chcieliby przyjmować na kształcenie uczniów niebędących młodocianymi

pracownikami mogą wypłacać im stypendia zawodowe. Zgodnie z art. 90l USO osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, przyznające ze środków własnych uczniom stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, na warunkach i w trybie określonych w ustalonym przez siebie regulaminie, mogą ubiegać się o zatwierdzenie tego regulaminu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

15. Zmiany w przepisach dotyczących funkcjonowania branżowej szkoły II stopnia

Wyjaśnienie. Dzięki wprowadzeniu branżowej szkoły II stopnia absolwent branżowej szkoły I stopnia (oraz dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej) będzie mógł uzyskać wykształcenie średnie branżowe oraz przystąpić do egzaminu maturalnego po dwóch latach nauki. Ponadto w szkole tej realizowane będą tylko wybrane zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, a główny nacisk zostanie położony na kształcenia zawodowe. Kształcenie w branżowej szkole II stopnia będzie mogło być realizowane w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej, co umożliwi dostosowanie organizacji kształcenia do potrzeb potencjalnych kandydatów do szkoły. Również osoby pracujące będą mogły kontynuować naukę. Oczywiście absolwenci branżowej szkoły II stopnia nadal będą mogli kontynuować naukę w czteroletnim liceum ogólnokształcącym dla dorosłych od klasy drugiej w celu uzyskania wykształcenia średniego.

Brak narzucenia sztywnych ramowych planów w zakresie kształcenia zawodowego pozwoli szkole realizować kształcenie zawodowe w wymiarze niezbędnym dla uzyskania określonej kwalifikacji zawodowej (minimalny wymiar godzin niezbędny dla uzyskania wiedzy, umiejętności i kompetencji dla poszczególnych kwalifikacji jest różny - zgodnie z podstawami programowymi kształcenia w poszczególnych zawodach). Ponadto realizacja kształcenia zawodowego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych pozwoli na to, aby uczniowie kontynuujący kształcenie w różnych zawodach mogli wspólnie odbywać zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego, a w kwalifikacyjnych kursach zawodowych będą mogli uczestniczyć nie tylko słuchacze branżowej szkoły II stopnia ale również osoby niebędące słuchaczami tej szkoły.

Uwaga dotycząca konieczności doprecyzowania przepisów, zgodnie z którymi laureaci turniejów lub olimpiad uzyskiliby możliwość przyjęcia w pierwszej kolejności do publicznej branżowej szkoły II stopnia została uwzględniona.

16. Umożliwienie szkołom organizacji krótszych form kursowych (kursów umiejętności zawodowych)

Źródłem finansowania kursów umiejętności zawodowych mają być opłaty ponoszone przez uczestników kształcenia, z tym że opłaty te nie mogą przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia. Taka formuła była dotąd zarezerwowana wyłącznie dla placówek, a obecnie jest rozszerzona na wszystkie szkoły kształcące w danym zawodzie/branży. Brak możliwości finansowania KUZ z subwencji oświatowej wynika z tego, że po ich zakończeniu nie przystępuje się do zewnętrznego egzaminu zawodowego kończącego się uzyskaniem kwalifikacji w zawodzie.

17. Możliwość tworzenia wydzielonego rachunku przez jednostki samorządu terytorialnego.

Uwaga dotyczyła zaniżania wskaźnika zwiększającego do celów ustalania wysokości dotacji w związku z niewliczaniem środków z wydzielonego rachunku. Uwaga nie została uwzględniona. Należy zaznaczyć, że rozwiązanie dotyczące możliwości tworzenia wydzielonego rachunku funkcjonuje od wielu lat i uwaga nie dotyczy rozwiązań wprowadzanych projektowaną ustawą. Nie mniej jednak wpływ środków z wydzielonego rachunku na wysokość wskaźnika zwiększającego, o który mowa w art. 14 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych wymaga szerszego przeanalizowania. W tej kwestii nie były zgłaszane do tej pory uwagi do ministerstwa. Wysokość wskaźnika zwiększającego może się różnić w poszczególnych samorządach i jest to np. związane z sposobem realizacji polityki oświatowej a w konsekwencji poziomem finansowania zadań oświatowych. Zmiana w tym zakresie ma znaczący charakter gdyż miałaby wpływ na poziom dotacji udzielanych dla publicznych szkół z budżetów JST i w związku z tym musi być poprzedzona dokładną analizą problemu. Dlatego nie rekomenduje się wprowadzenia tej zmiany na obecnym etapie obecnie nowelizowanej ustawy (będącej w trakcie procesu opiniowania i konsultacji). Z danych ze sprawozdań budżetowych samorządów (RB28s i RB34s) wynika, że poziom środków zgromadzonych na rachunku wydzielonym nie ma znaczącego znaczenia dla wysokości wskaźnika zwiększającego (środki na wydzielonym rachunku stanowią ok. 2% wydatków bieżących na cele oświatowe).

18. Dostosowanie struktury placówek umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wprowadzanych zmian

Nie ma konieczności definiowania centrum kształcenia zawodowego, ponieważ zadania centrum kształcenia zawodowego zostaną określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy Prawo oświatowe.

Ośrodki Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego nie są likwidowane lecz przekształcane w CKZ realizujące także zadania związane z teoretycznym doksztalcaniem młodocianych pracowników. W związku z powyższym jakość realizowanych zadań nie obniży się. Organizacja pracy w tej placówce nie powinna ulec pogorszeniu. Branżowe szkolenia dla nauczycieli są określone w minimalnym wymiarze, a szczegółowe rozwiązania zostaną przedstawione w rozporządzeniu.

Celem zmian jest wzmocnienie dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego, które staną się centrami kształcenia zawodowego o poszerzonym spektrum działania. Zadania nowych placówek zgodnie z delegacją ustawową określi rozporządzenie, natomiast poza praktyczną nauką zawodu będą one mogły prowadzić również doksztalcanie teoretyczne pracowników młodocianych. Planuje się również zwiększenie wsparcia dla CKZ w ramach programów realizowanych ze środków Unii Europejskiej.

Dotychczasowe placówki kształcenia praktycznego są uwzględnione w subwencji oświatowej. Środki naliczane wagami na kształcenie zawodowe umożliwiają samorządom organizację kształcenia zawodowego na swoim terenie w tym również kształcenie z wykorzystaniem funkcjonowania ww. placówek. Powstałe w wyniku procedowanej ustawy centra kształcenia zawodowego będą finansowane na podobnej zasadzie.

19. Uwaga dotycząca nierównego traktowania szkół publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe w związku ze stosowaniem preferencji podatkowych dla osób prawnych i fizycznych, które przekażą sprzęt lub darowizny.

Sieć szkół publicznych ustala samorząd niezależnie od tego czy szkoły te prowadzone są przez jst czy przez inne podmioty, przy czym na założenie szkół publicznych nieprowadzonych przez jst wymagana jest zgoda samorządu. Szkoły niepubliczne mogą być zakładane (po spełnieniu odpowiednich warunków) i zamykane bez pozwolenia samorządu - na podstawie uzyskania wpisu do ewidencji czy też wykreślenia z ewidencji. Ze względu na mniejszą, niż szkół publicznych stabilność funkcjonowania nie zdecydowano się na objęcie tych szkół zwolnieniem z podatku od darowizn. Szkoły niepubliczne mogą pobierać czesne i inne opłaty.

20. Zmiany zasad udzielania akredytacji na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych Akredytacja kuratora oświaty jest i pozostanie mechanizmem zapewniania jakości prowadzonego kształcenia, co ma szczególne znaczenie z punktu widzenia potencjalnych odbiorców kształcenia zainteresowanych ofertą akredytowanej placówki. Zmiany wprowadzane projektowaną ustawą mają na celu usprawnienie mechanizmu akredytacji, który został wprowadzony w 2003 r. i nie uwzględniał zmian zachodzących w oświacie na przestrzeni ostatnich 15 lat.

21. Wprowadzenie obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminów zawodowych

Uwaga dotycząca doprecyzowania projektowanego art. 19 ust. 2 pkt. 4 ustawy Prawo oświatowe została uwzględniona. Przepis został odpowiednio uzupełniony.

Uwaga dotycząca umożliwienia uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, który kształci się w zawodzie podstawowym, przystąpienia do egzaminu zawodowego w zawodzie pomocniczym również w przypadku egzaminu czeladniczego nie została uwzględniona. Zdanie egzaminu sprawdzającego nie potwierdza zdobycia kwalifikacji przez młodocianego pracownika, natomiast w przypadku egzaminu zawodowego przeprowadzanego w zawodzie o charakterze pomocniczym młodociany pracownik otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Wyjaśnienie do uwagi dotyczącej zwiększenia środków na wynagrodzenia dodatkowych egzaminatorów. Zwiększenie liczby egzaminatorów egzaminu zawodowego zostało uwzględnione w OSR do projektu ustawy.

Uwaga dotycząca uzależnienia uzyskania świadectwa dojrzałości po uzyskaniu dyplomu zawodowego i zdaniu egzaminu maturalnego nie została uwzględniona. Egzamin maturalny jest przeprowadzany wyłącznie dla absolwentów liceów ogólnokształcących, techników, branżowych szkół II stopnia. Uczeń technikum przystępuje do egzaminu zawodowego w trakcie nauki, co będzie również warunkiem ukończenia szkoły.

Pojęcia: dyplom zawodowy, egzamin zawodowy, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, certyfikat kwalifikacji zawodowej, dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika, dyplom zawodowy w zawodzie

nauczaniem na poziomie technika, świadectwa potwierdzające kwalifikacje, certyfikaty kwalifikacji zawodowych są w projekcie ustawy usystematyzowane.

Uwaga dotycząca zapewnienia dostępności treści testów egzaminacyjnych zawodowych dla uczniów z niepełnosprawnością słuchu w formie tłumaczenia na język migowy nie została uwzględniona. Centralna Komisja Egzaminacyjna, która przygotowuje egzaminy zewnętrzne, uwzględnia wyrównywanie szans zdających z różnymi rodzajami niepełnosprawności poprzez np. specjalne arkusze egzaminacyjne, zapewnienie - w razie potrzeby - tłumacza języka migowego w przypadku ucznia niesłyszącego lub słabosłyszącego. Obecne przepisy art. 44 zzzf ust. 8 pkt 5 ustawy o systemie oświaty wskazują, że dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie polega m.in. na zapewnieniu obecności i pomocy w czasie tego egzaminu specjalisty z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

Uwaga dotycząca możliwości wpisania do ewidencji egzaminatorów uczniów z niepełnosprawnościami przedstawiciela stowarzyszenia lub organizacji pozarządowej dla określonej niepełnosprawności nie została uwzględniona.

22. Doprecyzowanie zapisu związanego ze zwolnieniem od pracy egzaminatorów na czas trwania egzaminu

Uwaga uwzględniona. Kwestia dotycząca udziału egzaminatora w egzaminie zostanie uregulowana w rozporządzeniu. OKE będzie zobowiązane najpóźniej miesiąc przed egzaminem do poinformowania egzaminatora o udziale w egzaminie, egzaminator będzie musiał niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły. Dyrektor musi tak dostosować organizację kształcenia aby umożliwić nauczycielowi udział w egzaminie.

Wyjaśnienie w kwestii dotyczącej udziału egzaminatora w egzaminie czeladniczym. W samym projekcie ustawy nie jest wskazane, w której części egzaminu będzie uczestniczył egzaminator. Zakładamy że w części praktycznej. Jednak szczegółowe zasady organizacji egzaminów, składu komisji egzaminacyjnych oraz tryb powoływania komisji egzaminacyjnych zostaną określone w rozporządzeniu, które tak jak dotychczas będzie opracowywane w ścisłej współpracy ze Związkiem Rzemiosła Polskiego.

23. Ujednolicenie pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu (samorządy zgłaszały uwagę aby podnieść pensum do 22, związki zawodowe aby obniżyć do 18)

Uwaga nieuwzględniona. Projektowane zmiany mają na celu uporządkowanie pojęć dotyczących praktycznej nauki zawodu, wskazując jednocześnie na jej znaczenie dla całości procesu kształcenia w zawodzie. Poprzez takie działanie zamierzamy podnieść prestiż praktycznej nauki zawodu oraz rangę nauczycieli kształcenia zawodowego praktycznego. W związku z tym proponujemy uśrednienie pensum dla wszystkich nauczycieli praktycznej nauki zawodu na poziomie 20 godzin. Naturalną praktyką w przypadku ujednolicania pensum jest ustalanie go w wysokości bliskiej średniej wartości pensum, a nie na poziomie jego maksymalnych wartości. W tym przypadku pensum w wysokości 20 godzin powoduje sprawiedliwy podział pomiędzy nauczycielami, którym pensum się zwiększy o 2 godziny

(z 18), nauczycielami, którym pensum się zmniejszy (najczęściej o 2 godziny) oraz budżetem państwa, który ostatecznie pokryje niezbędne na ten cel wydatki (choć w stosunkowo niewielkiej wysokości).

24. Wprowadzenie obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego

Uwaga dotycząca doprecyzowania przepisów związanych ze szkoleniami branżowymi dla nauczycieli częściowo uwzględniona.

Uwaga dotycząca zwolnienia ze szkoleń branżowych nauczycieli zawodu (tzw. specjalistów z rynku pracy), którzy zatrudnieni są w branży i na stanowisku związanym z nauczaniem zawodem została uwzględniona. Przepis został uzupełniony w taki sposób, aby pod jego normę podlegały również osoby będące praktykami, które prowadzą zajęcia praktyczne w szkole, jednak nie jest to ich podstawowe miejsce zatrudnienia. Takie osoby mają wieloletnią praktykę i doświadczenie, a co więcej na co dzień wykonują zawód, którego nauczają.

Czas, w jakim nauczyciele mają odbywać szkolenia branżowe określono w art. 6 pkt 8 na str. 89 lit b projektu ustawy dodaniem w art. 42 ustępu 2e stanowiącego, że nauczyciel odbywa szkolenia branżowe w ramach zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 3, tj. w ramach zajęć i czynności związanych z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

Przepis art. 70c ust. 4 zostanie doprecyzowany: "Dyrektor szkoły może zwolnić nauczyciela odbywającego szkolenie branżowe z całości lub części dnia pracy, na czas niezbędny, by punktualnie przybyć na szkolenie oraz na czas jego trwania."

Natomiast doprecyzowanie przepisów dotyczących szkoleń branżowych dla nauczycieli nastąpi w drodze rozporządzenia, dla którego delegację ustawową określono w art. 8 pkt 14 ustawy - w zakresie wynikającym z projektowanego art. 70d ust. 2 KN.

Propozycja dotycząca możliwości korzystania ze środków Funduszu Pracy przez dyrektora szkoły lub placówki prowadzącej kształcenie zawodowe.

Dyrektor szkoły/placówki będzie miał możliwość skorzystania ze środków Funduszu Pracy w przypadku finansowania szkoleń ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W tym zakresie projekt ustawy został uzupełniony o delegację dla ministra właściwego do spraw pracy do określenia w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, szczegółowego sposobu i trybu przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na szkolenia branżowe dla nauczycieli, mając na względzie prawidłowość wydatkowania środków.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) wskazany jest jako jedno z możliwych źródeł finansowania branżowych szkoleń dla nauczycieli, zatem zaproponowana zmiana jest konsekwencją zmian wprowadzonych w zakresie art. 70c ust. 10 ustawy *Karta nauczyciela* wskazującego te źródła. Nauczyciele kształcenia zawodowego stanowią specyficzną grupę pracowników, bowiem jako nauczyciele poszczególnych zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego reprezentują blisko 40 różnych branż. Ponadto osoby te przygotowują przyszłych pracowników na potrzeby poszczególnych branż, a co za tym idzie zagwarantowanie im stałej możliwości korzystania ze środków KFS

zminimalizuje ryzyko późniejszego niedopasowania kompetencyjnego pracowników firm. Tym samym ujęcie tej grupy pracowników w katalogu osób uprawnionych do korzystania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego jest w pełni uzasadnione. Jednocześnie, nauczyciele kształcenia zawodowego stanowią jedną z nielicznych grup pracowników, których szkolenia będą obowiązkowe z mocy ustawy.

Kompetencje nauczycieli kształcenia zawodowego wymagają ciągłej aktualizacji celem dostosowywania do zmian zachodzących w gospodarce i na rynku pracy. Tylko takie podejście do obowiązku szkoleń branżowych dla nauczycieli zagwarantuje, że przygotowanie uczniów do zawodu będzie adekwatne do rzeczywistych potrzeb pracodawców.

Uwaga dotycząca źródeł finansowania szkoleń branżowych w wymiarze większym niż 40 godzin w trzyletnim cyklu nie została uwzględniona. Organ prowadzący może zawsze przeznaczyć dodatkowe środki na szkolenia nauczycieli.

Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli stanowią jedno ze źródeł finansowania tego zadania. Ponieważ szkolenia branżowe ze względu na ich charakter stanowią formę doskonalenia zawodowego nauczycieli to nie mogą być wyłączone z finansowania przewidzianego na doskonalenie. Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy przyswajanych podczas szkoleń branżowych powinno stanowić najważniejszą rolę w doskonaleniu i doksztalceniu nauczycieli kształcących zawodowo. Szkolenia branżowe zgodnie z projektem będą mogły być finansowane z różnych źródeł w tym m.in. w ramach obecnych środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli. Środki na doskonalenie zawodowe są uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej.

Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli zatrudnionych w szkołach publicznych prowadzonych przez inne podmioty niż JST są uwzględnione w kwocie dotacji naliczanej na ucznia tej szkoły z budżetu JST. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie sposobu podziału subwencji przy podziale subwencji uwzględnia się finansowanie wydatków bieżących szkół i placówek co oznacza również środki na wynagrodzenia nauczycieli i doskonalenie zawodowe. W przypadku szkół realizujących obowiązek szkolny i nauki kwotę dotacji, zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, ustala się w wysokości kwoty przewidzianej na ucznia w subwencji przemnożonej przez wskaźnik zwiększający. Wskaźnik zwiększający, zgodnie z art. 14 ww. ustawy również oblicza się z uwzględnieniem środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

25. Odstąpienie od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników przeznaczonych do kształcenia zawodowego, w tym zastąpienia tradycyjnych podręczników do kształcenia zawodowego materiałami edukacyjnymi w wersji elektronicznej lub papierowej

Minister Edukacji Narodowej pomimo odejścia od dopuszczania do użytku w szkole podręczników do kształcenia zawodowego wciąż będzie wpływał na treść kształcenia - chociażby poprzez tworzenie podstaw programowych do kształcenia w zawodach. W związku z powyższym celowość działania polegającego na wytwarzaniu e-zasobów do kształcenia zawodowego zostanie zachowana, ponieważ zasadnym będzie wytwarzanie przez Ministra treści dostosowanych do podstaw programowych i bezpłatne ich udostępnianie w

formule umożliwiającej ich dalsze dostosowanie do indywidualnych potrzeb (tzw. modułowość e-zasobów). Nad jakością kształcenia wypracowywanych e-zasobów i e-materiałów będzie czuwał projekt pozakonkursowy realizowany pod ścisłym nadzorem Ministra Edukacji Narodowej.

Należy przy tym podkreślić, że projekt ustawy przewiduje zastąpienie tradycyjnych podręczników do kształcenia zawodowego materiałami edukacyjnymi do kształcenia zawodowego mającymi postać papierową lub elektroniczną. Ma to szczególne znaczenie w przypadku kształcenia w zawodach, w których szybki postęp techniczny i technologiczny powodował szybką dezaktualizację podręczników w wersji papierowej. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera właśnie przygotowanie e-zasobów i e- materiałów edukacyjnych, zwłaszcza że zakłada się ich przygotowanie do wszystkich zawodów szkolnictwa branżowego.

Tworzenie e-zasobów i e-materiałów dla kształcenia zawodowego może zmienić sytuację w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, szczególnie w przypadku zawodów, do których nigdy nie było podręczników lub nie były aktualizowane. Trwałość tworzenia e- zasobów do kształcenia zawodowego zostanie utrzymana poprzez zapewnienie bezpłatnego i otwartego dostępu do treści, które zostaną wytworzone w ramach PO WER.

Uwaga dotycząca doprecyzowania definicji podręcznika oraz materiału edukacyjnego nie została przyjęta.

26. Finansowanie kształcenia zawodowego – uwzględnianie w podziale subwencji prognozy zapotrzebowania na zawody. Uwaga dotyczyła uwzględnienia w sporządzaniu tej prognozy, wyników prowadzenia badań i analiz przez Regionalne Obserwatoria Rynku Pracy działające w ramach Wojewódzkich Urzędów Pracy oraz informacje stanowiących efekt konsultacji z Wojewódzkimi Radami Rynku Pracy

Wyjaśnienie. Narzędzie przygotowywane przez IBE będzie korzystało z różnych źródeł danych, w tym również ze źródeł instytucji rynku pracy. Biorąc jednakże pod uwagę, że Regionalne Obserwatoria Rynku Pracy nie funkcjonują już powszechnie na terytorium całego kraju, zgłoszona uwaga dotycząca ich wzmocnienia powinna zostać przekazana przez FZZ do MRPiPS które pracuje aktualnie nad projektem ustawy o rynku pracy – jako do właściwego podmiotu w tym zakresie.

27. Zmiany w szkolnictwie artystycznym - form kształcenia w szkole artystycznej, specjalistycznej jednostki nadzoru, art. 53 ust. 1

Uwaga dotycząca zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów dotycząca art. 1 pkt 14 nie została uwzględniona. Przepis nie jest przedmiotem nowelizacji. Jednocześnie zasady dotyczące organizacji nauczania i oceniania w klasie wstępnej powinny być zawarte w statucie szkoły (która prowadzi takie klasy) - zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo oświatowe. Dodatkowo należy pamiętać, że podczas procedowania tych przepisów w 2016 r. nie wnoszono uwag w zakresie oceniania i klasyfikowania w klasie wstępnej.

Uwaga redakcyjna dotycząca odesłania w art. 44 pkt 1 lit. d projektu ustawy została uwzględniona.

28. Uwaga dotycząca doprecyzowania formy kształcenia stacjonarnej lub zaocznej w szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia, szkole policealnej i policealnej szkole artystycznej nie została uwzględniona. Ramowe plany nauczania będą dostosowane na poziomie rozporządzenia.

29. Uwaga dotycząca uwzględnienia przedstawicieli Ochotniczych Hufców Pracy w katalogu podmiotów mogących brać udział w posiedzeniach rad pedagogicznych.

Wyjaśnienie. W aktualnie obowiązujących przepisach na zaproszenie przewodniczącego rady pedagogicznej mogą być zapraszani przedstawiciele stowarzyszeń innych organizacji, których celem jest m.in. działalność wychowawcza lub dydaktyczna (art. 69 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe).

30. Uwaga dotycząca uwzględnienia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w delegacji ustawowej art. 36 ust. 16 ustawy Prawo oświatowe nie została uwzględniona. OHP jako jednostka podległa MRPiPS może uczestniczyć w uzgodnieniach międzyresortowych projektów aktów prawnych o ile MRPiPS poprosi OHP o taką opinię.

B. Wprowadzenia nowych rozwiązań w innych obszarach

1. Upowszechnienie informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych. (art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo oświatowe).

Uwaga nieuwzględniona. Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Przerzucenie obowiązku informowania na jednostkę samorządu terytorialnego na terenie, której działają szkoły samorządowe i niesamorządowe może wydłużyć przekazanie informacji bezpośrednio do szkoły, tym bardziej, że w trakcie roku szkolnego może dojść do zmiany świadczeniodawcy. Przepis art. 10 ust. 1 pkt 7 został przeformułowany przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku poinformowania przez organ prowadzący dyrektorów "własnych" szkół o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych (z wyjątkiem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne). Rozwiązanie to powinno korespondować z projektowanymi przepisami ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami.

Uwaga, aby w przepisach porządkujących w art.1 pkt 17 uwzględnić odesłanie w art. 29 ust.1 pkt 3 do artykułu 110 ust. 3. Uwaga uwzględniona.

1. Obowiązek zapewnienia przez szkołę podstawową uczniom pomieszczeń umożliwiających bezpieczne spożycie posiłków podczas zajęć w szkole oraz jednego gorącego posiłku w trakcie dnia

Uwaga nieuwzględniona. Pojęcie "pomieszczeń umożliwiających bezpieczne spożycie posiłków podczas pobytu w szkole" występuje w art. 103 ust. 1 pkt 7 i jest pojęciem szerszym od "stołówki szkolnej". Istniejące stołówki są też pomieszczeniami umożliwiającymi spożycie posiłku. Natomiast przepis art. 103 ust. 1 pkt 7, dotyczący pomieszczeń, w których uczeń od 1 września 2022 r. również miałby możliwość bezpiecznego i higienicznego spożycia

posiłków, podczas pobytu w szkole, adresowany jest do szkół, które nie mają w swojej strukturze profesjonalnie zorganizowanych stołówek szkolnych. W tym przypadku przepis ma na celu zobligowanie dyrektorów szkół od 1 września 2022 r. do zapewnienia uczniom możliwości spożywania posiłków w pomieszczeniach, wyodrębnionych i specjalnie wyposażonych, pozwalających uczniowi na spożycie posiłku w bezpiecznych i higienicznych warunkach. W okresie od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2022 r. wprowadzony został jedynie przepis przejściowy, zobowiązujący do umożliwienia uczniom bezpiecznego i higienicznego spożycia posiłku, nieokreślający szczegółowych warunków.

Art. 106a ust. 2 projektowanej ustawy wyraźnie wskazuje, że posiłki są dobrowolne i odpłatne. Przepis wskazuje wyłącznie na obowiązek dyrektora szkoły i określonego zachowania w sytuacji, gdyby rodzic zadeklarował chęć spożywania przez dziecko gorącego posiłku w szkole. Wówczas dyrektor, który nie posiada stołówki w szkole, będzie zobligowany do zorganizowania posiłku, korzystając z zewnętrznych usług gastronomicznych, przy czym koszt tego posiłku zostanie pokryty w całości przez tego rodzica. Natomiast tam, gdzie funkcjonują stołówki szkolne, zastosowanie znajdują przepisy art. 106.

2. Przeciwdziałanie narkomanii w szkołach i placówkach przez rozszerzenie programu wychowawczo-profilaktycznego o coroczną diagnozę potrzeb rozwojowych uczniów

Uwaga dotycząca zastąpienia obowiązku umieszczenia w programie wyników diagnozy, jeżeli wyniki diagnozy okażą się różne od wyników z poprzedniego roku, na obowiązek modyfikacji tego programu została uwzględniona. Zaproponowano nowe brzmienie, które zobowiąże radę rodziców (która uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny) do uwzględniania w nim wyników corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów.

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej szczegółowości projektowanego przepisu art. 26 pkt 3 określającego program wychowawczo-profilaktyczny. W stosunku do poprzednich zapisów dotyczących programu wychowawczo-profilaktycznego art. 26 zmienia na bardziej czytelną wewnętrzną strukturę programu. Obecnie będą to treści i działania o charakterze 1) wychowawczym i 2) profilaktycznym, skierowane do określonych grup docelowych. Program będzie także obowiązkowo uwzględniał wyniki corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów. Dotychczasowa diagnoza tylko z zakresu profilaktyki zostaje poszerzona o istotny obszar wychowania.

Dodatkowo dla zwrócenia szczególnej uwagi na zmieniające się warunki w zakresie nowych zagrożeń, w tym dopalaczy podkreślono w ww. diagnozie obszar rozpoznania, którym są czynniki chroniące i czynniki ryzyka. Za przeprowadzenie diagnozy będzie odpowiadał dyrektor szkoły

Propozycja ustalania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły po zaopiniowaniu przez radę rodziców nie została uwzględniona.

Rodzice są jednym z najważniejszych podmiotów, uczestniczących w złożonym procesie uczenia i wychowania (niezależnie od jego etapu). Kompetencję wyrażoną ustawą (udział w uchwalaniu program wychowawczo-profilaktycznego) należy rozpatrywać w kontekście treści art. 26 Prawa oświatowego. Przepis ten opisuje program – jako ten rodzaj oddziaływań szkolnych, który dotyczy procesów wychowawczych i ochronnych wobec ucznia.

Takie działania szkoły nie mogą odbywać się z pominięciem rodziców. Użycie pojęcia „opiniowanie” byłoby równoznaczne z uchyleniem rzeczywistego i realnego wpływu – na sposób oddziaływań wychowawczych szkoły. W tym sensie wprowadzenie projektowanego zapisu oznaczałoby w praktyce pomniejszanie rangi rodziców w szkole i ich wpływu na jej organizację pracy.

C. Doprecyzowanie i uporządkowanie dotychczasowych rozwiązań prawnych

1. Przepisy związane z procedurą dopuszczania do użytku szkolnego podręczników - art. 22ao ustawy o systemie oświaty

Główne opinie i uwagi dotyczyły:

- odstąpienia od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach,
- definicji podręcznika,
- definicji materiałów edukacyjnych,
- terminu wprowadzenia nowych wymagań w stosunku do podręczników w postaci papierowej, które powinny być wydawane również z ich cyfrowym odwzorowaniem,
- doprecyzowania przepisu dotyczącego rekomendacji dla rzeczoznawcy,
- wyłączenia rzeczoznawcy z opiniowania podręcznika, w przypadku gdy jest autorem lub współautorem podręcznika przeznaczanego do tych samych zajęć edukacyjnych w tym samym typie szkoły,
- zabezpieczenia dostępności treści edukacyjnych przekazywanych w formie e-podręczników przez tłumaczenie na język migowy.

W wyniku konsultacji zarówno definicja podręcznika jak i zmieniany przepis art. 22as ust. 1 pkt 4 zostały uzupełnione o zapis dotyczący podręcznika do zajęć w zakresie języka obcego nowożytnego, przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Wprowadzono poprawkę dotyczącą terminu obowiązywania przepisu składania wniosku o dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika w postaci papierowej wraz z jego cyfrowym odwzorowaniem na 1 stycznia 2020 r.

Pozostałe uwagi nie są uzasadnione bądź też nie mogą być uwzględnione, gdyż stoją w sprzeczności z generalnymi założeniami zmian. Ponadto należy zauważyć, że większość zgłoszonych przez PIK propozycji dotyczy zmian w rozporządzeniu w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.

Ustawa zakłada odstąpienie od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do kształcenia zawodowego. Przewiduje się, że kwota 1 mln zł dotychczas przeznaczona na dotacje przedmiotowe do podręczników zawodowych będzie docelowo stanowić środki przeznaczone na aktualizację opracowanych ze środków EFS materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego. W przepisach przejściowych zapewniono udzielanie dotacji przedmiotowych do 30 czerwca 2021 r. Postępowania o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach również będą prowadzone do 30 czerwca 2021 r.

W związku z odstąpieniem od dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach, w projekcie ustawy wprowadzono nowe definicje zarówno podręcznika jak i materiału edukacyjnego.

Obecny katalog przypadków wyłączenia rzeczoznawcy z opiniowania podręcznika jest optymalny. Wprowadzenie proponowanego przez PIK wyłączenia rzeczoznawcy z opiniowania podręcznika, w przypadku jeżeli jest autorem lub współautorem podręcznika przeznaczonego do tych samych zajęć edukacyjnym w tym samym typie szkół nie jest zasadne, gdyż podręcznik dopuszczany jest do użytku szkolnego do danego etapu edukacyjnego.

Uwaga dotycząca zabezpieczenia dostępności treści edukacyjnych przekazywanych w formie e-podręczników przez tłumaczenie na język migowy, nie odnosi się do projektowanych zmian. Warunki jakie powinien spełniać podręcznik w postaci elektronicznej reguluje rozporządzenie w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.

2. Zasady opiniowania arkuszy organizacji szkoły przez zakładowe organizacje związkowe - w projektowanych zmianach ustawowych (art. 110 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe)

Umożliwienie opiniowania arkuszy organizacyjnych przez nauczycielskie związki zawodowe zorganizowane na zasadzie terytorialnej poprzez uzależnienie ich prawa do opiniowania podstawowych dokumentów organizacji pracy szkoły od przekazania dyrektorom szkół informacji kwartalnej o łącznej liczbie ich członków, o której mowa w art. 251 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Rozszerzenie katalogu placówek oświatowych objętych obowiązkiem zaopiniowania arkuszy organizacyjnych przez związki zawodowe w ten sposób aby pokrywał się on z tym przyjętym w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Uzupelnienie cytowanego przepisu o postanowienie zgodnie z którym: „Opinia zakładowej organizacji związkowej jest integralną częścią arkusza organizacyjnego przedstawianego właściwemu organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny”.

Zgodnie z regulacjami art. 110 ustawy Prawo oświatowe, arkusz organizacji szkoły na dany rok szkolny przygotowuje dyrektor szkoły/przedszkola, a następnie przekazuje do zaopiniowania związkom zawodowym. Po uzyskaniu opinii związków zawodowych, dyrektor przekazuje arkusz organizacji do organu prowadzącego.

Kompetencje organu prowadzącego szkołę/przedszkole do uzyskania opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie arkusza organizacji, szczegółowo określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649, ze zm.). Przepis § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia stanowi, że organ prowadzący szkołę/przedszkole zatwierdza arkusz organizacji po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Jak wynika z powyższego, określony obowiązującymi przepisami podział kompetencji w zakresie przekazywania i opiniowania przez właściwe podmioty arkuszy organizacji szkół/przedszkoli jest precyzyjny i czytelny.

W ocenie resortu nie ma potrzeby zmiany tych przepisów. Brak jest uzasadnienia merytorycznego do zmiany kompetencji organu prowadzącego w zakresie przekazywania kuratorowi oświaty arkuszy organizacji w celu uzyskania jego opinii w przedmiotowej sprawie.

Projektowana zmiana przepisu art. 110 ust. 2 zawarta w projekcie ustawy polega na dodaniu zwrotu: „które przedstawiły dyrektorowi szkoły lub przedszkola informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.” Zmiana ta jest odpowiedzią na oczekiwania środowiska oświatowego, głównie dyrektorów szkół i przedszkoli.

Pozostała treść przepisu ust. 2 pozostaje bez zmiany. Wprowadzenie tej regulacji nie powinno, w naszej ocenie, budzić wątpliwości interpretacyjnych, bowiem regulacja ta wskazuje konkretny przepis, do którego należy się odnieść (nazwę ustawy, artykuł, ustęp).

Ponadto, brzmienie przepisu jest analogiczne do przepisu art. 6a ust. 14 ustawy – Karta Nauczyciela, który wejdzie w życie 01.09.2018 r.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” zgłosiła sprzeciw wobec ograniczenia możliwości opiniowania arkuszy organizacyjnych przez nauczycielskie związki zawodowe zorganizowane na zasadzie terytorialnej poprzez uzależnienie ich prawa do opiniowania podstawowych dokumentów organizacji pracy szkoły od przekazania dyrektorom szkół informacji kwartalnej o łącznej liczbie ich członków, o której mowa w art. 251 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Jednocześnie postuluje o rozszerzenie katalogu placówek oświatowych objętych obowiązkiem zaopiniowania arkuszy organizacyjnych przez związki zawodowe w ten sposób, aby pokrywał się on z tym przyjętym w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Dodatkowo za zasadne uważa uzupełnienie przepisu art. 110 o postanowienie zgodnie z którym: „Opinia zakładowej organizacji związkowej jest integralną częścią arkusza organizacyjnego przedstawianego właściwemu organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny”

Uwaga nieuwzględniona. W projektowanych zmianach art. 110 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe doprecyzowano przepis, wskazujący zasady opiniowania arkuszy organizacji pracy szkoły przez zakładowe organizacje związkowe. Dotychczasowy przepis budził wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego, czy zawsze należy zasięgać opinii zakładowych organizacji związkowych. Należy zauważyć, że przepis art. 25¹ ust. 2 ustawy o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881 t.j.) wyraża obowiązek przedstawiania co kwartał – według stanu na ostatni dzień kwartału – w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po tym kwartale informacji o łącznej liczbie członków tej organizacji, w tym o liczbie członków będących pracownikami. Jeżeli dana organizacja związkowa nie ma swojego przedstawiciela w szkole, wówczas nie jest konieczne zasięgnięcie opinii tego związku zawodowego.

3. Przepisy dotyczące korzystania z wychowania przedszkolnego

Art. 44 pkt 30 projektu ustawy. Rozbudowanie przepisów dotyczących opłat za wyżywienie i opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego pod kątem jednoznacznych rozwiązań po rozstrzygnięciu o ich publicznoprawnym charakterze. Rozszerzenie delegacji dla rady gminy, zawartej w art. 52, o wszystkie niezbędne kompetencje. Doprecyzowanie roli dyrektora szkoły jako organu decydującego o wysokości opłat za wyżywienie, tak aby nie było wątpliwości, że może rozstrzygać o ich wysokości oraz prowadzić wszelkie procesy przewidziane dla reżimu przewidzianego dla opłat o charakterze publicznoprawnym, w zakresie w którym zwyczajowo było to przed wejściem zmiany przyjęte.

CDS OMNIA zaproponowało rozbudowanie przepisów dotyczących opłat za wyżywienie i opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego pod kątem jednoznacznych rozwiązań po rozstrzygnięciu o ich publicznoprawnych charakterze.

Uwaga nieuwzględniona - przepis art. 52 ust. 15 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych został wprowadzony w celu doprecyzowania charakteru prawnego opłat z tytułu wychowania przedszkolnego – a tym samym – rozstrzygnięcia kognicji sądów i organów właściwych w tego rodzaju sprawach. Dokonywane kolejne zmiany stanu prawnego na przestrzeni ostatnich kilku lat doprowadziły do dezaktualizacji stanowiska aprobowanego prywatnoprawną kwalifikację roszczeń o należne i nieuiszczone opłaty za korzystanie z publicznych przedszkoli prowadzonych przez gminę. W konsekwencji, jeszcze przed wprowadzeniem wymienionego na wstępie przepisu uznano, że opłaty te nie są ceną, lecz szczególną należnością publicznoprawną. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 102 ust. 1 pkt 11 ustawy Prawo oświatowe, zasady odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu i korzystanie z wyżywienia, ustalone przez organ prowadzący, powinien zawierać statut przedszkola. Tam powinny być zawarte wszelkie rozwiązania dotyczące sposobu wnoszenia opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego.

Dyrektor przedszkola dokonuje jedynie stosownego obliczenia miesięcznej należności wynikającej z liczby godzin, w których dziecko korzystało w danym miesiącu z wychowania przedszkolnego, w drodze czynności, która nie ma formy decyzji administracyjnej (ma ona charakter czynności materialno-technicznej).

4. W zakresie przepisów dotyczących kształcenia specjalnego uwagi dotyczyły możliwości kontynuowania przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym przez dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bez dookreślenia jej stopnia (art. 38 ust. 5 ustawy - Prawo oświatowe)

Uwaga dotycząca art. 38 ust. 5 nieuwzględniona. Intencją projektowanej zmiany art. 38 ust. 5 jest rozszerzenie przepisu umożliwiające realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym przez dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna bez dookreślenia jej stopnia. Oznacza to, że do wskazanego wyżej ośrodka będą mogły być przyjęte dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi z których jedną jest np. niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim. Dotychczas taką możliwość miały dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi z których jedną była niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

5. Uwaga dotycząca ust. 5 w art. 56

Uwaga nie została uwzględniona. W świetle art. 56 ust. 5 ustawy w przypadku szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną, z wyjątkiem szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić podstawę cofnięcia, w drodze decyzji, zezwolenia na założenie tej szkoły. Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły jest równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.

6. Uwaga dotycząca uzupełnienia art. 127 ust. 16 i 17 ustawy Prawo oświatowe

Uwaga nieuwzględniona. W przepisach prawa oświatowego nie ma definicji organu dotującego. Nie przedstawiono uzasadnienia zaproponowanej zmiany.

D. Uwagi dotyczące przepisów ustawy – Prawo oświatowe w zakresie organizacji oświaty publicznej

1. Przepisy art. 39 ustawy - Prawo oświatowe regulujące ustalanie sieci szkół publicznych

Wniesiono propozycje odstąpienie od wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przypadku ustalania planu sieci publicznych szkół na rzecz opinii o charakterze nieobligatoryjnym.

Uwaga została wyjaśniona. Projekt ustawy nie wprowadza zmian w zakresie charakteru opinii wydawanej przez kuratora, a jedynie dookreśla czego opinia ta dotyczy. Jasne określenie zawartości opinii kuratora jest ważne zarówno dla podmiotów ubiegających się o tę opinię jak i organu nadzoru pedagogicznego. Wycofanie się w roku 2009 z konieczności uzyskiwania pozytywnej opinii kuratora oświaty w przypadku zmiany kształtu sieci szkół doprowadzało niekiedy do niekorzystnych rozwiązań, w tym rozwiązań skutkujących zaprzestania działalności szkół samorządowych bez zastosowania przepisów art. 89 ustawy Prawo oświatowe.

2. Przepisy art. 51 ust. 4 lit. a ustawy - Prawo oświatowe dotyczące zadań kuratora, jako organu wyższego stopnia, w rozumieniu przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego

Zgłoszono propozycję zastąpienia kurara oświaty w powyższej materii przez samorządowe kolegium odwoławcze.

Uwaga została wyjaśniona. W obecnym stanie prawnym kurator oświaty, w imieniu wojewody, wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty, a w szczególności wykonuje zadania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego, w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego w sprawach szkół publicznych, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, oraz szkół i placówek niepublicznych. Zasadny jest więc, aby katalog ten uzupełnić o sprawy publicznych placówek niesamorządowych. Przekazanie, opisanych w art. 51 ust. 1 pkt 4 lit a, kompetencji kuratora samorządowemu kolegium odwoławczemu nie jest uzasadnione merytorycznie. Kurator oświaty jako organ sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami posiada odpowiednie kompetencje do rozstrzygania spraw dotyczących niesamorządowych szkół i placówek jako organ wyższego stopnia w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Przepisy art. 88 dotyczące zakładania szkół publicznych

Zgłoszono potrzebę jednoznacznego od określenia jak rozumieć „rodzaj” szkoły, o którym mowa między innymi w przepisie art. 88 w ust.1, określającym zawartość aktu założycielskiego szkoły lub placówki publicznej.

Uwaga została wyjaśniona. Projektowany przepis art. 88 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe brzmi „Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego,

który określa odpowiednio jej typ lub rodzaj, nazwę i siedzibę.” Użycie wyrazu „odpowiednio” oznacza, że w przypadku szkoły akt założycielski będzie określał jej typ, a w przypadku placówki w akcie założycielski będzie określony rodzaj. Podobna konstrukcja została użyta w projektowanym nowym brzmieniu art. 168 ust. 4 pkt 2 ww. ustawy.

Uwaga dotycząca uwzględnienia zmiany w art. 168 w zakresie zmiany danych zawartych w zgłoszeniu do ewidencji.

Powstanie i funkcjonowanie szkół publicznych, prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne dokonuje się na zasadniczo odmiennych regułach niż w przypadku szkół niepublicznych. W konsekwencji nie jest możliwe wprowadzanie w tym zakresie rozwiązań analogicznych. Działanie szkoły publicznej (nieprowadzonej przez JST) na podstawie art. 88 - jest uzależnione od uprzedniego uzyskania w odrębnym i szczególnym trybie – zezwolenia właściwej JST (w tym m.in. pozytywnej opinii kuratora oświaty). Zezwolenie, wydawane w oparciu o przepisy - rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1625) – określa m.in. założyciela, typ szkoły lub rodzaj placówki, jej nazwę, adres jej siedziby i termin rozpoczęcia działalności. Ewentualna zmiana danych organizacyjnych powoduje - nieważność zezwolenia. W rezultacie nie jest konieczne wprowadzanie przepisów dodatkowych przepisów instrukcyjnych – bowiem pilne poinformowanie o zmianach leży w interesie organu prowadzącego. Zaniechanie tego obowiązku jest równoznaczne utratą podstawowego dokumentu statuującego działanie szkoły.

Ponadto, zgłoszono potrzebę uregulowania trybu zmiany siedziby albo organu prowadzącego niesamorządowej szkoły lub placówki publicznej.

Uwaga nieuwzględniona. Nie jest konieczne dookreślenie trybu zmiany organu prowadzącego szkołę lub placówkę, działającą na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 88 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe, Ustawodawca nie dopuszcza zmiany organu prowadzącego w przypadku szkół działających na podstawie zezwolenia. Uzasadnienie powyżej.

W obowiązujących przepisach możliwa jest zmiana siedziby szkoły analogicznie jak w przypadku szkół samorządowych (zmiana siedziby szkoły nie powoduje jej likwidacji), ale każdorazowa zmiana danych objętych wydanym zezwoleniem, wymaga zmiany tegoż zezwolenia przez organ wydający to zezwolenie.

4. Uwaga dotycząca braku przepisów umożliwiających przekazanie szkoły bez konieczności jej likwidacji i ponownego zakładania.

Jak wskazano powyżej ustawodawca nie dopuszcza zmiany organu prowadzącego (przekazania szkoły) w przypadku szkoły działającej na podstawie zezwolenia. Uwagi nie uwzględniono.

5. Przepisy dotyczące trybu tworzenia zespołu szkół lub placówek albo szkół i placówek oraz włączenia szkoły lub placówki do istniejącego zespołu

Zgłoszona w tym zakresie uwaga redakcyjna została przyjęta. Nowe brzmienie art. 91 ust. 7 ustawy - Prawo oświatowe zostało przeredagowane tak, aby było zgodne z techniką legislacyjną.

6. Przepisy ustawy o systemie oświaty w zakresie delegacji odnoszącej się do świadectw i innych druków szkolnych

Proponowana zmiana w art. 1 pkt 24 projektu przewiduje dodanie art. 46b ustawy Prawo oświatowe, w którym jest odwołanie do art. 44zzzo ust. 7 ustawy o systemie oświaty, którego w tej ustawie nie ma.

Treść proponowanego art. 46b UPO została przeniesiona jako art. 11b ustawy o systemie oświaty, odesłanie do ust. 7 w art. 44zzzo zostało poprawione.

E. Uwagi w zakresie przepisów ustawy – Karta Nauczyciela

1. Wniosek o objęcie świadczeniami kompensacyjnymi nauczycieli praktycznej nauki zawodu zatrudnionych w centrach kształcenia zawodowego.

Wyjaśnienie. Centra kształcenia zawodowego, podobnie jak dotychczasowe centra kształcenia praktycznego, nie będą placówkami kształcenia ustawicznego. Centra kształcenia zawodowego powstające z przekształcenia dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego lub ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego będą placówkami wspierającymi edukację zawodową uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie zajęć praktycznych lub dokształcania teoretycznego pracowników młodocianych, a także będą mogły realizować kształcenie zawodowe w formie kursów (umiejętności zawodowych, kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub kursów innych - umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych).

Zatem tak jak dotychczas, świadczeniom kompensacyjnym będą podlegali nauczyciele szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych oraz publicznych i niepublicznych placówek kształcenia ustawicznego, natomiast nauczyciele centrum kształcenia zawodowego nie będą uprawnieni do pobierania świadczeń kompensacyjnych.

2. Określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie oraz dzieci młodsze (art. 42 ust. 7 pkt. 3 ustawy – Karta Nauczyciela)

Uwaga nr 1- wniosek o ujednolicenie i zrównanie do 22 godzin wymiaru godzin nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze.

Uwaga nr 2 - W praktyce przepis ten będzie oznaczał, że czas pracy tych nauczycieli będzie ustalany przez j.s.t. dla nauczycieli pracujących z grupami dzieci 6 letnich tak samo jak nauczycieli pracującymi z grupami dzieci młodszych w wymiarze 25 godzin tygodniowo, podczas gdy obecnie czas pracy nauczycieli pracujących z grupami dzieci 6 letnich wynosi 22 godziny. Dodatkowo należy podnieść, że w projektowanej ustawie przewiduje się też upoważnienie j.s.t. do wykazanego wyżej ustalenia czasu pracy nauczycieli przedszkoli

bez jednoczesnego, wyraźnego uchylenia w art. 42 ust. 3 l.p. liz przewidujących czas pracy nauczycieli z grupami dzieci 6 letnich w wymiarze 22 godzin tygodniowo oraz z grupami dzieci młodszych w wymiarze 25 godzin tygodniowo, co jest niezrozumiałe.

Uwagi nieuwzględnione. Zaproponowana zmiana nie wydłuża czasu pracy nauczycieli przedszkoli, ponieważ bez zmian pozostają wymiary obowiązkowej tygodniowej liczby zajęć tzw. pensum nauczycieli przedszkoli, czyli 25 godzin i 22 godziny (w przypadku nauczyciela pracującego w grupie dzieci 6-letnich). Ze względu na fakt, że w przedszkolach lub oddziałach przedszkolnych tworzone są grupy mieszane: dzieci 6-letnich i młodszych, istnieje konieczność uregulowania pensum nauczycieli, którym powierzono opiece takie grupy. Zaproponowana regulacja daje (tak jak dotychczas) kompetencje organowi prowadzącemu do określania tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela realizującego obowiązki w grupie przedszkolnej mieszanej 6 latków i dzieci młodszych. Propozycja pozwala na zachowanie dotychczasowego wymiaru pensum takiego nauczyciela nawet w wymiarze 18 godzin albo na określenie wymiaru nie większego niż 25 godzin, czyli nieprzekraczającego najwyższy wymiar pensum nauczyciela przedszkola.

3. Wniosek o wykreślenie regulacji odnoszących się do nowej formuły oceny pracy i przyjętych zmian w zakresie awansu zawodowego nauczycieli w zakresie powiązania oceny pracy z awansem zawodowym nauczycieli.

Zmiany w systemie oceny pracy nauczyciela zostały wprowadzone w celu ujednoczenia systemu oceny pracy nauczycieli. Dotychczas ocena była dokonywana na podstawie ogólnych kryteriów oceny co powodowało dowolność w ocenie stopnia ich realizacji.

Jednolitość systemu oceny pracy nauczycieli, wchodzącego w życie 1 września 2018 r., zapewnia jego konstrukcja oparta na objęciu zakresem oceny obowiązków i wymagań ustalonych wobec wszystkich nauczycieli i dyrektorów szkół w ustawie – Prawo oświatowe oraz ustawie – Karta Nauczyciela. Ogólne kryteria oceny pracy nauczycieli określa ustawa – Karta Nauczyciela, natomiast do ustalenia szczegółowych kryteriów i trybu ocen pracy nauczycieli ustawodawca upoważnił w art. 6a ust. 12 tej ustawy ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. W wydanym na tej podstawie rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (Dz. U. poz. 1133) określono szczegółowe kryteria odnoszące się do kryteriów ustawowych i uwzględniające etapy rozwoju zawodowego nauczycieli poddawanych ocenie na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Natomiast dyrektorzy szkół i organy sprawujące nadzór pedagogiczny określą w formie regulaminów wskaźniki odnoszące się do poziomu spełnienia poszczególnych kryteriów ustalonych w ww. rozporządzeniu. Regulaminy te pozwolą dostosować wskaźniki do specyfiki pracy w danej szkole, dzięki czemu ocena nauczyciela i dyrektora szkoły według poszczególnych kryteriów określonych w rozporządzeniu będzie powiązana z jego bezpośrednim środowiskiem pracy i będzie odnosiła się do jego pracy na rzecz zapewnienia właściwych warunków nauczania, wychowania i opieki uczniom. Zrozumiałe jest więc zróżnicowanie wskaźników odnoszących się do tych samych kryteriów w regulaminach szkół różnych typów, a nawet w szkołach tego samego typu, lecz pracujących w innych warunkach, czy też z różniącymi się grupami uczniów. Trzeba podkreślić, że zapisy regulaminów nie mogą w jakikolwiek sposób modyfikować

kryteriów określonych w ustawie i rozporządzeniu; muszą być zgodne z przepisami prawa, a ostateczna ocena pracy nauczyciela i dyrektora szkoły będzie ustalana na podstawie rozporządzenia w odniesieniu do określonego procentowo poziomu spełnienia kryteriów. Dyrektor szkoły będzie ustalał regulamin po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej oraz właściwych struktur związków zawodowych. Natomiast organ nadzoru pedagogicznego będzie ustalał regulamin określający wskaźniki oceny pracy dyrektorów szkół w porozumieniu z organami prowadzącymi szkoły i po zasięgnięciu opinii właściwych struktur związków zawodowych. Powiązanie oceny pracy ze stopniami awansu zawodowego pozwala na zweryfikowanie przez dyrektora lub organ sprawujący nadzór pedagogiczny pracy nauczyciela zgodnie z posiadanym przez niego stopniem. Rozporządzenie w sprawie oceny pracy nauczycieli różnicuje poziom wymagań w zależności od stopnia awansu, co jest zrozumiałe ze względu m.in. na fakt, że awans zawodowy wiąże się nierozdzielnie ze wzrostem wynagrodzenia nauczyciela. System awansu nauczycieli powinien mieć przełożenie na jakość pracy nauczyciela. Nauczyciel posiadający określony stopień awansu zawodowego legitymuje się de facto certyfikatem świadczącym o poziomie jego umiejętności i możliwości. Dlatego zasadne jest dokonywanie oceny z uwzględnieniem posiadanego przez nauczyciela stopnia awansu zawodowego, przy zachowaniu jednolitej skali ocen. W sytuacji wprowadzenia obligatoryjności oceny pracy nauczycieli, a także przewidzianych w ustawie – Karta Nauczyciela korzyści dla nauczycieli legitymujących się najwyższą oceną, regulaminy będą dopełniały obiektywny i transparenty charakter nowego systemu oceny. Będą także pomocnym narzędziem usprawniającym pracę organów dokonujących oceny pracy nauczycieli i dyrektorów szkół – ułatwią np. przygotowanie uzasadnienia oceny pracy, które zgodnie z rozporządzeniem powinno obejmować odniesienie do poziomu spełnienia przez nauczyciela poszczególnych kryteriów oceny pracy. Mechanizm wskaźników ułatwi proces ustalania oceny pracy nauczyciela, uczyni go bardziej zrozumiałym dla pracownika, stworzy bezpośrednią relację oceny ze środowiskiem pracy nauczyciela, zapewni stosowanie tej samej miary spełniania poszczególnych kryteriów, zawartej w regulaminie funkcjonującym w danej szkole, w stosunku do wszystkich nauczycieli w niej zatrudnionych. Zmianę w tym zakresie należy więc rozpatrywać w kategorii zmiany jakościowej, zapewniającej usprawnienie procesu dokonywania oceny pracy oraz zobiektywizowanie tych ocen.

4. Dokonywanie oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy (art. 6a ust. 7b ustawy – Karta Nauczyciela) przez organ nadzoru pedagogicznego, w przypadku niezyskania porozumienia z organem prowadzącym.

Uwaga- dyrektor oprócz sprawowania nadzoru pedagogicznego kieruje szkołą jako zakładem pracy, dysponuje środkami finansowymi i reprezentuje organ prowadzący w swoich działaniach. Kurator oświaty nie jest władny ocenić czy dyrektor wywiązuje się należycie z tych obowiązków, więc nie może mieć decydującego głosu w ocenie pracy dyrektora.

Uwaga uwzględniona. Odstępuje się od regulacji zawartej w art. 6 pkt 3 projektu z dnia 25 czerwca 2018 r. ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

5. Wniosek o zmianę przepisu art. 6a ust. 1 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela w ten sposób, aby ocena pracy nauczyciela następowała po 5 latach pracy w szkole od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego albo po 3 latach na jego prośbę.

Uwaga uwzględniona. O dwa lata zostanie wydłużony okres, co który dokonuje się oceny pracy. Natomiast zgodnie z przepisami ustawy - Karta Nauczyciela ocena pracy na wniosek nauczyciela może być dokonana także w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej.

6. Ustalenie prawa do urlopu wypoczynkowego dyrektora szkoły w wymiarze proporcjonalnym do przepracowanego okresu (art. 64 ustawy – Karta Nauczyciela po ust. 5a dodaje się ust. 5b) w przypadku nawiązania lub ustania stosunku pracy w trakcie roku kalendarzowego.

Wyjaśnienie. Przepis art. 64 ust. 5b ustawy - Karta Nauczyciela dotyczy wyłącznie przypadku nawiązania lub ustania stosunku pracy w trakcie roku kalendarzowego. Nie dotyczy on zatem nauczycieli zatrudnionych przez cały okres roku kalendarzowego, którym w trakcie roku powierzone zostało stanowisko kierownicze w tej szkole. Niemniej jednak w związku ze zgłaszanymi wątpliwościami w zakresie stosowania przepisów regulujących kwestie urlopu wypoczynkowego nauczycieli, przepisy te zostaną poddane szerokiej analizie w ramach prac Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty, w celu ich doprecyzowania, tak aby zaproponowane rozwiązania były spójne systemowo i uwzględniały możliwie jak najwięcej sytuacji, które mogą pojawić się w praktyce.

7. Ustalenie prawa do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (art. 66 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela) dyrektora szkoły w przypadku ustania stosunku pracy.

Uwaga- w art. 6 pkt 11 projektu ustawy znajduje się zmiana do art. 66 KN, która w ust. 2 przewiduje możliwość skorzystania z urlopu uzupełniającego w wymiarze do 35 dni dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w szkole, którzy nie wykorzystali przysługującego im urlopu wypoczynkowego (art. 64 ust. 2a KN) ze względu na rozwiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy. W tym przypadku powstaje wątpliwość czy prawo do urlopu uzupełniającego powstaje także w sytuacji odwołania z funkcji kierowniczej w trakcie roku, ale bez rozwiązywania stosunku pracy. Takie sytuacje w praktyce działania oświaty są najczęstsze, więc ustawodawca powinien zająć stanowisko w kwestii ewentualnego ustalenia prawa do urlopu uzupełniającego w sytuacji odwołania z funkcji bez rozwiązywania stosunku pracy.

Wyjaśnienie - Art. 66 ust. 2 ustawy - Karta Nauczyciela nie dotyczy urlopu uzupełniającego przysługującego nauczycielom pełniącym funkcje kierownicze w szkole, którzy nie wykorzystali przysługującego im urlopu wypoczynkowego, a ekwiwalentu pieniężnego za okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego przysługującego nauczycielom pełniącym w szkole funkcje kierownicze, w sytuacji niewykorzystania go z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, powołania do zasadniczej służby wojskowej albo do odbywania zastępczo obowiązku tej służby, do okresowej służby wojskowej lub do odbywania długotrwałego przeszkolenia wojskowego. Zatem, oczywistym jest, że jeśli nauczyciel zostanie odwołany w trakcie roku szkolnego, bez rozwiązania

stosunku pracy, nauczycielowi nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, tylko urlop ten wykorzystuje w naturze.

8. Określenie terminu wydania przez dyrektora szkoły skierowania na badania lekarskie przeprowadzane przez uprawnionego lekarza (art. 73 ust. 10a ustawy – Karta Nauczyciela)

Uwaga dotyczy uzupełnienia regulacji poprzez wskazanie przesunięcia daty rozpoczęcia urlopu dla poratowania zdrowia o czas trwania procedury odwoławczej.

Wyjaśnienie – obecnie przepisy ustawy – Karta Nauczyciela gwarantują nauczycielowi wykorzystanie urlopu dla poratowania zdrowia w pełnym przysługującym mu wymiarze. Zgodnie z art. 73 ust. 10d-10g cyt. ustawy, nauczycielowi i dyrektorowi szkoły przysługuje odwołanie od wydanego przez uprawnionego lekarza orzeczenia o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem lekarza, który wydał orzeczenie, odpowiednio do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy lub instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy. Podmiot właściwy do rozpatrzenia odwołania wydaje orzeczenie lekarskie po przeprowadzeniu badań lekarskich. Orzeczenie wydane przez właściwy podmiot jest ostateczne. Wzór orzeczenia lekarskiego stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia (Dz. U. poz. 190). Zgodnie z ww. wzorem orzeczenia, podmiot właściwy do rozpatrzenia odwołania jest zobowiązany do określenia w orzeczeniu daty rozpoczęcia i zakończenia urlopu dla poratowania zdrowia udzielonego nauczycielowi w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Jak wynika z powyższego, ostateczny termin udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia oraz jego wymiar określa podmiot właściwy do rozpatrzenia odwołania w orzeczeniu wydawanym w drugiej instancji. Nie może zatem dojść do sytuacji, że termin rozpoczęcia urlopu dla poratowania zdrowia określony przez podmiot rozpatrujący odwołanie w ostatecznym orzeczeniu przypadnie przed rozpatrzeniem odwołania.

F. Uwagi w zakresie przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (art. 44 projektu ustawy) dotyczące ustalania wysokości i wykorzystania dotacji przekazywanych niesamorządowym szkołom i placówkom z budżetów jednostek samorządu terytorialnego

1. Przepisy art. 35 ust. 1, w zakresie przepisów dotyczących ograniczenia kwoty środków z dotacji, wypłacanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczonych na wynagrodzenia osób zatrudnionych w szkołach i placówkach publicznych i niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne

Zgłoszono uwagę, zmierzającą do stosowania dedykowanego jednostkom publicznym, limitu środków przeznaczanych z dotacji na wynagrodzenia pracownicze, szkołom i placówkom niepublicznym

Uwaga została nieuwzględniana. Zróznicowanie wysokości wynagrodzenia pracowników szkół publicznych i niepublicznych wynika przede wszystkim z faktu, że szkoły i placówki niepubliczne mogą pobierać czesne, z którego mogą dofinansować wynagrodzenie pracowników. Szkoły publiczne, nie mogąc pobierać czesnego, nie mają możliwości skorzystania z tego rodzaju dodatkowego finansowania działalności szkoły lub placówki. Od 1 kwietnia 2018 r. średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wynosi 5336 zł, a zatem maksymalne wynagrodzenie osoby zatrudnionej w szkole i placówce publicznej, finansowane ze środków dotacji może wynieść 13 340 zł, a w szkole lub placówce niepublicznej – 8 004 zł w ujęciu miesięcznym.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ww. ustawy dotacje, o których mowa m.in. w art. 29, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań placówek wychowania przedszkolnego, szkół lub placówek w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

1) pokrycie wydatków bieżących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki,

w tym na:

a) wynagrodzenie osoby fizycznej zatrudnionej, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce oraz osoby fizycznej prowadzącej przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego - w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie:

- 250% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy - Karta Nauczyciela - w przypadku publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego,

- 150% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy - Karta Nauczyciela - w przypadku niepublicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, niewymienionych w tiret pierwszym, oraz niepublicznych szkół i placówek.

b) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe[6];

2) zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmujących:

a) książki i inne zbiory biblioteczne,

b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach,

c) sprzęt rekreacyjny i sportowy dla dzieci i młodzieży,

d) meble,

e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne

o wartości nieprzekraczającej wielkości określonej zgodnie z art. 16f ust. 3, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.

Powyższe oznacza, że przepis art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dotyczy:

- każdej osoby fizycznej zatrudnionej, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce,
- osoby fizycznej prowadzącej przedszkole, szkołę lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora tego przedszkola, szkoły lub placówki,
- osoby fizycznej prowadzącej inną formę wychowania przedszkolnego jeżeli prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego.

W opinii MEN powyższe oznacza, że wynagrodzenie nauczyciela zatrudnionego w niepublicznej placówce oświatowej może być pokryte ze środków dotacji w wysokości nieprzekraczającej 150% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, niezależnie od tego jakie zadania wykonuje.

Projektowane brzmienie art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a i b nie zmienia obecnie stosowanego odniesienia do wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967). W projekcie ustawy doprecyzowano jedynie, że limity zawarte w wyżej wymienionych przepisach dotyczą wynagrodzenia w ujęciu rocznym.

Zarówno wynagrodzenie osoby fizycznej podlegającej limitowi w art. 35 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych jak i wynagrodzenie średnie nauczyciela dyplomowanego nie zawiera w sobie składek płaconych przez pracodawcę. Pochodne płacone przez pracodawcę do wynagrodzeń osób zatrudnionych w szkołach „niesamorządowych” nie są wliczane do ww. limitu.

2. Przepisy art. 14 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dotyczące sposobu wyliczania wskaźnika zwiększającego służącego do ustalania wysokości dotacji dla szkół

Zgłoszono uwagę zmierzającą do usunięcia projektowanego przepisu znajdującego się w art. 44 pkt 4 lit. b.

Uwagi nie uwzględniono. Wyżej przywołany przepis dotyczy uwzględniania we wzorze wyliczającym wskaźnik zwiększający środków z 0,4% rezerwy subwencji. Pozostawiono art. 44 pkt 4 lit. b projektu w proponowanym brzmieniu. O uwzględnienie środków z 0,4% rezerwy we wskaźniku zwiększającym wnioskowały samorządy.

3. Przepisy art. 26 ust.5 i art. 26 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, regulujące udzielanie dotacji dla szkół, w których nie realizuje się obowiązku szkolnego, na uczniów, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości, odpowiedni certyfikat lub dyplom zawodowy

W zakresie tych przepisów zgłoszono kilka uwag zmierzających do ich doprecyzowania. Większość z nich przyjęto. Doprecyzowano, o której części oświatowej subwencji ogólnej mowa w ww. przepisach. Umieszczono w projekcie ustawy regulację pozwalającą organowi dotującemu na ustalenie daty ukończenia szkoły przez ucznia. Doprecyzowano, że szkoła może otrzymać dotację „za egzamin” jedynie w przypadku ucznia, który skończył tę szkołę.

4. Dotyczące art. 35 ust. 4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych

Uwaga uwzględniona. Przepis art. 35 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych nie powinien dotyczyć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Przepis ten jest przepisem wtórnym do przepisu art. 8 ww. ustawy, w którym nie ujęto wydatków na prowadzenie zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które to zajęcia nie stanowią realizacji kształcenia specjalnego w rozumieniu przepisów ustawowych.

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka nie jest tożsame z kształceniem specjalnym. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanego przez zespół orzekający działający w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w publicznych poradniach specjalistycznych. Ta grupa dzieci i młodzieży wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Natomiast wczesne wspomaganie rozwoju dziecka organizuje się na podstawie opinii zespołu orzekającego działającego w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w publicznych poradniach specjalistycznych. Wczesne wspomaganie organizuje się w celu pobudzania psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka, od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

5. Uwaga dotycząca dotowania uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Uwaga dotyczyła niejasnych i skomplikowanych przepisów i przedstawiono propozycje do przywrócenia wcześniej funkcjonujących przepisów w zakresie dotowania uczniów niepełnosprawnych.

Przepisy art. 25 ust. 1, 2 i 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych odzwierciedlają poziom i zasady dotowania niesamorządowych szkół publicznych na podstawie przepisów art. 80 ustawy o systemie oświaty, kiedy to dotacja była obliczana w uwzględnieniu wydatków bieżących ponoszonych przez szkoły samorządowe (dotacja nie mogła być niższa niż kwota subwencji przewidziana na ucznia niepełnosprawnego). Wskaźnik zwiększający, wskazany w ww. art. 25 ust 1, 2 i 4, o którym mowa w art. 14 ww. ustawy to wskaźnik określający o jaki procent wydatki bieżące danej JST na dany typ szkoły prowadzonej przez tę JST przewyższają kwotę części oświatowej subwencji ogólnej przewidzianej na ten typ szkoły.

W poprzednio obowiązujących przepisach ustawy o systemie oświaty, uczniowie niepełnosprawni byli dotowani:

- w przypadku niesamorządowych szkół publicznych na podstawie, wyliczonej przez daną JST, podstawowej kwoty dotacji, przy czym, kwota ta nie mogła być niższa niż przewidziana na takiego ucznia kwota w części oświatowej subwencji ogólnej;
- w przypadku szkół niepublicznych w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej,
- w przypadku szkół niepublicznych, w których nie realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji, pod warunkiem uczestnictwa danego ucznia w co najmniej 50% zajęć obowiązkowych.

Z powyższego wynika, że w większości przypadków kwota dotacji na ucznia niepełnosprawnego była równa kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej

subwencji ogólnej (w pierwszym przypadku podstawowa kwota dotacji była najczęściej niższa niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego w części oświatowej subwencji ogólnej).

Aktualne przepisy zawarte w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych upraszczają uprzednio obowiązujące przepisy i wprowadzają proste odniesienie w przypadku wszystkich typów szkół do kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej na takiego ucznia niepełnosprawnego. Dodatkowo w przypadku uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do niesamorządowych szkół publicznych (w tym specjalnych) otrzymują dotacje z budżetu JST podwyższoną w wyniku przemnożenia kwoty przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej przez wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust. 1 (w przypadku szkół specjalnych – przez wskaźnik zwiększający, o którym mowa w art. 14 ust. 2). Rozwiązanie takie jest korzystniejsze z punktu widzenia finansowania organizacji nauki, wychowania i opieki dla ucznia niepełnosprawnego.

Ponadto w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, poza uproszczenie przepisów dotyczących dotowania, zawarto także szereg udogodnień dla szkół dotowanych, np. ograniczenie zmiany wysokości kwoty dotacji na ucznia po przeprowadzeniu niezbędnej aktualizacji (co pozwala na zabezpieczenie płynności finansowej szkół), czy obowiązek publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej zasad dotowania na terenie danej JST.

Natomiast obowiązek aktualizowania wysokości kwoty dotacji obowiązywał również pod rządami poprzednich przepisów.

6. Brak uzasadnienia dla dodania do definicji szkoły zawartej w art. 2 pkt 27 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej

Uwaga nieuwzględniona. Wskutek zgłoszenia przedmiotowej uwagi nastąpiło doprecyzowanie definicji szkoły zawartej w art. 2 pkt 27 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Wyliczenie, w ww. definicji, szkół artystycznych nie spowoduje obowiązku ich dotowania na podstawie art. 25 lub 26 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, ponieważ w przepisach tych mowa jest o przekazywaniu dotacji z budżetu JST będącej dla dotowanej szkoły organem rejestrującym. Zgodnie zaś z zaproponowanym w projekcie ustawy nowym brzmieniem definicji organu prowadzącego, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie jest wymienione jako organ rejestrujący szkoły. W definicji wymieniono jedynie jednostki samorządu terytorialnego, które wydają zezwolenia na podstawie art. 88 ustawy Prawo oświatowe, dokonują wpisu do ewidencji szkół niepublicznych na podstawie art. 168 ww. ustawy lub przekazały szkołę na podstawie art. 9 ww. ustawy.

7. Dotyczące art. 44 pkt 6 – 7 projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Uwaga dotycząca art.44 pkt 6 nie została uwzględniona. W art. 22 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych: zmiana dotyczy dookreślenia wymaganych elementów regulaminu otwartego konkursu ofert. Proponuje się, by regulamin określał w szczególności: czas korzystania przez gminę z placówek wychowania przedszkolnego, z tym że czas ten powinien umożliwiać uczniowi uczęszczanie do danej placówki wychowania przedszkolnego

do czasu zakończenia przez niego korzystania z wychowania przedszkolnego oraz miejsca, w których uczniowie będą kontynuowali wychowanie przedszkolne, po zakończeniu korzystania przez gminę z wyłonionych w otwartym konkursie placówek wychowania przedszkolnego.

Rodzice dzieci korzystających z niepublicznych przedszkoli wyłonionych w drodze otwartego konkursu skarżyli się, że nie są informowani przez organy gminy, jak długo ich dzieci będą mogły korzystać z nauczania, wychowania i opieki w tych przedszkolach. Ponadto, w wielu przypadkach okazywało się, że z usług niepublicznego przedszkola gmina korzystała tylko przez jeden rok, co skutkowało koniecznością zmiany środowiska, w jakim funkcjonowało dziecko. Dodatkowo, nie wskazywano dziecku miejsca dalszej edukacji przedszkolnej, co skutkowało koniecznością ponownego przystępowania do rekrutacji. Rodzice skarżyli się, że w ten sposób uniemożliwia się im skorzystanie z przepisu art. 153 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, stanowiącego, że rodzice mają prawo do corocznego składania na kolejny rok szkolny deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w danym przedszkolu. Proponowana zmiana zakłada, że skorzystanie przez gminę z miejsc oferowanych przez niepubliczne przedszkola w celu zrealizowania zadania nałożonego przepisem art. 31 ust. 9 ustawy Prawo oświatowe, nie będzie się odbywało ze szkodą dla rodziców i ich dzieci.

Wprowadzenie, zgodnie z postulatem, sztywnego zapisu „musi umożliwiać” jest niezasadne i spowodowałoby sytuacje, w której placówki wychowania przedszkolnego, w o których mowa w art. 17 ust. 1, 19 ust. 1 i 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych nigdy nie mogłyby przerwać swojej działalności, gdyż zawsze jakiś rocznik byłby w trakcie realizacji etapu edukacji przedszkolnej (przy założeniu, że co roku przybywałyby do tych placówek nowe dzieci (przepisy nie pozwalają na wstrzymanie rekrutacji).

Niezasadna jest także uwaga 2 – należy bowiem zauważyć, że dzieci już raz były objęte procesem rekrutacji. W związku z tym, że w placówkach o których wyżej mowa obowiązują zasady jak w przedszkolach prowadzonych przez gminę (m. in. opłata 1 zł), oczywistym jest, że po zakończeniu działania np. przedszkola, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, dzieci korzystające w nim z edukacji przedszkolnej powinny być skierowane (bez rekrutacji) do przedszkola gminnego lub innego niepublicznego za 1 zł. (wójt, burmistrz, prezydent miasta skorzysta z katalogu, o którym mowa w art. 31 ust. 10 upo.).

Uwaga dotycząca art.44 pkt 7 nie została uwzględniona. Należy zauważyć, że zakładanie i wybór szkół innych niż publiczne opisane jest odrębnie i szczególnie w Konstytucji – w kategorii praw i wolności obywateli (rodziców) i instytucji. Konstytucja następnie określa tym samym przepisem możliwy zakres interwencji ustawodawcy w tak opisaną formułę szkolnictwa. Ustawa musi odzwierciedlać zróżnicowanie wynikające z przepisów ustrojowych.

Niepubliczne przedszkola prowadzi inną dokumentację w tym także dysponują umowami zawartymi z rodzicami, które potwierdzają, czy dane dziecko jest wychowankiem przedszkola, czy też nie. Wprowadzanie dodatkowych regulacji wyłącznie w celu ułatwienia kontroli przez organy dotujące nie wydaje się zasadne.

8. Dotowanie branżowej szkoły II stopnia. Uwaga dotyczyła niejasnych przepisów w zakresie ustalania dotacji za zdany egzamin. Wątpliwości dotyczyły czy dotacja dla BSII

jest wypłacana po jednoczesnym spełnieniu dwóch warunków (świadectwo dojrzałości i certyfikat kwalifikacji zawodowej).

Uwaga uwzględniona. Intencją projektodawcy było umożliwienie dotowanej branżowej szkole II stopnia uzyskanie dotacji zarówno w przypadku uzyskania świadectwa dojrzałości, jak i certyfikatu kwalifikacji zawodowej. Przepisy art. 25 ust. 5 i 26 ust. 5 zostaną doprecyzowane, tak aby było jasne, że w przypadku ucznia ww. szkoły można uzyskać dotację również w przypadku gdy uczeń uzyska tylko np. świadectwo dojrzałości.

9. Dotowanie kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Uwaga dotycząca wątpliwości interpretacyjnych została uwzględniona. Zaproponowano w projektowanym art. 31a ust. 1 zastąpienie wyrazów „na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego” wyrazami „na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który uczestniczy w kursie”. W art. 31a ust. 2 ustawy wyrazy „na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego” zastępuje się wyrazami „na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, który zdał ten egzamin”. Doprecyzowane odpowiednio zostaną przepisy art. 25 ust. 5 i art. 26 ust. 5.

W art. 33 ust. 1 pkt 1 dodano odesłanie do art. 31a ust. 1. W art. 34 ust. 1 ustawy należy dodać odesłanie do dotacji, o której mowa w art. 31a ust. 1. Uwzględniono uwagę dotyczącą odesłania w art. 34 ust. 1a ustawy do art. 31a ust. 2 zamiast do całego art. 31a. Doprecyzowano zastrzeżenia dotyczące liczby części, w której jest wypłacana dotacja, o której mowa w art. 31a ust. 1 ustawy. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej wprowadzenia proporcjonalności wysokości dotacji za uczestnictwo w stosunku do długości trwania kursu. Uwzględniono uwagę dotyczącą art. 48 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. W dodawanym art. 41a wyrazy „ustala wysokość” zostaną zastąpione wyrazami „oblicza wysokość”.

10. Dotowanie szkół niepublicznych

Projekt ustawy nie dotyczy zmian w głównych, od dawna stosowanych, zasad dotowania szkół i placówek niesamorządowych. Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. 2017 r., poz. 2203) zastąpiła wcześniej stosowane przepisy zawarte w art. 80 i art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zasady dotowania publicznych i niepublicznych szkół prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, wprowadzone ustawą o finansowaniu zadań oświatowych, ulegając uproszczeniu, nie zmieniły jednocześnie głównych zasad i zróżnicowania w zasadach dotowania publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty. w opinii Ministerstwa Edukacji Narodowej, dotowanie szkół publicznych i niepublicznych nie było i nie powinno być identyczne. Wysokość dotacji przekazywanych na uczniów niesamorządowych szkół publicznych, odzwierciedlała i odzwierciedla wysokość wydatków bieżących ponoszonych przez publiczne szkoły prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego z uwagi na fakt, że szkoła publiczna - w przeciwieństwie do niepublicznej - nie może być dofinansowywana z opłat pobieranych od rodziców uczniów (szkoły publiczne są w Polsce szkołami bezpłatnymi dla uczniów). Na uczniów niepublicznych szkół, z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, przekazywane są środki w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na tych uczniów w

części oświatowej subwencji ogólnej. Uproszczone od 1 stycznia 2018 r. reguły dotowania, co do zasady, pozwoliły jednocześnie zachować dotychczasowy poziom środków przekazywanych w ramach dotacji, wypłacanych na zasadach opisanych w ustawie o systemie oświaty. Ponadto w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, poza uproszczenie przepisów dotyczących dotowania, zawarto także szereg udogodnień dla szkół dotowanych, np. ograniczenie zmiany wysokości kwoty dotacji na ucznia po przeprowadzeniu niezbędnej aktualizacji (co pozwala na zabezpieczenie płynności finansowej szkół), czy obowiązek publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej zasad dotowania na terenie danej JST.

Kwota dotacji ogółem udzielonych w roku 2017 z budżetów jednostek samorządu terytorialnego szkołom i placówkom niesamorządowym wyniosła ponad 6,5 mld zł (w tym szkołom i placówkom publicznym - prawie 1,3 mld zł, a niepublicznym – prawie 5,3 mld zł). Kwota dotacji ogółem udzielonych zarówno szkołom i placówkom publicznym jak i niepublicznym w ostatnich latach rośnie. Ponadto, niemalejąca liczba szkół niepublicznych nie świadczy o tym, aby środki przekazywane tym szkołom były niewystarczające.

Odnosząc się do, nierówności w dotowaniu publicznych i niepublicznych szkół, które otrzymują dotacje w przypadku gdy uczeń zda egzamin, należy wyjaśnić, że taka nierówność nie występuje. Zarówno publiczne jak i niepubliczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny, otrzymują dwie dotacje:

- na ucznia uczęszczającego do szkoły (w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla danego powiatu),
- na ucznia, który zdał egzamin (w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla danego powiatu).

11. Rozszerzenie katalogu jednostek oświatowych, w których można przeznaczać środki, o których mowa w pkt 2, rozszerzyć o Centra Kształcenia Zawodowego, a w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r. również o ośrodki doskonalenia i doskonalenia zawodowego

Uwaga nie została uwzględniona. Samorząd nie otrzymuje dodatkowych środków naliczanych wagą w subwencji na uczniów w ODiDZ. Do ODiDZ są kierowani uczniowie z terenów różnych powiatów. Powiat, który prowadzi taki ODiDZ zawiera porozumienie z innymi powiatami w związku z kształceniem uczniów nie ze swojego powiatu. Nie wydaje się właściwe umożliwienie powiatowi „rozliczenia się” (w ramach art. 8 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych) z wydatków ponoszonych w ODiDZ na kształcenie specjalne w przypadku gdy nie otrzymał środków w subwencji na ten cel. Uzasadnienie odnośnie CKZ jest analogiczne.

G. Uwagi w zakresie zmian w systemie informacji oświatowej (SIO)

1. Umożliwienie zbierania danych dziedzinowych: data rozpoczęcia i zakończenia kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz wczesnego wspomaganie rozwoju, zorganizowanych na podstawie opinii lub orzeczenia

Uwaga uwzględniona. Zaproponowano przepisy prawa uwzględniające uwagę.

2. Zmiana konstrukcji wyliczenia danych, które są pobierane z bazy danych SIO przez okręgowe komisje egzaminacyjne

Uwaga uwzględniona. Przepis zostanie przerehabilitowany.

3. Dodanie przepisu przejściowego, który zapewni zachowanie numerów REGON dotychczasowych placówek kształcenia praktycznego i dotychczasowych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, także wchodzących w skład zespołów, które od dnia 1 września 2019 r. z mocy prawa stają się centrami kształcenia zawodowego

Uwaga uwzględniona. Zaproponowano dodanie przepisów przejściowych, na podstawie których samodzielne placówki kształcenia praktycznego i ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego stające się z dniem 1 września 2019 r. centrami kształcenia zawodowego zachowują swój dotychczasowy numer REGON. Natomiast w przypadku zespołu szkół i placówek oświatowych (zarówno zespołu dwuelementowego składającego się z placówki kształcenia praktycznego i ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego, jak i zespołu w skład, którego wchodzi więcej podmiotów) zostanie zachowany dotychczasowy numer REGON ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego.

4. Wprowadzenie możliwości upoważnienia przez kierowników jednostek pracowników Centów Usług, obsługujących przedszkola z zakresu obsługi finansowo księgowej do wprowadzania danych kadry pedagogicznej oraz kosztów w zmodernizowanym systemie informacji oświatowej

Uwaga nieuwzględniona. W rozdziale 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej został szczegółowo uregulowany dostęp do bazy danych SIO. Zgodnie z przyjętą hierarchią upoważniania oraz przyznawania danych dostępowych do bazy danych SIO dyrektor szkoły/placówki oświatowej może upoważnić i przyznać dane dostępowe swoim pracownikom. Dyrektor szkoły/placówki oświatowej także blokuje swoim pracownikom dostęp do bazy danych SIO. Jest on osobą, która powinna kontrolować dostęp do bazy danych SIO w swoim podmiocie. Natomiast w odniesieniu do pracownika CUW dyrektor szkoły/placówki oświatowej nie sprawuje żadnej formalnej kontroli.

Zgodnie z art. 49 ustawy o SIO przekazanie danych do bazy danych SIO jest równoznaczne z potwierdzeniem przez kierownika podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO zgodności przekazanych danych ze stanem faktycznym i dokumentacją szkoły, placówki oświatowej lub innej jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty.

Ponadto, w celu ułatwienia wykazywania danych w nowym SIO, w zakresie danych dziedzinowych nauczyciela, ustawą z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 949, z późn. zm.), która weszła w życie 24 lipca 2017 r. zostało zmienione, że dane dotyczące wynagrodzeń nauczycieli nie będą przekazywane co miesiąc, a dwa razy w ciągu roku.

5. Usunięcie przepisu mówiącego o gromadzeniu danych dotyczących liczby uczniów uczestniczących w zajęciach wychowania do życia w rodzinie – według klas, do których uczniowie uczęszczają, oraz płci

Uwaga nieuwzględniona. Dane dotyczące liczby uczniów uczestniczących w zajęciach wychowania do życia w rodzinie są to dane gromadzone zbiorczo. Nie są to dane gromadzone indywidualnie dla danego ucznia. Informacja o uczęszczaniu na takie zajęcia nie jest daną wrażliwą.

6. Umożliwienie izbom rzemieślniczym wykazywania danych w bazie danych SIO

Wyjaśnienie. Obecnie, w związku ze zmianą wprowadzoną ustawą z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej oraz niektórych innych ustaw, nowe SIO funkcjonuje poprzez stronę internetową, a nie za pomocą aplikacji. Zmiana architektury nowego SIO na system funkcjonujący poprzez stronę internetową wiąże się z zaawansowanymi i czasochłonnymi pracami technicznymi. W związku z tym, kolejne funkcjonalności nowego SIO w wersji przeglądarkowej są uruchamiane sukcesywnie. Udostępnienie izbom rzemieślniczym możliwości wykazywania w nowym SIO danych, o których mowa w art. 25 ustawy o SIO nastąpi w IV kwartale tego roku.

H. Pozostałe uwagi

1. Uwaga dotycząca dodania w art. 36 ustawy Prawo oświatowe ust. 16a w brzmieniu: „Uczeń klasy siódmej lub ósmej szkoły podstawowej, który ma dwuletnie opóźnienie w cyklu kształcenia związane z sytuacją życiową lub zdrowotną, uniemożliwiające kontynuowanie nauki w szkole podstawowej dla młodzieży, może wypełniać obowiązek szkolny w szkole realizującej przygotowanie zawodowe” nie została uwzględniona.

Ustawa Prawo oświatowe nie przewiduje możliwości tworzenia szkół dla młodzieży o strukturze klasy VII i VIII. W przypadku młodzieży opóźnionej w cyklu kształcenia i nie rokującej ukończenia szkoły podstawowej mogą oni kontynuować naukę w ośmioletniej szkole podstawowej w oddziałach przysposabiających do pracy lub kontynuować naukę, i tym samym realizację obowiązku szkolnego, w szkołach podstawowych dla dorosłych.

2. Uwaga dotycząca potrzeby uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego

Uwaga niezasadna. Przepis projektowanego art. 164 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe odnosi się do wszystkich języków nowożytnych obowiązkowo nauczanych na danym etapie edukacyjnym.

3. Uwaga dotycząca zakresu treści komunikatu o egzaminie maturalnym z informatyki nie została uwzględniona.

Komunikat o egzaminie maturalnym z informatyki ma na celu określenie warunków, w jakich egzamin ten może być przeprowadzany, co jest niezbędne ze względu na zapewnienie rzetelności i trafności egzaminowania. Komunikat ten nie określa możliwych form technicznych organizowania egzaminu z danego przedmiotu (wersja papierowa vs. egzamin przy komputerze) – przepis nie ma tego na celu. Inne przepisy ustawy i rozporządzenia wskazują, czy egzamin przeprowadzany jest w formie pisemnej (np. egzamin ósmoklasisty, egzamin maturalny), czy przy komputerze (część pisemna egzaminu zawodowego).

4. Dotyczące przepisów ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji w zakresie
 - spójności celów, pojęć i narzędzi w kontekście procesu uczenia się przez całe życie i budowy Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji;
 - zakresu nowelizacji ustawy o ZSK i jej spójności z projektem.

Uwaga niezasadna. Projekt przewiduje rozwiązania integrujące system kształcenia zawodowego ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji (ZSK), jak również przewidujące wykorzystanie w szkolnictwie zawodowym dorobku wypracowanego w trakcie tworzenia i wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Do rozwiązań takich należy wprowadzenie możliwości zawierania przez dyrektorów szkół umów z instytucjami certyfikującymi kwalifikacje rynkowe włączone do ZSK dotyczących jednokrotnego, nieodpłatnego przystąpienia przez uczniów lub absolwentów do walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, jak również wprowadzany do ustawy o ZSK obowiązek uwzględniania we wniosku o włączenie kwalifikacji rynkowej do ZSK informacji dotyczących możliwości „przygotowania do jej uzyskania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe lub w ramach kursu umiejętności zawodowych, o którym mowa w art. 3 pkt 35a tej ustawy, lub możliwości jej wykorzystania w celu potwierdzania dodatkowych umiejętności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 tej ustawy;”, jak również wskazania dodatkowych umiejętności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się;”.

Wykorzystanie metodologii opisu kwalifikacji wypracowanej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji znajduje odzwierciedlenie w projekcie art. 46 ust. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zgodnie z którym wniosek ministra właściwego w zakresie zawodu dotyczący wprowadzenia, wykreślenia zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych albo zmiany w zakresie zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych obejmuje „propozycję opisu zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, wraz ze zbiorem oczekiwanych efektów kształcenia oraz kryteriów weryfikacji tych efektów, sporządzonego z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, a w przypadku wprowadzenia lub zmiany zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie propozycję przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3–6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji”.

Odnosząc się do kwestii zakresu nowelizacji ustawy o ZSK należy zauważyć, że kompleksowa nowelizacja tej ustawy przewidziana jest w 2019 r. Obecnie trwają w tej kwestii wstępne prace robocze oraz prekonsultacje z interesariuszami, mające na celu ustalenie jej zakresu.

5. Dotyczące zmian niektórych innych ustaw:

- a) w zakresie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami.

Uwaga w sprawie wykreślenia zapisów dotyczących rozpoczęcia przez uczniów począwszy od klasy I branżowej szkoły I stopnia przygotowania do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C oraz C + E nie została uwzględniona. W zawodzie kierowca mechanik przewiduje się przygotowanie jedynie do uzyskania prawa jazdy kat. C, a nie C+E. Badania psychologiczne przed rozpoczęciem nauki w zawodzie są niezbędne do zminimalizowania ryzyka podejmowania błędnych decyzji edukacyjnych przez uczniów, którzy nie posiadają predyspozycji psychologicznych do podjęcia nauki w tym zawodzie. Tego rodzaju rozwiązanie będzie korzystne zarówno z punktu widzenia ucznia, jak i nauczycieli zawodu. Biorąc pod uwagę wiek kandydatów do szkół przewiduje się, że po zakończeniu nauki przed podjęciem pracy w zawodzie badania zostaną powtórzone celem uwzględnienia zmian jakie mogłyby ewentualnie zajść w psychice uczniów na przestrzeni lat przypadających na kształcenie w zawodzie (badanie psychologiczne przeprowadzane u kandydata do szkoły nie będzie uznane do wydania prawa jazdy kategorii C);

- b) uwaga dotycząca proponowanej zmiany w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie została uwzględniona. Projekt ustawy zmienia wyżej wymienioną ustawę wyłącznie w zakresie dostosowania pojęć do nowego nazewnictwa;
- c) uwaga dotycząca definicji bezrobotnego, o której mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- d) uwaga dotycząca art. 26 projektu ustawy, w którym przedstawiono propozycję zmiany ustawy Prawo telekomunikacyjne w zakresie definicji tzw. jednostek uprawnionych w zakresie usługi powszechnej.

Wyjaśnienie. Wszystkie szkoły niepubliczne w systemie oświaty będą szkołami posiadającymi prawa publiczne. Szkoły artystyczne pozostają bez zmian.

Wyjaśnienie. Zmiana przepisu polega jedynie na dopisaniu branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej funkcjonujących w formach - stacjonarnej i zaocznej, analogicznie jak w obecnej szkole dla dorosłych.

W zakresie wprowadzenia bezpłatnych badań psychologicznych dla kandydatów do kształcenia się w zawodach: kierowca mechanik i technik transportu drogowego uwaga została uwzględniona, przepis zostanie skorygowany.

6. Podstawa zatrudnienia nauczycieli i specjalistów w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, a także rozliczania dotacji budżetowej w tym zakresie

1 września 2018 r. wejdzie w życie przepis art. 10a *Karty Nauczyciela*, dodany ustawą o *finansowaniu zadań oświatowych*, zgodnie z którym, w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego nauczycieli zatrudnia się na podstawie umowy o pracę, zgodnie z ustawą - *Kodeks pracy*.

Od 1 września 2018 r. z przepisów będzie zatem wprost wynikał obowiązek zatrudniania nauczycieli w ww. jednostkach na podstawie umowy o pracę. Przepis ten będzie miał zastosowanie w przypadku zatrudniania wszystkich nauczycieli, niezależnie od zajmowanego stanowiska czy wymiaru zatrudnienia, a więc także do zatrudniania nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych.

Uregulowanie sposobu zatrudniania nauczycieli w ww. przedszkolach, szkołach i placówkach dokonane zostało w celu zapewnienia odpowiedniej jakości procesu nauczania w tych jednostkach, bezpieczeństwa uczniów i wychowanków, a także w trosce o zapewnienie nauczycielom tych jednostek możliwości korzystania z uprawnień pracowniczych. Do prowadzenia zajęć nierzadko nawiązywane są z nauczycielami umowy cywilnoprawne, których istota z jednej strony nie jest dostosowana do charakteru pracy nauczyciela, z drugiej zaś ogranicza możliwość korzystania przez nauczycieli z uprawnień pracowniczych. O zapewnienie możliwości korzystania z takich uprawnień nauczyciele niesamorządowych przedszkoli i szkół wielokrotnie postulowali do Ministra Edukacji Narodowej. Charakter pracy nauczyciela przesądza bowiem, że zatrudnienie nauczycieli nosi cechy stosunku pracy i powinno być dokonywane na podstawie umowy o pracę.

Powyższa zmiana została dokonana w celu zapewnienia właściwej realizacji obowiązujących przepisów ustawy – *Prawo oświatowe*, które określają wymagania, jakie musi spełniać niepubliczne przedszkole oraz szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej. Zarówno niepubliczne przedszkole jak i szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej obowiązane są do zatrudniania nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje. Odstąpienie od tego wymogu dopuszczalne jest jedynie w uzasadnionych przypadkach, za zgodą kuratora oświaty a w przypadku zatrudnienia do zajęć z zakresu kształcenia zawodowego - za zgodą organu prowadzącego.

W świetle obowiązujących już przepisów, właściwa organizacja pracy przedszkola czy szkoły wiąże się co do zasady z koniecznością zatrudniania przez ww. przedszkola i szkoły nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje, a nie zakupem usług edukacyjnych od zewnętrznych podmiotów. Rozwiązanie takie nie gwarantuje bowiem dyrektorowi szkoły możliwości odpowiedniego nadzorowania osób świadczących takie usługi, jak również nie zapewnia bezpieczeństwa dzieciom pozostającym pod opieką osób realizujących daną usługę. Przewidziane dla nauczycieli w *Karcie Nauczyciela* wymogi dotyczące niekaralności nie znajdują zastosowania w przypadku zawarcia z nauczycielem umowy cywilnoprawnej czy też zakupu usługi edukacyjnej od zewnętrznej firmy.

Jednocześnie należy podkreślić, że przepis art. 10a *Karty Nauczyciela* ma zastosowanie wyłącznie do zatrudniania nauczycieli. Nie dotyczy on natomiast innych stanowisk pracy. Przepis ten nie znajdzie zatem zastosowania:

- do zatrudniania osób niebędących nauczycielami, posiadających przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola lub szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć (art. 15 ust. 1, 2 i 6 ustawy – *Prawo oświatowe*),
- w przypadkach, w których obowiązujące przepisy nie wymagają zatrudnienia nauczyciela posiadającego wymagane kwalifikacje, dotyczy to np. stanowiska fizjoterapeuty czy też pomocy nauczyciela w przedszkolu, na których to stanowiskach nie są wymagane kwalifikacje pedagogiczne.

Kwestia zatrudniania nauczycieli w niesamorządowych przedszkolach, szkołach i placówkach jest przedmiotem szczególnego zainteresowania Ministerstwa Edukacji Narodowej. Ministerstwo będzie monitorowało i analizowało funkcjonowanie w praktyce przepisu art. 10a *Karty Nauczyciela*, ze zwróceniem szczególnej uwagi na pojawiające się ewentualne problemy. Wyniki tych analiz posłużą do rozważenia ewentualnej nowelizacji tego przepisu.

7. Brak w ustawie liczby godzin praktycznej i teoretycznej nauki zawodu
Wyjaśnienie. Przepisy te określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

8. Uwagi dotyczące projektowanego art. 14 ust. 3 ustawy Prawo Oświatowe
Uwaga dotycząca uwzględnienia w pkt 1 również podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego jest bezzasadna. Przepis nie dotyczy szkół artystycznych.

Art. 14 ust. 3 w aktualnym brzmieniu podobnie jak w brzmieniu doczasowym nakazuje szkole niepublicznej spełnianie wymagań określonych w tym artykule poprzez sformułowania że szkoła: realizuje, stosuje, prowadzi, zatrudnia itp.

9. Uwaga dotycząca braku uwzględnienia w niektórych przepisach ustawy Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie oświaty pojęcia „opiekunów prawnych”
Wyjaśnienie. Zarówno przepisy ustawy Prawo oświatowe jak i ustawy o systemie oświaty definiują pojęcie rodziców – przez którego należy rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

10. Uwaga dotycząca przepisów przejściowych zobowiązujących wydawców do wydania cyfrowych wersji podręczników od 1 stycznia 2019 r., nie została uwzględniona.

11. Uwaga dotycząca art. 25 dotyczącego klas wstępnych przygotowujących uczniów do kontynuowania nauki w oddziałach dwujęzycznych w liceach i technikum, o których mowa w ust 3 tego przepisu.

Wyjaśnienie. Przepis nie jest przedmiotem nowelizacji. Jednocześnie zasady dotyczące organizacji nauczania i oceniania w klasie wstępnej powinny być zawarte w statucie szkoły (która prowadzi takie klasy) - zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo oświatowe. Dodatkowo należy pamiętać, że podczas procedowania tych przepisów w 2016 r. nie wnoszono uwag w zakresie oceniania i klasyfikowania w klasie wstępnej.

12. Uwaga dotycząca określenia przez Ministra Edukacji Narodowej rozporządzenia w sprawie prowadzenia rejestru certyfikatów uzyskiwanych w procesie edukacji pozaformalnej oraz unormowania zasad współpracy z dostawcami technologii i szkoleń ze szkołami publicznymi.

Wyjaśnienie. W projekcie ustawy przewidziano możliwość przygotowania uczniów do potwierdzenia umiejętności niezbędnych do uzyskania różnych certyfikatów. Opis umiejętności dodatkowych możliwych do potwierdzenia w szkole może być także opisany w rozporządzeniu o zawodach szkolnictwa branżowego w załączniku, w którym opisane są umiejętności dodatkowe. Opis takich umiejętności może zgłaszać minister właściwy dla danego zawodu.

13. Poprawność językowa oraz terminologia używana w ustawie Prawo oświatowe

Część uwag redakcyjnych zgłaszanych przez partnerów społecznych w odniesieniu do projektowanych przepisów zostało uwzględnionych w projekcie. Uwagi redakcyjne dotyczące obowiązujących przepisów zostały uznane jako niezasadne, z uwagi na to, że nie dotyczyły projektowanych zmian.

14. Uwaga dotyczy art. 172 ust 6 w zakresie zmiany nazwy szkoły niepublicznej poprzez dodanie w jej nazwie „niepubliczna”.

Wyjaśnienie: uwagę proponuje się uwzględnić, bowiem spowoduje dodatkowe koszty dla organów prowadzących szkoły niepubliczne poprzez obligatoryjną wymianę pieczęci, szyldów, druków szkolnych i pozostałej dokumentacji szkolnej.

15. Uwaga odnosi się do udostępnienia aplikacji do ustalania najbliższej JST na użytek wyliczania wysokości dotacji. Jednocześnie wskazano na problemu – braku katalogu wydatków, które powinny być wliczane do podstawy obliczania wysokości podstawowej kwoty dotacji.

Przepisy art. 10 ust. 19 i 20 dotyczą jedynie narzędzi pomocniczych używanych przy ustalaniu najbliższej gminy lub najbliższego powiatu w przypadku, gdy JST nie prowadzą odpowiednio danego typu lub rodzaju dotowanej szkoły lub placówki oraz wskazują na obowiązek przekazania przez wybraną, najbliższą gminę lub powiat, danych niezbędnych do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji lub wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

W art. 9 ww. ustawy znajduje się definicja wydatków bieżących stworzona na potrzeby obliczania dotacji przekazywanych niesamorządowym szkołom i placówkom. Zgodnie z brzmieniem ww. art. 9, ilekroć jest mowa o wydatkach bieżących, należy przez to rozumieć wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o

finansach publicznych, na prowadzenie przez jednostkę samorządu terytorialnego odpowiednio przedszkoli, szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, innych form wychowania przedszkolnego, szkół danego typu lub placówek danego rodzaju lub na finansowanie działalności internatów w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w tym w jednostkach organizujących wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, odpowiednio zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego lub poniesione w roku budżetowym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, bez uwzględnienia wydatków odpowiednio zaplanowanych na wydzielonym rachunku, o którym mowa w art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, lub poniesionych ze środków zgromadzonych na tym rachunku, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 5 i art. 35 ust. 2. Ponadto, w art. 12 ww. ustawy – w obowiązującym, niezmiennym brzmieniu - zdefiniowano wydatki bieżące nieuwzględniane przy obliczaniu wysokości ww. dotacji.

16. Uwaga dotyczy projektowanej zmiany w art. 24 w ust. 3 oraz zmiany w art. 27 ust. 3.

Zmiana dotyczy naliczania dotacji dla szkoły lub placówki w przypadku nie otrzymania stosownego oświadczenia od rodziców. Wg wnoszącego uwagę przyjęcie takiego rozwiązania spowoduje uznaniowe rozstrzygnięcie dokonywane przez urzędnika, nie opiera się na racjonalnych przesłankach i otwiera pole do ew. nadużyć. Uwaga nie została uwzględniona bowiem projektowane rozwiązanie będzie stosowane sporadycznie. Będzie miało zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy rodzice (dorosły uczeń) nie prześlą stosownego oświadczenia o wyborze „szkoły wiodącej”, a uczeń będzie zapisany do więcej niż jednej szkoły w tym samym terminie.

Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.



Warszawa, dnia 25 września 2018 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.987.2018 / 16/BC

dot.: RM-10-140-18 z 21.09.2018 r.

Pan
Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Minister Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU
Krzysztof Gajkowski
Krzysztof Gajkowski

Do wiadomości:

Pani Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie zawodów szkolnictwa branżowego

Na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa ogólne cele i zadania kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego, podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz możliwości nabywania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, w tym zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych w odniesieniu do wybranych dodatkowych umiejętności zawodowych.

§ 2. 1. Ogólne cele i zadania kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w § 1, stanowią załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w § 1, stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, o których mowa w § 1, przyporządkowanych do branż, stanowią załączniki nr 3 – n do rozporządzenia.

4. Możliwości nabywania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w § 1, stanowią załącznik nr n+1 do rozporządzenia.

5. Rozporządzenie stosuje się do:

- 1) szkół ponadpodstawowych, o których mowa odpowiednio w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, c, e i f ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe:
 - a) pięcioletniego technikum – począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w klasie I tej szkoły,

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

- b) trzyletniej branżowej szkoły I stopnia – począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w klasie I tej szkoły, która rozpoczyna się z dniem 1 września 2019 r. lub z dniem 1 lutego 2020 r.,
 - c) dwuletniej branżowej szkoły II stopnia – począwszy od roku szkolnego 2022/2023 w semestrze I tej szkoły,
 - f) szkoły policealnej – począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w semestrze I tej szkoły
- a w latach następnych także w kolejnych klasach lub semestrach tych szkół;
- 2) klas I dotychczasowego czteroletniego technikum – począwszy od roku szkolnego 2019/2020, a w latach następnych także w kolejnych klasach tej szkoły.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej
z dnia ... (poz. ...)
Załącznik nr 1

OGÓLNE CELE I ZADANIA KSZTAŁCENIA W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO

Kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego jest realizowane w szkołach ponadpodstawowych: branżowej szkole I stopnia, technikum, branżowej szkole II stopnia oraz szkole policealnej.

Kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego jest także realizowane na kwalifikacyjnych kursach zawodowych prowadzonych przez podmioty, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), oraz na kursach umiejętności zawodowych, o których mowa w przepisach w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Celem kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe powinien legitymować się pełnymi kwalifikacjami zawodowymi, a także być przygotowany do uzyskania niezbędnych dla przyszłego pracodawcy uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych określonych w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji albo osiąść w trakcie nauki dodatkowe umiejętności zawodowe związane z nauczaniem zawodem, które mogą być kształcone po zrealizowaniu treści podstawy programowej w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie. W szkole, dodatkowe umiejętności, podobnie jak przygotowanie do nabycia uprawnień zawodowych lub kwalifikacji rynkowych, kształcone są w wymiarze liczby godzin wynikającej z różnicy między liczbą godzin przeznaczoną na kształcenie zawodowe określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin przeznaczoną na realizację podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: nowe techniki i technologie, idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

Bliska współpraca szkół prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami stanowi istotny element nowoczesnego kształcenia, odpowiadającego potrzebom współczesnej gospodarki.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie

kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, a tym samym zapewni im możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

Elastycznemu reagowaniu systemu kształcenia zawodowego na potrzeby rynku pracy, jego otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów ma służyć wyodrębnienie kwalifikacji w poszczególnych zawodach wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Szkoły i inne podmioty, prowadzące kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego, dokonują bieżącej oceny stopnia osiągnięcia przez uczących się zakładanych efektów kształcenia oraz ich przygotowania do potwierdzania kwalifikacji zawodowych. System egzaminów zawodowych umożliwia oddzielne potwierdzanie w toku kształcenia każdej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Działalność edukacyjna szkoły w zakresie kształcenia w danym zawodzie jest określona w programie nauczania tego zawodu, dopuszczonym do użytku w szkole. Program nauczania zawodu realizowany w szkole uwzględnia wszystkie elementy podstawy programowej kształcenia w zawodzie. Może również wykraczać poza treści nauczania ustalone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie.

Uczeń/słuchacz, który w procesie kształcenia zrealizował treści wynikające z efektów kształcenia w pierwszej kwalifikacji nie powtarza tych treści, które są tożsame z treściami określonymi w drugiej kwalifikacji, z wyjątkiem języka obcego zawodowego.

Zawody nauczane w systemie oświaty są określone w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego to usystematyzowany układ tabelaryczny obejmujący:

- 1) uporządkowane alfabetycznie branże oraz przyporządkowane do nich zawody, zgodne z nazwami oraz symbolami cyfrowymi ustalonymi w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
- 2) poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji pełnych;
- 3) wnioskodawców – ministrów, na wniosek których wprowadzono zawody do klasyfikacji (ministrów właściwych w zakresie danego zawodu – wyznaczonych ze względu na odpowiedni dział administracji rządowej, wskazany w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 762 i 1090);
- 4) branże, do których są przypisane poszczególne zawody wpisane do klasyfikacji zawodów

szkolnictwa branżowego;

- 5) typy szkół ponadpodstawowych, w których może odbywać się kształcenie w danym zawodzie, tj. trzyletnią branżową szkołę I stopnia, dwuletnią branżową szkołę II stopnia, pięcioletnie technikum oraz szkołę policealną o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku;
- 6) nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie;
- 7) poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji częściowej (kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie);
- 8) możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie lub na kursach umiejętności zawodowych;
- 9) szczególne uwarunkowania lub ograniczenia związane z kształceniem w danym zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, zawarte we wnioskach ministrów właściwych w zakresie zawodów.

Zawody wpisane do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego to zawody jednokwalifikacyjne i dwukwalifikacyjne.

Zawody jednokwalifikacyjne to przede wszystkim zawody nauczane w branżowej szkole I stopnia. Wśród zawodów, w których kształcenie jest prowadzone w technikum, dominują zawody dwukwalifikacyjne. W zawodach nauczanych w technikum pierwszą kwalifikacją jest w wielu przypadkach kwalifikacja ustalona dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I stopnia, a stanowiąca merytoryczną i programową podbudowę do nabywania kolejnych – wyższych – kwalifikacji w zawodzie w ramach tego samego obszaru kształcenia. W zawodach tzw. szerokoprofilowych, dla których podbudowę merytoryczną i programową stanowi wiele zawodów nauczanych w branżowej szkole I stopnia, przewidziano możliwość alternatywnego wyboru kwalifikacji stanowiących pierwszą kwalifikację w zawodzie.

Kształcenie w branżowej szkole II stopnia będzie odbywało się w zawodach, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły – będą to zawody kształcone na poziomie technika, które posiadają kwalifikację wspólną z zawodem nauczonym w branżowej szkole I stopnia. Tym samym, w branżowej szkole II stopnia kształcenie będzie prowadzone wyłącznie w tych zawodach, które stanowią kontynuację kształcenia w branżowej szkole I stopnia. W branżowej szkole II stopnia będzie realizowana jedynie druga kwalifikacja częściowa wyodrębniona w danym zawodzie na poziomie technika.

Kształcenie w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego jest prowadzone w oparciu o podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego stanowi obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, uwzględnianych w programach nauczania, oraz kryteria weryfikacji tych efektów, umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także

warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie i sprzęt niezbędne do realizacji tego kształcenia oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie.

Zestaw oczekiwanych efektów kształcenia właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie został podzielony na jednostki, z których każda może być nauczana na kursach umiejętności zawodowych, o których mowa w przepisach w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, chyba że ograniczenie możliwości prowadzenia kursów umiejętności zawodowych zostanie określone w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Dla celów kształcenia, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, określono branże, uporządkowane według kolejności alfabetycznej, do których przypisane są poszczególne zawody, przyporządkowane ze względu na specyfikę umiejętności zawodowych oraz obszar, w jakim umiejętności te są wykorzystywane podczas wykonywania zadań zawodowych:

- 1) branża fryzjersko – kosmetyczna (FRK),
- 2) branża handlowa (HAN),
- 3) (...),
- n) (...).

Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego została podzielona na jednostki efektów kształcenia właściwe dla kwalifikacji oraz:

- 1) BHP – bezpieczeństwo i higiena pracy,
 - 2) JOZ – język obcy zawodowy,
 - 3) KPS – kompetencje personalne i społeczne,
 - 4) OMZ – organizacja pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika lub branżowej szkoły II stopnia)
- właściwe dla kwalifikacji.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie oznaczono kodem składającym się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do branży, oraz kolejną liczbą o charakterze porządkowym.

Jednostki efektów kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie oznaczono kodem właściwym dla kwalifikacji oraz kolejną liczbą o charakterze porządkowym.

KLASYFIKACJA ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO

Objaśnienia symboli

PRK	Polska Rama Kwalifikacji, o której mowa w art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.)
BS I	trzyletnia branżowa szkoła I stopnia
BS II	dwuletnia branżowa szkoła II stopnia
T	pięcioletnie technikum ¹⁾
SP	szkoła policealna o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku
*	zastrzeżenia dotyczące szczególnych uwarunkowań lub ograniczeń
**	związanych z kształceniem w danym zawodzie

¹⁾ Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego ma także zastosowanie do dotychczasowego czteroletniego technikum oraz do klas tego czteroletniego technikum w pięcioletnim technikum – począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w klasie I tej szkoły, a w latach następnych także w kolejnych klasach tej szkoły.

KLASYFIKACJA ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO

Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy	Poziom PRK dla kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3-5 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji	Wnioskodawca – minister właściwy do spraw:	Typy szkół ponadpodstawowych				Nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Poziom PRK dla kwalifikacji cząstkowej wyodrębnionej w zawodzie	Możliwość prowadzenia kształcenia na kursach zawodowych i na kursach umiejętności zawodowych	Szczególne uwarunkowania lub ograniczenia związane z kształceniem w zawodzie lub w kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie
				BS I	BS II (kształcenie wyłącznie na podbudowie BS I)	T	SP				
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13
BRANŻA FRYZJERSKO – KOSMETYCZNA (FRK)											
Fryzjer	514101	IV	gospodarki	X				FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich	4	X	
Pracownik pomocniczy fryzjera		II	gospodarki	X*				FRK.01. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych	2	X*	* Kształcenie wyłącznie dla osób niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim
Technik fryzjer		IV	gospodarki		X	X		FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur	4 4	X X	
Technik kosmetyki		V	gospodarki				2	FRK.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych	5	X	
BRANŻA HANDLOWA (HAN)											
Sprzedawca	522301	III	gospodarki	X				HAN.20. Prowadzenie sprzedaży	3	X	
Technik handlowiec	522305	IV	gospodarki		X	X		HAN.20. Prowadzenie sprzedaży HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej	3 4	X X	
Technik księgarstwa	522306	IV	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego		X	X		HAN.20. Prowadzenie sprzedaży HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej	3 4	X X	

PODSTAWY PROGRAMOWE KSZTAŁCENIA W ZAWODACH BRANŻY FRYZJERSKO-KOSMETYCZNEJ

Załącznik zawiera podstawy programowe kształcenia w zawodach przyporządkowanych do branży fryzjersko-kosmetycznej, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego:

- 1) fryzjer;
- 2) pracownik pomocniczy fryzjera;
- 3) technik fryzjer;
- 4) technik kosmetyki.

FRYZJER

514101

PRK IV Kwalifikacja pełna na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJA WYODRĘBNIONA W ZAWODZIE

FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

PRK 4 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie fryzjer powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich:

- 1) wykonywania pielęgnacji włosów i skóry głowy;
- 2) wykonywania nietrwałego i trwałego odkształcania włosów;
- 3) wykonywania strzyżenia włosów i formowania zarostu;
- 4) wykonywania zmiany koloru włosów;
- 5) wykonywania stylizacji fryzur.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich	
FRK.21.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	1) określa warunki zapewniające ochronę zdrowia w salonach fryzjerskich 2) wymienia zadania fryzjera dotyczące bezpieczeństwa pracy z urządzeniami mechanicznymi i elektrycznymi, 3) rozpoznaje źródła i czynniki szkodliwe w środowisku pracy w salonach fryzjerskich 4) określa źródła zanieczyszczeń powstałych w wyniku: pielęgnacji włosów (szampony, odżywki, maski), ondulacji nietrwałej i trwałej (pianki, lakiery, płyny do trwałej, utrwalacze), zmiany koloru włosów (farby, aktywatory) 5) dobiera wyposażenie salonu fryzjerskiego pod kątem ergonomicznym (np. wysokość konsoli, fotela, umywalek), 6) dobiera środki gaśnicze do określonej sytuacji zagrożenia w salonie fryzjerskim 7) stosuje zasady postępowania w razie powstania zagrożenia, a szczególnie wypadku przy pracy, awarii, pożaru, wybuchu

2) stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w salonie fryzjerskim	1) przestrzega zasad bezpieczeństwa pożarowego na terenie salonu fryzjerskiego 2) określa prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą w salonie fryzjerskim
3) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce	1) określa zadania poszczególnych organów nadzorujących warunki pracy w salonie fryzjerskim 2) określa zadania instytucji i służb związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy w salonie fryzjerskim
3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) określa skutki naruszeń prawa pracy 2) rozróżnia znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe 3) opisuje konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w salonach fryzjerskich
4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka	1) określa związki przyczynowo – skutkowe między higieną osobistą a zachorowaniem na choroby zakaźne 2) określa wpływ bakterii, wirusów, grzybów oraz pasożytów na organizm człowieka 3) rozpoznaje choroby zakaźne oraz zapobiega ich przenoszeniu 4) określa współczesne zagrożenia zdrowia w tym nerwice, aids wynikające z kontaktu z klientem 5) identyfikuje źródła zagrożeń oraz czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne, występujące w salonie fryzjerskim
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	1) określa procedury zachowania się świadka wypadku przy pracy 2) udziela pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanego 3) omawia procedury postępowania powypadkowego
6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych	1) wymienia środki ochrony indywidualnej stosowane podczas wykonywania usług fryzjerskich: odzież ochronną i zabiegową 2) opisuje środki ochrony indywidualnej i ich zastosowanie podczas wykonywania usług fryzjerskich 3) określa rodzaje środków ochrony indywidualnej ze względu na ich przeznaczenie i zastosowanie (rękawiczki, gogle ochronne, fartuchy impregnowane i materiałowe, peniuary jedno i wielorazowe)

FRK.21.2. Podstawy fryzjerstwa	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa anatomie oraz fizjologię włosów i skóry głowy	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia warstwy skóry głowy 2) wymienia funkcje skóry 3) wymienia elementy budowy włosów 4) opisuje funkcje włosów i ich rolę 5) rozpoznaje fazy wzrostu włosów 6) wymienia rodzaje owłosienia 7) określa strukturę wewnętrzną chemiczną i fizyczną włosa 8) rozpoznaje rodzaje włosów ze względu na miejsce występowania, gatunek, kształt, fazę wzrostu 9) określa wpływ hormonów, witamin, funkcji wydalniczych skóry na stan oraz wygląd włosów i skóry głowy 10) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy o podłożu wirusowym, bakteryjnym, genetycznym, grzybiczym, pasożytniczym
2) diagnozuje stan włosów i skóry głowy:	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera metody badania włosów i skóry głowy do planowanego zabiegu fryzjerskiego 2) wykonuje diagnozę stanu włosów i skóry głowy 3) nazywa nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy 4) opisuje czynniki wpływające na stan włosów i skóry głowy 5) ocenia rodzaj zmian na skórze głowy i włosach 6) analizuje przyczyny zmian na skórze i włosach 7) analizuje nietypowy wygląd włosów 8) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy
3) analizuje wygląd klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje cechy kształtów twarzy i głowy 2) nazywa części profilu twarzy 3) nazywa części budowy twarzy i głowy 4) opisuje rodzaje profilu twarzy 5) rozpoznaje kształty twarzy i głowy 6) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie twarzy i głowy klienta w odniesieniu do kanonu 7) analizuje proporcje twarzy i głowy klienta 8) opisuje podstawowe typy kolorystyczne urody klienta 9) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne 10) określa kształt: uszu, nosa, oczu itp.
4) dobiera proporcje poszczególnych elementów fryzury do kształtu twarzy i głowy	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa elementy fryzury 2) rozpoznaje wpływ elementów fryzury na kształt i proporcje głowy i twarzy 3) klasyfikuje rodzaje grzywek 4) wskazuje wpływ rodzaju grzywki na kształt i proporcje twarzy 5) dobiera elementy fryzur do kształtu twarzy i głowy

<p>5) rozpoznaje związki chemiczne wykorzystywane w preparatyce kosmetyków fryzjerskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje podstawowe chemiczne i handlowe nazwy INCI 2) wskazuje zastosowanie podstawowych składników preparatów fryzjerskich 3) określa poziom pH kosmetyków fryzjerskich 4) klasyfikuje surowce stosowane do wyrobu kosmetyków fryzjerskich naturalne i chemiczne 5) wyjaśnia działanie na włosy związków chemicznych wykorzystywanych w preparatyce kosmetyków fryzjerskich 6) wymienia składniki pochodzenia naturalnego stosowane w preparatach fryzjerskich (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) 7) wymienia składniki pochodzenia chemicznego stosowane w preparatach fryzjerskich (detergenty, silikon, składniki mineralne) 8) wymienia zastosowanie witamin w kosmetykach fryzjerskich
<p>6) rozpoznaje sprzęt, narzędzia i przybory do wykonywania zabiegów fryzjerskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa narzędzia, przybory, aparaty fryzjerskie 2) opisuje zastosowanie narzędzi, przyborów i aparatów fryzjerskich 3) opisuje budowę sprzętu fryzjerskiego
<p>7) stosuje zasady z teorii koloru</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia kolory podstawowe i uzupełniające, pigment, barwnik, kontrast itp. 2) określa rodzaje kontrastów i pigmentów 3) określa cechy koloru 4) opisuje zastosowanie kolorów przeciwstawnych
<p>8) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
<p>FRK.21.3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych</p>	
<p style="text-align: center;">Efekty kształcenia</p>	<p style="text-align: center;">Kryteria weryfikacji</p>
<p style="text-align: center;">Uczeń:</p>	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p>
<p>1) przeprowadza diagnozę stanu włosów i skóry głowy do zabiegu pielęgnacji</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cechy zdrowych włosów i skóry głowy 2) analizuje stan włosów i skóry głowy klienta do zabiegu pielęgnacji 3) rozpoznaje stan włosów i skóry głowy klienta do zabiegu pielęgnacji 4) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy klienta do zabiegu pielęgnacji 5) identyfikuje przeciwwskazania do wykonania zabiegów pielęgnacyjnych na włosach klienta 6) wypełnia kartę diagnozy do zabiegu pielęgnacji
<p>2) określa działanie preparatów do mycia i pielęgnacji na włosy i skórę głowy oraz włosy dodane</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia preparaty do ochrony, kondycjonowania i regeneracji 2) opisuje działanie preparatów do zabiegów pielęgnacyjnych włosów i skóry głowy oraz

	<p>włosów dodanych</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) określa wpływ preparatów do mycia i pielęgnacji na stan włosów 4) dobiera preparaty pielęgnacyjne do planowanego zabiegu fryzjerskiego 5) dobiera preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych
<ol style="list-style-type: none"> 3) wykonuje czynności mycia włosów z zastosowaniem różnych metod i technik 	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje zabieg mycia włosów i skóry głowy 2) dobiera preparaty do mycia włosów i skóry głowy 3) wymienia metody i techniki mycia włosów i skóry głowy 4) wymienia techniki masażu skóry głowy 5) stosuje różne metody i techniki mycia włosów i skóry głowy 6) stosuje w trakcie zabiegu techniki masażu skóry głowy 7) wykonuje zabiegi mycia włosów i skóry głowy klienta zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy 8) wykonuje zabiegi mycia włosów dodanych zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
<ol style="list-style-type: none"> 4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp a) dobiera rodzaje ,metody, sposoby i techniki pielęgnacji włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych b) przeprowadza zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy c) przeprowadza pielęgnację zarostu męskiego 5) d) określa przeciwwskazania do wykonania zabiegów pielęgnacji 	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych włosów i skóry głowy 2) planuje zabieg pielęgnacji włosów i skóry głowy 3) organizuje stanowisko pracy do zabiegu pielęgnacji włosów i skóry głowy 4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne: ramowe, ochronne, profilaktyczne, kompleksowe zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp 5) dobiera metody pielęgnacji włosów 6) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne mechaniczne i chemiczne 7) dobiera preparaty do kondycjonowania, regeneracji, stymulacji 8) wykonuje zabiegi pielęgnacji zarostu męskiego zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp 9) dobiera rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego do stanu włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych 10) wskazuje przeciwwskazania do wykonania zabiegów pielęgnacyjnych
<ol style="list-style-type: none"> 6) przeprowadza dekontaminację stanowiska pracy i sprzętów używanych do zabiegu pielęgnacji 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje spektrum działania poszczególnych preparatów do dezynfekcji 3) opisuje metody dekontaminacji 4) stosuje metody dekontaminacji 5) oczyszcza stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy 6) dezynfekuje stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy 7) dobiera aparaty do sterylizacji sprzętu

	<p>używanego podczas zabiegu</p> <p>8) wykonuje sterylizację sprzętu</p> <p>9) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu</p>
<p>FRK.21.4. Nietrwale odkształcanie włosów i formowanie fryzur</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) określa zabiegi nietrwalego odkształcania włosów</p>	<p>1) klasyfikuje metody i techniki nietrwalego odkształcania włosów</p> <p>2) opisuje sposoby wykonania zabiegu nietrwalego odkształcania włosów</p> <p>3) opisuje zmiany zachodzące we włosach podczas nietrwalego odkształcania włosów</p>
<p>2) przeprowadza rozmowę konsultacyjną z klientem przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p>	<p>1) planuje rozmowę konsultacyjną z klientem przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>2) uwzględnia oczekiwania klienta w rozmowie konsultacyjnej przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>3) określa metody konsultacji z klientem podczas doboru fryzury i zakresu usługi</p> <p>4) prowadzi rozmowę konsultacyjną z trudnym klientem dotyczącą zakresu usługi</p>
<p>3) określa stan włosów i skóry głowy do zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p>	<p>1) opisuje stan włosów i skóry głowy klienta pod kątem zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>2) określa typ i rodzaj włosów klienta pod kątem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>3) określa właściwości włosów klienta pod kątem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>4) posługuje się kartą diagnozy klienta pod kątem zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>5) określa przeciwwskazania do wykonywania zabiegów nietrwalego odkształcania włosów</p>
<p>4) określa preparaty stosowane do zabiegów nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury:</p> <p>a) klasyfikuje preparaty stosowane do zabiegów nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>b) określa formę preparatów stosowanych do zabiegów nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury</p>	<p>1) rozpoznaje formę preparatu ze względu na stan skupienia i zastosowanie</p> <p>2) rozróżnia preparaty stosowane na włosy suche i mokre</p> <p>3) rozróżnia preparaty stosowane przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów w tym: pianki, lotiony, preparaty zabezpieczające włosy przed wysoką temperaturą</p> <p>4) rozróżnia preparaty stosowane po zabiegu nietrwalego odkształcania włosów w tym: lakiery, gumy, woski, pomady</p> <p>5) określa zastosowanie preparatów do stylizacji fryzury</p>

<p>5) organizuje stanowisko pracy do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p>	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury3) opisuje preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegu nietrwałego odkształcania włosów4) określa preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegu formowania fryzury5) przygotowuje sprzęt, bieliznę i preparaty do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury
<p>6) wykonuje zabiegi nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury z zachowaniem kolejności technologicznej</p>	<ol style="list-style-type: none">1) określa kształt głowy i twarzy klienta pod kątem zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury2) określa profil twarzy do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury3) dobiera kształt fryzury do cech indywidualnych4) dobiera metody i techniki do nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury5) zabezpiecza odzież klienta do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury6) przygotowuje włosy do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury7) dobiera preparaty do wykonania zabiegów nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury8) stosuje podział włosów na sekcje i separacje do nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury9) wykonuje zabieg nietrwałego odkształcania różnymi technikami
<p>7) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wskazuje przyczyny powstania błędów w zabiegach nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury2) określa sposób korekty na podstawie zaobserwowanej nieprawidłowości3) koryguje błędy popełnione podczas nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury
<p>8) wykonuje fryzury dzienne</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje formy fryzur dziennych damskich i męskich2) określa sposoby tworzenia fryzur w tym harmonię, trójwymiarowość, proporcje, kompozycje3) korzysta ze źródeł multimedialnych do wyszukiwania inspiracji4) wykonuje fryzury dzienne zgodne ze zmieniającą się modą5) układa fryzury dzienne zgodną z typem klienta6) określa wpływ konturu zewnętrznego

	<p>i wewnętrznego fryzury na proporcje głowy i twarzy</p> <p>7) wykonuje fryzurę dzienną korygującą mankamenty urody</p> <p>8) wykonuje fryzurę dzienną z wykorzystaniem włosów dodanych</p> <p>9) wykonuje sploty i warkocze</p>
9) wykonuje fryzury wieczorowe	<p>1) określa rodzaje koków i upięć</p> <p>2) wykonuje plecionki</p> <p>3) układa fryzury wieczorowe z włosów o różnej długości</p> <p>4) upina fryzury wieczorowe z włosów o różnej długości</p> <p>5) tworzy fryzury wieczorowe z zastosowaniem różnego rodzaju dopinek, ozdób, wypełniaczy</p> <p>6) stosuje zasady tworzenia formy fryzury wieczorowej</p> <p>7) wykonuje fryzury wieczorowe z wykorzystaniem włosów dodanych</p>
10) przeprowadza dekontaminację sprzętu użytego podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury	<p>1) porządkuje stanowisko pracy i oczyszcza sprzęt i stosowany podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>2) dezynfekuje stanowisko pracy i sprzęt stosowany podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>3) dobiera aparaty do sterylizacji sprzętu używanego podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>4) wykonuje sterylizację sprzętu używanego do nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p> <p>5) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury</p>
FRK.21.5. Trwale odkształcanie włosów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa zabiegi i technologie trwałego odkształcania włosów	<p>1) rozróżnia rodzaje zabiegów trwałego odkształcania włosów</p> <p>2) określa zmiany w technologii wykonania zabiegów trwałego odkształcania na przestrzeni dziejów</p> <p>3) opisuje metody i techniki trwałego odkształcania włosów</p> <p>4) opisuje technologie wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów np. skręcanie, prostowanie</p> <p>5) określa zmiany zachodzące we włosach podczas trwałego odkształcania włosów</p>
2) określa preparaty fryzjerskie i technologie do wykonania zabiegów trwałego odkształcania	1) rozpoznaje formy preparatów ze względu na stan skupienia i zastosowanie do zabiegu trwałego

<p>włosów</p>	<p>odkształcania włosów</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) opisuje preparaty do trwałego odkształcania włosów ze względu na wartość pH 3) opisuje rodzaje preparatów do wykonania trwałego odkształcania włosów 4) rozróżnia preparaty stosowane przed wykonaniem zabiegów trwałego odkształcania np. wyrównujące i zabezpieczające strukturę włosów, 5) rozróżnia preparaty stosowane do wykonania zabiegu trwałego odkształcania np. ze względu na moc i zastosowanie itp. 6) wymienia preparaty stosowane po wykonaniu zabiegów trwałego odkształcania, w tym: neutralizatory i preparaty pielęgnacyjne
<ol style="list-style-type: none"> 3) określa metody i techniki wykonywania trwałego odkształcania włosów 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia czynniki chemiczne, mechaniczne, fizyczne wpływające na efekt trwałego odkształcania włosów 2) opisuje techniki nawijania włosów na wałki podczas trwałego odkształcania włosów 3) stosuje zasady wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 4) opisuje etapy trwałego odkształcania włosów
<ol style="list-style-type: none"> 4) przeprowadza konsultację i diagnozę włosów i skóry głowy z klientem przed zabiegiem trwałego odkształcania 	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa oczekiwania klienta w rozmowie konsultacyjnej do zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) ustala zakres zabiegu i stopień trwałego odkształcania włosów na podstawie oczekiwań klienta 3) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy do zabiegu trwałego odkształcania włosów 4) posługuje się kartą diagnozy klienta do zabiegu trwałego odkształcania włosów 5) wnioskuje na podstawie uzupełnionej karty diagnozy dobór technologii wykonania zabiegu trwałego odkształcania
<ol style="list-style-type: none"> 5) dobiera preparaty fryzjerskie do wykonania zabiegów trwałego odkształcania włosów zgodnie z zasadami technologii i bezpieczeństwa 	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera preparaty zabezpieczające stosowane na włosy przed zabiegiem trwałego odkształcania 2) dobiera preparaty do trwałego odkształcania uwzględniając stan i jakość włosów 3) dobiera preparaty stosowane po zabiegu trwałego odkształcania włosów uwzględniając stan i jakość włosów
<ol style="list-style-type: none"> 6) organizuje stanowisko pracy do zabiegu trwałego odkształcania włosów 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie stosowane do zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową stosowaną do zabiegu trwałego odkształcania włosów 3) przygotowuje sprzęt, bieliznę i preparaty do zabiegu trwałego odkształcania włosów

<p>7) wykonuje zabieg trwałego odkształcania włosów zgodnie z kolejnością technologiczną</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa przeciwwskazania do wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) dobiera metody i techniki do trwałego odkształcania włosów 3) dobiera średnicę wałków do pożądanego efektu trwałego odkształcania włosów 4) stosuje instrukcję producenta do wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 5) określa podział włosów na sekcje i separacje do trwałego odkształcania włosów 6) dobiera preparat ondulujący do stanu i jakości włosów 7) stosuje ciąg technologiczny wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 8) stosuje preparaty przed zabiegiem i po zabiegu trwałego odkształcania włosów 9) wykonuje zabieg trwałego odkształcania różnymi technikami i sposobami nawijania włosów
<p>8) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas trwałego odkształcania włosów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje błędy popełnione podczas trwałego odkształcania włosów 2) dobiera sposoby korygowania błędów technologicznych do uzyskanego niepożądanego efektu trwałego odkształcania włosów 3) koryguje błędy popełnione podczas trwałego odkształcania włosów
<p>9) przeprowadza dekontaminację sprzętu użytego podczas zabiegu trwałego odkształcania włosów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) oczyszcza narzędzia, przybory, aparaty, konsolę i myjnię fryzjerską po wykonaniu zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) dezynfekuje narzędzia, przybory, konsolę i myjnię fryzjerską po wykonaniu zabiegu trwałego odkształcania włosów 3) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów

RK.21.6. Strzyżenie damskie i męskie włosów oraz formowanie zarostu męskiego

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) rozpoznaje sprzęt stosowany do wykonywania zabiegów strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje narzędzia tnące stosowane do wykonania zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2) opisuje rodzaje maszynek do strzyżenia włosów i formowania zarostu 3) rozpoznaje grzebienie do strzyżenia włosów i formowania zarostu
<p>2) rozpoznaje indywidualne cechy anatomii i urody klienta do wykonania zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) różnicuje elementy budowy głowy i twarzy klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2) ocenia kształt głowy i twarzy klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego

	<ul style="list-style-type: none"> 3) określa wpływ profilu twarzy do wykonania zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 4) rozróżnia nieprawidłowości porostu włosów i zarostu
3) przeprowadza konsultację i diagnozę włosów i skóry głowy przed zabiegiem strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego	<ul style="list-style-type: none"> 1) ocenia stan skóry głowy i włosów klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy do zabiegu strzyżenia i formowania zarostu męskiego 3) ustala zakres strzyżenia 4) rozpoznaje życzenia klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów 5) rozpoznaje życzenia klienta pod kątem zabiegu formowania zarostu męskiego
4) organizuje stanowisko pracy do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego	<ul style="list-style-type: none"> 1) dobiera narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego 2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego 3) gromadzi sprzęt i bieliznę do zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 4) organizuje stanowisko pracy do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego zgodnie z ergonomią i obowiązującymi procedurami bhp
5) określa metody, sposoby i techniki strzyżenia włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje metody, techniki i sposoby strzyżenia włosów 2) określa zastosowanie technik strzyżenia włosów do struktury włosów 3) określa czynniki wpływające na efekt strzyżenia włosów 4) klasyfikuje techniki strzyżenia włosów 5) stosuje zasady wykonania zabiegu strzyżenia włosów
6) określa sposoby i techniki formowania zarostu męskiego	<ul style="list-style-type: none"> 1) określa czynniki wpływające na efekt formowania zarostu męskiego 2) klasyfikuje techniki formowania zarostu męskiego 3) stosuje zasady wykonania zabiegu formowania zarostu męskiego 4) opisuje rodzaje zarostu męskiego
7) dobiera metody, sposoby i techniki pracy do zabiegu strzyżenia włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) dobiera metodę strzyżenia do rodzaju i jakości włosów i oczekiwanego efektu 2) dobiera technikę strzyżenia do rodzaju i jakości włosów i do oczekiwanego efektu
8) dobiera sposoby i techniki pracy do zabiegu formowania zarostu męskiego	<ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje metody i techniki formowania zarostu, w tym: na sucho, na mokro, cieniowanie, trymowanie 2) opisuje metodę i technikę formowania zarostu męskiego w odniesieniu do rodzaju zarostu

	<p>w tym: zarost sztywny, miękki, z ubytkami</p> <p>3) dobiera techniki formowania zarostu męskiego w odniesieniu do budowy anatomicznej twarzy klienta w tym: cieniowanie, trymowanie</p>
9) dobiera podział na sekcje i separacje do zabiegu strzyżenia włosów zgodnie z formą fryzury	<p>1) klasyfikuje rodzaje sekcji i separacji do zabiegu strzyżenia włosów</p> <p>2) rozróżnia rodzaje sekcji np. krzyżowa, klasyczna</p> <p>3) rozróżnia rodzaje linii separacji do zabiegu strzyżenia włosów, w tym: poziome, pionowe, ukośne</p> <p>4) stosuje zasady wydzielania linii separacji do zabiegu strzyżenia włosów</p> <p>5) dobiera rodzaje sekcji w zależności od kształtu planowanej formy strzyżenia</p> <p>6) dobiera rodzaj linii separacji do określonej formy strzyżenia</p>
10)ustala etapy strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego	<p>1) planuje zabieg strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego zgodnie z życzeniem klienta</p> <p>2) określa etapy strzyżenia włosów</p> <p>3) określa etapy formowania zarostu męskiego</p>
11)rozpoznaje rodzaje i formy strzyżeń damskich, męskich oraz zarostu męskiego	<p>1) rozpoznaje formy strzyżeń damskich: spójną, stopniowaną, przyrastającą warstwowo, jednolitą warstwowo</p> <p>2) opisuje rodzaje strzyżeń damskich z uwzględnieniem długości włosów</p> <p>3) opisuje rodzaje strzyżeń męskich klasycznych</p> <p>4) opisuje formy strzyżeń męskich użytkowych</p> <p>5) opisuje formy zarostu męskiego</p> <p>6) określa elementy zarostu twarzy mężczyzny (wąsy, broda, bokobrody)</p>
12)wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich	<p>1) zabezpiecza odzież klienta do wykonania zabiegu strzyżenia włosów</p> <p>2) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich dobraną metodą, sposobem i techniką</p> <p>3) rozpoznaje rodzaje dystrybucji i projekcji</p> <p>4) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich z zastosowaniem podziału na sekcje i separacje</p> <p>5) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich z zachowaniem ciągu technologicznego</p> <p>6) wykonuje strzyżenie damskie i męskie z zastosowaniem pasm pamięci</p> <p>7) wykonuje różne formy strzyżenia w tym: koła, kwadratu, owalu</p> <p>8) stosuje do strzyżenia włosów różne narzędzia tnące jedno i dwu ostrzowe</p> <p>9) stosuje do strzyżenia zarostu różne narzędzia tnące w tym: maszynki, trymery, nożyce</p>
13)wykonuje formowanie zarostu męskiego	<p>1) rozpoznaje formy zarostu męskiego</p> <p>2) zabezpiecza odzież klienta do wykonania zabiegu formowania zarostu</p> <p>3) wykonuje formowanie zarostu męskiego</p>

	<p>korygującego podstawowe kształty twarzy</p> <p>4) wykonuje formowanie zarostu męskiego podkreślające indywidualne cechy urody klienta</p> <p>5) wykonuje formowanie zarostu męskiego z zachowaniem ciągu technologicznego</p> <p>6) wykonuje strzyżenie różnych form zarostu męskiego np. pełnej, półpełnej</p>
14) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas strzyżenia włosów	<p>1) rozróżnia błędy popełniane podczas strzyżenia włosów</p> <p>2) stosuje narzędzia tnące do korygowania popełnionych błędów w strzyżeniu</p>
15) przeprowadza dekontaminację i konserwację sprzętu użytego w zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego	<p>1) oczyszcza stanowisko pracy, grzebienie i narzędzia tnące stosowane podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego</p> <p>2) dezynfekuje grzebienie i narzędzia tnące stosowane podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego</p> <p>3) dobiera aparaty do sterylizacji grzebieni i narzędzi tnących używanych podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego</p> <p>4) wykonuje sterylizację narzędzi tnących używanych podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego</p> <p>5) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego</p> <p>6) wykonuje konserwację narzędzi tnących</p>

RK.21.7. Zmiana koloru włosów

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa zabiegi zmiany koloru włosów	<p>1) rozróżnia rodzaje zabiegów zmiany koloru włosów: koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania właściwego</p> <p>2) opisuje zmiany zachodzące we włosach podczas koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania</p>
2) dokonuje analizy palety kolorystycznej: a) określa pigmenty wzmacniające kolor b) szereguje poziomy kolorystyczne	<p>1) omawia budowę palety kolorystycznej</p> <p>2) określa głębię i kierunek koloru</p> <p>3) rozróżnia oznaczenia literowe i numeryczne we wzornikach kolorów włosów</p>
3) określa preparaty fryzjerskie stosowane do zabiegów zmiany koloru włosów	<p>1) określa zastosowanie farb roślinnych i syntetycznych</p> <p>2) określa skład i funkcję preparatów stosowanych do zabiegów zmiany koloru włosów</p> <p>3) określa preparaty: krótkotrwałe koloryzujące, tymczasowe, półtrwałe, trwałe, roślinne,</p>

	<p>odsiwiacze i preparaty rozjaśniające</p> <p>4) określa właściwości nadtlenu wodoru</p> <p>5) rozróżnia rodzaje preparatów stosowanych do zabiegów zmiany koloru włosów</p> <p>6) różnicuje roztwory nadtlenu wodoru i ich działanie na włosy</p>
4) określa metody i techniki wykonywania zmiany koloru włosów	<p>1) rozróżnia metody i techniki koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania właściwego</p> <p>2) omawia metody i techniki wykonywania zmiany koloru włosów</p>
5) dokonuje analizy wyglądu i oczekiwań klienta przed zabiegiem zmiany koloru włosów	<p>1) identyfikuje kolor naturalny i wyjściowy włosów klienta</p> <p>2) prowadzi rozmowę konsultacyjną z klientem pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) wyjaśnia klientowi różnice w rodzajach zabiegów zmiany koloru włosów</p> <p>4) uzasadnia wybór koloru docelowego zgodnego z życzeniem klienta</p> <p>5) określa kształty głowy i twarzy klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>6) określa typ kolorystyczny klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p>
<p>6) wykonuje diagnozę włosów i skóry głowy przed zabiegiem zmiany koloru włosów:</p> <p>a) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>b) analizuje dane z karty klienta pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p>	<p>1) wypełnia kartę diagnozy z uwzględnieniem oczekiwań klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) ocenia stan skóry głowy i włosów klienta pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) posługuje się kartą diagnozy klienta pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>4) określa procentowy udział włosów siwych</p>
7) określa przeciwwskazania do zmiany koloru włosów	<p>1) wykonuje próbę uczuleniową do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) analizuje wyniki próby uczuleniowej do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) rozpoznaje przeciwwskazania do zabiegu zmiany koloru włosów</p>
8) organizuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany koloru włosów	<p>1) rozróżnia narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie stosowane do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową stosowaną do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) omawia preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>4) gromadzi sprzęt, bieliznę i preparaty do wybranego rodzaju zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z ergonomią i obowiązującymi procedurami bhp do zabiegu zmiany koloru włosów</p>
9) dobiera metody i techniki zmiany koloru włosów	<p>1) ustala zakres zabiegu zmiany koloru włosów na podstawie diagnozy i oczekiwań klienta,</p>

	<p>w tym: zmiana koloru całościowa, częściowa, rozjaśnianie, koloryzacja</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) dobiera metodę do wybranego rodzaju zabiegu zmiany koloru włosów w tym: rozjaśnianie, przyciemnianie 3) dobiera technikę do wybranego rodzaju zabiegu, długości włosów, oczekiwanego efektu zmiany koloru włosów 4) uzasadnia wybór metody i techniki zmiany koloru włosów
10)ustala etapy zabiegu zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa etapy zabiegu koloryzacji 2) określa etapy zabiegu rozjaśniania 3) opisuje zabiegi przygotowawcze w tym: pojaśnienie, dekolaryzację, korodowanie, pigmentację
<p>11)wykonuje zabieg zmiany koloru włosów:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany koloru włosów b) stosuje podział porostu na sekcje i separacje do zabiegu zmiany koloru włosów c) szacuje ilość preparatów do wykonania zabiegu zmiany koloru włosów d) stosuje preparaty do planowanego zabiegu zmiany koloru włosów e) przeprowadza zabieg zmiany koloru włosów z zachowaniem kolejności technologicznej i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zabezpiecza odzież i kontur porostu klienta do zabiegu zmiany koloru włosów 2) wykonuje koloryzację i rozjaśnianie włosów damskich i męskich dobraną metodą i techniką 3) wykonuje zabiegi rozjaśniania i koloryzacji całościowej, odrostów, wybranych pasm i sekcji 4) wykonuje zabieg zmiany koloru włosów z zachowaniem ciągu technologicznego 5) przygotowuje mieszaninę do zabiegu zmiany koloru włosów 6) odmierza preparaty przy użyciu specjalistycznej aparatury i przyborów 7) wykonuje zabiegi korekcji koloru np.: tonowanie 8) wykonuje zabieg zmiany koloru włosów z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zaleceń producenta preparatu 9) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne po zabiegach zmiany koloru włosów
12)wykonuje zabieg koloryzacji włosów siwych i szpakowatych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa proporcje siwych włosów do naturalnych 2) ustala etapy koloryzacji włosów siwych i szpakowatych 3) ustala recepturę mieszaniny koloryzującej do włosów siwych i szpakowatych 4) przygotowuje włosy siwe i szpakowate do zabiegu koloryzacji 5) stosuje podział porostu na sekcje do dobranej techniki koloryzacji włosów siwych i szpakowatych 6) wykonuje koloryzację włosów o różnym procencie siwizny 7) wykonuje zabieg koloryzacji włosów z zastosowaniem specjalistycznej aparatury
13)określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas zabiegu zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje błędy popełnione podczas zabiegu koloryzacji i rozjaśniania 2) dobiera sposób korygowania błędów popełnionych w zabiegu koloryzacji i rozjaśniania 3) wykonuje korektę koloru

<p>14)przeprowadza dekontaminację sprzętu użytego podczas zabiegu zmiany koloru włosów</p>	<p>1) oczyszcza sprzęt i stanowisko pracy z włosów i zanieczyszczeń preparatami po zabiegu zmiany koloru włosów 2) dezynfekuje miseczki, pędzle i grzebień po zabiegu zmiany koloru włosów 3) segreguje odpady chemiczne i ogólne po zabiegu zmiany koloru włosów</p>
<p>RK.21.8. Język obcy zawodowy</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:</p> <p>a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie</p>	<p>1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie:</p> <p>a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta</p>
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np.: rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje / filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np.: napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową).</p>	<p>1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu 2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku</p>
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np.: komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko 4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze 5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>

zawodem – wg wzoru)	
<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę</p> <p>2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób</p> <p>4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>5) pyta o upodobania i intencje innych osób</p> <p>6) proponuje, zachęca</p> <p>7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe</p> <p>8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację.</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
RK.21.9. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	1) określa pojęcie wysokiej jakości usług 2) wskazuje zależność jakości świadczonych usług od poziomu empatii podczas wykonywania usług fryzjerskich
2) przestrzega zasad kultury i etyki	1) przestrzega zasad etycznych i ogólnospołecznych w realizacji zadań zawodowych

	<ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia zasady etyczne wchodzące w skład kodeksu zawodowego fryzjera 3) stosuje zasady uczciwości, sumienności, rzetelności i lojalności w wykonywaniu obowiązków zawodowych 4) wyraża szacunek wobec klientów, współpracowników i pracodawcy 5) przestrzega zasad etycznych i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
3) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) objaśnia czym jest odpowiedzialność w życiu zawodowym 2) analizuje zasady i procedury wykonania usług fryzjerskich 3) wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania w trakcie wykonywania usług fryzjerskich 4) określa konsekwencje braku odpowiedzialności za podejmowane działania w salonie fryzjerskim
4) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia różne opcje działania 2) wykazuje się kreatywnością w sytuacji problemowej 3) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 4) reaguje elastycznie na nieprzewidywalne sytuacje
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych 2) identyfikuje u siebie symptomy stresu 3) rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych wpływających na występowanie stresu
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozwija wiedzę i umiejętności zawodowe 2) opisuje zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w zawodzie fryzjera 3) analizuje własne kompetencje 4) wyznacza sobie cele rozwoju zawodowego 5) panuje własny rozwój zawodowy
7) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje typowe zachowania przy prowadzeniu negocjacji 2) rozróżnia negocjacje od mediacji i arbitrażu 3) negocjuje prostą umowę lub porozumienie
8) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 2) interpretuje mowę ciała w komunikacji 3) stosuje aktywne metody słuchania 4) stosuje formy grzecznościowe w piśmie i w mowie
9) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje techniki aktywnego słuchania w rozmowie z klientem w salonie fryzjerskim 2) identyfikuje bariery komunikacyjne w dialogu z klientem 3) opisuje techniki twórczego rozwiązywania problemu 4) przedstawia alternatywne rozwiązania problemu,

	aby osiągnąć założone cele
10) współpracuje w zespole	1) wyjaśnia pojęcia: zespołu, pracy zespołowej, lidera. 2) wymienia zasady zachowań asertywnych 3) stosuje strategie współpracy w zespole 4) określa zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami 5) angażuje się w realizację przypisanych zadań

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE FRYZJER

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie fryzjer, zapewnia odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie fryzjer, aby zapewniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie oraz umożliwiać przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się korzystanie z zasobów i współpracy z przedsiębiorcami, zakładami i instytucjami właściwymi dla zawodu.

Kwalifikacja FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

Pracownia fryzjerska wyposażona w:

wyposażenie na jednego ucznia: konsola, lustro, fotel, treningowa główka fryzjerska ze statywem damska i męska, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebienie: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu, szczotka do modelowania okrągła około 24 mm, 36 mm, 45 mm, klipsy / kłamy po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, szczotka karkówka, szczotka do rozczesywania włosów, szczotka kokówka, szczotka tunelowa, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatka zabezpieczająca do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50szt., szpilki kokówki 50szt., wypełniacze do koka: okrągły i płaski, bielizna fryzjerska zabiegowa i ochronna, maszynka do strzyżenia z nasadkami, suszarka ręczna.

- Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni na trzech uczniów: promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wanna do dezynfekcji, suszarka hełmowa, prostownica, karbownica, lokówki różnej grubości i kształtów, podwłosnik gumowy lub skórzany, waga fryzjerska, menzurka, konturówka, pomocnik fryzjerski, myjnia fryzjerska.

Uwaga! W sytuacji egzaminacyjnej w/w wyposażenie na jednego zdającego

- Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni: hoker, sauna fryzjerska, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do internetu i drukarki, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamera, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotka do zamiatania z szufelką, wanna do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w:

- treningowa główka fryzjerska damska i męska ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania nietrwałego, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamera, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do internetu oraz drukarki, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw.

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONEJ W ZAWODZIE

FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
FRK.21.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
FRK.21.2. Podstawy fryzjerstwa	60
FRK.21.3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych	60
FRK.21.4. Nietrwale odkształcanie włosów i formowanie fryzur	130
FRK.21.5. Trwale odkształcanie włosów	100
FRK.21.6. Strzyżenie damskie i męskie włosów oraz formowanie zarostu męskiego	204
FRK.21.7. Zmiana koloru włosów	170
FRK.21.8. Język obcy zawodowy	30
FRK.21.9. Kompetencje personalne i społeczne	60
Razem	844

MOŻLIWOŚCI UZYSKIWANIA DODATKOWYCH KWALIFIKACJI W ZAWODACH W RAMACH BRANŻY OKREŚLONEJ W KLASYFIKACJI ZAWODÓW SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie fryzjer po potwierdzeniu kwalifikacji FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich może uzyskać dyplom zawodowy technik fryzjer po potwierdzeniu kwalifikacji FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur oraz po uzyskaniu wykształcenia średniego lub średniego branżowego.

PRACOWNIK POMOCNICZY FRYZJERA

932919

PRK IV Kwalifikacja pełna na poziomie drugim Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJA WYODRĘBNIONA W ZAWODZIE

FRK.01. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych

PRK 2 Kwalifikacja pełna na poziomie drugim Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji FRK.01. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych:

- 1) wykonywania prac związanych z przygotowaniem stanowiska pracy do usług fryzjerskich;
- 2) wykonywania zabiegów pielęgnacji i zmiany kształtu włosów;
- 3) pomocy podczas wykonywania zabiegów strzyżenia, przedłużania i zagęszczania, golenia oraz formowania zarostu.
- 4) pomocy podczas wykonywania zabiegów zmiany koloru włosów;

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

FRK.01. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych	
FRK.01.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia zasady organizacji pracy mające zapewnić wymagany poziom ochrony zdrowia i życia w środowisku pracy 2) rozpoznaje źródła i czynniki szkodliwe w środowisku pracy 3) wymienia działania mające na celu zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska, np. segregacja odpadów, itp. 4) wymienia źródła zanieczyszczeń powstałych w wyniku pielęgnacji włosów (szampony, odżywki, maski), ondulacji nietrwalej i trwalej (pianki, lakiery, płyny do trwalej, utrwalacze), zmiany koloru włosów (farby, aktywatory) 5) stosuje wyposażenie w salonie fryzjerskim zgodnie z ergonomią (np. wysokość konsoli, fotela, umywalek), 6) rozpoznaje środki gaśnicze stosowane w salonie fryzjerskim: gaśnice, koce gaśnicze 7) stosuje zasady postępowania w razie powstania zagrożenia, a szczególnie wypadku przy pracy, awarii, pożaru, wybuchu
2) stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w salonie fryzjerskim	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje środki gaśnicze w konkretnych sytuacjach zagrożenia w salonie fryzjerskim 2) nie używa uszkodzonych urządzeń elektrycznych, substancji łatwopalnych, itp. 3) zapobiega wystąpieniu niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, np. wypadek przy pracy, uszkodzenie sprzętu
3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia skutki naruszeń prawa pracy, np. upomnienie, nagana, zwolnienie z pracy 2) stosuje przepisy prawa pracy dotyczące praw i obowiązków pracownika i pracodawcy 3) rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe 4) wymienia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje związki przyczynowo – skutkowe między higieną osobistą a zachorowaniem na choroby zakaźne 2) wymienia wpływ bakterii, wirusów, grzybów oraz pasożytów na organizm człowieka 3) rozpoznaje choroby zakaźne 4) zapobiega przenoszeniu chorób zakaźnych 5) zapobiega zagrożeniom życia i zdrowia w salonie fryzjerskim

	<ol style="list-style-type: none"> 6) wymienia cechy współczesnych zagrożeń dla zdrowia (nerwice, nikotynizm, alkoholizm, uzależnienia, aids itp.) 7) identyfikuje źródła zagrożeń oraz czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne, występujące w salonie fryzjerskim 8) wskazuje skutki zagrożeń występujących w salonie fryzjerskim
5) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia procedury zachowania się świadka wypadku przy pracy 2) udziela pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanego 3) omawia procedury postępowania powypadkowego
FRK.01.2. Podstawy pomocy fryzjera	
Efekty kształcenia	kryteria weryfikacji
Uczeń:	
1) określa anatomię oraz fizjologię włosów i skóry głowy	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia funkcje skóry 2) wymienia elementy budowy włosów i skóry 3) wymienia funkcje włosów i ich rolę 4) rozpoznaje fazy wzrostu włosów 5) identyfikuje elementy budowy włosów 6) identyfikuje rodzaje owłosienia 7) opisuje budowę chemiczną włosów 8) wymienia cechy szczególne pigmentów naturalnych we włosach 9) wymienia rodzaje wiązań chemicznych we włosach 10) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy
2) analizuje wygląd klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje cechy kształtów twarzy i głowy 2) nazywa części profilu twarzy 3) nazywa części budowy twarzy i głowy 4) identyfikuje rodzaje profilu twarzy 5) rozpoznaje kształty twarzy i głowy 6) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie twarzy i głowy klienta w odniesieniu do kanonu 7) określa proporcje twarzy i głowy klienta 8) opisuje podstawowe typy kolorystyczne urody klienta 9) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne
3) rozpoznaje sprzęt i bieliznę zabiegową do wykonywania usług fryzjerskich	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa narzędzia, przybory, aparaty fryzjerskie 2) identyfikuje zastosowanie narzędzi, przyborów i aparatów fryzjerskich 3) rozpoznaje zastosowanie bielizny zabiegowej
FRK.01.3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych	
Efekty kształcenia	kryteria weryfikacji
Uczeń:	
1) rozpoznaje zabiegi mycia i pielęgnacji włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych 2) klasyfikuje rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych 3) wymienia metody i techniki mycia i pielęgnacji włosów 4) rozpoznaje metody i techniki mycia i pielęgnacji

	włosów 5) rozpoznaje preparaty do mycia i pielęgnacji;
2) przygotowuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu pielęgnacji	1) rozpoznaje elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu mycia i pielęgnacji włosów i skóry głowy 2) wskazuje przeznaczenie sprzętu, bielizny i preparatów stosowanych do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów 3) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu pielęgnacyjnego
3) rozpoznaje preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy	1) nazywa preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy 2) wskazuje zastosowanie preparatów do mycia włosów i skóry głowy 3) grupuje preparaty do mycia włosów i skóry głowy 4) wskazuje zastosowanie preparatów służących do zabiegów regeneracji i kondycjonowania 5) wymienia preparaty stosowane do zabiegów regeneracji i kondycjonowania 6) grupuje preparaty do regeneracji i kondycjonowania
4) wykonuje czynności mycia włosów z zastosowaniem różnych metod i technik	1) wymienia techniki masażu skóry głowy 2) wymienia metody i techniki mycia włosów i skóry głowy 3) stosuje różne metody i techniki mycia włosów i skóry głowy 4) stosuje w trakcie zabiegu mycia włosów techniki masażu skóry głowy
5) wykonuje czynności pielęgnacyjne zgodnie z zaleceniem fryzjera	1) stosuje w trakcie zabiegu pielęgnacji zalecaną technikę masażu 2) wymienia aparaturę do zabiegów pielęgnacji włosów i skóry głowy 3) wykonuje zabiegi regeneracji i kondycjonowania zgodnie z zaleceniem fryzjera 4) wykorzystuje w trakcie zaleconego zabiegu pielęgnacyjnego specjalistyczne aparaty 5) wykonuje zabieg mycia i pielęgnacji zgodnie z kolejnością technologiczną
6) przygotowuje klienta do zabiegów pielęgnacyjnych włosów i skóry głowy	1) wymienia bieliznę zabiegową stosowaną do zabiegów mycia, kondycjonowania i regeneracji 2) stosuje bieliznę zabiegową do wskazanego zabiegu pielęgnacyjnego 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji 4) wykonuje czynności wstępne przed zabiegiem mycia, kondycjonowania i regeneracji
FRK.01.4.Odształcanie struktury włosów przy współpracy z fryzjerem	
Efekty kształcenia	kryteria weryfikacji
Uczeń:	uczeń:
1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów	1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany kształtu włosów 2) opisuje metody i techniki nietrwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje metody i techniki trwałej zmiany kształtu włosów 4) rozpoznaje techniki i sposoby wykonywania nietrwałej

	i trwałej zmiany kształtu włosów
2) przygotowuje stanowisko pracy do zmiany kształtu włosów a) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu ondulacji nietrwalej b) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu ondulacji trwałej	1) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu nietrwalej zmiany kształtu włosów 2) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu trwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje przeznaczenie sprzętu, bielizny i preparatów stosowanych do zabiegów mycia i pielęgnacji włosów 4) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów
3) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) wymienia bieliznę zabiegową stosowaną do zabiegów zmiany kształtu włosów 2) stosuje bieliznę zabiegową do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem nietrwalej i trwałej zmiany kształtu włosów 4) przygotowuje włosy klienta do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów
4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) wymienia rodzaje sekcji 2) wymienia rodzaje linii separacji 3) dobiera rodzaj sekcji i linii separacji wykorzystywanych do zabiegów odkształcania struktury włosów 4) wskazuje rodzaj sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 5) wskazuje rodzaj linii separacji w sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 6) dzieli włosy na sekcje wskazane przez fryzjera do zabiegów zmiany kształtu włosów 7) stosuje do zabiegu zmiany kształtu włosów zalecane przez fryzjera linie separacji
5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zmiany kształtu włosów	1) zabezpiecza odzież klienta do wskazanego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów 2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany kształtu włosów
6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu odkształcania struktury włosów	1) określa zasady nawijania włosów na wałki 2) nawija pasma włosów na wałki metodą płaską i spiralną 3) nawija pasma włosów stosując projekcję wskazaną przez fryzjera 4) nakręca włosy na wałki podczas trwałej i nietrwalej zmiany struktury włosów 5) nawija włosy na wałki techniką wskazaną przez fryzjera 6) stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy podczas nawijania włosów na wałki
7) wykonuje modelowanie włosów	1) stosuje zasady modelowania włosów 2) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem kolejności technologicznej 3) wymienia preparaty do modelowania włosów 4) stosuje do zabiegu modelowania preparaty do układania, utrwalania i stylizacji 5) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu odkształcania struktury włosów	1) rozpoznaje spektrum działania preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje aparaty i preparaty do sterylizacji i dezynfekcji

	<p>sprzętu po zabiegu odkształcania struktury włosów</p> <p>3) porządkuje stanowisko pracy po wykonaniu zabiegów odkształcania struktury włosów</p> <p>4) segreguje odpady powstałe podczas wykonywania zabiegów odkształcania struktury włosów</p> <p>5) przeprowadza sanityzację, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, przyborów i aparatów stosowanych przy zabiegach odkształcania struktury włosów</p>
--	---

FRK.01.5. Asystowanie podczas strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu

Efekty kształcenia	kryteria weryfikacji
Uczeń:	uczeń:
1) przygotowuje stanowisko pracy do strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu	<p>1) wymienia sprzęt i bieliznę do wykonania zabiegu strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>2) grupuje sprzęt, bieliznę i preparaty stosowane do zabiegów strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>3) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu np.: strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p>
2) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu	<p>1) zabezpiecza odzież klienta do wskazanego przez fryzjera zabiegu strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p>
3) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po wykonaniu zabiegów strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu;	<p>1) oczyszcza sprzęt i stanowisko pracy z włosów i zanieczyszczeń podczas i po zabiegach strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>2) dezynfekuje sprzęt i stanowisko pracy podczas i po zabiegach strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>3) stosuje aparaty do sterylizacji sprzętu użytego podczas zabiegu strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>4) segreguje odpady chemiczne i ogólne uzyskane podczas wykonania zabiegów strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu</p> <p>5) umieszcza odpady w wyznaczonych pojemnikach uzyskane w wyniku zmiany koloru włosów</p>

FRK.01.6. Asystowanie podczas zabiegów zmiany koloru włosów

Efekty kształcenia	kryteria weryfikacji
Uczeń:	uczeń:
1) rozpoznaje rodzaje, techniki oraz sposoby zmiany koloru włosów;	<p>1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany koloru włosów</p> <p>2) wymienia metody i techniki zmiany koloru włosów</p> <p>3) rozróżnia rodzaje zabiegów zmiany koloru włosów</p> <p>4) rozróżnia metody i techniki koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania</p> <p>5) wymienia zmiany zachodzące we włosach podczas</p>

	koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania
2) przygotowuje stanowisko fryzjerskie do zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia sprzęt i preparaty do zabiegów zmiany koloru włosów 2) wskazuje narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie do zabiegów zmiany koloru włosów 3) wymienia cechy preparatów fryzjerskich stosowane przed i po wykonaniu zabiegów zmiany koloru włosów 4) wskazuje preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegów zmiany koloru włosów 5) gromadzi sprzęt i preparaty wskazane przez fryzjera do wykonania wybranego rodzaju zabiegu zmiany koloru włosów 6) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi procedurami bhp i ergonomii do zabiegów zmiany koloru włosów
3) przygotowuje klienta do zabiegów zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia bieliznę zabiegową i ochronną do zabiegu zmiany koloru włosów 2) określa przeznaczenie bielizny i preparatów ochronnych stosowanych podczas zabiegów zmiany koloru włosów 3) stosuje odzież jednorazową i wielorazową podczas zabiegów zmiany koloru włosów 4) stosuje preparaty ochronne do zabezpieczenia skóry i włosów podczas zabiegów zmiany koloru włosów
4) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegów zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykonuje zabiegi wstępne na włosach klienta wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany koloru włosów 2) wykonuje zabiegi zmiany koloru włosów wskazaną przez fryzjera metodą i techniką 3) wykonuje zabiegi zmiany koloru włosów stosując wskazane przez fryzjera podziały włosów na sekcje i linie separacji
5) rozpoznaje preparaty fryzjerskie do zabiegów zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje zastosowanie farb roślinnych i syntetycznych 2) wymienia preparaty krótkotrwałe koloryzujące, tymczasowe, półtrwałe, trwałe, roślinne, odsiwiacze i preparaty rozjaśniające 3) wymienia właściwości nadtlenku wodoru 4) różnicuje roztwory nadtlenku wodoru i ich działanie na włosy
6) wykonuje podziały porostu do zabiegu zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia rodzaje sekcji stosowanych w zabiegach zmiany koloru włosów 2) rozróżnia rodzaje sekcji stosowanych w zabiegach zmiany koloru włosów 3) stosuje dostosowane do techniki rodzaje sekcji w zabiegach zmiany koloru włosów
7) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po wykonaniu zabiegu zmiany koloru włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) oczyszcza sprzęt i stanowisko pracy z włosów i zanieczyszczeń w trakcie i po zabiegu zmiany koloru włosów 2) dezynfekuje sprzęt i stanowisko pracy w trakcie i po zabiegu zmiany koloru włosów 3) stosuje aparaty do sterylizacji sprzętu użytego podczas zabiegu zmiany koloru włosów 4) segreguje odpady chemiczne i ogólne uzyskane

	w wyniku wykonania zabiegu zmiany koloru włosów 5) umieszcza odpady w wyznaczonych pojemnikach uzyskane w wyniku zmiany koloru włosów
FRK.01.7. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	kryteria weryfikacji
Uczeń:	uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki	1) wymienia zasady etyczne wchodzące w skład kodeksu zawodowego fryzjera 2) stosuje zasady uczciwości, sumienności, rzetelności i lojalności w wykonywaniu obowiązków zawodowych 3) przestrzega zasad etycznych i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
2) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	1) określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych 2) identyfikuje u siebie symptomy stresu 3) rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych wpływających na występowanie stresu
3) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	1) planuje drogę rozwoju zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa 2) stosuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych
4) współpracuje w zespole	1) wyjaśnia pojęcia: zespołu, pracy zespołowej, lidera 2) wymienia zasady zachowań asertywnych 3) wskazuje zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera posiada odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie oraz umożliwiać przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się korzystanie z zasobów i współpracy z zakładami i instytucjami właściwymi dla zawodu.

Kształcenie praktyczne musi odbywać w małych grupach. Obsługa aparatów i narzędzi tnących musi odbywać się pod ścisłym nadzorem instruktora/nauczyciela. Ze względu na charakter prowadzonego kształcenia zajęcia praktyczne muszą być prowadzone w oparciu o instrukcje słowne lub graficzne.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera w zakresie kwalifikacji: FRK.01. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych

Pracownia fryzjerska:

- wyposażenie na jednego ucznia: konsola; lustro; fotel; treningowa główka fryzjerska ze statywem damska i męska; nożyce klasyczne i specjalistyczne; narzędzia brzytwopodobne; grzebień: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu; szczotki: do rozczesywania włosów, kokówka, tunelowa, do modelowania okrągła około 24 mm, 36 mm, 45 mm; szczotka karkówka; klipsy / klamry po 6 szt.; klipsy fryzjerskie małe 50 szt.; rozpylacz do wody; miseczki i pędzelki do farbowania włosów; wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt.; szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt.; wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt.; podkładki pod gumki 10 szt.; siatka zabezpieczająca do wałków;

czepek do pasemek; szydełko do pasemek; wsuwki 50szt.; szpilki kokówki 50szt.; wypełniacz do koka okrągły i płaski; bielizna fryzjerska zabiegowa i ochronna; maszynka do strzyżenia z nasadkami; suszarka ręczna.

- Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni na trzech uczniów: promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wanna do dezynfekcji, suszarka hełmowa, prostownica, karbownica, lokówki różnej grubości i kształtów, podwłóśnik gumowy lub skórzany, waga fryzjerska, menzurka, konturówka, pomocnik fryzjerski, myjnia fryzjerska.

Uwaga! W sytuacji egzaminacyjnej w/w wyposażenie na jednego zdającego

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni

Hoker, sauna fryzjerska, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do internetu i drukarki, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotka do zamiatania z szufelką, wanna do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w:

- treningowe główki fryzjerskie damskie i męskie ze statywem, zestaw grzebieni; wałki siatkowe do ondulowania; szpilki do mocowania wałów siatkowych; wałki plastikowe do ondulowania chemicznego; atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów; mikroskop; urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamera; środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich; stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do Internetu oraz drukarki; paleta kolorystyczna; wzornik kolorów; koło barw.

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONEJ W ZAWODZIE

FRK.01. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
FRK.01.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	60
FRK.01.2. Podstawy pomocy fryzjera	30
FRK.01.3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych	212
FRK.01.4. Odształcanie struktury włosów przy współpracy z fryzjerem	300
FRK.01.5. Asystowanie podczas strzyżenia włosów, golenia i formowania zarostu	265
FRK.01.6. Asystowanie podczas zabiegów zmiany koloru włosów	265
FRK.01.7. Kompetencje personalne i społeczne	90
Razem liczba godz.	1222

TECHNIK FRYZJER

514105

PRK IV Kwalifikacja pełna na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE

FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

PRK 4 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur

PRK 4 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik fryzjer powinien być przygotowany do

wykonywania zadań zawodowych

w zakresie kwalifikacji FRK. 21. Wykonywanie usług fryzjerskich:

- 1) wykonywania pielęgnacji włosów i skóry głowy;
- 2) wykonywania nietrwałego i trwałego odkształcania włosów;
- 3) wykonywania strzyżenia włosów i formowania zarostu;
- 4) wykonywania zmiany koloru włosów;
- 5) wykonywania stylizacji fryzur;

oraz

w zakresie kwalifikacji FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur:

- 1) projektowania fryzur;
- 2) dokumentowania fryzur;
- 3) wykonywania fryzur na podstawie projektów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Kwalifikacja FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich	
FRK.21.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa warunki zapewniające ochronę zdrowia w salonach fryzjerskich 2) wymienia zadania fryzjera dotyczące bezpieczeństwa pracy z urządzeniami mechanicznymi i elektrycznymi, 3) rozpoznaje źródła i czynniki szkodliwe w środowisku pracy w salonach fryzjerskich 4) określa źródła zanieczyszczeń powstałych w wyniku: pielęgnacji włosów (szampony, odżywki, maski), ondulacji nietrwałej i trwałej (pianki, lakiery, płyny do trwałej, utrwalacze), zmiany koloru włosów (farby, aktywatory) 5) dobiera wyposażenie salonu fryzjerskiego pod kątem ergonomicznym (np. wysokość konsoli, fotela, umywalk), 6) dobiera środki gaśnicze do określonej sytuacji zagrożenia w salonie fryzjerskim 7) stosuje zasady postępowania w razie powstania zagrożenia, a szczególnie wypadku przy pracy, awarii, pożaru, wybuchu
2) stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w salonie fryzjerskim	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad bezpieczeństwa pożarowego na terenie salonu fryzjerskiego 2) określa prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą w salonie fryzjerskim

<p>3) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce</p>	<p>1) określa zadania poszczególnych organów nadzorujących warunki pracy w salonie fryzjerskim 2) określa zadania instytucji i służb związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy w salonie fryzjerskim</p>
<p>4) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<p>1) określa skutki naruszeń prawa pracy 2) rozróżnia znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe 3) opisuje konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w salonach fryzjerskich</p>
<p>5) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka</p>	<p>1) określa związki przyczynowo - skutkowe między higieną osobistą a zachorowaniem na choroby zakaźne 2) określa wpływ bakterii, wirusów, grzybów oraz pasożytów na organizm człowieka 3) rozpoznaje choroby zakaźne oraz zapobiega ich przenoszeniu 4) określa współczesne zagrożenia zdrowia w tym nerwice, aids wynikające z kontaktu z klientem 4) identyfikuje źródła zagrożeń oraz czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne, występujące w salonie fryzjerskim</p>
<p>6) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia</p>	<p>1) określa procedury zachowania się świadka wypadku przy pracy 2) udziela pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanego 5) omawia procedury postępowania powypadkowego</p>
<p>7) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych</p>	<p>1) wymienia środki ochrony indywidualnej stosowane podczas wykonywania usług fryzjerskich: odzież ochronną i zabiegową 2) opisuje środki ochrony indywidualnej i ich zastosowanie podczas wykonywania usług fryzjerskich 6) określa rodzaje środków ochrony indywidualnej ze względu na ich przeznaczenie i zastosowanie (rękawiczki, gogle ochronne, fartuchy impregnowane i materiałowe, peniuary jedno i wielorazowe)</p>
<p>FRK.21.2. Podstawy fryzjerstwa</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) określa anatomię oraz fizjologię włosów i skóry</p>	<p>1) wymienia warstwy skóry głowy</p>

<p>głowy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia funkcje skóry 3) wymienia elementy budowy włosów 4) opisuje funkcje włosów i ich rolę 5) rozpoznaje fazy wzrostu włosów 6) wymienia rodzaje owłosienia 7) określa strukturę wewnętrzną chemiczną i fizyczną włosa 8) rozpoznaje rodzaje włosów ze względu na miejsce występowania, gatunek, kształt, fazę wzrostu 9) określa wpływ hormonów, witamin, funkcji wydalniczych skóry na stan oraz wygląd włosów i skóry głowy 10) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy o podłożu wirusowym, bakteryjnym, genetycznym, grzybiczym, pasożytniczym
<p>2) diagnozuje stan włosów i skóry głowy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera metody badania włosów i skóry głowy do planowanego zabiegu fryzjerskiego 2) wykonuje diagnozę stanu włosów i skóry głowy 3) nazywa nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy 4) opisuje czynniki wpływające na stan włosów i skóry głowy 5) ocenia rodzaj zmian na skórze głowy i włosach 6) analizuje przyczyny zmian na skórze i włosach 7) analizuje nietypowy wygląd włosów 8) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy
<p>3) analizuje wygląd klienta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje cechy kształtów twarzy i głowy 2) nazywa części profilu twarzy 3) nazywa części budowy twarzy i głowy 4) opisuje rodzaje profilu twarzy 5) rozpoznaje kształty twarzy i głowy 6) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie twarzy i głowy klienta w odniesieniu do kanonu 7) analizuje proporcje twarzy i głowy klienta 8) opisuje podstawowe typy kolorystyczne urody klienta 9) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne 10) określa kształt: uszu, nosa, oczu itp.
<p>4) dobiera proporcje poszczególnych elementów fryzury do kształtu twarzy i głowy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa elementy fryzury 2) rozpoznaje wpływ elementów fryzury na kształt i proporcje głowy i twarzy 3) klasyfikuje rodzaje grzywek 4) wskazuje wpływ rodzaju grzywki na kształt i proporcje twarzy 5) dobiera elementy fryzur do kształtu twarzy i głowy
<p>5) rozpoznaje związki chemiczne wykorzystywane w preparatyce kosmetyków fryzjerskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje podstawowe chemiczne i handlowe nazwy INCI 2) wskazuje zastosowanie podstawowych składników preparatów fryzjerskich 3) określa poziom pH kosmetyków fryzjerskich

	<ol style="list-style-type: none"> 4) klasyfikuje surowce stosowane do wyrobu kosmetyków fryzjerskich naturalne i chemiczne 5) wyjaśnia działanie na włosy związków chemicznych wykorzystywanych w preparatyce kosmetyków fryzjerskich 6) wymienia składniki pochodzenia naturalnego stosowane w preparatach fryzjerskich (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) 7) wymienia składniki pochodzenia chemicznego stosowane w preparatach fryzjerskich (detergenty, silikon, składniki mineralne) 8) wymienia zastosowanie witamin w kosmetykach fryzjerskich
6) rozpoznaje sprzęt, narzędzia i przybory do wykonywania zabiegów fryzjerskich	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa narzędzia, przybory, aparaty fryzjerskie 2) opisuje zastosowanie narzędzi, przyborów i aparatów fryzjerskich 3) opisuje budowę sprzętu fryzjerskiego
7) stosuje zasady z teorii koloru	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia kolory podstawowe i uzupełniające, pigment, barwnik, kontrast itp. 2) określa rodzaje kontrastów i pigmentów 3) określa cechy koloru 4) opisuje zastosowanie kolorów przeciwstawnych
8) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
FRK.21.3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przeprowadza diagnozę stanu włosów i skóry głowy do zabiegu pielęgnacji	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cechy zdrowych włosów i skóry głowy 2) analizuje stan włosów i skóry głowy klienta do zabiegu pielęgnacji 3) rozpoznaje stan włosów i skóry głowy klienta do zabiegu pielęgnacji 4) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy klienta do zabiegu pielęgnacji 5) identyfikuje przeciwwskazania do wykonania zabiegów pielęgnacyjnych na włosach klienta 6) wypełnia kartę diagnozy do zabiegu pielęgnacji
2) określa działanie preparatów do mycia i pielęgnacji na włosy i skórę głowy oraz włosy dodane	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia preparaty do ochrony, kondycjonowania i regeneracji 2) opisuje działanie preparatów do zabiegów pielęgnacyjnych włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych 3) określa wpływ preparatów do mycia i pielęgnacji na stan włosów 4) dobiera preparaty pielęgnacyjne do planowanego

	<p>zabiegu fryzjerskiego</p> <p>5) dobiera preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych</p>
<p>3) wykonuje czynności mycia włosów z zastosowaniem różnych metod i technik</p>	<p>1) planuje zabieg mycia włosów i skóry głowy</p> <p>2) dobiera preparaty do mycia włosów i skóry głowy</p> <p>3) wymienia metody i techniki mycia włosów i skóry głowy</p> <p>4) wymienia techniki masażu skóry głowy</p> <p>5) stosuje różne metody i techniki mycia włosów i skóry głowy</p> <p>6) stosuje w trakcie zabiegu techniki masażu skóry głowy</p> <p>7) wykonuje zabiegi mycia włosów i skóry głowy klienta zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <p>8) wykonuje zabiegi mycia włosów dodanych zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy</p>
<p>4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp</p> <p>a) dobiera rodzaje ,metody, sposoby i techniki pielęgnacji włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych</p> <p>b) przeprowadza zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy</p> <p>c) przeprowadza pielęgnację zarostu męskiego</p> <p>d) określa przeciwwskazania do wykonania zabiegów pielęgnacji</p>	<p>1) identyfikuje rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych włosów i skóry głowy</p> <p>2) planuje zabieg pielęgnacji włosów i skóry głowy</p> <p>3) organizuje stanowisko pracy do zabiegu pielęgnacji włosów i skóry głowy</p> <p>4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne: ramowe, ochronne, profilaktyczne, kompleksowe zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp</p> <p>5) dobiera metody pielęgnacji włosów</p> <p>6) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne mechaniczne i chemiczne</p> <p>7) dobiera preparaty do kondycjonowania, regeneracji, stymulacji</p> <p>8) wykonuje zabiegi pielęgnacji zarostu męskiego zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp</p> <p>9) dobiera rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego do stanu włosów i skóry głowy oraz włosów dodanych</p> <p>10) wskazuje przeciwwskazania do wykonania zabiegów pielęgnacyjnych</p>
<p>2) przeprowadza dekontaminację stanowiska pracy i sprzętów używanych do zabiegu pielęgnacji</p>	<p>1) rozpoznaje rodzaje preparatów do dezynfekcji</p> <p>2) wskazuje spektrum działania poszczególnych preparatów do dezynfekcji</p> <p>3) opisuje metody dekontaminacji</p> <p>4) stosuje metody dekontaminacji</p> <p>5) oczyszcza stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy</p> <p>6) dezynfekuje stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy</p> <p>7) dobiera aparaty do sterylizacji sprzętu używanego podczas zabiegu</p> <p>8) wykonuje sterylizację sprzętu</p> <p>9) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu</p>

FRK.21.4. Nietrwale odkształcanie włosów i formowanie fryzur	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa zabiegi nietrwalego odkształcania włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje metody i techniki nietrwalego odkształcania włosów 2) opisuje sposoby wykonania zabiegu nietrwalego odkształcania włosów 3) opisuje zmiany zachodzące we włosach podczas nietrwalego odkształcania włosów
2) przeprowadza rozmowę konsultacyjną z klientem przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje rozmowę konsultacyjną z klientem przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 2) uwzględnia oczekiwania klienta w rozmowie konsultacyjnej przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 3) określa metody konsultacji z klientem podczas doboru fryzury i zakresu usługi 4) prowadzi rozmowę konsultacyjną z trudnym klientem dotyczącą zakresu usługi
3) określa stan włosów i skóry głowy do zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje stan włosów i skóry głowy klienta pod kątem zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 2) określa typ i rodzaj włosów klienta pod kątem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 3) określa właściwości włosów klienta pod kątem nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 4) posługuje się kartą diagnozy klienta pod kątem zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 5) określa przeciwwskazania do wykonywania zabiegów nietrwalego odkształcania włosów
4) określa preparaty stosowane do zabiegów nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury: <ol style="list-style-type: none"> a) klasyfikuje preparaty stosowane do zabiegów nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury b) określa formę preparatów stosowanych do zabiegów nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje formę preparatu ze względu na stan skupienia i zastosowanie 2) rozróżnia preparaty stosowane na włosy suche i mokre 3) rozróżnia preparaty stosowane przed zabiegiem nietrwalego odkształcania włosów w tym: pianki, lotiony, preparaty zabezpieczające włosy przed wysoką temperaturą 4) rozróżnia preparaty stosowane po zabiegu nietrwalego odkształcania włosów w tym: lakiery, gumy, woski, pomady 5) określa zastosowanie preparatów do stylizacji fryzury
5) organizuje stanowisko pracy do zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie do zabiegu nietrwalego odkształcania włosów i formowania fryzury 2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową do zabiegu nietrwalego odkształcania włosów

	<p>i formowania fryzury</p> <ol style="list-style-type: none">3) opisuje preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegu nietrwałego odkształcania włosów4) określa preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegu formowania fryzury5) przygotowuje sprzęt, bieliznę i preparaty do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury
6) wykonuje zabiegi nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury z zachowaniem kolejności technologicznej	<ol style="list-style-type: none">1) określa kształt głowy i twarzy klienta pod kątem zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury2) określa profil twarzy do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury3) dobiera kształt fryzury do cech indywidualnych4) dobiera metody i techniki do nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury5) zabezpiecza odzież klienta do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury6) przygotowuje włosy do zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury7) dobiera preparaty do wykonania zabiegów nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury8) stosuje podział włosów na sekcje i separacje do nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury9) wykonuje zabieg nietrwałego odkształcania różnymi technikami
7) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury	<ol style="list-style-type: none">1) wskazuje przyczyny powstania błędów w zabiegach nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury2) określa sposób korekty na podstawie zaobserwowanej nieprawidłowości3) koryguje błędy popełnione podczas nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury
8) wykonuje fryzury codienne	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje formy fryzur codziennych damskich i męskich2) określa sposoby tworzenia fryzur w tym harmonię, trójwymiarowość, proporcje, kompozycje3) korzysta ze źródeł multimedialnych do wyszukiwania inspiracji4) wykonuje fryzury codienne zgodne ze zmieniającą się modą5) układa fryzury codienne zgodną z typem klienta6) określa wpływ konturu zewnętrznego i wewnętrznego fryzury na proporcje głowy i twarzy7) wykonuje fryzurę codzienną korygującą mankamenty urody

	<ul style="list-style-type: none"> 8) wykonuje fryzurę dzienną z wykorzystaniem włosów dodanych 9) wykonuje sploty i warkocze
9) wykonuje fryzury wieczorowe	<ul style="list-style-type: none"> 1) określa rodzaje koków i upięć 2) wykonuje plecionki 3) układa fryzury wieczorowe z włosów o różnej długości 4) upina fryzury wieczorowe z włosów o różnej długości 5) tworzy fryzury wieczorowe z zastosowaniem różnego rodzaju dopinek, ozdób, wypełniaczy 6) stosuje zasady tworzenia formy fryzury wieczorowej 7) wykonuje fryzury wieczorowe z wykorzystaniem włosów dodanych
10) przeprowadza dekontaminację sprzętu użytego podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury	<ul style="list-style-type: none"> 1) porządkuje stanowisko pracy i oczyszcza sprzęt i stosowany podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury 2) dezynfekuje stanowisko pracy i sprzęt stosowany podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury 3) dobiera aparaty do sterylizacji sprzętu używanego podczas zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury 4) wykonuje sterylizację sprzętu używanego do nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury 5) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu nietrwałego odkształcania włosów i formowania fryzury
FRK.21.5. Trwale odkształcanie włosów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1. określa zabiegi i technologie trwałego odkształcania włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia rodzaje zabiegów trwałego odkształcania włosów 2) określa zmiany w technologii wykonania zabiegów trwałego odkształcania na przestrzeni dziejów 3) opisuje metody i techniki trwałego odkształcania włosów 4) opisuje technologie wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów np. skręcanie, prostowanie 5) określa zmiany zachodzące we włosach podczas trwałego odkształcania włosów
2) określa preparaty fryzjerskie i technologie do wykonania zabiegów trwałego odkształcania włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje formy preparatów ze względu na stan skupienia i zastosowanie do zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) opisuje preparaty do trwałego odkształcania włosów ze względu na wartość pH

	<ol style="list-style-type: none"> 3) opisuje rodzaje preparatów do wykonania trwałego odkształcania włosów 4) rozróżnia preparaty stosowane przed wykonaniem zabiegów trwałego odkształcania np. wyrównujące i zabezpieczające strukturę włosów, 5) rozróżnia preparaty stosowane do wykonania zabiegu trwałego odkształcania np. ze względu na moc i zastosowanie itp. 6) wymienia preparaty stosowane po wykonaniu zabiegów trwałego odkształcania, w tym: neutralizatory i preparaty pielęgnacyjne
3) określa metody i techniki wykonywania trwałego odkształcania włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia czynniki chemiczne, mechaniczne, fizyczne wpływające na efekt trwałego odkształcania włosów 2) opisuje techniki nawijania włosów na wałki podczas trwałego odkształcania włosów 3) stosuje zasady wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 4) opisuje etapy trwałego odkształcania włosów
4) przeprowadza konsultację i diagnozę włosów i skóry głowy z klientem przed zabiegiem trwałego odkształcania	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa oczekiwania klienta w rozmowie konsultacyjnej do zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) ustala zakres zabiegu i stopień trwałego odkształcania włosów na podstawie oczekiwań klienta 3) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy do zabiegu trwałego odkształcania włosów 4) posługuje się kartą diagnozy klienta do zabiegu trwałego odkształcania włosów 5) wnioskuje na podstawie uzupełnionej karty diagnozy dobór technologii wykonania zabiegu trwałego odkształcania
5) dobiera preparaty fryzjerskie do wykonania zabiegów trwałego odkształcania włosów zgodnie z zasadami technologii i bezpieczeństwa	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera preparaty zabezpieczające stosowane na włosy przed zabiegiem trwałego odkształcania 2) dobiera preparaty do trwałego odkształcania uwzględniając stan i jakość włosów 3) dobiera preparaty stosowane po zabiegu trwałego odkształcania włosów uwzględniając stan i jakość włosów
6) organizuje stanowisko pracy do zabiegu trwałego odkształcania włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie stosowane do zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową stosowaną do zabiegu trwałego odkształcania włosów 3) przygotowuje sprzęt, bieliznę i preparaty do zabiegu trwałego odkształcania włosów
7) wykonuje zabieg trwałego odkształcania włosów zgodnie z kolejnością technologiczną	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa przeciwwskazania do wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) dobiera metody i techniki do trwałego odkształcania włosów

	<ol style="list-style-type: none"> 3) dobiera średnicę wałków do pożądanego efektu trwałego odkształcania włosów 4) stosuje instrukcję producenta do wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 5) określa podział włosów na sekcje i separacje do trwałego odkształcania włosów 6) dobiera preparat ondulujący do stanu i jakości włosów 7) stosuje ciąg technologiczny wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów 8) stosuje preparaty przed zabiegiem i po zabiegu trwałego odkształcania włosów 9) wykonuje zabieg trwałego odkształcania różnymi technikami i sposobami nawijania włosów
8) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas trwałego odkształcania włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje błędy popełnione podczas trwałego odkształcania włosów 2) dobiera sposoby korygowania błędów technologicznych do uzyskanego niepożądanego efektu trwałego odkształcania włosów 3) koryguje błędy popełnione podczas trwałego odkształcania włosów
9) przeprowadza dekontaminację sprzętu użytego podczas zabiegu trwałego odkształcania włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) oczyszcza narzędzia, przybory, aparaty, konsolę i myjnię fryzjerską po wykonaniu zabiegu trwałego odkształcania włosów 2) dezynfekuje narzędzia, przybory, konsolę i myjnię fryzjerską po wykonaniu zabiegu trwałego odkształcania włosów 3) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu trwałego odkształcania włosów

FRK.21.6. Strzyżenie damskie i męskie włosów oraz formowanie zarostu męskiego

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozpoznaje sprzęt stosowany do wykonywania zabiegów strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje narzędzia tnące stosowane do wykonania zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2) opisuje rodzaje maszynek do strzyżenia włosów i formowania zarostu 3) rozpoznaje grzebień do strzyżenia włosów i formowania zarostu
2) rozpoznaje indywidualne cechy anatomii i urody klienta do wykonania zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1) różnicuje elementy budowy głowy i twarzy klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2) ocenia kształt głowy i twarzy klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 3) określa wpływ profilu twarzy do wykonania zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 4) rozróżnia nieprawidłowości porostu włosów

	i zarostu
3) przeprowadza konsultację i diagnozę włosów i skóry głowy przed zabiegiem strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia stan skóry głowy i włosów klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy do zabiegu strzyżenia i formowania zarostu męskiego 3) ustala zakres strzyżenia 4) rozpoznaje życzenia klienta pod kątem zabiegu strzyżenia włosów 5) rozpoznaje życzenia klienta pod kątem zabiegu formowania zarostu męskiego
4) organizuje stanowisko pracy do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego 2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego 3) gromadzi sprzęt i bieliznę do zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 4) organizuje stanowisko pracy do zabiegu strzyżenia włosów oraz formowania zarostu męskiego zgodnie z ergonomią i obowiązującymi procedurami bhp
5) określa metody, sposoby i techniki strzyżenia włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje metody, techniki i sposoby strzyżenia włosów 2) określa zastosowanie technik strzyżenia włosów do struktury włosów 3) określa czynniki wpływające na efekt strzyżenia włosów 4) klasyfikuje techniki strzyżenia włosów 5) stosuje zasady wykonania zabiegu strzyżenia włosów
6) określa sposoby i techniki formowania zarostu męskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa czynniki wpływające na efekt formowania zarostu męskiego 2) klasyfikuje techniki formowania zarostu męskiego 3) stosuje zasady wykonania zabiegu formowania zarostu męskiego 4) opisuje rodzaje zarostu męskiego
7) dobiera metody, sposoby i techniki pracy do zabiegu strzyżenia włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera metodę strzyżenia do rodzaju i jakości włosów i oczekiwanego efektu 2) dobiera technikę strzyżenia do rodzaju i jakości włosów i do oczekiwanego efektu
8) dobiera sposoby i techniki pracy do zabiegu formowania zarostu męskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje metody i techniki formowania zarostu, w tym: na sucho, na mokro, cieniowanie, trymowanie 2) opisuje metodę i technikę formowania zarostu męskiego w odniesieniu do rodzaju zarostu w tym: zarost sztywny, miękki, z ubytkami 3) dobiera techniki formowania zarostu męskiego w odniesieniu do budowy anatomicznej twarzy klienta w tym: cieniowanie, trymowanie

<p>9) dobiera podział na sekcje i separacje do zabiegu strzyżenia włosów zgodnie z formą fryzury</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje rodzaje sekcji i separacji do zabiegu strzyżenia włosów 2) rozróżnia rodzaje sekcji np. krzyżowa, klasyczna 3) rozróżnia rodzaje linii separacji do zabiegu strzyżenia włosów, w tym: poziome, pionowe, ukośne 4) stosuje zasady wydzielania linii separacji do zabiegu strzyżenia włosów 5) dobiera rodzaje sekcji w zależności od kształtu planowanej formy strzyżenia 6) dobiera rodzaj linii separacji do określonej formy strzyżenia
<p>10) ustala etapy strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje zabieg strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego zgodnie z życzeniem klienta 2) określa etapy strzyżenia włosów 3) określa etapy formowania zarostu męskiego
<p>11) rozpoznaje rodzaje i formy strzyżeń damskich, męskich oraz zarostu męskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje formy strzyżeń damskich: spójną, stopniowaną, przyrastającą warstwowo, jednolitą warstwowo 2) opisuje rodzaje strzyżeń damskich z uwzględnieniem długości włosów 3) opisuje rodzaje strzyżeń męskich klasycznych 4) opisuje formy strzyżeń męskich użytkowych 5) opisuje formy zarostu męskiego 6) określa elementy zarostu twarzy mężczyzny (wąsy, broda, bokobrody)
<p>12) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) zabezpiecza odzież klienta do wykonania zabiegu strzyżenia włosów 2) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich dobraną metodą, sposobem i techniką 3) rozpoznaje rodzaje dystrybucji i projekcji 4) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich z zastosowaniem podziału na sekcje i separacje 5) wykonuje strzyżenie włosów damskich i męskich z zachowaniem ciągu technologicznego 6) wykonuje strzyżenie damskie i męskie z zastosowaniem pasm pamięci 7) wykonuje różne formy strzyżenia w tym: koła, kwadratu, owalu 8) stosuje do strzyżenia włosów różne narzędzia tnące jedno i dwu ostrzowe 9) stosuje do strzyżenia zarostu różne narzędzia tnące w tym: maszynki, trymery, nożyce
<p>13) wykonuje formowanie zarostu męskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje formy zarostu męskiego 2) zabezpiecza odzież klienta do wykonania zabiegu formowania zarostu 3) wykonuje formowanie zarostu męskiego korygującego podstawowe kształty twarzy 4) wykonuje formowanie zarostu męskiego podkreślające indywidualne cechy urody klienta 5) wykonuje formowanie zarostu męskiego

	z zachowaniem ciągu technologicznego 6) 6. wykonuje strzyżenie różnych form zarostu męskiego np. pełnej, półpełnej
14) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas strzyżenia włosów	3) rozróżnia błędy popełniane podczas strzyżenia włosów 4) stosuje narzędzia tnące do korygowania popełnionych błędów w strzyżeniu
15) przeprowadza dekontaminację i konserwację sprzętu użytego w zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego	1. oczyszcza stanowisko pracy, grzebienie i narzędzia tnące stosowane podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 2. dezynfekuje grzebienie i narzędzia tnące stosowane podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 3. dobiera aparaty do sterylizacji grzebieni i narzędzi tnących używanych podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 4. wykonuje sterylizację narzędzi tnących używanych podczas zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 5. umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu strzyżenia włosów i formowania zarostu męskiego 6. wykonuje konserwację narzędzi tnących
FRK.21.7. Zmiana koloru włosów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa zabiegi zmiany koloru włosów	1) rozróżnia rodzaje zabiegów zmiany koloru włosów: koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania właściwego 2) opisuje zmiany zachodzące we włosach podczas koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania
3) dokonuje analizy palety kolorystycznej: a) określa pigmenty wzmacniające kolor b) szereguje poziomy kolorystyczne	1) omawia budowę palety kolorystycznej 2) określa głębię i kierunek koloru 3) rozróżnia oznaczenia literowe i numeryczne we wzornikach kolorów włosów
4) określa preparaty fryzjerskie stosowane do zabiegów zmiany koloru włosów	1) określa zastosowanie farb roślinnych i syntetycznych 2) określa skład i funkcję preparatów stosowanych do zabiegów zmiany koloru włosów 3) określa preparaty: krótkotrwałe koloryzujące, tymczasowe, półtrwałe, trwałe, roślinne, odsiwiacze i preparaty rozjaśniające 4) określa właściwości nadtlenu wodoru 5) rozróżnia rodzaje preparatów stosowanych do zabiegów zmiany koloru włosów 6) różnicuje roztwory nadtlenu wodoru i ich działanie na włosy

<p>5) określa metody i techniki wykonywania zmiany koloru włosów</p>	<p>1) rozróżnia metody i techniki koloryzacji rozjaśniającej, przyciemniającej i tonującej oraz rozjaśniania właściwego</p> <p>2) omawia metody i techniki wykonywania zmiany koloru włosów</p>
<p>6) dokonuje analizy wyglądu i oczekiwań klienta przed zabiegiem zmiany koloru włosów</p>	<p>1) identyfikuje kolor naturalny i wyjściowy włosów klienta</p> <p>2) prowadzi rozmowę konsultacyjną z klientem pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) wyjaśnia klientowi różnice w rodzajach zabiegów zmiany koloru włosów</p> <p>4) uzasadnia wybór koloru docelowego zgodnego z życzeniem klienta</p> <p>5) określa kształty głowy i twarzy klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>6) określa typ kolorystyczny klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p>
<p>7) wykonuje diagnozę włosów i skóry głowy przed zabiegiem zmiany koloru włosów:</p> <p>a) rozpoznaje nieprawidłowości włosów i skóry głowy pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>b) analizuje dane z karty klienta pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p>	<p>1) wypełnia kartę diagnozy z uwzględnieniem oczekiwań klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) ocenia stan skóry głowy i włosów klienta pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) posługuje się kartą diagnozy klienta pod kątem zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>4) określa procentowy udział włosów siwych</p>
<p>8) określa przeciwwskazania do zmiany koloru włosów</p>	<p>1) wykonuje próbę uczuleniową do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) analizuje wyniki próby uczuleniowej do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) rozpoznaje przeciwwskazania do zabiegu zmiany koloru włosów</p>
<p>9) organizuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany koloru włosów</p>	<p>1) rozróżnia narzędzia, przybory i aparaty fryzjerskie stosowane do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) rozróżnia bieliznę ochronną i zabiegową stosowaną do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>3) omawia preparaty fryzjerskie stosowane przed i po wykonaniu zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>4) gromadzi sprzęt, bieliznę i preparaty do wybranego rodzaju zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z ergonomią i obowiązującymi procedurami bhp do zabiegu zmiany koloru włosów</p>
<p>10) dobiera metody i techniki zmiany koloru włosów</p>	<p>1) ustala zakres zabiegu zmiany koloru włosów na podstawie diagnozy i oczekiwań klienta, w tym: zmiana koloru całościowa, częściowa, rozjaśnianie, koloryzacja</p> <p>2) dobiera metodę do wybranego rodzaju zabiegu zmiany koloru włosów w tym: rozjaśnianie, przyciemnianie</p> <p>3) dobiera technikę do wybranego rodzaju zabiegu,</p>

	<p>długości włosów, oczekiwanego efektu zmiany koloru włosów</p> <p>4) uzasadnia wybór metody i techniki zmiany koloru włosów</p>
11) ustala etapy zabiegu zmiany koloru włosów	<p>1) określa etapy zabiegu koloryzacji</p> <p>2) określa etapy zabiegu rozjaśniania</p> <p>3) opisuje zabiegi przygotowawcze w tym: pojaśnienie, dekolaryzację, korodowanie, pigmentację</p>
<p>12) wykonuje zabieg zmiany koloru włosów:</p> <p>a) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>b) stosuje podział porostu na sekcje i separacje do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>c) szacuje ilość preparatów do wykonania zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>d) stosuje preparaty do planowanego zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>e) przeprowadza zabieg zmiany koloru włosów z zachowaniem kolejności technologicznej i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<p>1) zabezpiecza odzież i kontur porostu klienta do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) wykonuje kaloryzację i rozjaśnianie włosów damskich i męskich dobraną metodą i techniką</p> <p>3) wykonuje zabiegi rozjaśniania i koloryzacji całościowej, odrostów, wybranych pasm i sekcji</p> <p>4) wykonuje zabieg zmiany koloru włosów z zachowaniem ciągu technologicznego</p> <p>5) przygotowuje mieszaninę do zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>6) odmierza preparaty przy użyciu specjalistycznej aparatury i przyborów</p> <p>7) wykonuje zabiegi korekcji koloru np.: tonowanie</p> <p>8) wykonuje zabieg zmiany koloru włosów z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zaleceń producenta preparatu</p> <p>9) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne po zabiegach zmiany koloru włosów</p>
13) wykonuje zabieg koloryzacji włosów siwych i szpakowatych	<p>1) określa proporcje siwych włosów do naturalnych</p> <p>2) ustala etapy koloryzacji włosów siwych i szpakowatych</p> <p>3) ustala recepturę mieszaniny koloryzującej do włosów siwych i szpakowatych</p> <p>4) przygotowuje włosy siwe i szpakowate do zabiegu koloryzacji</p> <p>5) stosuje podział porostu na sekcje do dobranej techniki koloryzacji włosów siwych i szpakowatych</p> <p>6) wykonuje koloryzację włosów o różnym procencie siwizny</p> <p>7) wykonuje zabieg koloryzacji włosów z zastosowaniem specjalistycznej aparatury</p>
14) określa sposoby korygowania błędów popełnionych podczas zabiegu zmiany koloru włosów	<p>1) rozpoznaje błędy popełnione podczas zabiegu koloryzacji i rozjaśniania</p> <p>2) dobiera sposób korygowania błędów popełnionych w zabiegu koloryzacji i rozjaśniania</p> <p>3) wykonuje korektę koloru</p>
15) przeprowadza dekontaminację sprzętu użytego podczas zabiegu zmiany koloru włosów	<p>1) Oczyszcza sprzęt i stanowisko pracy z włosów i zanieczyszczeń preparatami po zabiegu zmiany koloru włosów</p> <p>2) Dezynfekuje miseczki, pędzle i grzebienie po zabiegu zmiany koloru włosów</p>

	3) Segreguje odpady chemiczne i ogólne po zabiegu zmiany koloru włosów
FRK.21.8. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:</p> <p>a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem</p> <p>b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie</p> <p>c) z dokumentacją związaną z danym zawodem</p> <p>d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie</p>	<p>1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie:</p> <p>a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <p>b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych</p> <p>c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych</p> <p>d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p> <p>e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta</p>
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych.</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje / filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową).</p>	<p>1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu</p> <p>2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje</p> <p>3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu</p> <p>4) układa informacje w określonym porządku</p>
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję)</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)</p> <p>3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko</p> <p>4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze</p> <p>5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>
<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę</p> <p>2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami</p>

<p>w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.</p>	<p>innych osób</p> <p>4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>5) pyta o upodobania i intencje innych osób</p> <p>6) proponuje, zachęca</p> <p>7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe</p> <p>8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację.</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
<p>FRK.21.9. Kompetencje personalne i społeczne</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) określa cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka</p>	<p>1) określa pojęcie wysokiej jakości usług</p> <p>2) wskazuje zależność jakości świadczonych usług od poziomu empatii podczas wykonywania usług fryzjerskich</p>
<p>2) przestrzega zasad kultury i etyki</p>	<p>1) przestrzega zasad etycznych i ogólnospołecznych w realizacji zadań zawodowych</p> <p>2) wymienia zasady etyczne wchodzące w skład kodeksu zawodowego fryzjera</p> <p>3) stosuje zasady uczciwości, sumienności,</p>

	<p>rzetelności i lojalności w wykonywaniu obowiązków zawodowych</p> <p>4) wyraża szacunek wobec klientów, współpracowników i pracodawcy</p> <p>5) przestrzega zasad etycznych i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych</p>
3) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<p>1) objaśnia czym jest odpowiedzialność w życiu zawodowym</p> <p>2) analizuje zasady i procedury wykonania usług fryzjerskich</p> <p>3) wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania w trakcie wykonywania usług fryzjerskich</p> <p>4) określa konsekwencje braku odpowiedzialności za podejmowane działania w salonie fryzjerskim</p>
4) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<p>1) ocenia różne opcje działania</p> <p>2) wykazuje się kreatywnością w sytuacji problemowej</p> <p>3) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka</p> <p>4) reaguje elastycznie na nieprzewidywalne sytuacje</p>
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<p>1) określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych</p> <p>2) identyfikuje u siebie symptomy stresu</p> <p>3) rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych wpływających na występowanie stresu</p>
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<p>1) rozwija wiedzę i umiejętności zawodowe</p> <p>2) opisuje zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w zawodzie fryzjera</p> <p>3) analizuje własne kompetencje</p> <p>4) wyznacza sobie cele rozwoju zawodowego</p> <p>5) panuje własny rozwój zawodowy</p>
7) negocjuje warunki porozumień	<p>1) opisuje typowe zachowania przy prowadzeniu negocjacji</p> <p>2) rozróżnia negocjacje od mediacji i arbitrażu</p> <p>3) negocjuje prostą umowę lub porozumienie</p>
8) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<p>1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej</p> <p>2) interpretuje mowę ciała w komunikacji</p> <p>3) stosuje aktywne metody słuchania</p> <p>4) stosuje formy grzecznościowe w piśmie i w mowie</p>
9) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	<p>1) stosuje techniki aktywnego słuchania w rozmowie z klientem w salonie fryzjerskim</p> <p>2) identyfikuje bariery komunikacyjne w dialogu z klientem</p> <p>3) opisuje techniki twórczego rozwiązywania problemu</p> <p>4) przedstawia alternatywne rozwiązania problemu, aby osiągnąć założone cele</p>
10) współpracuje w zespole	<p>1) wyjaśnia pojęcia: zespołu, pracy zespołowej, lidera.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia zasady zachowań asertywnych 3) stosuje strategie współpracy w zespole 4) określa zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami 5) angażuje się w realizację przypisanych zadań
--	--

Kwalifikacja FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur	
FRK.26.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią:	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa warunki zapewniające ochronę zdrowia w salonach fryzjerskich 2) wymienia zadania fryzjera dotyczące bezpieczeństwa pracy z urządzeniami mechanicznymi i elektrycznymi, 3) rozpoznaje źródła i czynniki szkodliwe w środowisku pracy w salonach fryzjerskich 4) określa źródła zanieczyszczeń powstałych w wyniku: pielęgnacji włosów (szampony, odżywki, maski), ondulacji nietrwalej i trwalej (pianki, lakiery, płyny do trwalej, utrwalacze), zmiany koloru włosów (farby, aktywatory) 5) dobiera wyposażenie salonu fryzjerskiego pod kątem ergonomicznym (np. wysokość konsoli, fotela, umywalek), 6) dobiera środki gaśnicze do określonej sytuacji zagrożenia w salonie fryzjerskim 7) stosuje zasady postępowania w razie powstania zagrożenia, a szczególnie wypadku przy pracy, awarii, pożaru, wybuchu
2) stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w salonie fryzjerskim	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad bezpieczeństwa pożarowego na terenie salonu fryzjerskiego 2) określa prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą w salonie fryzjerskim
3) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zadania poszczególnych organów nadzorujących warunki pracy w salonie fryzjerskim 2) określa zadania instytucji i służb związanych z bhp i p.poż w salonie fryzjerskim

<p>4) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<p>1) określa skutki naruszeń prawa pracy 2) rozróżnia znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe 3) wskazuje konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w salonach fryzjerskich</p>
<p>5) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka:</p>	<p>1) wskazuje związki przyczynowo – skutkowe między higieną osobistą a zachorowaniem na choroby zakaźne 2) określa wpływ bakterii, wirusów, grzybów oraz pasożytów na organizm człowieka 3) rozpoznaje choroby zakaźne oraz zapobiega ich przenoszeniu 4) określa współczesne zagrożenia zdrowia w tym nerwice, aids wynikające z kontaktu z klientem 5) identyfikuje źródła zagrożeń oraz czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne, występujące w salonie fryzjerskim</p>
<p>6) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia</p>	<p>1) określa procedury zachowania się świadka wypadku przy pracy 2) udziela pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia poszkodowanego 3) omawia procedury postępowania powypadkowego</p>
<p>7) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych</p>	<p>1) wymienia środki ochrony indywidualnej stosowane podczas wykonywania usług fryzjerskich: odzież ochronną i zabiegową. 2) opisuje środki ochrony indywidualnej i ich zastosowanie podczas wykonywania usług fryzjerskich 3) określa rodzaje środków ochrony indywidualnej ze względu na ich przeznaczenie i zastosowanie (rękawiczki, gogle ochronne, fartuchy impregnowane i materiałowe, peniary jedno i wielorazowe)</p>
<p>FRK.21.2. Podstawy fryzjerstwa</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) określa anatomię oraz fizjologię włosów i skóry głowy</p>	<p>1) wymienia warstwy skóry głowy 2) wymienia funkcje skóry 3) wymienia elementy budowy włosów 4) opisuje funkcje włosów i ich rolę</p>

	<ol style="list-style-type: none">5) rozpoznaje fazy wzrostu włosów6) wymienia rodzaje owłosienia7) określa strukturę wewnętrzną chemiczną i fizyczną włosa8) rozpoznaje rodzaje włosów ze względu na miejsce występowania, gatunek, kształt, fazę wzrostu9) określa wpływ hormonów, witamin, funkcji wydalniczych skóry na stan oraz wygląd włosów i skóry głowy10) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy o podłożu wirusowym, bakteryjnym, genetycznym, grzybiczym, pasożytniczym
2) diagnozuje stan włosów i skóry głowy	<ol style="list-style-type: none">1) dobiera metody badania włosów i skóry głowy do planowanego zabiegu fryzjerskiego2) wykonuje diagnozę stanu włosów i skóry głowy3) nazywa nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy4) opisuje czynniki wpływające na stan włosów i skóry głowy5) ocenia rodzaj zmian na skórze głowy i włosach6) analizuje przyczyny zmian na skórze i włosach7) analizuje nietypowy wygląd włosów8) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie włosów i skóry głowy
3) analizuje wygląd klienta	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje cechy kształtów twarzy i głowy2) nazywa części profilu twarzy3) nazywa części budowy twarzy i głowy4) opisuje rodzaje profilu twarzy5) rozpoznaje kształty twarzy i głowy6) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie twarzy i głowy klienta w odniesieniu do kanonu7) analizuje proporcje twarzy i głowy klienta8) opisuje podstawowe typy kolorystyczne urody klienta9) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne10) określa kształt: uszu, nosa, oczu itp.
4) dobiera proporcje poszczególnych elementów fryzury do kształtu twarzy i głowy	<ol style="list-style-type: none">1) nazywa elementy fryzury2) rozpoznaje wpływ elementów fryzury na kształt i proporcje głowy i twarzy3) klasyfikuje rodzaje grzywek4) wskazuje wpływ rodzaju grzywki na kształt i proporcje twarzy5) dobiera elementy fryzur do kształtu twarzy i głowy

<p>5) rozpoznaje związki chemiczne wykorzystywane w preparatyce kosmetyków fryzjerskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje podstawowe chemiczne i handlowe nazwy INCI 2) wskazuje zastosowanie podstawowych składników preparatów fryzjerskich 3) określa poziom pH kosmetyków fryzjerskich 4) klasyfikuje surowce stosowane do wyrobu kosmetyków fryzjerskich naturalne i chemiczne 5) wyjaśnia działanie na włosy związków chemicznych wykorzystywanych w preparatyce kosmetyków fryzjerskich 6) wymienia składniki pochodzenia naturalnego stosowane w preparatach fryzjerskich (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) 7) wymienia składniki pochodzenia chemicznego stosowane w preparatach fryzjerskich (detergenty, silikony, składniki mineralne) 8) wymienia zastosowanie witamin w kosmetykach fryzjerskich
<p>6) rozpoznaje sprzęt, narzędzia i przybory do wykonywania zabiegów fryzjerskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa narzędzia, przybory, aparaty fryzjerskie 2) opisuje zastosowanie narzędzi, przyborów i aparatów fryzjerskich 3) opisuje budowę sprzętu fryzjerskiego
<p>7) stosuje zasady z teorii koloru</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia kolory podstawowe i uzupełniające, pigment, barwnik, kontrast itp. 2) określa rodzaje kontrastów i pigmentów 3) określa cechy koloru 4) opisuje zastosowanie kolorów przeciwstawnych
<p>8) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

FRK.26.3. Projektowanie i dokumentowanie fryzur

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1) sporządza szkice i rysunki fryzur 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje techniki rysunkowe np. ołówek, kredka, pastela 2) wykonuje szkice fryzur przy użyciu techniki ołówka i kredki 3) szkicuje fryzury z zastosowaniem światłocienia

<p>2) dobiera elementy fryzur do cech osobniczych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje elementy fryzury 2) stosuje dobór elementów fryzury do cech osobniczych 3) rozpoznaje kompozycje fryzur 4) określa kompozycję projektowanych fryzur 5) dobiera kompozycje do kształtu fryzury 6) określa formy fryzur 7) rozpoznaje kształty fryzur 8) określa elementy budowy fryzury
<p>3) dobiera fryzury do stylu klienta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje styl klienta na podstawie obserwacji w tym: awangardowy, klasyczny, romantyczny 2) dobiera fryzurę do stylu klienta 3) tworzy koncepcje fryzury do stylu klienta
<p>4) projektuje zestawienia kolorystyczne do cech osobniczych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje zestawienia kolorystyczne do wielkości głowy i twarzy 2) rozpoznaje kontrasty kolorystyczne 3) tworzy koncepcję fryzury w oparciu o typ kolorystyczny 4) tworzy koncepcję fryzury z zastosowaniem kontrastu kolorystycznego 5) stosuje zasady doboru kolorów 6) dobiera zestawy kolorystyczne we fryzurze
<p>5) projektuje różne rodzaje fryzur damskich i męskich</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje cechy charakterystyczne fryzur damskich i męskich 2) tworzy projekty różnych fryzur damskich i męskich 3) wykonuje rysunki projektów fryzur damskich i męskich
<p>6) projektuje kształty zarostu do cech osobniczych i wskazań modowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Określa cechy charakterystyczne elementów zarostu męskiego 2) Określa wpływ kształtu zarostu na wizerunek klienta 3) Koryguje nieprawidłowości budowy anatomicznej za pomocą zarostu twarzy 4) Projektuje formy zarostu do cech indywidualnych
<p>7) projektuje fryzury użytkowe, konkursowe, okazjonalne i fantazyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia fryzury użytkowe, konkursowe, okazjonalne i fantazyjne 2) określa kształty fryzur użytkowych, konkursowych, okazjonalnych i fantazyjnych 3) określa wpływ fryzury na wizerunek klienta 4) projektuje fryzury z uwzględnieniem typu kolorystycznego fryzur użytkowych, konkursowych, okazjonalnych i fantazyjnych 5) dobiera zestawienia kolorystyczne do fryzur użytkowych, konkursowych, okazjonalnych i fantazyjnych 6) projektuje formy fryzur użytkowych, konkursowych, okazjonalnych i fantazyjnych

	<p>cech indywidualnych</p> <p>7) projektuje fryzury zgodnie z okazją, regulaminem konkursu, życzeniem klienta, tematem sesji zdjęciowej itp</p>
8) projektuje warkocze i upięcia	<p>1) rozpoznaje rodzaje warkoczy i upięć</p> <p>2) projektuje zestawienia warkoczy we fryzurze</p> <p>3) projektuje formy upięć</p> <p>4) projektuje we fryzurze kompozycje splotów</p>
9) projektuje fryzury w oparciu o rys historyczny	<p>1) opisuje reprezentatywne style historyczne we fryzjerstwie w tym: starożytność, barok, rokoko, biedermeier</p> <p>2) tworzy kompozycje fryzur z elementami charakterystycznymi dla okresu historycznego np.: starożytność, barok, rokoko, biedermeier</p>
10) wykonuje rysunek instruktażowy fryzjerski	<p>1) określa symbole rysunku instruktażowego</p> <p>2) oznacza podziały włosów na sekcje i separacje do zabiegów fryzjerskich</p> <p>3) oznacza pasma pamięci, projekcje i dystrybucje w sekcjach do zabiegów fryzjerskich</p> <p>4) określa kształty konturów strzyżenia i fryzur</p> <p>5) określa dane liczbowe stosowane w rysunku, tj. długość włosów w poszczególnych sekcjach, kierunek i kolejność wykonywania określonych czynności</p>
11) wykonuje dokumentację zabiegów fryzjerskich a) posługuje się dokumentacją technologiczną w projektowaniu fryzur damskich i męskich b) wypełnia technologiczne karty zabiegów chemicznych	<p>1) rozpoznaje oznaczenia stosowane w dokumentacji zabiegów fryzjerskich</p> <p>2) stosuje oznaczenia technologiczne w dokumentacji zabiegów fryzjerskich</p> <p>3) analizuje instrukcje zastosowania preparatów fryzjerskich</p> <p>4) odczytuje informacje dotyczące przygotowania i zastosowania preparatu na podstawie instrukcji producenta</p> <p>5) analizuje kartę diagnozy włosów i skóry głowy</p> <p>6) odczytuje informacje zawarte w karcie diagnozy</p> <p>7) posługuje się paletą kolorystyczną preparatów do zmiany koloru włosów</p> <p>8) wypełnia kartę diagnozy na podstawie danych</p> <p>9) przygotowuje dokumentację technologiczną zabiegów: pielęgnacji, zmiany koloru, zmiany kształtu fryzury, zmiany struktury włosów</p>

<p>12) sporządza port folio projektów fryzur</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje port folio 2) określa techniki wykonania port folio 3) przygotowuje portfolio fryzur na podstawie wytycznych 4) prezentuje portfolio w formie papierowej i multimedialnej 5) stosuje techniki multimedialne do prezentacji projektów fryzur 6) wykorzystuje dostępne techniki multimedialne do prezentacji fryzur 7) stosuje dostępne techniki multimedialne do prezentacji fryzur
<p>FRK.26.4. Wykonywanie fryzur na podstawie projektów</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) wykonuje fryzury damskie użytkowe i okazjonalne na podstawie projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) analizuje informacje zawarte w projekcie fryzury przed wykonaniem zabiegu 2) odczytuje oznaczenia stosowane w dokumentacji zabiegów fryzjerskich w tym: koloryzacji, strzyżenia, zmiany struktury włosów 3) stosuje w praktyce założenia dokumentacji zabiegów fryzjerskich w tym: zmiany koloru, strzyżenia, zmiany struktury włosów do wykonania fryzur użytkowych i okazjonalnych 4) stosuje instrukcje zastosowania preparatów fryzjerskich do zmiany koloru i struktury włosów 5) stosuje informacje dotyczące przygotowania i zastosowania preparatu do zmiany koloru włosów na podstawie instrukcji producenta 6) uwzględnia informacje zawarte w karcie diagnozy włosów i skóry głowy do wykonania fryzur użytkowych i okazjonalnych 7) posługuje się dokumentacją technologiczną zabiegów: pielęgnacji, zmiany koloru, zmiany kształtu fryzury, zmiany struktury włosów do wykonania fryzur użytkowych i okazjonalnych

<p>2) wykonuje fryzury męskie na podstawie projektów</p>	<ol style="list-style-type: none">1) analizuje informacje zawarte w projekcie fryzury męskiej2) odczytuje oznaczenia stosowane w dokumentacji fryzur męskich3) wykonuje fryzury męskie zgodnie z założeniami dokumentacji4) stosuje informacje zawarte w instrukcji producenta dotyczące przygotowania i zastosowania preparatu do zmiany koloru włosów5) uwzględnia informacje zawarte w karcie diagnozy włosów i skóry głowy do wykonania fryzur męskiej6) posługuje się dokumentacją technologiczną zabiegów w tym: zmiany koloru i nietrwałej zmiany kształtu włosów do wykonania fryzury męskiej7) wykonuje fryzury w tym: sportowe i klasyczne na podstawie projektu
<p>3) wykonuje upięcia; i warkocze na podstawie projektów fryzur</p>	<ol style="list-style-type: none">1) analizuje informacje zawarte w projekcie upięć i warkoczy2) odczytuje oznaczenia stosowane w dokumentacji upięć i warkoczy3) klasyfikuje projekty ze względu na rodzaj upięć i warkoczy4) rozpoznaje różne rodzaje upięć i warkoczy na podstawie projektu5) wykonuje upięcia i warkocze zgodnie z dokumentacją technologiczną6) uwzględnia informacje zawarte w karcie diagnozy klienta do wykonania upięć i warkoczy
<p>4) wykonuje fryzury z elementami dodanymi na podstawie projektu</p>	<ol style="list-style-type: none">1) rozpoznaje dodatki fryzjerskie typu: treski, pasma, wypełniacze, ozdoby itp.2) dobiera dodatki fryzjerskie na podstawie projektu fryzury do fryzur: użytkowych, okazjonalnych, konkursowych, fantastycznych3) wykonuje fryzury z dodatkami w tym: treski, pasma, wypełniacze itp. zgodnie z projektem fryzury4) stosuje dodatki fryzjerskie: treski, pasma, wypełniacze i ozdoby do wykonania fryzury zgodnie z projektem5) dobiera dodatki fryzjerskie na podstawie projektu fryzury

<p>5) wykonuje fryzury damskie konkursowe i fantazyjne na podstawie projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) analizuje informacje zawarte w dokumentacji fryzur damskich konkursowych i fantazyjnych 2) odczytuje oznaczenia stosowane w dokumentacji fryzur damskich konkursowych i fantazyjnych 3) wykonuje fryzury konkursowe i fantazyjne na podstawie projektu 4) uwzględnia informacje zawarte w karcie diagnozy klienta do wykonania fryzur fantazyjnych i konkursowych na podstawie projektu 5) posługuje się dokumentacją technologiczną fryzur damskich konkursowych i fantazyjnych
---	---

FRK.26.5. Język obcy zawodowy

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe w języku obcym nowożytnym umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
<ol style="list-style-type: none"> 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje/filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu 2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku

<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję)</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji
<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) Rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę2) Uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia3) Wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób4) Prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi5) Pyta o upodobania i intencje innych osób6) Proponuje, zachęca7) Stosuje zwroty i formy grzecznościowe8) Dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację

<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne.</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
<p>FRK.26.6. Kompetencje personalne i społeczne</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) określa cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka</p>	<p>1) określa pojęcie wysokiej jakości usług</p> <p>2) wskazuje zależność jakości świadczonych usług od poziomu empatii podczas wykonywania usług fryzjerskich</p>
<p>2) przestrzega zasad kultury i etyki</p>	<p>1) przestrzega zasad etycznych i ogólnospołecznych w realizacji zadań zawodowych</p> <p>2) wymienia zasady etyczne wchodzące w skład kodeksu zawodowego fryzjera</p> <p>3) stosuje zasady uczciwości, sumienności, rzetelności i lojalności w wykonywaniu obowiązków zawodowych</p> <p>4) rozwiązuje dylematy etyczne pojawiające się w realizacji zadań zawodowych</p> <p>5) wyraża szacunek wobec klientów, współpracowników i pracodawcy</p> <p>6) przestrzega zasad etycznych i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych</p>
<p>3) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania</p>	<p>1) objaśnia czym jest odpowiedzialność w życiu zawodowym</p> <p>2) analizuje zasady i procedury wykonania usług fryzjerskich</p> <p>3) stosuje normy i procedury postępowania podczas wykonywania usług fryzjerskich</p> <p>4) wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania w trakcie wykonywania usług fryzjerskich</p> <p>5) określa konsekwencje braku odpowiedzialności za podejmowane działania w salonie</p>

	fryzjerskim
4) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia różne opcje działania 2) wykazuje się kreatywnością w sytuacji problemowej 3) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 4) reaguje elastycznie na nieprzewidywalne sytuacje 5) podejmuje inicjatywę w nietypowej sytuacji
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych 2) identyfikuje u siebie symptomy stresu 3) stosuje pozytywne techniki radzenia sobie ze stresem 4) rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych wpływających na występowanie stresu
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozwija wiedzę i umiejętności zawodowe 2) opisuje zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w zawodzie fryzjera 3) analizuje własne kompetencje 4) wyznacza sobie cele rozwoju zawodowego 5) panuje własny rozwój zawodowy 6) rozwija wiedzę i umiejętności zawodowe
7) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje typowe zachowania przy prowadzeniu negocjacji 2) rozróżnia negocjacje od mediacji i arbitrażu 3) negocjuje prostą umowę lub porozumienie 4) przedstawia własny punkt postrzegania sposobu rozwiązywania problemu z wykorzystaniem wiedzy z zakresu negocjacji
8) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 2) interpretuje mowę ciała w komunikacji 3) stosuje aktywne metody słuchania 4) komunikuje innym własne intencje i przekonania, by osiągać określone cele interpersonalne. 5) stosuje formy grzecznościowe w piśmie i w mowie
9) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje techniki aktywnego słuchania w rozmowie z klientem w salonie fryzjerskim 2) identyfikuje bariery komunikacyjne w dialogu z klientem 3) opisuje techniki twórczego rozwiązywania problemu 4) stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemu 5) przedstawia alternatywne rozwiązania problemu, aby osiągnąć założone cele

10) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia: zespołu, pracy zespołowej, lidera. 2) wymienia zasady zachowań asertywnych 3) stosuje strategie współpracy w zespole 4) określa zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami 5) angażuje się w realizację przypisanych zadań
FRK.26.7. Organizacja pracy małych zespołów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1) przygotowuje zadania zespołu do realizacji 2) pokazuje wzorce w celu wykonania zadania 3) przydziela zadania członkom zespołu salonu fryzjerskiego
<ol style="list-style-type: none"> 2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań <ol style="list-style-type: none"> a) rozpoznaje jakie role w grupie pełnią poszczególni członkowie zespołu b) przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia przydatność poszczególnych członków zespołu do wykonania usługi fryzjerskiej 2) rozdziela zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu
<ol style="list-style-type: none"> 3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań <ol style="list-style-type: none"> a) przestrzega praw innych osób w zespole b) analizuje proces rozwoju grupy c) kieruje pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ustala kolejność wykonywania usług fryzjerskich 2) monitoruje proces wykonywania zadań 3) wydaje dyspozycje osobom wykonującym usługi fryzjerskie
4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1) kontroluje prace zespołu 2) ocenia pracę poszczególnych członków zespołu 3) udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych usług fryzjerskich

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK FRYZJER

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie technik fryzjer, zapewnia odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie oraz umożliwiać przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się korzystanie z zasobów i współpracy z przedsiębiorcami, zakładami i instytucjami właściwymi dla zawodu.

Kwalifikacja FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

Pracownia fryzjerska wyposażona w:

wyposażenie na jednego ucznia: konsola, lustro, fotel, treningowa główka fryzjerska ze statywem damska i męska, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebienie: do strzyżenia,

do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym do wyczesywania fal, do balejażu, szczotka do modelowania okrągła około 24 mm, 36 mm, 45 mm, klipsy/klamry po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, szczotka karkówka, szczotka do rozczesywania włosów, szczotka kokówka, szczotka tunelowa, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatka zabezpieczająca do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50szt., szpilki kokówki 50szt., wypełniacze do koka: okrągły i płaski, bielizna fryzjerska zabiegowa i ochronna, maszynka do strzyżenia z nasadkami suszarka ręczna.

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni na trzech uczniów: promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wanna do dezynfekcji, suszarka hełmowa, prostownica, karbownica, lokówki różnej grubości, podwłóśnik gumowy lub skórzany, waga fryzjerska, menzurka, konturówka, pomocnik fryzjerski, myjnia fryzjerska.

Uwaga! W sytuacji egzaminacyjnej w/w wyposażenie na jednego zdającego

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni: hoker, sauna fryzjerska, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do internetu i drukarki, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamera, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotka do zamiatania z szufelką, wanna do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w:

wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni: treningowa główka fryzjerska damska i męska ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania nietrwałego, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów, mikroskopy, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamera, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do internetu oraz drukarki paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw.

Kwalifikacja FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur

Pracownia wykonywania fryzur artystycznych wyposażona w:

wyposażenie na jednego ucznia konsola, lustro, fotel, treningowe główki fryzjerskie ze statywem: damskie o długości włosów 70 cm, 60cm, 50 cm, 40 cm, 25 cm, męskie z zarostem, męskie bez zarostu, grzebień: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, szczotka do modelowania okrągła około 24 mm, 36 mm, 45 mm, klipsy/klamry po 6 szt., rozpylacz do wody, szczotka karkówka, szczotka do rozczesywania włosów, szczotka kokówka, szczotka tunelowa, karkówka, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., bielizna fryzjerska zabiegowa i ochronna, suszarka ręczna, klipsy fryzjerskie małe 50 szt.

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni na trzech uczniach: aparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, suszarka hełmowa prostownica, karbownica, lokówki różnej grubości i kształtu. Wychodząc na przeciw nowoczesnym technologiom należy zapewnić uczniom dostęp do nowoczesnych aparatów, technologii dostępnych dla zawodu

Uwaga! W sytuacji egzaminacyjnej w/w wyposażenie na jednego zdającego.

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni: stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i biurowe urządzenie wielofunkcyjne drukarka z dostępem do internetu, środki dydaktyczne z zakresu strzyżenia włosów i modelowania fryzur oraz z zakresu nauki o fryzurach stosowanych w różnych okresach historycznych, pojemniki na odpady różne, pojemnik na ścinki włosowe, brudownik, szczotka do zamiatania z szufelką.

Pracownia projektowania i estetyki wyposażona w:

stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu, stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), drukarki, skanery (po jednym urządzeniu na cztery stanowiska komputerowe), pakiet programów biurowych, projektor multimedialny, oprogramowanie do projektowania graficznego fryzur, środki dydaktyczne z zakresu: kreślarstwa, nauki o konstrukcjach, kształtach i kolorach, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: zakłady i salony fryzjerskie

Liczba tygodni przeznaczonych na realizację praktyk: 8 tygodni

Zawód technik fryzjer

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w zawodzie technik fryzjer w zakresie kwalifikacji: FRK.21.

Wykonywanie usług fryzjerskich FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur

Pracownia fryzjerska wyposażona w:

wyposażenie na jednego ucznia: konsola, lustro, fotel, treningowa główka fryzjerska ze statywem damska i męska, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebień: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu, szczotka do modelowania okrągła około 24 mm, 36 mm, 45 mm, klipsy/klamry po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, szczotka karkówka, szczotka do rozczesywania włosów, szczotka kokówka, szczotka tunelowa, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatka zabezpieczająca do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50szt., szpilki kokówki 50 szt., wypełniacze do koka: okrągły i płaski, bielizna fryzjerska zabiegowa i ochronna, maszynka do strzyżenia z nasadkami, suszarka ręczna.

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni na trzech uczniach: promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wanna do dezynfekcji, suszarka hełmowa, prostownica, karbownica, lokówki różnej grubości i kształtów, podwłosnik gumowy lub skórzany, waga fryzjerska, menzurka, konturówka, pomocnik fryzjerski, myjnia fryzjerska.

Uwaga! W sytuacji egzaminacyjnej w/w wyposażenie na jednego zdającego.

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni: hoker, sauna fryzjerska, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do internetu i drukarki, mikroskop, urządzenia diagnostyczno pomiarowe – mikrokamera, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotka do zamiatania z szufelką, wanna do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w:

treningowa główka fryzjerska damska i męska ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania nietrwałego, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób skóry głowy i włosów, mikroskopy, urządzenia diagnostyczno pomiarowe – mikrokamera, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do internetu oraz drukarki, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw.

Pracownia wykonywania fryzur artystycznych wyposażona w:

wyposażenie na jednego ucznia: konsola, lustro, fotel, treningowe główki fryzjerskie ze statywem: damskie o długości włosów 70 cm, 60 cm, 50 cm, 40 cm, 25 cm, męskie z zarostem, męskie bez zarostu, grzebień: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, szczotka do modelowania okrągła około 24 mm, 36 mm, 45 mm, klipsy/klamry po 6 szt., rozpylacz do wody, szczotka karkówka, szczotka do rozczesywania włosów, szczotka kokówka, szczotka tunelowa, karkówka, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., bielizna fryzjerska zabiegowa i ochronna, suszarka ręczna, klipsy fryzjerskie małe 50 szt.

wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni na trzech uczniów: aparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, suszarka hełmowa, prostownica, karbownica, lokówki różnej grubości i kształtów.

Uwaga! W sytuacji egzaminacyjnej w/w wyposażenie na jednego zdającego.

Wyposażenie ogólnodostępne w klasopracowni: stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i drukarka ze skanerem i dostępem do internetu, środki dydaktyczne z zakresu strzyżenia włosów i modelowania fryzur oraz z zakresu nauki o fryzurach stosowanych w różnych okresach historycznych, pojemniki na odpady różne, pojemnik na ścinki włosowe, brudownik, szczotka do zamiatania z szufelką.

Pracownia projektowania i estetyki wyposażona w :

stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu, stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), biurowe urządzenia wielofunkcyjne (po jednym urządzeniu na cztery stanowiska komputerowe),

pakiet programów biurowych, projektor multimedialny, oprogramowanie do projektowania graficznego i doboru fryzur, środki dydaktyczne z zakresu: kreślarstwa, nauki o konstrukcjach, kształtach i kolorach, paleta kolorystyczna, wzornik kolorów, koło barw.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: salony i zakłady fryzjerskie

Liczba godzin przeznaczonych na realizację praktyk: 280 (8 tygodni)

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W KWALIFIKACJACH WYODRĘBNIONYCH W ZAWODZIE

Kwalifikacja FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich

FRK.21. Wykonywanie usług fryzjerskich	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
FRK.21.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
FRK.21.2. Podstawy fryzjerstwa	60
FRK.21.3. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych	60
FRK.21.4. Nietrwale odkształcanie włosów i formowanie fryzur	130
FRK.21.5. Trwale odkształcanie włosów	100
FRK.21.6. Strzyżenie damskie i męskie włosów oraz formowanie zarostu męskiego	204
FRK.21.7. Zmiana koloru włosów	170
FRK.21.8. Język obcy zawodowy	30
FRK.21.9. Kompetencje personalne i społeczne	60
Razem	844

Kwalifikacja FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur

FRK.26. Projektowanie i wykonywanie fryzur	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
FRK.26.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
FRK.26.2. Podstawy fryzjerstwa	60
FRK.26.3. Projektowanie i dokumentowanie fryzur	150
FRK.26.4. Wykonywanie fryzur na podstawie projektów	200
FRK.26.5. Język obcy zawodowy	30
FRK.26.6. Kompetencje personalne i społeczne	30
FRK.26.8. Organizacja pracy małych zespołów	30
Razem	530

TECHNIK KOSMETYKI

514207

PRK V Kwalifikacja pełna na poziomie piątym Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJA WYODRĘBNIONA W ZAWODZIE

FRK.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych

PRK 5 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie piątym Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik kosmetyki powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji FRK.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych:

- 1) przeprowadzenia diagnozy kosmetycznej;
- 2) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i upiększających;
- 3) udzielania porad kosmetycznych;
- 4) organizowania i prowadzenia gabinetu kosmetycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

FRK.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych	
FRK.61.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) wymienia akty normatywne określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) wymienia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy 2) wymienia regulacje prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy 3) opisuje wymagania higieniczno-sanitarne gabinetu kosmetycznego 4) opisuje zasady bezpiecznego wykonywania pracy 5) opisuje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe
2) opisuje działania zapobiegające wyrządzeniu szkód środowisku	1) wymienia działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego 2) opisuje zasady gospodarowania odpadami
3) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce	1) wymienia instytucje i służby zajmujące się ochroną pracy i ochroną środowiska. 2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji i służb w zakresie ochrony pracy
4) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) określa zakres odpowiedzialności pracodawcy z tytułu naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy 2) określa zakres odpowiedzialności pracownika z tytułu naruszenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy 3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania

	obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje specyfikę stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii przy poszczególnych zabiegach kosmetycznych w tym: stanowisko do pedicure, manicure 2) opisuje metody skutecznej ochrony przed zakażeniami 3) dostosowuje stanowisko pracy do określonego zabiegu 4) ocenia stan pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych 5) stosuje przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania zabiegów kosmetycznych 6) przedstawia zastosowanie środków gaśniczych w konkretnych sytuacjach w gabinecie kosmetycznym
6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych i zagrożeń na organizm człowieka;	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy w zawodzie kosmetyczki działające na organizm człowieka 2) identyfikuje źródła zagrożeń występujące w procesie pracy 3) wymienia czynniki uciążliwe i niebezpieczne 4) opisuje sposoby przeciwdziałania czynnikom szkodliwym i zagrożeniom
7) stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje stany zagrożenia zdrowia i życia. 2) opisuje procedury zachowania się świadka wypadku przy pracy 3) określa warunki, w których należy udzielić pierwszej pomocy w wypadkach 4) udziela pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia 5) omawia procedury postępowania powypadkowego
8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zasady sanitarne obowiązujące w gabinecie kosmetycznym 2) opisuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w zabiegach pielęgnacyjnych i upiększających 3) dostosowuje środki ochrony indywidualnej do zabiegów pielęgnacyjnych i upiększających 4) przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania zabiegów kosmetycznych
FRK. 61.2. Podstawy kosmetyki	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1. rozpoznaje rodzaj skóry:	<ol style="list-style-type: none"> 1) dokonuje podziału skóry ze względu na jej cechy fizjologiczne i sposoby pielęgnacji 2) opisuje rodzaje skóry i rodzaje cery
a) określa cechy poszczególnych rodzajów cery	
b) określa cechy poszczególnych rodzajów skóry ciała	

c) określa cechy skóry głowy	3) opisuje proces starzenia się skóry w zależności od jej rodzaju 4) opisuje rodzaje skóry głowy
2) projektuje kartę klienta	1) przedstawia propozycje arkusza karty klienta jako użytkowego dokumentu zabiegowego 2) wyjaśnia pojęcia diagnozy kosmetycznej i wywiadu
3) wyjaśnia wpływ odżywiania człowieka na skórę i przydatki skórne: a) charakteryzuje zasady zdrowego stylu życia b) podaje skutki złego odżywiania na organizm człowieka	1) stosuje terminologię właściwą w podstawach żywienia 2) dobiera składniki diety w oparciu zasady piramidy żywieniowej 3) dokonuje obliczeń wskaźników otyłości i przemiany materii np. bmi, whr, ppm 4) wskazuje konsekwencje nieprawidłowej diety w problemach ciała i skóry
4) wyjaśnia wpływ czynników środowiskowych na stan zdrowia człowieka	1) rozróżnia czynniki środowiskowe charakterze cywilizacyjnym i społecznym 2) rozpoznaje źródła i drogi negatywnych czynników środowiskowych
5) przyporządkowuje preparaty kosmetyczne do zabiegu	1) opisuje grupy preparatów kosmetycznych według ich zastosowania 2) dobiera preparaty zgodnie z ich przeznaczeniem
6) określa przepisy sanitarno-epidemiologiczne podczas wykonywania zabiegów kosmetycznych	1) omawia przepisy sanitarno-epidemiologiczne 2) przedstawia sposoby dezynfekcji i sterylizacji powierzchni i narzędzi
7) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych w gabinecie kosmetycznym	1) konstruuje kartę klienta z wykorzystaniem komputera 2) projektuje elektroniczną wersję ulotki informacyjnej o salonie kosmetycznym. 3) prowadzi dokumentację gabinetową z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych
8) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) podaje definicję i cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

FRK.61.3. Wykorzystanie wiedzy z anatomii i dermatologii w diagnostyce kosmetycznej

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje budowę anatomiczną i fizjologię człowieka	2) opisuje warstwy skóry i ich rolę 3) opisuje mechanizmy biologiczne zachodzące w poszczególnych warstwach skóry 4) opisuje przydatki skóry i ich funkcje 5) opisuje mechanizmy działania układów: mięśniowy, kostny, nerwowy, pokarmowy, krwionośny, limfatyczny, hormonalny, oddechowy 6) rozróżnia mechanizmy przenikania substancji przez skórę

2) diagnozuje stan skóry oraz jej przydatków	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje metody badania skóry i przydatków 2) rozróżnia aparaturę diagnostyczną 3) dobiera metody przeprowadzenia diagnostyki stanu skóry i przydatków
3) charakteryzuje przeciwwskazania do wykonania zabiegów na podstawie zmian patologicznych na skórze oraz przydatkach skórnych	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia wykwity pierwotne i wtórne 2) opisuje defekty skóry i przydatków wraz z ich objawami 3) opisuje choroby skóry i przydatków uwzględniając ich etiologię i patogenezę 4) dokonuje wyboru określonego zabiegu wykorzystując znajomość chorób i defektów skóry
4) przestrzega zasad profilaktyki chorób skóry i jej przydatków	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje zasady aseptyki i antyseptyki 2) wymienia drogi i sposoby zarażenia się chorobami 3) dostosowuje postępowanie wobec klienta z chorobami skóry i jej przydatków 4) udziela porad kosmetycznych klientowi ze zmianami skórnymi
FRK.61.4. Zastosowanie fizykoterapii i preparatyki kosmetycznej w zabiegach kosmetycznych	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje surowce kosmetyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia surowce pod względem ich działania i właściwości 2) dokonuje przełożenia nazwy inci na nazwy chemiczne i handlowe
2) charakteryzuje składniki chemiczne preparatów kosmetycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyodrębnia pierwiastki, związki chemiczne i mieszaniny stosowane do wyrobu preparatów kosmetycznych ze względu na ich cechy i właściwości 2) opisuje postacie, typy i formy preparatów kosmetycznych 3) dokonuje podstawowych obliczeń chemicznych w przygotowaniu preparatów. 4) definiuje pojęcie produktu kosmetycznego 5) przedstawia cykl działań prawnych w ocenie produktu kosmetycznego
3) rozróżnia czynniki fizykalne stosowane w aparatach i urządzeniach kosmetycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje czynniki fizykalne ze względu na źródło energii (naturalne i generatory) 2) omawia wskazania i przeciwwskazania do zabiegów z zastosowaniem fali elektromagnetycznej, elektroterapii, hydroterapii, ultradźwięków i ciśnienia. 3) opisuje zasady działania poznanych bodźców fizykalnych
4) rozróżnia aparaty i urządzenia emitujące energię fizykalną w zabiegach kosmetycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje urządzenia 2) dobiera potrzebne akcesoria do urządzeń

5) przewiduje konsekwencje działania energii fizycznej na organizm człowieka	1) opisuje reakcje i efekty działania czynników fizycznych na skórę i organizm
FRK.61.5. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych twarzy i ciała	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przeprowadza wywiad z klientem	1) rozróżnia pojęcie wywiadu wstępnego i wywiadu rozszerzonego 2) formułuje pytania do wywiadu 3) określa wskazania do zabiegu pielęgnacyjnego 4) wyklucza przeciwwskazania do zabiegu pielęgnacyjnego
2) przeprowadza diagnozę kosmetyczną niezbędną do wykonania zabiegu pielęgnacyjnego	1) wskazuje metody diagnostyczne do określonego zabiegu pielęgnacyjnego 2) stosuje aparaturę diagnostyczną do wykonania zabiegu kosmetycznego 3) dostosowuje rodzaj zabiegu na podstawie ustalonych wskazań i przeciwwskazań
3) sporządza kartę klienta	1) uzupełnia kartę klienta w pozyskane dane z wywiadu i diagnozy 2) wpisuje w kartę klienta informacje z przebiegu zabiegu wraz z zaleceniami pielęgnacyjnymi.
4) wykonuje czynności przygotowujące do zabiegu pielęgnacyjnego: twarzy, szyi i dekoltu, okolic biustu, brzucha i pośladków, skóry głowy	1) przygotowuje klienta do zabiegu pielęgnacyjnego zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy 2) dobiera narzędzia, przybory i preparaty kosmetyczne do zabiegu pielęgnacyjnego 3) dobiera sprzęt i aparaturę kosmetyczną do zabiegu pielęgnacyjnego 4) wyodrębnia metody i środki dezynfekcji i sterylizacji narzędzi do planowanego zabiegu pielęgnacyjnego
5) wykonuje masaż kosmetyczny twarzy i ciała	1) rozróżnia techniki masażu 2) wykonuje masaż kosmetyczny zgodnie z założeniami metod polskich i zagranicznych masażu 3) dostosowuje ruchy masażu do założonego celu masażu 4) stosuje przybory do masażu w tym: kamienie, stemple, bańka chińska
6) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne twarzy, szyi i dekoltu: odżywcze, nawilżające, normalizujące, liftingujące, złączające, regenerujące	1) określa cele zabiegu 2) dobiera metody i techniki pracy 3) do wykonania określonych zabiegów pielęgnacyjnych 4) kompletuje preparaty kosmetyczne do wykonywania określonych zabiegów pielęgnacyjnych 5) dostosowuje narzędzia i przybory do wykonywania określonych zabiegów

	<p>pielęgnacyjnych</p> <ol style="list-style-type: none">6) stosuje aparaturę wykorzystującą czynniki fizykalne7) przestrzega kolejność wykonywanych czynności w wybranym zabiegu pielęgnacyjnym8) opisuje efekty pozabiegowe
7) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne skóry głowy	<ol style="list-style-type: none">1) podaje przykład zabiegu pielęgnacyjnego dla zdiagnozowanego problemu2) wymienia składniki aktywne preparatów stosowanych w zabiegach skóry głowy3) dobiera metody i techniki aplikacji preparatu metoda manualną i aparaturowo(np. masaż, mezoterapia mikroigłowa)4) wybiera narzędzia i przybory do wykonania kolejnych czynności w zabiegu
8) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne twarzy, ciała i skóry głowy z wykorzystaniem aparatury kosmetycznej	<ol style="list-style-type: none">1) stosuje w wykonywanym zabiegu aparaturę z zakresu fali elektromagnetycznej, światłolecznictwa, elektrolecznictwa, termoterapii, ultradźwięków, podciśnienia, hydroterapii.2) wyróżnia akcesoria do wybranych urządzeń zastosowanych w zabiegu.3) obsługuje urządzenia zabiegowe zgodnie z zasadami i kolejnością czynności.4) dostosowuje preparaty kosmetyczne do zastosowanych urządzeń w zabiegu.5) przewiduje konsekwencje i efekty działania zastosowanych w zabiegach preparatów i urządzeń.
9) wykonuje zabiegi oczyszczające skóry twarzy i pleców	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia zabiegi oczyszczania pod względem stopnia zanieczyszczenia skóry, rodzaju występujących zanieczyszczeń i obszaru działania2) przygotowuje skórę do oczyszczania stosując różne formy jej rozpułchniania np. czynniki termiczne w tym: wapozon, kataplazma, borowina, podcierwień,3) ultradźwięki kawitacja), okluzyjne (parafina), chemiczne (kwasy), mechaniczne (mikrodermabrazja)4) stosuje dezynfekcje chemiczną i fizyczną5) wyodrębnia maski kosmetyczne stosowane po zabiegu oczyszczania ze względu na ich skład i działanie
10) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i relaksacyjne ciała	<ol style="list-style-type: none">1) stosuje aromaterapię w zabiegach relaksacyjnych ciała2) wyodrębnia składniki aktywne stosowane w preparatach do pielęgnacji ciała3) wyodrębnia składniki aktywne stosowane w preparatach do pielęgnacji biustu.4) wykonuje zabieg pielęgnacyjny ciała

	<p>z problemem otyłości, cellulitu i rozstępów, w oparciu o wybrane metody i techniki pracy</p> <p>5) wykonuje zabieg pielęgnacyjny biustu w oparciu o wybrane metody i techniki pracy.</p>
11) wykonuje zabiegi depilacji ciała	<p>1) wykonuje zabieg depilacji z rozróżnieniem obszaru skóry i rodzaju włosa</p> <p>2) wykonuje zabieg z użyciem wosków miękkich, twardych, pasty cukrowej, zgodnie z techniką pracy</p>
12) porządkuje stanowisko pracy	<p>1) dezynfekuje i sterylizuje narzędzia różnymi metodami</p> <p>2) dezynfekuje stanowisko zabiegowe, sprzęt i aparaturę kosmetyczną</p> <p>3) porządkuje przybory i preparaty kosmetyczne</p>
13) charakteryzuje zabiegi z zakresu medycyny estetycznej	<p>1) opisuje zabiegi medycyny estetycznej i zakres ich zastosowania</p> <p>2) wymienia działania przygotowujące do zabiegu medycyny estetycznej</p> <p>3) opisuje działania z zakresu pielęgnacji po zabiegach medycyny estetycznej</p>
14) ustala zasady pielęgnacji twarzy i ciała, skóry głowy, dłoni i stóp w warunkach domowych	<p>1) udziela porad na temat rodzaju preparatów i częstotliwości ich stosowania</p> <p>2) udziela wskazówek na temat trybu życia</p> <p>3) zaleca preparaty kosmetyczne z uwzględnieniem składników aktywnych</p>
15) rozróżnia zadania, obowiązki i uprawnienia prowadzącego gabinet kosmetyczny w oparciu o Kodeks Pracy i przepisy o ochronie danych osobowych	<p>1) opisuje rodzaje umów o pracę</p> <p>2) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika</p> <p>3) opisuje zasady działania mechanizmów chroniących dane osobowe</p> <p>4) opisuje sposoby zabezpieczania danych osobowych</p>
16) posługuje się aktami prawnymi dotyczącymi praw ochrony konsumenta	<p>1) wyjaśnia pojęcia z zakresu konsumpcji towarów i usług</p> <p>2) wymienia akty prawne regulujące prawa konsumenta</p>

FRK.61.6. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i upiększających oczu i ich oprawy

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1. wyjaśnia specyfikę pracy związanej z zabiegami okolic oczu:</p> <p>a) przedstawia specyfikę zabiegów pielęgnacyjnych okolic oczu</p> <p>b) przedstawia specyfikę zabiegów upiększających okolic oczu</p>	<p>1) omawia budowę oczu</p> <p>2) opisuje defekty i choroby oczu i okolic</p> <p>3) rozpoznaje wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegu pielęgnacyjnego i upiększającego oprawę oczu</p> <p>4) dobiera kształt łuku brwiowego do budowy oczu i kształtu twarzy</p> <p>5) opisuje zabieg farbowania rzęs i brwi zgodnie z procedurą</p>

2) konstruuje zabieg pielęgnacyjny i upiększający oprawy oczu zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy	1) rozróżnia etapy zabiegu 2) wykonuje zabieg farbowania rzęs i brwi 3) wykonuje regulację łuku brwiowego 4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne okolic oczu 5) wykonuje zabiegi podkręcające, wydłużające i zagęszczające rzęsy 6) omawia procedury zabiegu makijażu permanentnego
FRK.61.7. Wykonywanie makijażu twarzy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) wykonuje czynności przygotowujące do makijażu;	1) stosuje środki ochrony indywidualnej 2) przygotowuje stanowisko pracy do wykonania makijażu 3) przygotowuje klienta do makijażu 4) dobiera metody i środki dezynfekcji narzędzi przed planowanym makijażem
2) rozpoznaje cechy charakterystyczne a) poszczególnych typów kolorystycznych	1) wykonuje analizę kolorystyczną urody klienta z wykorzystaniem chust do analizy kolorystycznej, koła kolorów
3) przeprowadza diagnozę kosmetyczną niezbędną do wykonania makijażu a) przeprowadza wywiad z klientem	1) stosuje metody diagnozy stanu skóry przed wykonaniem makijażu 2) wyklucza przeciwwskazania do wykonania makijażu 3) formułuje pytania do wywiadu związane z planowanym wykonaniem makijażu
4) przestrzega zasad korygowania kształtu i elementów twarzy: a) dobiera narzędzia i kosmetyki do korekty/modelowania i kamuflażu b) wykonuje korektę defektów i problemów skórnych;	1) opisuje kształty twarzy 2) wyodrębnia elementy twarzy wymagające korekty 3) charakteryzuje techniki korekcyjne 4) dobiera metody i techniki oraz narzędzia i kosmetyki do korekty defektów i problemów skórnych 5) wykonuje korektę twarzy z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i kosmetyków
5) projektuje makijaż zgodnie z procedurami	1) omawia przebieg makijażu 2) dobiera metody i techniki do wykonania makijażu 3) dobiera preparaty kosmetyczne do wykonywania makijażu 4) dobiera narzędzia i przybory do wykonywania makijażu 5) wykonuje makijaż dzienny, okazjonalny i fantasyjny 6) opisuje metody i techniki body paintingu oraz podstaw charakteryzacji
6) posługuje się wiedzą z zakresu poradnictwa	1) udziela porad w doborze makijażu i instrukcji wykonania w warunkach domowych

kosmetycznego	<ul style="list-style-type: none"> 2) proponuje rodzaje preparatów upiększających dostosowanych do potrzeb klientki 3) udziela wskazówek na temat korekty defektów 4) udziela wskazówek na temat stylizacji i kreowania wizerunku zgodnie z panującymi trendami w tym: dobór stroju do okoliczności i do sylwetki, dobór fryzury do kształtu twarzy)
FRK.61.8. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych dłoni i stóp	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) wykonuje czynności przygotowujące do zabiegu pielęgnacyjnego kończyn górnych (manicure), kończyn dolnych (pedicure)	<ul style="list-style-type: none"> 1) przygotowuje klienta do zabiegu pielęgnacyjnego dłoni lub stóp zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy 2) dobiera narzędzia, przybory i preparaty kosmetyczne do zabiegu pielęgnacyjnego dłoni lub stóp 3) dobiera sprzęt i aparaturę kosmetyczną do zabiegu pielęgnacyjnego dłoni lub stóp 4) stosuje metody i środki dezynfekcji i sterylizacji narzędzi do planowanego zabiegu pielęgnacyjnego w obrębie kończyny dolnej i górnej
2) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne kończyn górnych (manicure) zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia rodzaje manicure (tradycyjny, biologiczny, japoński, francuski, na ciepło) 2) uwzględnia wskazania i przeciwwskazania do zabiegu pielęgnacji dłoni 3) dobiera rodzaj zabiegu do występujących defektów skóry i paznokci dłoni 4) stosuje kolejne czynności zgodnie z metodyką zabiegu
3) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne kończyn dolnych (pedicure) zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje rodzaje pedicure kosmetyczny i leczniczy 2) uwzględnia wskazania i przeciwwskazania do zabiegu pielęgnacji stóp 3) dostosowuje rodzaj pedicure do zdiagnozowanych problemów np. stopa cukrzycowa 4) dobiera rodzaj pielęgnacji do występujących problemów skóry i paznokci stóp 5) przestrzega kolejności wykonywanych czynności w wybranym zabiegu pielęgnacyjnym stóp
4) dobiera narzędzia i urządzenia specjalistyczne w zabiegach pielęgnacyjnych dłoni i stóp	<ul style="list-style-type: none"> 1) stosuje frezarkę wysokoobrotową w opracowaniu dłoni i stóp zgodnie z zasadami 2) rozpoznaje rodzaje frezów zgodnie z ich przeznaczeniem
5) ustala działania zachowawcze w profilaktyce defektów skóry i paznokci dłoni i stóp	<ul style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje ortez zgodnie z ich przeznaczeniem

	2) omawia procedury zabiegu z zastosowanie tamponady i klamr korygujących
FRK.61.9. Wykonywanie zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przeprowadza diagnozę kosmetyczną niezbędną do wykonania zabiegu upiększającego naturalną płytkę paznokcia	<ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadza wywiad z klientem dotyczący płytki paznokciowej 2) formułuje pytania do wywiadu dotyczące płytki paznokciowej 3) stosuje metody diagnozy stanu skóry do określonych zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia 4) wykorzystuje narzędzia i aparaturę diagnostyczną 5) omawia wskazania do zabiegu upiększającego naturalną płytkę paznokcia 6) określa przeciwwskazania do wykonania określonych zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia
2) dokonuje czynności przygotowujących do zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje środki ochrony indywidualnej w przygotowaniu do zabiegu upiększającego płytkę paznokcia rąk i stóp 2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu w obszarze dłoni i stóp 3) przygotowuje klientkę do zabiegu w obszarze dłoni i stóp 4) dobiera metody i środki dezynfekcji i sterylizacji narzędzi przed planowanym zabiegiem 5) dobiera sprzęt, aparaturę, narzędzia, przybory oraz preparaty kosmetyczne do zabiegu upiększającego płytkę paznokcia
<p>3) wykonuje zabiegi upiększające naturalną płytkę paznokcia z zastosowaniem preparatów, narzędzi i aparatury kosmetycznej:</p> <p>a) rozróżnia zabiegi rekonstrukcji i modelowania naturalnej płytki paznokcia</p> <p>b) wykonuje zdobienie płytki paznokcia: lakierami tradycyjnymi i hybrydowymi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia 2) dobiera metody i techniki wykonania określonych zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia 3) stosuje preparaty kosmetyczne do wykonywania określonych zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia 4) kompletuje narzędzia i przybory do wykonywania określonych zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia 5) wykorzystuje techniki zdobienia naturalnej płytki paznokcia w zabiegu 6) omawia procedury postępowania w zabiegach rekonstrukcji i modelowania naturalnej płytki paznokcia, np. metoda proszkowa i żelowa, przedłużanie płytki paznokcia 7) omawia metody i techniki korekty defektów

	naturalnej płytki paznokcia
4) ustala pielęgnację naturalnej płytki paznokcia w warunkach domowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera preparaty i częstotliwości ich stosowania w domowej pielęgnacji naturalnej płytki paznokcia 2) określa sposób postępowania przy defektach naturalnej płytki
FRK.61.10. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1. posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych d) z realizacją zadań zawodowych e) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych f) z wykonywaniem zadań zawodowych świadczonych usług, w tym obsługi klienta
<ol style="list-style-type: none"> 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje / filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka; b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu. 2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje. 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu. 4) układa informacje w określonym porządku
<ol style="list-style-type: none"> 3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych 3) (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 4) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko 5) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze 6) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji

<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>2) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób</p> <p>3) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>4) pyta o upodobania i intencje innych klienta</p> <p>5) proponuje rodzaje zabiegów kosmetycznych</p> <p>6) stosuje zwroty i form grzecznościowe</p> <p>7) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktoqramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
<p>FRK.61.11. Kompetencje personalne i społeczne</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) rozpoznaje naturalne potrzeby człowieka i zagrożenia z powodu braku ich zaspokojenia</p>	<p>1) omawia pojęcie potrzeb indywidualnych i potrzeb społecznych człowieka</p> <p>2) sporządza listę indywidualnych potrzeb każdego człowieka</p> <p>3) posługuje się narzędziami niezbędnymi do diagnozy potrzeb klientki</p> <p>4) wykorzystuje techniki komunikacyjne, aby jak najpełniej poznać klientkę</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 5) objaśnia sposoby zaspokojenia potrzeb 6) wskazuje konsekwencje niezaspokojonych potrzeb 7) wyjaśnia znaczenie pojęcia: „empatia” i „asertywności”
2) charakteryzuje cechy wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz drugiego człowieka	<ul style="list-style-type: none"> 1) określa pojęcie wysokiej, jakości usług 2) wskazuje zależność jakości świadczonych usług od zaspokojenia potrzeb indywidualnych i społecznych odbiorców tych usług i stosowanych zasad komunikowania się z odbiorcami 3) wskazuje zależność jakości świadczonych usług od poziomu empatii organizatorów i realizatorów tych usług
3) przestrzega zasad kultury i etyki	<ul style="list-style-type: none"> 1) stosuje zasady uczciwości, sumienności, rzetelności i lojalności 2) w wykonywaniu obowiązków zawodowych. 3) przestrzega zasad etycznych 4) i ogólnospołecznych w realizacji zadań zawodowych 5) rozwiązuje dylematy etyczne pojawiające się w realizacji zadań zawodowych 6) wyraża szacunek wobec klientów, współpracowników, pracodawcy 7) przestrzega zasad etycznych i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
4) planuje wykonanie zadania	<ul style="list-style-type: none"> 1) szacuje czas i budżet zadania 2) planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji 3) dokonuje analizy i oceny podejmowanych działań
5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ul style="list-style-type: none"> 1) ocenia przypadki naruszania norm i procedur postępowania 2) wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania
6) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ul style="list-style-type: none"> 1) podejmuje inicjatywę w nietypowej sytuacji 2) reaguje elastycznie na nieprzewidywalne sytuacje 3) ocenia różne opcje działania 4) wykazuje się kreatywnością w realizacji zadań zawodowych 5) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka
7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ul style="list-style-type: none"> 1) określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych 2) stosuje pozytywne techniki radzenia sobie ze stresem 3) określa mechanizmy pojawiania się wypalenia zawodowego 4) wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej 5) rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych

	wpływających na występowanie stresu
8) doskonalą umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w wybranym zawodzie 2) analizuje własne kompetencje 3) wyznacza sobie cele rozwojowe 4) planuje własny rozwój zawodowy
9) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje typowe zachowania przy prowadzeniu negocjacji 2) rozróżnia negocjacje od mediacji 3) i arbitrażu 4) negocjuje prostą umowę lub porozumienie 5) stosuje techniki skutecznego negocjowania i mediacji
10) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 2) właściwie interpretuje mowę ciała w komunikacji 3) stosuje formy grzecznościowe w piśmie i w mowie 4) stosuje komunikaty werbalne i niewerbalne 5) stosuje techniki aktywnego słuchania w rozmowie z klientką 6) nawiązuje pierwszy kontakt z klientką 7) identyfikuje bariery komunikacyjne w dialogu z klientką
11) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje pojęcie asertywności 2) wymienia źródła i przyczyny powstawania problemów 3) opisuje techniki twórczego rozwiązywania problemu 4) stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów 5) przedstawia alternatywne rozwiązania problemu, aby osiągnąć założone cele
12) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia: zespołu, pracy zespołowej, lidera 2) określa zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami 3) określa cele pracy zespołowej
FRK.61.12. Organizacja pracy małych zespołów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań:	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia elementy składowe działań mających na celu przygotowanie zadania 2) opracowuje scenariusz zadań 3) opisuje cechy dobrego zespołu 4) opisuje techniki autoprezentacji

2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	1) posługuje się technikami diagnozującymi role społeczne 2) opisuje strategie kierowania zespołem 3) rozdziela zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu
3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	1) opisuje sposoby przekazywania informacji drogą werbalną i niewerbalną 2) wydaje dyspozycje osobom wykonującym poszczególne zadania 3) projektuje kontrakt grupowy
4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań	1) monitoruje prace zespołu 2) ocenia pracę poszczególnych członków zespołu 3) udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań 4) monitoruje stopień realizacji zadań w zespole
5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy	1) projektuje stanowisko pracy uwzględniając postęp techniczny 2) proponuje rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu poprawę warunków i jakości pracy

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK KOSMETYKI

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie technik kosmetyki posiada odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych. Zajęcia ćwiczeniowe należy realizować w grupach maksymalnie 10–12 osobowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się korzystanie z zasobów i współpracy z przedsiębiorcami, zakładami i instytucjami właściwymi dla zawodu.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji FRK.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych

Pracownia wyposażona w:

- komputer stacjonarny z oprogramowaniem biurowym z dostępem do Internetu,
- biurowe urządzenie wielofunkcyjne,
- projektor multimedialny,
- telewizor,
- ekran projekcyjny,
- tablica szkolna biała suchościeralna/tablica multimedialna
- tablica flipchart,
- słuchawki z mikrofonem,
- apteczka zaopatrzona w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy.

Pracownia wyposażona w:

- tablica szkolna suchościeralna biała,
- tablica flipchart,
- projektor multimedialny,
- ekran projekcyjny,

- telewizor,
- komputer przenośny z oprogramowaniem biurowym z dostępem do Internetu,
- drukarka ze skanerem i kopiarką A4,
- radio z odtwarzaczem płyt CD,
- szafka na: preparaty biologiczne i chemiczne, sprzęt elektroniczny, laboratoryjny, fantom, plansze, modele oraz literaturę zawodową, plansze anatomicznej budowy ciała człowieka, schematy, tabele INCI,
- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu,
- apteczka zaopatrzona w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy.

Pracownia kosmetyki specjalistyczna

- pracownia oświetlona światłem dziennym, doświetlona światłem sztucznym zbliżonym do naturalnego
- minimalna powierzchnia stanowiska zabiegowego 5 m²
- instalacja elektryczna przy każdym stanowisku
- pracownia wyposażona w niezbędne media (woda ciepła-zimna)
- pomieszczenie pracowni ogrzewane /klimatyzowane
- w pracowni znajdują się szafki na środki dezynfekcyjne, na czystą bieliznę, na preparaty i narzędzia kosmetyczne, na aparaturę kosmetyczną, na odzież ochronną jednorazową oraz na materiały higieniczne.

Wydzielone następujące stanowiska wyposażone w:

- stanowiska do zabiegów na twarz i ciało (1 stanowisko dla 2 uczniów), wyposażone w: fotel kosmetyczny, taboret obrotowy, stół zabiegowy, lampę lupę kosmetyczną, parawan, zestaw bielizny zabiegowej, zestaw narzędzi zabiegowych, akcesoria i preparaty kosmetyczne, środki do dezynfekcji powierzchni, narzędzi i skóry zestaw urządzeń i aparatów kosmetycznych minimum 1 na 2 stanowiska zabiegowe z zakresu: elektroterapii (aparat do galwanizacji, aparat do darsonwalizacji z kompletem elektrod do twarzy i ciała) ultradźwięków (płytką kawitacyjną, zestaw głowic do sonoforezy), podciśnienia (aparat do mikrodermabrazji), fototerapii (lampa solux, lampa led), termoterapii (np. głowice ciepło-zimno, koc termiczny), emitujące parę(wapozon), do podgrzewania wosku (o zróżnicowanej pojemności)
zestaw urządzeń i aparatów kosmetycznych minimum 1 w pracowni:
urządzenie z falą radiowa, urządzenie do mezoterapii bezigłowej, aparat do analizy skóry, z terapii ciśnieniowej (np. presoterapia z kompletem rękawów do ciała, vacuum z kompletem aplikatorów do terapii stabilnej i labilnej, dermomasażer drenaż limfatyczny) elektrostymulatory do twarzy i ciała w tym mikroprądowy, parafiniarka
- stanowisko do masażu (1 stanowisko dla 2 uczniów) wyposażone w: stół do masażu zestaw bielizny zabiegowej, taboret obrotowy; akcesoria do masażu np. bańka chińska, zestaw kamieni (podgrzewacz do kamieni minimum 1 na 3 stanowiska zabiegowe)
- stanowisko do wizażu (1 stanowisko dla 2 uczniów) wyposażone w: stół z lustrem, krzesło do wizażu, zestaw narzędzi i akcesoriów do wizażu, zestaw bielizny zabiegowej, zestaw do analizy kolorystycznej (chusty do analizy kolorystycznej, koło kolorów) minimum 1 na 2 stanowiska zabiegowe
- stanowiska do manicure (1 stanowisko dla 2 uczniów), wyposażone w: stół kosmetyczny, dwa taborety, lampę punktową, zestaw narzędzi do manicure, akcesoria kosmetyczne, zestaw bielizny zabiegowej, lampa uv/led, frezarka z kompletem frezów
- stanowiska do pedicure (1 stanowisko dla 2 uczniów), wyposażone w: fotel do pedicure, taboret obrotowy, lampę lupę, waniankę do stóp, lampa UV/led, frezarka z kompletem frezów, zestaw narzędzi do pedicure, akcesoria kosmetyczne, zestaw bielizny zabiegowej,

Na potrzeby pracowni należy przygotować stanowiska do dezynfekcji i sterylizacji wyposażone w urządzenie do sterylizacji (autoklaw), myjkę ultradźwiękową i wannę dezynfekcyjną, środki do bieżącej dezynfekcji powierzchni, narzędzi i skóry, chłodziarkę.

Wszystkie pracownie specjalistyczne należy wyposażyć w apteczki i środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy, zestaw wyposażenia sanitarno-higienicznego - kosze na odpady komunalne, dozownik na mydło, ręczniki jednorazowe, środki do dezynfekcji, pojemnik na brudną bieliznę oraz z wyjątkiem stanowiska do makijażu w kosze na odpady medyczne.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: zakłady kosmetyczne, punkty świadczące usługi kosmetyczne, ośrodki SPA

Liczba godzin przeznaczonych na realizację praktyk: 280 (8 tygodni)

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONEJ W ZAWODZIE

FRK.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
FRK.61.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	32
FRK.61.2. Podstawy kosmetyki	64
FRK.61.3. Wykorzystanie anatomii i dermatologii w diagnostyce kosmetycznej	128
FRK.61.4. Zastosowanie fizykoterapii i preparatyki kosmetycznej w zabiegach kosmetycznych	192
FRK.61.5. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i upiększających oczu i ich oprawy	64
FRK.61.6. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych twarzy i ciała	368
FRK.61.7. Wykonywanie makijażu twarzy	192
FRK.61.8. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych dłoni i stóp	240
FRK.61.9. Wykonywanie zabiegów upiększających naturalną płytkę paznokcia	64
FRK.61.10. Język obcy zawodowy	64
FRK.61.11. Kompetencje personalne i społeczne	32
FRK.61.12. Organizacja pracy małych zespołów	32
Razem liczba godz.	1472

Załącznik nr 4

**PODSTAWY PROGRAMOWE KSZTAŁCENIA ZAWODACH
BRANŻY HANDLOWEJ**

Załącznik zawiera podstawy programowe kształcenia w zawodach przyporządkowanych do branży handlowej, określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego:

- 1) sprzedawca;
- 2) technik handlowiec;
- 3) technik księgarstwa.

SPRZEDAWCA

522301

PRK III Kwalifikacja pełna na poziomie trzecim Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJA WYODRĘBNIONA W ZAWODZIE

HAN.20.Prowadzenie sprzedaży

PRK 3 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie trzecim Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie sprzedawca powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży:

- 1) przyjmowania dostaw oraz przygotowywania towarów do sprzedaży;
- 2) wykonywania prac związanych z obsługą klientów oraz realizacją transakcji kupna i sprzedaży.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

HAN. 20. Prowadzenie sprzedaży	
HAN.20.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce	1) wymienia przepisy w zakresie prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii 2) wymienia organy nadzoru państwowego nad warunkami pracy, ochroną przeciwpożarową i ochroną środowiska w Polsce 3) rozróżnia zadania organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce 4) wymienia akty prawa wewnątrzzakładowego związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią 5) rozróżnia zadania zakładowych organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 6) opisuje uprawnienia pracownicze w zakresie ochrony, czasu pracy i urlopów: kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych

<p>2) analizuje prawa i obowiązki pracodawcy, osób kierujących pracownikami i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje prawa i obowiązki pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy2) opisuje prawa i obowiązki pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy3) określa odpowiedzialność pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy4) określa odpowiedzialność pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy5) wymienia rodzaje profilaktycznych badań lekarskich w zawodzie sprzedawcy6) wymienia rodzaje obowiązkowych szkoleń bhp
<p>3) określa zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka występujące w środowisku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia czynniki szkodliwe w środowisku pracy w handlu2) opisuje źródła i rodzaje zagrożeń występujących w środowisku pracy w handlu3) opisuje wymagania pomieszczeń handlowych ograniczające wpływ czynników szkodliwych i uciążliwych na organizm człowieka4) opisuje sposoby zapobiegania zagrożeniom życia i zdrowia w miejscu pracy w handlu5) definiuje pojęcia: wypadek przy pracy, choroba zawodowa6) wskazuje objawy typowych chorób zawodowych w handlu7) przedstawia tryb postępowania pracownika w przypadku powstania choroby zawodowej8) opisuje rodzaje świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej
<p>4) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje środki ochrony stosowane podczas wykonywania zadań zawodowych w handlu2) dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac3) wskazuje obowiązki pracodawcy w zakresie organizacji czasu pracy dla pracownika pracującego na stanowisku handlowym
<p>5) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje bezpieczne i higieniczne warunki pracy na stanowisku pracy sprzedaży2) identyfikuje znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej3) opisuje zastosowanie gaśnic na podstawie znormalizowanych oznaczeniach literowych4) opisuje zasady zachowania przy pracach w handlu z urządzeniami podłączonymi do sieci elektrycznej5) opisuje zasady ochrony przeciwpożarowej

	<p>w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>6) wyjaśnia zasady prowadzenia gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz w zakresie ochrony powietrza w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>7) wyjaśnia zasady recyklingu zużytych materiałów pomocniczych</p>
6) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	<p>1) określa rodzaj zagrożenia życia na podstawie typowych objawów</p> <p>2) wyjaśnia sposoby postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia</p> <p>3) opisuje czynności udzielania pierwszej pomocy w zależności od przyczyny i rodzaju zagrożenia życia</p> <p>4) opisuje system powiadamiania pomocy medycznej w przypadku sytuacji stanowiącej zagrożenie zdrowia i życia przy wykonywaniu zadań zawodowych sprzedawcy</p>
7) organizuje stanowisko pracy sprzedaży zgodnie z wymogami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<p>1) opisuje zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem urządzeń stosowanych podczas wykonywania prac na stanowisku sprzedaży</p> <p>2) wymienia wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy sprzedawcy</p> <p>3) opisuje wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy przy komputerze</p> <p>4) opisuje korzyści wynikające z przestrzegania zasad ergonomii</p> <p>5) określa działania zapobiegające powstawaniu pożaru lub innego zagrożenia na stanowisku pracy sprzedawcy</p> <p>6) korzysta z instrukcji obsługi urządzeń technicznych podczas wykonywania pracy</p>

HAN.20.2. Podstawy handlu

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) sporządza dokumenty związane z wykonywaną pracą w formie papierowej i elektronicznej	<p>1) opisuje dokumenty handlowe w tym zapytanie ofertowe, oferta sprzedaży, reklamacja</p> <p>2) dobiera techniki i programy do sporządzania dokumentów handlowych</p> <p>3) zabezpiecza dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami</p>

<p>2) wykonuje zadania zawodowe z wykorzystaniem technologii informacyjnej</p>	<p>1) opisuje systemy technologii informacyjnej stosowane w handlu 2) dobiera system sprzedaży do rodzaju placówki handlowej 3) obsługuje system sprzedaży zgodnie z instrukcją obsługi</p>
<p>3) posługuje się terminologią z zakresu towaroznawstwa handlowego</p>	<p>1) definiuje pojęcia z zakresu towaroznawstwa: asortyment, towar, grupa towarowa, norma, jakość, wartość użytkowa, odbiór jakościowy 2) rozpoznaje na podstawie charakterystyki towaroznawczej wybrane grupy towarowe żywnościowe i nieżywnościowe 3) kwalifikuje towar do odpowiedniej grupy asortymentowej 4) klasyfikuje towary i usługi zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług: sekcja, dział, grupa, klasa</p>
<p>4) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych</p>	<p>1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności</p>

HAN.20.3. Organizowanie sprzedaży

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) wykonuje prace związane z zamówieniem towarów</p>	<p>1) wymienia rodzaje zapasów 2) sprawdza stany magazynowe 3) przygotowuje dane do zamówienia 4) ustala ilość i rodzaj towarów do zamówienia 5) składa zamówienie na towar faksem, e-mailem, telefonicznie</p>
<p>2) odbiera dostawy towarów zgodnie z zasadami stosowanymi w handlu</p>	<p>1) sporządza algorytm postępowania przy odbiorze towarów 2) odczytuje informacje zamieszczone na opakowaniach towarów 3) dokonuje odbioru towarów pod względem ilościowym i jakościowym 4) sporządza dokumenty związane z odbiorem towarów 5) sprawdza otrzymane dokumenty od dostawcy pod względem formalnym</p>

	<p>i rachunkowym (ilość, cena)</p> <p>6) ustala niezgodności między towarem dostarczoną a zamówioną</p> <p>7) wskazuje sposoby postępowania z towarem wadliwym, uszkodzonym lub zniszczonym</p>
<p>3) wykonuje prace związane z magazynowaniem towarów</p>	<p>1) wymienia rodzaje magazynów handlowych</p> <p>2) rozpoznaje funkcje wyposażenia technicznego magazynów handlowych</p> <p>3) dobiera sprzęt i urządzenia magazynowe do grupy towarowej</p> <p>4) opisuje zasady rozmieszczania towarów w magazynie</p> <p>5) dobiera odpowiednie warunki przechowywania do towarów</p> <p>6) rozmieszcza towary w magazynie zgodnie z zasadami przechowywania</p>
<p>4) wykonuje prace związane z gospodarką opakowaniami</p>	<p>1) opisuje funkcje opakowań towarów</p> <p>2) klasyfikuje opakowania zgodnie z przyjętymi kryteriami</p> <p>3) opisuje zasady gospodarki opakowaniami w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>4) wymienia zasady segregowania opakowań zgodnie z obowiązującymi przepisami</p> <p>5) prowadzi ewidencję opakowań zgodnie z zasadami stosowanymi w przedsiębiorstwie handlowym</p>
<p>5) wykonuje czynności związane z przygotowaniem towarów do sprzedaży</p>	<p>1) dokonuje ilościowej i jakościowej kontroli towarów przeznaczonych do sprzedaży</p> <p>2) oznacza towary zgodnie z zasadami ustalonymi w handlu</p> <p>3) dobiera opakowanie do rodzaju towaru</p> <p>4) kalkuluje ceny w sprzedaży hurtowej i detalicznej (z uwzględnieniem obliczania marży, rabatów i upustów)</p> <p>5) dobiera systemy zabezpieczające magazyny i towary przed kradzieżą</p> <p>6) dobiera zasady przygotowania towarów do sprzedaży odpowiednio do asortymentu</p>
<p>6) rozmieszcza towary w magazynie i sali sprzedażowej</p>	<p>1) opisuje podstawowe narzędzia marketingu: produkt, cena, dystrybucja, promocja</p> <p>2) dobiera sposoby rozmieszczania towarów ze względu na stosowaną metodę sprzedaży</p> <p>3) wymienia zasady merchandisingu handlowego</p> <p>4) wymienia ogólne zasady rozmieszczania grup towarowych w sklepie (z uwzględnieniem wagi towaru i wielkości opakowania, cech fizykochemicznych i wymaganych warunków przechowywania, wielkości i częstości sprzedaży towaru,</p>

	<p>branży i grupy asortymentowej towarów</p> <p>5) przygotowuje ekspozycje towarów do sprzedaży</p>
<p>7) przestrzega przepisów prawa o odpowiedzialności materialnej związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p>	<p>1) opisuje rodzaje odpowiedzialności materialnej</p> <p>2) określa skutki nie przestrzegania przepisów o odpowiedzialności materialnej</p> <p>3) identyfikuje metody inwentaryzacji</p> <p>4) przygotowuje towary do inwentaryzacji</p> <p>5) przeprowadza inwentaryzację towarów metodą spisu z natury</p> <p>6) wypełnia dokumenty inwentaryzacyjne</p>
<p>HAN.20.4. Sprzedaż towarów</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) rozróżnia formy i techniki sprzedaży towarów w handlu</p>	<p>1) opisuje formy sprzedaży towarów w handlu, w tym: tradycyjna, samoobsługowa, mieszana, preselekcyjna, przez internet)</p> <p>2) dobiera formę sprzedaży do rodzaju asortymentu</p> <p>3) określa techniki sprzedaży stosowane w handlu</p> <p>4) dobiera technikę sprzedaży do posiadanego asortymentu i potrzeb klientów</p>
<p>2) rozpoznaje potrzeby klienta</p>	<p>1) klasyfikuje klientów ze względu na: wiek, płeć, miejsce zamieszkania, status społeczny</p> <p>2) określa rodzaje klientów ze względu na cechy osobowości (np. niezdecydowany, zdecydowany, nieufny, zgodny, niecierpliwy)</p> <p>3) opisuje motywy zachowań klientów</p>
<p>3) prezentuje ofertę handlową</p>	<p>1) określa rodzaje asortymentów towarowych (wąski, szeroki, płytki, głęboki)</p> <p>2) dokonuje podziału asortymentu na grupy towarowe</p> <p>3) przekazuje informacje klientowi o sposobach użytkowania i przechowywania kupowanych towarów</p> <p>4) prezentuje klientowi walory użytkowe sprzedawanego towaru</p> <p>5) wykorzystuje pocztę elektroniczną i zasoby internetowe do pozyskiwania i gromadzenia informacji o towarach</p> <p>6) przekazuje informacje klientowi o warunkach sprzedaży np. w formie elektronicznej, papierowej</p>

4) prowadzi rozmowę sprzedażową	1) rozróżnia komunikację werbalną i niewerbalną 2) wymienia zasady prowadzenia rozmowy sprzedażowej 3) dobiera sposób prowadzenia rozmowy sprzedażowej do typu klienta 4) przeprowadza rozmowę sprzedażową dostosowaną do typu klienta
5) realizuje zamówienie klienta w różnych formach sprzedaży: a) prowadzi korespondencję z klientem dotyczącą realizacji zamówienia, b) przygotowuje dokumenty potwierdzające sprzedaż towarów, c) wykonuje czynności związane z pakowaniem i wydawaniem towaru	1) sprawdza dostępność towarów 2) udziela wyjaśnień na zapytanie klienta, dotyczące realizacji zamówienia 3) sporządza dokumenty: wz, faktura vat, rachunek, faktura korygująca 4) ustala kwotę należności za sprzedane towary 5) przyjmuje wpłaty i należności w formie gotówkowej lub bezgotówkowej 6) dobiera sposób pakowania towarów 7) w zależności od rodzaju towaru i oczekiwań klienta 8) informuje klienta o prawach dotyczących zwrotów towarów, gwarancji 9) informuje klienta o organizacji i warunkach odbioru towaru
6) wykonuje czynności związane z obsługą stanowiska kasowego	1) przygotowuje stanowisko kasowe do pracy 2) obsługuje kasę fiskalną zgodnie z instrukcją obsługi 3) zabezpiecza i odprowadza utarg 4) sporządza dokumenty kasowe zgodnie z przyjętymi zasadami 5) stosuje programy komputerowe do ewidencji rozliczeń pieniężnych 6) stosuje specjalistyczne urządzenia do rozliczeń pieniężnych
7) stosuje procedury postępowania reklamacyjnego: a) przyjmuje zgłoszenie reklamacyjne, b) prowadzi postępowanie reklamacyjne	1) opisuje zasady przyjmowania i rozpatrywania reklamacji 2) informuje klienta o sposobach rozpatrywania reklamacji 3) wypełnia dokumenty związane z reklamacją towarów 4) określa sposoby postępowania reklamacyjnego w zależności od rodzaju zgłaszanej reklamacji
8) wykorzystuje urządzenia techniczne wspomagające sprzedaż towarów w handlu	1) wykorzystuje oprogramowanie wspomagające sprzedaż towarów 2) stosuje arkusz kalkulacyjny do wykonywania obliczeń 3) obsługuje urządzenia sklepowe i magazynowe (waga, metkownica, krajalnica, urządzenia chłodnicze)

HAN.20.5. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:</p> <p>a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem</p> <p>b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie</p> <p>c) z dokumentacją związaną z danym zawodem</p> <p>d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie</p>	<p>1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie</p> <p>a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy sprzedawcy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <p>b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych</p> <p>c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych</p> <p>d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p> <p>e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta</p>
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje/filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka,</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	<p>1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu</p> <p>2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje</p> <p>3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu</p> <p>4) układa informacje w określonym porządku</p>
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję)</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi sprzedawcy</p> <p>2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela odpowiedzi klientowi, wyjaśnia zasady)</p> <p>3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko,</p> <p>4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze</p> <p>5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>

<p>motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	
<p>4) uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia 3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób 4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 5) pyta o upodobania i intencje innych osób 6) proponuje, zachęca klienta do zakupów lub ponownego odwiedzenia placówki handlowej 7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe 8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. w wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. w filmach instruktażowych) 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się ze słownikiem dwujęzycznym i jednojęzycznym, 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) pracuje z tekstem w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi,

	wykorzystuje opis, środki niewerbalne
HAN.20.6. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy w handlu 2) identyfikuje zasady etyczne i prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 3) wymienia uniwersalne zasady kultury i etyki 4) rozpoznaje przypadki naruszania zasad etyki 5) używa form grzecznościowych w komunikacji pisemnej i ustnej 6) wymienia zasady etyczne i prawne, związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 7) wskazuje przepisy prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
2) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa cechy charakteryzujące kreatywność 2) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 3) opisuje etapy cyklu życia organizacji 4) wymienia źródła zmian organizacyjnych 5) wymienia etapy wprowadzania zmiany 6) identyfikuje przyczyny oporu wobec zmian w środowisku pracy 7) wskazuje potrzebę zmian w handlu
3) planuje wykonanie zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia etapy planowania 2) formułuje cel zgodnie z koncepcją formułowania celów w dziedzinie planowania 3) sporządza listę kontrolną czynności niezbędnych do wykonania zadania 4) grupuje zadania według kryterium ważności i pilności 5) ustala terminy wykonania zadań i rezerwy czasowe 6) ustala budżet zadań 7) wymienia środki i narzędzia do wykonania zadań 8) ocenia podejmowane działania
4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania 2) rozpoznaje przypadki naruszania norm

	i procedur postępowania
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none">1) identyfikuje sytuacje wywołujące stres2) identyfikuje skutki stresu3) wskazuje przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej4) identyfikuje objawy stresu5) opisuje sposoby pokonania stresu
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje pojęcia kwalifikacji i kompetencji zawodowych2) wyznacza cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji3) identyfikuje kategorie kompetencji zawodowych4) rozróżnia formy i metody doskonalenia zawodowego5) wskazuje najbardziej pożądane przez pracodawców kompetencje i kwalifikacje zawodowe w handlu6) planuje własną ścieżkę rozwoju zawodowego
7) przestrzega tajemnicy zawodowej	<ol style="list-style-type: none">1) pozyskuje dane osobowe zgodnie z przepisami prawa2) przestrzega zasad bezpieczeństwa w przetwarzaniu i przesyłaniu danych3) przechowuje dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa4) podaje definicję pojęcie tajemnicy zawodowej5) wymienia przepisy prawne dotyczące tajemnicy zawodowej6) przedstawia konsekwencje nieprzestrzegania tajemnicy zawodowej
8) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia czynniki wpływające na proces negocjacji2) identyfikuje etapy negocjacji3) wymienia style negocjacji4) wymienia czynniki wpływające na przebieg i wynik negocjacji5) dobiera techniki negocjowania do warunków negocjacji6) określa skutki podejmowanych działań
9) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje rodzaje komunikacji społecznej2) przedstawia typy komunikacji interpersonalnej3) identyfikuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej4) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej5) identyfikuje elementy procesu komunikacji interpersonalnej

	<ol style="list-style-type: none">6) wymienia bariery komunikacyjne7) wskazuje sposoby eliminowania barier powstałych w procesie komunikacji8) wyjaśnia cechy efektywnego przekazu
10) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none">1) identyfikuje różnice między jednostką, grupą i zespołem2) wymienia warunki współpracy w zespole,3) rozpoznaje kluczowe role zespołowe4) rozpoznaje zachowania destrukcyjne hamujące współpracę w zespole

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE SPRZEDAWCA

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie sprzedawca zapewnia odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie, pozwalające na uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie oraz umożliwiające przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się współpracę z przedsiębiorcami handlowymi, zakładami pracy i instytucjami właściwymi dla zawodu.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

Pracownia organizowania i prowadzenia sprzedaży

Wyposażenie:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym,
- pakiet programów biurowych, oprogramowanie do obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia) stanowiska prowadzenia sprzedaży (jedno stanowisko dla dwóch uczniów),
- urządzenia do rejestrowania sprzedaży, urządzenia do przechowywania, eksponowania, transportu i znakowania towarów, atrapy towarów, materiały do pakowania towarów, przyrządy do kontroli jakości i warunków przechowywania towarów oraz do określania masy i wielkości towarów,
- druki dokumentów dotyczących organizacji i prowadzenia sprzedaży, instrukcje obsługi urządzeń.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

**MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
W KWALIFIKACJI WYODRĘBIONEJ W ZAWODZIE**

HAN. 20. Prowadzenie sprzedaży	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
HAN.20.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
HAN.20.2. Podstawy handlu	60
HAN.20.3. Organizowanie sprzedaży	270
HAN.20.4. Sprzedaż towarów	390
HAN.20.5. Język obcy zawodowy	30
HAN.20.6. Kompetencje personalne i społeczne w branży ekonomiczno-administracyjno-biurowej	30
Razem	810

**MOŻLIWOŚCI UZYSKIWANIA DODATKOWYCH KWALIFIKACJI
W ZAWODACH W RAMACH BRANŻY OKREŚLONEJ W KLASYFIKACJI
ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO**

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie sprzedawca po potwierdzeniu kwalifikacji HAN.20.Prowadzenie może uzyskać dyplom zawodowy technik handlowiec po potwierdzeniu kwalifikacji HAN.25.Prowadzenie działalności handlowej albo dyplom zawodowy technik księgarstwa po potwierdzeniu kwalifikacji HAN.24.Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej oraz po uzyskaniu wykształcenia średniego lub średniego branżowego

TECHNIK HANDLOWIEC

522305

PRK IV Kwalifikacja pełna na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE

HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

PRK 3 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie trzecim Polskiej Ramy Kwalifikacji

HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej

PRK 4 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik handlowiec powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży:

- 1) przyjmowania dostaw oraz przygotowywania towarów do sprzedaży;
- 2) wykonywania prac związanych z obsługą klientów oraz realizacją transakcji kupna i sprzedaży;

oraz

w zakresie kwalifikacji HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej:

- 1) prowadzenia działań reklamowych i marketingowych;
- 2) organizowania i prowadzenia działalności handlowej;
- 3) zarządzania działalnością handlową przedsiębiorstwa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

1. Kwalifikacja HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

HAN.20. Prowadzenie sprzedaży	
HAN.20.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce	1) wymienia przepisy w zakresie prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii 2) wymienia organy nadzoru państwowego nad warunkami pracy, ochroną przeciwpożarową i ochroną środowiska w Polsce 3) rozróżnia zadania organów nadzoru nad

	<p>warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce</p> <ol style="list-style-type: none">4) wymienia akty prawa wewnątrzzakładowego związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią5) rozróżnia zadania zakładowych organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska6) opisuje uprawnienia pracownicze w zakresie ochrony, czasu pracy i urlopów: kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych
<p>2) analizuje prawa i obowiązki pracodawcy, osób kierujących pracownikami i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje prawa i obowiązki pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy2) opisuje prawa i obowiązki pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy3) określa odpowiedzialność pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy4) określa odpowiedzialność pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy5) wymienia rodzaje profilaktycznych badań lekarskich w zawodzie sprzedawcy6) wymienia rodzaje obligatoryjnych szkoleń bhp
<p>3) określa zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka występujące w środowisku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia czynniki szkodliwe w środowisku pracy w handlu2) opisuje źródła i rodzaje zagrożeń występujących w środowisku pracy w handlu3) opisuje wymagania pomieszczeń handlowych ograniczające wpływ czynników szkodliwych i uciążliwych na organizm człowieka4) opisuje sposoby zapobiegania zagrożeniom życia i zdrowia w miejscu pracy w handlu5) definiuje pojęcia: wypadek przy pracy, choroba zawodowa6) wskazuje objawy typowych chorób zawodowych w handlu7) przedstawia tryb postępowania pracownika w przypadku powstania choroby zawodowej8) opisuje rodzaje świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej

<p>4) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje środki ochrony stosowane podczas wykonywania zadań zawodowych w handlu2) dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac3) wskazuje obowiązki pracodawcy w zakresie organizacji czasu pracy dla pracownika pracującego na stanowisku handlowym
<p>5) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje bezpieczne i higieniczne warunki pracy na stanowisku pracy sprzedaży2) identyfikuje znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej3) opisuje zastosowanie gaśnic na podstawie znormalizowanych oznaczeniach literowych4) opisuje zasady zachowania przy pracach w handlu z urządzeniami podłączonymi do sieci elektrycznej5) opisuje zasady ochrony przeciwpożarowej w przedsiębiorstwie handlowym6) wyjaśnia zasady prowadzenia gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz w zakresie ochrony powietrza w przedsiębiorstwie handlowym7) wyjaśnia zasady recyklingu zużytych materiałów pomocniczych
<p>6) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia</p>	<ol style="list-style-type: none">1) określa rodzaj zagrożenia życia na podstawie typowych objawów2) wyjaśnia sposoby postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia3) opisuje czynności udzielania pierwszej pomocy w zależności od przyczyny i rodzaju zagrożenia życia4) opisuje system powiadamiania pomocy medycznej w przypadku sytuacji stanowiącej zagrożenie zdrowia i życia przy wykonywaniu zadań zawodowych sprzedawcy
<p>7) Organizuje stanowisko pracy sprzedaży zgodnie z wymogami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem urządzeń stosowanych podczas wykonywania prac na stanowisku sprzedaży2) wymienia wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy sprzedawcy3) opisuje wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy przy komputerze4) opisuje korzyści wynikające

	<p>z przestrzegania zasad ergonomii</p> <p>5) określa działania zapobiegające powstawaniu pożaru lub innego zagrożenia na stanowisku pracy sprzedawcy</p> <p>6) korzysta z instrukcji obsługi urządzeń technicznych podczas wykonywania pracy</p>
HAN.20.2. Podstawy handlu	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) sporządza dokumenty związane z wykonywaną pracą w formie papierowej i elektronicznej	<ol style="list-style-type: none"> opisuje dokumenty handlowe w tym zapytanie ofertowe, oferta sprzedaży, reklamacja dobiera techniki i programy do sporządzania dokumentów handlowych zabezpiecza dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami
2) wykonuje zadania zawodowe z wykorzystaniem technologii informacyjnej	<ol style="list-style-type: none"> opisuje systemy technologii informacyjnej stosowane w handlu dobiera system sprzedaży do rodzaju placówki handlowej obsługuje system sprzedaży zgodnie z instrukcją obsługi
3) posługuje się terminologią z zakresu towaroznawstwa handlowego	<ol style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia z zakresu towaroznawstwa: asortyment, towar, grupa towarowa, norma, jakość, wartość użytkowa, odbiór jakościowy rozpoznaje na podstawie charakterystyki towaroznawczej wybrane grupy towarowe żywnościowe i nieżywnościowe kwalifikuje towar do odpowiedniej grupy asortymentowej klasyfikuje towary i usługi zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług: sekcja, dział, grupa, klasa
4) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> wymienia cele normalizacji krajowej wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
HAN.20.3. Organizowanie sprzedaży	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:

1) wykonuje prace związane z zamówieniem towarów	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia rodzaje zapasów2) sprawdza stany magazynowe3) przygotowuje dane do zamówienia4) ustala ilość i rodzaj towarów do zamówienia5) składa zamówienie na towar faksem, e-mailem, telefonicznie
2) odbiera dostawy towarów zgodnie z zasadami stosowanymi w handlu	<ol style="list-style-type: none">1) sporządza algorytm postępowania przy odbiorze towarów2) odczytuje informacje zamieszczone na opakowaniach towarów3) dokonuje odbioru towarów pod względem ilościowym i jakościowym4) sporządza dokumenty związane z odbiorem towarów5) sprawdza otrzymane dokumenty od dostawcy pod względem formalnym i rachunkowym (ilość, cena)6) ustala niezgodności między towarem dostarczoną a zamówioną7) wskazuje sposoby postępowania z towarem wadliwym, uszkodzonym lub zniszczonym
3) wykonuje prace związane z magazynowaniem towarów	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia rodzaje magazynów handlowych2) rozpoznaje funkcje wyposażenia technicznego magazynów handlowych3) dobiera sprzęt i urządzenia magazynowe do grupy towarowej4) opisuje zasady rozmieszczania towarów w magazynie5) dobiera odpowiednie warunki przechowywania do towarów6) rozmieszcza towary w magazynie zgodnie z zasadami przechowywania
4) wykonuje prace związane z gospodarką opakowaniami	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje funkcje opakowań towarów2) klasyfikuje opakowania zgodnie z przyjętymi kryteriami3) opisuje zasady gospodarki opakowaniami w przedsiębiorstwie handlowym4) wymienia zasady segregowania opakowań zgodnie z obowiązującymi przepisami5) prowadzi ewidencję opakowań zgodnie z zasadami stosowanymi w przedsiębiorstwie handlowym
5) wykonuje czynności związane z przygotowaniem towarów do sprzedaży	<ol style="list-style-type: none">1) dokonuje ilościowej i jakościowej kontroli towarów przeznaczonych do sprzedaży2) oznacza towary zgodnie z zasadami ustalonymi w handlu3) dobiera opakowanie do rodzaju towaru

	<ol style="list-style-type: none"> 4) kalkuluje ceny w sprzedaży hurtowej i detalicznej (z uwzględnieniem obliczania marży, rabatów i upustów) 5) dobiera systemy zabezpieczające magazyny i towary przed kradzieżą 6) dobiera zasady przygotowania towarów do sprzedaży odpowiednio do asortymentu
6) rozmieszcza towary w magazynie i sali sprzedażowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje podstawowe narzędzia marketingu: produkt, cena, dystrybucja, promocja 2) dobiera sposoby rozmieszczania towarów ze względu na stosowaną metodę sprzedaży 3) wymienia zasady merchandisingu handlowego 4) wymienia ogólne zasady rozmieszczania grup towarowych w sklepie (z uwzględnieniem wagi towaru i wielkości opakowania, cech fizykochemicznych i wymaganych warunków przechowywania, wielkości i częstości sprzedaży towaru, branży i grupy asortymentowej towarów 5) przygotowuje ekspozycje towarów do sprzedaży
7) Przestrzega przepisów prawa o odpowiedzialności materialnej związanych z wykonywaniem zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje rodzaje odpowiedzialności materialnej 2) określa skutki nie przestrzegania przepisów o odpowiedzialności materialnej 3) identyfikuje metody inwentaryzacji 4) przygotowuje towary do inwentaryzacji 5) przeprowadza inwentaryzację towarów metodą spisu z natury 6) wypełnia dokumenty inwentaryzacyjne
HAN.20.4. Sprzedaż towarów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia formy i techniki sprzedaży towarów w handlu	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje formy sprzedaży towarów w handlu, w tym: tradycyjna, samoobsługowa, mieszana, preselekcyjna, przez internet) 2) dobiera formę sprzedaży do rodzaju asortymentu 3) określa techniki sprzedaży stosowane w handlu 4) dobiera technikę sprzedaży do posiadanego asortymentu i potrzeb klientów
2) rozpoznaje potrzeby klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje klientów ze względu na: wiek, płeć, miejsce zamieszkania, status

	<p>społeczny</p> <p>2) określa rodzaje klientów ze względu na cechy osobowości (np. niezdecydowany, zdecydowany, nieufny, zgodny, niecierpliwy)</p> <p>3) opisuje motywy zachowań klientów</p>
3) prezentuje ofertę handlową	<p>1) określa rodzaje asortymentów</p> <p>2) towarowych (wąski, szeroki, płytki, głęboki)</p> <p>3) dokonuje podziału asortymentu na grupy towarowe</p> <p>4) przekazuje informacje klientowi o sposobach użytkowania i przechowywania kupowanych towarów</p> <p>5) prezentuje klientowi walory użytkowe sprzedawanego towaru</p> <p>6) wykorzystuje pocztę elektroniczną i zasoby internetowe do pozyskiwania i gromadzenia informacji o towarach</p> <p>7) przekazuje informacje klientowi o warunkach sprzedaży np. w formie elektronicznej, papierowej</p>
4) prowadzi rozmowę sprzedażową	<p>1) rozróżnia komunikację werbalną i niewerbalną</p> <p>2) wymienia zasady prowadzenia rozmowy sprzedażowej</p> <p>3) dobiera sposób prowadzenia rozmowy sprzedażowej do typu klienta</p> <p>4) przeprowadza rozmowę sprzedażową dostosowaną do typu klienta</p>
5) realizuje zamówienie klienta w różnych formach sprzedaży a) prowadzi korespondencję z klientem dotyczącą realizacji zamówienia b) przygotowuje dokumenty potwierdzające sprzedaż towarów c) wykonuje czynności związane z pakowaniem i wydawaniem towaru	<p>1) sprawdza dostępność towarów</p> <p>2) udziela wyjaśnień na zapytanie klienta, dotyczące realizacji zamówienia</p> <p>3) sporządza dokumenty: WZ, faktura VAT, rachunek, faktura korygująca ustala kwotę należności za sprzedane towary</p> <p>4) przyjmuje wpłaty i należności w formie gotówkowej lub bezgotówkowej</p> <p>5) dobiera sposób pakowania towarów</p> <p>6) w zależności od rodzaju towaru i oczekiwań klienta</p> <p>7) informuje klienta o prawach dotyczących: zwrotów towarów, gwarancji</p> <p>8) informuje klienta o organizacji i warunkach odbioru towaru</p>
6) wykonuje czynności związane z obsługą stanowiska kasowego	<p>1) przygotowuje stanowisko kasowe do pracy</p> <p>2) obsługuje kasę fiskalną zgodnie z instrukcją obsługi</p> <p>3) zabezpiecza i odprowadza utarg</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 4) sporządza dokumenty kasowe zgodnie z przyjętymi zasadami 5) stosuje programy komputerowe do ewidencji rozliczeń pieniężnych 6) stosuje specjalistyczne urządzenia do rozliczeń pieniężnych
<p>7) Stosuje procedury postępowania reklamacyjnego</p> <ol style="list-style-type: none"> c) przyjmuje zgłoszenie reklamacyjne d) prowadzi postępowanie reklamacyjne 	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zasady przyjmowania i rozpatrywania reklamacji 2) informuje klienta o sposobach rozpatrywania reklamacji 3) wypełnia dokumenty związane z reklamacją towarów 4) określa sposoby postępowania reklamacyjnego w zależności od rodzaju zgłaszanej reklamacji
8) wykorzystuje urządzenia techniczne wspomagające sprzedaż towarów w handlu	<ol style="list-style-type: none"> 1) wykorzystuje oprogramowanie wspomagające sprzedaż towarów 2) stosuje arkusz kalkulacyjny do wykonywania obliczeń 3) obsługuje urządzenia sklepowe i magazynowe (waga, metkownica, krajalnica, urządzenia chłodnicze)
HAN.20.5. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy sprzedawcy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu 2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku

<p>rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje/filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka,</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję),</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi sprzedawcy</p> <p>2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela odpowiedzi klientowi, wyjaśnia zasady)</p> <p>3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko,</p> <p>4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze</p> <p>5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>
<p>4) uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych,</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę,</p> <p>2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób</p> <p>4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>5) pyta o upodobania i intencje innych osób,</p> <p>6) proponuje, zachęca klienta do zakupów lub ponownego odwiedzenia placówki handlowej</p> <p>7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe,</p> <p>8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. w wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. w filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem, b) współdziała w grupie, c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym, d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> 1) posługuje się ze słownikiem dwujęzycznym i jednojęzycznym 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) pracuje z tekstem w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne
HAN.20.6. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki w pracy zawodowej	<ul style="list-style-type: none"> 1) wymienia reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy w handlu 2) identyfikuje zasady etyczne i prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 3) wymienia uniwersalne zasady kultury i etyki 4) rozpoznaje przypadki naruszania zasad etyki 5) używa form grzecznościowych w komunikacji pisemnej i ustnej 6) wymienia zasady etyczne i prawne, związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 7) wskazuje przepisy prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
2) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ul style="list-style-type: none"> 1) określa cechy charakteryzujące kreatywność 2) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 3) opisuje etapy cyklu życia organizacji

	<ol style="list-style-type: none">4) wymienia źródła zmian organizacyjnych5) wymienia etapy wprowadzania zmiany6) identyfikuje przyczyny oporu wobec zmian w środowisku pracy
3) planuje wykonanie zadania	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia etapy planowania2) formułuje cel zgodnie z koncepcją formułowania celów w dziedzinie planowania3) sporządza listę kontrolną czynności niezbędnych do wykonania zadania4) grupuje zadania według kryterium ważności i pilności5) ustala terminy wykonania zadań i rezerwy czasowe6) ustala budżet zadań7) wymienia środki i narzędzia do wykonania zadań8) ocenia podejmowane działania
4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania2) rozpoznaje przypadki naruszania norm i procedur postępowania
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none">1) identyfikuje sytuacje wywołujące stres2) identyfikuje skutki stresu3) wskazuje przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej4) identyfikuje objawy stresu5) opisuje sposoby pokonania stresu
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje pojęcia kwalifikacji i kompetencji zawodowych2) wyznacza cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji3) identyfikuje kategorie kompetencji zawodowych4) rozróżnia formy i metody doskonalenia zawodowego5) wskazuje najbardziej pożądane przez pracodawców kompetencje i kwalifikacje zawodowe w handlu6) planuje własną ścieżkę rozwoju zawodowego
7) przestrzega tajemnicy zawodowej	<ol style="list-style-type: none">1) pozyskuje dane osobowe zgodnie z przepisami prawa2) przestrzega zasad bezpieczeństwa w przetwarzaniu i przesyłaniu danych3) podaje definicję pojęcie tajemnicy zawodowej4) wymienia przepisy prawne dotyczące tajemnicy zawodowej

	5) przedstawia konsekwencje nieprzebrzegania tajemnicy zawodowej
8) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia czynniki wpływające na proces negocjacji 2) identyfikuje etapy negocjacji 3) wymienia style negocjacji 4) wymienia czynniki wpływające na przebieg i wynik negocjacji 5) dobiera techniki negocjowania do warunków negocjacji
9) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje rodzaje komunikacji społecznej 2) przedstawia typy komunikacji interpersonalnej 3) identyfikuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej 4) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej 5) identyfikuje elementy procesu komunikacji interpersonalnej 6) wymienia bariery komunikacyjne 7) wskazuje sposoby eliminowania barier powstałych w procesie komunikacji 8) wyjaśnia cechy efektywnego przekazu
10) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje różnice między jednostką, grupą i zespołem 2) wymienia warunki współpracy w zespole, 3) rozpoznaje kluczowe role zespołowe 4) rozpoznaje zachowania destrukcyjne hamujące współpracę w zespole

2. Kwalifikacja HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej	
HAN.25.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia przepisy w zakresie prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii 2) wymienia organy nadzoru państwowego nad warunkami pracy, ochroną przeciwpożarową i ochroną środowiska w Polsce 3) rozróżnia zadania organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej

	<p>i ochrony środowiska w Polsce</p> <ol style="list-style-type: none">4) wymienia akty prawa wewnątrzzakładowego związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią5) rozróżnia zadania zakładowych organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska6) opisuje uprawnienia pracownicze w zakresie ochrony, czasu pracy i urlopów: kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych
<p>2) analizuje prawa i obowiązki pracodawcy, osób kierujących pracownikami i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje prawa i obowiązki pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy2) opisuje prawa i obowiązki pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy3) określa odpowiedzialność pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy4) określa odpowiedzialność pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy5) wymienia rodzaje profilaktycznych badań lekarskich w zawodzie sprzedawcy6) wymienia rodzaje obowiązkowych szkoleń bhp
<p>3) określa zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka występujące w środowisku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia czynniki szkodliwe w środowisku pracy w handlu2) opisuje źródła i rodzaje zagrożeń występujących w środowisku pracy w handlu3) opisuje wymagania pomieszczeń handlowych ograniczające wpływ czynników szkodliwych i uciążliwych na organizm człowieka4) opisuje sposoby zapobiegania zagrożeniom życia i zdrowia w miejscu pracy w handlu5) definiuje pojęcia: wypadek przy pracy, choroba zawodowa6) wskazuje objawy typowych chorób zawodowych w handlu7) przedstawia tryb postępowania pracownika w przypadku powstania choroby zawodowej8) opisuje rodzaje świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej
<p>4) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje środki ochrony stosowane podczas wykonywania zadań zawodowych w handlu2) dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac3) wskazuje obowiązki pracodawcy w zakresie organizacji czasu pracy dla pracownika pracującego na stanowisku handlowym

<p>5) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje bezpieczne i higieniczne warunki pracy na stanowisku pracy sprzedaży 2) identyfikuje znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej 3) opisuje zastosowanie gaśnic na podstawie znormalizowanych oznaczeniach literowych 4) opisuje zasady zachowania przy pracach w handlu z urządzeniami podłączonymi do sieci elektrycznej 5) opisuje zasady ochrony przeciwpożarowej w przedsiębiorstwie handlowym 6) wyjaśnia zasady prowadzenia gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz w zakresie ochrony powietrza w przedsiębiorstwie handlowym 7) wyjaśnia zasady recyklingu zużytych materiałów pomocniczych
<p>6) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa rodzaj zagrożenia życia na podstawie typowych objawów 2) wyjaśnia sposoby postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia 3) opisuje czynności udzielania pomocy przedmedycznej w zależności od przyczyny i rodzaju zagrożenia życia 4) opisuje system powiadamiania pomocy medycznej w przypadku sytuacji stanowiącej zagrożenie zdrowia i życia przy wykonywaniu zadań zawodowych sprzedawcy
<p>7) Organizuje stanowisko pracy sprzedaży zgodnie z wymogami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem urządzeń stosowanych podczas wykonywania prac na stanowisku sprzedaży 2) wymienia wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy sprzedawcy 3) opisuje wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy przy komputerze 4) opisuje korzyści wynikające z przestrzegania zasad ergonomii 5) określa działania zapobiegające powstawaniu pożaru lub innego zagrożenia na stanowisku pracy sprzedawcy 6) korzysta z instrukcji obsługi urządzeń technicznych podczas wykonywania pracy
<p>HAN.25.2. Podstawy handlu</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) sporządza dokumenty związane z wykonywaną pracą w formie papierowej i elektronicznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje dokumenty handlowe w tym zapytanie ofertowe, oferta sprzedaży, reklamacja 2) dobiera techniki i programy do sporządzania

	<p>dokumentów handlowych</p> <p>3) zabezpiecza dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami</p>
2) wykonuje zadania zawodowe z wykorzystaniem technologii informacyjnej	<p>1) opisuje systemy technologii informacyjnej stosowane w handlu</p> <p>2) dobiera system sprzedaży do rodzaju placówki handlowej</p> <p>3) obsługuje system sprzedaży zgodnie z instrukcją obsługi</p>
3) posługuje się terminologią z zakresu towaroznawstwa handlowego	<p>1) definiuje pojęcia z zakresu towaroznawstwa: asortyment, towar, grupa towarowa, norma, jakość, wartość użytkowa, odbiór jakościowy</p> <p>2) rozpoznaje na podstawie charakterystyki towaroznawczej wybrane grupy towarowe żywnościowe i nieżywnościowe</p> <p>3) kwalifikuje towar do odpowiedniej grupy asortymentowej</p> <p>4) klasyfikuje towary i usługi zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług: sekcja, dział, grupa, klasa</p>
4) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	<p>1) wymienia cele normalizacji krajowej</p> <p>2) wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy</p> <p>3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej</p> <p>4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności</p>

HAN.25.3. Organizowanie działań reklamowych i marketingowych

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) analizuje informacje o rynku z różnych źródeł	<p>1) wymienia źródła informacji o rynku do potrzeb przedsiębiorstwa handlowego</p> <p>2) sporządza analizę SWOT z pozyskanych informacji o rynku</p> <p>3) dokonuje segmentacji rynku</p> <p>4) określa potrzeby klientów na podstawie przeprowadzonych badań i analiz</p>
2) dokonuje wstępnej analizy rynku dotyczącej oczekiwań i potrzeb klientów oraz ich zachowań rynkowych	<p>1) określa oczekiwania i potrzeby klientów przedsiębiorstwa handlowego</p> <p>2) opisuje typy klientów przedsiębiorstwa handlowego</p> <p>3) określa potrzeby klientów w odniesieniu do prowadzonej działalności handlowej</p>
3) przeprowadza badania marketingowe	<p>1) ustala cel prowadzonych badań marketingowych</p> <p>2) dobiera metody do zakresu badań marketingowych</p>

	<ol style="list-style-type: none">3) sporządza plan badań marketingowych4) opracowuje narzędzia do badań marketingowych5) prezentuje wyniki badań marketingowych w formie elektronicznej6) opracowuje wnioski z przeprowadzonych badań marketingowych
4) podejmuje decyzje handlowe na podstawie analizy badań marketingowych	<ol style="list-style-type: none">1) formułuje wnioski na podstawie danych statystycznych z badań marketingowych2) opracowuje prognozę sprzedaży na podstawie danych statystycznych z badań marketingowych,3) prezentuje informacje z badań marketingowych
5) stosuje narzędzia promocji odpowiednie do oferty handlowej	<ol style="list-style-type: none">1) określa rolę promocji w działaniach marketingowych przedsiębiorstwa2) dobiera narzędzia promocji do strategii przedsiębiorstwa handlowego, np. promocja skierowana do odbiorców hurtowych, rabaty w zależności od wielkości zakupów promocja skierowana do konsumentów finalnych, pokazy, degustacje, bezpłatne próbki3) dobiera narzędzia promocji do oferty handlowej przedsiębiorstwa4) opracowuje plan działań promocyjnych na podstawie otrzymanych danych
6) realizuje zadania związane z działalnością reklamową	<ol style="list-style-type: none">1) wyjaśnia znaczenie reklamy jako narzędzia promocji2) sporządza harmonogram działań reklamowych na podstawie założonego budżetu3) dobiera zakres i formy prezentacji na nośnikach reklamy, np. plakaty reklamowe rozmieszczone o zasięgu lokalnym, bilbordy o zasięgu regionalnym lub krajowym, spoty reklamowe prezentowane w telewizji ogólnopolskiej
7) stosuje przepisy prawa dotyczące działalności marketingowej	<ol style="list-style-type: none">1) sporządza wykaz aktualnych przepisów prawa dotyczących działalności marketingowej2) wyjaśnia znaczenie przestrzegania prawa w prowadzeniu działalności marketingowej z punktu widzenia konsumenta3) wskazuje działania marketingowe prowadzone niezgodnie z przepisami prawa
8) opracowuje plan marketingowy przedsiębiorstwa handlowego	<ol style="list-style-type: none">1) ustala cel planu marketingowego2) identyfikuje elementy planu marketingowego3) sporządza plan marketingowy przedsiębiorstwa handlowego

HAN.25.4. Zarządzanie działalnością handlową	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) posługuje się pojęciami z zakresu mikroekonomii i makroekonomii	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia pojęcia ekonomiczne: popyt, podaż, równowaga rynkowa 2) opisuje cechy gospodarki rynkowej 3) określa wpływ prawa popytu i podaży na funkcjonowanie przedsiębiorstwa handlowego 4) wyjaśnia zależności ekonomiczne wynikające z prawa Engla 5) opisuje powiązania pomiędzy podmiotami funkcjonującymi w gospodarce 6) wymienia rodzaje przedsiębiorstw handlowych
2) korzysta z Polskiej Klasyfikacji Działalności, Europejskiej Klasyfikacji Działalności oraz Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje zastosowanie Polskiej Klasyfikacji Działalności, Europejskiej Klasyfikacji Działalności oraz Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług 2) wyszukuje symbol wyrobu, usługi w Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług 3) dobiera stawkę podatku VAT do towaru na podstawie symbolu
3) przygotowuje oferty handlowe i zapytania ofertowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) opracowuje oferty handlowe dostosowane do potrzeb klientów przedsiębiorstwa 2) sporządza zapytanie ofertowe zgodnie z zasadami korespondencji handlowej 3) wskazuje błędy w zapytaniu i ofercie handlowej 4) wymienia cechy atrakcyjnej dla odbiorców oferty handlowej 5) sporządza ofertę handlową
4) przygotowuje standardowe formy korespondencji służbowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje elementy treści pisma handlowego 2) sporządza dokumenty handlowe w formie papierowej i elektronicznej: np. zapytanie ofertowe, ofertę, reklamację 3) sporządza korespondencję z kontrahentami i pracownikami w formie elektronicznej zgodnie z zasadami 4) odpowiada na zapytanie dotyczące realizacji usług i reklamacji
5) stosuje pośrednie i bezpośrednie formy sprzedaży towarów	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje formy sprzedaży 2) dobiera formy sprzedaży do rodzaju działalności handlowej 3) dobiera formy sprzedaży do rodzaju oferowanych towarów i usług

<p>6) prowadzi negocjacje handlowe: a) rozróżnia style negocjacji handlowych b) opracowuje scenariusz negocjacji handlowych c) negocjuje warunki współpracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1) sporządza wykaz argumentów do negocjacji z klientem2) dobiera strategie negocjacyjne do typu klienta3) sporządza plan negocjacji zgodnie z założeniami4) opisuje pozytywne i negatywne skutki różnych stylów negocjacji handlowych
<p>7) zawiera umowy kupna lub umowy sprzedaży</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia elementy umowy kupna i sprzedaży2) modyfikuje zapisy w umowie kupna i sprzedaży towarów pod kątem ich poprawności3) wypełnia formularz umowy kupna, sprzedaży
<p>8) porządza kalkulację cen sprzedaży: a) określa strategię ustalania cen sprzedaży b) określa elementy kalkulacji cen c) kalkuluje cenę sprzedaży</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje strategie: Charm pricing (urok cen), Skimming pricing (zbieranie śmietanki), Benchmarking, Zakotwiczenie2) oblicza marżę sprzedaży towaru, usługi3) oblicza cenę sprzedaży towarów, usług4) oblicza cenę jednostkową towaru lub usługi
<p>9) zamawia towary i usługi u dostawców</p>	<ol style="list-style-type: none">1) opracowuje kryteria wyboru dostawców2) dokonuje wyboru oferty handlowej na dostawę towarów zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami finansowymi3) sporządza elektronicznie zamówienie na towary4) opracowuje strukturę bazy danych o dostawcach
<p>10) przestrzega zasad przechowywania, magazynowania oraz transportu towarów</p>	<ol style="list-style-type: none">1) sporządza instrukcję przechowywania, magazynowania, transportowania określonych towarów2) dobiera sposób przechowywania i magazynowania do rodzaju towaru3) dobiera środek transportu do rodzaju towaru
<p>11) organizuje przepływ kupowanych oraz sprzedawanych wyrobów i towarów</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wyjaśnia istotę rodzajów dystrybucji: intensywnej, selektywnej, wyłącznej2) wskazuje pośredników kanałów dystrybucji towarów, np. hurtownie, dystrybutorzy bezpośredni, własne stacjonarne punkty sprzedaży, punkty sprzedaży innych firm3) sporządza plan dystrybucji towarów
<p>12) prowadzi gospodarkę magazynową: a) dobiera rodzaj magazynu, wyposażenie, powierzchnię magazynu do asortymentu towarów</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia rodzaje zapasów towarowych2) wypełnia dokumenty magazynowe3) interpretuje obliczone wskaźniki magazynowe (wskaźnik wykorzystania pojemności użytkowej magazynu, wskaźnik wykorzystania pojemności składowej magazynu, wskaźnik eksploatacji przestrzeni składowej magazynu)

	<ul style="list-style-type: none"> 4) oblicza stan zapasów według danych 5) sporządza zapotrzebowanie zakupu towarów
<p>13) nadzoruje gospodarkę magazynową:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) analizuje dokumentację zdarzeń gospodarczych związanych z gospodarką magazynową b) analizuje zasady składowania oraz magazynowania towarów 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wymienia zasady gospodarki magazynowej 2) weryfikuje dokumenty magazynowe pod względem ich poprawności 3) weryfikuje wydawanie towarów z magazynu na podstawie dokumentacji magazynowej
14) dobiera środki techniczne do wykonania zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> 1) sporządza wykaz środków technicznych stosowanych w przedsiębiorstwie handlowym 2) dobiera środki techniczne do wykonywanych zadań zawodowych
15) zarządza obiegiem dokumentów w firmie handlowej	<ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje sposoby przechowywania dokumentów handlowych do kategorii (archiwalia i dokumentacja niearchiwalna) 2) wymienia zasady postępowania z dokumentacją biurową 3) sporządza algorytm postępowania dotyczący przechowywania dokumentacji biurowej 4) wyjaśnia zasady przechowywania dokumentacji sporządzanej w formie elektronicznej.
16) wykonuje prace związane ze sporządzaniem i archiwizacją dokumentów dotyczących transakcji zakupu lub transakcji sprzedaży	<ul style="list-style-type: none"> 1) wymienia zasady przechowywania dokumentów handlowych w przedsiębiorstwie 2) oznacza dokumentację archiwalną 3) wskazuje okresy przechowywania dokumentów dotyczących transakcji kupna i sprzedaży
17) stosuje specjalistyczne oprogramowanie handlowe i magazynowe do wykonywania zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> 1) sporządza dokumenty obrotu magazynowego w programie komputerowym 2) sporządza dokumentację sprzedażową w programie komputerowym 3) sporządza dokumenty obrotu pieniężnego w programie komputerowym
18) wykonuje czynności związane z przyjmowaniem i rozpatrywaniem reklamacji	<ul style="list-style-type: none"> 1) wypełnia druki reklamacyjne 2) weryfikuje dokumentację reklamacyjną pod względem poprawności sporządzenia 3) opracowuje procedurę postępowania reklamacyjnego w przedsiębiorstwie handlowym
HAN.25.5. Sporządzanie dokumentacji ekonomiczno-finansowej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia rachunkowości handlowej	1) wymienia przepisy prawa dotyczące prowadzenia rachunkowości w przedsiębiorstwie handlowym

	<ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia zasady rachunkowości 3) opisuje funkcje rachunkowości
2) przestrzega zasad funkcjonowania kont bilansowych i kont wynikowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje elementy konta w tym: nazwa, strona konta, zamknięcie konta, zestawienie obrotów i sald 2) wyjaśnia zasady funkcjonowania kont: aktywnych i pasywnych, bilansowych i wynikowych 3) otwiera i zamyka konta zgodnie z zasadami 4) weryfikuje zapisy na kontach pod względem stosowania zasady podwójnego zapisu 5) określa zasady ewidencjonowania kosztów i przychodów 6) ustala wynik finansowy jednostki na podstawie danych z kont wynikowych
3) ewidencjonuje operacje gospodarcze zakupu i sprzedaży na kontach bilansowych i kontach wynikowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa treść operacji gospodarczej na podstawie dowodu księgowego. 2) księguje operacje gospodarcze zakupu i sprzedaży potwierdzone dowodami księgowymi zgodnie z zasadami księgowania
4) wycenia składniki aktywów i pasywów	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera składniki do grup: aktywów i pasywów 2) sporządza plan amortyzacji 3) oblicza amortyzację i umorzenie przykładowych składników aktywów trwałych przedsiębiorstwa handlowego
5) określa koszty i przychody działalności handlowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje koszty i przychody działalności handlowej 2) dobiera dokumenty księgowe do grupy kosztów i grupy przychodów 3) klasyfikuje koszty i przychody w działalności handlowej
6) sporządza kalkulację kosztu jednostkowego i ceny sprzedaży towaru lub usługi: a) określa składowe ceny sprzedaży b) kalkuluje cenę sprzedaży netto z uwzględnieniem różnych sposobów obliczania marży	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia elementy składowe ceny sprzedaży 2) oblicza koszt jednostkowy towaru lub usługi z uwzględnieniem marży handlowej 3) oblicza cenę sprzedaży towaru usługi netto i brutto
7) przeprowadza inwentaryzację w firmie handlowej: a) analizuje dokumenty przy prowadzeniu inwentaryzacji b) planuje inwentaryzację c) rozlicza niedobory i nadwyżki inwentaryzacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zasady przeprowadzania inwentaryzacji (np. terminowości, częstotliwości, podwójnej kontroli, rzetelnego obrazu, kompletności) 2) określa różnice między remanentem a inwentaryzacją 3) dobiera rodzaj inwentaryzacji do jej opisu 4) sporządza plan inwentaryzacji 5) oblicza kompensaty niedoborów nadwyżkami

	6) rozróżnia niedobory od nadwyżek
8) ustala wynik finansowy przedsiębiorstwa handlowego: a) charakteryzuje metodę porównawczą ustalania wyniku finansowego przedsiębiorstwa handlowego b) stosuje metodę porównawczą do ustalenia wyniku finansowego	1) określa elementy wpływające na wynik finansowy 2) zamyka konta wynikowe 3) przenosi salda kont na wynik finansowy 4) oblicza wynik finansowy przedsiębiorstwa handlowego metodą porównawczą
9) oblicza wynagrodzenie pracowników zatrudnionych w różnych systemach	1) wymienia składniki wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w systemie czasowym i prowizyjnym 2) oblicza wynagrodzenie pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę w systemie czasowym i prowizyjnym 3) oblicza wynagrodzenie pracownika za czas niezdolności do pracy 4) oblicza wynagrodzenie osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia
10) przestrzega zasad ustalania zobowiązań wobec instytucji publiczno-prawnych	1) wymienia przepisy prawa dotyczące zobowiązań podatkowych 2) określa rodzaje zobowiązań wobec ZUS i urzędu skarbowego 3) oblicza wynagrodzenie pracownika w systemie akordowym i czasowym 4) oblicza wysokość zobowiązań podatkowych wobec instytucji publiczno-prawnych 5) dobiera rodzaj zobowiązania do instytucji
11) sporządza dokumenty dotyczące rozliczeń finansowych, rozrachunków z pracownikami i kontrahentami oraz instytucjami publiczno-prawnymi	1) dobiera dokumenty dotyczące rozliczeń finansowych do zdarzeń gospodarczych 2) wskazuje błędy w dokumentach dotyczących rozliczeń finansowych z kontrahentami oraz instytucjami publicznoprawnymi 3) wypełnia formularze rozliczeń podatkowych i z tytułu wynagrodzeń (dokumenty i e-dokumenty) 4) sporządza dokumenty dotyczące rozliczeń finansowych, rozrachunków z pracownikami i kontrahentami oraz instytucjami publicznoprawnymi
12) przeprowadza analizę ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa handlowego	1) oblicza wskaźnik rotacji zapasów 2) interpretuje wskaźnik rotacji zapasów 3) oblicza wskaźnik rentowności przedsiębiorstwa handlowego 4) interpretuje wskaźnik rentowności 5) formułuje wnioski na podstawie obliczonych wskaźników: rotacji zapasów, rentowności 6) określa elementy jednostkowego

	<p> sprawozdania z przeprowadzonej analizy ekonomicznej</p>
<p>13) planuje działania przedsiębiorstwa handlowego na podstawie przeprowadzonej analizy ekonomicznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa elementy struktury planu działania przedsiębiorstwa handlowego 2) sporządza harmonogram planowanych działań 3) przewiduje działania konkurencji w odniesieniu do planowanych działań 4) dobiera zadania i działania do wyznaczonego celu 5) sporządza plan marketingowy rozwoju przedsiębiorstwa handlowego 6) sporządza plan finansowy rozwoju przedsiębiorstwa handlowego
<p>HAN.25.6. Język obcy zawodowy</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1) uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy sprzedawcy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
<ol style="list-style-type: none"> 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje / filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka 	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu 2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku

<p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję)</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi sprzedawcy 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela odpowiedzi klientowi, wyjaśnia zasady) 3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko, 4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze 5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji
<p>4) uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia 3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób 4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 5) pyta o upodobania i intencje innych osób 6) proponuje, zachęca klienta do zakupów lub ponownego odwiedzenia placówki handlowej 7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe 8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np.: wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym

	nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację w zakresie wykonywanych zadań zawodowych w zawodzie technik handlowiec
6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) komunikuje się w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne	1) posługuje się ze słownikiem dwujęzycznym i jednojęzycznym 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) pracuje z tekstem z tekstem w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne
HAN.25.7. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki zawodowej	1) wymienia reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy w handlu 2) identyfikuje zasady etyczne i prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 3) wymienia uniwersalne zasady kultury i etyki 4) rozpoznaje przypadki naruszania zasad etyki 5) używa form grzecznościowych w komunikacji pisemnej i ustnej 6) wymienia zasady etyczne i prawne, związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 7) wskazuje przepisy prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
2) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	1) określa cechy charakteryzujące kreatywność 2) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 3) opisuje etapy cyklu życia organizacji 4) wymienia źródła zmian organizacyjnych 5) wymienia etapy wprowadzania zmiany 6) identyfikuje przyczyny oporu wobec zmian w środowisku pracy
3) planuje wykonanie zadania w przedsiębiorstwie handlowym	1) wymienia etapy planowania 2) formułuje cel zgodnie z koncepcją formułowania celów w dziedzinie planowania

	<ol style="list-style-type: none">3) sporządza listę kontrolną czynności niezbędnych do wykonania zadania4) grupuje zadania według kryterium ważności i pilności5) ustala terminy wykonania zadań i rezerwy czasowe6) ustala budżet zadań7) wymienia środki i narzędzia do wykonania zadań8) ocenia podejmowane działania
4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania2) rozpoznaje przypadki naruszania norm i procedur postępowania
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none">3) identyfikuje sytuacje wywołujące stres4) identyfikuje skutki stresu5) wskazuje przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje pojęcia kwalifikacji i kompetencji zawodowych2) wyznacza cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji3) identyfikuje kategorie kompetencji zawodowych4) rozróżnia formy i metody doskonalenia zawodowego5) wskazuje najbardziej pożądane przez pracodawców kompetencje i kwalifikacje zawodowe w handlu6) planuje własną ścieżkę rozwoju zawodowego
7) przestrzega tajemnicy przedsiębiorstwa handlowego	<ol style="list-style-type: none">1) pozyskuje dane osobowe zgodnie z przepisami prawa2) przestrzega zasad bezpieczeństwa w przetwarzaniu i przesyłaniu danych3) przechowuje dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa4) podaje definicję pojęcia tajemnicy zawodowej5) wymienia przepisy prawne dotyczące tajemnicy zawodowej6) przedstawia konsekwencje nieprzestrzegania tajemnicy zawodowej
8) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia czynniki wpływające na proces negocjacji2) identyfikuje etapy negocjacji3) wymienia style negocjacji4) wymienia czynniki wpływające na przebieg i wynik negocjacji5) dobiera techniki negocjowania do warunków

	<p>negocjacji</p> <p>6) określa skutki podejmowanych działań.</p>
9) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<p>1) opisuje rodzaje komunikacji społecznej</p> <p>2) przedstawia typy komunikacji interpersonalnej</p> <p>3) identyfikuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej</p> <p>4) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej</p> <p>5) identyfikuje elementy procesu komunikacji interpersonalnej</p> <p>6) wymienia bariery komunikacyjne</p> <p>7) wskazuje sposoby eliminowania barier powstałych w procesie komunikacji</p> <p>8) wyjaśnia cechy efektywnego przekazu</p>
10) współpracuje w zespole	<p>1) identyfikuje różnice między jednostką, grupą i zespołem</p> <p>2) wymienia warunki współpracy w zespole</p> <p>3) rozpoznaje kluczowe role zespołowe</p> <p>4) rozpoznaje zachowania destrukcyjne hamujące współpracę w zespole</p> <p>5) identyfikuje metody rozwiązywania konfliktów w zespole</p>

HAN.25.9. Organizacja pracy małych zespołów

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	<p>1) dobiera zakres pracy do stanowiska pracy w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>2) ocenia wykonanie zadania zawodowego</p> <p>3) dobiera działania do zadania zawodowego w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>4) sporządza plan pracy zespołu</p>
2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	<p>1) rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole przedsiębiorstwa handlowego</p> <p>2) rozdziela zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu</p>
3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	<p>1) rozróżnia techniki motywacyjne</p> <p>2) identyfikuje sposoby motywowania pracowników w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>3) dobiera techniki komunikowania się do zespołu w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>4) sporządza wykaz zadań do wykonania przez pracowników przedsiębiorstwa handlowego</p>
4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań w przedsiębiorstwie	<p>1) ocenia jakość wykonywanych zadań zawodowych w przedsiębiorstwie</p>

handlowym	handlowym 2) udziela informacji zwrotnej członkom zespołu w zakresie wykonywanych przez nich zadań zawodowych w przedsiębiorstwie handlowym
5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy w przedsiębiorstwie handlowym	1) proponuje rozwiązania organizacyjne poprawiające jakość pracy w przedsiębiorstwie handlowym 2) wskazuje rozwiązania techniczne poprawiające warunki pracy pracowników w przedsiębiorstwie handlowym

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK HANDLOWIEC

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie **technik handlowiec** posiada odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie oraz umożliwiać przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się korzystanie z zasobów i współpracy z przedsiębiorstwami handlowymi, zakładami pracy i instytucjami właściwymi dla zawodu.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

Pracownia organizowania i prowadzenia sprzedaży wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym
- pakiet programów biurowych, oprogramowanie do obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia) stanowiska prowadzenia sprzedaży (jedno stanowisko dla dwóch uczniów)
- urządzenia do rejestrowania sprzedaży, urządzenia do przechowywania, eksponowania, transportu i znakowania towarów, atrapy towarów, materiały do pakowania towarów, przyrządy do kontroli jakości i warunków przechowywania towarów oraz do określania masy i wielkości towarów
- druki dokumentów dotyczących organizacji i prowadzenia sprzedaży, instrukcje obsługi urządzeń.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej

Pracownia techniki biurowej wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), drukarki (po jednej na cztery stanowiska komputerowe)
- pakiet programów biurowych
- urządzenia techniki biurowej, w szczególności takie, jak: telefon z automatyczną sekretarką i faksem, skaner, kserokopiarka, dyktafon, niszczarka, bindownica, urządzenia techniki korespondencyjnej do otwierania kopert, składania pism, kopertowania, frankowania, instrukcje obsługi urządzeń, materiały biurowe, druki formularzy i blankietów stosowanych w prowadzeniu działalności handlowej, w tym dotyczące zatrudnienia, płac i podatków
- zestaw przepisów prawa dotyczących prowadzenia działalności handlowej, dostępne w formie drukowanej lub elektronicznej, jednolity rzeczowy wykaz akt, instrukcje kancelaryjne, dziennik podawczy, wzory pism i graficznych układów tekstów, w tym wzory pism handlowych w języku polskim i języku obcym, podręczniki, słowniki i encyklopedie dotyczące działalności handlowej, słowniki języka polskiego oraz języków obcych, których nauczanie jest prowadzone w szkole.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Pracownia: ekonomiki i rachunkowości handlowej wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), wszystkie komputery podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu i z podłączeniem do drukarki sieciowej;
- pakietem programów biurowych, programem do tworzenia prezentacji i grafiki, pakietami oprogramowania do wspomagania operacji finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych, obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej, prowadzenia księgi przychodów i rozchodów, obliczania podatków, sporządzania sprawozdań statystycznych, obsługi zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz innymi programami aktualnie stosowanymi w działalności handlowej;
- druki formularzy stosowanych w prowadzeniu działalności handlowej, w tym dotyczące zatrudnienia i płac, formularze dokumentów księgowych oraz sprawozdań statystycznych, formularze jednostkowego sprawozdania finansowego, zestaw przepisów prawa dotyczących rachunkowości i prowadzenia działalności handlowej, dostępne w formie drukowanej lub elektronicznej, wzorcowy plan kont, podręczniki, literaturę zawodową, słownik i encyklopedie ekonomiczne, prawne oraz dotyczące rachunkowości handlowej.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: przedsiębiorstwa handlowe.

Liczba godzin przeznaczonych na realizację praktyk: 280 (8 tygodni)

Technik handlowiec

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w zawodzie technik handlowiec

Pracownia organizowania i prowadzenia sprzedaży wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu i drukarką sieciową, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablica interaktywna lub monitor interaktywny;
- pakiet programów biurowych, oprogramowanie do obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia);
- stanowiska prowadzenia sprzedaży (jedno stanowisko dla dwóch uczniów);
- urządzenia do rejestrowania sprzedaży, urządzenia do przechowywania, eksponowania, transportu i znakowania towarów, atrapy towarów, materiały do pakowania towarów, przyrządy do kontroli jakości i warunków przechowywania towarów oraz do określania masy i wielkości towarów;
- druki dokumentów dotyczących organizacji i prowadzenia sprzedaży, instrukcje obsługi urządzeń.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Pracownia techniki biurowej wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu i drukarką sieciową, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablica interaktywna lub monitor interaktywny;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), drukarki (po jednej na cztery stanowiska komputerowe), pakiet programów biurowych, projektor multimedialny;
- urządzenia techniki biurowej, w szczególności takie, jak: telefon z automatyczną sekretarką i faksem, skaner, kserokopiarka, dyktafon, niszczarka, bindownica, urządzenia techniki korespondencyjnej do otwierania kopert, składania pism, kopertowania, frankowania, instrukcje obsługi urządzeń, materiały biurowe, druki formularzy i blankietów stosowanych w prowadzeniu działalności handlowej, w tym dotyczące zatrudnienia, płac i podatków;
- zestaw przepisów prawa dotyczących prowadzenia działalności handlowej, dostępne w formie drukowanej lub elektronicznej, jednolity rzeczowy wykaz akt, instrukcje kancelaryjne, dziennik podawczy, wzory pism i graficznych układów tekstów, w tym wzory pism handlowych w języku polskim i języku obcym;

- podręczniki, słowniki i encyklopedie dotyczące działalności handlowej, słowniki języka polskiego oraz języków obcych, których nauczanie jest prowadzone w szkole.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Pracownia ekonomiki i rachunkowości handlowej wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu i drukarką sieciową, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablica interaktywna lub monitor interaktywny;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), wszystkie komputery podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu i z podłączeniem do drukarki sieciowej, pakietem programów biurowych, programem do tworzenia prezentacji i grafiki, pakietami oprogramowania do wspomagania operacji finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych, obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej, prowadzenia księgi przychodów i rozchodów, obliczania podatków, sporządzania sprawozdań statystycznych, obsługi zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz innymi programami aktualnie stosowanymi w działalności handlowej;
- druki formularzy stosowanych w prowadzeniu działalności handlowej, w tym dotyczące zatrudnienia i płac, formularze dokumentów księgowych oraz sprawozdań statystycznych, formularze jednostkowego sprawozdania finansowego;
- zestaw przepisów prawa dotyczących rachunkowości i prowadzenia działalności handlowej, dostępne w formie drukowanej lub elektronicznej, wzorcowy plan kont,
- podręczniki, literaturę zawodową, słownik i encyklopedie ekonomiczne, prawne oraz dotyczące rachunkowości handlowej.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: przedsiębiorstwa handlowe.

Liczba godzin przeznaczonych na realizację praktyk: 280 (8 tygodni)

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W ZAWODZIE TECHNIK HANDLOWIEC

HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
HAN.20. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
HAN.20.2. Podstawy handlu	60
HAN.20.3. Organizowanie sprzedaży	270
HAN.20.4. Sprzedaż towarów	390
HAN.20.5. Język obcy zawodowy	30

HAN.20.6. Kompetencje personalne i społeczne	30
Razem liczba godzin	810

HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
HAN.25.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
HAN.25.2. Podstawy handlu	60
HAN.25.3. Organizowanie działań reklamowych i marketingowych	90
HAN.25.4. Zarządzanie działalnością handlową	180
HAN.25.5. Sporządzanie dokumentacji ekonomiczno-finansowej	240
HAN.25.6. Język obcy zawodowy	30
HAN.25.7. Kompetencje personalne i społeczne	30
HAN.25.9. Organizacja małych zespołów	30
Razem liczba godzin	690

MOŻLIWOŚCI UZYSKIWANIA DODATKOWYCH KWALIFIKACJI W ZAWODACH W RAMACH BRANŻY OKREŚLONEJ W KLASYFIKACJI ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik handlowiec po potwierdzeniu kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży i HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej może uzyskać dyplom zawodowy technik księgarstwa po potwierdzeniu kwalifikacji HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej.

TECHNIK KSIĘGARSTWA

522306

PRK IV Kwalifikacja pełna na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE

HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

PRK 3 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie trzecim Polskiej Ramy Kwalifikacji

HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej

PRK 4 Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie **technik księgarstwa** powinien być przygotowany do wykonania zadań zawodowych

w zakresie kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży:

- 1) przyjmowania dostaw oraz przygotowywanie towarów do sprzedaży;
- 2) wykonywania prac związanych z obsługą klientów oraz realizacją transakcji kupna i sprzedaży;

oraz

w zakresie kwalifikacji HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej:

- 1) pozyskiwania informacji o asortymencie księgarskim i rynku wydawnictw;
- 2) opracowywania bibliografii i katalogów;
- 3) organizowania działań marketingowych w księgarni.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

1. Kwalifikacja HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

HAN.20. Prowadzenie sprzedaży	
HAN.20.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce	<ol style="list-style-type: none">1. Wymienia przepisy w zakresie prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii2. Wymienia organy nadzoru państwowego nad warunkami pracy, ochroną przeciwpożarową i ochroną środowiska w Polsce3. Rozróżnia zadania organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w Polsce4. Wymienia akty prawa wewnątrzzakładowego związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią5. Rozróżnia zadania zakładowych organów nadzoru nad warunkami pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska6. Opisuje uprawnienia pracownicze w zakresie ochrony, czasu pracy i urlopów: kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych

<p>2) analizuje prawa i obowiązki pracodawcy, osób kierujących pracownikami i pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Opisuje prawa i obowiązki pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy2. Opisuje prawa i obowiązki pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy3. Określa odpowiedzialność pracodawcy i osób kierujących pracownikami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy4. Określa odpowiedzialność pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy5. Wymienia rodzaje profilaktycznych badań lekarskich w zawodzie sprzedawcy6. Wymienia rodzaje obligatoryjnych szkoleń bhp
<p>3) określa zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka występujące w środowisku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Wymienia czynniki szkodliwe w środowisku pracy w handlu2. Opisuje źródła i rodzaje zagrożeń występujących w środowisku pracy w handlu3. Opisuje wymagania pomieszczeń handlowych ograniczające wpływ czynników szkodliwych i uciążliwych na organizm człowieka4. Opisuje sposoby zapobiegania zagrożeniom życia i zdrowia w miejscu pracy w handlu5. Definiuje pojęcia: wypadek przy pracy, choroba zawodowa6. Wskazuje objawy typowych chorób zawodowych w handlu7. Przedstawia tryb postępowania pracownika w przypadku powstania choroby zawodowej8. Opisuje rodzaje świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej
<p>4) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) Opisuje środki ochrony stosowane podczas wykonywania zadań zawodowych w handlu2) Dobiera środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac3) Wskazuje obowiązki pracodawcy w zakresie organizacji czasu pracy dla pracownika pracującego na stanowisku handlowym
<p>5) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Opisuje bezpieczne i higieniczne warunki pracy na stanowisku pracy sprzedaży2. Identyfikuje znaki informacyjne związane z przepisami ochrony przeciwpożarowej3. Opisuje zastosowanie gaśnic na podstawie znormalizowanych oznaczeniach literowych4. Opisuje zasady zachowania przy pracach w handlu z urządzeniami podłączonymi do sieci elektrycznej5. Opisuje zasady ochrony przeciwpożarowej

	<p>w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>6. Wyjaśnia zasady prowadzenia gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz w zakresie ochrony powietrza w przedsiębiorstwie handlowym</p> <p>7. Wyjaśnia zasady recyklingu zużytych materiałów pomocniczych</p>
6) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	<p>1. Określa rodzaj zagrożenia życia na podstawie typowych objawów</p> <p>2. Wyjaśnia sposoby postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia</p> <p>3. Opisuje czynności udzielania pierwszej pomocy w zależności od przyczyny i rodzaju zagrożenia życia</p> <p>4. Opisuje system powiadamiania pomocy medycznej w przypadku sytuacji stanowiącej zagrożenie zdrowia i życia przy wykonywaniu zadań zawodowych sprzedawcy</p>
7) organizuje stanowisko pracy sprzedaży zgodnie z wymogami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<p>1. Opisuje zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem urządzeń stosowanych podczas wykonywania prac na stanowisku sprzedaży</p> <p>2. Wymienia wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy sprzedawcy</p> <p>3. Opisuje wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy przy komputerze</p> <p>4. Określa działania zapobiegające powstawaniu pożaru lub innego zagrożenia na stanowisku pracy sprzedawcy</p> <p>5. Korzysta z instrukcji obsługi urządzeń technicznych podczas wykonywania pracy</p>
HAN.20.2. Podstawy handlu	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) sporządza dokumenty związane z wykonywaną pracą w formie papierowej i elektronicznej	<p>1. Opisuje dokumenty handlowe w tym zapytanie ofertowe, oferta sprzedaży, reklamacja</p> <p>2. Dobiera techniki i programy do sporządzania dokumentów handlowych</p> <p>3. Zabezpiecza dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami</p>

<p>2) wykonuje zadania zawodowe z wykorzystaniem technologii informacyjnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisuje systemy technologii informacyjnej stosowane w handlu 2. Dobiera system sprzedaży do rodzaju placówki handlowej 3. Obsługuje system sprzedaży zgodnie z instrukcją obsługi
<p>3) posługuje się terminologią z zakresu towaroznawstwa handlowego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiuje pojęcia z zakresu towaroznawstwa: asortyment, towar, grupa towarowa, norma, jakość, wartość użytkowa, odbiór jakościowy 2. Rozpoznaje na podstawie charakterystyki towaroznawczej wybrane grupy towarowe żywnościowe i nieżywnościowe 3. Kwalifikuje towar do odpowiedniej grupy asortymentowej 4. Klasyfikuje towary i usługi zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług: sekcja, dział, grupa, klasa
<p>4) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymienia cele normalizacji krajowej 2. Wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy 3. Rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4. Korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
<p>HAN.20.3. Organizowanie sprzedaży</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) wykonuje prace związane z zamówieniem towarów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymienia rodzaje zapasów 2. Sprawdza stany magazynowe 3. Przygotowuje dane do zamówienia 4. Ustala ilość i rodzaj towarów do zamówienia 5. Składa zamówienie na towar faksem, e-mailem, telefonicznie
<p>2) odbiera dostawy towarów zgodnie z zasadami stosowanymi w handlu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sporządza algorytm postępowania przy odbiorze towarów 2. Odczytuje informacje zamieszczone na opakowaniach towarów 3. Dokonuje odbioru towarów pod względem ilościowym i jakościowym 4. Sporządza dokumenty związane z odbiorem towarów 5. Sprawdza otrzymane dokumenty od dostawcy pod względem formalnym i rachunkowym (ilość, cena)

	<ol style="list-style-type: none">6. Ustala niezgodności między towarem dostarczonym a zamówionym7. Wskazuje sposoby postępowania z towarem wadliwym, uszkodzonym lub zniszczonym
3) wykonuje prace związane z magazynowaniem towarów	<ol style="list-style-type: none">1. Wymienia rodzaje magazynów handlowych2. Rozpoznaje funkcje wyposażenia technicznego magazynów handlowych3. Dobiera sprzęt i urządzenia magazynowe do grupy towarowej4. Opisuje zasady rozmieszczania towarów w magazynie5. Dobiera odpowiednie warunki przechowywania do towarów6. Rozmieszcza towary w magazynie zgodnie z zasadami przechowywania
4) wykonuje prace związane z gospodarką opakowaniami	<ol style="list-style-type: none">1. Opisuje funkcje opakowań towarów2. Klasyfikuje opakowania zgodnie z przyjętymi kryteriami3. Opisuje zasady gospodarki opakowaniami w przedsiębiorstwie handlowym4. Wymienia zasady segregowania opakowań zgodnie z obowiązującymi przepisami5. Prowadzi ewidencję opakowań zgodnie z zasadami stosowanymi w przedsiębiorstwie handlowym
5) wykonuje czynności związane z przygotowaniem towarów do sprzedaży	<ol style="list-style-type: none">1. Dokonuje ilościowej i jakościowej kontroli towarów przeznaczonych do sprzedaży2. Oznacza towary zgodnie z zasadami ustalonymi w handlu3. Dobiera opakowanie do rodzaju towaru4. Kalkuluje ceny w sprzedaży hurtowej i detalicznej (z uwzględnieniem obliczania marży, rabatów i upustów)5. Dobiera systemy zabezpieczające magazyny i towary przed kradzieżą6. Dobiera zasady przygotowania towarów do sprzedaży odpowiednio do asortymentu
6) rozmieszcza towary w magazynie i sali sprzedażowej	<ol style="list-style-type: none">1. Opisuje podstawowe narzędzia marketingu: produkt, cena, dystrybucja, promocja2. Dobiera sposoby rozmieszczania towarów ze względu na stosowaną metodę sprzedaży3. Wymienia zasady merchandisingu handlowego4. Wymienia ogólne zasady rozmieszczania grup towarowych w sklepie (z uwzględnieniem wagi towaru i wielkości opakowania, cech fizykochemicznych i wymaganych warunków przechowywania, wielkości i częstości sprzedaży towaru, branży i grupy asortymentowej towarów

	5. Przygotowuje ekspozycje towarów do sprzedaży
7) przestrzega przepisów prawa o odpowiedzialności materialnej związanych z wykonywaniem zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisuje rodzaje odpowiedzialności materialnej 2. Określa skutki nie przestrzegania przepisów o odpowiedzialności materialnej 3. Identyfikuje metody inwentaryzacji 4. Przygotowuje towary do inwentaryzacji 5. Przeprowadza inwentaryzację towarów metodą spisu z natury 6. Wypełnia dokumenty inwentaryzacyjne
HAN.20.4. Sprzedaż towarów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia formy i techniki sprzedaży towarów w handlu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisuje formy sprzedaży towarów w handlu, w tym: tradycyjna, samoobsługowa, mieszana, preselekcyjna, przez Internet) 2. Dobiera formę sprzedaży do rodzaju asortymentu 3. Określa techniki sprzedaży stosowane w handlu 4. Dobiera technikę sprzedaży do posiadanego asortymentu i potrzeb klientów
2) rozpoznaje potrzeby klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasyfikuje klientów ze względu na: wiek, płeć, miejsce zamieszkania, status społeczny 2. Określa rodzaje klientów ze względu na cechy osobowości (np. niezdecydowany, zdecydowany, nieufny, zgodny, niecierpliwy) 3. Opisuje motywacje zachowań klientów
3) prezentuje ofertę handlową	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określa rodzaje asortymentów towarowych (wąski, szeroki, płytki, głęboki) 2. Dokonuje podziału asortymentu na grupy towarowe 4. Przekazuje informacje klientowi o sposobach użytkowania i przechowywania kupowanych towarów 5. Prezentuje klientowi walory użytkowe sprzedawanego towaru 6. Wykorzystuje pocztę elektroniczną i zasoby internetowe do pozyskiwania i gromadzenia informacji o towarach 7. Przekazuje informacje klientowi o warunkach sprzedaży np. w formie elektronicznej, papierowej

4) prowadzi rozmowę sprzedażową	<ol style="list-style-type: none">1. Rozróżnia komunikację werbalną i niewerbalną2. Wymienia zasady prowadzenia rozmowy sprzedażowej3. Dobiera sposób prowadzenia rozmowy sprzedażowej do typu klienta4. Przeprowadza rozmowę sprzedażową dostosowaną do typu klienta
5) realizuje zamówienie klienta w różnych formach sprzedaży a) prowadzi korespondencję z klientem dotyczącą realizacji zamówienia b) przygotowuje dokumenty potwierdzające sprzedaż towarów c) wykonuje czynności związane z pakowaniem i wydawaniem towaru	<ol style="list-style-type: none">1. Sprawdza dostępność towarów2. Udziela wyjaśnień na zapytanie klienta, dotyczące realizacji zamówienia3. Sporządza dokumenty: Wz, faktura VAT, rachunek, faktura korygująca Ustala kwotę należności za sprzedane towary4. Przyjmuje wpłaty i należności w formie gotówkowej lub bezgotówkowej5. Dobiera sposób pakowania towarów6. w zależności od rodzaju towaru i oczekiwań klienta7. Informuje klienta o prawach dotyczących: zwrotów towarów, gwarancji8. Informuje klienta o organizacji i warunkach odbioru towaru
6) wykonuje czynności związane z obsługą stanowiska kasowego	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowuje stanowisko kasowe do pracy,2. Obsługuje kasę fiskalną zgodnie z instrukcją obsługi3. Zabezpiecza i odprowadza utarg4. Sporządza dokumenty kasowe zgodnie z przyjętymi zasadami5. Stosuje programy komputerowe do ewidencji rozliczeń pieniężnych6. Stosuje specjalistyczne urządzenia do rozliczeń pieniężnych
8) stosuje procedury postępowania reklamacyjnego a) przyjmuje zgłoszenie reklamacyjne, b) prowadzi postępowanie reklamacyjne	<ol style="list-style-type: none">1. Opisuje zasady przyjmowania i rozpatrywania reklamacji2. Informuje klienta o sposobach rozpatrywania reklamacji3. Wypełnia dokumenty związane z reklamacją towarów4. Określa sposoby postępowania reklamacyjnego w zależności od rodzaju zgłaszanej reklamacji
9) wykorzystuje urządzenia techniczne wspomagające sprzedaż towarów w handlu	<ol style="list-style-type: none">1. Wykorzystuje oprogramowanie wspomagające sprzedaż towarów2. Stosuje arkusz kalkulacyjny do wykonywania obliczeń3. Obsługuje urządzenia sklepowe i magazynowe (waga, metkownica, krajalnica, urządzenia chłodnicze)

HAN.20.5. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:</p> <p>a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem</p> <p>b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie</p> <p>c) z dokumentacją związaną z danym zawodem</p> <p>d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie</p>	<p>1. Rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie:</p> <p>a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy sprzedawcy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <p>b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych</p> <p>c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych</p> <p>d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p> <p>e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta</p>
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje / filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka,</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	<p>1) określa główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu</p> <p>2) znajduje w wypowiedzi/tekście określone informacje</p> <p>3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu</p> <p>4) układa informacje w określonym porządku</p>
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję),</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję,</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi sprzedawcy</p> <p>2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela odpowiedzi klientowi, wyjaśnia zasady)</p> <p>3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko,</p> <p>4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze</p> <p>5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>

<p>wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	
<p>4) uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę, 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia 3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób 4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 5) pyta o upodobania i intencje innych osób, 6) proponuje, zachęca klienta do zakupów lub ponownego odwiedzenia placówki handlowej 7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe, 8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji
<p>5) Zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych</p> <p>a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. w wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. w filmach instruktażowych) 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się ze słownikiem dwujęzycznym i jednojęzycznym 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) pracuje z tekstem w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy 5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi,

	wykorzystuje opis, środki niewerbalne
HAN.20.6. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia reguły i procedury obowiązujące w środowisku pracy w handlu 2) identyfikuje zasady etyczne i prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 3) wymienia uniwersalne zasady kultury i etyki 4) rozpoznaje przypadki naruszania zasad etyki 5) używa form grzecznościowych w komunikacji pisemnej i ustnej 6) wymienia zasady etyczne i prawne, związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych 7) wskazuje przepisy prawne związane z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych
2) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa cechy charakteryzujące kreatywność 2) wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka 3) opisuje etapy cyklu życia organizacji 4) wymienia źródła zmian organizacyjnych 5) wymienia etapy wprowadzania zmiany 6) identyfikuje przyczyny oporu wobec zmian w środowisku pracy 7) wskazuje potrzebę zmian w handlu
3) planuje wykonanie zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia etapy planowania 2) formułuje cel zgodnie z koncepcją formułowania celów w dziedzinie planowania 3) sporządza listę kontrolną czynności niezbędnych do wykonania zadania 4) grupuje zadania według kryterium ważności i pilności 5) ustala terminy wykonania zadań i rezerwy czasowe 6) ustala budżet zadań 7) wymienia środki i narzędzia do wykonania zadań 8) ocenia podejmowane działania
4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania 2) rozpoznaje przypadki naruszania norm i procedur postępowania
5) stosuje techniki radzenia sobie ze	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje sytuacje wywołujące stres

stresem	<ol style="list-style-type: none">2) identyfikuje skutki stresu3) wskazuje przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej4) identyfikuje objawy stresu5) opisuje sposoby pokonania stresu
6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje pojęcia kwalifikacji i kompetencji zawodowych2) wyznacza cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji3) identyfikuje kategorie kompetencji zawodowych4) rozróżnia formy i metody doskonalenia zawodowego5) wskazuje najbardziej pożądane przez pracodawców kompetencje i kwalifikacje zawodowe w handlu6) planuje własną ścieżkę rozwoju zawodowego
7) przestrzega tajemnicy zawodowej	<ol style="list-style-type: none">1) pozyskuje dane osobowe zgodnie z przepisami prawa2) przestrzega zasad bezpieczeństwa w przetwarzaniu i przesyłaniu danych3) przedstawia konsekwencje nieprzestrzegania tajemnicy zawodowej
8) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none">1) rozróżnia czynniki wpływające na proces negocjacji2) identyfikuje etapy negocjacji3) wymienia style negocjacji4) wymienia czynniki wpływające na przebieg i wynik negocjacji5) dobiera techniki negocjowania do warunków negocjacji
9) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none">1) przedstawia typy komunikacji interpersonalnej2) identyfikuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej3) opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej4) identyfikuje elementy procesu komunikacji interpersonalnej5) wymienia bariery komunikacyjne6) wskazuje sposoby eliminowania barier powstałych w procesie komunikacji7) wyjaśnia cechy efektywnego przekazu
10) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none">1) identyfikuje różnice między jednostką, grupą i zespołem2) wymienia warunki współpracy w zespole3) rozpoznaje kluczowe role zespołowe4) rozpoznaje zachowania destrukcyjne hamujące współpracę w zespole

HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej

2. Do wykonywania zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia

HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej	
HAN.24.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	1) definiuje pojęcia: higiena pracy, ergonomia, ochrona środowiska, ochrona przeciwpożarowa, choroba zawodowa 2) wyjaśnia różnicę pomiędzy zagrożeniem w środowisku pracy a ryzykiem zawodowym. 3) wymienia czynniki niebezpieczne dla zdrowia i życia 4) wymienia czynniki uciążliwe w pracy zawodowej
2) omawia akty normatywne określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) wymienia akty prawne i porozumienia normatywne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 2) stosuje przepisy aktów wewnętrzzakładowych stanowionych w formie regulaminów i statutów określające zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia pracowników
3) określa warunki i organizację pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy	1) wymienia zagrożenia występujące w środowisku pracy 2) wymienia typowe dla księgarstwa czynniki uciążliwe: monotonia, obciążenie psychiczne, obciążenie statyczne, wysiłek fizyczny 3) charakteryzuje choroby zawodowe 4) wskazuje metody organizacji pracy ograniczające działanie czynników niebezpiecznych i uciążliwych w środowisku zawodowym

4) określa działania zapobiegające wyrządzeniu szkód środowisku	1) wskazuje metody segregacji odpadów 2) uzasadnia potrzebę recyklingu odpadów
5) opisuje wymagania dotyczące ergonomii pracy środowisku zawodowym	1) wymienia wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy księgarza 2) stosuje przepisy dotyczące ergonomii pracy związane z obsługą i użytkowaniem urządzeń stosowanych w księgarni 3) ocenia zgodność przygotowanego stanowiska pracy z zasadami ergonomii 4) opisuje wymagania ergonomiczne dla stanowiska pracy przy komputerze 5) określa korzyści wynikające z przestrzegania zasad ergonomii
6) rozróżnia środki gaśnicze ze względu na zakres ich stosowania	1) dobiera środki gaśnicze do rodzaju zagrożenia pożarem w księgarni 2) stosuje zalecenia instrukcji obsługi środków gaśniczych
7) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce a) analizuje akty prawne dotyczące ochrony pracy i ochrony środowiska b) określa zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce	1) omawia zapisy konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące prawa do bezpieczeństwa, pracy i ochrony zdrowia obywateli 2) omawia przepisy kodeksu pracy 3) omawia przepisy dotyczące ochrony środowiska w Polsce 4) charakteryzuje kompetencje instytucji działających na rzecz ochrony pracy w Polsce 5) wymienia instytucje działające na rzecz ochrony środowiska w Polsce 6) definiuje zakres stosowania przepisów ochrony pracy i ochrony środowiska
8) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1) rozróżnia rodzaje umowy o pracę, wymienia prawa pracowników, w tym pracowników młodocianych, kobiet w ciąży i osób niepełnosprawnych 2) uzasadnia potrzebę szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 3) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 4) wymienia czynności warunkujące

	<p>dopuszczenie pracownika do pracy</p> <ol style="list-style-type: none">5) określa wymiar pracy i zasady przyznawania urlopu na podstawie przepisów prawa a pracy6) wyszukuje informacje na temat określonych przepisami prawa kryteriów jakości, powierzchni, kubatury, oświetlenia, ogrzewania i wentylacji pomieszczeń pracowniczych7) omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
9) rozróżnia rodzaje znaków bezpieczeństwa i alarmów	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe2) dobiera znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe do stanu zagrożenia
10) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none">1) opisuje zagrożenia w środowisku pracy2) omawia instrukcje i regulaminy dotyczące bezpiecznego wykonywania zadań zawodowych w księgarni3) identyfikuje środki łatwopalne i stanowiące zagrożenie pożarowe w środowisku pracy4) stosuje procedury przeciwdziałania zagrożeniu pożarowemu w środowisku pracy5) omawia przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej6) opisuje przyczyny zagrożenia środowiska związane z wykonywanymi zadaniami zawodowymi7) opisuje zasady segregacji odpadów8) identyfikuje odpady niebezpieczne dla środowiska wymagające utylizacji9) określa sposoby ograniczenia zużycia energii, wody i papieru podczas wykonywanych zadań zawodowych
11) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	<ol style="list-style-type: none">1) definiuje pojęcie wypadek przy pracy2) określa przyczyny wypadków przy pracy3) omawia skutki wypadków przy pracy4) wymienia sposoby postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia5) udziela pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy i osobom w stanie zagrożenia zdrowia i życia

<p>12) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera rodzaj oświetlenia stanowiska pracy do warunków lokalowych zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 2) omawia zasady bezpiecznego rozmieszczenia asortymenty księgarskiego 3) dobiera elementy wyposażenia księgarni zgodnie z zasadami ergonomii 4) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej na stanowiskach pracy podczas wykonywania zadań zawodowych 5) porównuje dane normatywne określone w przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy z zastosowanymi rozwiązaniami 6) omawia zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych
---	--

HAN.24.2. Podstawy handlu

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) sporządza dokumenty związane z wykonywaną pracą w formie papierowej i elektronicznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje dokumenty handlowe w tym zapytanie ofertowe, oferta sprzedaży, reklamacja 2) dobiera techniki i programy do sporządzania dokumentów handlowych 3) zabezpiecza dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami
<p>2) wykonuje zadania zawodowe z wykorzystaniem technologii informacyjnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje systemy technologii informacyjnej stosowane w handlu 2) dobiera system sprzedaży do rodzaju placówki handlowej 3) obsługuje system sprzedaży zgodnie z instrukcją obsługi
<p>3) posługuje się terminologią z zakresu towaroznawstwa handlowego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) definiuje pojęcia z zakresu towaroznawstwa: asortyment, towar, grupa towarowa, norma, jakość, wartość użytkowa, odbiór jakościowy 2) rozpoznaje na podstawie charakterystyki towaroznawczej wybrane grupy towarowe żywnościowe i nieżywnościowe

	<ul style="list-style-type: none"> 3) kwalifikuje towar do odpowiedniej grupy asortymentowej 4) klasyfikuje towary i usługi zgodnie z polską klasyfikacją wyrobów i usług: sekcja, dział, grupa, klasa
4) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> 1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

HAN.24.3. Pozyskiwanie informacji o asortymencie księgarskim i rynku wydawnictw

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> 1) posługuje się terminologią z zakresu bibliografii, bibliologii, informacji naukowej: <ul style="list-style-type: none"> a) rozróżnia rodzaje bibliografii b) określa zakres, zasięg i metodę opracowania bibliografii c) charakteryzuje bibliografie, katalogi i statystyki wydawnictw d) rozróżnia jednostki opisywane w bibliografii – książki, czasopisma, zawartość czasopism, wydawnictwa muzyczne, kartograficzne i ikonograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> 1) opisuje bibliografie ogólne i specjalne 2) opisuje bibliografie retrospektywne, bieżące i prospektywne 3) identyfikuje metody prymarne i pochodne 4) sortuje bibliografie ze względu na zasięg terytorialny 5) identyfikuje bibliografie, katalogi i statystyki wydawnictw 6) porównuje informacje pozyskane z bibliografii i katalogów 7) identyfikuje wydawnictwa zwarte i ciągłe 8) określa różne rodzaje tekstu graficznego
<ul style="list-style-type: none"> 2) charakteryzuje rynek wydawnictw <ul style="list-style-type: none"> a) charakteryzuje zadania instytucji związanych z działalnością wydawniczą, księgarską i bibliograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje kompetencje autorów, wydawców i księgarń 2) wskazuje procesy powstawania książki 3) 3. wymienia instytucje prowadzące działalność bibliograficzną w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> 3) rozróżnia zadania pracowników wspierających proces popularyzacji książki i czytelnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> 1) omawia zasady współpracy księgarń i bibliotek 2) wymienia zadania Biblioteki Narodowej
<ul style="list-style-type: none"> 4) interpretuje dane statystyczne dotyczące struktury polskiej produkcji wydawniczej 	<ul style="list-style-type: none"> 1) wyszukuje dane statystyczne dotyczące ilości i tematyki wyprodukowanych wydawnictw 2) wskazuje tendencje dotyczące produkcji wydawniczej w Polsce

<p>5) rozróżnia asortyment księgarski</p> <ul style="list-style-type: none">a) charakteryzuje wydawnictwa, posługując się różnymi kryteriami podziałub) dobiera asortyment do kierunku specjalizacji księgarni	<ul style="list-style-type: none">1) wymienia kryteria podziału wydawnictw2) segreguje wydawnictwa ze względu na rodzaje wydania, sposób opracowania i poziom czytelniczy3) określa grono odbiorców wybranej publikacji4) określa zakres i przeznaczenie czytelnicze wybranych publikacji5) identyfikuje asortyment podstawowy i uzupełniający6) segreguje grupy asortymentu księgarskiego
<p>6) charakteryzuje układy rzeczowe</p> <ul style="list-style-type: none">a) rozróżnia rodzaje układów rzeczowychb) klasyfikuje piśmiennictwo w układzie działowymc) klasyfikuje piśmiennictwo w układzie klasowym	<ul style="list-style-type: none">1) identyfikuje układy rzeczowe logiczne i rzeczowe abecadłowe2) identyfikuje układy rzeczowe zamknięte i otwarte3) konstruuje schematy układów działowych4) włącza publikacje do wybranych działów skonstruowanego układu5) konstruuje schematy układu klasowego6) 6. włącza publikacje do wybranych grup tematycznych układu klasowego
<p>7) rozróżnia rodzaje symboli Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej:</p> <ul style="list-style-type: none">a) identyfikuje symbole proste, złożone i rozwinięte Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnejb) charakteryzuje symbole pomocnicze w Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej	<ul style="list-style-type: none">1) identyfikuje symbole główne i pomocnicze uniwersalnej klasyfikacji dziesiętnej2) charakteryzuje zakres działów głównych Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej3) charakteryzuje symbole poddziałów wspólnych Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej4) stosuje pododdziały analityczne do konstruowania symboli Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej
<p>8) klasyfikuje piśmiennictwo w obrębie Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej</p>	<ul style="list-style-type: none">1) dobiera piśmiennictwo do działów uniwersalnej klasyfikacji dziesiętnej.2) nadaje wybranym publikacjom z pomocą tablic uniwersalnej klasyfikacji dziesiętnej symbole proste, złożone i rozwinięte3) dobiera znaczenia do symboli prostych, złożonych i rozwiniętych4) stosuje indeks symboli uniwersalnej klasyfikacji dziesiętnej
<p>9) ocenia wydawnictwa pod względem edytorskim i księgoznawczym</p>	<ul style="list-style-type: none">1) opisuje cechy kodeksów rękopiśmiennych2) rozróżnia inkunabuły, starodruki i wydawnictwa współczesne3) identyfikuje elementy budowy kodeksu

	<ol style="list-style-type: none">4) opisuje funkcję tekstu głównego i pomocniczego5) określa funkcję tekstów wstępnych6) identyfikuje rodzaje przypisów7) charakteryzuje style i kierunki artystyczne ilustracji książkowych
10) ocenia walory artystyczne publikacji	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia style i kierunki artystyczne ilustracji książkowych2) charakteryzuje rodzaj tekstu graficznego i techniki ilustracyjne3) omawia zastosowane w publikacji techniki ilustracyjne
11) rozróżnia rodzaje technik drukarskich wydawnictw	<ol style="list-style-type: none">1) omawia podstawowe techniki druku: płaskie, wklęsłe, wypukłe, farboprzenikalne – sitodruki2) charakteryzuje walory artystyczne publikacji3) identyfikuje techniki druku artystycznego4) określa zastosowanie druku cyfrowego5) omawia rozwój technik poligraficznych
12) ocenia walory artystyczne oraz reklamowe opraw	<ol style="list-style-type: none">1) określa związek formy książki z epoką2) określa związek formy książki z dostępnymi materiałami pisarskimi3) identyfikuje materiały introligatorskie4) określa związek formy oprawy z treścią dzieła5) rozróżnia elementy oprawy dzieła6) opisuje funkcję obwoluty, okładki, opaski
13) pozyskuje z baz danych informacje o asortymencie księgarskim i rynku wydawnictw	<ol style="list-style-type: none">1) identyfikuje księgarskie i pozaksięgarskie internetowe bazy danych2) charakteryzuje zakres i zasięg internetowej bazy danych3) dobiera internetową bazę danych do kierunku poszukiwań informacji o książce4) rozróżnia człony polskiej bieżącej Bibliografii Narodowej5) omawia zakres i zasięg Przewodnika Bibliograficznego
14) ocenia strukturę polskiej produkcji wydawniczej	<ol style="list-style-type: none">1) omawia kierunki rozwoju produkcji wydawniczej2) formułuje wnioski na podstawie statystyki wydawnictw

<p>15) stosuje bezpośrednio i pośrednio metody poznawania asortymentu księgarskiego</p>	<p>1) omawia metody poznawania asortymentu 2) stosuje metody analizy bibliograficznej do poznawania nowości wydawniczych</p>
<p>HAN.24.4. Opracowywanie bibliografii i katalogów</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) rozróżnia rodzaje opisów bibliograficznych</p>	<p>1) definiuje różne rodzaje adnotacji 2) dobiera rodzaj adnotacji do rodzaju opisywanej publikacji 3) omawia metody wykonywania opisów bibliograficznych 4) omawia etapy tworzenia opisów prymarnych 5) wymienia elementy opisu bibliograficznego 6) charakteryzuje strefy opisu bibliograficznego</p>
<p>2) gromadzi informacje potrzebne do wykonania opisu bibliograficznego</p>	<p>1) identyfikuje tytuł właściwy i dodatki do tytułu 2) wskazuje tytuł właściwy i tytuł równoległy 3) identyfikuje pierwsze i następne oznaczenia odpowiedzialności 4) identyfikuje pierwodruki i wznowienia 5) identyfikuje nazwy serii wydawniczej 6) identyfikuje logo serii wydawniczej 7) wyróżnia podtytuł i numerację serii 8) omawia strukturę ISBN 9) omawia formę zapisu ceny książki</p>
<p>3) sporządza opisy różnych typów wydawnictw zgodnie z normami bibliograficznymi</p>	<p>1) wyszukuje dane istotne dla wydawnictw zwartych i ciągłych 2) wyszukuje dane istotne dla wydawnictw. kartograficznych, ikonograficznych i muzycznych 3) opisuje wydawnictwa zwarte i ciągłe 4) opisuje wydawnictwa kartograficzne, ikonograficzne i muzyczne 5) wyszukuje w książce informacje o treści dzieła 6) wyszukuje informacje o cechach formalno-wydawniczych 7) dobiera informacje do adnotacji księgoznawczych i treściowych</p>

<p>4) przestrzega zasad tworzenia hasła przedmiotowego</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia elementy hasła przedmiotowego2) identyfikuje rodzaje tematów i określników w hasle przedmiotowym3) formułuje temat hasła przedmiotowego dla wybranej publikacji4) dobiera rodzaje określników do hasła przedmiotowego wybranej publikacji5) wyszukuje w „słowniku haseł przedmiotowych biblioteki narodowej” odpowiednie hasło dla wybranej publikacji
<p>5) projektuje spisy bibliograficzne</p>	<ol style="list-style-type: none">1) wymienia rodzaje zasięgu bibliografii2) formułuje tytuł bibliografii3) omawia cele ogólne i szczegółowe projektowanej bibliografii4) wymienia odbiorców indywidualnych i zbiorowych projektowanego spisu5) dobiera informacje do przedmowy bibliografii6) gromadzi informacje do wstępu
<p>6) projektuje układy bibliograficzne wydawnictw: a) dobiera układy bibliograficzne do zakresu księgozbioru b) porządkuje książki i opisy bibliograficzne wg zasad ustalonych dla określonych układów bibliograficznych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) charakteryzuje funkcję układów rzeczowych2) ocenia poprawność układu wydawnictw3) kwalifikuje piśmiennictwo w obrębie układów rzeczowych4) układa piśmiennictwo w układzie alfabetycznym
<p>7) projektuje układy asortymentu dla księgarń ogólnasortymentowych, specjalistycznych i antykwariatów</p>	<ol style="list-style-type: none">1) klasyfikuje piśmiennictwo według określonego kryterium2) nadaje nazwy działom zaprojektowanego układu3) dobiera rodzaj układu do bibliografii ogólnych i specjalnych
<p>8) redaguje indeksy: a) ustala hasła indeksowe dla wybranych publikacji c) porządkuje hasła indeksowe w określonych układach bibliograficznych</p>	<ol style="list-style-type: none">1) omawia rodzaje indeksów2) konstruuje hasło indeksowe zgodnie z zasadami budowy3) dobiera rodzaj indeksu do przeznaczenia bibliografii i potrzeb odbiorców4) ocenia przydatność indeksu5) stosuje zasady szeregowania alfabetycznego w indeksach6) identyfikuje chronologię piśmienniczą i wydawniczą7) systematyzuje rzeczowe hasła indeksowe w układach logicznych

<p>9) projektuje szatę graficzną bibliografii i katalogów zgodnie z zasadami kompozycji:</p> <p>a) projektuje układ graficzny zrębu głównego bibliografii</p> <p>b) wyposaża spis bibliograficzny w teksty pomocnicze</p> <p>c) dobiera odpowiedni krój czcionki do zakresu i przeznaczenia bibliografii</p> <p>d) dobiera stosowne materiały ilustracyjne do zakresu i przeznaczenia bibliografii</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera układ graficzny tekstu w bibliografii 2) dobiera rodzaj i wielkość czcionki do zrębu głównego bibliografii 3) ustala tekst żywej paginy 4) redaguje przypisy źródłowe i wyjaśniające 5) identyfikuje kształty liter i podstawowe kroje czcionki 6) dobiera rodzaj i wielkość czcionki do karty tytułowej bibliografii 7) wybiera ilustrację na okładkę bibliografii 8) dobiera ilustrację do zakresu zrębu głównego bibliografii
<p>10) projektuje warsztat informacyjno-bibliograficzny dla księgarń ogólnosortymentowych, specjalistycznych i antykwariatów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia elementy tytułatury dzieła 2) omawia teksty wstępne i aparat naukowy dzieła 3) ocenia związek szaty graficznej z treścią dzieła 4) identyfikuje źródła informacji pośredniej i bezpośredniej 5) dobiera źródła informacji do zakresu asortymentu księgarni naukowej, medycznej, technicznej, rolniczej, prawno-ekonomicznej, muzycznej i salonów wydawnictw artystyczno-graficznych 6) opisuje specyfikę asortymentu i źródeł informacji antykwariatów dawnych i współczesnych
<p>11) korzysta z warsztatu informacyjno-bibliograficznego księgarni</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukuje informacje o książkach i asortymencie księgarskim w internecie i źródłach informacji pośredniej 2) wyszukuje informacje o autorach i wydawcach w źródłach informacji bezpośredniej 3) stosuje komputerowe bazy danych do wyszukiwania informacji zawodowych

HAN.24.5. Organizowanie działań marketingowych w księgarni

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1) przygotowuje księgarską ofertę handlową i zapytania ofertowe: <ol style="list-style-type: none"> a) konstruuje ofertę księgarską b) upowszechnia informacje o księgarni przez ogłoszenie zapytania ofertowego i sporządzenie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje elementy oferty księgarskiej 2) dobiera informacje do oferty księgarskiej 3) redaguje tekst oferty księgarskiej 4) wybiera grono odbiorców oferty

oferty handlowej	księgarskiej 5) wskazuje sposoby rozpowszechnienia oferty księgarskiej 6) definiuje dokument typu zapytanie ofertowe 7) redaguje tekst zapytania ofertowego
2) organizuje promocje księgarni i asortymentu księgarskiego	1) ustala czas obowiązywania promocji księgarni 2) dobiera formy promocji asortymentu księgarskiego do celu promocji, np. marketing bezpośredni do planowanego spotkania autorskiego lub reklamę w prasie lokalnej przed planowanym kiermaszem książek 3) definiuje cele reklamy księgarni i asortymentu księgarskiego 4) wymienia elementy harmonogramu działań reklamowych dla księgarni i asortymentu księgarskiego 5) planuje tematykę artykułów, prezentacji, infografik i innych publikacji zgodnie z harmonogramem działań reklamowych księgarni
3) konstruuje przekaz reklamowy asortymentu Księgarskiego: a) redaguje slogan reklamowy i nagłówek reklamowy dla księgarni i asortymentu księgarskiego b) współpracuje z agencją reklamową	1) dobiera środki stylistyczne do treści sloganu reklamowego i nagłówka reklamowego dla księgarni i asortymentu księgarskiego 2) określa funkcje językowe sloganów reklamowych dotyczących księgarni i asortymentu księgarskiego 3) opisuje zasady współpracy księgarni z agencją reklamową 4) wyszukuje informacje o agencjach reklamowych 5) redaguje tekst zapytania ofertowego kierowanego do agencji reklamowej
4) wykonuje działania popularyzujące czytelnictwo: a) przygotowuje prezentacje laureatów konkursów literackich i plebiscytów czytelniczych b) stosuje nowoczesne formy popularyzacji czytelnictwa: konkursy, animacje literackie i zajęcia artystyczne c) planuje spotkanie autorskie	1) wyszukuje informacje o konkursach i nagrodach literackich 2) wyszukuje informacje o osiągnięciach współczesnych pisarzy 3) dobiera informacje do prezentacji osiągnięć pisarzy 4) projektuje konkursy literackie i plebiscyty czytelnicze w środowisku lokalnym 5) projektuje animacje literackie i zajęcia artystyczne dla wybranych grup odbiorców 6) wymienia etapy przygotowywania

	<p>spotkania autorskiego</p> <p>7) dobiera autorów do celu i grona odbiorców projektowanego spotkania autorskiego</p> <p>8) przygotowuje informacje o spotkaniu autorskim</p>
5) organizuje działalność wystawienniczą na targach i wystawach	<p>1) wymienia kryteria oceny miejsca ekspozycji w przestrzeni targowej</p> <p>2) dobiera miejsce ekspozycji w przestrzeni targowej do celu ekspozycji.</p> <p>3) wymienia elementy planu zagospodarowania stoiska targowego</p> <p>4) dobiera elementy konstrukcji stoiska targowego do rodzaju i charakteru ekspozycji</p> <p>5) dobiera akcesoria do celu ekspozycji</p> <p>6) wybiera asortyment na stoisko targowe</p> <p>7) ustala kryteria porządkowania asortymentu księgarskiego i elementów dekoracyjnych na stoisku targowym</p>
6) wykonuje reklamę stoiska targowego w formie papierowej i elektronicznej	<p>1) wybiera media, środki i nośniki reklamy</p> <p>2) wykonuje napis z hasłem reklamowym, ulotkę, zakładkę, wizytówkę, afisz, plakat odręcznie lub cyfrowo</p> <p>3) przygotowuje teksty reklamowe do zamieszczenia w mediach</p>
7) dobiera formy reklamy stoiska targowego do zaleceń organizatora targów książki	<p>1) omawia rodzaje i formy reklamy na targach książki</p> <p>2) analizuje skuteczność zastosowanych na targach książki rodzajów i form reklamy</p> <p>3) dobiera tradycyjne lub nowatorskie formy reklamy do charakteru akcji marketingowej na targach książki</p>
HAN.24.6. Język obcy zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych:</p> <p>a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem</p> <p>b) z głównymi technologiami stosowanymi</p>	<p>1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie:</p> <p>a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <p>b) narzędzi, maszyn, urządzeń materiałów</p>

<p>w danym zawodzie</p> <p>c) z dokumentacją związaną z danym zawodem</p> <p>d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie</p>	<p>koniecznych do realizacji czynności zawodowych</p> <p>c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych</p> <p>d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p> <p>e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta</p>
<p>2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych</p> <p>a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje/filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka</p> <p>b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p>	<p>1) określa główną myśl wypowiedzi tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu</p> <p>2) wyszukuje w wypowiedzi/tekście określone informacje</p> <p>3) omawia związki między poszczególnymi częściami tekstu</p> <p>4) układa informacje w określonym porządku</p>
<p>3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:</p> <p>a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję)</p> <p>b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – wg wzoru)</p>	<p>1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)</p> <p>3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko</p> <p>4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze</p> <p>5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji</p>
<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę</p> <p>2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je</p> <p>4) pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób</p> <p>5) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>6) pyta o upodobania i intencje innych osób</p> <p>7) proponuje, zachęca</p> <p>8) stosuje zwroty i formy grzecznościowe</p>

<p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.</p>	<p>9) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) przetwarza tekst ustnie lub pisemnie w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) 2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym 4) przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego 2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 3) korzysta z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych 4) identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy. 5) wykorzystuje kontekst (tam gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
<p>HAN.24.7. Kompetencje personalne i społeczne</p>	
<p>Efekty kształcenia</p>	<p>Kryteria weryfikacji</p>
<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>
<p>1) przestrzega zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych</p>	<p>1) prowadzi rozmowy w klimacie wzajemnego zaufania 2) przestrzega zasad kultury języka w komunikacji interpersonalnej</p>

2) przestrzega reguł i procedur obowiązujących w środowisku pracy	1) dobiera stosowny ubiór do realizowanych zadań zawodowych 2) przestrzega zasad punktualności. 3) przestrzega przepisów prawa autorskiego. 4) stosuje przepisy ochrony danych osobowych w działalności zawodowej
3) planuje wykonanie zadania	1) planuje działania możliwe do realizacji 2) oblicza koszty prowadzonych działań 3) realizuje zadania w wyznaczonym czasie 4) porównuje jakość wykonanych działań ze standardami wykonania 5) rozróżnia kryteria oceny prowadzonych działań 6) analizuje zasady i procedury wykonania zadania 7) wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania
4) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	1) opisuje sytuacje stresogenne 2) wymienia techniki radzenia sobie ze stresem 3) wymienia choroby wywoływane długotrwałym stresem 4) wskazuje na nieliczne pozytywne skutki oddziaływania stresu
5) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe	1) wymienia sposoby aktualizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych 2) dobiera kursy i szkolenia do określonych potrzeb zawodowych 3) wskazuje zmiany w aktach prawnych i przepisach normalizacyjnych 4) dobiera źródło informacji do kierunku poszukiwanych wiadomości
6) przestrzega tajemnicy zawodowej	1) identyfikuje tajemnice ustawowo chronione 2) nie korzysta ze źródeł informacji, do których nie ma prawa dostępu 3) stosuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy zawodowej. 4) stosuje przepisy „kodeksu pracy” dotyczące nieprzestrzegania tajemnicy zawodowej 5) wymienia sankcje karne za nieprzestrzeganie tajemnicy zawodowej

7) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa sposoby ograniczania ryzyka w działalności gospodarczej 2) omawia style prowadzenia negocjacji 3) dobiera techniki negocjacji do rodzaju transakcji
8) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia elementy procesu komunikacji interpersonalnej 2) objaśnia znaczenie elementów mowy ciała 3) stosuje komunikaty niewerbalne o pozytywnych konotacjach 4) stosuje zwroty, wyrażenia i frazy świadczące o empatii i zrozumieniu rozmówcy
9) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje kryteria poprawności procesu komunikacji w zespole 2) analizuje opinie i pomysły innych członków zespołu 3) modyfikuje działania w oparciu o wspólnie wypracowane stanowisko

HAN.24.8. Organizacja pracy małych zespołów

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1) ustala kolejność realizacji przydzielonych zadań 2) rozpoznaje kompetencje i umiejętności osób pracujących w zespole na podstawie efektów ich pracy 3) określa cele podejmowanych zadań 4) dobiera metody realizacji podejmowanych zadań 5) określa sposoby oceny efektów pracy
2) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozdziela zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu 2) wydaje dyspozycje osobom realizującym poszczególne zadania 3) motywuje członków zespołu do wykonywania zadań zawodowych 4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań 5) kontroluje jakość wykonanych zadań według przyjętych kryteriów.
3) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa rozwiązania techniczne i organizacyjne poprawiające warunki i jakość pracy 2) wprowadza zmiany w organizacji poprawiające warunki i jakość pracy

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK KSIĘGARSTWA

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie technik księgarstwa posiada odpowiednią liczbę pomieszczeń dydaktycznych z wyposażeniem odpowiadającym najnowszej technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia wymienionych w podstawie programowej kształcenia w poszczególnych kwalifikacjach oraz umożliwiać przygotowanie absolwenta do realizowania wymienionych zadań zawodowych.

W kształceniu praktycznym zaleca się korzystanie z zasobów i współpracy z przedsiębiorstwami handlowymi i księgarskimi, zakładami i instytucjami właściwymi dla zawodu.

1. Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji HAN.20. Prowadzenie sprzedaży:

Pracownia organizowania i prowadzenia sprzedaży wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- pakiet programów biurowych, oprogramowanie do obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia) podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub biurowym urządzeniem wielofunkcyjnym, stanowiska prowadzenia sprzedaży (jedno stanowisko dla dwóch uczniów);
- urządzenia do rejestrowania sprzedaży, urządzenia do przechowywania, eksponowania, transportu i znakowania towarów, atrapy towarów, materiały do pakowania towarów, przyrządy do kontroli jakości i warunków przechowywania towarów oraz do określania masy i wielkości towarów;
- druki dokumentów dotyczących organizacji i prowadzenia sprzedaży, instrukcje obsługi urządzeń.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Pracownia komunikacji w języku obcym zawodowym wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- tablica szkolna biała suchocierna, tablica flipchart;
- stanowisko komputerowe (jedno dla jednego ucznia) z systemem do nauki języka obcego, wszystkie komputery podłączone do sieci lokalnej z drukarką z dostępem do Internetu lub system do nauki języków obcych, słuchawki z mikrofonem dla

każdego ucznia;

- środki dydaktyczne wspomagające nauczanie języków obcych.

Pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

2. Kwalifikacja HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej

Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji

HAN.24. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej

Pracownia księgarska wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu, z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- stanowiska komputerowe dla uczniów z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia), z połączeniem do drukarki sieciowej lub biurowego urządzenia wielofunkcyjnego;
- pakiet programów biurowych;
- specjalistyczne programy komputerowe;
- wyposażenie do przechowywania i eksponowania asortymentu księgarskiego;
- pozycje wydawnicze księgarni ogólnoasortymentowej i specjalistycznej;
- tablice Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej;
- bibliografie ogólne i specjalne, katalogi wydawnicze, encyklopedie, słowniki, normy bibliograficzne.

Pracownia organizacji reklamy wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela połączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym i z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), wszystkie komputery połączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu i drukarki lub biurowego urządzenia wielofunkcyjnego;
- pakiet programów biurowych;
- oprogramowanie do obróbki grafiki rastrowej oraz tworzenia i edycji grafiki wektorowej;
- skanery, drukarki lub urządzenia wielofunkcyjne (po jednym urządzeniu na cztery stanowiska komputerowe);
- sprzęt fotograficzny;
- sprzęt wystawienniczy;
- materiały biurowe, rysunkowe i malarskie.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: księgarnie lub inne podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż asortymentu księgarskiego.

Liczba godzin przeznaczonych na realizację praktyk:280 (8 tygodni)

1. Wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w technikum w zawodzie technik księgarstwa

Pracownia organizowania i prowadzenia sprzedaży wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub biurowym urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- pakiet programów biurowych z oprogramowaniem do obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub biurowym urządzeniem wielofunkcyjnym;
- pakiet programów biurowych z oprogramowaniem do obsługi sprzedaży i gospodarki magazynowej sprzedaży (jedno stanowisko dla dwóch uczniów);
- urządzenia do rejestrowania sprzedaży;
- urządzenia do przechowywania, eksponowania, transportu i znakowania towarów
- atrapy towarów;
- materiały do pakowania towarów;
- przyrządy do kontroli jakości i warunków przechowywania towarów oraz do określania masy i wielkości towarów;
- druki dokumentów dotyczących organizacji i prowadzenia sprzedaży;
- instrukcje obsługi urządzeń.

Pracownia komunikacji w języku obcym ukierunkowanym zawodowo wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu z drukarką, skanerem lub biurowym urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- tablicę szkolną białą suchą ścierną, tablicę flipchart;
- słuchawki z mikrofonem dla każdego ucznia;
- system do nauczania języków obcych;
- środki dydaktyczne wspomagające nauczanie języków obcych.

Każda pracownia powinna być zasilana napięciem 230 V prądu przemiennego, zabezpieczona ochroną przeciwporażeniową, wyposażona w wyłączniki awaryjne i wyłącznik awaryjny centralny, a także w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów oraz w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Pracownia księgarska wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela z dostępem do Internetu, z drukarką, skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym oraz z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- stanowiska komputerowe dla uczniów z dostępem do Internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia), z podłączeniem do drukarki sieciowej lub biurowego urządzenia wielofunkcyjnego;
- pakiet programów biurowych;
- specjalistyczne programy komputerowe;

- wyposażenie do przechowywania i eksponowania asortymentu księgarskiego;
- pozycje wydawnicze księgarni ogólnoasortymentowej i specjalistycznej;
- tablice Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej;
- bibliografie ogólne i specjalne, katalogi wydawnicze, encyklopedie, słowniki, normy bibliograficzne.

Pracownia organizacji reklamy wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, z drukarką, ze skanerem lub urządzeniem wielofunkcyjnym i z projektorem multimedialnym lub tablicą interaktywną lub monitorem interaktywnym;
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), wszystkie komputery podłączone do sieci lokalnej z dostępem do Internetu i drukarki lub biurowego urządzenia wielofunkcyjnego;
- pakiet programów biurowych;
- oprogramowanie do obróbki grafiki rastrowej oraz tworzenia i edycji grafiki wektorowej;
- skanery, drukarki lub urządzenia wielofunkcyjne (po jednym urządzeniu na cztery stanowiska komputerowe);
- sprzęt fotograficzny;
- sprzęt wystawienniczy;
- materiały biurowe, rysunkowe i malarskie.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych:

księgarnie lub inne podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż asortymentu księgarskiego.

Liczba godzin przeznaczonych na realizację praktyk: 280 (8 tygodni)

**MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
W KWALIFIKACJACH WYODRĘBNIONYCH W ZAWODZIE**

Kwalifikacja HAN.20. Prowadzenie sprzedaży

HAN. 20. Prowadzenie sprzedaży	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
HAN.20.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
HAN.20.2. Podstawy handlu	60
HAN.20.3. Organizowanie sprzedaży	270
HAN.20.4. Sprzedaż towarów	390
HAN.20.5. Język obcy zawodowy	30
HAN.20.6. Kompetencje personalne i społeczne w branży ekonomiczno-administracyjno-biurowej	30
Razem	810

Kwalifikacja 2

HAN.24. Prowadzenie działalności Informacyjno-bibliograficznej	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
HAN.24.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
HAN.24.2. Podstawy handlu	60
HAN.24.3. Pozyskiwanie informacji o asortymencie księgarskim i rynku wydawnictw	150
HAN.24.4. Opracowywanie bibliografii i katalogów	150
HAN.24.5. Organizowanie działań marketingowych w księgarni	90
HAN.24.6. Język obcy zawodowy	30
HAN.24.7. Kompetencje personalne i społeczne w handlu	30
HAN.24.8. Organizacja pracy małych zespołów	15
Razem	555

MOŻLIWOŚCI UZYSKIWANIA DODATKOWYCH UMIEJĘTNOŚCI W ZAWODACH W RAMACH BRANŻY OKREŚLONEJ W KLASYFIKACJI ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik księgarstwa po potwierdzeniu kwalifikacji Kwalifikacja HAN.20. Prowadzenie sprzedaży i HAN.24. Prowadzenie działalności Informacyjno-bibliograficznej może uzyskać dyplom technik handlowiec po potwierdzeniu kwalifikacji HAN.25. Prowadzenie działalności handlowej.

Załącznik nr 5

**DODATKOWE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE ZWIĄZANE
Z NAUCZANYM ZAWODEM**

Część I. Wykaz dodatkowych umiejętności w zakresie zawodów

Lp.	Nazwa dodatkowych umiejętności	Minimalna liczba godzin	Zawody, do których przyporządkowane są dodatkowe umiejętności
1.	Wykonywanie i pielęgnacja tresek	160	technik fryzjer fryzjer
2.	Zagęszczanie i przedłużanie włosów	160	
3.	Elementy trychologii we fryzjerstwie	150	
4.	Elementy wizażu	150	technik fryzjer technik kosmetyki
5.	Pracownik hurtowni z umiejętnością obsługi wózków jezdnych	240	sprzedawca technik handlowiec
6.	Sprzedawca w sklepie internetowym	180	sprzedawca technik handlowiec technik księgarstwa

Część II. Efekty kształcenia w zakresie umiejętności dodatkowych

1. Wykonywanie i pielęgnacja tresek	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje stanowisko do wykonania wyrobów perukarskich – tresek	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje tresek 2) rozróżnia treski naturalne i syntetyczne 3) rozpoznaje narzędzia i przybory do wykonania pletni 4) dokonuje oceny jakościowej włosów 5) gromadzi materiały, sprzęt do wykonania wyrobów perukarskich 6) przygotowuje pletniaki i tamburyny do wykonania tresek 7) rozróżnia surowce do wykonania tresek (włosy ludzkie i zwierzęce, włókna roślinne i syntetyczne) 8) przygotowuje włosy do wykonania treski 9) przygotowuje brodacze
2) wykonuje wyroby perukarskie – treski	<ol style="list-style-type: none"> 1) nazywa rodzaje pletni 2) określa techniki wykonania wyrobów perukarskich – tresek (tresowanie, wklejanie) 3) rozpoznaje techniki wiązania włosów 4) wykonuje wiązanie treski prostej
3) ocenia stan wyrobów perukarskich – tresek pod kątem pielęgnacji	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje stan włosów do wykonania treski 2) określa metody i techniki pielęgnacji wyrobów perukarskich – tresek
4) wykonuje mycie i pielęgnację tresek	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje zabieg mycia i pielęgnacji tresek 2) dobiera preparaty do mycia i pielęgnacji tresek 3) wskazuje metody i techniki mycia i pielęgnacji tresek 4) stosuje różne metody i techniki mycia i pielęgnacji tresek 5) wykonuje zabiegi mycia włosów dodanych zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp

5) wykonuje strzyżenie wyrobów perukarskich – tresiek	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera narzędzia tnące do strzyżenia wyrobów perukarskich – tresiek 2) wykonuje strzyżenie wyrobów perukarskich – tresiek dobraną metodą, sposobem i techniką
6) układa fryzury z wykorzystaniem tresiek	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera sprzęt do układania i formowania włosów z wykorzystaniem tresiek 2) gromadzi sprzęt do układania i formowania włosów z wykorzystaniem tresiek 3) klasyfikuje metody, techniki i sposoby układania i formowania włosów z wykorzystaniem tresiek 4) dobiera metodę, technikę i sposób układania i formowania wyrobów perukarskich 5) wykonuje stylizację wyrobów perukarskich
Łączna liczba godzin:	160
<p>Uwarunkowania: kształcenie na bazie wyposażenia szkoły kształcącej w zawodzie fryzjer lub technik fryzjer a ponadto: wyposażenie dodatkowe na jednego ucznia: statyw do główki, zestaw narzędzi perukarskich (szydełka, igły tapicerskie, obsadki do szydełek, obcęgi, nawetka perukarska – naparstki, igły do tkania), pletnia tresbank, główka drewniana, podkładka poduszkowa, włosy proste syntetyczne lub naturalne, tiule, gazy taśmy, kartacz perukarski ze skóry – separator, kołowrotek perukarski, tamborek perukarski.</p> <p>Wyposażenie ogólnodostępne: uchwyt do czesadła, czesadło.</p>	

2. Zagęszczanie i przedłużanie włosów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń
1) organizuje stanowisko fryzjerskie do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje włosów stosowanych do zagęszczania i przedłużania 2) klasyfikuje sprzęt, narzędzia, aparaty, przybory, materiały wykorzystywane do zagęszczania i przedłużania włosów 3) gromadzi sprzęt, narzędzia, aparaty,

	<p>przybory, materiały do zaplanowanego zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów</p>
<p>2) określa przeciwwskazania do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje jakość i stan włosów klienta do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów 2) ocenia stan skóry głowy klienta do zabiegu przedłużania i zagęszczania włosów 3) klasyfikuje przeciwwskazania do wykonania zagęszczania i przedłużania włosów 4) określa rodzaj przeciwwskazań do zagęszczania i przedłużania
<p>3) wykonuje zabieg zagęszczania i przedłużania włosów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje rodzaje zabiegów zagęszczania i przedłużania 2) określa rodzaje zabiegów zagęszczania i przedłużania 3) dobiera rodzaj włosów do planowanego zabiegu 4) dobiera metody i techniki zagęszczania i przedłużania włosów 5) klasyfikuje metody i techniki zagęszczania i przedłużania włosów 6) stosuje różne metody i techniki zagęszczania i przedłużania włosów
<p>4) dobiera preparaty do pielęgnacji włosów zagęszczonych i przedłużonych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa preparaty pielęgnacyjne do gatunku włosów stosowanych do zagęszczania i przedłużania 2) rozpoznaje preparaty do ochrony, kondycjonowania i regeneracji 3) dobiera preparaty pielęgnacyjne do stanu i gatunku włosów stosowanych do zagęszczania i przedłużania
<p>5) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne włosów zagęszczonych i przedłużonych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera rodzaje zabiegów pielęgnacyjnych do gatunku włosów stosowanych do zagęszczania i przedłużania 2) planuje zabieg mycia i pielęgnacji do gatunku włosów dodanych 3) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne zgodnie z kolejnością technologiczną i zasadami bhp 4) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne mechaniczne i chemiczne włosów dodanych 5) dobiera preparaty do mycia włosów,

	<p>ochrony i pielęgnacji włosów dodanych</p> <p>6) dopasowuje rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego do stanu i gatunku włosów dodanych</p>
6) wykonuje strzyżenie włosów zagęszczonych i przedłużonych	<ol style="list-style-type: none"> 1) gromadzi na stanowisku pracy sprzęt, narzędzia, przybory, aparaty, preparaty i bieliznę do zabiegu zagęszczania i przedłużania 2) zabezpiecza odzież klienta do wykonania zabiegu strzyżenia włosów zagęszczonych i przedłużonych 3) wykonuje strzyżenie włosów zagęszczonych i przedłużonych dobraną metodą, sposobem i techniką 4) wykonuje strzyżenie włosów zagęszczonych i przedłużonych z zachowaniem ciągu technologicznego 5) wykonuje strzyżenie zagęszczonych i przedłużonych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 6) oczyszcza stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy 7) dezynfekuje stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy 8) dobiera aparaty do sterylizacji sprzętu używanego podczas zabiegu 9) wykonuje sterylizację sprzętu umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu
7) układa fryzury z włosów przedłużonych i zagęszczonych	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje zasady tworzenia fryzur z włosów zagęszczonych i przedłużonych 2) klasyfikuje rodzaje upięć 3) wykonuje fryzuryienne i wieczorowe z włosów przedłużonych i zagęszczonych 4) wykonuje plecionki z włosów zagęszczonych i przedłużonych 5) porządkuje stanowisko po zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów
8) usuwa włosy zagęszczone i przedłużone	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia metody i techniki usuwania włosów zagęszczonych

	i przedłużonych 2) klasyfikuje metody i techniki usuwania włosów zagęszczonych i przedłużonych 3) dobiera metodę i technikę usunięcia włosów zagęszczonych i przedłużonych do stanu i gatunku włosów klienta 4) wykonuje usunięcie pasm włosów zagęszczonych i przedłużonych różnymi metodami i technikami 5) dobiera rodzaj pielęgnacji do stanu włosów i skóry głowy klienta 6) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne na włosach klienta po usunięciu pasm dodanych 7) oczyszcza i dezynfekuje stosowany podczas zabiegu sprzęt i stanowisko pracy 8) umieszcza w wyznaczonych pojemnikach odpady powstałe w wyniku wykonania zabiegu
Łączna liczba godzin:	160
<p>Uwarunkowania: kształcenie na bazie wyposażenia szkoły kształcącej w zawodzie fryzjer lub technik fryzjer a ponadto: wyposażenie dodatkowe na jednego ucznia: aparat do klejowego do zagęszczania i przedłużania włosów, aparat na ultradźwięki do zagęszczania i przedłużania włosów, kartacz perukarski ze skóry – separator, obcęgi do ringów, szczotka z włosia naturalnego, taśmy z włosami klejowe 1m, taśmy włosów bez klejowej 1 m, igła do doszywania włosów, pasma włosów do ringów 100 szt, ringi, główka fryzjerska damska z włosami o długości około 30 cm, statyw do głowy treningowej.</p>	

3. Elementy trychologii we fryzjerstwie	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) określa kompetencje fryzjera w wykonywaniu fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) ustala zakres wykonywanych zabiegów trychologicznych 2) dobiera zabiegi zgodnie z kompetencjami zawodowymicyvbvv
2) określa budowę fizyczną i chemiczną włosów w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych	1) rozpoznaje warstwy skóry głowy 2) określa funkcje skóry w odniesieniu do zabiegów trychologicznych 3) wymienia elementy budowy

	<p>chemicznej włosów</p> <p>4) rozpoznaje fazy wzrostu włosów podczas zabiegów trychologicznych</p> <p>5) rozpoznaje rodzaje owłosienia poddawanych zabiegom trychologicznych</p> <p>6) określa właściwości włosów w odniesieniu do zabiegów trychologicznych</p> <p>7) określa budowę chemiczną włosów w odniesieniu do zabiegów trychologicznych</p>
3) określa stan skóry głowy w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych	<p>1) określa stan włosów i skóry głowy</p> <p>2) analizuje nieprawidłowości włosów</p> <p>3) analizuje nieprawidłowości skóry głowy</p> <p>4) uzupełnia kartę diagnozy</p> <p>5) korzysta z karty diagnozy</p>
4) rozpoznaje sprzęt stosowany do wykonywania zabiegów trychologicznych	<p>1) charakteryzuje sprzęt trychologiczny</p> <p>2) rozróżnia aparaty trychologiczne</p> <p>3) dobiera aparaty zgodnie z przeznaczeniem do zabiegów trychologicznych</p> <p>4) rozpoznaje zastosowanie pelot</p> <p>5) określa zastosowanie rolerów do stymulacji igłowej mieszków włosowych zależnie od pożądanego efektu</p> <p>6) określa zastosowanie trychogrzebienia do wykonywania zabiegów trychologicznych</p>
5) rozpoznaje podstawowe schorzenia skóry głowy i włosów w odniesieniu do fryzjerskich zabiegów trychologicznych	<p>1) określa nieprawidłowości we wzroście włosa na podstawie obrazu mikroskopowego</p> <p>2) rozróżnia nieprawidłowości zabarwień pigmentowych na włosach i skórze głowy na podstawie obrazu mikroskopowego</p> <p>3) rozpoznaje wpływ na stan i wygląd włosów i skóry głowy: hormonów, witamin, funkcji wydalniczych skóry,</p> <p>4) rozróżnia choroby włosów i skóry głowy na podstawie organoleptycznej obserwacji</p> <p>5) rozpoznaje nieprawidłowości skóry głowy do zabiegów trychologicznych na podstawie obrazu mikroskopowego</p> <p>6) analizuje obraz mikroskopowy włosów</p>

	<p>i skóry głowy</p> <p>7) rozpoznaje typy łysienia</p> <p>8) rozpoznaje zaburzenia skóry głowy i włosów</p>
6) określa przeciwwskazania do wykonania fryzjerskich zabiegów trychologicznych	<p>1) rozpoznaje występowanie zaburzeń rogowacenia</p> <p>2) określa zmiany grzybicze na skórze głowy</p> <p>3) określa zmiany bakteryjne na skórze głowy</p> <p>4) określa zmiany wirusowe na skórze głowy</p> <p>5) rozpoznaje zmiany wirusowe, grzybicze i bakteryjne.</p> <p>6) określa zakres przeciwwskazań do wykonania zabiegu trychologicznego</p> <p>7) określa elementy wykluczające wykonanie zabiegu trychologicznego</p>
7) dobiera sposoby wykonania fryzjerskich zabiegów trychologicznych do rodzaju skóry	<p>1) dobiera na podstawie obserwacji zakres usługi</p> <p>2) określa sposób wykonania zabiegu trychologicznego</p> <p>3) dobiera preparaty trychologiczne na podstawie wyniku diagnozy włosów i skóry głowy</p> <p>4) dobiera sposób wykonania zabiegów trychologicznych na podstawie wyniku diagnozy</p>
8) wykonuje fryzjerskie zabiegi trychologiczne zgodnie z wykonaną diagnozą włosów	<p>1) organizuje stanowisko pracy do wykonania zabiegu trychologicznego</p> <p>2) dobiera aparaty do stymulacji mieszków włosowych</p> <p>3) przygotowuje klienta do zabiegu trychologicznego</p> <p>4) dobiera rolery do stymulacji igłowej mieszków włosowych zależnie od pożądanego efektu od 0.5 mm do 2mm</p> <p>5) dobiera moduły do stymulacji igłowej mieszków włosowych</p> <p>6) dobiera metodę oczyszczania włosów i skóry głowy przed wykonaniem zabiegu trychologicznego</p>
9) rozpoznaje sposoby zapobiegania problemom związanym z wypadaniem włosów	<p>1) określa sposoby stymulacji mieszków włosowych</p> <p>2) analizuje wpływ hormonów na włosy</p> <p>3) planuje zakres fryzjerskich zabiegów trychologicznych w warunkach</p>

	salonowych 4) planuje zakres fryzjerskich zabiegów trychologicznych w warunkach domowych
Łączna liczba godzin:	160
<p>Uwarunkowania: kształcenie na bazie wyposażenia szkoły kształcącej w zawodzie fryzjer lub technik fryzjer a ponadto: wyposażenie dodatkowe na dwóch uczniów: trycho grzebień, mikrokamera do analizy włosa i skóry głowy z analizatorem, urządzenie darsonval z pelotą grzebieniową, zestaw kosmetyków trychologicznych, derma roller do mezoterapii, mikro pen.</p> <p>Wyposażenie ogólnodostępne: mikroskop cyfrowy, laptop z analizerem do mikrokamery, projektor multimedialny szerokokątny, modele włosów i skóry głowy, wzorniki dermatologiczne chorób skóry.</p>	

4. Elementy wizażu	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przygotowuje stanowisko pracy do wykonania wizażu	1) określa elementy stanowiska pracy 2) dobiera preparaty do wykonania wizażu 3) dobiera akcesoria do wizażu 4) dobiera kosmetyki do wizażu 5) gromadzi na stanowisku pracy kosmetyki i akcesoria do wykonania wizażu 6) rozróżnia sposoby konserwacji i przechowywania kosmetyków i akcesoriów do wizażu 7) wykonuje konserwację kosmetyków i akcesoriów do wizażu 8) dobiera metody i środki dezynfekcji narzędzi przed planowanym makijażem
2) analizuje twarz klienta	1) rozpoznaje kształty twarzy klienta 2) rozpoznaje profile twarzy klienta 3) rozpoznaje nieprawidłowości w budowie twarzy klienta 4) rozpoznaje nieprawidłowości w proporcji twarzy klienta 5) rozpoznaje rodzaj cery klienta

3) dokonuje analizy kolorystycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się chustami garderobianymi i ramami kolorystycznymi 2) rozpoznaje podstawowe typy kolorystyczne klienta 3) dobiera do indywidualnych cech typu kolorystycznego urody garderobę, dodatki i makijaż
4) wykonuje makijaże	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera preparaty kosmetyczne do wykonywania makijażu 2) dobiera metody i techniki wykonania makijażu 3) dobiera narzędzia i przybory do wykonywania makijażu 4) wykonuje makijaż dzienny i okazjonalny 5) wykonuje korektę twarzy makijażem z zastosowaniem narzędzi i kosmetyków 6) stosuje techniki kamuflażu
5) wykonuje pełną stylizację klienta	<ol style="list-style-type: none"> 1) analizuje epoki historyczne pod kątem stylizacji 2) określa style w modzie 3) analizuje sylwetkę damską i męską 4) dobiera ubiór, makijaż i fryzurę do cech indywidualnych klienta 5) przestrzega zasad doboru kolorów do typu kolorystycznego 6) określa obowiązujące zasady stylizacji
Łączna liczba godzin:	160
<p>Uwarunkowania: kształcenie na bazie wyposażenia szkoły kształcącej w zawodzie fryzjer lub technik fryzjer a ponadto: wyposażenie dodatkowe na jednego ucznia: stanowisko do makijażu konsola z oświetleniem i fotel z regulowaną wysokością, zestaw 12 pędzli do makijażu z drewnianą końcówką, chusty garderobiane i ramki kolorystyczne, lampa lupa, pęseta, peniuary, opaski kosmetyczne, zestaw kosmetyków do wizażu.</p> <p>Wyposażenie ogólnodostępne: autoklaw do pędzli z gorącym powietrzem, wzorniki fluidów, pudrów, bronzerów, pomadek, wzorniki korektorów.</p>	

5. Sprzedawca w sklepie internetowym	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) analizuje akty prawne regulujące sprzedaż internetową stosując zasady ochrony	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje akty prawne regulujące sprzedaż internetową 2) określa zakres odpowiedzialności

danych osobowych wynikających z rozporządzenia RODO	<p>sprzedawcy wobec konsumenta w zakresie świadczonych usług</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) określa zakres odpowiedzialności sprzedawcy wobec konsumenta w zakresie sprzedawanego towaru 4) wyjaśnia zasady przestrzegania przepisów ochrony danych w sklepie internetowym 5) opisuje elementy regulaminu sklepu internetowego
2) aktualizuje ofertę towarową w sklepie internetowym	<ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadza towary do sklepu internetowego 2) sprawdza stany magazynowe 3) utrzymuje kontakt z dostawcami w zakresie pozyskiwania opisów towarów 4) aktualizuje opisy towarów sprzedawanych w sklepie, dotyczące np. cen, cech, informacji technicznych
3) dba o pozytywny wizerunek sklepu internetowego	<ol style="list-style-type: none"> 1) tworzy bazę klientów i dostawców 2) utrzymuje kontakt z klientami i dostawcami 3) sprawdza opinie klientów o sklepie np. na portalach społecznościowych
4) realizuje działania marketingowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) analizuje rynek pod względem konkurencji i trendów wynikających np. z mody, rozwoju technologii 2) organizuje działania promocyjne związane z rozpowszechnianiem marki sklepu
5) obsługuje klientów sklepu internetowego	<ol style="list-style-type: none"> 1) przyjmuje zamówienia klientów 2) utrzymuje kontakt telefoniczny i mailowy z klientami 3) reaguje na problemy zgłaszane przez klientów 4) udziela klientom wszelkich informacji związanych z realizacją zamówień 5) sprawdza ustalone przez klienta warunki zamówienia, np. sposób płatności, adres wysyłki 6) przygotowuje towar do wysyłki 7) przygotowuje dokumenty sprzedaży
6) wykonuje czynności związane z wysyłaniem towarów	<ol style="list-style-type: none"> 1) zabezpiecza towar przed wysyłką 2) pakuje towar z godnie z ustalonymi standardami 3) przekazuje paczki firmom przewozowym
Łączna liczba godzin:	180

6. Pracownik hurtowni z umiejętnością obsługi wózków jezdnych

Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) przygotowuje stanowisko pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje stanowisko pracy sprzedawcy w hurtowni 2) organizuje miejsce robocze w różnych metodach sprzedaży 3) określa zasady ergonomii i normatywy techniczne przy przygotowaniu stanowiska pracy
2) rozmieszcza towary w sali ekspozycyjnej i magazynie	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje wyposażenie magazynu i sali ekspozycyjnej 2) omawia zasady przechowywania towarów w magazynie zgodnie z obowiązującymi normami 3) przygotowuje towary do sprzedaży i wymogów handlu hurtowego 4) rozmieszcza towary w sali ekspozycyjnej zgodnie z zasadami sanitarnymi, marketingowymi i ergonomii 5) składowuje towary z zachowaniem określonego systemu identyfikacji
3) analizuje popyt i podaż	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zapotrzebowanie na towary na podstawie analizy popytu 2) dobiera źródła zaopatrzenia do rodzaju sprzedawanych towarów w hurtowni 3) sporządza zamówienie na towary na podstawie analizy popytu 4) przygotowuje prezentację oferty placówki hurtowej na targach i wystawach gospodarczych
4) przyjmuje dostawy towarów do hurtowni	<ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadza odbiór ilościowy i jakościowy towarów dostarczanych do hurtowni 2) identyfikuje dokumenty związane z zaopatrzeniem hurtowni 3) wystawianie zamówień do dostawcy 4) wykrywa błędy w dokumentacji dostaw towarów do hurtowni 5) koryguje błędy w dokumentacji dostaw 6) sporządza dokument reklamacyjny

5) gospodaruje zapasami i opakowaniami	<ol style="list-style-type: none"> 1) ustala stan zapasów magazynowych 2) rozpoznaje rodzaje opakowań stosowanych w obrocie hurtowym 3) identyfikuje oznaczenia umieszczane na opakowaniach 4) segreguje opakowania zgodnie z zasadami ekologicznego postępowania
6) przeprowadza inwentaryzację w hurtowni	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje różne formy inwentaryzacji 2) przeprowadza spis inwentaryzacyjny 3) określa niedobory powstające w placówce hurtowej 4) określa sposoby eliminowania przyczyn niedoborów w hurtowni 5) ustala limit ubytków
7) obsługuje programy komputerowe handlowo-magazynowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadza towary do kartoteki magazynowej na podstawie dokumentów, 2) ustala ceny i upusty 3) rejestruje zakupy hurtowe 4) segreguje dokumenty według rodzajów, grup towarowych i dat 5) rejestruje sprzedaż hurtową 6) sprawdza poprawność wprowadzonych danych 7) archiwizuje wprowadzone dane 8) sporządza dokumenty sprzedaży, WZ, faktury VAT, korekty faktur (może tak) 9) wprowadza kontrahentów do bazy 10) uzupełnia i nanosi poprawki danych kontrahentów
8) obsługuje urządzenia transportowe zgodnie z ich przeznaczeniem	<ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzi wózki jezdniowe 2) identyfikuje czynności operatora wózka przed i po pracy 3) identyfikuje czynności operatora wózka w czasie pracy 4) omawia przepisy z zakresu ładunkoznawstwa 5) omawia przepisy z zakresu bhp związane z obsługą wózków widłowych 6) omawia przepisy z zakresu wymiany butli gazowych
9) obsługuje kasy fiskalne 10) obsługuje terminal kart płatniczych 11) posługuje się czytnikami kodów kreskowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje zasady obsługi kasy 2) wprowadza towary do kasy 3) drukuje rachunki, paragony i чеки kasowe 4) sporządza raporty kasowe 5) rozlicza się z przyjętej gotówki 6) archiwizuje dane

	7) sprawdza podpis na karcie płatniczej 8) dokonuje transakcje kartami płatniczymi 9) odczytuje informacje dotyczące towarów z pamięci komputera 10) skanuje towar za pomocą czytnika
Łączna liczba godzin:	240

30/09-kt

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia

zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 703) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1:
 - a) w pkt 1:
 - po lit. i przecinek zastępuje się średnikiem,
 - uchyla się lit. j–l,
 - b) w pkt 2:
 - w lit. b po tiret drugie przecinek zastępuje się średnikiem,
 - uchyla się lit. c,
 - c) dodaje się pkt 3–5 w brzmieniu:
 - „3) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 10 do rozporządzenia;
 - 4) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 11 do rozporządzenia;
 - 5) szkoły policealnej, w tym szkoły policealnej specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 12 do rozporządzenia.”;

- 2) w § 2 w ust. 1:
- a) w pkt 1:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „dla dorosłych”,
 - lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, z wyjątkiem wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia”,
 - b) w pkt 4:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „dla dorosłych”,
 - w lit. c po wyrazach „dla dorosłych” dodaje się wyrazy „oraz technikum, jeżeli kształcenie w zawodzie szkolnictwa branżowego tego wymaga”;
- 3) w § 4:
- a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „dla dorosłych”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b, ustala dyrektor szkoły, z uwzględnieniem ust. 5.”,
 - c) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
„5. Godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, dyrektor szkoły może przeznaczyć na:
 - a) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego,
 - b) przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 4,
 - c) przygotowanie uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem,
 - d) przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu,
 - e) realizację zajęć uzgodnionych z pracodawcą, dla których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu.
 - 6. Zajęcia, o których mowa w ust. 5, dyrektor szkoły ustala po uzyskaniu opinii rady szkoły, a jeżeli rada szkoły nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.”;
- 4) w § 7 w ust. 1 pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

- „4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia zawodowego na podstawie modułowego programu nauczania zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w tym programie;”.

§ 2. 1. Załącznik nr 5 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia.

2. W załączniku nr 8 do rozporządzenia:

a) w tabeli w lp. 14 wyrazy „kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne²” zastępuje się wyrazami „kształcenie zawodowe²”,

b) przypis nr 2 pod tabelą otrzymuje brzmienie:

„²Podziału godzin na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe; w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, dyrektor szkoły dokonuje podziału godzin w porozumieniu z pracodawcami, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 60% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.”.

3. Załącznik nr 10 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

4. Załącznik nr 11 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

5. Załącznik nr 12 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego rozporządzenia.

6. Uchyla się załącznik nr 17 i załącznik nr 18 do rozporządzenia.

§ 3. W latach szkolnych 2019/2020 - 2023/2024 w technikum, w którym prowadzi się klasy dotychczasowego czteroletniego technikum oraz w latach 2019/2020 - 2022/2023 w branżowej szkole I stopnia, w której prowadzi się klasy branżowej szkoły I stopnia przeznaczone dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego mogą być realizowane w oddziale lub w grupie międzyoddziałowej.

§ 4. Przepisy rozporządzenia stosuje się:

1) począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w:

a) pięcioletnim technikum,

b) branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej;

2) począwszy od roku szkolnego 2020/2021 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum;

3) począwszy od roku szkolnego 2022/2023 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

w porozumieniu:

MINISTER ŚRODOWISKA

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i ...), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”. Zgodnie z upoważnieniem, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół.

W stosunku do dotychczas obowiązujących ramowych planów nauczania dla publicznych szkół zmianie ulega organizacja kształcenia w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej. Szkoły policealne - od 1 września 2019 r., a branżowe szkoły II stopnia - od 1 września 2020 r. będą funkcjonowały bez podziału na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych, a kształcenie w nich będzie prowadzone w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej.

Konsekwencją powyższego jest również zmiana przepisu art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe, upoważniającego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia ramowych planów nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym tygodniowego, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralnego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia.

W branżowej szkole II stopnia kształcenie zawodowe realizowane będzie w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego, którego wymiar będzie wynikał z przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 oraz art. 117 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe. Taka organizacja kształcenia zawodowego umożliwi funkcjonowanie oddziałów, w których prowadzone jest kształcenie w kilku zawodach - słuchacze kształcący się w różnych zawodach będą mogli wspólnie odbywać zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego. Kształcenie zawodowe organizowane w branżowej szkole II stopnia w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych umożliwi uczestnictwo w nich nie tylko słuchaczom tej szkoły, ale również osobom zainteresowanym ukończeniem takiego kursu zawodowego.

W związku z powyższym, zmiany wymagają ramowe plany nauczania dla branżowej szkoły II stopnia oraz szkoły policealnej (odpowiednio załączniki 2-4 do niniejszego projektu), uwzględniające możliwość kształcenia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej.

Ponadto, w rozporządzeniu wskazano przeznaczenie liczby godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Zgodnie z projektem rozporządzenia, godziny te dyrektor szkoły będzie mógł przeznaczyć na:

- a) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego,
- b) przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe,
- c) przygotowanie uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem,
- d) przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu,
- e) realizację zajęć uzgodnionych z pracodawcą, dla których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu.

Przygotowanie ucznia do uzyskania dodatkowych uprawnień, umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowej będzie realizowane w trakcie nauki w szkole.

W związku z możliwością realizowania przygotowania uczniów do nabycia umiejętności przydatnych do wykonywania zawodu, w pięcioletnim technikum zaprojektowano zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe z obecnych 51 do 56 godzin w pięcioletnim okresie kształcenia, przy jednoczesnym zwiększeniu godzin do dyspozycji dyrektora z 3 do 4 godzin oraz rezygnacji z obowiązku realizacji przez ucznia technikum dwóch przedmiotów ogólnokształcących w zakresie rozszerzonym. Dotychczas dyrektor technikum ustalał przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym związane z nauczaniem zawodem, spośród których uczeń wybierał 2 przedmioty. Zgodnie z projektowaną zmianą uczeń technikum będzie wybierał jeden przedmiot realizowany w

zakresie rozszerzonym, ale jeżeli dyrektor technikum będzie dysponował wystarczającymi możliwościami kadrowymi, organizacyjnymi i finansowymi, uczeń będzie mógł dokonać wyboru drugiego przedmiotu realizowanego w zakresie rozszerzonym (między innymi z godzin do dyspozycji dyrektora). W świetle powyższego stosownej zmianie uległa liczba godzin przeznaczonych na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym (z 14 godzin na 8 godzin), tak aby umożliwić dyrektorowi szkoły ustalenie przedmiotu rozszerzonego, na który należy przeznaczyć odpowiednio co najmniej 6 godzin lub 8 godzin tygodniowo.

Nowe ramowe plany nauczania zaczną obowiązywać w szkole policealnej oraz w technikum od 1 września 2019 r., natomiast w branżowej szkole II stopnia od 1 września 2020 r.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, gdyż dotyczy wyłącznie podziału liczby godzin kształcenia w danym typie szkoły.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA TECHNIKUM, W TYM TECHNIKUM SPECJALNEGO DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	Tygodniowy wymiar godzin w klasie					Razem w pięcioletnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	V	
		Zakres podstawowy					
1.	Język polski	4	3	3	3	3 ¹⁾	16
2.	Język obcy nowożytny	2	2	2	3	3 ¹⁾	12
3.	Drugi język obcy nowożytny	2 } + 2 ²⁾	2 } + 2 ²⁾	2 } + 2 ²⁾	1 } + 2 ²⁾	1 ¹⁾ } + 2 ¹⁾²⁾	8 } + 10²⁾
4.	Filozofia lub plastyka lub muzyka ³⁾	1	-	-	-	-	1
5.	Historia	2	2	2	1	1 ¹⁾	8
6.	Wiedza o społeczeństwie	-	-	-	1	1 ¹⁾	2
7.	Podstawy przedsiębiorczości	-	1	1		-	2
8.	Geografia ⁴⁾						} 16
9.	Biologia ⁴⁾						

¹⁾ W przypadku zakończenia kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznego do końca lutego ostatniego roku nauki, dyrektor technikum ustala tygodniowy wymiar poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zachowaniem wymiaru godzin określonego na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

²⁾ Dodatkowe godziny na nauczanie języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum.

³⁾ Dyrektor szkoły ustala dwa przedmioty spośród przedmiotów: filozofia, plastyka i muzyka, które będą realizowane w klasie.

⁴⁾ Dyrektor technikum ustala liczbę godzin w klasach, w których będzie realizowany przedmiot, z zachowaniem tygodniowego wymiaru godzin określonego dla poszczególnych klas. Przedmiot jest realizowany w wymiarze 4 godzin w pięcioletnim okresie nauczania. Przedmiot może być realizowany w klasie I, II, III lub IV.

10.	Chemia ⁴⁾						
11.	Fizyka ⁴⁾						
12.	Matematyka	2	3	3	3	3 ¹⁾	14
13.	Informatyka	1	1	1	-	-	3
14.	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	3	15
15.	Edukacja dla bezpieczeństwa	1	-	-	-	-	1
16.	Zajęcia z wychowawcą	1	1	1	1	1	5
Razem przedmioty w zakresie podstawowym i zajęcia z wychowawcą		23+2²⁾	22+2²⁾	22+2²⁾	20+2²⁾	16+2²⁾	103+10²⁾
Przedmioty w zakresie rozszerzonym		8					8
Kształcenie zawodowe ⁵⁾		10	12	12	13	9 ¹⁾	56
Razem obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą		167					167+10²⁾
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		4					4
Ogółem		171+10²⁾					
Religia/etyka ⁶⁾							
Wychowanie do życia w rodzinie ⁷⁾							
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ⁸⁾							
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁹⁾							
Zajęcia sportowe ¹⁰⁾							
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ¹¹⁾							
Język migowy ¹¹⁾							

⁵⁾ Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

⁶⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

⁷⁾ Wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie określają przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

⁸⁾ Wymiar godzin z języka z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁹⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

¹⁰⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

¹¹⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ¹²⁾	
Doradztwo zawodowe ¹³⁾	minimum 10 godzin w pięcioletnim okresie nauczania

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:
 - 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
 - 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Na przedmioty w zakresie rozszerzonym (dodatkowo, poza wymiarem godzin określonym dla przedmiotów w zakresie podstawowym), wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w pięcioletnim okresie nauczania, należy przeznaczyć:
 - 1) w przypadku języka polskiego, historii muzyki, historii sztuki, języka łacińskiego i kultury antycznej oraz filozofii – po 8 godzin tygodniowo;
 - 2) w przypadku języka obcego nowożytnego, historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, biologii, chemii, fizyki, matematyki oraz informatyki – po 6 godzin tygodniowo.

3. Dyrektor technikum, po zasięgnięciu opinii rady technikum, a jeżeli rada technikum nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, uwzględniając zawód, w którym kształci technikum, zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum, ustala przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, spośród których uczeń wybiera 1 przedmiot. Jeżeli możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe technikum na to pozwalają uczeń może wybrać 2 przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym.

4. Przedmioty w zakresie rozszerzonym, z wyjątkiem przedmiotów wymienionych w ust. 5, są realizowane w klasach I–V.

5. Realizacja przedmiotów w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna oraz filozofia może rozpocząć się w klasie I, II lub III.

6. Dyrektor technikum, na wniosek uczniów oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej), w którym tygodniowy wymiar godzin przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym jest niższy niż 8:
 - 1) może zwiększyć liczbę godzin przeznaczonych na przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym;

¹²⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

¹³⁾ Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy - Prawo oświatowe.

albo

2) może przydzielić godziny na realizowanie przedmiotów uzupełniających, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych przedmiotów został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania. Tygodniowy wymiar godzin w pięcioletnim okresie nauczania dla przedmiotu uzupełniającego wynosi co najmniej 2 godziny. Przedmioty uzupełniające ustala dyrektor technikum po zasięgnięciu opinii uczniów danego oddziału (grupy oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyszkolnej).

7. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, w klasie ustalonej przez dyrektora technikum. Dyrektor technikum może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, KTÓRZY REALIZOWALI RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA PRZEZNACZONY DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI DOTYCHCZASOWEGO GIMNAZJUM PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE DZIENNEJ, STACJONARNEJ I ZAOCZNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna				Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)					Semestralny wymiar godzin				
		I	II		I		II			I		II		
1.	Język polski	4	3	7	2	3		5	40		38		78	
2.	Język obcy nowożytny	3	2	5	2	2		4	32		30		62	
3.	Matematyka	3	3	6	3	2		5	30		32		62	
4.	Informatyka	1	1	2	1		1	16				16		
5.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Razem		14	12	26	7	8		15	118		100		218	
6.	Kształcenie zawodowe ¹⁾													
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3		3	3				3	60				60
Ogółem		29			18					278				
Religia/etyka ²⁾														
Język mniejszości ³⁾ narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura														

¹⁾ Kształcenie zawodowe odbywa się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wymiarze godzin określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Podziału godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

²⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾	
Zajęcia sportowe ⁵⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾	
Język migowy ⁶⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾	

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, w klasie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

⁴⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁵⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁶⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁷⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA, W TYM BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM, KTÓRZY REALIZOWALI RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA PRZEZNACZONY DLA UCZNIÓW BĘDĄCYCH ABSOLWENTAMI OŚMIOLETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE DZIENNEJ, STACJONARNEJ I ZAOCZNEJ

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna				Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania	
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)					Semestralny wymiar godzin					
		I	II		I	II				I	II	III	IV		
1.	Język polski	5	5	10	4	4			8	50		50		100	
2.	Język obcy nowożytny	4	3	7	3	2			5	40		38		78	
3.	Matematyka	5	4	9	3	3			6	38		40		78	
4.	Informatyka	1	1	2		1			1	16				16	
5.	Wiedza o społeczeństwie	1	-	1	1				1			16		16	
6.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Kształcenie zawodowe ¹⁾														
Razem		19	16	35	11	10			21	144		144		288	
Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły		3		3	3				3	60				60	
Ogółem		38			24				348						

¹⁾ Kształcenie zawodowe odbywa się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w wymiarze godzin określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

Religia/etyka ²⁾	
Język mniejszości narodowej/język mniejszości etnicznej/język regionalny/własna historia i kultura ³⁾	
Geografia państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa ⁴⁾	
Zajęcia sportowe ⁵⁾	
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ⁶⁾	
Język migowy ⁶⁾	
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ⁷⁾	

1. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:

- 1) w oddziale specjalnym – po 8 godzin na oddział;
- 2) w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w klasie ustalonej przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły może rozłożyć w czasie przebieg praktyk zawodowych.

²⁾ Wymiar godzin zajęć religii lub etyki określają przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Wymiar godzin zajęć języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz własnej historii i kultury określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

⁴⁾ Wymiar godzin geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, określają przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty; zajęcia są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

⁵⁾ Dotyczy oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego; wymiar godzin zajęć sportowych określają przepisy wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

⁶⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁷⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

RAMOWY PLAN NAUCZANIA DLA SZKOŁY POLICEALNEJ, W TYM SZKOŁY POLICEALNEJ SPECJALNEJ DLA UCZNIÓW W NORMIE INTELEKTUALNEJ: NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE ORAZ ZAGROŻONYCH NIEDOSTOSOWANIEM SPOŁECZNYM¹ PROWADZĄCEJ ZAJĘCIA W FORMIE DZIENNEJ, STACJONARNEJ I ZAOCZNEJ¹⁾

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Forma dzienna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma stacjonarna		Razem w dwuletnim okresie nauczania	Forma zaoczna				Razem w dwuletnim okresie nauczania
		Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Tygodniowy wymiar godzin w klasie (w każdym semestrze)			Semestralny wymiar godzin				
		I	II		I	II		I	II	III	IV	
1.	Kształcenie zawodowe	25	25	50	18	19	37	165	165	175	175	680
2.	Wychowanie fizyczne	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Podstawy przedsiębiorczości ²⁾				1	-	1	10	10			20
Razem		28	28	56	19	19	38	175	175	175	175	700
Dodatkowe zajęcia edukacyjne ³⁾												
Język migowy ³⁾												
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej ⁴⁾												

1. Podziału godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego dokonuje dyrektor szkoły, z tym że wymiar godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne nie może być niższy niż 50% godzin przewidzianych na kształcenie zawodowe.

2. Praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze określonym w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

¹⁾ Dotyczy szkoły policealnej o 2-letnim okresie nauczania. W przypadku rocznego, 1,5-rocznego lub 2,5-letniego okresu nauczania wymiar godzin określony w tabeli ulega odpowiedniemu zmniejszeniu lub zwiększeniu.

²⁾ Dotyczy słuchaczy, którzy na wcześniejszym etapie edukacyjnym nie realizowali tych zajęć.

³⁾ Dodatkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia języka migowego są realizowane w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia.

⁴⁾ Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia

w sprawie wzoru zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego

Na podstawie art. 121a ust. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej
z dnia ... (poz. ...)

Wzór

(oznaczenie podmiotu przyjmującego
na staż uczniowski)

ZAŚWIADCZENIE

Zaświadcza się, że Pan/Pani

.....
(imię/ imiona i nazwisko)

Nr PESEL*

Urodzony/-a

w

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

w dniach
odbył/a staż uczniowski

w zawodzie

.....
(nazwa i symbol cyfrowy zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego)

.....
(nazwa i adres miejsca odbywania stażu)

*Zaświadczenie wydano na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia
..... w sprawie wzoru zaświadczenia o odbyciu stażu uczniowskiego (Dz. U. poz.).*

Nr 20..... r.

.....
(data i podpis dyrektora lub osoby upoważnionej
do wydania zaświadczenia)

* W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość.

Termin	Wymiar czasu pracy w godzinach	Zakres realizowanych zadań/ stanowisko pracy	Nabyte umiejętności
od do			
Termin	Wymiar czasu pracy w godzinach	Zakres realizowanych zadań/ stanowisko pracy	Nabyte umiejętności
Termin	Wymiar czasu pracy w godzinach	Zakres realizowanych zadań/ stanowisko pracy	Nabyte umiejętności

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia

w sprawie trybu i formy badania jakości kształcenia artystycznego oraz zakresu informacji ogłaszanych przez specjalistyczną jednostkę nadzoru, dotyczących badania jakości kształcenia artystycznego w danym roku szkolnym oraz sposobu i terminu ich ogłaszania

Na podstawie art. 53 ust. 1c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Badanie jakości kształcenia artystycznego jest przeprowadzane przez Centrum Edukacji Artystycznej – specjalistyczną jednostkę nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwane dalej „Centrum”, dla uczniów publicznych szkół artystycznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej.

2. Badanie jakości kształcenia artystycznego ma na celu ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

3. Publiczna szkoła artystyczna oraz niepubliczna szkoła artystyczna o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej uczestniczy w przeprowadzaniu badania jakości kształcenia artystycznego przez Centrum oraz zapewnia udział uczniów w odpowiedniej formie badania jakości kształcenia artystycznego przeprowadzanej w danym roku szkolnym.

§ 2. 1. Badanie jakości kształcenia artystycznego, przeprowadza się w następujących formach:

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 2321).

- 1) przesłuchania muzycznego – dla uczniów szkół muzycznych I stopnia, szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia;
- 2) przeglądu plastycznego – dla uczniów liceów sztuk plastycznych;
- 3) przeglądu baletowego – dla uczniów ogólnokształcących szkół baletowych i szkół sztuki tańca, zwanych dalej łącznie „szkołami baletowymi”;
- 4) przeglądu odpowiednio prac dyplomowych, recitali dyplomowych lub pokazów dyplomowych, zwanego dalej „przełędem prac dyplomowych” – dla uczniów poszczególnych typów policealnych szkół artystycznych i szkół sztuki cyrkowej;
- 5) testów w zakresie przedmiotów teoretycznych – dla uczniów szkół artystycznych.

2. Badanie jakości kształcenia artystycznego w formach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, przeprowadzane jest z przedmiotu głównego, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669) lub innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.

3. Przesłuchania muzycznego nie przeprowadza się dla uczniów realizujących kształcenie artystyczne w specjalności lutnictwo.

§ 3. 1. Przesłuchania muzyczne, przeglądy plastyczne, przeglądy baletowe oraz przeglądy prac dyplomowych przeprowadzane są w ramach jednego, dwóch albo trzech etapów.

2. Testy w zakresie przedmiotów teoretycznych przeprowadzane są w ramach jednego etapu.

3. Etapy badania jakości kształcenia artystycznego mogą mieć zakres szkolny, regionalny albo ogólnopolski.

§ 4. 1. Komisje przeprowadzające badanie jakości kształcenia artystycznego w ramach etapów: regionalnego albo ogólnopolskiego, powołuje dyrektor Centrum, spośród nauczycieli szkół artystycznych, nauczycieli akademickich uczelni artystycznych lub artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego.

2. Do komisji przeprowadzającej badanie jakości kształcenia artystycznego w ramach etapu regionalnego nie może być powołany nauczyciel szkoły artystycznej lub nauczyciel

akademicki uczelni artystycznej, której siedziba znajduje się w regionie, dla którego przeprowadzane jest badanie jakości kształcenia artystycznego.

3. Komisję przeprowadzającą test w zakresie przedmiotów teoretycznych oraz ogólnopolską komisję oceniającą wykonane przez uczniów zadania testu w zakresie przedmiotów teoretycznych, powołuje dyrektor Centrum spośród nauczycieli szkół artystycznych lub nauczycieli akademickich. Do komisji przeprowadzającej test w zakresie przedmiotów teoretycznych w danej szkole nie powołuje się nauczycieli zatrudnionych w tej szkole.

4. Komisję przeprowadzającą badanie jakości kształcenia artystycznego w ramach etapu szkolnego powołuje dyrektor szkoły artystycznej spośród nauczycieli szkoły. Do komisji dyrektor szkoły może powołać również nauczycieli innych szkół artystycznych, nauczycieli akademickich lub artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego.

5. Przewodniczącemu komisji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, powołuje odpowiednio dyrektor Centrum albo dyrektor szkoły.

6. W skład komisji, o których mowa w ust. 1 i 4, wchodzi co najmniej 5 członków. W skład komisji, o której mowa w ust. 3, wchodzi co najmniej 3 członków.

§ 5. W badaniu jakości kształcenia artystycznego mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów przedstawiciele ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz przedstawiciele Centrum.

§ 6. Dyrektor Centrum wyznacza szkoły artystyczne, w których w danym roku przeprowadza się etapy badania jakości kształcenia artystycznego: regionalne i ogólnopolskie.

§ 7. 1. Centrum przygotowuje zestawy zadań testów w zakresie przedmiotów teoretycznych i przekazuje je dyrektorowi szkoły, w której jest przeprowadzany test w zakresie przedmiotów teoretycznych, w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z treścią zadań przed rozpoczęciem przeprowadzania testu w szkole.

2. Zadaniem komisji, o której mowa w § 4 ust. 3, jest prawidłowe przeprowadzenie badania jakości kształcenia artystycznego w formie testu w zakresie przedmiotów teoretycznych w szkole.

§ 8. 1. Z przeprowadzonego etapu badania jakości kształcenia artystycznego komisja powołana do jego przeprowadzenia sporządza protokół zawierający w szczególności:

- 1) określenie zajęć edukacyjnych, w zakresie których przeprowadzono badanie;
- 2) numer i zakres terytorialny etapu badania;
- 3) listę szkół, których uczniowie wzięli udział w etapie badania jakości kształcenia artystycznego;
- 4) łączną liczbę uczestników;
- 5) skład komisji;
- 6) kryteria oceny;
- 7) wykaz uczestników wraz z uzyskanymi ocenami;
- 8) opisową zbiorczą ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego.

2. Protokół podpisują członkowie komisji.

3. Przewodniczący komisji przekazuje protokół dyrektorowi Centrum.

4. Na podstawie protokołów komisji przeprowadzających poszczególne etapy badania jakości kształcenia artystycznego, Centrum sporządza roczne raporty dotyczące poszczególnych form badania jakości kształcenia artystycznego zawierające analizę poziomu osiągania przez uczniów efektów kształcenia artystycznego w zakresie poszczególnych zawodów szkolnictwa artystycznego, specjalności lub specjalizacji, wnioski i rekomendacje. Centrum przekazuje raporty ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

§ 9. Do dnia 15 czerwca Centrum ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej następujące informacje dotyczące badania jakości kształcenia artystycznego w kolejnym roku szkolnym:

- 1) zakres badania jakości kształcenia, w tym:
 - a) określenie uczniów objętych daną formą badania jakości kształcenia artystycznego, określenie zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych, w którym przeprowadzone zostanie badanie jakości kształcenia artystycznego, w danej formie,

- b) program lub zestaw prac prezentowany przez ucznia podczas odpowiednio przesłuchania lub przeglądu oraz sposób jego prezentacji,
 - c) formę, zakres tematyczny i sposób przeprowadzenia testu z przedmiotów teoretycznych,
 - d) określenie zakresu terytorialnego objętego badaniem jakości kształcenia w ramach etapu regionalnego;
- 2) szczegółowe zasady przeprowadzenia badania jakości kształcenia artystycznego w poszczególnych formach, w tym liczbę i rodzaje etapów, szczegółowe zasady punktacji, w przypadku przeprowadzania badania jakości kształcenia artystycznego w ramach więcej niż jednego etapu – liczbę uczniów przechodzących do kolejnego etapu;
- 3) terminy przeprowadzania badania jakości kształcenia;
- 4) dane adresowe szkół artystycznych, w których przeprowadza się poszczególne etapy badania;
- 5) tryb i termin zgłaszania uczniów do uczestnictwa w formach badania w danym roku szkolnym.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

**MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 53 ust. 1c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i ...), zgodnie z którym minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ma określić:

- 1) tryb i formy badania jakości kształcenia artystycznego, o którym mowa w art. 53 ust. 1b ustawy Prawo oświatowe,
- 2) zakres informacji ogłaszanych przez specjalistyczną jednostkę nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, dotyczących badania jakości kształcenia artystycznego w danym roku szkolnym oraz sposób i termin ich ogłoszenia – uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności badania jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych.

W projekcie rozporządzenia określono, że badanie jakości kształcenia artystycznego ma na celu ocenę poziomu osiągania przez uczniów publicznych szkół artystycznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej efektów kształcenia artystycznego, określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego.

Określone zostały następujące formy badania jakości kształcenia artystycznego odpowiednio dla uczniów poszczególnych typów szkół artystycznych:

- 1) przesłuchania muzycznego – dla uczniów szkół muzycznych I stopnia, szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia,
- 2) przeglądu plastycznego – dla uczniów liceów sztuk plastycznych,
- 3) przeglądu baletowego – dla uczniów ogólnokształcących szkół baletowych i szkół sztuki tańca,
- 4) przeglądu odpowiednio prac dyplomowych, recitali dyplomowych lub pokazów dyplomowych – dla uczniów poszczególnych typów policealnych szkół artystycznych i szkół sztuki cyrkowej,
- 5) testów w zakresie przedmiotów teoretycznych – dla uczniów szkół artystycznych.

Ze względu na to, że badanie jakości kształcenia powinno być ukierunkowane na

ocenę osiągnięcia przez ucznia wiedzy i umiejętności najistotniejszych dla możliwości efektywnego wykonywania działalności zawodowej, określono również, że w przypadku form, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, badanie przeprowadzane jest z przedmiotu głównego, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 44zq ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669) lub innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.

Badanie jakości kształcenia artystycznego będzie przeprowadzane przez Centrum Edukacji Artystycznej, przy pomocy komisji powoływanych przez dyrektora Centrum spośród nauczycieli szkół artystycznych, nauczycieli akademickich oraz artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego. Przewidziano również przypadki, w których komisje przeprowadzające badania w ramach etapu szkolnego powołuje dyrektor szkoły artystycznej.

Przygotowanie badania jakości kształcenia artystycznego na dany rok szkolny należy do zadań Centrum Edukacji Artystycznej, które do dnia 15 czerwca ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej następujące informacje dotyczące badania jakości kształcenia artystycznego w kolejnym roku szkolnym:

- 1) zakres badania jakości kształcenia, w tym:
 - a) określenie uczniów objętych daną formą badania jakości kształcenia artystycznego,
 - b) określenie zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych, w którym przeprowadzone zostanie badanie jakości kształcenia artystycznego, w danej formie,
 - c) program lub zestaw prac prezentowany przez ucznia podczas odpowiednio przesłuchania lub przeglądu oraz sposób jego prezentacji,
 - d) formę, zakres tematyczny i sposób przeprowadzenia testu z przedmiotów teoretycznych,
 - e) określenie zakresu terytorialnego objętego badaniem jakości kształcenia w ramach etapu regionalnego,
- 2) szczegółowe zasady przeprowadzenia badania jakości kształcenia artystycznego w poszczególnych formach, w tym liczbę i rodzaje etapów, szczegółowe zasady punktacji, w przypadku przeprowadzania badania jakości kształcenia artystycznego w ramach więcej niż jednego etapu – liczbę uczniów przechodzących do kolejnego etapu,
- 3) terminy przeprowadzania badania jakości kształcenia,
- 4) dane adresowe szkół artystycznych, w których przeprowadza się poszczególne etapy badania,

5) tryb i termin zgłaszania uczniów do uczestnictwa w formach badania w danym roku szkolnym.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli szkół za granicą

Na podstawie art. 9w ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób odbywania stażu, zasady i warunki zawierania umów z opiekunem stażu oraz wysokość wynagrodzenia opiekuna stażu, rodzaj dokumentacji dołączanej do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, zakres wymagań do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego, osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej nauczyciela, które mogą być uznane za znaczący dorobek zawodowy, tryb działania komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych, warunki wynagradzania ekspertów, o których mowa w art. 9o ust. 1 pkt 2 ustawy, wzory zaświadczeń o uzyskaniu akceptacji lub zdaniu egzaminu oraz wzory aktów nadania stopni awansu zawodowego oraz sposób przetwarzania danych i zakres dostępu do systemu teleinformatycznego stworzonego w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą, o którym mowa w art. 9k ustawy przez osoby upoważnione.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ministrze – rozumie się przez to ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) nauczycielach – rozumie się przez to nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach oraz innych jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz ust. 2 pkt 1a i 2 ustawy;
- 3) nauczycielach szkół za granicą – rozumie się przez to nauczycieli, o których mowa w art. 3 ust. 1a ustawy;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

- 4) szkołach – rozumie się przez to przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki oraz inne jednostki organizacyjne wymienione w art. 1 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz ust. 2 pkt 1a i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 5) szkołach za granicą – rozumie się przez to szkoły funkcjonujące w systemach oświaty innych państw oraz inne formy nauczania prowadzone przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą, o których mowa w art. 3 ust. 2a ustawy;
- 6) kierowniku jednostki – rozumie się przez to kierownika jednostki podległej ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, którego ten minister upoważnił do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 9u ust. 1 ustawy;
- 7) uczniach szkół za granicą – rozumie się przez to uczniów i słuchaczy szkół, o których mowa w art. 3 ust. 2a ustawy;
- 8) systemie teleinformatycznym – rozumie się przez to system teleinformatyczny stworzony w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą.

§ 3. 1. Nauczyciel szkoły za granicą ubiegający się o rozpoczęcie stażu dołącza plan rozwoju zawodowego i realizowane programy nauczania do wniosku o rozpoczęcie stażu.

2. Minister albo kierownik jednostki, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć w szkole, zatwierdza plan rozwoju zawodowego albo zwraca go nauczycielowi szkoły za granicą do poprawienia wraz z pisemnym zaleceniem wprowadzenia niezbędnych zmian.

3. Nauczyciel szkoły za granicą jest obowiązany poprawić plan rozwoju zawodowego zgodnie z otrzymanymi zaleceniami i ponownie przedłożyć go ministrowi albo kierownikowi jednostki w wyznaczonym przez niego terminie, nie krótszym niż 3 dni robocze. Minister albo kierownik jednostki zatwierdza poprawiony plan rozwoju zawodowego, uwzględniający jego zalecenia, w terminie 7 dni od dnia jego przedłożenia.

4. W przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 9f ust. 2 i 4 Karty Nauczyciela, przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

§ 4. 1. Minister albo kierownik jednostki zapewnia nauczycielowi szkoły za granicą odbywającemu staż:

- 1) możliwość korzystania z indywidualnego konta w systemie teleinformatycznym;

- 2) możliwość udziału w formach doskonalenia zawodowego organizowanych przez ministra lub kierownika jednostki, określonych w zatwierdzonym planie rozwoju zawodowego;
- 3) możliwość korzystania z pomocy merytorycznej i metodycznej publicznej placówki doskonalenia o zasięgu ogólnokrajowym prowadzonej przez ministra właściwej dla nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w trakcie stażu, minister albo kierownik jednostki szkoły może pisemnie zobowiązać nauczyciela szkoły za granicą do wprowadzenia zmian w planie rozwoju zawodowego, w wyznaczonym przez niego terminie, nie krótszym niż 5 dni, lub zmienić nauczycielowi opiekuna stażu.

4. W trakcie stażu nauczyciel może wprowadzać zmiany w planie rozwoju zawodowego za zgodą ministra lub kierownika jednostki. Minister albo kierownik jednostki, w terminie 7 dni od dnia przedłożenia zmienionego planu rozwoju zawodowego, zatwierdza ten plan albo zwraca go nauczycielowi do poprawienia wraz z pisemnym zaleceniem wprowadzenia niezbędnych zmian. Przepis § 3 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. Do zadań opiekuna stażu należą:

- 1) współpraca z nauczycielem odbywającym staż i wspieranie go w prowadzeniu procesu dydaktyczno-wychowawczego, zapoznanie go z dokumentami obowiązującymi w szkołach w polskim systemie oświaty, w szczególności z dokumentacją przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej;
- 2) współpraca z nauczycielem odbywającym staż w opracowaniu planu rozwoju zawodowego, w szczególności udzielanie mu pomocy w doborze właściwych form doskonalenia zawodowego;
- 3) wspieranie nauczyciela odbywającego staż w realizacji obowiązków zawodowych;
- 4) umożliwianie nauczycielowi odbywającemu staż obserwowania prowadzonych przez siebie zajęć;
- 5) obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela odbywającego staż;
- 6) dzielenie się z nauczycielem odbywającym staż swoją wiedzą i doświadczeniem, w szczególności omawianie z nauczycielem zajęć prowadzonych przez siebie oraz przez nauczyciela;

- 7) inspirowanie i zachęcanie nauczyciela odbywającego staż do podejmowania wyzwań zawodowych;
- 8) doskonalenie wiedzy i umiejętności w zakresie niezbędnym do pełnienia roli opiekuna stażu.

2. Opiekun stażu, w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu, za pomocą systemu teleinformatycznego, przedstawia ministrowi albo kierownikowi jednostki opinię o realizacji planu rozwoju zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem obserwowanych zajęć prowadzonych przez nauczyciela oraz stopnia zaangażowania w realizację wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela.

3. Minister albo kierownik jednostki zawiera umowę z nauczycielem mianowanym lub dyplomowanym, o którym mowa w art. 91 ust. 6 na okres równy okresowi stażu nauczyciela szkoły za granicą.

4. Wysokość wynagrodzenia dla opiekuna staży jest określana na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 30 ust. 7 ustawy.

§ 6. 1. Nauczyciel szkoły za granicą ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego w okresie odbywania stażu powinien:

- 1) poznać organizację, zadania i zasady funkcjonowania szkoły za granicą oraz szkoły w polskim systemie oświaty;
- 2) uczestniczyć jako obserwator lub obserwować poprzez system teleinformatyczny zajęcia prowadzone przez opiekuna stażu, w wymiarze co najmniej pięciu godzin w roku, oraz omawiać z opiekunem stażu;
- 3) prowadzić zajęcia w obecności opiekuna stażu lub prezentować poprzez system teleinformatyczny w wymiarze co najmniej pięciu godzin w roku oraz omawiać je z opiekunem stażu;
- 4) uczestniczyć w doskonaleniu zawodowym, zwłaszcza w zakresie doskonalenia metod i form pracy.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego obejmują:

- 1) znajomość przepisów prawa dotyczących organizacji, zadań i zasad funkcjonowania szkoły za granicą oraz szkoły w polskim systemie oświaty;
- 2) umiejętność prowadzenia zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły, w szczególności realizację programu nauczania;
- 3) umiejętność rozpoznawania potrzeb uczniów oraz indywidualizowania nauczania;
- 4) umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki;

- 5) umiejętność wykorzystania w pracy wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie doskonalenia zawodowego;
- 6) umiejętność korzystania w pracy, zwłaszcza w trakcie prowadzonych zajęć, z narzędzi multimedialnych i informatycznych;
- 7) umiejętność omawiania prowadzonych i obserwowanych zajęć;
- 8) znajomość środowiska uczniów i ich problemów oraz umiejętność współpracy ze środowiskiem lokalnym.

§ 7. 1. Nauczyciel kontraktowy ubiegający się o awans na stopień nauczyciela mianowanego w okresie odbywania stażu powinien:

- 1) uczestniczyć w pracach związanych z realizacją zadań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i innych statutowych zadań szkoły oraz wynikających z potrzeb szkoły i środowiska lokalnego;
- 2) doskonalić kompetencje w związku z wykonywanymi obowiązkami, zwłaszcza w zakresie kształcenia uczniów dwujęzycznych i wynikających z tego specyficznych potrzeb edukacyjnych oraz uczniów szczególnie uzdolnionych;
- 3) prowadzić zajęcia w obecności opiekuna stażu w wymiarze co najmniej 5 godzin w roku szkolnym w okresie stażu oraz omawiać je z opiekunem stażu.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego obejmują:

- 1) uzyskanie pozytywnych efektów w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub opiekuńczej na skutek wdrożenia działań mających na celu doskonalenie pracy własnej i podniesienie jakości pracy szkoły;
- 2) umiejętność rozpoznawania potrzeb rozwojowych uczniów i uwzględniania ich w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej;
- 3) umiejętność wykorzystania w pracy metod aktywizujących ucznia;
- 4) umiejętność dokonywania ewaluacji własnej pracy i wykorzystywania jej wyników do doskonalenia warsztatu pracy;
- 5) umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego;
- 6) umiejętność uwzględniania w pracy problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych;
- 7) umiejętność posługiwania się przepisami prawa dotyczącymi odpowiednio oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich obowiązujących w Polsce;

- 8) umiejętność korzystania w pracy, zwłaszcza w trakcie prowadzonych zajęć, z narzędzi multimedialnych i informatycznych.

§ 8. 1. Nauczyciel mianowany ubiegający się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w okresie odbywania stażu powinien:

- 1) podejmować działania mające na celu doskonalenie warsztatu pracy, w tym umiejętności stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej;
- 2) realizować zadania służące podniesieniu jakości pracy szkoły;
- 3) pogłębiać wiedzę i umiejętności służące własnemu rozwojowi oraz podniesieniu jakości pracy szkoły, samodzielnie lub przez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego;
- 4) przeprowadzić co najmniej 3 godziny zajęć otwartych dla nauczycieli oraz dokonać ich ewaluacji, w obecności, w miarę możliwości, nauczyciela-konsultanta publicznej placówki doskonalenia o zasięgu ogólnokrajowym prowadzonej przez ministra właściwej dla nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego obejmują:

- 1) umiejętność wykorzystania w pracy metod aktywizujących ucznia oraz narzędzi multimedialnych i informatycznych, sprzyjających procesowi uczenia się;
- 2) umiejętność dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami, w tym przez prowadzenie zajęć otwartych, w szczególności dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych, prowadzenie zajęć w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego lub innych zajęć dla nauczycieli;
- 3) poszerzenie zakresu działań szkoły, w szczególności dotyczących zadań dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych;
- 4) realizację co najmniej dwóch z następujących zadań:
 - a) opracowanie i wdrożenie programu, innowacji lub innych działań dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych z oświatą, powiązanych ze specyfiką szkoły, w szczególności na rzecz uczniów dwujęzycznych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - b) wykonywanie zadań nauczyciela-doradcy metodycznego, przewodniczącego zespołu nauczycieli, koordynatora wolontariatu, koordynatora projektu,
 - c) uzyskanie umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie podstawowym,

- d) opracowanie autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji.

§ 9. 1. Do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego nauczyciel dołącza zaświadczenie osoby kierującej za granicą o wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w dniu wydania zaświadczenia oraz w okresie odbywania stażu, ze wskazaniem wszystkich szkół, w których nauczyciel odbywał staż.

2. Do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego dołącza się dokumenty, o których mowa w ust. 1, oraz:

- 1) opis i analizę sposobu realizacji jednego wymagania wybranego spośród określonych w § 8 ust. 2 pkt 1–3 i jednego wymagania wybranego spośród określonych w § 8 ust. 2 pkt 4, w szczególności ze wskazaniem uzyskanych efektów dla nauczyciela i szkoły;
- 2) kopię dyplomu lub świadectwa potwierdzającego znajomość języka obcego na poziomie podstawowym, o których mowa w przepisach w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, poświadczone przez pracodawcę za zgodność z oryginałem – jeżeli nauczyciel realizował zadanie, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 4 lit. c.

3. W przypadku nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 9j ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego dołącza się:

- 1) opis i analizę sposobu realizacji dwóch wymagań wybranych spośród określonych w § 8 ust. 2 pkt 1–3 i dwóch wymagań wybranych spośród określonych w § 8 ust. 2 pkt 4, w szczególności ze wskazaniem uzyskanych efektów dla nauczyciela i szkoły;
- 2) kopię dyplomu lub świadectwa potwierdzającego znajomość języka obcego na poziomie podstawowym, o których mowa w przepisach w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, poświadczone przez nauczyciela za zgodność z oryginałem – jeżeli nauczyciel realizował zadanie, o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 4 lit. c.

§ 10. 1. Organ powołujący komisję egzaminacyjną dla nauczyciela ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego zapewnia w jej składzie udział eksperta posiadającego kwalifikacje z zakresu psychologii lub pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej, lub nauczającego tego samego przedmiotu lub prowadzącego ten sam rodzaj zajęć.

2. Organ powołujący komisję egzaminacyjną dla nauczyciela ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela mianowanego lub komisję kwalifikacyjną dla nauczyciela

ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego zapewnia w jej składzie udział ekspertów posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela nauczania tego samego przedmiotu na tym samym etapie edukacyjnym.

§ 11. 1. Organ właściwy do nadania stopnia awansu zawodowego przeprowadza analizę formalną wniosku o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego i dokumentacji, o której mowa w § 9.

2. Jeżeli wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego lub dokumentacja, o której mowa w § 9, nie spełniają wymagań formalnych, organ właściwy do nadania stopnia awansu zawodowego wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wzywa nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni, wraz z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków w terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

3. Organ właściwy do nadania stopnia awansu zawodowego powiadamia nauczyciela, który złożył wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego, o terminie, miejscu i sposobie przeprowadzenia odpowiednio egzaminu lub rozmowy na co najmniej 14 dni przed dniem posiedzenia komisji.

§ 12. 1. Komisja egzaminacyjna zapoznaje się ze sprawozdaniem z realizacji planu rozwoju zawodowego, opinią opiekuna stażu o realizacji zadań wymienionych w planie, opinią osoby kierującej szkołą za granicą i przedstawicielstwa rodziców uczniów uczęszczających na zajęcia do szkoły za granicą – o ile została wydana – oraz przeprowadza egzamin, podczas którego nauczyciel:

- 1) prezentuje dorobek zawodowy;
- 2) prezentuje swoją wiedzę i umiejętności, w szczególności przez:
 - a) zaproponowanie rozwiązania wskazanego przez komisję problemu związanego z wykonywaną pracą, z uwzględnieniem praktyki szkolnej, aktualnej wiedzy i przepisów prawa,
 - b) wykonanie zadania z użyciem narzędzi multimedialnych;
- 3) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego albo stopnia nauczyciela mianowanego.

2. Komisja kwalifikacyjna zapoznaje się z dokumentami wymienianymi w ust. 1 oraz analizuje dorobek zawodowy nauczyciela na podstawie przedłożonej przez niego dokumentacji i przeprowadzonej rozmowy, podczas której nauczyciel:

- 1) prezentuje sposób realizacji wybranego przez siebie zadania określonego w § 8 ust. 2, którego opis i analiza nie była dołączona do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego;
- 2) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wpływu działań i zadań zrealizowanych przez nauczyciela w okresie stażu na podniesienie jakości pracy szkoły, w której nauczyciel odbywał staż;
- 3) wykazuje się umiejętnością rozwiązania wskazanego przez komisję problemu związanego z wykonywaną pracą, z uwzględnieniem przepisów prawa;
- 4) określa cele dalszej pracy i własnego rozwoju.

§ 13. 1. Komisja egzaminacyjna i komisja kwalifikacyjna podejmują rozstrzygnięcia w obecności co najmniej 2/3 składu swoich członków.

2. Każdy z członków komisji ocenia spełnianie przez nauczyciela wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego w punktach według skali od 0 do 10.

3. Na podstawie liczby punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji oblicza się średnią arytmetyczną punktów, z tym że jeżeli liczba członków komisji jest większa niż 3, odrzuca się jedną najwyższą i jedną najniższą ocenę punktową.

4. Nauczyciel zdał egzamin przed komisją egzaminacyjną albo uzyskał akceptację komisji kwalifikacyjnej, jeżeli średnia arytmetyczna punktów wynosi co najmniej 7.

5. Wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

6. Wzór zaświadczenia o uzyskaniu akceptacji komisji kwalifikacyjnej stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Z przebiegu pracy komisji egzaminacyjnej i komisji kwalifikacyjnej sporządza się protokół zawierający:

- 1) datę i miejsce posiedzenia komisji;
- 2) imiona i nazwiska członków komisji;
- 3) imiona i nazwiska osób uczestniczących w pracach komisji w charakterze obserwatorów;

- 4) informacje o przebiegu egzaminu lub rozmowy, w tym pytania zadane nauczycielowi przez komisję i informacje o udzielonych odpowiedziach;
- 5) uzyskane przez nauczyciela oceny punktowe;
- 6) średnią arytmetyczną punktów, o której mowa w § 13 ust. 3;
- 7) uzasadnienie rozstrzygnięcia komisji;
- 8) podpisy członków komisji uczestniczących w jej pracach.

2. Protokoły i pozostała dokumentacja prac komisji egzaminacyjnej i komisji kwalifikacyjnej są przechowywane przez organ powołujący komisję. W dokumentacji pozostawia się wniosek nauczyciela o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego oraz dokumenty, o których mowa w § 9.

3. Organ, który powołał komisję egzaminacyjną lub komisję kwalifikacyjną, zapewnia jej obsługę administracyjno-biurową oraz pokrywa wydatki związane z jej działalnością.

§ 15. W sprawach dotyczących prac komisji egzaminacyjnej i komisji kwalifikacyjnej nieuregulowanych w rozporządzeniu decyduje komisja w drodze głosowania, zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu.

§ 16. 1. Minister lub kierownik jednostki zawiera z ekspertami, o których mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2 ustawy, umowy na pracę w komisji egzaminacyjnej lub kwalifikacyjnej, w których określa zakres czynności, termin wykonania pracy oraz wysokość wynagrodzenia za postępowanie egzaminacyjne lub kwalifikacyjne.

2. Minister w drodze zarządzenia określi wysokość wynagrodzenia za udział w pracach komisji egzaminacyjnej lub kwalifikacyjnej przeprowadzającej postępowanie egzaminacyjne lub kwalifikacyjne nauczycieli szkół za granicą ubiegających się o awans zawodowy na stopień nauczyciela kontraktowego, mianowanego lub dyplomowanego za pierwsze posiedzenie komisji danego dnia oraz każde kolejne.

§ 17. 1. System teleinformatyczny umożliwia zbieranie i przetwarzanie danych niezbędnych do przeprowadzenia postępowań dotyczących awansu zawodowego nauczycieli oraz komunikowanie się między jego użytkownikami w zakresie posiadanych przez nich uprawnień.

2. W systemie teleinformatycznym są gromadzone i przetwarzane dane osobowe:

- 1) nauczycieli szkół za granicą ubiegających się o uzyskanie stopnia awansu zawodowego nauczycieli;
- 2) opiekunów stażu.

3. Użytkownikami systemu teleinformatycznego są:

- 1) nauczyciele szkół za granicą ubiegających się o uzyskanie stopnia awansu zawodowego nauczycieli;
- 2) opiekunowie stażu;
- 3) członkowie komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.

4. Administratorem bazy danych systemu teleinformatycznego jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub kierownik jednostki.

§ 18. 1. Nauczyciel szkoły za granicą, o którym mowa w art. 9j ust 3 i 4 ubiegający się o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego potwierdzają dorobek zawodowy, o którym mowa w art. 9 m ust. 15 pkt 10 dołączając do wniosku, o którym mowa w art. 9m ust. 15 dokumenty potwierdzające w szczególności:

- 1) jakość pracy prowadzonej z uczniami, w tym:
 - a) osiągnięcia dydaktyczne lub wychowawcze w pracy z uczniami,
 - b) osiągnięcia uczniów nauczyciela uzyskiwane w konkursach;
- 2) pozytywne oddziaływanie na nauczycieli, w tym:
 - a) dzielenie się z innymi nauczycielami swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym,
 - b) pełnienie funkcji doradczych lub eksperckich w instytucjach, organizacjach i innych podmiotach organizujących i wspomagających nauczanie języka polskiego i w języku polskim za granicą;
- 3) wysoki poziom kultury pedagogicznej kandydata, w tym:
 - a) umiejętność prowadzenia dialogu z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami,
 - b) umiejętność stawiania wymagań mobilizujących uczniów do pracy nad własnym rozwojem;
- 4) opracowanie własnego programu nauczania;
- 5) osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej oraz na rzecz oświaty Polonii i Polaków za granicą potwierdzone Medalem Komisji Edukacji Narodowej, dyplomami i podziękowaniami oraz innymi wyróżnieniami władz oświatowych kraju zamieszkania i placówki dyplomatycznej lub urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa wojskowego RP;
- 6) publikacje dotyczące oświaty i problematyki edukacyjnej.

2. Jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 9m ust. 15 o nie spełnia wymagań formalnych, organ właściwy do nadania stopnia awansu zawodowego wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wzywa nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni, wraz z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków w terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

§ 19. 1. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego, o których mowa w art. 9j ust. 1 i 2 stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego, o których mowa w art. 9j ust. 3 i 4 Karty Nauczyciela stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela mianowanego nadanego na podstawie art. 9a ust. 4 Karty Nauczyciela stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

4. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela mianowanego nadanego na podstawie art. 9a ust. 5 Karty Nauczyciela stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.

5. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz organizacji szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego

Na podstawie art. 70d ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje wydatków związanych z organizacją i prowadzeniem doskonalenia zawodowego nauczycieli, które mogą być dofinansowywane ze środków, o których mowa w art. 70a ust. 1 i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 2) warunki, tryb i kryteria przyznawania środków, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 3) szczegółowe cele szkolenia branżowego oraz tryb i warunki kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, a także przyznawania środków, o których mowa w art. 70c ust. 11 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, przeznaczonych na szkolenia branżowe.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 2) ustawie – Prawo oświatowe – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669);
- 3) szkole – należy przez to rozumieć także przedszkole i placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–8 i 10 ustawy – Prawo oświatowe, oraz placówki doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 2 ust. 9 ustawy – Prawo oświatowe, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy – Prawo oświatowe;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

- 4) organie prowadzącym szkołę – należy przez to rozumieć odpowiednio: radę gminy, radę powiatu, sejmik województwa, właściwego ministra;
- 5) szkoleniu branżowym – należy przez to rozumieć szkolenie branżowe, o którym mowa w art. 3 pkt 7 ustawy;
- 6) nauczycielach kształcenia zawodowego – należy przez to rozumieć nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli praktycznej nauki zawodu, o których mowa w art. 42 ust. 3 ustawy.

§ 3. 1. Ze środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy, mogą być pokryte w części lub w całości:

- 1) koszty podróży służbowych, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, nauczycieli i specjalistów oraz doradców metodycznych organizujących i prowadzących daną formę doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 2) koszty wynagrodzenia nauczycieli i specjalistów oraz doradców metodycznych prowadzących daną formę doskonalenia zawodowego nauczycieli, z wyjątkiem nauczycieli i specjalistów oraz doradców metodycznych zatrudnionych w publicznej placówce doskonalenia nauczycieli, publicznej bibliotece pedagogicznej lub publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, która je organizuje;
- 3) koszty druku i dystrybucji materiałów szkoleniowych i informacyjnych.

2. Ze środków, o których mowa w ust. 1, dofinansowuje się również w części lub w całości:

- 1) opłaty za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe;
- 2) opłaty za kursy kwalifikacyjne i doskonalące, seminaria oraz inne formy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli skierowanych przez dyrektora szkoły;
- 3) koszty przejazdów oraz zakwaterowania i wyżywienia nauczycieli, którzy uczestniczą w stażach zagranicznych organizowanych w ramach współpracy międzynarodowej w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli dla nauczycieli skierowanych przez dyrektora szkoły;
- 4) koszty przejazdów oraz zakwaterowania i wyżywienia nauczycieli, którzy na podstawie skierowania udzielonego przez dyrektora szkoły uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego, a w szczególności uzupełniają lub podnoszą kwalifikacje;

- 5) koszty podróży służbowych, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia nauczycieli kształcenia zawodowego odbywających szkolenie branżowe w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania lub miejsce pracy nauczyciela.

§ 4. 1. Na każdy rok szkolny dyrektor szkoły określa potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły uwzględniając:

- 1) wyniki nadzoru pedagogicznego;
- 2) wyniki odpowiednio egzaminu ósmoklasisty, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego;
- 3) zadania związane z realizacją podstawy programowej;
- 4) wymagania wobec szkół i placówek, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe;
- 5) wnioski nauczycieli o dofinansowanie form doskonalenia zawodowego, o których mowa w § 2 ust. 2;
- 6) stopień realizacji obowiązkowego wymiaru szkoleń branżowych, o którym mowa w art. 70c ust. 1 ustawy.

2. Dyrektorzy szkół i placówek, do dnia 30 listopada danego roku, składają do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku budżetowym, uwzględniając potrzeby, o których mowa w ust. 1.

3. Organ prowadzący opracowuje na każdy rok budżetowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w § 3, biorąc pod uwagę:

- 1) wnioski dyrektorów szkół i placówek, o których mowa w ust. 2;
- 2) wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego;
- 3) wyniki nadzoru pedagogicznego;
- 4) podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 60 ust. 3 pkt 1.

§ 5. Organ prowadzący, w porozumieniu z dyrektorami szkół i placówek, ustala corocznie maksymalną kwotę dofinansowania opłat, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, oraz specjalności i formy kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

§ 6. Nauczyciele odbywają szkolenia branżowe w celu:

- 1) aktualizowania wiedzy zawodowej i specjalistycznej poprzez:
 - a) poznawanie technologii stosowanych w przedsiębiorstwach związanych z nauczonym zawodem,

- b) poznawanie sprzętu technicznego, w tym maszyn, urządzeń i narzędzi, a także materiałów stosowanych w procesach produkcyjnych lub usługach,
 - c) poznawanie specyfiki pracy w rzeczywistych warunkach w branży związanej z nauczaniem zawodem;
- 2) doskonalenia własnego warsztatu pracy poprzez:
- a) zdobycie nowych umiejętności związanych z nauczaniem zawodem,
 - b) doskonalenie praktycznych umiejętności zastosowania posiadanej wiedzy zawodowej i specjalistycznej,
 - c) analizowanie zasad zapewniania jakości produkcji lub usług, a także bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwie,
 - d) doskonalenie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z pracownikami;
- 3) rozpoznawania potrzeb i możliwości zatrudnienia absolwentów na regionalnym lub lokalnym rynku pracy;
- 4) nawiązywania kontaktów zawodowych umożliwiających rozwijanie i doskonalenie współpracy z pracodawcami w procesie kształcenia zawodowego.

§ 7. 1. Za organizację szkolenia branżowego odpowiada dyrektor tej szkoły, którą nauczyciel wskazał jako podstawowe miejsce zatrudnienia.

2. Szkolenia branżowe nauczycieli mogą być organizowane w ciągu całego roku szkolnego, w tym również w okresie ferii letnich i zimowych, z uwzględnieniem specyfiki nauczanego zawodu.

3. Dyrektor szkoły kieruje nauczyciela na szkolenie branżowe do przedsiębiorstw lub gospodarstw rolnych, w szczególności do tych, z którymi szkoła nawiązała współpracę na podstawie art. 68 ust. 7 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe.

4. Przedsiębiorca przyjmuje nauczyciela na szkolenia branżowe na podstawie skierowania, o którym mowa art. 70c ust. 5 ustawy.

§ 8. 1. W terminie 30 dni od zakończenia szkolenia branżowego nauczyciel składa dyrektorowi szkoły pisemną informację o odbyciu szkolenia branżowego.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) imię i nazwisko nauczyciela;
- 2) nazwę i adres szkoły kierującej nauczyciela na szkolenie;
- 3) nazwę branży i zawodu, którego dotyczyło szkolenie;
- 4) termin rozpoczęcia i zakończenia szkolenia oraz liczbę godzin szkolenia;

- 5) nazwa podmiotu, w którym odbyło się szkolenie;
- 6) zakres przedmiotowy szkolenia;
- 7) podpis nauczyciela;
- 8) podpis przedstawiciela podmiotu, w którym odbyło się szkolenie potwierdzający realizację szkolenia.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. poz. 430 oraz z 2015 r. poz. 1973), które utraciło moc z dniem ... w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw.